

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Oświęcimskim i Zatorskim, tudzież z Wielkim
Księstwem Krakowskim.

Rok 1853,

Oddział II.

We Lwowie r. 1855.

Z ces. król. galicyjskiej Drukarni rządowej.

Landes - Regierungsblatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern
Muschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853,

II. Abtheilung.

Lemberg, 1855.

Aus der k. k. galizischen Verarial=Staats=Druckerei.

Spis alfabetyczny

ustaw i rozporządzeń, w roku 1853 w oddziale II. Dziennika rządowego dla kraju koronnego Galicyi i Lodomerji z Księstwami Oświęcimskim i Zatorskim, tudzież z Wielkiem Księstwem Krakowskim zawartych.

A.

Adl—Apt

Adler K.; przywilej na poprawę w robieniu ekstraktu z dębianek (galaśówek). 95, 85.

Administracya w Krakowie i okręgu Krakowskim; zasady i rozporządzenia reorganizacyi. 128, 114.

Akty notaryackie; o postępowaniu z alegatami do tychże pod względem stempla. 89, 80.

Alegata aktów notaryackich; o postępowaniu we względzie stempla. 89, 80.

Anthou E. F.; przywilej na wynalazek sposobu nadania trwałości drzewu użytemu na podkłady pod kolej żelazną. 95, 85.

Aparat do czyszczenia wody; przywilej. 111, 95.

— galwaniczno-magnetyczny oznacza na wielu miejscach zupełnie tenże sam czas. 111, 95.

Aparaty do ogrzewania wody; przywilej na ulepszenie. 17, 14.

— do spieszego wyrabiania octu; przedłużono przywilej na ulepszenie w konstrukcyi. 108, 93.

Aptekarskie księgi receptowe; stemplowanie tychże. 50, 50.

Uwaga. Aby ułatwić szukanie, przytacza się przy każdej nomenklaturze dwie tylko liczby, z których jedna oznacza numer ustawy, druga stronicy. Aby różnica tego oznaczenia wpadała w oczy, dla numerów stronicy obrano pismo grubsze.

Rok 1853. Oddział II.

Are—Asy

Areszt profosowski dla oficerów żandarmeryi; ob. Żandarmerya.

Aresztanci; ob. Areszty dominikalne.

— policyjni, cudzoziemcy, wenerycznymi chorobami zarażeni; ob. Szpitale.

Areszty dominikalne; odnowienie przepisów względem ich utrzymywania w bezpiecznym stanie, i należytego żywienia aresztantów. 159, 139.

Armengaul J. E.; przywilej na poprawę w użyciu kauczuku i gutaperchy. 122, 107.

Arming L. nabył od J. Morawetza i H. A. Syrrenberga przywilej na ulepszenie w wyrabianiu smarowidła. 142, 125.

Arnoux K.; przywilej na wynalazek nowego systemu robienia składanych spódów wozowych do kolei żelaznej. 63, 61.

Arren J.; przywilej na wynalazek wyrabiania z brudnej perłowej macicy połyskujących czarnych guzików. 111, 95.

Asenterunek; ob. Izraelici

Asystencya żandarmeryi; ob. Żandarmerya.

A

B.

Bach—Bol

Bachman J.; przywilej na wynalazek narządu do napełniania baniek wodą mineralną. 51, 51.

Bachrieih J.; ob. Naft A.

Baucalari K.; przywilej na wynalazek nowej maszyny do windowania na blokach. 15, 14.

Baterye Danielowskie; przywilej na poprawę. 26, 20.

Baum R.; przywilej na poprawę w krosnach do koronek. 55, 55.

Bawarki nie potrzebują pozwolenia na wychództwo, zawierając śluby małżeńskie z cudzoziemcami. 151, 132.

Bawelna; przywilej na ulepszenie warsztatów do przędzenia. 37, 35.

Belleville F.; przedłużono mu przywilej na wynalazek nowego systemu tworzenia w okamgnieniu pary. 38, 35.

Berr W.; przedłużono przywilej na ulepszenie kuchni oszczędnych i pieców. 41, 38.

Beständig K.; przywilej na wynalazek narządu, homeografem nazwanego. 28, 21.

Bezpaszportowi; ob. Szupaśnictwo.

Bierstinger J.; przedłużono przywilej na wynalazek i ulepszenie wozów z zamknięciami półkoszkami do przewożenia drew. 108, 93.

Bitterlich F.; przywilej na ulepszenie w robieniu materyj tkanych. 55, 56.

Blacha F. odstąpił na powrót S. Szturmo-
wi przywilej na wynalazek sposobu szlufowania szkła ku wyrabianiu szkieł optycznych. 18, 15.

Blinton J.; zgąśł przywilej tegoż na ulepszenie postępowania ku połączeniu żelaza ze szkłem i t. d. 112, 96.

Boleschka K.; przywilej na poprawę w bateriach Danielowskich. 26, 20.

Brau—Butz

Braun W.; przywilej jego na wynalazek nowej maszyny do wyłuskiwania rzepaku rozciągniono na W. Ks. Krakowskie. 121, 106.

Breiter H. i Neuber F.; przywilej na wynalazek w sporządzeniu cygarniczek i kaletek na pieniądze i t. d. 9, 10.

Broń; Ustawa o broni dla Galicyi i Bukowiny. 126, 109.

Branhuber K. i J. Rohrleitner; przywilej na wynalazek i poprawę tak zwanych szybkich podpałek. 70, 67.

Budowle drogowe i wodne; ob. Obwieszczenia licytacyi.

Bulgarya: do której komisji naborowej mają być stawieni poddani austriacy do wojska obowiązani, a tam przebywający? 104, 90.

Burakowy sok; przywilej na wynalazek narządu do czyszczenia. 71, 68.

Burges W.; przywilej na ulepszenie w wyrabianiu ryfowanych rur z gutaperchy. 96, 86.

Burgett F. odstąpił dyrekcji towarzystwa akcyonaryuszów młynów parowych w Wiedniu swój przywilej na wynalazek kół młyńskich. 125, 108.

Butelki z szampanem lub winem musującym; przedłużono przywilej na ulepszenie w zakorkowaniu. 82, 77.

Buty; przedłużono przywilej na wynalazek wyrabiania nowym sposobem. 58, 58.

Butynki; przywilej na wynalazek użycia sprężyn metalowych do przyszew. 56, 57.

—; zgąśł przywilej Alexandra Frankla na wynalazek i poprawę. 66, 63.

Butzenbacher J. otrzymał przywilej na ulepszenie w robieniu smarowidła do wozów. 55, 55.

Cal—Chap

- Calderoni S.**; przywilej na wynalazek środka do farbowania włosów „melanem“ zwanego. 102, **89**.
- Canonge L. S.**; przywilej na wynalazek maszyny do szycia. 117, **100**.
- Carriere A.**; przywilej na wynalazek sposobu wyprawiania skór w nadzwyczajnie krótkim czasie. 114, **98**.
- Castensen M.**; przywilej na ulepszenie w urządzeniu maszyny do koszenia. 111, **95**.
- Cavaillon F. J.**; przywilej na poprawę sposobu tworzenia i czyszczenia gazu wodorodnego do oświetlania. 124, **108**.
- Cavallar B.**; ob. Kiehaupt A.
- Cetnergut**; ob. Handel wyrobami z tegez.
- Chapelle et Compagnon**; przywilej na wynalazek nowego systemu nieprzerwanie działającego cylindra do suszenia przy wyrabianiu papieru, materyi i t. p. 9, **10**.

Cor—Czer

- Coronini E. hr.**; przywilej na wynalazek maszyny do kawy. 81, **76**.
- Creceliuszowa K.**; ob. Tischbein P. L.
- Cudzoziemcy**, chorobami wenerycznymi zarażeni, policyjnie aresztowani; ob. Szpitale.
- Cybuchy** z gutaperchy; przywilej przedłużono. 137, **124**.
- Cygara**; przywilej na narząd do prędkiego suszenia. 55, **55**.
- Cygarniczki**; przywilej na wynalazek w sporządzaniu 9, **10**.
- Cylinder**; ob. Chapelle.
- Czapeczki uniformowe**; ob. Kaszkiety.
- Czeionki pryzmatyczne**; przedłużono przywilej na ulepszenie w robieniu. 10, **11**.
— drewniane plastyczne gładkie; przywilej na poprawę w wyrabianiu. 94, **84**.
- Czerny J.** zrzekł się przywileju na ulepszenie w wytłaczaniu odcisków farbnych na lakierowanych wyrobach blaszanych. 75, **70**.

D.

Dach—Dek

- Dachówki**; K. Schwab odstąpił ojcu swemu Henrykowi i J. B. Petremu wspólne prawo na poprawę kształtu dachówek i pokrywania nimi. 52, **52**.
- Daelen E.**; przywilej na wynalazek nowej konstrukcyi walców przedłużono. 91, **81**.
- Dary** (darowizny), nie będące legatami, nie podpadają opłacie. 152, **133**.
- Deklaracye** wierzycieli tabularnych na wykreślenie prawa zastawu z części rzeczy w zastaw danej, którą właściciel realności pozbywa, podpadają stemplowi. 2, **3**.
- Deklaracye** na wykreślenie tabularne; jakiemu podpadają stemplowi? 12, **12**.

Den—Dob

- Denk L.** zrzekł się przywileju na wynalazek w urządzeniu pieców płomiennych. 76, **70**.
- Dietrich F.**; przywilej na wynalazek na tém zasadzający się, że aparat galwanicznie-magnetyczny na wielu miejscach tenże sam szas oznacza. 111, **95**.
- Dietzler K.**; przywilej na wynalazek i ulepszenie uniwersalnej maszyny do rubrykowania i rastrowania, odstąpiony Ertlom, przedłużono. 108, **93**.
- Dinkler K.**; przywilej na wynalazek żelazka do prasowania. 40, **38**.
- Dobra koronne** (kameralne) przyczyniają się do budowy kościołów i plebanij. 197, **182**.

Dob—Drz

Dobry K. W. i L. Wanko; przywilej na wynalazek robienia oleju, który mosiadzu i stali nie oksyduje. 95, **85**.

Doehody praw stęły nowych plebanów nie mają być potrącone od kongruji albo jej uzupełnienia. 99, **87**.

Dodatek do wszystkich podatków stałych na potrzeby krajowe i fundusze zniesienia ciężarów gruntowych w roku administracyjnym 1854. 196, **181**.

Dokumenta rękojemne; czy podpadają stemplowi? 105, **92**.

Drukowanie materyj i obciów; przywilej na ulepszenie form (modelów). 111, **95**.

Druty telegrafowe; przywilej na poprawę sposobu izolowania i umocowania ich, zgask. 129, **118**.

Drzewo szczepane; przedłużono przywilej na wynalazek wozu do przewożenia. 22, **17**.

Drz—Dzw

Drzewo, użyte na podkłady kolei żelaznej; przywilej na wynalazek sposobu nadania mu trwałości. 95, **85**.

Duplikaty prośb o wykreślenie tabularne, jakiemu podpadają stemplowi? 88, **80**.

Dyurny; postanowienia względem ryczałtowania dyet dla wszystkich urzędników, poza swoją siedzibą urzędową do pełnienia służby użytych. 54, **53**.

Dyrekeya podatkowa w Krakowie dla Galicyi Zachodniej zaprowadzona. 187, **171**.

Dziecię nieprawego łoża, nielegitymowane; ob. Należyłość od spuścizny.

Dzierżawa; zmiana warunku kontraktów pod względem dokumentów do ocenienia wartości hipoteki na kaucyę podanej. 36, **34**.

Dzwón elektro-magnetyczny; przywilej. 20, **16**.

E.**Eau—Eng**

Eau de Cologne Ambrée, kwintesencya; przedłużenie przywileju. 141, **125**.

Ehrmann M. i J. Paul; przedłużono przywilej na wynalazek smarowidła do wozów. 135, **123**.

Ekstrakt z dębianek (galasówek); przywilej na poprawę w robieniu. 95, **85**.

Engler Fr.; przywilej na oczyszczanie gorzałki od przyswędu, odstąpiony J. Reimannowi. uchylono. 45, **41**.

Ele—Ese

Elektrycznego prądu przenosiciel, nowo urządzony; przywilej. 53, **52**.

Ertlowie A. i L.; przywilej na wynalazek uniwersalnej maszyny do rubrykowania i rastrowania, pierwotnie K. Dietzlerowi nadany, przedłużono. 108, **93**.

Esencya, wzmacniająca korzenie włosów; przedłużono przywilej. 43, **40**.
— do nacierania, ochładzania i gładzenia twarzy po jej ogoleniu; przywilej. 106, **92**.

F.**Fel—Fir**

Feldbacher K.; przywilej na wynalazek dzwonu elektro-magnetycznego. 20, **16**.

Firanki do łożek dla koszar żandarmeryi; ob. Zandarmerya.

Fol—For

Folgi u wozów używanych na kolejach żelaznych; przywilej na poprawę. 37, **35**.

Formy drukowe (modele) do drukowania materyj i obci; przywilej na ulepszenie w wyrabianiu. 111, **95**.

Fra

Frankel A.; przywilej na wynalazek i poprawę w robieniu butynków zgasł. 66, **63**.

Gal—Gme

Galicya Zachodnia, zasady reorganizowania administracyi. 128, **114**.

— — ; pozwolenie do zawarcia związków małżeńskich. 166, **148**.

— — ; zaprowadzenie Dyrekcyi podatkowej. 187, **171**.

— — ; zmiany o postanowieniach o uwolnieniu gruntu od ciężarów i. t. d. 47, **44**.

Gaudet; ob. Petin H.

Gayer A.; przywilej na wynalazek w rafinowaniu saletranu sody, pierwotnie Dr. J. Haffnerowi nadany, przedłużone. 82, **77**.

Gaz świetlny; przywilej na wynalazek narzędzia do czyszczenia i chłodzenia przedłużono. 43, **40**.

— wodorodny do oświetlenia; przywilej na poprawę tworzenia i czyszczenia. 124, **108**.

— ; przywilej na wynalazek do palenia gazem pod kotłami parowymi i t. p. 142, **126**.

Gazety zagraniczne; o wprowadzeniu znaczków stemplowych 69, 64.

Gärtner J. F., przywilej na poprawę w wyrabianiu gumy dekstrynowej i surogatów gumy. 39, **36**.

Gehartinger F. Ks.; przywilej na poprawę w robieniu świec woskowych. 71, **67**.

Gleichner J.; przywilej jego na poprawę w robieniu narzędzi stalowych, ustąpiony J. Hohenblumowi, zgasł. 49. **50**.

Gmeiner A.; przywilej na ulepszenie wyrabiania pendentów złotych i temblaków do szpad i pałaszów. 107, **93**.

Fry—Für

Fryszkerki kupolskie, nadano przywilej na poprawę w ich składzie. 63, 61.

Fürgang K.; ob. Riemerschmied.

G.

Gmi—Grü

Gminy; przyznana im wolność opatrywania lub nieopatrywania koszar potrzebnymi sprzętami rozciąga się także na pomieszczenie szematowe. 171, **152**.

Goldberger J. T. zrzekł się przywileju na wynalazek w konstrukcyi łańcuszków galwano-elektrycznych. 86, **79**.

Gollman W.; przywilej na wynalazek esencji do nacierania, chłodzenia i gładzenia twarzy po jej ogoleniu. 106, **92**.

Gorzalka; ob. Wódka.

Götz S. i Messer; przywilej na wynalazek powłoki chroniącej od ognia i zgnilizny. 20, **16**.

Graf F.; przywilej na wynalazek narzędzia do prędkiego przysztukowania śrubami rzemieni pędnych u machin. 55, **56**.

Grassi J.; przedłużono przywilej na odkrycie nowego sposobu przewożenia ziemi, żwiru i krzemienia. 43, **40**.

Gratzoll W.; przedłużono przywilej na wynalazek robienia rzezaków do wszelkich maszyn ze stali, zmieszanej z żelazem. 100, **88**.

Gremling J.; przywilej na wynalazek wodotrwałych szawłoków i wiader. 103, **90**.

Gromadziński K. odstąpił S. Szlesingerowi przywilej na wynalazek chemicznych kamieni (zagwi) do podpalania i gotowania, który przedłużono. 115, **99**.

Grünwald J. A. nabył od L. Seussa część spólnie im nadanego przywileju na wynalazek kolistej maszyny tkackiej. 29, **22**.

Grunt; zmiany zaszczytne w postanowieniach o uwolnieniu gruntu od ciężarów i w skła-

Grz—Gut

dzie organów, ustanowionych do przeprowadzenia uwolnienia gruntu od ciężarów w Galicyi i W. Ks. Krakowskiem. 47, 44.

Grzebienie do warkoczów i grzebyczki damskie z lanój blachy stalowój; przywilej. 39, 36.

Guggenberger J. M.; przedłużono przywilej na ulepszenie u kół wozowych. 62, 61.

Guma dekstrynowa; przywilej na poprawę w wyrabianiu. 39, 36.

Guttapereba; przedłużono przywilej na wynalazek i ulepszenie w jej wyrabianiu, tudzież w wyrabianiu maszyn i narzędzi do tego. 11, 11.

Hah—Har

Hahn L.; przedłużono przywilej na wynalazek i ulepszenie w wyrabianiu elastycznych przyszew do butynków. 80, 76.

Haffner J. Dr.; przywilej na wynalazek w rafinowaniu saletranu sody, odstąpiony przezeń A. Gayerowi, przedłużono. 82, 77.

Hammer E.; przywilej na ulepszenie w wyrabianiu form drukowych (modelów) do drukowania materyj i obiciów. 111, 95.

Hamowanie wozów pociągu na kolei żelaznej za użyciem elektro-magnetyzmu; przedłużono przywilej. 82, 77.

Handel obnośny (domokrążny); o wykonywaniu przepisów. 35, 29.

— z towarami z cetnergutu fabrycznie wyrabianemi zawisł od formalnej koncesyi. 199, 185.

Hansenowie; ob. Holler M.

Hartmann P.; przywilej na wynalazek środka do rozтворzenia kauczuku ku robieniu z niego czernidła do butów. 39, 36.

Gut—Guz

Guttapereba; przywilej na wynalazek do prowadzenia jej do takiój płynności, że z niej przedmioty plastyczne odlwane być mogą. 56, 56.

—; przywilej na poprawę w użyciu. 122, 107.

—; przedłużono przywilej na wynalazek postępowania w robieniu z niej obuwia. 134, 120.

Guttman J.; przywilej na wynalazek robienia mleka różanego na spędzenie piegów. 123, 107.

Guziki czarne połyskujące z brudnej perłowej macicy; wynalazek wyrabiania. 111, 95.

H.

Har—Hen

Hartowanie narzędzi stałą nakładanych. przedłużono przywilej na poprawę. 134, 121.

Heidenreich J.; przedłużono przywilej na wynalazek wozów nowego rodzaju do przewożenia szczępanego drzewa. 22, 17.

Hemberger J.; przywilej na ulepszenie warsztatów czyli maszyn do przedzenia bawełny i innych materyj włóknistych. 37, 35.

— **J. F. H.**; przywilej na wynalazek narzędzia do oznaczenia pochyłości powierzchni równych, tudzież kątów przez nie utworzonych. 53, 53.

—; przywilej na poprawę w wyrabianiu oleju smółkowego. 95, 85.

—; przywilej na wynalazek i ulepszenie w budowie okretów zgasł. 111, 95.

—; przywilej na poprawę w robieniu mydła zgasł. 139, 124.

Henberger F.; przywilej na poprawę maglu. 70, 67.

Her—Hof

Hermaind J.; przedłużono przywilej na poprawę w hartowaniu narzędzi stała nakładanych. 134, **121**.

Hetsej A. odstąpił J. Wittmannowi prawo wspólnej własności do przywileju na ulepszenie sposobu mycia owiec i prania wełny. 136, **123**.

Hobelsbergen J. nabył od L. Krakowicera udział w przywileju na wynalazek i ulepszenie w wyrabianiu i przechowywaniu chemicznie czystego kwasu węglowego. 73, **69**.

Hoffer J.; przedłużono przywilej na wynalazek hamowania wozów pociągu na kolei żelaznej za użyciem elektromagnetyzmu. 82, **77**.

Hoffmann C. L.; przywilej na wynalazek narzędzia do prędkiego suszenia cygarów i krajanego tytoniu. 55, **55**.

— **L.**; ob. Roth. F.

— **F. Z.**; przedłużono przywilej na poprawę w robieniu pasków na przepuklinę. 140, **125**.

Inf—Inw

Inflammatio granulosa trachomatosa; ob. Urlopnicy.

Interesa prawne, dwustronnie obowiązujące; o postępowaniu z należyciami. 79, **73**.

— —, w skutek których ustępuje się jedną rzecz za drugą; o postępowaniu z należyciami. 153, **135**.

Inwalidzi patentowani; władze cywilne powinny uwiadomić najbliższą władzę

Jan—Jen

Janisch J. odstąpił F. Springerowi udział swój w przywileju na wynalazek w robieniu koszul. 65, **62**.

Jentsch H. W.; przedłużono przywilej na ulepszenie postępowania w wyrabianiu

Hoh—Hyp

Hohenblum J.; przywilej jego na poprawę w robieniu narzędzi stalowych, pierwotnie J. Gleischaerowi nadany, zgasił. 49, **50**.

Holler M. i Hansenowie; przywilej na wynalazek i poprawę w robieniu parowej maszyny wysokiego ciśnienia zgasił. 119, **103**.

Homeograf, urząd rysowniczy; przywilej. 28, **21**.

Hörbst J.; przedłużono przywilej na ulepszenie znanego pod nazwą „carta rigata“ papieru kratkowanego do rysunku w rękodzielniach. 90, **81**.

Hörner O. C. nabył od J. Wetterneka przywilej na wynalazek hydrostatycznej lampy olejnej. 59, **58**.

Hypoteka na kaucję dzierżawną ofiarowana; o zmianie warunku kontraktowego względem złożenia dokumentów dla ocenienia wartości takiej hypoteki. 36, **34**.

I.

Izr

wojskową o każdym nadaniu posady lub służby takowym. 175, **156**.

Izraelici; postępowanie z takimi, którzy wieku swojego metryką urodzenia udowodnić nie mogą, a prawdopodobnie wieku do wojska obowiązane doszli. 188, **172**.

—; warunkowe dozwoleńie trzymania sług chrześcijańskich, szczególnie do dóbr nabytych lub zadzierżawionych. 194, **180**.

J.

Jun

świec łożowych i mydła egipskiego. 90, **81**.

Jung F.; przedłużono przywilej na wynalazek kwintesencji, *d'eau de Cologne ambrée* zwaną. 141, **125**.

K.

Kam—Kich

Kamfu; przywilej na ulepszenie w robieniu. 116, **99**.

Kamienie chemiczne do podpalania i gotowania; przedłużono przywilej. 115, **99**.

Kapelusze; przywilej na wynalazek laku do uczynienia nieprzeziąkliwymi. 20, **16**.

—; przedłużono przywilej na poprawę w robieniu. 43, **40**.

—; przedłużono przywilej na wynalazek i poprawę w wyrabianiu. 132, **119**.

—; przedłużono przywilej na ulepszenie dawania w nich skórki od potu. 141, **125**.

Kapsuły; o postępowaniu jako z przedmiotem amunicyjnym. 161, **141**.

Karczowanie drzew; przywilej na maszynę. 70, **67**.

Karty do grania cylindrowane, czyli na pół gładzone, jakiemu podpadają stemplowi? 13, **12**.

Kasy fundacyjne; ob. Kwity kas fundacyjnych.

Kaszkiety uniformowe; zakaz noszenia do ubioru cywilnego. 185, **166**.

— —; powtórzenie zakazu dla urzędników nosić je do ubioru cywilnego z zakazem dla prywatnych w ogólności noszenia takowych. 190, **175**.

Kaucya dzierżawna; ob. Kontraktowy warunek.

Kauczuk; przywilej na wynalazek środka do rozтворzenia ku wyrabianiu żeń czernidła do butów. 39, **36**.

—; przywilej na poprawę w użyciu. 122, **107**.

Kawa; przywilej na wynalazek palenia za pomocą rozgrzanego powietrza. 74, **70**.

Kessels P. J.; przywilej na wynalazek narzędzi do palenia gazem pod kotłami parowymi i t. p. 142, **126**.

Kiehaupt A.; przywilej na wynalazek prewetów publicznych, odstąpiony B. Cavallarowi, przedłużono. 131, **118**.

Kle—Kon

Klej zwierzęcy; A Wenger odstąpił F. Ortnerowi połowę przywileju na wynalazek nowego postępowania w wyrabianiu. 84, **78**.

Knepper W.; przywilej na poprawę w wyrabianiu papieru malowanego i t. d. 93, **84**.

Kobięty, poddane bawarskie nie potrzebują pozwolenia wychodźstwa w razie zawarcia z cudzoziemcami ślubów małżeńskich. 151, **132**.

Koce; przywilej na poprawę w wyrabianiu. 71, **68**.

Kółce; przywilej na wynalazek w wyrabianiu zgaś. 78, **72**.

Koła młyńskie; F. Burgett swój przywilej odstąpił dyrekcji towarzystwa akcyjnego naryuszów młynów parowych. 125, **108**.

— wozowe; przedłużono przywilej na ulepszenie 62, **61**.

Kołdry; przywilej na poprawę w wyrabianiu. 71, **68**.

Kolej żelazna; przedłużono przywilej na hamowanie wozów pociągowych użyciem elektro-magnetyzmu. 82, **77**.

— —; przywilej na wynalazek nadania trwałości drzewu na podkłady użytemu. 95, **85**.

— —; przywilej na poprawę folg u wozów. 37, **35**.

— —; przywilej na nowy system spodów u wozów. 63, **61**.

— —; przywilej na wynalazek sposobu hamowania pociągów, przedłużono. 82, **77**.

Koło wodne, nazwane doskonałym kołem reakcyjnym z powszechną regulacją. 21, **17**.

Komendy wojskowe, krajowe i inne; rozwiązanie tychże. 173, **155**.

Kongrua; dochody praw stół nowych plebanów nie mają być potrącane od kongruj, albo jej uzupełnienia. 99, **87**.

Kon—Kön

Kontraktowy warunek; zmiana co do dokumentów dla ocenienia wartości hipoteki dla kaucyi dzierzawnej. 36, **34**.

Kopyta do obuwia; nadano przywilej na wynalazek maszyny do wystrugiwania. 55, **55**.

Kordon F.; przedłużono mu przywilej na poprawę, zapomocą której towary złote i srebrne prędzej wyrabiać można. 43, **41**.

Korcowanie; ob. Karczowanie.

Korporacye; kto im może nadawać prawa rękodzielnicze? 144, **128**.

Kościoly i plebanie grecko-katolickie i gr. niemieckie; do ich budowli przykładać się obowiązani członkowie gminy i dobra koronne. 197, **182**.

Koszary gmin; wolność opatrywania lub nieopatrywania tychże sprzętem, rozciąga się na pomieszczenia szmalowe. 171, **152**.

— żandarmeryi; ob. Żandarmerya.

Koszule; J. Janisch odstąpił F. Springero wi część spółnie im nadanego przywileju na wynalazek w robieniu 65, **62**.

Koszta transportowania wychowanców z wojskowych zakładów naukowych dla niezdadności swojej oddalonych, kto ponosi? 145, **128**.

— pogrzebu; jakie wydatki mają być uważane jako część kosztów pogrzebu? 152, **133**.

— kuracyi cudzoziemców aresztowanych, chorobą syfilityczną zarażonych; ob. Szpitale.

Kotły; przywilej na wynalazek sposobu niszczenia osadu kamiennego. 72, **68**.

— parowe; przywilej na ulepszenie. 17, **14**.

Köhler K.; przedłużono przywilej na wynalazek esencji, ożywiającej korzenie włosów. 43, **40**.

König K.; przywilej na odkrycie w tworzeniu masy Grahana do niszczenia osadu kamiennego w kotłach. 72, **68**.

Kös—Kuk

Köstler E.; przedłużono przywilej na wynalazek mydła z oleju kokosowego. 24, **18**.

Kraków; zasady reorganizacyi administracyi w Krakowie i okręgu Krakowskim. 128, **114**.

— ; o pozwoleniu potrzebnym dla Żydów do zawarcia związku małżeńskiego w W. Ks. Krakowskim. 166, **148**.

— ; zaprowadzenie Dyrekcyi podatkowej dla Galicyi Zachodniej. 187, **171**.

Krakowicer L. odstąpił J. Habelsbergero wi część swoją przywileju, pierwotnie J. Ellenbergerowi nadanego, na wynalazek i ulepszenie w wyrabianiu i przechowywaniu chemicznie czystego kwasu węglowego. 73, **69**.

— **L.**; przywilej na poprawę w składzie narządu do robienia chemicznie czystego kwasu węglowego i plynów, kwasu węglowy zawierających. 123, **108**.

Kramer W. i E. Scheler nabyli od G. Pfannkuche przywilej na wynalazek w wyrabianiu zapomocą maszyny, spilek i sztyfcików tapicerskich, który im przedłużono. 113, **98**.

Kredytowe towarzystwo galicyjskie; od pożyczek z funduszu rezerwowego można pobierać prowizyę 4 od 100. 67, **63**.

Kreuzer J.; przywilej na poprawę folg u wozów używanych na kolejach żelaznych. 37, **35**.

Krosno ręczne; przywilej na poprawę. 44, **41**.

— do koronek; przywilej na poprawę. 55, **55**.

Krzemień; ob. Żwir.

Księgi aptekarskie receptowe; o stemplowaniu. 50, **50**.

Kuchnie oszczędne; przedłużono przywilej na ulepszenie. 41, **38**.

Kukurudza; przywilej na wynalazek oddzielania części drzewnych od kaczanów i lodyg kukurudzianych, i użycia ich do celów gospodarskich. 95, **85**.

Kun—Kwas

Kunwald J.; przywilej na wynalazek pieców okapowych do wypalenia wapna. 74, 69.

Kustrycki J.; przedłużono przywilej na wynalazek wyrabiania robót rzeźbiarskich z papieru. 16, 14.

Kutschke K.; przedłużono przywilej na wynalazek i poprawę w wyrabianiu kapeluszków. 132, 119.

Kwas węglowy; L. Krakowicer odstąpił J. Habelbergerowi część swoje przywileju na wynalazek i ulepszenie w wyrabianiu i przechowywaniu chemicznie czystego kwasu węglowego. 73, 69.

— węglowy chemicznie czysty; przywilej na poprawę w składzie narządu do robienia go. 123, 108.

Kwa—Kwi

Kwaterodawcy; o środkach uchylenia uszczerbku przy wypłacie noclegowego i należności za żywność kwaterodawcom podczas przechodu wojsk: zaprowadzenie kart kwaterunkowych. 118, 100.

Kwaterowanie wojska w koszarach żandarmeryi; ob. Żandarmerya.

Kwaterunek wojskowej strazy policyi; ob. Straż policyjna wojskowa.

Kwaterny, żołnierzom przez gminy dawane; o wynagrodzeniu 183, 165

Kwintesencya d'eau de Cologne ambrée; przedłużono przywilej. 141, 125.

Kwity kas fundacyjnych i urzędów; wydawane między sobą na składane i w zapas dawane pieniądze; stempel. 1, 2.

— urzędów; ob. Kwity kas fundacyjnych.

L.

Lab—Led

Labia A.; przywilej na ulepszenie pługa bezkolesznego zgasi. 130, 118.

Leignel J. Ch. B.; przedłużono przywilej na wynalazek i poprawę w składzie lokomotyw. 43, 40.

Lak; przywilej na wynalazek laku do uczynienia kapeluszków nieprześlakliwymi. 20, 16.

Lakier olejny połyskujący; przywilej na ulepszenie. 56, 56.

Lamaille P. J.; przywilej na wynalazek ramy do rozpinania i przenoszenia skóry lakierowanej. 25, 20.

Lampa hydrostatyczna olejna; przywilej na nią przelał J. Wetternek na O. C. Hörnera. 59, 58.

Lampy arganckie, zwane kompasowemi; przywilej na ulepszenie. 15, 13.

— kamfnowe; przywilej na ulepszenie. 116, 99.

Laski z gutaperchy; przedłużono przywilej na poprawę w robieniu. 30, 22.

Ledererowa M.; przywilej na poprawę w wyrabianiu koców i kołder. 71, 68.

Leb—Lud

Lehmann K.; przywilej na wynalazek maszyny do wystrugiwania kępyt do obuwia. 55, 55.

Leitenberger F.; przywilej na wynalazek walcowej pompy hydraulicznej i śpącz. 61, 60.

Licytacje przy wydzierżawieniu budowli drogowych i wodnych; obwieszczenia. czy podpisywać i stemplować? 164, 144.

Lokomotywy; przedłużono przywilej na wynalazek i poprawę w ich składzie. 43, 40.

Lo Presti L. bar.; przywilej na wynalazek maszyny do karczowania drzew. 70, 67.

Lorbeer M.; przywilej na wynalazek palenia kawy rozgrzanem powietrzem. 74, 70.

Loteryjne urzędy; ob. prowizya od winikulowanych obligacyj.

Ludwig W. A. zrzekł się przywileju na wynalazek w wyrabianiu kółców. 78, 72.

Lań

Łancuski galwano elektryczne; przywilej na wynalazek w ich konstrukcyi zgasił. 86, **79**.

Lyż

Lyżeczki do kawy, dęte; ob. Sztuńce stołowe i wetowe.

Mach—Masz

Machina tkacka kolista; L. Seyss odstąpił część przywileju swego J. A. Grünwaldowi. 29, **22**.

— wysokiego ciśnienia; przywilej na wynalazek i poprawę w robieniu jej zgasił. 119, **103**.

— do karczowania drzew; przywilej na nią. 70, **67**.

— ; ob. Maszyna ; Narząd.

Mandataryusze; kara w razie nieprzestrzegania przepisów paszportowych. 177, **158**.

Magiel poprawny; przywilej. 70, **67**.

Majer J.; przywilej na poprawę krosien ręcznych. 44, **41**.

Marczell S.; przywilej na wynalazek oddzielania części drzewnych od kaczanów i łodyg kukurudzianych. 95, **85**.

Marek E.; przywilej na odkrycie sposobu wyrabiania czystego jak woda oleju ze smoly z węgla kamiennego. 81, **76**.

Masa kompozycyjna z gutaperchy; przedłużono przywilej. 16, **14**.

— Grabana do niszczenia osadu kamiennego w kotłach; przywilej na odkrycie w tworzeniu jej. 72, **68**.

Maszyna powietrze wypompowująca; przedłużono przywilej. 8, **10**.

— do windowania na blokach; przywilej. 15, **14**.

— do wystrugiwania kopyt do obuwia; przywilej. 55, **55**.

— do przedzenia, zamknięta; przywilej. 57, **57**.

— do kawy, nowego wynalazku, przywilej. 81, **76**.

Masz—Met

Maszyna do rubrykowania i rastrowania; przedłużono przywilej. 108, **93**.

— nowa do gotowania; przedłu ono przywilej. 108, **93**.

— do wazenia i wybierania płyt metalicznych; przywilej. 110, **94**.

— do szycia; przywilej. 117, **100**.

— do wyluskiwania rzepaku; przywilej rozciągnięto na W. Ks. Krakowskie. 121, **106**.

— do dziania kiesek; przedłużono przywilej na ulepszenie. 132, **119**.

— do wybijania i przebijania dziar. 138, **124**.

— do przedzenia bawełny i wszelkich włóknistych materyi; przywilej na ulepszenie. 37, **35**.

Maszyny do koszenia; przywilej na ulepszenie w urządzeniu. 111, **95**.

Materye tkane; przywilej na ulepszenie w wyrobieniu. 55, **56**.

— wełniane, bawełniane, półjedwabne i lniane; przywilej na odkrycie i poprawę w urządzeniu. 122, **107**.

— ; przywilej na ulepszenie form (modelów) do drukowania. 111, **95**.

Melan, tak nazwany środek do farbowania włosów; przywilej. 102, **89**.

Mertens L.; przedłożono przywilej na poprawę w robieniu kapeluszków i t. d., 43, **40**.

Messer L.; ob. Götz S.

Metale; przedłużono przywilej na poprawę przymieszania do sady. 43, **40**.

Metzger A. J.; przedłużono przywilej na wynalazek wyrabiania butów i trzewików. 58, **58**.

Mich—Mos

- Michalski J.**; przedłużono przywilej na wynalazek maszyny do gotowania. 108, **93**.
- Miedniec** z płyt cynkowych; przywilej na ulepszenie. 101, **88**.
- Mięso**; jak wydawać certyfikaty na cenę mięsa dla wojska? 180, **162**.
- Miller J.**; przywilej na wynalazek sposobu tworzenia sody z siarkanu sody. 51, **51**.
- Mleko różane** do spędzenia piegów; przywilej na wynalazek wyrabiania. 123, **107**.
- Młyny** parowe; F. Burgett odstąpił przywilej, sobie na wynalazek kół młyńskich nadany, akcyonaryuszom Dyrekeyi towarzystwa młynów takowych. 125, **108**.
- Modele**; ob. Formy drukowe.
- Morawetz J.** i Syrrenberg H. A. przelali na L. Arminga swój przywilej na wynalazek w robieniu mydła. 98, **87**.
- **J.** i H. A. Syrrenberg odstąpili L. Armingowi przywilej na ulepszenie w wyrabianiu smarowidła. 142, **125**.
- Morton J.**; przedłużono przywilej na poprawę przymieszania dosady do metalów. 43, **40**.
- Mostowe** na Podgórzu, płacone za użycie mostu Franciszka Józefa. 184, **166**.

Mos—Myt

- Mostowe**, prywatne; doczasowe pozwolenie pobierania w Staromieściu. 191, **176**.
- Mosty** wiszące nowego rodzaju; przywilej. 101, **88**.
- Mydło** z oleju kokosowego; przedłużono przywilej. 24, **18**.
- gotowalniane; przedłużono przywilej na wynalazek i ulepszenie w robieniu. 30, **22**.
- białe mieszane tanie; nadano przywilej 39, **36**.
- egipskie; przedłużono przywilej na ulepszenie w wyrabianiu. 90, **81**.
- ; J. Morawetz i H. A. Syrrenberg przelali na L. Arminga swój przywilej na wynalazek w robieniu. 98, **87**.
- ; przywilej na ulepszenie w wyrabianiu zgasił. 139, **124**.
- Myślenie**; Urząd stemplowy handlowy zniesiony. 193, **178**.
- Myto**; pozwolenie pobierania go za przewóz na Wisłoku w Żarnowej. 32, **23**.
- ; pozwolenie pobierania go w Staromieściu. 191, 176.
- mostowe na stacji myta na Podgórzu za użycie mostu Franciszka Józefa. 184, **166**.

N.

Nab—Nal

- Nabór** rekrutów; ob. Rekrutacya, Władze stawiennicze.
- Należytość** dodatkowa od weksłów; postępowanie. 149, **131**.
- od spuścizny, którą na mocy testamentu odziedziczają dzieci nielegitymowane łoża nieprawego; postępowanie. 156, **137**.
- Należytości** od dwustronnie obowiązujących interesów prawnych; postępowanie. 79, **73**.
- od interesów prawnych, w skutek których ustępuje się jedną rzecz za drugą; postępowanie. 153, **135**.

Nal—Nar

- Należytości** od zrzeczenia się zabezpieczenia jakiego prawa bez równoczesnego bezpłatnego przeniesienia takowego prawa; postępowanie. 169, **150**.
- ; jak pod względem jej wymiaru uważać sądowe oszacowanie nieruchomości, przedsiębrane bez pośrednictwa Skarbu? 155, **137**.
- Narząd** do czyszczenia i chłodzenia przy tworzeniu gazu świetlnego; przedłużono przywilej. 43, **40**.
- do naléwania wody mineralnej do baniek; przywilej. 51, **51**.

Na—Nä

- Narząd** do prędkiego suszenia cygarów i krajanego tytoniu; przywilej. 55, 55.
 ; do prędkiego przysztukowania śrubami rzemieni pędnych u machin; przywilej. 55, 56.
 — do czyszczenia soku burakowego; przywilej. 71, 68.
 — do robienia chemicznie czystego kwasu węglowego; przywilej na poprawę. 123, 108.
- Narządy** do palenia gazem pod kottami parowemi i t. p.; przywilej. 142, 126.
- Narzędzia** stałą nakładane; ob. Hartowanie.
- Narzędzie** do oznaczenia pochyłości powierzchni równych i kątów przez nie utworzonych. 53, 53.
- Näff A. i J. Bachrych**; przywilej na wynalazek przyrządzenia hubki bukowej masyzynami. 53, 53.

Ob—Og

- Obey** bezpaszportowi; ob. Szupasnictwo.
- Obicia**; przywilej na ulepszenie form (modelów) do drukowania. 111, 95.
- Oblężenia** stan; gdy ten trwa, nie można bez pozwolenia zawiązywać stowarzyszeń. 68, 64.
- Obligacye** winkulowane; ob. Prowizya od winkulowanych obligacyj.
 — lombardzko-weneckiego Monte (Banku) można przyjmować jako zabezpieczenie w razie kredytowania podatku konsumcyjnego od piwa, wódki i cukru. 165, 145.
- Ocet**; przedłużono przywilej na ulepszenie konstrukcyi aparatów do spieszego wyrabiania. 108, 93.
- Oficer** asentujący; listy mają mu przy naborze wręczyć władze stawiennicze. 7, 7.
- Ogień**; porządek ogniowy republikowany pod względem chowania prochu strzelnego. 97, 86.

Neu—Nöt

- Neuber F.**; ob. Breiter H.
- Neumayer J.**; przywilej na ulepszenie miednic z płyt cynkowych. 101, 88.
- Neumann J. N.**; przywilej na wynalazek w urządzeniu powozów, zapomocą którego można je w największym pedzie w okamgnieniu zatrzymać. 109, 94.
- Neutwich J.** i spółnik; przywilej na wynalazek wyprawiania pewnego gatunku skóry, angielską nazwaną. 55, 55.
- Niei** bawełniane; przedłużono przywilej na wynalazek w wyrabianiu. 23, 17.
- Noclegowe**; ob. Kwaterodawcy.
- Noże** do wszelkich machin; przedłużono przywilej na wynalazek robienia ich ze stali zmieszanej z żelazem. 100, 88.
- Nóty**; przywilej na wynalazek płyt półwypukłych do drukowania tychże prasą drukarską. 109, 94.

Og—Ol

- Ogniska** kuchenne; przywilej na udoskonalenie. 124, 108.
- Okowita**; ob. Spirytus.
- Okręgi** werbownicze; przysły ich podział. 48, 48.
- Okręty**; przywilej na wynalazek i ulepszenie w ich budowie zgasł. 112, 96.
- Olej**; przywilej na ulepszenie rafinowania uznano za nieważny i niebyły. 14, 13.
 — ze smoły, z węgla kamiennego, czysty jak woda; przywilej na odkrycie sposobu wyrabiania 81, 76.
 — ; przedłużono przywilej na ulepszenie w rafinowaniu. 92, 82.
 — , który mosiądzu i stali nie oksyduje. 95, 85.
 — ; przywilej na poprawę w wyrabianiu. 95, 85.
 — rzepakowy; przywilej na wynalazek przyrządzenia go na olej fabryczny. 114, 98.

Op—Os

- Opitki**; ob. Zędra.
- Orth L.** i **Stephan L.**; przedłużono im przywilej na wynalazek postępowania w robieniu z gutaperchy obuwia z jednej sztuki. 134, 121.
- Orthner F.** nabył od **A. Wengra** połowę przywileju na wynalazek nowego postępowania w wyrabianiu kleju zwierzęcego. 84, 78.
- Ostrzegacz** u wozów do przewożenia po-

Oś—Ow

- dróżnych; przywilej na poprawę. 103, 89.
- Oświetlanie** nocne zewnętrznych miejsc w pomieszkaniach żandarmeryi (koszarach); uregulowanie 4, 4.
- Oszacowanie** sądowe rzeczy nieruchomości, bez pośredniczenia skarbu przedsiębrane; jak je pod względem wymierzania należytości uważać? 155, 137.
- Owce**; ulepszenie sposobu mycia. 136, 123.

P.

Pap—Petr

- Papier**; przywilej na poprawę w wyrabianiu papieru malowanego, wyciskanego i t. d. 93, 84.
- Para**; przedłużono przywilej na wynalazek nowego systemu tworzenia jej w okamgnieniu. 38, 35.
- Parasole**; przywilej na poprawę. 27, 21.
- Paski** na przepuklinę; przedłużono przywilej. 140, 125.
- Paszporty** dla urlopników; ob. Urlopnicy.
— dla żołnierzy w Galicyi urlopowanych; o wydawaniu ich do Węgier i Królestwa Polskiego. 146, 129.
— ; zalecenie zwierzchnościom miejscowym przestrzegania przepisów przy wydawaniu paszportów, i kara na mandatarzów i urzędników magistratualnych w razie nieprzestrzegania tychże. 177, 158.
- Paudes J.**; przywilej na udoskonalenie ognisk kuchennych. 124, 108.
- Paul J.**; ob. Ehrmann M.
- Pendenty złote**; przywilej na ulepszenie wyrabiania. 107, 93.
- Petin H.** i **Gaudet**; przywilej na ulepszenie postępowania w kuciu żelaza w hamerniach. 57, 57.
- Petri J. B.**; **Schwab K.** odstąpił jemu i ojcu swemu **H. Schwabowi** prawo spółnicze do przywileju na poprawę kształtu dachówek i pokrywania niemi. 52, 52.

Pfan—Ple

- Pfankuche G.** odstąpił **W. Kramerowi** i **E. Szelerowi** przywilej na wynalazek w wyrabianiu zapomocą maszyny szpilek i sztyfcików tapicerskich, który przywilej przedłużono. 113, 98.
- Pick M.**; przedłużono przywilej na poprawę w robieniu lasek, biczyków i t. p. z gutaperchy. 30, 22.
- Pidding W.**; przywilej na poprawę sposobu izolowania i umocowania drutów telegrafowych zgasł. 129, 118.
- Piece**; przedłużono przywilej na ulepszenie. 41, 38.
— płytowe; przedłużono przywilej. 43, 40.
— — do topienia żelaza i innych metalów; nadano przywilej na poprawę w składzie tych pieców. 63, 61.
— okapowe do wypalania wapna; przywilej. 74, 69.
— płomienne; przywilej na ulepszenie w urządzeniu ich zgasł. 76, 70.
- Piegi**; przywilej na wynalazek wyrabiania mleka do spędzenia tychże. 123, 107
- Pijawki**; ustanowienie ceny. 189, 175.
- Planer F.**; przywilej na wynalazek polyskującej masy palmowo-woskowej do posadzek. 72, 68.
- Plebanom** nowym nie mają być potrącane dochody stułowe od kongruj. 99, 87.

Ple—Po

Plebanie grec. katol. i grec. nieunickie; ob. Kościoły.

Plug bezkoleśny; przywilej na ulepszenie go zgasi 130, 118.

Płyty z żelaza lanego i blachy, powleczone polewą; przedłużono przywilej na wynalazek wyrabiania 21; 17.

półwypukłe do drukowania nót prasą drukarską; przywilej. 109, 94.

— mennicze; przywilej na maszynę do ważenia i wybierania. 110, 94.

Pocztowych stacyj podania o darowanie kar opóźnienia się, czy podpadają stemplowi? 157, 138.

Podania, wnoszone w celu przeprowadzenia prawa drogą egzekucyi i w celu zwrócenia kosztów sądowych. 87, 79.

— stacyj pocztowych o darowanie kar za opóźnienie się; czy podpadają stemplowi? 157, 138.

— ; ob. Prośby.

Podatek konsumcyjny od piwa, wódki i cukru; obligacye lombardzko-weneckiego Monte można przyjmować ku zabezpieczeniu w razie kredytowania. 165, 145.

— konsumcyjny powszechny; o poborze jego na rok administracyjny 1854. 179, 161.

— dochodowy na rok adm. 1854. 192, 177.

Podatki; ob. Kraków.

— stałe; ob. Dodatek.

Podatkujacy opieszali; o wyrachowaniu należitości za użycie żandarmeryi do asystencyi przeciwko nim. 64, 62.

Podgórze; mostowe od mostu Franciszka Józefa. 184, 166.

Podpałki; przywilej na wynalazek tak zwanych szybkich podpałek. 70, 67.

Podwoły dla wachmistrzów żandarmeryi; ob. Żandarmerya.

Poetsch G. A.; przywilej: 1) na ulepszenie w robieniu kamfynu; 2) na poprawę w lampach kamfynowych. 116, 99.

Pol—Pre

Pogrzeb; ob. Koszta pogrzebu.

Pollak M.; przedłużono mu przywilej na ulepszenie w konstrukcyi aparatów do spieszego wyrabiania octu. 108, 93.

— **J. J.**; przedłużono mu przywilej na ulepszenie w wyprawianiu skór. 132, 119.

Policyjna straż wojskowa; postanowienie przepisów o kwaterunku wojska w przemarszu. 178, 161.

Policyniej straży wojskowej korpus, o obowiązku służenia w rezerwie. 133, 109.

Pompa hydrauliczna walcowa i ssąca; przywilej. 61, 60.

Port d'épées; przywilej na ulepszenie wyrabiania. 107, 93.

Posady sług przy władzach monarchicznych powinny być przedewszystkiem zdatnym ludziom wojskowym stanu inwalidów nadawane. 150, 132.

Posterunki żandarmeryi; ob. Żandarmerya.

Powierzchnie równe; przywilej na wynalazek narzędzia do oznaczenia pochyłości powierzchni równych i kątów przez nie utworzonych. 53, 53.

Powozy; przywilej na wynalazek w urządzeniu powozów, za pomocą którego można je w największym pędzie w okamgnieniu zatrzymać. 109, 94.

Powłoka chroniąca od ognia i zgnilizny; przywilej. 20, 16.

Pożyczki z funduszu rezerwowego galicyjskiego stanowego Towarzystwa kredytowego; względem pobierania od nich po cztery od sta. 67, 63.

Prawa stuy; dochody tych praw nowych plebanów nie mają być potrącanie o kongruj, albo jej uzupełnienia. 99, 87.

— rękodzielnicze; kto je nadaje korporacyom? 144, 128.

Prewety publiczne; przywilej przedłużono 131, 118.

Proch—Pro

Proch strzelny; republikacja §. 23 porządku ogniowego o trzymaniu i chowaniu prochu. 97, 86.

Profesya; kto korporacyom nadaje prawo wykonywania? 144, 128.

Prośby osób wojskowych o przejście do cywilnej służby publicznej, jak z niemi postępować? 77, 71.

— o wykreślenie tabularne, duplikaty jakiemu stemplowi podpadają? 88, 80.

— o wydanie certyfikatu na broń i o stemplu na nie. 172, 153.

Protokoły licytacyjne w pertraktacjach o subarendowanie lub o jakie dostawy; o stemplu na nie. 120, 105.

Prowizya od winkulowanych obligacyj; o przekazywaniu jej na żądanie urzędów loteryjnych. 158, 138.

Ram—Re

Rama do rozpinania i przenoszenia skóry lakierowanej; przywilej. 25, 20.

Rambach W. zrzekł się przywileju na ulepszenie w wyrabianiu dętych srebrnych sztućców stołowych i wetowych, tudzież łyżeczek do kawy. 19, 15.

Reimann J.; przywilej na wynalazek oczyszczania gorzałki od przyswędu, pierwotnie F. Englerowi nadany, uchylono. 45, 41.

Reisenbüchler K.; przedłużono przywilej na wynalazek i ulepszenie w robieniu mydła gotowanego. 30, 22.

Rekrutacya; wzór liczebnego wykazywania wynikłości w rekrutacji. 34, 24.

—; listy naborowe. 7, 7.

Relais; ob. Przenosiciel prądu elektrycznego.

Rezerwa; o postępowaniu z żołnierzami pułków żandarmeryi i korpusu wojskowej straży policyjnej we względzie ich obowiązku służenia w rezerwie. 133, 119.

Prze—Przy

Przędza pstra z bawełny, podobna do nici; przywilej na wynalazek wyrabiania. 15, 13.

Przedzenie bawełny; przywilej na wynalazek maszyny. 37, 35.

Przepisy szupasowe; zalecenie należytego wykonywania ich co do ujętych w Węgrzech tutejszo-krajowych włóczęgów i powracających szupaśników. 3, 3.

Przezroczyście utwory; przywilej na ulepszenie sposobu przedstawienia. 102, 89.

Przyszwyy elastyczne do butynków; przedłużono przywilej na wynalazek i ulepszenie w wyrabianiu. 80, 76.

Przywileje; postanowienia we względzie postępowania przy składaniu taks. 5, 5.

R.

Rie—Ry

Riegel R.; przywilej na wynalazek sposobu doprowadzenia gutaperchy do takięj płynności, że z niej przedmioty plastyczne odlewane być mogą. 56, 56.

Riemerschmid A. K., Fürgang i J. Ch. Vigl; przedłużono przywilej, nadany im na wynalazek i ulepszenie w uwalnianiu spirytusu od przyswędu. 134, 121.

Roboty rzeźbiarskie; przedłużono przywilej na wynalazek wyrabiania ich z papieru. 16, 14.

Rohrleitner J.; ob. Brunhuber K.

Roth F.; przywilej jego na ulepszenie maszyny do dziania kiesek, odstąpiony L. Hoffmanowi, przedłużono. 132, 119.

Rury metalowe; nadano przywilej na ulepszenie w wyrabianiu. 57, 57.

— ryfowane z gutaperchy; przywilej na ulepszenie w wyrabianiu. 96, 86.

Ryczałtowanie dyet dla urzędników po za swoją siedzibą urzędową do pełnienia służby użytych. 54, 53.

Rze

Rzeczy nieruchome; jak pod względem wymiżenia należytości uważać sądowe oszacowanie tychże, bez pośrednictwa skarbu przedsiębiorane? 155, 137.

Rzemienie pędne w machin; przywilej na wynalazek narzędzia do prędkiego przysztukowania ich śrubami? 55, 56.

Sach—Schwa

Sachla W.; przywilej na poprawę w wyrabianiu na firmy drewnianych czeionek plastycznych, gładkich. 94, 84.

Salefran sody; przedłużono przywilej na wynalazek w rafinowaniu. 82, 77.

Salzmann J. Ch.; przywilej na wynalazek w wyrabianiu z bawelny przędzy pastrej podobnej do nici. 15, 13.

Schatz J.; przywilej na wynalazek wyrabiania z zędry z żelaza lanego wszelkich gwichtówi części składowych maszyn. 15, 13.

Schemmen S. A.; przywilej na wynalazek wyrabiania płyt półwypukłych do drukowania nót prasą drukarską. 109, 94.

Schlesinger S. nabył od K. Gromadzińskiego przywilej na wynalazek kamieni chemicznych do podpalania i gotowania. 115, 99.

Schönher K. W.; przywilej na ulepszenie zamkniętej maszyny do przedzenia. 57, 57.

— **L. F.**; przywilej na ulepszenie mechanicznych warsztatów tkackich. 60, 60.

Schönstein A.; ob. Seitz J.

— **A.**; przedłużono przywilej na ulepszenie w rafinowaniu oleja. 92, 82.

Schneiller C. Dr.; przywilej na wynalazek narzędzia do czyszczenia soku burakowego. 71, 68.

Schwab K. odstąpił ojeu swojemu H. Schwabowi i J. B. Patremu udział pra-

Rze

Rzepak; przywilej na maszynę do wyluskiwania rozciągniono na W. K. Krakowskie. 121, 106.

Rzezaki do wszelkich machin i narzędzi; przedłużono przywilej na wynalazek robienia ich ze stali, zmieszanej z żelazem. 100, 88.

S.

Schwa—Skó

wa do przywileju na poprawę kształtu dachówek i pokrywania nimi. 52, 52.

Schwaben na Altenstatt G. Bar.; przywilej na wynalazek nowym sposobem urządzanego przenosiiciela prądu elektrycznego. 53, 52.

Seeling F. K.; przywilej na ulepszenie sposobu przedstawiania przezroczystych tworów i substancyj. 102, 89.

Seitz J.; przywilej na ulepszenie rafinowania oleju, odstąpiony A. Schönsteinowi, uznano za nieważny i niebyły. 14, 13.

Seifried F.; przedłużono przywilej na wynalazek cybuchów z gutaperchy. 137, 124.

Seyss L. odstąpił J. A. Grünwaldowi udział w przywileju na wynalazek kolistej maszyny tkackiej. 29, 22.

Sigris F. K. nabył od J. J. Steiningera przywilej na wynalazek maszyny do wybijania i przebijania dziur. 138, 124.

Sikawki; przywilej na poprawę. 26, 20.

Singerowie H. S. i S.; przywilej na wynalazek i poprawę w wyrobach wełnianych. 103, 89.

Skalitzki W. i Waleha A.; przedłużono przywilej na poprawę w robieniu przyzmatycznych czeionek, cyfer i t. p. 10, 11.

Skarbowa straż; ob. Straż skarbowa.

Skóra; przywilej na wynalazek wyprawiania skóry; angielską zwaną. 55, 55.

Skór—Spu

- Skórka** od potu u kapeluszków; przedłużono przywilej na ulepszenie wprawiania jej. 141, **125**.
- Skóry**; przywilej na wynalazek sposobu wprawiania ich w krótszym czasie. 114, **98**.
- ; przedłużono przywilej na ulepszenie w wprawianiu. 132, **119**.
- Skrywan J.**; przedłużono przywilej na ulepszenie dawania skórki od potu u kapeluszków. 141, **125**.
- Stawik A.**; przywilej na ulepszenie lamp arganckich. 15, **13**.
- Słowackowa F.**; przedłużono przywilej na wynalazek i poprawę w robieniu sukien damskich. 85, **78**.
- Służba** cywilna monarchiczna; postępowanie przy przyjmowaniu do niej osób wojskowych. 77, **71** 257, **156**.
- chrześcian u żydów; ob. Izraelici.
- Smarowidło** do wozów; przywilej na ulepszenie w robieniu. 55, **55**.
- nowego wynalazku; przedłużono przywilej. 135, **123**.
- ulepszone; przywilej J. Morawetza i H. A. Syrrenberga przeszedł na L. Arminga. 142, **125**.
- Soda**; przywilej na wynalazek sposobu tworzenia jej z siarkanu sody. 51, **51**.
- Sok** burakowy; przywilej na wynalazek narzędzia do czyszczenia. 71, **68**.
- Sól** nawozowa; ograniczenie sprzedaży w galicyjskich żupach. 198, **184**.
- Spiegler R.**; przedłużono przywilej na wynalazek i poprawę w robieniu nici bawelnianych. 23, **17**.
- Spirytus**; przedłużono przywilej na wynalazek w uwalnianiu tegoż od przyswędu. 134, **121**.
- Springer F.** nabył od J. Janischa część przywileju spółnie im nadanego na wynalazek w robieniu koszul. 65, **62**.
- Spuścizna**, którą odziedzicza na mocy testamentu nieprawego łoża dziecię nielegitymowane; postępowanie co do należytości. 156, **137**.

Sre—Stem

- Srebrne** towary; przedłużono przywilej na poprawę w predkiem wyrabianiu. 43, **41**.
- Stacye** pocztowe; jak pod względem stempla uważać podania ich o darowanie kar za opóźnienie się? 157, **138**.
- Stajnie** na konie wojskowe przez gminy dawane; wynagrodzenie. 183, **165**.
- Stalowe** narzędzie; przywilej na poprawę takowych od J. Gleischnera na J. Hohenbluma przeniesiony zgaśł. 49, **50**,
- Stan** oblężenia; podczas niego nie można bez pozwolenia zawiązywać żadnych stowarzyszeń. 68, **64**.
- Staromieście**, dočasowe pozwolenie na myto prywatne od tamiecznego mostu Nr. 4. na gościńcu głogowskim. 191, **176**.
- Stefutti D.**; kilka przywilejów przeniesiono na jego synów M. i O. Stefuttich. 83, **77**.
- Steininger J. J.** odstąpił F. K. Sigrisowi przywilej na wynalazek maszyny do wybijania i przebijania dziur. 138, **124**.
- Stempel** na kwity kas fundacyjnych i urzędów, wydawane między sobą na składane i w zapas dawane pieniądze. 1, **2**.
- na deklaracye wierzycieli tabularnych na wykreślenie swojego prawa z części rzeczy w zastaw danej, którą właściciel realności pozbywa. 2, **3**.
- na deklaracye na wykreślenie tabularne. 12, **12**.
- na karty do grania cylindrowane czyli półgładzone. 13, **12**.
- na aptekarskie księgi receptowe. 50, **50**.
- na podania, wnoszone ku przeprowadzeniu prawa drogą egzekucyi w celu zwrócenia kosztów sądowych 87, **79**.
- na duplikaty prośb o wykreślenie tabularne. 88, **80**.
- na alegata akt notaryackich. 89, **80**.
- ; czy dokumenta rękojemne podpadają stemplowi? 105, **92**.

Stem—Stre

Stempel na protokoły licytacyjne w pertraktacjach o subarendowania lub o jakie dostawy. 120, 105.

— ; jak pod względem stempla uważać podania stacyj pocztowych, o darowaniu kar za opóźnienie się? 157, 138.

— na próśby o wydanie certyfikatu na broń. 172, 153.

— handlowy; ob. Urząd stemplowy handl.

Stemplowe znaczki; zaprowadzenie tychże na gazety zagraniczne. 69, 64.

Stemplowy urząd handlowy w Myślenicach zniesiony. 193, 178.

Stephan L.; przedłużono przywilej na wynalazek i ulepszenie w wyrabianiu gutaperchy, i maszyn i narzędzi do tego służących. 11, 11.

— L. i Orth L.; przedłużono przywilej na wynalazek postępowania w robieniu obuwia z gutaperchy. 134, 121.

Stoppel F.; przywilej na wynalazek użycia sprężyn metalowych do przyszew u butyków. 56, 57.

Stowarzyszenia istniejące; nowe względem nich postanowienia. 31, 23

— ; podczas stanu oblężenia nie można ich bez pozwolenia zawiązywać. 68, 64.

Strasser P.; przywilej na wynalazek laku do uczynienia kapeluszków nieprześlakliwymi. 20, 16.

Straż skarbową; obowiązany do służby wojskowej, na których już padł los służenia w wojsku, zakazano wstępować w służbę przy straży skarbowej. 33, 24.

— policyi wojskowej; o postępowaniu z żołnierzami tego korpusu we względzie ich obowiązku służenia w rezerwie. 133, 119.

— policyjna wojskowa; o zastosowaniu przepisów względem kwaterunku wojska w przemarszu, do straży policyjnej wojskowej. 178, 161.

Strecker A.; przywilej na poprawę w kotłach parowych i aparatach do ogrzewania wody. 17, 14.

Stur—Szup

Sturm S.; przedłużono przywilej na wynalazek sposobu szlufowania szkła ku wyrabianiu szkieł optycznych. 18, 15.

Suknie damskie; przedłużono przywilej na wynalazek i poprawę w robieniu. 85, 78.

Surogaty gumy dekstrynowej; ob. Guma dekstrynowa.

Świeće; przedłużono przywilej na ulepszenie w wyrabianiu. 90, 81.

— woskowe; przywilej na poprawę. 71, 67.

Swoboda J.; ob. Szweijger.

Syrenberg H. A.; ob. Morawetz J.

— — — i Morawetz J. odstąpili L. Armingowi przywilej na ulepszenie w wyrabianiu smarowidła. 142, 125.

Szawłoki wodotrwałe; przywilej. 103, 90.

Szeler E.; ob. Kramer W.

Szematowe pomieszczenia; ob. koszary gmin.

Szenk J.; przywilej na wynalazek aparatu czyszczenia wody. 111, 95.

Szkoło; przywilej na wynalazek sposobu szlufowania szkła ku wyrabianiu szkieł optycznych. 18, 15.

Szpilki; przywilej na wynalazek w wyrabianiu zapomocą maszyny przedłużono. 113, 98.

Szpitala; pokrycie kosztów leczenia cudzoziemskich aresztantów, policyjnych, weneryczne choroby mających. 195, 181.

Sztafety; o éwieróroczném wykazywaniu wydatków na cywilne sztafety ex officio wysyłane do Ministerstw. 46, 42.

Sztyfciki tapicerskie; ob. Szpilki.

Sztuce stołowe i wetowe srebrne, dęte; przywilej na ulepszenie w wyrabianiu ich zgast. 19, 15.

Szupaśnicy; ob. Przepisy szupasowe.

Szupaśnictwo; niektóre postanowienia w celu zachowania przepisów ku uchyleniu dostrzeżonych przy tém niedostateczności. 186, 169.

Szwej

Szweyger K; przywilej na wynalazek nowego narzędzia do czyszczenia i chłodze-

nia gazu świetlnego, pierwotnie J. Swobodzie nadany, przedłużono. 43, 40.

T.

Ta—Tka

Tabula; deklaracya wierzycieli na wykreślenie prawa zastawu z części zastawionej rzeczy, którą właściciel pozbywa, podpada stemplowi. 2, 3

Talia (taglia); o dawaniu jej powtórnie, gdy zbrodzień cywilny, przez żandarmeryę przystawiony, przed osądzeniem z aresztu śledczego zbiegły, przez nią powtórnie przystawiony, a następnie osądzony będzie. 162, 142.

Taksa pijawek; ob. Pijawki.

Taksy od przywilejów; postanowienia we względzie postępowania przy zrzeczeniu się tychże. 5, 5.

Telegrafy; przywilej na wynalazek sposobu izolowania i umocowania drutów telegraficznych zgasł. 129, 118.

Temblaki do szpad i pałaszów (porte d'épée), przywilej na ulepszenie wyrobienia ich. 107, 93.

Teuffenbacher E. Bar.; przywilej na wynalazek maszyny do wazenia i wybierania płyt mennicznych. 110, 94.

Tichy A.; przywilej na ulepszenie w wyrobieniu rur metalowych. 57, 57.

— —; przywilej na poprawę w składzie fryszerek i innych pieców do topienia żelaza lub innych kruszców. 63, 61.

Tischbein P. L.; przywilej jego na wynalazek i ulepszenie wypalania wapna do rozstowania kruszców przydatnego K. Creceliuszowej odstąpiony, przedłużono. 134, 120.

Tkaeka machina kolistą; odstąpienie przywileju. 29, 22.

Tka—Ty

Tkaekie warsztaty mechaniczne; przywilej. 60, 60.

Towary złote i srebrne, przedłużono przywilej na poprawę, zapomocą której można je prędzej wyrabiać. 43, 41

Towary z cetnergutu, ob. Handel.

Towarzystwo młynów walcowych, peszteńskie, otrzymało przywilej na poprawę sikawek. 26, 20.

— kredytowe stanowe galicyjskie; względem pobierania procentu cztery od sta od pożyczek z funduszu rezerwowego. 67, 63.

— akcyonaryuszów młynów parowych w Wiedniu; F. Burgett odstąpił mu przywilej na wynalazek kół młyńskich. 125, 108.

Trebitsch F.; przywilej na odkrycie i poprawę w urządzeniu materij wełnianych, bawełnianych, półjedwabnych i lniannych. 122, 107.

Trebsdorf K. i H.; przywilej na wynalazek przyrządzania oleju rzepakowego na olej fabryczny. 114, 98.

Trup nieznanéj osoby; zalecenie wysledzenia przynależności miejscowej. 174, 156.

— odnowienie przepisu, według którego nie wolno otwierać trupa przed upływem 48 godzin. 182, 163.

Trzewiki; przedłużono przywilej na wynalazek wyrobienia za użyciem nowego środka. 58, 58.

Tytuń krajany; przywilej na narząd do przedkiego suszenia. 55, 55.

U.

Ucz

Uczniowie cywilni nauki weterynarskiej są obowiązani do służby wojsk. 163, 144.

Ujeż

Ujeżdżalnie dla żandarmeryi; ob. Żandarmerya.

Url—Urz

Urlopnicy; postępowanie w rzeczach paszportowych 6, **6**.

— ; o sposobie wykonywania lekarskiego dozoru nad stanem zdrowia urlopowanych c. k. żołnierzy po odbytej chorobie epidemicznej zapalenia ocz, zwaney „*inflammatio granulosa trachomatosa*.“ 42, **38**.

— galicyjscy; o wydawaniu im paszportów do Węgier i Królestwa Polskiego. 146, **129**.

Urząd stemplowy handlowy w Myślenicach iesiony. 193, **178**.

Urzednicy; odkąd rok dobrodziejstwa wszystkim jeszcze rozrządzalnym urzednikom jako uplywajacy ma byc liczony, i postanowienie wzgledem ryzaltowania dyet dla urzednikow poza swoja siedziba urzedowa do pelnienia sluzby uzytych. 54, **53**.

Ver—Vid

Vergnais L.; ob. W.

Vidie L.; ob. W.

Wach—Wap

Wachmistrze zandarmeryi pieszej; ob. Zandarmerya.

Wagner J.; przedluzono przywilej na odkrycie wyrabiania powleczonych polewa plyt z zelaza lanego i blachy. 21, **17**.

Walburg Fr.; przedluzono przywilej na poprawe maszyny powietrze pompujacej. 8, **10**.

Wallee nowej konstrukcyi; przedluzono przywilej. 91, **81**.

Waleha A.; ob. Skalitzki W.

Wanko L.; ob. Dobry K. W.

Wapno do rosztowania kruszcow; przywilej na wynalazek i ulepszenie wypalanie go przedluzono. 134, **120**.

Urz—Uw

Urzednicy magistratualni, majacy sobie powierzone wydawanie paszportow; ob. Paszporty.

Urzedowe posady; od wladz ciwilnych maja o nadaniu takowych inwalidom, byc zawiadamiane wladze wojskowe 175, **156**.

— — ; przy przyjmowaniu na nie wojskowych, jak postepowac? 77, **71**.

Urzedo loteryjne; ob. Prowizya od winkulowanych obligacyj.

Ustawa o broni dla Galicyi i Bukowiny; zawieszenie jej dzialalnosci. 126, **109**.

Ustawy o handlu obnosnym; przepis we wzgledzie wykonywania. 35, **29**.

Uwierzytelnienie dokumentow rekojemnych czy podpada stemplowi? 105, **92**.

Uwiezionym, osadzonym w wiaznieniach sledczych jakie ksiazki dawac mozna? 154, **136**.

Uwolnienie gruntu od ciezarow; ob. Grunt.

V.**Vig**

Vigl J. Ch.; ob. W.

W.**War—Wen**

Warsztaty do przedzenia bawelny i wszelkich wluknistych materyj; przywilej na ulepszenie. 37, **35**.

— tkackie mechaniczne; przywilej na ulepszenie. 60, **60**.

Weiss A.; przywilej na wynalazek taniego bialego mydla mieszanego. 39, **36**.

Weksle, od ktorzych dodatkowa nalezytosc oplacana byc ma; postepowanie co do nalezytosci. 149, **131**.

Welna; ulepszenie sposobu prania. 136, **123**.

Wenger A. odstapil F. Orthnerowi polowe swego przywileju na wynalazek nowego postepowania w robieniu kleju zwierzecgo. 84, **78**.

Wer—Wład

Werchowetzki W.; przedłużono przywilej na wynalazek masy kompozycyjnej z gutaperchy. 16, **14**.

Wergniais L. przywilej na wynalazek mostów wiszących nowego rodzaju. 101, **88**.

Weterynaryi uczniowie są do służby wojskowej obowiązani. 163, **144**.

Wetternek J. odstąpił O. C. Hörnerowi przywilej na wynalazek hydrostatycznej lampy olejnej. 59, **58**.

Wiadra wodotrwałe; przywilej. 103, **90**.

Widie I.; przywilej na poprawę ostrzegacza u wozów do przewożenia podróźnych. 103, **89**.

Wigl J. Ch.; ob. Riemerschmid.

Wiek domniemany, ob. Izraelici.

Wierzyciele tabularni; ob. Deklaracye wierzycieli tabularnych.

Więźnie; osadzonym w więzieniach śledczych, jakie książki dawać można? 154, **136**.

— cywilni, osadzeni w twierdzy; o przyjętém na koszt skarbu żywieniu ich, podwyższeniu wyznaczonej na to kwoty, i opuszczeniu zwrotu takich wydatków z majątku więźniów. 176, **157**.

Winda na blokach nowego wynalazku; przywilej. 15, **14**.

Wildner-Maithstein; przedłużono przywilej na wynalazek pieców płytowych. 43, **40**.

Winklbauer J. i **Winkler J.**; przedłużono przywilej na ulepszenie w korkowaniu butelek z szampanem i winem musującym. 82, **77**.

Winkler J.; ob. Winklbauer.

Wisłok; pobór myta za przewóz na tej rzecze w Żarnowej. 32, **23**.

Wittmann J. nabył od A. Hetseja prawo wspólnej własności do przywileju na ulepszenie sposobu mycia owiec i prania wełny. 136, **133**.

Władze stawiennicze; jakie listy mają wręczyć oficerowi asentującemu przy naborze rekrutów, i jak wczesniej rozesłać

Wład—Woz

pisma z wezwaniem stawienia nieobecnych? 7, **7**.

Władze monarchiczne; komu mają być posady sług przy nich nadawane? 150, **132**.

Włóczęgi tutejszo-krajowe w Węgrzech ujęci; ob. Przepisy szupasowe.

—; ob. Szupaśnictwo.

Włosy; przedłużono przywilej na wynalazek esencji, wzmacniającej ich korzenie. 43, **40**.

Woda; przywilej na aparat do czyszczenia. 111, **95**.

— mineralna; przywilej na wynalazek narzędzia do nalewania. 51, **51**.

Wódka; przywilej na wynalazek oczyszczania od przyswędu uchylono. 45, **41**.

Wojsko; posady sług mają być przedewszystkiém nadawane wojskowym. 150, **132**.

—; komendy krajowe i inne rozwiązane. 173, **155**.

—; obowiązani do służby wojskowej nie mogą wstępować do służby przy straży skarbowej. 33, **24**.

—; ob. Inwalidzi.

—; ob. Izraelici.

—; poddani austriacy, w Bulgaryi przebywający, do której komisji naborowej mają być stawieni. 104, **90**.

—; postępowanie przy przyjmowaniu do rządowej służby cywilnej. 77, **71**.

—; stajnie od gmin dawane; wynagrodzenie. 183, **165**.

—; uczniowie weterynaryi do służby wojskowej obowiązani. 163, **144**.

—; ob. Urlopnicy.

Wozy nowego rodzaju do przewożenia szczepanego drzewa; przedłużono przywilej. 22, **17**.

— używane na kolejach żelaznych; przywilej na poprawę folg u tych wozów. 37, **35**.

— do kolei żelaznej; przywilej na wynalazek nowego systemu robienia składanych spodów u tych wozów. 63, **61**.

Woz—Wych

Wozy pociągu na kolejach żelaznych; przedłużono przywilej na wynalazek hamowania za użyciem elektro-magnetyzmu. 82, 77.

— do przewożenia podróżnych; przywilej na poprawę ostrzegacza. 103, 80.

— z zamykanemi półkoszkami do przewożenia drzew; przedłużono przywilej. 108, 93.

Wychowañcy z naukowych zakładów wojskowych dla swęj niezdatności oddaleni; kto opędza koszta transportowania? 145, 128.

Zab—Żan

Zabezpieczenie jakiego prawa; ob. Należytości od zrzeczenia się zabezpieczenia.

Zakłady naukowe wojskowe; kto opędza koszta transportowania wychowañców, dla swęj niezdatności z tychże oddalonych? 145, 128.

Zakorkowanie butelek z szampanem i winem musującym; przedłużono przywilej na ulepszenie. 82, 77.

Zandarmerya; uregulowanie nocnego oświetlania zewnętrznych miejsc w pomieszkaniach zandarmeryi (koszarach). 4, 4.

— ; o wyrachowaniu należytości za użycie jej do asystencyi przeciwko opieszalym podatującym. 64, 62.

— ; o dozwalaniu podwód wachmistrzom przy rewizyjnych objazdkach posterunków. 127, 112.

— ; o postępowaniu z żołnierzami we względzie ich obowiązku służenia w rezerwie. 133, 119.

— ; o dodaniu spiżarni i drewni dla posterunków. 148, 130.

— ; czy firanki do łózek dla koszar zandarmeryi mogą być na koszt gmin dostarczane? i jak sobie postąpić, gdyby dowództwa półszwadronów lub plutonów

Wyd—Wyr

Wydatki na cywilne sztafety; ob. Sztafety. — jako część kosztów pogrzebu uważać się mające; bliższe określenie onychże. 152, 133.

Wykazy rekrutacyi; ob. Wzór wykazywania.

Wykreślenie tabularne; - ob. Deklaracye na wykreślenie tabularne.

Wyroby blaszane lakierowane; przywilej na ulepszenie w wytłaczaniu na nich odcisków farbnych zgasł. 75, 70.

— wełniane; przywilej na wynalazek i poprawę. 103, 89.

Z.**Żan—Żel**

żądały sprawienia nienależnych rzeczy, lub czynienia nienależnych nakładów? 160, 141.

Żandarmerya; o talii powtórnej w razie, gdy zbrodzień cywilny, przez zandarmeryę przystawiony, przed osądzeniem z aresztu śledczego zbiegły, przez nią powtórnie przystawiony, i następnie osądzony będzie. 162, 142.

— ; kwaterowanie wojska w jej koszarach nie może być dopuszczonem. 167, 148.

— ; kto powinien obmyśleć, urządzić i utrzymać place na ujeżdżalnię? 168, 149.

— ; o daniu i urządzeniu izby na areszt profosowski dla oficerów przy każdym pułku. 170, 151.

Żandarmy; o obmyśleniu i urządzeniu lokalności do pomieszczenia tych, którzy sposobiac się na zandarmów, zostają przy zakładowych półszwadronach pułkowych. 181, 162.

Żarnowa; pozwolenie na pobór myta za przewóz na Wisłoku. 32, 23.

Zbrodzień cywilny, przez zandarmeryę przystawiony; ob. Talia.

Żelazko nowego wynalazku do prasowania, przywilej. 40, 38.

Żel—Zit

Żelazo; przywilej na wynalazek postępowania ku połączeniu go ze szkłem, zgasp. 112, **96**.

— ; przywilej na ulepszenie postępowania w kuciu żelaza w hamerniach. 57, **57**.

Żelazo cetnergut; ob. Handel.

Zezuia J.; przywilej na ulepszenie olejnego lakieru połyskującego. 56, **56**.

Zędra; przywilej na wynalazek wyrabiania z żędry z żelaza lanego gwichtów i części składowych maszyn. 15, **13**.

Ziegler A.; przywilej na wynalazek w wyrabianiu damskich grzebyczków i grzebieni do warkoczów z lanój blachy stalowój. 39, **36**.

Ziemia; przedłużono przywilej na odkrycie nowego sposobu przewożenia. 43, **40**.

Ziller N.; przywilej na wynalazek i poprawę w parasolach. 27, **21**.

Zło—Ży

Złote towary; przywilej na poprawę w przędkiem wyrabianiu. 43, **41**.

Znaczki stemplowe dla podpadających stemplowi gazet zagranicznych. 69, **64**.

Zołnierze urlopowani; ob. Urlopnicy.

— w Galicyi urlopowani; o wydawaniu im paszportów do Węgier i Królestwa Polskiego. 146, **129**.

— umieszczeni w przemarszu sposobem koszarowym; o dodatku pochodowym dla nich. 147, **130**.

Zrzeczenie się zabezpieczenia jakiego prawa; ob. Należytości od zrzeczenia się zabezpieczenia.

Zuppinger W.; przedłużono przywilej na wynalazek koła wodnego. 21, **17**.

Żwir; przedłużono przywilej na odkrycie nowego sposobu przewożenia. 43, **40**.

Żydzi; pozwolenie do zawarcia związku małżeńskiego w W. Księstwie Krakowskiem. 166, **148**.

— ; ob. Izraelici.

Alphabetisches Verzeichniß

der Gesetze und Verordnungen, welche in dem Jahrgange 1853 (zweite Abtheilung) des Landes-Regierungsblattes für das Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau enthalten sind.

A.

Abt—Affe

Abtretung, s. Uebertragung der Privilegien.
Aemter; s. Stempel.
Anforderungen; unbegründete; s. Genßd'armerie.
Anstellung; s. Militär.
 — ; s. Invaliden.
Apotheker; s. Stempel.
Arreste; Verwahrung der Dominikal-Arreste, und gehörige Verpflegung der Verhafteten. 159, 139.
Affentirung; s. Militärpflichtige.

Affi—Aus

Affistenzleistung; s. Genßd'armerie.
Auffindung; s. Zeichen.
Auflösung der Landes- und Militär-Kommanden; s. Militär.
Augenentzündung; s. Militär.
Ausdehnung; s. Privilegium.
Auslagen; s. Gstaften.
Ausländische Arrestanten; s. syphilitische Kur- und Verpflegskosten.
 — ; s. Zeitungen.
Auswanderungsbewilligung; s. Baiern.

B.

Bai—Bea

Baiern; Frauenpersonen bedürfen bei ihrer Verheirathung mit Ausländern keine Auswanderungs-Bewilligung. 151, 132.
Beamten; Zeitpunkt, von welchem das Begünstigungs-Jahr für alle noch disponible, selbst wenn sie in Verwendung stehen, als ablaufend zu rechnen sei, und die Bestim-

Bea—Beh

mungen von Pauschalien statt der Diäten für Beamte. 54, 53.
Beaufsichtigung; s. Militär.
Bediensung; s. Invaliden.
Beerdigungskosten; s. Gebührenfreiheit
Begünstigungsjahr; s. Beamten.
Behelfe; s. Kauzion.

Anmerkung. Um das Nachschlagen zu erleichtern, wurden bei jedem Schlagworte in der Regel nur zwei Zahlen angeführt, wovon die erstere die Nummer des Gesetzes, die letztere die Seite bezeichnet. Um den Unterschied dieser Bezeichnung augenfällig zu machen, wurde für die Seltenzahl eine fettere Schriftart gewählt.

Bei—Beur

Beilagen der Notariatsakte; s. Stempel.
Belagerungszustand; während der Dauer des Belagerungszustandes darf kein Verein ohne erlangter Bewilligung errichtet werden. 68, 64.
Belichtung; s. Gensd'armee-Kasernen.
Bettüberhänge; s. Gensd'armee.
Beurlaubte; s. Militär.

Cau—Com

Cautio; s. Kauzion.
Christliche Dienstboten; s. Juden.
Commanden; s. Kommanden.
Commercial; s. Kommerzial.

Dar—Don

Darlehen; s. Kredits-Anstalt.
Diäten; s. Beamten.
Dienerchaftsstellen; s. Militär.
Dienstlente, christliche; s. Juden.
Dominikal-Arreste; s. Arreste.
Donaupläge; s. Militärpflichtige.

Eing—Eis

Eingaben; s. Stempel.
Einkommensteuer; Bemessung und Entrichtung im Verwaltungsjahre 1854. 192, 177.
Einquartierung; s. Gensd'armee.
 —; s. Polizei.
Einquartierungs-Zettel; s. Militär.
Einrichtung der Schemalzimmer; s. Militär.
Eintritt; s. Finanzwache.
Eisenwaaren; der Handel mit den aus dem Zentnergute gewerbsmäßig erzeugten Eisenwaaren-Artikeln und Fabrikaten ist durch die Erwirkung einer förmlichen Handlungskonzession bedingt. 199, 185.

Bew—Bul

Bewirthschaftung von Gütern; s. Juden.
Blutegel; Taxe derselben. 189, 175.
Brückenmauth; s. Privatbrückenmauth.
Brückenmauthgebühr bei der Podgorzer Mauthstation. 184, 166.
Bulgarische Donaupläge; s. Militärpflichtige.

Con—Cur

Concurrenz; s. Konkurrenz.
Congrua; s. Kongrua.
Credit-Anstalt; s. Kredit.
Cur-Kosten; s. Kurkosten.

D.

Dung—Dup

Dungsalz-Verschleiß; Beschränkung desselben bei den galizischen Erzeugungstätten auf den wirklichen Bedarf der Grundwirthschaft, ausschließlich zu landwirthschaftlichen Zwecken. 198, 184.
Dupplikate; s. Stempel.

E.

Erb—Ere

Erbchaft unehelicher Kinder; s. Gebühren.
Erklärungen; s. Stempel.
Erlag; s. Privilegentare.
Erlöschung; s. Privilegium.
Eröffnung; s. Leiche.
Ersag; s. Stempel.
 —; s. Sträflinge (Festungs-).
Erfasteten; vierteljährige Nachweisung der Auslagen für ex officio Zivilerasteten nach Ministerien, beziehungsweise nach dem Ressort der k. k. Obersten Polizeibehörde, dann der Lotto-Anstalt. 46, 42.
Erekuzionsweg; s. Stempel.

Fer—Fen

Fertigung in Straßenbau-Angelegenheiten; s. Stempel.

Festung; s. Sträflinge.

Feuerübchordnung vom 28. Juli 1786; Re-
publizirung und genaue Handhabung des
S. 23. derselben wegen Haltung und Ver-
wahrung der Pulvervorräthe. 97, 86.

Flu—For

Finanzwache; der Eintritt in dieselbe ist dem
bereits vom Loose getroffenen militärpflich-
tigen Individuum untersagt. 33, 24.

Fleischpreis-Zertifikate; 1. Militär.

Formular; s. Rekrutirungsergebnisse.

Geb—Gens

Gebühren; s. Gensd'armerie.

— der zweiseitig verbindlichen Rechtsgeschäf-
te, welche zwischen einer der ordentlichen
Gebühren = Entrichtung und einer dem
Gebühren = Aequivalente unterliegenden
Person geschlossen werden. 79, 73.

— der Wechsel, von welchen eine Nachtrags-
gebühr zu entrichten ist. 149, 131.

— = Freiheit der Auslagen, welche zu den
Beerdigungskosten gehören, und der testa-
mentarischen Gaben. 152, 133.

— der Rechtsgeschäfte, im Grunde deren eine
Sache gegen eine andere überlassen wird.
153, 135.

— gerichtlichen Schätzungen unbeweglicher
Sachen. 155, 137.

— von der Erbschaft eines unehelichen nicht
legitimirten Kindes auf Grund eines Tes-
tamentes. 156, 137.

— bei Verzichtleistung auf die Sicherstel-
lung eines Rechtes, ohne daß zugleich
die unentgeltliche Uebertragung dieses
Rechtes erfolgt. 169, 150.

Gemeindeglieder; s. Pfarrbaulichkeiten.

Gemeinden; s. Militär.

Gensd'armerie; Verrechnung der Gebühren
für die Verwendung der Gensd'armerie
zur Assistenzleistung gegen renitente Steuer-
pflichtige. 64, 62.

— ; Bewilligung der Vorspann für die unbe-
rittenen Gensd'armerie-Wachmeister bei
Visitirungskreisen von Posten. 127, 112.

Gens—Ger

Gensd'armerie; Reservpflicht der Mannschaft
der Gensd'armerie = Regimenter und Poli-
zei = Wachcorps. 133, 119.

— ; Speisekammern und Holzlagen. 148,
130.

— ; Bettüberhänge für Gensd'armerie-Kaser-
nen sind unzulässig und bei unbegründe-
ten Anforderungen ist die Subernal-Be-
willigung einzuholen. 160, 141.

— ; Bestimmung der zweiten Taglia für
einen durch die Gensd'armerie eingeliefer-
ten, vor der Aburtheilung jedoch aus der
Untersuchungshaft entwichenen, und durch
die Gensd'armerie neuerdings eingebrach-
ten Verbrecher. 162, 142.

— ; Verpflichtung der Gemeinden (Landeskon-
kurrenz) zur Beistellung, Herrichtung und
Erhaltung der Reitübungsplätze für die-
selbe. 168, 149.

— Einrichtung eines Offiziers-Profoszen-Ar-
restzimmers bei jedem Regimente. 170,
151.

— ; Ausmittlung und Einrichtung der Lo-
kaltäten für die bei den Depotstügelu be-
findlichen Prüflinge. 181, 162.

— = Kaserne; nächtliche Beleuchtung der
äußern Räume. 4, 4.

— ; s. Militär-Einquartierung.

Gerichtliche Schätzungen unbeweglicher Sa-
chen; s. Gebührenbemessung.

Gerichtskosten; s. Stempel.

Ges—Grun

Gesuche; s. Militär.

Gewerbrechte, das Handelsministerium hat sich deren Ertheilung an Körperschaften vorbehalten. 144, 128.

Grundentlastung; Aenderungen in den Bestimmungen der Grundentlastungsgesetze, und

Han—Hau

Handel; s. Eisenwaaren.

Hausirhandel; Vorschrift zum Vollzuge der Gesetze über denselben. 35, 29.

Ino—Jud

Invaliden; von jeder Anstellung oder Bedienstung eines Patental-Invaliden ist die nächste Militärbehörde zu benachrichtigen. 175, 156.

—, deren Anstellung im Zivil; s. Militär.

Juden; Zulässigkeit des Haltens christlicher Dienstpente durch Juden, insbesondere zur

Kap—Kraf

Kapseln (Zündhütchen); ihre Behandlung als Munizionsgegenstand. 161, 141.

Kauzion; Aenderung der Vertragsbestimmung zur Beibringung einiger Behelfe zur Beurtheilung des Werthes einer zur Pachtkauzion angebotenen Hypothek. 36, 34.

Kirchenbaulichkeiten; s. Pfarrbaulichkeiten.

Körperschaften; s. Gewerbrechte.

Kommanden, deren Auflösung; s. Militär.

Kommerzial-Stempelamt, Auflassung des k. Kommerzial-Stempelamtes zu Myslenice, Wadowizer Kreises. 193, 178.

Kongrua; s. Stola-Erträgniß.

Konkurrenzpflicht; s. Pfarrbaulichkeiten.

Kosten; s. Militär-Bildungsanstalten.

Krakau; s. Grundentlastung.

Grun—Güt

in den zur Durchführung der Grundentlastung in Galizien und dem Großherzogthume Krakau aufgestellten Organen. 47, 44.

Grundentlastung, Erfordernisse; s. Steuer.

Güter, deren Bewirthschaftung; s. Juden.

Hol—Hyp

Holzlagen; s. Gensd'armerie.

Hypothek; s. Kauzion.

Jud

Bewirthschaftung der durch die letzteren angekauften oder gepachteten Güter. 194, 180.

Juden = Ehe; s. Krakau.

— s. Militärpflichtige.

Kraf—Kur

Krakau; Organisirung der Verwaltung in Krakau und dessen Gebiete. 128, 114.

—; zur Schließung einer gültigen Judenehe im Großherzogthume Krakau erforderliche Bewilligung. 166, 148.

—; Aufstellung einer Steuer-Direktion für Krakau und das westliche Galizien. 187, 171.

Krankenhauskosten; s. Kurkosten.

Kreditsanstalt; Reduktion des Zinsenbezuges für Darlehen aus dem Reservefonde der galizisch-ständischen Kredits-Anstalt auf vier von Hundert. 67, 63.

Kur- und Verpflegskosten; Bestreitung der Krankenhaus = Kur = und Verpflegskosten für syphilitische, dem Auslande angehörige Polizei-Arrestanten. 195, 181.

Land—Leich

- Landeserfordernisse**; s. Steuer.
- Landfireicher**; s. Ungarn.
- Legalisirung von Urkunden**; s. Stempel.
- Leichen**; Erforschung der Zuständigkeit bei Auffindung der Leichen unbekannter Personen. 174, **156**.
- ; Erneuerung der Normalvorschrift vom 28. Mai 1802, wornach die Eröffnung einer Leiche vor 48 Stunden nicht gestattet ist. 182, **163**.

Let—Lot

- Lektüre**; den Verhafteten in Untersuchungs-Gefängnissen und Strafanstalten wird eine angemessene gestattet. 154, **136**.
- Lieferung**; s. Stempel.
- Lizitations-Kundmachungen für Straßen- und Wasserbauten**; s. Stempel.
- Löschungserklärung**; s. Stempel.
- Löschungsgesuche**; s. Stempel.
- Lokalitäten**; s. Gensd'armie.
- Lotto-Anstalt**; s. Estafetten.
- Lottoämter**; s. Obligationen.

M.

Mar—Mil

- Marschzulage**; s. Militär.
- Mauth für die Ueberfuhr über den Fluß Wisłok, zu Zarnowa, im Jasloer Kreise**. 32, **23**.
- Menage-Beitrag**; s. Militär.
- Militär**; ärztliche Beaufsichtigung der, nach überstandener granuloöser-trachomatoöser Augenentzündung beurlaubten k. k. Soldaten. 42, **38**.
- ; künftige Werbbezirks-Eintheilung. 48, **48**.
- ; Behandlung der Gesuche von Militär-Individuen um Anstellungen im Zivil-Staatsdienste. 77, **71**.
- ; Stellung der in den bulgarischen Donaupläzen befindlichen österreichischen Militärpflichtigen zu der im österreichischen Staate nächstgelegenen Assentirungs-Kommission. 104, **90**.
- ; Einführung gedruckter Einquartierungszettel und richtige Zahlung der Schlafkruzer und Verpflegsgelühren an die Quartierträger bei Militärdurchzügen. 118, **100**.
- ; Ertheilung von Reisepässen an die in Galizien beurlaubte Mannschaft nach Ungarn und in das Königreich Polen. 146, **129**.

Mil

- Militär**; der auf dem Durchzuge kasernmäßig untergebrachten Mannschaft wird als Menage-Beitrag eine Marschzulage täglicher drei Kreuzer allergnädigst bewilligt. 147, **130**.
- ; Verleihung der Dienerschaftsstellen bei landesfürstlichen Behörden vor Allem an geeignete Militärs aus dem Invalidenstande. 150, **132**.
- ; Einrichtung der Militär-Schemalunterkünfte. 171, **152**.
- ; Auflösung der Landes-Militär- und Militär-Kommanden. 173, **155**.
- ; s. Invaliden.
- ; s. Anstellung.
- ; s. Polizei.
- ; Art der Ausstellung der Fleischpreis-Zertifikate für dasselbe. 180, **162**.
- ; Vergütung für die von den Gemeinden beigegebenen Militär-Mannschafts- und Stallunterkünfte. 183, **165**.
- = **Bildungsanstalten**; Bestreitung der Kosten für den Transport der aus denselben entfernten untauglichen Jüglinge. 145, **128**.
- = **Einquartierung in Gensd'armie-Kasernen** ist unzulässig. 167, **148**.

Mil

Militärmannschaft; Behandlung der Beur-
laubten in Post-Angelegenheiten. 6, 6.

Militärpflichtige; s. Finanzwache.

—; Behandlung jener Juden bei der Re-
krutirung, welche ihr Alter mittelst der
Geburtsmatrikel nicht nachzuweisen ver-
mögen, aller Wahrscheinlichkeit nach aber

Mil—Mys

das militärpflichtige Alter bereits erreicht
haben. 188, 172.

Militärpflichtigkeit der Zivilschüler an dem
Thierarznei-Institute. 163, 144

Ministerium des Handels; s. Gewerbrecht.

Munizionsgegenstand; s. Kapseln.

Myslenice; s. Kommerzial-Stempelamt.

N.

Nach

Nachtragsgebühr; s. Gebühr.

Not

Notariatsakte (Beilagen derselben); s. Stem-
pel.

O.

Ober—Obl

Oberste Polizeibehörde, s. Estafetten.

Obligazionen; s. Verzehrungssteuer.

—; Zinsen-Ueberweisung von vinkulirten
Obligazionen über Ansuchen der Lottoäm-
ter. 158, 138.

Offiz—Ort

Offiziers-Profoszen-Arrestzimmer; s. Gens-
d'armerie.

Organisirung; s. Krakau.

Ortsobrigkeit; s. Pässe.

P.

Pacht—Pol

Pachtkauzion; s. Kauzion.

Pasangelegenheiten; s. Militärmannschaft.

Pässe; die von den Ortsobrigkeiten bei Er-
folgung von Pässen zu beobachtenden ge-
sellschaftlichen Bestimmungen, und Strafe für
deren Außerachtlassung. 177, 158.

— nach Ungarn und Polen; s. Militär.

Pauschalien; s. Beamten.

Pfarrbaulichkeiten; Konkurrenzpflicht der Ge-
meindeglieder und der Staatsherrschaften
in der Eigenschaft als Gemeindeglieder
zu Kirchen- und Pfarrbaulichkeiten des
griechisch-katholischen und griechisch nicht
vinkulirten Ritus. 197, 182.

Pfarrer; s. Stola-Erträgniß.

Podgorce; s. Brückenmauthgebühr.

Polizei; Anwendung der für die Einquartie-
rung des Heeres bei Durchzügen beste-

Pol—Priv

henden Vorschriften auf die Militär-Poli-
zeiwache. 178, 161.

Polizei; s. Ausländische Arrestanten.

—; s. Kur- und Werpflegskosten.

—; Wachkorps; dessen Reservspflicht. 133,
119.

—; s. Gensd'armerie.

Post-Atardanzstrafen; s. Stempel.

Privatbrückenmauth; Bewilligung derselben
in Staromieście, Rzeszower Kreises. 191
176.

Privatmauth; s. Mauth.

Privatpersonen; s. Uniformskappe.

Privilegientage; Verfahren beim Erlage. 5, 5.

Privilegium. Abtretung; s. Uebertragung.

—; Aufhebung des ursprünglich dem Johann
Seits verliehenen und seither an Adolph
Schönstein abgetretenen, vom 22. Juli

Priv

- 1851, auf eine Verbesserung in der Raffinirung des Brennöls. 14, **13**.
- Privilegium**; Aufhebung des ursprünglich dem Franz Engler am 23. Februar 1851 verliehenen, und seither in das Eigenthum des Ignaz Reimann überangenen, auf eine Erfindung in der Entfäulung des Branntweines. 45, **41**.
- ; Ausdehnung des Wendelin Braun, auf die Erfindung einer neuen Ripsamen-Schälmaschine zur Erzeugung von Speiseöl, auf des Großherzogthum Krakau. 121, **106**.
- **Erlöschung** des dem Georg Gleisner am 8. Nov. 1847 verliehenen, und seither an Joseph Ritter von Hohenblum cedirten, auf eine Verbesserung in der Erzeugung von Stahlwerkzeugen. 49, **50**.
- — des Alexander Frankel vom 17. September 1851, auf eine Verbesserung in der Verfertigung von Stiefeletten. 66, **63**.
- — , und zwar jenes
1. des Georg Blinton vom 27. Juli 1850, auf eine Verbesserung die Verbindung zwischen dem Eisen und dem Glase zu bewirken, und
  2. des Jakob F. Heinrich Hemberger vom 4. Jänner 1849 auf die Erfindung und Verbesserung im Schiffbaue. 112, **96**.
- — des dem Markus Holler, Johann Friedrich Hansen und Hans Friedrich Hansen vom 4. Jänner 1849, verliehenen, auf eine Erfindung und Verbesserung in der Verfertigung der Hochdruck-Dampfmaschinen. 119, **103**.
- — des William Pidding vom 11. November 1851, auf Verbesserung in der Isolirungs- und Befestigungsweise der Telegraphendrähte. 129, **118**.
- — des Anton Lavia vom 18. April 1851, auf eine Verbesserung seines am 5. Februar 1851 privilegiirten Pfluges ohne Räder. 130, **118**.
- — des Jakob Franz Heinrich Hemberger vom 25. September 1851, auf die

Priv

- Verbesserung in der Erzeugung der Seife. 139, **124**.
- Privilegiums-Übertragung**; das Privilegium des Franz Blacha, auf die Erfindung einer Glasschleifmethode zur Erzeugung optischer Gläser, wird an den ursprünglichen Eigenthümer Salomon Sturm übertragen und auf die weitere Dauer des zweiten Jahres verlängert. 18, **15**.
- — ; der Antheil des Ludwig Seyß, auf die Erfindung einer rotirenden Webemaschine, wird in das vollständige Eigenthum des Joseph Adolph Grünwald übertragen. 29, **22**.
- — ; Carl Schwab hat das Miteigenthum an seinem Privilegium auf eine Verbesserung in der Gestalt und Eindeckung der Dachziegeln vom 1. Februar 1852 an seinen Vater Heinrich Schwab und an Johann Gottlieb Petri abgetreten. 52, **52**.
- — ; des dem Joseph Wetternek verliehenen, auf die Erfindung einer hydrostatischen Dellampe vom 23. August 1851, an Ottmar L. Hörner. 59, **58**.
- — ; Georg Janssch hat seinen Antheil an dem ihm gemeinschaftlich mit Franz Springer am 4. Februar 1852 ertheilten Privilegium, auf eine Erfindung in der Erzeugung der Hemden, an Lepteren übertragen. 65, **62**.
- — ; des dem Julius Ellenberger, dann Ludwig Krakowitzer und Ignaz Schoffer, auf die Verbesserung in der Erzeugung und Verwahrung der chemisch-reinen Kohlenensäure verliehenen, an Jakob Hobelsberger, und Verlängerung dieses Privilegiums auf das dritte Jahr. 73, **69**.
- — ; mehrere dem Dominik Steffutti verliehene Privilegien werden an dessen Söhne Michael und Oswald Steffutti übertragen. 83, **77**.
- — des Alois Wenger vom 4. Juli 1852, auf die Erfindung eines neuen technischen Verfahrens bei der Erzeugung des thierischen Leimes, zur Hälfte an Ferdinand Ortner. 84, **78**.

Priv

- Privilegiums - Uebertragung** des dem Joseph Morawetz und Heinrich August Syrenberg verliehenen vom 31. August 1851, auf eine Erfindung in der Erzeugung von Seife, an Ludwig Arming. 98, 87.
- — des Gustav Pfannkuche vom 23. Februar 1851, auf eine Erfindung in der Erzeugung von Stecknadeln und Tapetiererkisten, an Wilhelm Krammer und Eugen Scheler, und Verlängerung des selben. 113, 98.
- — des Karl Gromadzinski vom 25. Februar 1852, auf die Erfindung chemischer Zünd- und Kochsteine, an Salamon Schlessinger und Verlängerung desselben. 115, 99.
- — des Ferdinand Burgett vom 21. Juli 1852, auf die Erfindung von Mahlgängen mit unveränderlichem Parallellismus an die Direktion der Dampfmühlengesellschaft in Wien. 125, 108.
- — des Miteigenthumsrechtes des dem Adolph Hetzky gemeinschaftlich mit Isak Wittman verliehenen vom 23. Juli 1852, auf eine Verbesserung in der Schaf- und Wollwäsche, an den Isak Wittmann. 136, 123.
- — **Abtretung** des dem Johann Georg Steininger verliehenen vom 14. Juli 1851, auf die Erfindung einer Loch- und Stoßmaschine, an Franz Xaver Sigris. 138, 124.
- — **Uebertragung** des an Joseph Morawetz und Heinrich August Syrenberg vom Friedrich Krütz und Heinrich August Syrenberg übergebenen, vom 22. Dezember 1847, auf eine Verbesserung der Wagen- und Maschinenschmiere, an Ludwig Arming. 142, 125.
- — **Verlängerung**; s. Uebertragung unter Nr. 18 73. 113. 115.
- — des Friedrich Wallburg vom 8. Nov. 1847, auf eine Verbesserung der Luftentleerungsmaschine bei der Zuckerrafinierung auf das sechste Jahr. 8, 10.
- — des Wilhelm Skallizky und Adolph Walcha vom 10. November 1846, auf

Priv

- eine Verbesserung in der Erzeugung der prismatischen Buchstaben, Ziffern u. dgl., auf das siebente Jahr. 10, 11.
- Privilegiums - Verlängerung** des ursprünglich dem Louis von Orth und Leopold Stephan verliehenen und seither in das Alleineigenthum des Leopold Stephan übergebenen vom 8. November 1847, auf eine Verbesserung in der Fabrikation der Gutta-Percha, auf das sechste Jahr. 11, 11.
- — des Joseph Kustrizky vom 11. November 1851, auf die Erfindung, aus Papier Bildhauer-Arbeiten zu verfertigen, auf das zweite Jahr, und
- des Wenzel Werchoweky vom 15. November 1849, auf die Erfindung einer Kompositionsmasse aus Gutta-Percha, auf das vierte Jahr. 16, 14.
- — ; und zwar jenes des
1. Joseph Wagner, auf die Entdeckung mit Email überzogene Dachplatten von Gußeisen und Blech zu erzeugen ;
  2. Walter Zuppinger, auf die Erfindung eines Wasserrades, „vollkommenes Reaktionsrad mit Universal-Regulirung“ genannt. 21, 17.
- — des Johann Heidenreich vom 6. Dezember 1847, auf die Erfindung einer neuen Gattung Wagen zum Verführen des verkleinerten Holzes, auf das sechste Jahr. 23, 17.
- — des Bernhard Spiegler vom 29. Februar 1852, auf die Erfindung und Verbesserung in der Erzeugung des Baumwollzwirnes, auf das zweite und dritte Jahr. 23, 17.
- — des Eduard Köstler vom 17. Dezember 1851, auf die Erfindung einer Kosnusz-Deilseife, auf das zweite Jahr. 24, 18.
- — , und zwar jenes
- des Karl Reifenbüchler auf eine Erfindung und Verbesserung bei der Bereitung seiner Toilette-Seife, und des

Priv

Moses Pick, auf eine Verbesserung in der Verarbeitung der Gutta-Percha. 30, 22.

Privilegiums-Verlängerung des Julian François Belleville vom 31. Dezember 1850, auf die Erfindung eines neuen Systems augenblicklicher Dampferzeugung, auf das dritte Jahr. 38, 35.

— — des Lorenz Verr vom 21. Dezember 1843, auf eine Verbesserung an den Sparherden und Ofen, auf das zehnte Jahr. 41, 38.

, und zwar jenes

1. des Joseph Grassi und des Franz Pessina auf die Entdeckung einer neuen Methode Erden, Kiesel u. dgl. zu transportiren;

2. des Ignaz Wildner-Maithstein, auf eine Erfindung von Plattenöfen;

3. des Ludwig Mertens, auf eine Verbesserung in der Erzeugung von Filz- und Seidenhüten, Filzschuhen u. s. w.;

4. des Karl Köhler, auf die Erfindung einer Haaressenz;

5. des John Norton, auf eine Verbesserung in der Legierung der Metalle;

6. des Johann Baptist Benjamin Vaigel, auf eine Verbesserung in dem Lokomotivsysteme der Eisenbahnen;

7. des Karl Schweiger, auf die Erfindung eines neuen Reinigungs- und Kühlapparates für die Bereitung des Leuchtgases;

8. des Franz Kordon, auf die Verbesserung, alle Gattungen Gold- und Silberwaaren schneller, eleganter und billiger zu erzeugen. 43, 40.

— — des Alois Johann Mehger, auf eine Erfindung in der Erzeugung von Stiefeln und Schuhen vom 25. Februar 1852, auf das zweite Jahr. 58, 58.

— — des dem k. k. pensionirten Hauptmann Ignaz Martin Guggenberger verliehenen, auf Verbesserungen an Wagenrädern und in der Schienenanordnung vom 5. Jänner 1847, auf das siebente Jahr. 62, 61.

Jahrgang 1853. II. Abtheilung.

Priv

Privilegiums-Verlängerung des dem Leopold Hahn verliehenen, auf die Verbesserung in der Verfertigung elastischer Stiefelkellen-Obertheile vom 4. November 1851, auf 3 Jahre. 80, 76.

— —, und zwar jenes

1. des Dr. Joseph Haffner, seither an Alois Geyer übergangen, auf eine Erfindung in der Raffinirung des salpetersauren Natrons;

2. des Joseph Winkelbauer, auf eine Verbesserung in der Verforkung von Schaumwein-Bouteillen;

3. des Johann Hoffer, auf eine Erfindung, mittelst Anwendung von Elektromagnetismus sämtliche Wagone eines Eisenbahntermins zu bremsen. 82, 77.

— — des der Franziska Slowaczek verliehenen, auf eine Verbesserung in der Verfertigung von Damenkleidungsstücken. 85, 78.

— —, und zwar jenes

1. des Heinrich Wilhelm Fentsch, auf eine Verbesserung bei Erzeugung von Anschlitzkerzen, und Seife und

2. des Johann Hörbst, auf die Verbesserung des unter dem Namen „carta rigata“ zur Manufakturzeichnung erforderlichen Lineamentenpapiers. 90, 81.

— — des Eduard Daelen, auf die Erfindung einer neuen Walzen-Konstruktion vom 5. Februar 1852. 91, 81.

— — des Adolph Schönstein vom 25. Februar 1852, auf eine Verbesserung in der Deltraffinerie. 92, 82

— — des Ladislaus Gratzoll vom 5. Februar 1851, auf eine Entdeckung, aus einer Verbindung des Stahles mit Eisen Schneidmesser zu verfertigen. 100, 88.

— —, und zwar jenes:

1. des Jakob Bierstinger, auf eine Verbesserung von Wagen zum Verführen des Brennholzes;

2. des Michael Pollak, auf eine Verbesserung in der Konstruktion der Schnell-essig-Erzeugungapparate;

Priv

3. des Karl Diegler, in das Eigenthum des Anton Ertl und dessen Ehegattin Ludmilla Ertl übergegangen, auf die Verbesserung einer Rubrizir- und Rastrirmaschine;

4. des Joseph Michalsky, auf die Erfindung einer neuen Kochmaschine. 108, **93.**

Privilegiums-Verlängerung des dem Andreas Kiehlhaupt verliehenen, und seither in das Eigenthum des Bernhard Cavalari übergegangenem vom 29. Februar 1844, auf eine Erfindung von öffentlichen Nothdurftskabinetten. 131, **118.**

— — , und zwar jenes

1. des Karl Kutschka, auf eine Verbesserung der Filz- und Seidenhüte;

2. des Felix Roth, an Leopold Hoffmann übergegangen, auf eine Verbesserung der Börsenstrickmaschine, und

3. des J. J. Pollak und Söhne, auf Verbesserungen im Gärprozess. 132, **119.**

— — , und zwar jenes:

1. des Peter Louis Tischbein, an Caroline Crecelius übergegangen, auf eine Verbesserung eines besonders konstruirten Kalkofens;

2. des Louis von Orth und Leopold Stephan, auf die Erfindung aus Gutta-Percha Fußbekleidungen in einem Stücke, so wie auch Sohlen- und Oberleder in Häuten zu erzeugen;

3. des Anton Riemerschmied, Christoph Fürgang und Johann Baptist Wigl, in das Alleineigenthum des Anton Riemerschmied übergegangen, auf eine Verbesserung in der Weinstein-Entfäulung;

4. des Joseph Herrmann, auf eine Verbesserung im Härten der Stahlplattirten Werkzeuge. 134, **120.**

— des Martin Ehrmann und Johann Paul (Sohn) vom 21. Jänner 1852, auf eine Erfindung in der Erzeugung mehrerer Arten Wagenschmiere. 135, **123.**

Priv

Privilegiums-Verlängerung des Franz Seyfried vom 23. Februar 1851, auf eine Erfindung von Tabak- und Zigarren-Pfeifenröhren aus Gutta-Percha. 137, **124.**

— des Franz Sigmund Hoffmann vom 24. März 1846, auf eine Verbesserung in der Verfertiung der Bruchbänder. 140, **125.**

— — , und zwar jenes

1. des Friedrich Jung und Kompagnon, auf die Erfindung einer Quint-Essenz „d'eau de Cologne Ambree“, und

2. des Johann Skrivan, auf eine Verbesserung des Schweißlebers in Hüten. 141, **125.**

— **Verleihung an**

1. den Heinrich Breiter und Ferdinand Neuber, auf die Erfindung in der Verfertiung der Leder-Galanteriearbeiten mit Holzrahmen.

2. den Chapella und Kompagnon, auf die Erfindung eines ununterbrochenen Cylinders zum Trocknen von Papier, Zeugen und anderen Fabrikaten. 9, **10.**

— — an

1. den Johann Schagl, auf die Erfindung aus den Gußeisen-Spänen eiserne Gewichte und Maschinenbestandtheile, welche eine große Festigkeit erfordern, zu erzeugen;

2. den Johann Baptist Salzmann, auf eine Erfindung in der Verfertiung melirten und zwirnhähnlichen Garnes aus Baumwolle;

3. den Anton Slawik, auf eine Verbesserung der argantischen Lampen;

4. den Carl Bancalari, auf die Erfindung einer neuen Flaschenzugmaschine. 15, **13.**

— — an den Alexander Strecker, auf eine Verbesserung an den Dampfesseln und Wasser-Wärmapparaten. 17, **14.**

— — an

1. den Peter Strasser, auf die Erfindung eines Lackes zum Wasserdichtmachen von Hüten;

Priv

2. den Stephan von Gohz und den Ludwig Messer, auf die Erfindung einer von Feuer und Fäulniß schützenden Lünche;

3. den Carl Feldbacher, auf die Erfindung einer elektro-magnetischen Glocke. 20, 16.

Privilegiums-Verleihung an den Peter Julius Lamaille, auf die Erfindung eines Rahmens zum Aufspannen und Transportiren des lackirten Leders. 25, 20.

— — an

1. den Kajetan Bolescha, auf eine Verbesserung an den Daniel'schen Batterien;

2. die Pesther Walzmühl-Gesellschaft, auf eine Verbesserung der Feuersprizen. 26, 20.

— — an den Nathan Ziller, auf eine Verbesserung an den Sonn- und Regenschirmen. 27, 21.

— — an den Klemens Beständig, auf die Erfindung eines Zeichnungs-Apparates, zur genauesten Aufnahme aller perspektivischen Projektionen u. 28, 21.

— — , und zwar an

1. den Jakob Hemberger, auf eine Verbesserung in der Konstruktion der Stühle oder Maschinen zum Spinnen der Baumwolle;

2. den Joseph Kreuzer, auf eine Verbesserung an den Stoßballen der Eisenbahnwaggon. 37, 35.

— — , und zwar an

1. den Alexander Ziegler, auf eine Erfindung in der Erzeugung von Rämmen aus Gußstahlblech oder Stahlbraht;

2. den Johann Friedrich Gärtner, auf eine Verbesserung in der Erzeugung des Dertrin-Gummi und der Gummi-Surrogate;

3. den Adolph Weiß, auf die Erfindung einer billigen weißen Kompositionsseife.

4. den Pinkas Hartman, auf die Erfindung eines Mittels zur Lösung des Kautschuks zur Erzeugung einer Stiefelmische. 39, 36.

Priv

Privilegiums-Verleihung an den Carl Dinkler, auf die Erfindung eines Biegel-eisens ohne heißen Stahl. 40, 38.

— — an den Johann Mayer, auf eine Verbesserung an Handwebestühlen mittelst Regulators. 44, 42.

— — , und zwar an

1. den Johann Bachmann, auf die Erfindung eines Apparates zur Verpropfung der Mineralwässer in Krügen, und

2. den Joseph Miller, auf eine Erfindung bei der Soda-Erzeugung. 51, 51.

— — , und zwar an

1. Gustav Freiherrn von Schwaben auf Altenstatt, auf die Erfindung eines neuen konstruirten Telegraphen-Relais;

2. N. Näff und Joachim Bachrich, auf eine Entdeckung den Buchenschwamm zu Dochten und Wachskerzen, dann zu Kleidungsstücken herzurichten;

3. Jakob Franz Heinrich Hemberger, auf die Erfindung eines Instruments zur Bestimmung der Neigung der ebenen Flächen, 53, 52.

— — , und zwar an

1. Rudolph Baum, auf eine Verbesserung an den Spitzenfühlen;

2. Joseph Buchenbacher, auf eine Verbesserung in der Erzeugung der Wagenschmiere;

3. C. E. Hoffmann, auf die Erfindung eines Apparates zur Schnelltrocknung der Zigarren und des Tabakes;

4. Joseph Kenwich und Kompagnon, auf eine Erfindung in der Bereitung einer Ledersorte, „Englischleder“ genannt;

5. Karl Lehmann, auf die Erfindung einer Schuhmacher-Leisten-Schneidemaschine;

6. Philipp Graff, auf die Erfindung einer Vorrichtung zur schnellen Anstücklung der Maschinentriebrriemen;

7. Florian Bitterlich, auf eine Verbesserung in der Erzeugung von Webestoffen 55, 55.

Priv

Privilegiums-Verleihung, und zwar an

1. Rudolph Kiegl, auf eine Erfindung die Gutta-Percha zur Erzeugung plastischer Gegenstände und Verzierungen hohl zu gießen;

2. Johann Bezula, auf eine Verbesserung des Delganzlacks;

3. Franz Stoppel, auf eine Erfindung von Metallfedern bei den Stiefellettens-Obertheilen. 56, 56.

— —, und zwar an

1. Anton Tichy, auf eine Verbesserung in der Erzeugung von Metallröhren;

2. Petin und Gaudet, auf eine Verbesserung in dem Verfahren bei der Eisenhammerschmiedung;

3. Christian Wilhelm Schönher, auf eine Verbesserung der Schlußspulmaschine. 57, 57.

— — an Louis Ferdinand Schönher, auf Verbesserung an mechanischen Webstühlen. 60, 60.

— — an den pensionirten Rittmeister Ferdinand Leitenberger, auf die Erfindung einer Walzen-Wasserdruck- und Saugpumpe. 61, 60.

— — an Jean Claude Arnour, auf die Erfindung gegliederte Wagengestelle für Eisenbahnen zu erzeugen, und an

Anton Tichy, auf eine Verbesserung in der Konstruktion der Cupol-Hoch- und anderen Oefen. 63, 61.

— — an

1. Karl Brunhuber und Johann Rohrleitner auf eine Verbesserung der Schnellunterjünder;

2. Ferdinand Henneberg, auf eine Verbesserung der Wäschrolle;

3. Ludwig Baron So Presti, auf die Erfindung einer neuen Baumrodungsmaschine. 70, 67.

— — an

1. Franz X. Gerhartinger, auf eine Verbesserung in der Erzeugung von Wachslichtern;

Priv

2. Dr. C. Schneitler, auf die Erfindung eines neuen Apparates zur Reinigung des Runkelrübensaftes;

3. die Maria Lederer, auf eine Verbesserung in der Erzeugung von Wollwaaren. 71, 67.

Privilegiums-Verleihung an Karl König, auf eine Entdeckung in der Erzeugung der Graham'schen Kesselstein-Vertilgungsmasse, und an

Franz Planer, auf die Erfindung einer Palmwachs-, Parquette-, und Bodenglanzmasse. 72, 68.

— — an Jakob Kunwald, auf die Erfindung von neuen Aufschlag-Ofen zum Kalzbrennen, und an Moriz Vorbeer, auf eine Erfindung, rohe Kaffeebohnen durch erhitzte Luft zu rösten. 74, 69.

— — an Grafen Ernst Coronini, auf die Erfindung einer Kaffeemaschine, die zugleich zum Abkochen der Milch diene, und an Eduard Mareda, auf eine Entdeckung aus Steinkohlentheer ein farbloses Theeröl und aus dem Rückstände wasserdichte Ziegel zu erzeugen. 81, 76.

— — an Wilhelm Knepper, auf eine Verbesserung, die gefärbten, gedruckten, marmorirten und gepressten Papiere zu erzeugen. 93, 84.

— — an Wilhelm Sahla, auf eine Verbesserung der plastischen Firma-Holzbuchstaben. 94, 84.

— — an

1. Ernst Friedrich Anthon, auf die Erfindung eines Verfahrens, wodurch das Holz gegen Verwesung geschützt werden soll;

2. Karl Wenzl Dobry, auf die Erfindung eines Deles, welches Messing und Stahl nicht oxydire u.;

3. Karl Adler, auf eine Verbesserung in der Erzeugung von Extrakten aus Knospenn u.;

4. Stephan von Marézell, auf die Erfindung, wodurch bei den entkörnten Maiskolben und Maisstängeln die Holztheile zu

Priv

verschiedenen ökonomischen Zwecken verwendet werden sollen;

5. Jakob Franz Heinrich Hemberger, auf eine Verbesserung in der Fabrikation des Harzöles. 95, 85.

Privilegiums-Verleihung an William Burges, auf eine Verbesserung in der Fabrikation geriefter Gutta-Perchardhren. 96, 86.

— — an Jean Louis Bergniais, auf die Erfindung einer neuen Art von Hängebrücken, und an

Joseph Neumeyer, auf eine Verbesserung seiner Zinkplattenwaschröge. 101, 88.

— — an Stephan Calberoni, auf die Erfindung eines Haarfärbemittels „Melan“ genannt, und an

Franz Karl Seeling, auf eine Verbesserung in der Darstellungsweise der transparenten Gebilde und Stoffe. 102, 89.

— — an

1. Hermann Singer, Salomon Singer und Simon Singer, auf eine Verbesserung in der Fabrikation aller Gattungen Schafwollwaren;

2. Lucien Bidie, auf eine Verbesserung seiner Erfindung an den Transportmitteln „Warner“ genannt;

3. Johann Gremling, auf die Erfindung von wasserdichten Schläuchen und wasserdichten leichten Eimern. 103, 89.

— — an Wilhelm Gollmann, auf die Erfindung einer Nachrastr-Essenz. 106, 92.

— — an Anton Gemeiner, auf eine Verbesserung der Erzeugung der Degen- und Säbel-Goldkuppeln und Port d'épées. 107, 93.

— — an Sebastian August Schemmer, auf eine Erfindung schöne und wohlfeilere Relief-Platten zum Drucke von Musikalien auf der Buchdruckerpresse zu verfertigen; und an Johann Nepomuk Neumann, auf eine Erfindung, wodurch die Wagen im schnellsten Laufe augenblicklich zum Stillstande gebracht werden. 109, 94.

— — an den k. k. Oberlieutenant des 27. Linien-Infanterie-Regiments, Emanuel

Priv

Freiherrn von Teuffenbach, auf die Erfindung einer Münzplatten-Wäge- und Sortirmaschine. 110, 94.

Privilegiums-Verleihung an

1. Nathanael Ignaz Szent, auf die Erfindung eines Apparates, mittelst welchem getrübtes Wasser gereinigt wird;

2. Anton Arrer, auf die Erfindung, aus der schmutzfarbigen Perlenmutter schwarze Knöpfe zu erzeugen;

3. Johann Ferdinand Dietrich, auf eine Erfindung mittelst eines galvano-magnetischen Apparates die Zeit an beliebig vielen Orten vollkommen gleich anzuzelgen;

4. Eduard Hammer, auf eine Verbesserung in der Erzeugung von Zeug- und Tapeten-Druckformen;

5. Nikolai Carstensen, auf eine Verbesserung von Nähmaschinen. 111, 95.

— — an Karl Heinrich Trebsdorf, auf eine Erfindung das Rüßöl so zu präpariren, daß es das Baumöl völlig ersetze, und an

Alfred Carière, auf die Erfindung das Färben der Häute abzukürzen. 114, 98.

— — a) auf eine Verbesserung in der Erzeugung des Kamphins, und b) auf eine Verbesserung der Kamphin-Lampen, an G. A. Poetsch. 116, 99.

— — an Louis Etienne Canonge, auf die Erfindung einer Nähmaschine. 117, 100.

— — an Jakob Eugen Armengaud, auf eine Verbesserung in der Anwendung des Kautschuks und der Gutta-Percha; und an

Philipp Trebitsch, auf eine Verbesserung im Zurichten aller Gattungen Wolle, Baumwolle, Halbseide und Leinenstoffe. 122, 107.

— — an Joseph Guttmann, auf die Bereitung von Rosenmilch, und an

Ludwig Krakowizer, auf eine Verbesserung eines Apparates zur Erzeugung chemisch-reiner Kohlensäure und Kohlensäurehaltiger Flüssigkeiten. 123, 107.

— — an Georg Paudes, auf eine Verbesserung der Kochherde, und an

Priv

Florentin Joseph de Cavallon, auf eine Verbesserung des Wasserstoffgases zur Beleuchtung. 124, **108**.

Privilegiums-Verleihung an Peter Joseph Keßels, auf Erfindung von Vorrichtungen zur Gasfeuerung, so wie auf Einrichtungen zur Heizung mit Roaköfengasen. 143, **126**.

— **Zurücklegung** des dem Wilhelm Rambach am 24. Juli 1849 erteilten, auf eine Verbesserung in der Verfertigung der hohlgepreßten silbernen Dessertbestecke und Löffel. 19, **15**.

— — des dem Joseph Czerny erteilten, auf eine Verbesserung, auf lakirten Blechwaaren Gold-, Silber- und Farbendruck zu bewerkstelligen. 75, **70**.

Priv—Pub

Privilegiums-Zurücklegung (freiwillige) des Ludwig Denk, auf die Erfindung einer Konstruktion von Flammöfen zur verbesserten Darstellung des Stabeisens. 76, **70**.

— — des W. A. Ludwig, auf eine Erfindung in der Erzeugung von Ohrgehängen aus Metallen. 78, **72**.

— — des dem Joseph L. Goldberger am 18. Juni 1848 verliehenen, auf eine Erfindung galvano-elektrischer Ketten. 86, **79**.

Profosen-Arrestzimmer; s. Gensd'armerie.

Protokolle (Subarrendierungs- und Militärlieferungs-); s. Stempel.

Prüflinge; s. Gensd'armerie.

Pulvervorräthe; s. Feuerlöschordnung.

Q.

Quittungen; s. Stempel.

R.

Rech—Ref

Rechte (Verzichtleistung auf selbe); s. Gebühren.

Rechtsgeschäfte (aus Tauschverträgen); s. Gebühren.

— (Zweiseitige); s. Gebühren.

Reisepässe; s. Militär.

Reitübungsplätze; s. Gensd'armerie.

Rekrutirung, die Stellungsbehörden haben dem Assentirungssoffizier eine Abschrift der Klassifikationslisten Nr. III. und IV. und die Antwort über die Requisitionen ab-

Ref—Rez

wesender Militärpflichtigen am Rekrutirungstage zu übergeben. 7, **7**.

Rekrutirung; s. Juden.

Rekrutirungsergebnisse; Formulare zur ziffermäßigen Nachweisung. 34, **24**.

Religionsfond; s. Stola-Erträgniß.

Reservepflicht; s. Gensd'armerie.

— ; s. Polizeiwachkorps.

Retardanzstrafen der Post; s. Stempel.

Rezeptenbücher; s. Stempel.

S.

Sal—Schub

Salz; s. Dungsalz-Verschleiß.

Schätzungen unbeweglicher Sachen; s. Gebühren.

Schemal-Unterkünfte; s. Militär.

Schlafkreuzer; s. Militär.

Schubrevortenten; s. Ungarn.

Schubwesen; Anordnungen zur Beseitigung von Gebrechen im Schubwesen. 186, **169**.

Sek—Stvf

Sektion; s. Leichen.

Sicherstellung von Rechten; s. Gebühren.

Speisekammer; s. Gensd'armerie.

Spiellkarten; s. Stempel.

Staatsdienste; s. Militär.

Staatsherrschaften; s. Kirchenbaulichkeiten, Pfarrbaulichkeiten.

Stafetten; s. Estafetten.

Stal—Stem

Stallunterkünfte, Vergütung dafür; s. Militär.

Staromiešcie; s. Privatbrückenmauth.

Stellungsbehörde; s. Rekrutirung.

Stempel der Quittungen der Stiftungskassen und Aemter über Abfuhren und Verläge unter sich. 1, 2.

— ; Erklärungen der Tabulargläubiger, ihr Pfandrecht von einem Theile der verwendeten Sachen, welchen der Realitätenbesitzer veränbert, löschen zu lassen, unterliegen der L. P. 34. 2, 3.

— ; die Löschungserklärungen, welche der früher Verpflichtete, weil auch das Recht in seiner Person vereinigt wurde, in Absicht auf seine Verpflichtung ausstellt, unterliegen dem Stempel von 15 kr. 12, 12.

— ; die etwas zylindrischen oder halbgeglätteten Spielkarten unterliegen dem Stempel von 10 kr. 13, 12.

— der Rezeptenbücher der Apotheker. 50, 50.

— der Eingaben, welche zur Geltendmachung des Rechtes im Rekursionswege und in Absicht auf den Ersatz der Gerichtskosten erforderlich sind. 87, 79.

— ; die Duplikate der Löschungsgesuche unterliegen dem Eingabestempel. 88, 80.

— der Beilagen der Notariatsakte. 89, 80.

— der Urkunden und deren Legalisirungen in den Fällen der §§. 134, 137, 140 und 222 der Zoll- und Staats-Monopolordnung. 105, 92.

Tab—Tax

Tabulargläubiger; s. Stempel.

Taglia; s. Genéb'armerie.

Taxe; s. Blutegel.

— ; s. Privilegien.

Ueb—Uneh

Uebertragung; s. Privilegien.

Unehelicher Kinder Erbschaften; s. Gebühren.

Stem—Synb

Stempel der Protokolle über die Subarrendirungs- und Lieferungs-Verhandlungen. 120, 105.

— der Gesuche der Poststationen um Nachsicht der Retardanzstrafen. 157, 138.

— ; Fertigung und Stempel der Lizitations-Kundmachungen und der Vorausmaße bei Verpachtung von Straßen- und Wasserbauten. 164, 144.

— der Gesuche um Erfolglassung eines Waffenpases. 172, 153.

Stempelmarken, s. Zeitungen.

Steuer; Zuschlag zu den sämmtlichen direkten Steuern zur Bedeckung der Landes- und Grundentlastungserfordernisse für das Verwaltungsjahr 1854. 196, 181.

Steuerdirektion; s. Krafaa.

Steuerpflichtige; s. Genéb'armerie.

Stiftungskassen; s. Stempel.

Stola-Erträgniß der neuen Pfarrer ist bis einschließig zum Jahresbetrage von Fünzig Gulden Konv. Wze. von der Kongrua, oder deren Ergänzung aus dem Religions-Fonde nicht abzurechnen. 99, 87.

Strafanstalt; s. Lektüre.

Sträflinge; Uebernahme der Verpflegung der Zivil-Festungssträflinge auf Kosten des Aeras, Erhöhung ihres Verpflegsbetrages und Auflassung des Ersatzes der dießfälligen Kosten aus dem Vermögen solcher Sträflinge. 176, 157.

Straßenbauten; s. Stempel.

Subarrendirung; s. Stempel.

Synbilitische; s. Kur- und Verpflegskosten.

T.

Test—Trans

Testamentarische Gaben; s. Gebührenfreiheit.

Testamente; s. Gebühren.

Thierarznei-Institut; s. Militärpflichtigkeit.

Transport; s. Militär-Bildungsanstalten.

U.

Ung

Ungarn; Handhabung der Schubvorschriften bezüglich der betretenen hierländigen Landstreicher und Schubvertenten. 3, 3.

Unif

Uniformskappe; das Tragen derselben zur Zivilleidung wird untersagt. 185, 166.

— ; das Verbot des Tragens derselben zur Zivilleidung wird erneuert und die-

Unt—Urt

selbe als Kopfbedeckung der Privatpersonen untersagt. 190, 175.

Untersuchungs-Gefängniß; s. Lektüre.
Urkunden; s. Stempel.

V.

Verb—Verw

Verbrecher; s. Genßd'armerie.

Verein; s. Belagerungszustand.

Vereine; neue gesetzliche Bestimmungen über bestehende Vereine. 31, 23.

Vergütung für Mannschafsz- und Stallunterkünfte; s. Militär.

Verhaftete; s. Lektüre.

Verlängerung; s. Privilegien.

Verleihung; s. Privilegien.

Verpflegungsgebühren; s. Militär.

Verpflegungskosten ausländischer, syphilitischen Arrestanten; s. Kurkosten.

Verpflegung; s. Arreste.

— ; s. Sträflinge.

Verwahrung; s. Arreste.

Ver—Vor

Verzehrungssteuer; Annahme der Obligationen des lombardisch-venezianischen Monte, als Sicherstellung bei Borgungen der Verzehrungssteuer vom Bier und Branntwein und der Verbrauchs-Abgabe von Zucker aus inländischen Stoffen. 165, 145.

— ; Einhebung der allgemeinen Verzehrungssteuer für das Verwaltungs-Jahr 1854. 179, 161.

Verzichtleistung auf die Sicherstellung eines Rechtes; s. Gebühren.

Visitationsreisen; s. Genßd'armerie.

Vorausmaß; s. Stempel.

Vorspann; s. Genßd'armerie.

W.

Waff

Waffengesetz, dessen Suspendirung in Galizien mit Krakau und in der Bukowina. 126, 109.

Waffenpaß; s. Stempel.

Waff—Werb

Wasserbauten; s. Stempel.

Wechsel; s. Gebühren.

Werbbezirk; s. Militär.

Z.

Zar—Ziv

Zarnowa; s. Mauth.

Zeitungen; Einführung von Stempelmarken für stempelpflichtige ausländische Zeitungen. 69, 64.

Zertifikate (Fleischpreis-); s. Militär.

Zinsen; s. Obligationen.

— ; s. Kreditsanstalt.

Zivil-Estafetten; s. Estafetten.

Ziv—Zwei

Zivilleidung; s. Uniformskappe.

Zivilstaatsdienste; s. Militär.

Zöglinge; s. Militär-Bildungsanstalten.

Zurücklegung; s. Privilegien.

Zuschlag; s. Steuer.

Zuständigkeit aufgefundenen Leichen; s. Leichen.

Zweiseitige Rechtsgeschäfte; s. Gebühren.

Spis chronologiczny
Ustaw i Rozporządzeń,

które w roku 1853

w Oddziale Drugim

Dziennika Rządowego

dla kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświęcimskim i Zatorskim, i Wielkim Księstwem Krakowskim umieszczone, wyszły.

Chronologisches Verzeichniß

der

Gesetze und Verordnungen,

welche in dem Jahrgange 1853

in der

Zweiten Abtheilung

des

Landes-Regierungs-Blattes

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau aufgenommen erscheinen.

Data rozporządzenia	T r e s ć	L i c z b a		
		Części	Rozporządzenia	Stronica
1852.				
22. Listop.	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu, Przemysłu i Budów publicznych, dla całego Cesarstwa oprócz Pogranicza Wojskowego, ogłaszające przepis o wykonywaniu ustaw dla handlu domokrajnego	IV	35	29
17. Grud.	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu przedłużające przywilej Fryderyka Walburg z dnia 8. Listopada 1847. na rok szósty	II	8	10
20. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające dwa przywileje wyłączne	II	9	10
20. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu przedłużające przywilej Wilhelma Skalitckiego i Adolfa Walehy na rok siódmy	II	10	11
22. „	Okólnik Ministerstwa Wojny do wszystkich Władz wojskowych, obwieszczający przyszły podział okręgów werbowniczych . . . , ...	VII	48	48
24. „	Rozporządzenie krajowej Dyrekcji Skarbu dla wszystkich Administracyj powiatowych i urzędów podatkowych o postępowaniu stempłowym z kwitami kas i urzędów fundacyjnych między sobą, na składane i w zapas dawane pieniądze	I	1	2
24. „	Rozporządzenie krajowej Dyrekcji skarbowej do wszystkich Administracyj powiatowych i urzędów podatkowych, że deklaracje wierzycieli tabularnych na wykręślenie swojego prawa zastawu z części rzeczy w zastaw danej, którą właściciel realności pozbywa, podlegają stempłowi poz. tariff. 34.	I	2	3
24. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu przedłużające przywilej pierwotnie Ludwikowi Orth i Leopoldowi Stephan nadany, potem wyłącznie na własność Leopolda Stephan przeszły na rok szósty	II	11	11
24. „	Rozporządzenie krajowej Dyrekcji skarbowej do Administracyj powiatowych i urzędów podat-			

Datum der Verordnung	I n h a l t	N u m m e r		Seite
		des Stüdes	der Verordnung	
1852				
22. Novbr.	Verordnung des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten, gültig für das gesammte Kaiserreich, mit Ausschluß der Militärgrenze, womit die Vorschrift zum Vollzuge der Gesetze über den Hausirhandel bekannt gemacht wird	IV	35	29
17. Dymbr.	Verordnung des Handelsministeriums, womit das Privilegium des Friedrich Wallburg vom 8. November 1847, auf das sechste Jahr verlängert wird	II	8	10
20. "	Verordnung des Handelsministeriums, über die Verleihung zweier ausschließenden Privilegien	II	9	10
20. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit das Privilegium des Wilhelm Skallitzky und Adolph Walha vom 10. November 1846, auf das siebenente Jahr verlängert wird	II	10	11
22. "	Zirkular-Verordnung des Kriegs-Ministeriums, womit die künftige Werbbezirks-Eintheilung kundgemacht wird	VII	48	48
24. "	Erlaß der Finanz-Landes-Direktion, betreffend die Stempelbehandlung der Quittungen der Stiftungskassen und Aemter über Abfuhren und Verläge unter sich	I	1	2
24. "	Erlaß der Finanz-Landes-Direktion, daß die Erklärungen der Tabulargläubiger, ihr Pfandrecht von einem Theile der verpfändeten Sache, welchen der Realitätenbesitzer veräußert, löschen zu lassen, dem Stempel der L. P. 34 unterliegen	I	2	3
24. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit das ursprünglich dem Louis von Orth und Leopold Stephan verliehene und seither in das Alleineigenthum des Leopold Stephan übergegangene Privilegium vom 8. November 1847, auf das sechste Jahr verlängert wird	II	11	11
24. "	Erlaß der Finanz-Landes-Direktion, daß die Lösungs-Erklärungen, welche der früher Ver-			

Data rozporządzenia	T r e ś ć	L i c z b a		
		Części	Rozporządzenia	Stronica
1852.				
	kowych, że deklaracje na wykreślenie tabularne, wystawione przez byłych obowiązanych pod względem swego obowiązania się, ponieważ i prawo w ich osobie było połączone, podpadają stempłowi 15 kr.	II	12	12
24. Grud.	Rozporządzenie krajowej Dyrekcji skarbowej, że karty gierne cokolwiek cylindrowane, czyli półgładzone, podpadają stempłowi 10 kr.	II	13	12
26. "	Rozporządzenie Rządu krajowego do wszystkich urzędów obwodowych z Bukowiną (za równoczesnym udzieleniem odpisu Komisji gubernialnej w Krakowie) względem należytego wykonywania przepisów szupasowych, co do włóczągów tutejszokrajowych w Węgrzech ujętych i powracających szupaśników	I	3	3
27. "	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu ogłaszające przywilej z dnia 22. Lipca 1851., pierwotnie Janowi Seitz nadany, później Adolfowi Schöastein odstąpiony, za niebyły i nieważny	II	14	13
28. "	Rozporządzenie Rządu krajowego do wszystkich urzędów obwodowych (za równoczesnym udzieleniem odpisu Naczelnikowi Komisji gubernialnej Krakowskiej), regulujące nocne oświetlenie zewnętrznych miejsc w koszarach żandarmerji	I	4	4
28. "	Obwieszczenie Rządu krajowego ogłaszające przepisy względem postępowania przy składaniu taks za przywileje, które podług Patentu cesarskiego z dnia 15. Sierpnia 1852., §. 10., albo do prośby o przywilej w gotowiznie dołączone, albo uprzednio w której c. k. kasie złożone być mogą	I	5	5
29. "	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające kilka wyłącznych przywilejów	II	15	13
29. "	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu przedłużające przywilej Józefa Kustritzkiego z dnia 11.			

Datum der Verordnung	I n h a l t	N u m m e r		
		des Stückes	der Verordnung	Seite
1853.				
	pflichtete, weil auch das Recht in seiner Person vereinigt wurde, in Absicht auf seine Verpflichtung ausstellt, dem Stempel von 15 fr. unterliegen	II	12	12
24. Dezbr.	Erlaß der Finanz-Landes-Direktion, wodurch kundgemacht wird, daß die etwas zylindrischen oder halbgeglätteten Spielfarten dem Stempel von 10 fr. unterliegen	II	13	12
26. "	Erlaß des Landesguberniums, wegen gehöriger Handhabung der bestehenden Schubvorschriften bezüglich der in Ungarn betretenen hierländigen Landstreicher und Schubvertenten	I	3	3
27. "	Verordnung des Handelsministeriums, wodurch das ursprünglich dem Johann Seitz verliehene und seither an Adolph Schönstein abgetretene Privilegium vom 22. Juli 1851 als null und nichtig erklärt wird	II	14	13
28. "	Erlaß des Landesguberniums, wodurch die nächtliche Beleuchtung der äußeren Räume in den Gensd'armrie-Unterkünften (Kasernen) geregelt wird	I	4	4
28. "	Kundmachung des Landesguberniums, wodurch die Bestimmungen bezüglich des Verfahrens beim Erlage von Privilegientaxen, welche nach §. 10 des kaiserlichen Patentes vom 15. August 1852 (Landes-Gesetzblatt, Nr. 240, Seite 573) entweder dem Gesuche um ein Privilegium im Varen beige-schlossen, oder aber bei einer k. k. Kasse vorläufig erlegt werden können, zur allgemeinen Kenntniß gebracht werden	I	5	5
29. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit mehrere ausschließende Privilegien verliehen werden	II	15	13
29. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit das Privilegium des Joseph Kustrizky vom 11. No-			

Data rozporządzenia	T r e ś ć	L i c z b a		
		Części	Rozporządzenia	Stronica
1852.				
	Listopada 1851., na rok drugi, a Wacława Werchowetzkiego z dnia 15. Listopada 1849., na rok czwarty	II	16	14
29. Grud.	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające Aleksandrowi Strecker przywilej wyłączny	II	17	14
29. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu o przeniesieniu i przedłużeniu przywileju	II	18	15
31. „	Rozporządzenie Rządu krajowego o wykonawstwie przepisów postępowania z żołnierzami urlopowanymi w rzeczach paszportowych . .	I	6	6
31. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu o dobrowólném zrzeczeniu się przywileju Wilhelma Rambach z dnia 24. Lipca 1849.	II	19	15
1853.				
1. Stycz.	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające kilka wyłącznych przywilejów	II	20	16
1. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu przedłużające kilka przywilejów	II	21	16
2. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu przedłużające przywilej Jana Heidenreich z d. 6. Grudnia 1847., na rok szósty	II	22	17
3. „	Rozporządzenie Rządu krajowego do wszystkich urzędów obwodowych wschodnich i zachodnich wraz z Bukowiną, stanowiące, iż władze stawiennicze oficerowi asentującemu przy naborze wręczyć mają odpis list klasyfikacyjnych nr. III. i IV., najw. patentem z dnia 5. Grudnia 1848. przepisanych, oraz wezwanie o przystawienie nieobecnych do wojska obowiązujących			

Datum der Verordnung	I n h a l t	N u m m e r		Seite
		des Stückes	der Verordnung	
1852				
	vember 1851 auf das zweite Jahr, und das Privilegium des Wenzel Werchowekty vom 15. November 1849 auf das vierte Jahr verlängert wird	II	16	14
29. Dezbr.	Verordnung des Handelsministeriums, womit dem Alexander Strecker ein ausschließendes Privilegium verliehen wird	II	17	14
29. "	Verordnung des Handelsministeriums, betreffend die Uebertragung und Verlängerung eines Privilegiums	II	18	15
31. "	Erlaß des Landesguberniums, wegen Handhabung der bestehenden Vorschriften über die Behandlung der beurlaubten Militär-Mannschaft in Paßangelegenheiten	I	6	6
31. "	Verordnung des Handelsministeriums, betreffend die freiwillige Zurücklegung des dem Wilhelm Rambach am 24. Juli 1849 erteilten Privilegiums	II	19	15
1853				
1. Jänner	Verordnung des Handelsministeriums, wodurch mehrere ausschließende Privilegien verliehen werden	II	20	16
1. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit mehrere Privilegien verlängert werden	II	21	16
2. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit das Privilegium des Johann Heidenreich vom 6. Dezember 1847 auf das sechste Jahr verlängert wird	II	22	17
3. "	Erlaß des Landesguberniums, wodurch bestimmt wird, daß die Stellungsbehörden dem Assentirungs-Offizier bei der Rekrutirung eine Abschrift der nach dem Allerhöchsten Patente vom 5. Dezember 1848 vorgeschriebenen Klassifikationslisten Nr. III. und IV. zu übergeben und die Requisitionsschreiben zur Abstellung abwesender Militärpflichtiger der ersten Altersklasse			

Data rozporządzenia	T r e ś ć	L i c z b a		Stronica
		Części	Rozporządzenia	
1853.				
	nych klasy wieku I. tak wczesnie porozsęłać, aby odpowiedzi na nie w dniu naboru już były pod ręką	I	7	7
5. Stycz.	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu przedłużające przywilej Bernarda Spiegler z d. 29. Lutego 1852., na rok drugi i trzeci	II	23	17
5. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające Piotrowi Juliuszowi Lamaille przywilej wyłączny	III	25	20
6. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu przedłużające przywilej Edwarda Köstler z d. 17. Grudnia 1851., na rok drugi	II	24	18
6. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające dwa wyłączne przywileje	III	26	20
6. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające Nathanowi Ziller przywilej wyłączny	III	27	21
6. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające Klemensowi Beständig przywilej wyłączny	III	28	21
9. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu oznajmujące, że Ludwik Seyss część przywileju spólnie z Józefem Adolfem Grünwald pod dniem 30. Marca 1851. nadałego, temuz odstąpił	III	29	22
9. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu przedłużające dwa przywileje	III	30	22
9. „	Rozporządzenie krajowej Dyrekcyi skarbowej o zmianie warunku kontraktowego względem złożenia dokumentów dla ocenienia wartości hipoteki na kaucyę dzierżawną, rozporządzeniem			

Datum der Verordnung	I n h a l t	N u m m e r		Seite
		des Stückes	der Verordnung	
1853	so zeitlich abzusenken haben, damit die Antworten hierüber am Refrutirungstage bereits vorliegen	I	7	7
5. Jänner	Verordnung des Handelsministeriums, womit das Privilegium des Bernhard Spiegler vom 29. Februar 1852 auf das zweite und dritte Jahr verlängert wird	II	23	17
5. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit dem Peter Julius Lamaille ein ausschließendes Privilegium verliehen wird	III	25	20
6. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit das Privilegium des Eduard Köstler vom 17. Dezember 1851 auf das zweite Jahr verlängert wird	II	24	18
6. "	Verordnung des Handelsministeriums, über die Verleihung zweier ausschließenden Privilegien 1.	III	26	20
6. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit dem Nathan Ziller ein ausschließendes Privilegium verliehen wird	III	27	21
6. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit dem Klemens Beständig ein ausschließendes Privilegium verliehen wird	III	28	21
9. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit die Anzeige, daß Ludwig Seyß seinen Antheil an dem ihm gemeinschaftlich mit Joseph Adolph Grünwald unterm 30. März 1851 erteilten Privilegium, in das vollständige Eigenthum des Letzteren übertragen habe, kundgemacht wird	III	29	22
9. "	Verordnung des Handelsministeriums, die Verlängerung zweier Privilegien betreffend	III	30	22
9. "	Verordnung der Finanz-Landes-Direktion, betreffend die Abänderung der mit der Kameral-Gefällen-Verwaltungs-Verordnung vom 19. Dezember 1845 Zahl 33862 vorgezeichneten Ver-			

Data rozporządzenia	T r e ś ć	L i c z b a		
		Części	Rozporządzenia	Stronica
1853.				
	Administracyi dochodów skarbowych z d. 19. Grudnia 1845. za l. 33862 przepisane . . .	IV	36	34
12. Stycz.	Obwieszczenie Prezydium krajowego, co do nowych prawnych przepisów dla istniejących stowarzyszeń	III	31	23
12. „	Obwieszczenie gubernialnej Komisji Krakowskiej o pozwoleniu danym na prywatny pobór myta za przewóz na rzęce Wisłoku w Żarnowy, obwodzie Jasielskim	III	32	23
14. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające dwa wyłączne przywileje	IV	37	35
14. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu przedłużające przywilej Juliana Franciszka Bellewille z dnia 31. Grudnia 1850., na rok trzeci . .	IV	38	35
18. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające kilka wyłącznych przywilejów	IV	39	36
21. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające Karolowi Dinkler przywilej wyłączny . . .	V	40	38
21. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu przedłużające przywilej Wawrzeńca Beer z dnia 21. Grudnia 1843. na rok dziesiąty	V	41	38
21. „	Obwieszczenie Rządu krajowego o sposobie dozoru lekarskiego nad stanem zdrowia urlopowanych żołnierzy po odbytej chorobie epidemicznej zapalenia oczu, zwaney <i>inflammatio granulosa-tachomatosa</i>	V	42	38
22. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu przedłużające kilka przywilejów	V	43	40

Datum der Verordnung	I n h a l t	N u m m e r		Seite
		des Stücks	der Verordnung	
1853				
	tragsbestimmung zur Veibringung einiger Be- helfe zur Beurtheilung des Werthes der zur Pachtkauzion angebotenen Hypothek	IV	36	34
12. Jänner	Kundmachung des Landes-Präsidiums, in Betreff der neuen gesetzlichen Bestimmungen über be- stehende Vereine	III	31	23
12. "	Kundmachung der Krakauer Gubernial-Kommission, über die Bewilligung einer Privat-Mauth für die Ueberfuhr über den Fluß Wislok zu Zar- nowa, im Jasloer Kreise.	III	32	23
14. "	Verordnung des Handelsministeriums, wegen Ver- leihung zweier ausschließender Privilegien . .	IV	37	35
14. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit das Privilegium des Julian François Belleville vom 31. Dezember 1850 auf das dritte Jahr ver- längert wird.	IV	38	35
18. "	Verordnung des Handelsministeriums, über die Verleihung mehrerer ausschließenden Privile- gien.	IV	39	36
21. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit dem Karl Dinkler ein ausschließendes Privilegium verliehen wird	V	40	38
21. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit das Privilegium des Lorenz Beer vom 21. Dezem- ber 1843 auf das zehnte Jahr verlängert wird	V	41	38
21. "	Kundmachung des Landesguberniums, betreffend die Art, in der die weitere ärztliche Beaufsich- tigung des Gesundheitsstandes der, nach über- standener granuloöser - trachomatoöser Augen- Entzündung beurlaubten k. k. Soldaten Statt zu finden hat	V	42	38
22. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit meh- rere Privilegien verlängert werden.	V	43	40

Data rozporządzenia	T r e ś ć	L i c z b a		Stronica
		Części	Rozporządzenia	
1853.				
22. Stycz	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu ogłaszające przywilej pierwotnie Józefowi Gleischnerowi pod d. 8. Listopada 1847. r. nadany, a potem Józefowi Hohenblum ustąpiony, przez upływanie czasu za zgasty	VII	49	50
22. „	Rozporządzenie krajowej Dyrekcji skarbowej o stemplowaniu aptekarskich ksiąg receptowych	VII	50	50
23. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające przywilej wyłączny Janowi Mayer	V	44	41
23. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające dwa wyłączne przywileje	VII	51	51
23. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu oznajmujące, że Karol Schwab spólne prawo do przywileju z dnia 1. Lutego 1852. ojeu swojemu Karolowi Schwab i Janowi Bogumiłowi Petri odstąpił	VII	52	52
24. „	Rozporządzenie Rządu krajowego zakazujące obowiązany do wojska, i ku temu już wylosowanym, wchodzić w służbę c. k. straży skarbowej	III	33	24
24. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu uchylające przywilej Franciszka Engler, później na Ignacego Reimann przelany, dla braku nowości	V	45	41
25. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające kilka wyłącznych przywilejów	VII	53	52
25. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające wyłączny przywilej Ludwikowi Ferdynandowi Schönherr	VIII	60	60

Datum der Verordnung	I n h a l t	N u m m e r		Seite
		des Stücker	der Verordnung	
1853				
22. Jänner	Verordnung des Handelsministeriums, wodurch das ursprünglich dem Georg Gleisner am 8. November 1847 verliehene, und seither an Joseph Ritter von Hohenblum zedirte Privilegium als durch Zeitablauf für erloschen erklärt wird . . .	VII	49	50
22. "	Erlaß der Finanz-Landes-Direktion über die Stempelbehandlung der Rezeptenbücher der Apotheker	VII	50	50
23. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit dem Johann Mayer ein anschließendes Privilegium verliehen wird	V	44	41
23. "	Verordnung des Handelsministeriums, wegen Verleihung zweier ausschließender Privilegien . . .	VII	51	51
23. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit die Anzeige, daß Karl Schwab das Miteigenthum an seinem Privilegium vom 1 Februar 1852 an seinen Vater Heinrich Schwab und an Johann Gottlieb Petri abgetreten habe, kundgemacht wird	VII	52	52
24. "	Erlaß des Landes-Guberniums, womit der Eintritt in die k. k. Finanzwache den bereits vom Lose getrossenen militärpflichtigen Individuen untersagt wird	III	33	24
24. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit das ursprünglich dem Franz Engler am 23. Februar 1851 verliehene, und seither in das Eigenthum des Ignaz Reimann übergegangene Privilegium, wegen Mangels an Neuheit für aufgehoben erklärt wird	V	45	41
25. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit mehrere ausschließende Privilegien verliehen werden	VII	53	52
25. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit dem Louis Ferdinand Schönherr ein ausschließendes Privilegium auf Verbesserungen an mechanischen Webstühlen verliehen wird	VIII	60	60

Data rozporządzenia	T r e s ć	L i c z b a		Stronica
		Części	Rozporządzenia	
1853.				
27. Stycz.	Reskrypt Namiestnika stanowiący czas, odkąd rok uwzględnienia wszystkim urzędnikom rozrządzałym, chociażby w służbie jeszcze używanym, jako upływający ma być liczony, oraz ogłaszający przepisy ryczałtowania dyet dla wszystkich urzędników użytych do służby za miejscem ich siedziby urzędowej	VII	54	53
29. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające różne wyłączne przywileje	VII	55	55
29. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające przywilej wyłączny Ferdynandowi Leitenberger	VIII	61	60
29. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu przedłużające przywilej Marcina Guggenberger na rok siódmy	VIII	62	61
30. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające kilka wyłącznych przywilejów	VII	56	56
31. „	Rozporządzenie Rządu krajowego przepisujące wzór wykazywania wynikłości naboru wojskowego liczbami	III	34	24
31. „	Rozporządzenie Trybunału Apelacji razem Wyższego Sądu karnego, o ćwierćrocznym wykazywaniu wydatku na cywilne sztafety wysyłane <i>ex offo.</i> do Ministerystw odnośnie podług wydziału do c. k. najwyższej Władzy Policyjnej, tudzież zakładu loteryjnego	V	46	42
31. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające kilka wyłącznych przywilejów	VII	57	57

Datum der Verordnung	I n h a l t	N u m m e r		
		des Stückes	der Verordnung	Seite
1853				
27. Jänner	Erlaß des Statthalters, womit der Zeitpunkt bestimmt wird, von welchem das Begünstigungsjahr für alle noch disponiblen Beamten, selbst wenn sie in Verwendung stehen, als ablaufend zu rechnen sei, und die Bestimmungen hinsichtlich der Diätenpauchalirung für alle jene Beamten, welche außer ihrem Amtsstzge verwendet werden, bekannt gegeben werden	VII	54	53
29. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit mehrere ausschließende Privilegien verliehen werden	VII	55	55
29. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit dem pensionirten Rittmeister Ferdinand Leitenberger ein ausschließendes Privilegium auf die Erfindung einer Walzen=Wasserdruck= und Saugpumpe verliehen wird	VIII	61	60
29. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit das dem k. k. pensionirten Hauptmanne Ignaz Martin Guggenberger verliehene Privilegium vom 5. Jänner 1847 auf das siebente Jahr verlängert wird	VIII	62	61
30. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit mehrere ausschließende Privilegien verliehen werden	VII	56	56
31. "	Erlaß des Landesguberniums, womit ein Formular zur ziffermäßigen Nachweisung der Rekrutierungsergebnisse vorgeschrieben wird	III	34	24
31. "	Erlaß des Appellations= und Kriminal=Obergerichtes, betreffend die vierteljährige Nachweisung der Auslagen für ex officio Zivil=Staffetten nach Ministerien, beziehungsweise nach dem Ressort der k. k. Obersten Polizeibehörde, dann der Lotto=Anstalt	V	46	42
31. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit mehrere ausschließende Privilegien verliehen werden	VII	57	57

Data rozporządzenia	T r e ś ć	L i c z b a		Stronica
		Części	Rozporządzenia	
1853.				
31. Stycz.	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu przedłużające przywilej Alojzego Jana Metzger na rok drugi	VII	58	58
31. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu oznajmujące, że Józef Wetternek swój przywilej odstąpił Ottmarowi C. Hoerner	VII	59	58
31. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające różne wyłączne przywileje	VIII	63	61
1. Lutego	Rozporządzenie Namiestnika o wyrachowaniu należitości za użycie żandarmeryi do asystencyi przeciwko opieszłym w podatkowaniu	VIII	64	62
2. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające kilka wyłącznych przywilejów	IX	70	67
3. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu oznajmujące, że Jérzy Janisch część swojego przywileju spółnikowi Franciszkowi Springer odstąpił	VIII	65	62
4. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające kilka wyłącznych przywilejów	IX	71	67
4. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu przedłużające przywilej Leopolda Hahn na trzy lata	X	80	76
5. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu ogłaszające przywilej Aleksandra Frankel dla braku nowości za zgasły	VIII	66	63
6. „	Obwieszczenie Rządu krajowego, względem pobierania po cztery od sta prowizyi od pozy-			

Datum der Verordnung	I n h a l t	N u m m e r		
		des Stückes	der Verordnung	Seite
1853				
31. Jänner	Verordnung des Handelsministeriums, wodurch das Privilegium des Alois Johann Meßger vom 25. Februar 1852 auf das zweite Jahr verlängert wird	VII	58	58
31. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit die Anzeige, daß Joseph Wetternek das ihm verliehene Privilegium vom 23. August 1851 an Ottmar G. Hörner übertragen habe, kundgemacht wird	VII	59	58
31. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit mehrere ausschließende Privilegien verliehen werden	VIII	63	61
1. Februar	Erlaß des Statthalters, betreffend die Verrechnung der Gebühren für die Verwendung der Gensd'armie zur Assistenzleistung gegen rentente Steuerpflichtige	VIII	64	62
2. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit mehrere ausschließende Privilegien verliehen werden	IX	70	67
3. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit die Anzeige, daß Georg Janisch seinen Antheil an dem ihm gemeinschaftlich mit Franz Springer am 4. Februar 1852 ertheilten Privilegium an Letzteren vollständig übertragen habe, kundgemacht wird	VIII	65	62
4. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit mehrere ausschließende Privilegien verliehen werden	IX	71	67
4. "	Verordnung des Handelsministeriums, wodurch das dem Leopold Hahn verliehene Privilegium vom 4. November 1851, auf die weitere Dauer von drei Jahren verlängert wird	X	80	76
5. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit das Privilegium des Alexander Frankel vom 17. September 1851 wegen Mangels an Neuheit für erloschen erklärt wird	VIII	66	63
6. "	Rundmachung des Landesguberniums, hinsichtlich des vom 1. Februar 1853 zu beginnenden			

Data rozporządzenia	T r e ś ć	L i c z b a		Stronica
		Części	Rozporządzenia	
1853.				
	czek z funduszu rezerwowego Towarzystwa kredytowego galic. stanowego, od dnia 1. Lutego 1853.	VIII	67	63
6. Lutego	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające dwa wyłączne przywileje	IX	72	68
8. „	Obwieszczenie Prezydium krajowego, że podczas stanu oblężenia żadnych stowarzyszeń bez uzyskania na to pozwolenia zawiązywać nie wolno	VIII	68	64
9. „	Rozporządzenie krajowej Dyrekcji Skarbu o wprowadzeniu znaczków stemplowych na podpadające stemplowi gazety zagraniczne	VIII	69	64
10. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu ogłaszające przeniesienie i przedłużenie przywileju	IX	73	69
10. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające dwa wyłączne przywileje	IX	74	69
10. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające dwa wyłączne przywileje	X	81	76
10. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu przedłużające kilka przywilejów	X	82	77
11. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu oznajmujące, że Józef Czerny swój przywilej z dnia 29. Grudnia 1851. dobrowolnie złożył	IX	75	70
11. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające przywilej wyłączny Wilhelmowi Knepper	IX	93	84
12. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu uznające przywilej Ludwika Denk, w skutek dobrowolnego złożenia, za zgasty	IX	76	70

Datum der Verordnung	I n h a l t	N u m m e r		
		des Stückes	der Verordnung	Seite
1853				
	Perzenten = Bezuges von Darleihen aus dem Reservefonde der galizisch = ständischen Kredits-Anstalt mit vier von Hundert	VIII	67	63
6. Februar	Verordnung des Handelsministeriums, die Verleihung zweier ausschließenden Privilegien betreffend	IX	72	68
8. "	Rundmachung des Landes = Präsidiums, wodurch bekannt gegeben wird, daß während der Dauer des Belagerungszustandes keine Art von Verainen ohne hiezu eingeholter und erlangter Bewilligung errichtet werden dürfe	VIII	68	64
9. "	Verordnung der Finanz = Landes = Direktion, betreffend die Einführung von Stempelmarken für stempelpflichtige ausländische Zeitungen	VIII	69	64
10. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit die Uebertragung und Verlängerung eines Privilegiums kundgemacht wird	IX	73	69
10. "	Verordnung des Handelsministeriums, über die Verleihung zweier ausschließenden Privilegien	IX	74	69
10. "	Verordnung des Handelsministeriums, wegen Verleihung zweier ausschließenden Privilegien	X	81	76
10. "	Verordnung des Handelsministeriums, wodurch mehrere Privilegien verlängert werden	X	82	77
11. "	Verordnung des Handelsministeriums, betreffend die freiwillige Zurücklegung des dem Joseph Czerny ertheilten Privilegiums vom 29. Dezember 1851	IX	75	70
11. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit dem Wilhelm Knepper ein ausschließendes Privilegium verliehen wird	XI	93	84
12. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit das Privilegium des Ludwig Denk vom 4. Februar 1852, in Folge freiwilliger Zurücklegung, als erloschen erklärt wird	IX	76	70

Data rozporządzenia	T r e ś ć	Liczba		Stronica
		Części	Rozporządzenia	
1853.				
12. Lutego	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu obwieszcza- jące przeniesienie kilku przywilejów Dominika Steffutti na tegoż synów	X	83	77
14. „	Rozporządzenie Namiestnika, jak postępować przyjmując osoby do służby cywilnej monar- chicznej	IX	77	71
15. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu uznające przywilej W. A. Ludwiga w skutek zrzecze- nia się, za zgasy	IX	78	72
16. „	Rozporządzenie krajowej Dyrekcyi skarbowej o postępowaniu z należnościami, od interesów prawnych dwustronnie obowiązujących między osobą zwyczajnej optacie podlegającą a osobą podlegającą ekwiwalentowi należności	IX	79	73
16. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu ogłaszające, że Aloizy Wenger swój przywilej w połowie Ferdynandowi Ortner odstąpił	X	84	78
16. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu, nadające przywilej wyłączny Wilhelmowi Sahla	XI	94	84
22. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu przedłuża- jące przywilej Franciszki Słowaczek na rok trzeci	X	85	78
22. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu ogłaszające przywilej Józefa Goldberger, w skutek zrze- czenia się, za zgasy	X	86	79
22. „	Rozporządzenie krajowej Dyrekcyi skarbowej o stemplu na podania dla dojścia prawa drogą			

Datum der Verordnung	I n h a l t	N u m m e r		Seite
		des Stückes	der Verordnung	
1853				
12. Februar	Verordnung des Handelsministeriums, womit die Uebertragung mehrerer, dem Dominik Steffutti verliehenen Privilegien an dessen Söhne Michael und Oswald Steffutti kundgemacht wird . .	X	83	77
14. "	Erlaß des Statthalters, hinsichtlich des bei Uebernahme von Militär-Individuen in Zivil-Staatsdienste zu befolgenden Verfahrens . .	IX	77	71
15. "	Verordnung des Handelsministeriums, wodurch das Privilegium des W. A. Ludwig vom 5. März 1852 in Folge freiwilliger Zurücklegung als erloschen erklärt wird	IX	78	72
16. "	Erlaß der Finanz-Landes-Direktion, über die Gebührenbehandlung der zweiseitig verbindlichen Rechtsgeschäfte, welche zwischen einer der ordentlichen Gebühren-Entrichtung und einer dem Gebühren-Äquivalente unterliegenden Person geschlossen werden	IX	79	73
16. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit die Anzeige, daß Alois Wenger sein Privilegium vom 4. Juli 1852 zur Hälfte an Ferdinand Ortner abgetreten habe, kundgemacht wird . .	X	84	78
16. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit dem Wilhelm Sahla ein ausschließendes Privilegium verliehen wird	XI	94	84
22. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit das der Franziska Slowaczek verliehene Privilegium vom 21. Jänner 1851 auf das dritte Jahr verlängert wird	X	85	78
22. "	Verordnung des Handelsministeriums, wodurch das dem Joseph T. Goldberger am 18. Juni 1848 verliehene Privilegium in Folge freiwilliger Zurücklegung als erloschen erklärt wird . . .	X	86	79
22. "	Erlaß der Finanz-Landes-Direktion, über die Stempelbehandlung der Eingaben, welche zur			

Data rozporządzenia	T r e ś ć	L i c z b a		
		Części	Rozporządzenia	Stronica
1853.				
	egzekucyi, i w celu powetowania kosztów sądowych	X	87	79
22. Lutego	Rozporządzenie krajowej Dyrekcji skarbowej, że duplikaty prośb o wykreślenie tabularne podlegają stemplowi na podania przepisaniem	X	88	80
22. „	Rozporządzenie krajowej Dyrekcji skarbowej o postępowaniu co do stempla z alegatami aktów notaryackich	X	89	80
22. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające kilka wyłącznych przywilejów	XI	95	85
22. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające przywilej Williamowi Burges	XI	96	86
23. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu, kilka przywilejów przedłużające	X	90	81
26. „	Rozporządzenie Rządu krajowego nakazujące republikację §. 23. porządku ogniowego „o trzymaniu i chowaniu prochu strzelnego“	XI	97	86
27. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu przedłużające przywilej Edwarda Daelen na rok drugi	X	91	81
27. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu ogłaszające, że Józef Morawetz i Henryk August Syrrenberg swój przywilej na Ludwika Arming przelali	XI	98	87
27. „	Rozporządzenie Rządu krajowego, aby dochodów stuły nowych plebanów aż do rocznej ilości			

Datum der Verordnung	I n h a l t	N u m m e r		Seite
		des Titels	der Verordnung	
1853				
	Geltendmachung des Rechtes im Exekutionswege und in Absicht auf den Ersatz der Gerichtskosten erforderlich sind	X	87	79
22. Februar	Erlaß der Finanz-Landes-Direktion, daß die Duplikate der Löschungsgefuche dem Eingabestempel unterliegen	X	88	80
22. "	Erlaß der Finanz-Landes-Direktion, betreffend die Stempelbehandlung der Beilagen der Notariatsakte	X	89	80
22. "	Verordnung des Handelsministeriums, wodurch mehrere ausschließende Privilegien verliehen werden	XI	95	85
22. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit dem William Burgeß ein ausschließendes Privilegium verliehen wird	XI	96	86
23. "	Verordnung des Handelsministeriums, wodurch mehrere Privilegien verlängert werden	X	90	81
26. "	Erlaß des Landesguberniums, womit die Republizirung und genaue Handhabung des §. 23 der Feuerlöschordnung vom 28. Juli 1786, „wegen Haltung und Verwahrung der Pulver-Vorräthe“ angeordnet wird	XI	97	86
27. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit das Privilegium des Eduard Daelen vom 5. Februar 1852 auf das zweite Jahr verlängert wird	X	91	81
27. "	Verordnung des Handelsministeriums, wodurch die Anzeige, daß Joseph Moraweg und Heinrich August Syrenberg ihr Privilegium vom 31. August 1851 an Ludwig Arming übertragen haben, kundgemacht wird	XI	98	87
27. "	Erlaß des Landesguberniums, wegen Nichtabrechnung des Stola-Ertragnisses der neuen Pfarrer,			

Data rozporządzenia	T r e ś ć	L i c z b a		
		Części	Rozporządzenia	Stronica
1853.				
	50 zlr. m. k. włącznie, z kongruj lub dopłaty uzupełniającej, z funduszu religijnego nie potrącać	XI	99	87
27. Lutego	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu ogłaszające przywilej Williama Pidding upływem czasu za zgasy	XVI	129	118
28. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu przedłużające przywilej Adolfa Schönstein na rok drugi	X	92	82
28. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu przedłużające przywilej Władysława Gratzolla na rok trzeci	XI	100	88
28. „	Rozporządzenie krajowej Dyrekcji skarbowej o postępowaniu co do stempla z dokumentami i legalizacyami ich, w przypadkach wytkniętych ustawą cła i monopolów rządowych	XII	105	92
28. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu ogłaszające odstąpienie przywileju przez Gustawa Pfannkuche Wilhelmowi Krammer i Eugeniuszowi Szeler, tudzież przedłużenie tegoż na dalsze lat trzy	XIII	113	98
28. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu ogłaszające przywilej Antoniego Labia przez zrzeczenie się zgasy	XVI	130	118
1. Marca	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające dwa wyłączne przywileje	XI	101	88

Datum der Verordnung	I n h a l t	N u m m e r		
		des Stückes	der Verordnung	Seite
1853				
	bis einschließlich zum Jahresbetrage von Fünzig Gulden Konv. Münze, von der Kongrua, oder deren Ergänzung aus dem Religionsfonde	XI	99	87
27. Februar	Verordnung des Handelsministeriums, womit das Privilegium des William Pidding vom 11. November 1851, auf Verbesserung in der Isolirungs- und Befestigungsweise der Telegraphen-Drähte, durch Zeitablauf als erloschen erklärt wird	XVI	129	118
28. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit das Privilegium des Adolph Schönstein vom 25. Februar 1852 auf das zweite Jahr verlängert wird	X	92	82
28. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit das Privilegium des Ladislaus Graßoll vom 5. Februar 1851 auf das dritte Jahr verlängert wird	XI	100	88
28. "	Erlaß der Finanz-Landes-Direktion, über die Stempelbehandlung der Urkunden und deren Legalisirungen in den Fällen der §§. 134, 137, 140 und 222 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung	XII	105	92
28. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit die Anzeige, daß Gustav Pfannkuche sein Privilegium vom 23. Februar 1851 an Wilhelm Kramer und Eugen Scheler abgetreten habe, sowie die gleichzeitige Verlängerung dieses Privilegiums auf die weitere Dauer des dritten, vierten und fünften Jahres, kundgemacht wird	XIII	113	98
28. "	Verordnung des Handelsministeriums, wodurch das Privilegium des Anton Labia vom 18. April 1851, auf eine Verbesserung seines am 5. Februar 1851 privilegiirten Pfluges ohne Räder, in Folge freiwilliger Zurücklegung als erloschen erklärt wird	XVI	130	118
1. März	Verordnung des Handelsministeriums, wegen Verleihung zweier ausschließenden Privilegien	XI	101	88

Data rozporządzenia	T r e ś ć	L i c z b a		Stronica
		Części	Rozporządzenia	
1853.				
3. Marca	Rozporządzenie krajowej Dyrekcji skarbowej o stemplu na protokoły licytacji subarendacyjnych lub liwerunkowych	XIV	120	105
7. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające dwa wyłączne przywileje	XI	102	89
7. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające przywilej wyłączny Wilhelmowi Gollman	XII	106	92
7. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu przedłużające przywilej Andrzeja Kiehaupt, później Bernardowi Cavallar odstąpiony, na rok dziesiąty	XVI	131	118
9. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające kilka wyłącznych przywilejów	XI	103	89
9. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające wyłączny przywilej Antoniemu Gmeiner	XII	107	93
9. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu przedłużające kilka przywilejów	XII	108	93
11. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające dwa przywileje wyłączne	XII	109	94
11. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu przedłużające niektóre przywileje	XVI	132	119
12. „	Reskrypt okólny Ministerstwa Wojny o postępowaniu z ludźmi pułków żandarmeryi i korpusu strazy policyi wojskowej, we względzie obowiązku służenia w rezerwie	XVI	133	119
13. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu, nadające przywilej wyłączny Emanuelowi Teuffenbach	XII	110	94

Datum der Verordnung	I n h a l t	N u m m e r		Seite D
		des Stückes	der Verordnung	
1853				
3. März	Erlaß der Finanz-Landes-Direktion, hinsichtlich der Stempelbehandlung der Protokolle über die Subarrendirungs- und Lieferungs-Verhandlungen	XIV	120	105
7. "	Verordnung des Handelsministeriums, wegen Verleihung zweier ausschließenden Privilegien . .	XI	102	89
7. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit dem Wilhelm Gollmann ein ausschließendes Privilegium verliehen wird	XII	106	92
7. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit das ursprünglich dem Andreas Kiehn verleihe, und seither in das Eigenthum des Bernhard Cavallar übergegangene Privilegium vom 29. Februar 1844, auf das zehnte Jahr verlängert wird	XVI	131	118
9. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit mehrere ausschließende Privilegien verliehen werden	XI	103	89
9. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit dem Anton Gmeiner ein ausschließendes Privilegium verliehen wird	XII	107	93
9. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit mehrere Privilegien verlängert werden	XII	108	93
11. "	Verordnung des Handelsministeriums, über die Verleihung zweier ausschließenden Privilegien .	XII	109	94
11. "	Verordnung des Handelsministeriums, wodurch mehrere Privilegien verlängert werden . . .	XVI	132	119
12. "	Zirkular-Reskript des Kriegsministeriums, über die Behandlung der Mannschaft der Landes-Gensd'armerie-Regimenter und Militär-Polizei-Wachcorps, hinsichtlich ihrer Reservepflicht .	XVI	133	119
13. "	Verordnung des Handels-Ministeriums, womit dem k. k. Oberlieutenant des 27. Linien-Infanterie-Regimentes, Emanuel Freiherrn von Teuffenbach, ein ausschließendes Privilegium verliehen wird	XII	110	94

Data rozporządzenia	T r e ś ć	L i c z b a		
		Części	Rozporządzenia	Stronica
1853.			1	
14. Marca	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu przedłużające kilka przywilejów	XVI	134	120
15. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające kilka wyłącznych przywilejów	XII	111	95
15. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu o zgaśnięciu dwóch przywilejów: Józefa Blinton i Jakóba Fr. H. Hemberger	XII	112	96
17. „	Rozporządzenie Rządu krajowego o stawieniu poddanych austriackich do wojska obowiązanych a w posiadłościach bułgarskich przebywających, do komisji asentunkowej w Państwie Austriackiem najbliższej położonej	XI	104	90
17. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu przedłużające przywilej Marcina Ehrmann i Jana Paul, na rok drugi	XVII	135	123
17. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu ogłaszające, że Adolf Hetzej spólne prawo do przywileju z Izaakiem Wittmann, temuż odstąpił	XVII	136	123
18. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające dwa wyłączne przywileje	XIII	114	98
18. „	Obwieszczenie Komisji gubernialnej Krakowskiej o rościąganiu przywileju Wendelina Braun na Wielkie Księstwo Krakowskie	XIV	121	106
19. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu ogłaszające, że Karol Gromadziński swój przywilej Salomonowi Schlesinger odstąpił, i że ten przywilej wraz na rok drugi przedłużony został	XIII	115	99

Datum der Verordnung	I n h a l t	N u m m e r		Seite
		des Stütes	der Verordnung	
1853			1	
14. März	Verordnung des Handelsministeriums, wodurch mehrere Privilegien verliehen werden	XVI	134	120
15. "	Verordnung des Handelsministeriums, wodurch mehrere ausschließende Privilegien verlängert werden	XII	111	95
15. "	Verordnung des Handelsministeriums, wegen Erlöschung zweier Privilegien, und zwar: des Georg Blinton vom 27. Juli 1850, und des Jakob Franz Heinrich Semberger vom 4. Jänner 1849	XII	112	96
17. "	Erlaß des Landesguberniums, wegen Stellung der in den bulgarischen Donaupläzen befindlichen österreichischen Militärpflichtigen zu der im österreichischen Staate nächstgelegenen Assentirungs-Kommission	XI	104	90
17. "	Verordnung des Handelsministeriums, wodurch das Privilegium des Martin Ehrmann und Johann Paul (Sohn) vom 21. Jänner 1852, auf das zweite Jahr verlängert wird	XVII	135	123
17. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit die Anzeige, daß Adolph Hetsey sein Miteigen- thumsrecht an dem ihm gemeinschaftlich mit Isak Wittmann verliehenen Privilegium vom 23. Juli 1852, an den Isak Wittmann abgetreten habe, kundgemacht wird	XVII	136	123
18. "	Verordnung des Handelsministeriums, wegen Ver- leihung zweier ausschließenden Privilegien . .	XIII	114	98
18. "	Kundmachung der Krakauer-Subernial-Kommission, wegen Ausdehnung des Privilegiums des Wendelin Braun auf die Erfindung einer neuen Ripsfamen-Schälmaschine zur Erzeugung von Speiseöhl, auf das Großherzogthum Krakau .	XIV	121	106
19. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit die Anzeige, daß Karl Gromadzinski sein Privile- gium vom 25. Februar 1852 an Salomon Schlefinger übertragen habe, sowie die gleich- zeitige Verlängerung dieses Privilegiums auf das zweite Jahr, kundgemacht wird	XIII	115	99

Data rozporządzenia	T r e ś ć	Liczba		Stronica
		Części	Rozporządzenia	
1853.				
20. Marca	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające G. A. Poetsch dwa przywileje wyłączne . . .	XIII	116	99
25. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające Ludwikowi Canonge przywilej wyłączny . . .	XIII	117	100
25. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające dwa wyłączne przywileje	XIV	122	107
26. „	Rozporządzenie Rządu krajowego o zaprowadzeniu drukowanych kart kwaterunkowych i środków zapobiegających uszczerbkom w wypłatach noclegowego i za żywność przechodzącego wojska	XIII	118	100
26. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu przedłużające przywilej Franciszka Seyfried na rok trzeci	XVII	137	124
26. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu ogłaszające odstąpienie przywileju przez Jana J. Steininger, Franciszkowi Ksaw. Sigris	XVII	138	124
26. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu ogłaszające przywilej Jakuba F. H. Hemberger, w skutek złożenia go, za zgasły	XVII	139	124
27. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające dwa wyłączne przywileje	XIV	123	107
28. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu przedłużające przywilej Fran. Zymg. Hoffmann na rok ósmy	XVII	140	125

Datum der Verordnung	I n h a l t	N u m m e r		Seite
		des Stücker	der Verordnung	
1853				
20. März	Verordnung des Handelsministeriums, womit dem G. A. Poetsch zwei ausschließende Privilegien verliehen werden	XIII	116	99
25. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit dem Louis Etienne Canonge ein ausschließendes Privilegium auf die Erfindung einer Nähmaschine verliehen wird	XIII	117	190
25. "	Verordnung des Handelsministeriums, über die Verleihung zweier ausschließenden Privilegien	XIV	122	107
26. "	Verordnung des Landesguberniums, über die Einführung gedruckter Cinquartierungs-Zettel und über die Mittel zur Beseitigung der Verkürzung bei Auszahlung der Schlafkreuzer und Verpflegsgelühren an die Quartierträger bei Militär-Durchzügen	XIII	118	100
26. "	Verordnung des Handelsministeriums, wodurch das Privilegium des Franz Seyfried vom 23. Februar 1851, auf das dritte Jahr verlängert wird	XVII	137	124
26. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit die Anzeige, daß Johann Georg Steininger sein Privilegium vom 14. Juli 1851, an Franz Xaver Sigris abgetreten habe, kundgemacht wird	XVII	138	124
26. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit das Privilegium des Jakob Franz Heinrich Hemberger vom 25. September 1851, auf eine Verbesserung in der Erzeugung der Seife, durch dessen freiwillige Zurücklegung als erloschen erklärt wird	XVII	139	124
27. "	Verordnung des Handelsministeriums, über die Verleihung zweier ausschließenden Privilegien	XIV	123	107
28. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit das Privilegium des Franz Sigmund Hoffmann vom 24. März 1846, auf das achte Jahr verlängert wird	XVII	140	125

Data rozporządzenia	T r e ś ć	L i c z b a		
		Części	Rozporządzenia	Stronica
1853.				
30. Marca	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu ogłaszające przywilej Marka Holler i spółn., z powodu nieużywania go, za zgasty	XIII	119	103
30. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające dwa wyłączne przywileje	XIV	124	108
30. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające dwa przywileje wyłączne	XVII	141	125
30. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu ogłaszające, że Józef Morawetz i Henr. Aug. Syrrenberg przywilej przedtém Frydr. Kyritz i Syrrenberga, Ludwikowi Arming odstąpili	XVII	142	125
31. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu nadające Piotr. Józełowi Kessels przywilej wyłączny	XVII	143	126
1. Kwiet.	Rozporządzenie Prezydum krajowego ogłaszające zmiany w postanowieniach ustaw dla zniesienia ciężarów gruntowych i w składzie organów wyznaczonych dla dokonania tego dzieła w Galicyi i W. Księstwie Krakowskiém	VI	47	44
6. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu ogłaszające, że Ferdynand Burgett swój przywilej Dyrekcyi Towarzystwa akcyonaryuszów na uprzywilejowane młyny parowe odstąpił	XIV	125	108

Datum— der Verordnung	I n h a l t	N u m m e r		Seite
		des Stückes	der Verordnung	
1853				
30. März	Verordnung des Handelsministeriums, wodurch das dem Markus Holler, Johann Friedrich Hansen und Hans Friedrich Hansen am 4. Jänner 1849 verliehene Privilegium, wegen Nichtausübung als erloschen erklärt wird	XIII	119	103
30. "	Verordnung des Handelsministeriums, die Verleihung zweier ausschließenden Privilegien betreffend	XIV	124	108
30. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit mehrere Privilegien verlängert werden	XVII	141	125
30. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit die Anzeige, daß Joseph Morawek und Heinrich August Syrrenberg, das ursprünglich dem Friedrich Kyritz und Heinrich August Syrrenberg verliehene, und seitdem in ihr Eigenthum übergegangene Privilegium vom 22. Dezember 1847, an Ludwig Arming übertragen haben, kundgemacht wird	XVII	142	125
31. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit dem Peter Joseph Kessels ein ausschließendes Privilegium verliehen wird	XVII	143	126
1. April	Kundmachung des Landes-Präsidiums, wodurch die, in den Bestimmungen der Grundentlastungs-Gesetze, und in den zur Durchführung der Grundentlastung in Galizien und dem Großherzogthume Krakau aufgestellten Organen, eingetretenen Aenderungen zur öffentlichen Kenntniß gebracht werden	VI	47	44
6. "	Verordnung des Handelsministeriums, womit die Anzeige, daß Ferdinand Burgett sein Privilegium vom 21. Juli 1852 an die Direktion der k. k. ausschließend privilegiirten Dampfmühlen-Aktien-Gesellschaft in Wien abgetreten habe, kundgemacht wird	XIV	125	109

Data rozporządzenia	T r e ś ć	L i c z b a		
		Części	Rozporządzenia	Stronica
1853.				
7. Kwiet.	Rozporządzenie Rządu krajowego obwieszczające, że Ministerstwo Handlu zastrzegło sobie nadawanie praw rękodzielniczych korporacyom	XVIII	144	128
13. „	Rozporządzenie Rządu krajowego o opędzaniu kosztów przewożenia wychowanców z zakładów kształcenia wojskowych, dla niezdolności oddalonych	XVIII	145	128
14. „	Rozporządzenie Namiestnika o wydaniu paszportów do Węgier i Polski żołnierzom w Galicyi urlopowanym	XVIII	146	129
15. „	Obwieszczenie Prezydum krajowego o zawieszeniu ustawy o broni w Galicyi z Krakowem i w Bukowinie	XIV	126	109
16. „	Okólnik Ministerstwa Wojny względem uchwalonego dla żołnierzy na przechodzie sposobem koszarowym kwaterowanych dodatku pochodowego na życie po trzy krajcary dziennie	XVIII	147	130
22. „	Rozporządzenie Rządu krajowego o dodawaniu spiżarni i drewnitni dla posterunków żandarmeryi	XVIII	148	130
23. „	Rozporządzenie krajowej Dyrekcyi skarbowej względem należności od weksłów, od których dodatkowa należność opłacona być ma	XVIII	149	131
23. „	Rozporządzenie krajowej Dyrekcyi skarbowej o należnościach od interesów prawnych, gdzie jedna rzecz odstępuje się za drugą	XIX	153	135
28. „	Rozporządzenie Namiestnika, ponawiające najwyższe przepisy o nadawaniu posad sług przy			

Datum - der Verordnung	I n h a l t	N u m m e r		Seite
		des Stückes	der Verordnung	
1853				
7. April	Erlaß des Landesguberniums, womit bekannt gemacht wird, daß das hohe Handelsministerium sich die Ertheilung der gewerblichen Rechte an Körperschaften vorbehalten habe.	XVIII	144	128
13. "	Erlaß des Landesguberniums, wegen Bestreitung des Kostenaufwandes für den Transport der aus den Militär-Bildungs-Anstalten entfernten untanglichen Zöglinge	XVIII	145	128
14. "	Erlaß des Statthalters, bezüglich der Ertheilung von Reisepässen an die in Galizien beurlaubte Militär-Mannschaft nach Ungarn und in das Königreich Polen	XVIII	146	129
15. "	Rundmachung des Landes-Präsidiums, betreffend die suspendirte Wirksamkeit des Waffengesetzes in Galizien mit Krakau und in der Bukowina	XIV	126	109
16. "	Zirkular-Verordnung des Kriegsministeriums, wodurch die Allerhöchste Entschließung vom 11. April 1853, mit welcher der auf dem Durchzuge kaserumäßig untergebrachten Mannschaft als Menage-Beitrag eine Marschzulage täglicher drei Kreuzer allergnädigst bewilligt wird, bekannt gemacht wird.	XVIII	147	130
22. "	Erlaß des Landesguberniums, wegen Beistellung von Speisefammern und Holzlagen für die Gensd'armerie-Posten	XVIII	148	130
23. "	Erlaß der Finanz-Landes-Direktion, über die Gebührenbehandlung der Wechsel, von welchen eine Nachtragsgebühr zu entrichten ist	XVIII	149	131
23. "	Erlaß der Finanz-Landes-Direktion, über die Gebühren-Behandlung der Rechtsgeschäfte, im Grunde deren eine Sache gegen eine andere überlassen wird.	XIX	153	135
28. "	Erlaß des Statthalters, wodurch die bestehenden Allerhöchsten Vorschriften, nach welchen die			

Data rozporządzenia	T r e ś ć	L i c z b a		Stronica
		Części	Rozporządzenia	
1853.				
	władzach c. k. przed wszystkimi zdatnymi inwalidóm	XVIII	150	132
30. Kwiet.	Rozporządzenie Rządu krajowego zawiadomieniem, że kobiety Bawarki idące za mąż za cudzoziemców, nie potrzebują pozwolenia na wychodźstwo	XVIII	151	132
30. „	Rozporządzenie krajowej Dyrekcji Skarbowej z dokładniejszym oznaczeniem, jakie wydatki, jako część kosztów pogrzebowych uważane być mają, i że dary, które podług §. 694. Ust. powsz. cyw. nie są legatami, opłacie należitości nie podlegają	XVIII	152	133
5. Maja	Rozporządzenie Rządu krajowego o dozwolonych wachtmistrzom żandarmeryi pieszej podwodach przy objazdkach posterunków dla rewizyi . .	XV	127	112
9. „	Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości względem dozwolonego osadzonym w więzieniach inkwizycyjnych i domach karnych dobrodziejstwa czytania książek stosownych . .	XIX	154	136
16. „	Rozporządzenie krajowej Dyrekcji skarbowej, jak pod względem wymierzenia należitości uważać sądowy szacunek rzeczy nieruchomości, bez pośredniczenia Skarbu zrobiony	XIX	155	137
16. „	Rozporządzenie krajowej Dyrekcji skarbowej, o postępowaniu co do należitości od spuścizny, którą na mocy testamentu odziedzicza dziecko nieprawego łoża nielegitymowane	XIX	156	137
17. „	Reskrypt krajowej Dyrekcji skarbowej, jak co do stempla uważać prośby stacyj pocztowych o darowanie kary za opóźnienie się	XIX	157	138

Datum der Verordnung	I n h a l t	N u m m e r		
		des Stückes	der Verordnung	Seite
1853				
	Dienerschafts-Stellen bei landesfürstlichen Behörden vor Allem an geeignete Militärs aus dem Invalidenstande, nach vorläufigem Einvernehmen mit dem betreffenden Landes-Militär-Kommando, verlehren werden sollen, erneuert werden	XVIII	150	132
30. April	Erlaß des Landesguberniums, hinsichtlich der Entbehrlichkeit einer Auswanderungs-Bewilligung für Frauenpersonen bayerischer Staats-Angehörigkeit bei ihrer Verheirathung mit Ausländern .	XVIII	151	132
30. "	Erlaß der Finanz-Landes-Direktion, . betreffend die nähere Bestimmung der Auslagen, welche als Bestandtheile der Beerdigungskosten anzusehen sind, und die Gebührenfreiheit der Gaben, welche nach §. 694 des allgem. bürgerl. Gesetzbuches keine Vermächtnisse sind	XVIII	152	133
5. Mai	Erlaß des Landesguberniums, wegen Bewilligung der Vorspann für die unberittenen Gensd'armee-Wachtmeister bei Visirungs-Reisen von Posten	XV	127	112
9. "	Erlaß des Justizministeriums, betreffend die den Verhafteten in Untersuchungs-Gefängnissen und Strafanstalten eingeräumte Begünstigung einer angemessenen Lektüre	XIX	154	136
16. "	Erlaß der Finanz-Landes-Direktion, betreffend die Berücksichtigung gerichtlicher Schätzungen unbeweglicher Sachen, welche ohne Intervention des Auktors vorgenommen wurden, zum Behufe der Gebührenbemessung	XIX	155	137
16. "	Erlaß der Finanz-Landes-Direktion, über die Gebührenbehandlung des Nachlasses, welchen ein uneheliches nicht legitimirtes Kind auf Grund einer testamentarischen Verfügung erbt . . .	XIX	156	137
17. "	Erlaß der Finanz-Landes-Direktion, über die Stempelbehandlung der Gesuche der Post-Stationen nm Rücksicht der Retardanzstrafen . .	XIX	157	138

Data rozporządzenia	T r e ś ć	L i c z b a		
		Części	Rozporządzenia	Stronica
1853.				
19. Maja	Reskrypt Rządu krajowego o przekazywaniu prowizyi od winkulowanych obligacyj na żądanie urzędów loteryjnych	XIX	158	138
19. „	Reskrypt Rządu krajowego odnawiający przepisy utrzymywania aresztów dominikalnych w bezpieczeństwie i należytego żywienia aresztantów	XIX	159	139
20. „	Reskrypt Rządu krajowego, że firanek do łóżek w koszarach żandarmeryi kosztem gmin, a odnośnie funduszu krajowego, sprawić nie należy, wskazując sposób postąpienia sobie, gdyby komendy półszwadronów albo plutonów żandarmeryi żądały sprawienia rzeczy nienależnych, lub innych nienależnych wydatków .	XX	160	141
22. „	Rozporządzenie Prezydyum krajowego, o postępowaniu z kapsułkami, jako przedmiotem amunicyi	XX	161	141
25. „	Reskrypt Rządu krajowego, o wypłaceniu i powetowaniu drugiej taglii w tym razie, gdy zbrodzień cywilny przez żandarmeryę przystawiony, a z aresztu przed osądzeniem zbiegły, przez żandarmeryę na nowo przystawionym i następnie osądzonym zostanie	XX	162	142
26. „	Reskrypt Rządu krajowego, jako uczniowie cywilni instytutu weterynaryi do służby wojskowej są obowiązani	XX	163	144
27. „	Obwieszczenie Prezydyum krajowego co do zatwierdzonych najwyżej zasad i rozporządzeń, odnoszących się do organizowania administracyi krakowskiej	XV	128	114

Datum der Verordnung	I n h a l t	N u m m e r		
		des Stückes	der Verordnung	Seite
1853				
19. Mai	Erlaß des Landesguberniums, betreffend die Zinsen-Ueberweisung von vinkulirten Obligationen über Ansuchen der Lottoämter	XIX	158	138
19. "	Erlaß des Landesguberniums, wodurch die Vorschriften, wegen sicherer Verwahrung der Dominikal-Arreste und gehöriger Verpflegung der Verhafteten erneuert werden	XIX	159	139
20. "	Erlaß des Landesguberniums, wodurch die Beistellung von Bettüberhängen für Genäd'armerie-Kasernen auf Kosten der Gemeinden und bezüglich des Landesfondes als unzulässig erklärt, und der Vorgang bei Anforderungen der Genäd'armerie-Flügel- oder Zugskommando's wegen neuer ungebührlichen Anschaffungen oder sonstigen Auslagen bestimmt wird	XX	160	141
22. "	Verordnung des Landes-Präsidiums, wegen Behandlung der Kapseln (Zündhütchen) als Munizionsgegenstand	XX	161	141
25. "	Erlaß des Landesguberniums, über die Verabreichung und Einbringung der zweiten Taglia, wenn ein durch die Genäd'armerie eingelieferter, vor der Aburtheilung jedoch aus der Untersuchungshaft entwichener Zivilverbrecher durch die Genäd'armerie neuerdings eingebracht und sodin abgeurtheilt wird	XX	162	142
26. "	Erlaß des Landes-Guberniums, bezüglich der Militärpflichtigkeit der Zivilschüler an der Lehranstalt des Thierarznei-Institutes	XX	163	144
27. "	Rundmachung des Landes-Präsidiums, wodurch die, mit Allerhöchster Entschliessung vom 13. Mai 1853, genehmigten Bestimmungen und Verfügungen, in Bezug auf die Reorganisation der Verwaltung in Krakau und dessen Gebiete, zur allgemeinen Kenntniß gebracht werden	XV.	128	114

Data rozporządzenia	T r e ś ć	L i c z b a		
		Części	Rozporządzenia	Stronica
1853.				
29. Maja	Reskrypt Rządu krajowego o podpisywaniu i stemplowaniu obwieszczeń licytacji i przedugodnych wykazów przy wydzierżawieniu budów drogowych i wodnych	XX	164	144
29. „	Reskrypt krajowej Dyrekcji skarbowej o przyjmowaniu obligacji Lombardzko - Weneckiego Monte na zabezpieczenie borgowanego podatku konsumcyjnego od piwa i gorzałki, tudzież od cukru z płodów krajowych	XX	165	145
2. Czerw.	Obwieszczenie Komisji gubernialnej w Krakowie o potrzebie pozwolenia do zawarcia małżeństwa u żydów w Wielkiem Księstwie Krakowskiem	XXI	166	148
4. „	Rozporządzenie Rządu krajowego, że wojska w koszarach żandarmeryi kwaterować nie można	XXI	167	148
6. „	Reskrypt Rządu krajowego o powinności gmin wydzielenia, urządzenia i utrzymywania placów na ujeżdżalnie żandarmeryi	XXI	168	149
6. „	Reskrypt krajowej Dyrekcji skarbowej o postępowaniu z należyciami od zrzeczenia się prawa bez równoczesnego bezpłatnego przeniesienia go	XXI	169	150
9. „	Reskrypt Rządu krajowego o wydzieleniu i urządzeniu izby na areszt profosowski dla oficerów żandarmeryi przy każdym pułku . . .	XXI	170	151
9. „	Rozporządzenie Rządu krajowego rozciągające przyznaną gminom wolność opatrywania koszar swoich sprzętami i innymi porządkami, jakoteż warunkowe wynagrodzenie za częścio-			

Datum der Verordnung	I n h a l t	N u m m e r		Seite
		des Stückes	der Verordnung	
1853				
29. Mai	Erlaß des Landesguberniums, hinsichtlich der Fertigung und Stempelbehandlung der Lizitationskündmachungen und Vorausmaße bei Verpachtung von Straßen- und Wasserbauten	XX	164	144
29. "	Erlaß der Finanz-Landes-Direktion, betreffend die Annahme der Obligationen des lombardisch-venezianischen Monte, als Sicherstellung bei Borgungen der Verzehrungssteuer von Bier und Branntwein und der Verbrauchsabgabe von Zucker aus inländischen Stoffen	XX	165	145
2. Juni	Kündmachung der Krakauer Gubernial-Kommission, hinsichtlich der zur Schließung einer gültigen Judenehe im Großherzogthume Krakau erforderlichen Bewilligung.	XXI	166	148
4. "	Verordnung des Landesguberniums, wodurch die Militär-Quartierung in den Gensd'armerie-Kasernen als unzulässig erklärt wird	XXI	167	148
6. "	Erlaß des Landesguberniums, hinsichtlich der Verpflichtung der Gemeinden (Landeskonkurrenz) zur Beistellung, Herrichtung und Erhaltung der Reitübungsplätze für die Gensd'armerie	XXI	168	149
6. "	Erlaß der Finanz-Landes-Direktion, betreffend die Gebührenbehandlung der Verzichtleistung auf die Sicherstellung eines Rechtes, ohne daß zugleich die unentgeltliche Uebertragung dieses Rechtes erfolgt	XXI	169	150
9. "	Erlaß des Landesguberniums, wegen Beistellung und Einrichtung eines Offiziers-Propoßen-Arrestzimmers bei jedem Gensd'armerie-Regimente	XXI	170	151
9. "	Verordnung des Landesguberniums, womit die im §. 12 des Bequartierungs-Normals vom 15. Mai 1851 den Gemeinden zugestandene Befugniß, ihre Kasernen mit den erforderlichen Ein-			

Data rozporządzenia	T r e ś ć	Liczba		
		Części	Rozporządzenia	Stronica
1853.				
	wo tylko dostarczane potrzeby kwaterowe, także na pomieszczenia szemalne	XXI	171	152
9. Czerw.	Reskrypt krajowej Dyrekcyi skarbowej o postępowaniu stemplowem z prośbami o wydanie certyfikatu na broń	XXI	172	153
18. „	Reskrypt Rządu krajowego o rozwiązaniu Komend wojskowych krajowych i innych Komend wojskowych, a przez to o poczynionych dalszych urządzeniach dla niektórych gałęzi administracyi wojskowej	XXII	173	155
19. „	Rozporządzenie Rządu krajowego względem wyśledzenia przynależności miejscowej w razie znalezienia trupów z osób nieznanych	XXII	174	156
21. „	Rozporządzenie Rządu krajowego o powinności władz cywilnych uwiadomienia władzy wojskowej o każdej inwalidowi patentowemu nadanej posadzie, lub służbie	XXII	175	156
23. „	Reskrypt Rządu krajowego o przyjęciu żywienia więźniów cywilnych w twierdzy na koszt Skarbu, podwyższeniu wyznaczonej na ich żywienie kwoty, i odstąpieniu od zwrotu tych wydatków z majątku takich więźniów	XXII	176	157
24. „	Reskrypt Namiestnika względem prawnych przepisów przez Zwierzchności miejscowe przy wydawaniu paszportów przestrzegać się mających, i utraty służby niezachowujących je mandataryuszów i urzędników magistrackich	XXII	177	158
2. Lipca	Rozporządzenie Rządu krajowego o zastosowaniu przepisów kwaterunku wojskowego w przechodzie, do wojskowej straży policyjnej	XXIII	178	161

Datum der Verordnung	I n h a l t	N u m m e r		
		des Stückes	der Verordnung	Seite
1853.	richtungsstücken und sonstigen Nebenerfordernissen zu versehen oder nicht, ferner die hiernach bedingte Vergütung für die nur theilweise beige- stellten Quartierserfordernisse, auch auf die Schemal-Unterkünfte ausgedehnt wird	XXI	171	152
9. Juni	Erlaß der Finanz-Landes-Direktion, die Stempelbehandlung der Gesuche um Erfolglassung eines Waffenpases betreffend	XXI	172	153
18. "	Erlaß des Landesguberniums, wegen Auflösung der Landes-Militär- und Militär-Kommanden, und der hiedurch in weiterer Folge für einige Zweige der Militär-Administration getroffenen Einrichtungen	XXII	173	155
19. "	Verordnung des Landesguberniums wegen Erforschung der Zuständigkeit bei Auffindung von Leichen unbekannter Personen	XXII	174	156
21. "	Verordnung des Landes-Guberniums, über die Verpflichtung der Zivilbehörden, von jeder Anstellung oder Bedienung eines Patental-Invaliden die nächste Militär-Behörde zu benachrichtigen	XXII	175	156
23. "	Erlaß des Landesguberniums, betreffend die Uebernahme der Verpflegung der Zivil-Festungs-Sträflinge auf Kosten des Aeras, die Erhöhung ihres Verpflegsbetrages und die Auflassung des Rückersahes der dießfälligen Kosten aus dem Vermögen solcher Sträflinge	XXII	176	157
24. "	Erlaß des Statthalters, hinsichtlich der von Seite der Ortsobrigkeiten bei Erfolgung von Pässen zu beobachtenden gesetzlichen Bestimmungen, und des bei Außerachtlassung derselben gegen die schuldtragenden Mandatare und Magistratsbeamten auszusprechenden Dienstverlustes	XXII	177	158
2. Juli	Verordnung des Landesguberniums, wegen Anwendung der für die Einquartierung des Heeres bei Durchzügen bestehenden Vorschriften auf die Mannschaft der Militär-Polizeiwache	XXIII	178	161

Data rozporządzenia	T r e ś ć	L i c z b a		
		Części	Rozporządzenia	Stronica
1853.				
8. Lipca	Obwieszczenie Rządu krajowego o poborze powszechnego podatku konsumcyjnego na rok administ. 1854.	XXIII	179	161
16. „	Rozporządzenie Rządu krajowego względem sposobu wydawania certyfikatów na cenę mięsa dla c. k. wojska	XXIII	180	162
16. „	Reskrypt Rządu krajowego o obmyśleniu i urządzeniu lokalności dla tych, którzy sposobiąc się na żandarmów, zostają przy zakładowych półszwadronach żandarmeryi	XXIII	181	162
18. „	Rozporządzenie Rządu krajowego z odnowieniem przepisu, że trupa przed upływem 48 godzin otwierać nie wolno	XXIII	182	163
22. „	Rozporządzenie Rządu krajowego o wynagrodzeniu kwater, żołnierzom przez gminy dawanych	XXIII	183	165
23. „	Obwieszczenie Rządu krajowego o opłacie mostowego na stacyi w Podgórzu za każde użycie mostu Franciszka Józefa na Wiśle	XXIII	184	166
28. „	Reskrypt Namiestnika, że noszenie kaszkietów uniformowych przy sukniach cywilnych jest zakazane	XXIII	185	166
12. Sierp.	Rozporządzenie Rządu krajowego z niektórymi przepisami pod względem wykonywania istniejących o szupaństwie przepisów, ku uchyleniu dostrzeżonych tamże niedostateczności	XXIV	186	169
29. „	Obwieszczenie krajowej Dyrekeji skarbowej o zaprowadzeniu Dyrekeji podatkowej dla Krakowa i zachodniej Galicyi z siedzibą urzędową w Krakowie	XXIV	187	171

Datum der Verordnung	I n h a l t	N u m m e r		Seite
		des Stückes	der Verordnung	
1853				
8. Juli	Rundmachung des Landesguberniums, in Betreff der Einhebung der allgemeinen Verzehrungssteuer für das Verwaltungsjahr 1854	XXIII	179	161
16. „	Verordnung des Landesguberniums, wodurch die Art der Ausstellung der Fleischpreis-Zertifikate für das k. k. Militär bestimmt wird	XXIII	180	162
16. „	Erlaß des Landesguberniums, betreffend die Ausmittlung und Einrichtung der Unterkunfts-Lokalitäten für die bei den Depotflügeln der Gensd'armie-Regimenter befindlichen Gensd'armie-Brüfinge	XXIII	181	162
18. „	Verordnung des Landesguberniums, wodurch die Normal-Vorschrift vom 28. Mai 1802, wonach die Eröffnung einer Leiche vor 48 Stunden nicht gestattet ist, erneuert wird	XXIII	182	163
22. „	Verordnung des Landesguberniums, hinsichtlich der Vergütung für die von den Gemeinden beigestellten Militär-Mannschafts- und Stallunterkünfte	XXIII	183	165
23. „	Rundmachung des Landesguberniums, wegen Entrichtung der Brückenmautgebühr bei der Podgorzer Mautstation für die jedesmalige Benützung der Franz Josephs-Brücke über die Weichsel	XXIII	184	166
28. „	Erlaß des Statthalters, wodurch das Tragen der Uniformskappe zur Zivilkleidung untersagt wird	XXIII	185	166
12. August	Verordnung des Landesguberniums, wodurch einige Anordnungen in Absicht auf die Handhabung der im Schubwesen bestehenden Vorschriften zur Befestigung der dabei wahrgenommenen Gebrechen getroffen werden	XXIV	186	169
29. „	Rundmachung der Finanz-Landes-Direktion, über die Aufstellung einer Steuer-Direktion für Krakau und das westliche Galizien mit dem Amtssitze in Krakau	XXIV	187	171

Data rozporządzenia	T r e ś ć	Liczba		
		Części	Rozporządzenia	Stronica
1853.				
1. Wrześ.	Rozporządzenie Namestnika o postępowaniu z takimi żydami, którzy dla stawienia ich do asentunku, prawdziwego wieku swojego metryką urodzenia udowodnić nie mogą, a podług wszelkiego podobieństwa wieku naborowego już doszli	XXIV	188	172
6. „	Rozporządzenie Rządu krajowego, stanowiące cenę pijawek	XXV	189	175
10. „	Rozporządzenie Namiestnika ponawiające zakaz noszenia kaszkietów uniformowych przy ubraniu cywilnem, z zakazem używania tych przez osoby prywatne	XXV	190	175
15. „	Obwieszczenie Komisji gubernialnej Krakowskiej o dozwoleniu na pobór myta prywatnego od mostu nr. 4. w Staromieściu na gościńcu Głogowskim	XXV	191	176
23. „	Rozporządzenie Rządu krajowego o dopuszczalności trzymania sług chrześcian przez żydów, szczególnie do gospodarstwa w dobrach nabytych, lub dzierzawionych	XXVI	194	180
7. Paźdz.	Obwieszczenie Rządu krajowego o wymiarze i opłacie podatku dochodowego na rok administracyjny 1854.	XXV	192	177
26. „	Obwieszczenie Rządu krajowego o zniesieniu urzędu handlowo-stemplowego w Myślenicach, obwodzie Wadowickim	XXV	193	178
14. Listop.	Rozporządzenie Rządu krajowego względem opędzania kosztów szpitalnych leczenia i utrzymywania aresztantów policyjnych syfilistycznych z kraju obcego	XXVI	195	181
17. „	Obwieszczenie Rządu krajowego względem poboru dodatku do wszystkich podatków stałych, na pokrycie potrzeb krajowych i zniesienia ciężarów gruntowych na rok administracyjny 1854.	XXVI	196	181

Datum der Verordnung	I n h a l t	N u m m e r		Seite
		des Stückes	der Verordnung	
1853				
1. Septbr.	Erlaß des Statthalters, wegen Behandlung jener Juden bezüglich ihrer Stellung auf den Affenplatz, welche ihr wahres Alter mittelst der Geburtsmatrikel nicht nachzuweisen vermögen, aller Wahrscheinlichkeit nach aber das militärpflichtige Alter bereits erreicht haben	XXIV	188	172
6. "	Verordnung des Landesguberniums, womit die Taxe der Blutegel festgesetzt wird	XXV	189	175
10. "	Erlaß des Statthalters, wodurch das Verbot des Tragens der Uniformskappen zur Zivilkleidung erneuert, und das Tragen derselben als Kopfbedeckung der Privatpersonen untersagt wird	XXV	190	175
15. "	Rundmachung der Krakauer Gubernial-Kommission, über die Bewilligung einer Privatmaut für die im Zuge der Slogomer Kreisstraße befindliche Brücke Nr. 4 in Staromieście	XXV	191	176
23. "	Verordnung des Landesguberniums, über die Zulässigkeit des Haltens christlicher Dienstkleute durch Juden, insbesondere zur Bewirthschaftung der durch dieselben angekauften oder gepachteten Güter	XXVI	194	180
7. Oktbr.	Rundmachung des Landesguberniums, enthaltend die Bestimmungen über die Bemessung und Entrichtung der Einkommensteuer im Verwaltungsjahre 1854	XXV	192	177
26. "	Rundmachung des Landesguberniums, wegen Auflassung des k. k. Kommerzial-Stempelamtes zu Myslenice, Wadowitzer Kreises	XXV	193	178
14. Novbr.	Erlaß des Landesguberniums, wegen Bestreitung der Krankenhaus-Kur- und Verpflegskosten für syphilitische, dem Auslande angehörige Polizei-Arrestanten	XXVI	195	181
17. "	Rundmachung des Landesguberniums, wegen Einhebung eines Zuschlages zu den sämmtlichen direkten Steuern zur Bedeckung der Landes- und Grundentlastungs-Erfordernisse für das Verwaltungsjahr 1854	XXVI	196	181

Data rozporządzenia	T r e ś ć	L i c z b a		
		Części	Rozporządzenia	Stronica
1853. 23. Listop.	Rozporządzenie Rządu krajowego, że członki gminy i dobra koronne, jako członki gminy, obowiązani są przykładać się do budowy kościelnych i plebańskich obrz. gr. katol. i gr. n. unie.	XXVI	197	182
6. Grud.	Obwieszczenie Rządu krajowego względem ograniczenia sprzedaży soli nawozowej w galicyjskich wyrobniach na istotnej potrzebie użycia jej w gospodarstwie rolném	XXVII	198	184
20. „	Rozporządzenie Rządu krajowego objaśniające, że handel artykułami i fabrykatami żelaznemi z cełnergutu, z profesyi wyrabianemi, zawisł od formalnej na to koncesyi	XXVII	199	185

Datum der Verordnung	I n h a l t	N u m m e r		
		des Stückes	der Verordnung	Seite
1853				
23. Novbr.	Verordnung des Landesguberniums, über die Konkurrenz = Pflicht der Gemeindeglieder und der Reichs = Domänen in der Eigenschaft als Gemeindeglieder zu Kirchen = und Pfarrbaulichkeiten des griechisch = katholischen und griechisch = nicht unirten Ritus	XXVI	197	182
6. Dezbr.	Rundmachung des Landesguberniums, wegen Beschränkung des Dungsalz = Verschleißes bei den galizischen Erzeugungsiätten auf den wirklichen Bedarf der Grundwirths, ausschließlich zu landwirtschaftlichen Zwecken	XXVII	198	184
20. "	Erlaß des Landesguberniums, wodurch, in Erläuterung des Allerhöchsten Patentes vom 8. November 1782, erklärt wird, daß der Handel mit den aus dem Zentnergute gewerbsmäßig erzeugten Eisenwaaren = Artikeln und Fabrikaten durch die Erwirkung einer förmlichen Handlungskonzession bedingt sei	XXVII	199	185

Nr.	Jahr	Titel	Verfasser	Ort
100	1772	[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]
101	1772	[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]
102	1772	[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]

Dziennik rządowy

dla

**kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Ówieczimskiem i Zatorskiem, tudzież z Wielkém
Księstwem Krakowskiem.**

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część I.

Wydana i rozesłana dnia 16. Marca 1853.

Landes-Begierungs-Blatt

für das

**Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Au-
schwiz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.**

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

I. Stück.

Ausgegeben und versendet am 16. März 1853.

Krajowski m. p.

Rozporządzenie krajowej Dyrekcji Skarbowej z dnia 24. Grudnia 1852,

wydane do wszystkich powiatowych administracji skarbowych i urzędów podatkowych.

o postępowaniu stęplowém z kwitami od kas fundacyjnych i urzędów, wydawanemi między sobą na składane i w zapas dawane pieniądze.

Z powodu zapytania wniesionego do wysokiego Ministerstwa Skarbu co do użycia stępla na kwity, jakie od kas fundacyjnych i urzędów między sobą wydawane bywają na składane i w zapas dawane pieniądze, toż wysokie Ministerstwo reskryptem z dnia 22. Października 1852 l. 38467/2622 oznajmiło dla wiadomości i zachowania, co następuje:

Przy zawiadowaniu fundacyami, i w ogólności funduszami ze skarbu Państwa nieuposażonemi, wewnętrzny obrót majątku odróżnić należy od użycia rzeczonych funduszków na przeznaczone swe cele, na lokowanie ich na prowizyę i w ogólności do takich czynności prawnych, mocą których przeniesienie majątku następuje.

O ile za pomocą pieniędzy z takich funduszków, albo za pomocą dokumentów prawnych i papierów wartości należących do tych funduszków nie wynika przeniesienie majątku, ale takowe tylko ze schowku i z rachunków jednego ajenta do zdawania liczby obowiązane go w przechowanie i do rachunków drugiego przechodzą, dokumenta prawne między zdawcami rachunków i przechowawcami czynione, i jakakolwiek nazwę mieć mogące, ulegają postanowieniom ustawy o należytościach poz. tariff. 83. A.

Jeżeli atoli rzecz idzie o czynności prawne, za które następuje przeniesienie majątku, wtedy postanowienia ustawy o należytościach zastosowane być mają.

Takowe przeniesienia majątku dzieją się: przy wypłatach pretensyj w kapitałach, albo w prowizjach, czynszów z najmu, czynszów dzierżawnych i innych dochodów, przy lokowaniu kapitałów funduszowych na prowizyę, przy płaceniu długów funduszowych, zasług urzędniczych i innych uiszczeń trzecim osobom, lub samym przechowawcom, albo rachunkozdawcom; tudzież zobowiązań fundacyjnych i przy innych czynnościach prawnych z trzecimi osobami, względem którego przeniesienia majątku dokumenta prawne, o ile nie zachodzi ogólne uwolnienie, jak n. p. podług poz. tariff. 48. lit. h), l), n), o) i t. d., ulegają należytości ustawą przepisanej.

Krajewski m. p.

1.

Erlaß der Finanz-Landes-Direktion vom 24. Dezember 1852,

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen und Steuerämter,
 betreffend die Stempelbehandlung der Quittungen der Stiftungskassen und Aemter
 über Abfuhren und Verläge unter sich.

Aus Anlaß einer beim hohen k. k. Finanz-Ministerium vorgekommenen Anfrage in Absicht auf die Stempelbehandlung der Quittungen der Stiftungskassen und Aemter über Abfuhren und Verläge unter sich, hat dasselbe mit dem hohen Erlaße vom 22. Oktober 1852 Z. 38467/2622 Folgendes zur Wissenschaft und Darnachachtung bedentet:

Bei der Verwaltung von Stiftungen und überhaupt von, aus dem Staatschatze nicht dotirten Fonden, muß die innere Vermögensgebarung von der Verwendung der gedachten Fonde zu ihren Zwecken, zur fruchtbringenden Anlegung und überhaupt zu solchen Rechtsgeschäften, wodurch eine Vermögensübertragung stattfindet, unterschieden werden.

Soweit mit den Geldern solcher Fonde oder den ihnen gehörigen Rechtsurkunden und Werthpapieren eine Vermögensübertragung nicht erfolgt, sondern dieselben lediglich aus der Verwahrung und Verrechnung eines rechnungspflichtigen Geschäftsführers in jene des andern übergehen, fallen die zwischen den Rechnungslegern und Verwahrern zu wechselnden Rechtsurkunden, welche Namen sie immer führen mögen, unter die Bestimmungen der L. P. 83 A. des Gebührengesetzes.

Handelt es sich jedoch um Rechtsgeschäfte, wodurch eine Vermögensübertragung stattfindet, so haben die Bestimmungen des Gebührengesetzes in Anwendung zu kommen.

Solche Vermögensübertragungen finden Statt: bei Einzahlungen vor Forderungen an Kapitalien oder Zinsen, von Miethzinsen, Pachtschillingen und anderen Renten, bei fruchtbringender Anlegung der Fondskapitalien, bei Zahlungen von Fondsschulden, Gehalten und anderen Leistungen an dritte Personen oder an die Verwahrer und Rechnungsleger selbst, von Stiftungsverbindlichkeiten und bei anderen Rechtsgeschäften mit dritten Personen, hinsichtlich welcher Vermögensübertragungen die Rechtsurkunden, wosern nicht eine allgemeine Befreiung eintritt, wie z. B. nach L. P. 48 lit. h), l), n), o) u. s. w., der vorschriftsmäßigen Gebühr unterliegen.

Krajewski m. p.

2.

Rozporządzenie krajowej Dyrekcji Skarbowej z dnia 24. Grudnia 1852,

wydane do wszystkich powiatowych administracji skarbowych i urzędów podatkowych,
**że deklaracje wierzycieli tabularnych na wykreślenie swojego
prawa zastawu z części rzeczy w zastaw danój, którą właściciel
realności pozbywa, podlegają stęplowi poz. taryf. 34.**

Podług taryfy dołączonej do ustawy o należnościach, zezwolenia wierzycieli tabularnych, dawane posiadaczowi realności do czynności prawnych podlegają jako konsensa stęplowi pozycyi taryfowej 34, t. j. 15 kr. na każdy arkusz.

Do tych zezwoleń policzone być muszą z reguły także deklaracje wierzycieli tabularnych, dawane na wykreślenie ich prawa zastawu z części realności w zastaw danój, którą posiadacz téjże realności pozbywa. przeto albowiem nie ma miejsce przeniesienie majątku, lub ustalenie jakiego prawa, a ocenić się dające zrzeczenie się prawa wtenczas tylko zachodzi, gdy na zasadzie pomienionego zezwolenia wartość rzeczy, na której prawo zastawu nadal ciąży, spadnie niżej wartości pretensyi, dla której zastaw był oznaczony, a więc ma miejsce stosunkowe zrzeczenie się bezpieczeństwa.

Co w skutek reskryptu wysokiego c. k. Ministerstwa Skarbu z dnia 26. Października 1852 r. l. 36812/2485 dla wiadomości i zachowania ogłasza się.

Krajewski m. p.

3.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 26. Grudnia 1852,

wydane do wszystkich urzędów obwodowych łącznie z Bukowiną (za jednoczesnym udzieleniem odpisu tegoż komisji gubernialnej w Krakowie ku dalszemu zarządzeniu w tamtejszym okręgu),

względem należytego wykonywania istniejących przepisów szupasowych, co do ujętych w Węgrzech tutejszokrajowych włóczęgów i powracających szupaśników.

Według oznajmienia węgierskiego c. k. Namiestnictwa z dnia 12. b. m. l. 26424, galicyjscy szupaśnicy w Węgrzech muszą z wielką szkodą tamecznych gmin przez dłuższy przeciąg czasu otrzymywać pożywienie; a uciążliwość ta pochodzi ztąd, że galicyjskie urzędy polityczne opóźniają docieczenia miejscowej przynależności szupaśników i nie wykonywają należyte przepisów o szupaśnictwie, ile że szupasem odesłani znowu do Węgier wracają.

2.

Erlaß der Finanz-Landes-Direktion vom 24. Dezember 1852,

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen und Steuerämter,

daß die Erklärungen der Tabulargläubiger, ihr Pfandrecht von einem Theile der verpfändeten Sache, welchen der Realitätenbesitzer veräußert, löschen zu lassen, dem Stempel der L. P. 34 unterliegen.

Nach dem Tarife zu dem Gebührengesetze unterliegen Einwilligungen der Tabulargläubiger zu Rechtsgeschäften des Realitätenbesizers dem Stempel der Tarifpost 34 von 15 kr. für jeden Bogen als Konsense.

Zu diesen Einwilligungen müssen in der Regel auch die Erklärungen der Tabulargläubiger, ihr Pfandrecht von einem Theile der verpfändeten Sache, welchen der Realitätenbesitzer veräußert, löschen zu lassen, gerechnet werden, weil dadurch eine Vermögensübertragung oder Rechtsbefestigung nicht stattfindet, und eine schätzbare Rechtsbegebung nur dann eintritt, wenn im Grunde der gedachten Einwilligung der Werth der Sache, auf welcher das Pfandrecht fortbauert, unter den Werth der Forderung, für welche das Pfand bestellt wurde, herabsinkt und folglich eine verhältnißmäßige Aufgebung der Sicherstellung Platz greift.

Dies wird in Folge Erlasses des hohen k. k. Finanz-Ministeriums vom 26. Oktober 1852 Z. 36812/2485 zur Wissenschaft und Darnachachtung kundgemacht.

Krajewski m. p.

3.

Erlaß des Landesguberniums vom 26. Dezember 1852,

an sämtliche Kreisämter mit Einschluß der Bukowina, (unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift an die Gubernial-Kommission in Krakau zur weiteren Veranlassung im dortigen Gebiete),

wegen gehöriger Handhabung der bestehenden Schubvorschriften bezüglich der in Ungarn betretenen hierländigen Landstreicher und Schubvertenten.

Nach der Eröffnung der k. k. ungarischen Statthalterei vom 12. d. M. Z. 26424 müssen die galizischen Schüblinge in Ungarn zum großen Nachtheile der dortländigen Gemeinden durch längere Zeiträume verpflegt werden, welcher Uebelstand daher rührt, weil die Erörterung der Zuständigkeit der Schüblinge von Seite der politischen Aemter in Galizien verzögert und die auf das Schubwesen bezüglichen Vorschriften nicht gehörig gehandhabt werden, indem die Abgeschobenen wieder nach Ungarn zurückkehren.

Poleca się więc Urzędowi obwodowemu, aby każdemu żądaniu węgierskich c. k. władz we względzie docieczenia miejscowej przynależności, tudzież odbioru w mowie będących szupaśników jak najspieszniej zadość czynił, a zwierzchnościom przynależnym i gminom nakazał, przysłane na powrót osoby oddawać pod szczególny dozór, inaczey bowiem według §. 39 ustawy o szupasach z dnia 3. Listopada 1786 (galic. zbiór patentów l. 85, strona 368) w razie, gdyby odesłanych przydybano powtórnie na włóczędztwo w Węgrzech, umknienie się z pod szupasu, albo powtórny powrót do Węgier z niedbałości zwierzchności miejscowej, albo przynależącej gminy wynikły, koszta powtórnego odesłania ich szupasem musiałyby spaść na winnych i bez pobłażenia być ściągione.

Gołuchowski m. p.

4.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 28. Grudnia 1852 *)

wydane do wszystkich urzędów obwodowych (za równoczesnym udzieleniem odpisu tegoż Naczelnikowi komisji gubernialnej krakowskiej ku podobnemu zarządzeniu w tamtejszym okręgu),

mocą którego uregulowano nocne oświetlanie zewnętrznych miejsc w pomieszkaniach żandarmeryi (koszarach).

Wysokie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, porozumiawszy się z c. k. Najwyższą Władzą Policyjną, przychylając się do wniosku jednego z panów Naczelników krajowych celem uregulowania nocnego oświetlania zewnętrznych miejsc w pomieszkaniach żandarmeryi (koszarach), przyjęło pod d. 14. b. m. l. 31624 następujące zasady:

W zachowaniu palnego materyalu do nocnego oświetlania zewnętrznych lokalności (jakoto wschodów, kurytarzy, tranzetów) w koszarach żandarmeryi, postępowanie gmin okazało się niejednakie. Z tego powodu postanawia się na przyszłość, zgodnie z odnośniami dla c. k. wojska istniejącymi przepisami, co następuje:

Z jednego funta bawełny ma być 2400 knotów do lamp, bez różnicy, czyli lampy olejem czy łożem napelnia się.

Na jedną lampę, która całą noc palić się ma, można rachować na sześć zimowych miesięcy 24 funty, a na sześć letnich miesięcy 12 funtów oleju palnego lub łożu, azatém na cały rok 36 funtów, czyli 15 $\frac{1}{2}$ miar. licząc po 2 funty 10 $\frac{1}{4}$ łutów tak oleju, jakoteż łożu na miarę.

*) Równocześnie udzielono odpis tego rozporządzenia krajowej buchalteryi rządowej ku wiadomości i zastosowaniu się przy badaniach rachunków wydatków serwisowych, a do magistratu lwowskiego wydano stosowne polecenie.

Dem Kreisamte wird demnach aufgetragen, jedem Ansinnen der k. k. ungarischen Behörden bezüglich der Erörterung der Zuständigkeit und Uebernahme der in Rede stehenden Schüllinge auf das schleunigste zu entsprechen und die Zuständigkeits-oberigkeiten und Gemeinden anzuweisen, die zurückgeschobenen Individuen einer besondern Ueberwachung zu unterziehen, weil sonst nach dem §. 39 der Schubordnung vom 3. November 1786 (galizische Patentensammlung Nr. 85, Seite 368) in dem Falle, wenn Abgeschobene zum wiederholten Male im Herumschweifen in Ungarn betreten würden, und die Entweichung vom Schube, oder die wiederholte Rückkehr nach Ungarn aus Nachlässigkeit der Ortsobrigkeit oder der zuständigen Gemeinde geschehen wäre, die Kosten der Wiederabschiebung den Schuldtragenden würden zur Last gelegt und unnachlässiglich eingetrieben werden.

Goluchowski m. p.

4.

Erlaß des Landesguberniums vom 28. Dezember 1852*),

an sämtliche Kreisämter, (unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift an den Vorstand der Gubernial-Kommission in Krakau zur gleichmäßigen Verfügung im dortigen Gebiete),

wodurch die nächtliche Beleuchtung der äußeren Räume in den Genßd'armerie-Unterkünften (Kasernen) geregelt wird.

Das hohe Ministerium des Innern hat im Einvernehmen mit der k. k. Obersten Polizeibehörde über Antrag eines der Herren Länderchefs zur Regelung der nächtlichen Beleuchtung der äußeren Räume in den Genßd'armerie-Unterkünften (Kasernen) unterm 14. I. Nr. 3. 31624 Nachstehendes genehmigt:

Bei der Aufrechnung des Brennstoffes für die nächtliche Beleuchtung der äußeren Lokalitäten (als Stiegen, Gänge, Aborte) in den Genßd'armerie-Kasernen hat ein ungleiches Benehmen von Seite der Gemeinden stattgefunden. Aus diesem Anlasse wird für künftige in Uebereinstimmung mit den dießfalls für das k. k. Militär geltenden Vorschriften Folgendes festgesetzt.

Aus einem Pfunde Baumwolle müssen 2400 Lampendochte erzeugt werden, ohne Unterschied, ob die Füllung der Lampen aus Del oder Unschlitt besteht.

Für eine die ganze Nacht hindurch brennende Lampe dürfen für die sechs Wintermonate 24 Pfund und für die sechs Sommermonate 12 Pfund Brennöl oder Unschlitt-Talg, mithin für das ganze Jahr 36 Pfund oder 15½ Maß, die Maß, sowohl vom Brennöl als Unschlitt-Talg zu 2 Pfund 10¼ Loth berechnet, in Anrechnung gebracht werden.

*) Unter Einem ist eine Abschrift dieses Erlasses der Provinzial-Staatsbuchhaltung zur Wissenschaft und Beachtung bei Prüfung der Rechnungen über die Service-Auslagen mitgetheilt und eine entsprechende Weisung an den Lemberger Stadtmagistrat erlassen worden.

Ponieważ zaś nie wszystkie lampy w koszarach żandarmeryi palić się mają całe, ale pomiędzy niemi są także i takie, które tylko do półnoocy podsypane być powinny, przeto lampy według ilości oleju dzielą się na całe i połowiczne, i pozwala się dla tych drugich jako powszechny najwyższy wymiar połowę pozwoloną dla całych lamp ilości oleju i łożu, to jest w zimie 12 funtów, w lecie zaś 6 funtów, a zatem rocznie 18 funtów, czyli $7\frac{3}{4}$ miar.

O czém urząd obwodowy odnośnie do tutejszego rozporządzenia z dnia 24. Października r. z. l. 8832 ku własnej wiadomości i nauczaniu zwierzchności znajdujących się w stanicach żandarmeryi, albo takowych, których obowiązkiem jest dostarczać rzeczy potrzebnych (serwisu), z tym dodatkiem zawiadamia się, iż co do wymiaru i postanowienia liczby potrzebnych lamp całych, albo przez połowę nocy palących się, służy za prawidło tutejsze rozporządzenie z dnia 21. Sierpnia r. z. l. 4613.

Gołuchowski m. p.

5.

Obwieszczenie Rządu krajowego z dnia 28. Grudnia 1852,

którym podają się do powszechnej wiadomości postanowienia we względzie postępowania przy składaniu taks od przywilejów, jakie podług §. 10. cesarskiego patentu z dnia 15. Sierpnia 1852 (Dziennik praw krajowych, l. 240, str. 573) mogą być albo dołączone w gotowiźnie do prośby o przywilej, albo też uprzednio, u której z c. k. kas złożone.

Z powodu uczynionego zapytania względem trybu składania taks od przywilejów, jakie według §. 10 patentu cesarskiego z dnia 15. Sierpnia 1852 (Dziennik praw krajowych l. 240, str. 573) mogą być albo dołączone w gotowiźnie do prośby o przywilej, albo też u której z c. kr. kas uprzednio złożone, uznało wysokie Ministerstwo Skarbu za stosowną dekretem z dnia 27. Listopada 1852 l. 27480/1854 rozporządzić, co następuje:

Jeżeli takse od przywileju załączono do prośby, ja władza, do której ją wniesiono, uzna, że przytém zachodzą warunki wniesienia prośby, przepisane wzmiankowanym powyżej patentem, to kwota taksalna do urzędu podatkowego albo do powiatowej kasy skarbowej w siedzibie władzy politycznej ku odebraniu i wydania poświadczenia odbioru odesłaną być powinna.

Gdyby jednakże starający się o przywilej albo jego pełnomocnik takse od przywileju przed wniesieniem prośby sam chciał złożyć w c. k. kasie, tedy wolno mu ją złożyć w każdej powiatowej kasie skarbowej, równie jak w każdym urzędzie podatkowym.

Da jedoch nicht alle Lampen in den Gensd'armerie-Kasernen die ganze Nacht hindurch zu brennen haben, sondern darunter auch solche begriffen sind, welche nur bis Mitternacht unterhalten werden müssen, so werden die Lampen nach der Delquantität in Ganze und Halbe eingetheilt, und für die Letzteren die Hälfte des bei den Ganzen bewilligten Del- und Unschlittquantums, nämlich im Winter 12 Pfund im Sommer 6 Pfund, mithin jährlich 18 Pfund oder $7\frac{3}{4}$ Maß, als allgemeine höchste Ausmaß bewilliget.

Wovon das Kreisamt mit Bezug auf den hierortigen Erlaß vom 24. Oktober v. J. J. 8832 zur eigenen Wissenschaft und Belehrung der Obrigkeiten der Gensd'armerie-Stationen, ober Derjenigen, welche mit der Beistellung der Service beauftragt sind, mit dem Beisatze verständigt wird: daß hinsichtlich der Ausmittlung und Bestimmung der notwendigen ganzen, oder die halbe Nacht brennenden Lampen der hierortige Erlaß vom 21. August v. J. J. 4613 maßgebend sei.

Goluchowski m. p.

5.

Kundmachung des Landesguberniums vom 28. Dezember 1852,

wodurch die Bestimmungen bezüglich des Verfahrens beim Erlage von Privilegientaxen, welche nach §. 10 des kaiserlichen Patentgesetzes vom 15. August 1852 (Landes-Gesetzblatt, Nr. 240, Seite 573) entweder dem Gesuche um ein Privilegium im Baren beigeflossen, oder aber bei einer k. k. Kasse vorläufig erlegt werden können, zur allgemeinen Kenntniß gebracht werden.

Aus Anlaß einer vorgekommenen Anfrage in Bezug auf das Verfahren beim Erlage von Privilegientaxen, welche nach §. 10 des kaiserlichen Patentgesetzes vom 15. August 1852 (Landes-Gesetzblatt, Nr. 240, Seite 573) entweder dem Gesuche um ein Privilegium im Baren beigeflossen, oder aber bei einer k. k. Kasse vorläufig erlegt werden können, hat das hohe Finanz-Ministerium mittelst Dekrets vom 27. November 1852 J. 27480/1854 Folgendes anzuordnen befunden:

Wird die Privilegiumstaxe dem Gesuche angeschlossen, und von der Behörde, bei welcher die Ueberreichung erfolgte, erkannt, daß die Bedingungen des obgedachten Patentgesetzes zur Vorlegung des Gesuches vorhanden sind, so ist der Taxbetrag an das Steueramt oder die Finanz-Bezirkskasse im Sitze der politischen Behörde zur Uebernahme und Ausfertigung der Bestätigung zu leiten.

Im Falle jedoch der Privilegiumswerber oder sein Bevollmächtigter die Privilegiumstaxe selbst bei einer k. k. Kasse vor Ueberreichung des Gesuches zu erlegen wünscht, so kann der Erlag bei jeder Finanz-Bezirkskasse, so wie bei jedem Steueramte stattfinden.

Kasa albo urząd podatkowy winny w pierwszym i drugim przypadku takse od przywileju bez poprzedniego od powiatowej władzy skarbowej polecenia przyjąć i na to osobne wydać poświadczenie, powołując dzień i liczbę pozycyi przychodu dziennika taksowego.

W tém poświadczeniu zawsze powinny być wyrażone: imię właściwy, charakter i miejsce zamieszkania starającego się o przywilej, albo jego pełnomocnika; przedmiot, na jaki prosi o przywilej, wreszcie czas trwania przywileju; dlatego więc kasę albo dotyczący urząd o tych szczegółach uwiadomić należy.

Jeżeliby złożoną takse zwrócić było potrzeba, tedy o tém władzę skarbową negoo powiatu, w którym znajduje się kasa albo urząd, gdzie takse złożono, przy załączeniu poświadczenia odbioru ku dalszemu zarządzeniu zawiadomić należy.

Co mniejszem do powszechnej wiadomości podaje się.

Gołuchowski. m. p.

6.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 31. Grudnia 1852 r.,

wydane do wszystkich urzędów obwodowych włącznie z Bukowiną, (za równoczesnem udzieleniem odpisu tegoż gubernialnej komisji krakowskiej ku dalszemu zarządzeniu w okręgu tamtejszym, tudzież miejskiemu magistratowi lwowskiemu),

względem wykonawstwa przepisów istniejących o postępowaniu z urlopowanymi żołnierzami w rzeczach paszportowych.

C. k. galicyjska krajowa komenda wojskowa uczyniła, jak o tém opiewa odezwa z dnia 24. Grudnia 1852 r., l. 3809 T, z kilku wypadków śledzących to dostrzeżenie, iż magistraty i dominia, w przeciwieństwie z istniejącymi przepisami urlopowanych c. k. żołnierzy odsyłają na kształt włóczęgów lub ludzi bez paszportu z miejsca na miejsce za szupasem, niemniej że udzielanie paszportów bardzo często z nadużyciami bywa połączone, i że istniejące o postępowaniu z urlopnikami przepisy nie należycie bywają wykonywane.

Urząd obwodowy ma zatem dokładne wykonywanie tychże przepisów podległym sobie magistratom i zwierzchnościom miejscowym surowo zalecić, tudzież w skutek wyraźnego żądania c. k. krajowej komendy wojskowej rozporządzić, a rozporządziwszy, na to mieć baczenie, aby urlopnikom cywilnych paszportów na czas dłuższy i do więcej obwodów, albo zgoła na kraj cały nie udzielano.

Die Kasse oder das Amt hat in einem so wie in dem andern Falle den Betrag der Privilegiumstaxe ohne vorhergegangenen Empfangsauftrag der Finanz-Bezirks-Behörde zu übernehmen, und darüber eine besondere Bestätigung mit Berufung des Datums und der Zahl der Empfangspost des Taxjournals zu ertheilen.

In dieser Bestätigung ist jedesmal der Name, die Eigenschaft und der Wohnort des Privilegiumswerbers oder seiner Bevollmächtigten; der Gegenstand, hinsichtlich dessen das Privilegium angesucht wird; endlich die Dauer desselben anzumerken, daher die Kasse oder das Amt von diesen Angaben in die Kenntniß zu setzen ist.

Ist die erlegte Taxe zurückzustellen, so ist hievon die Finanz-Bezirks-Behörde, in deren Bezirke die Kasse oder das Amt, wo der Erlag stattfand, sich befindet, unter Anschluß der Empfangsbestätigung zur weiteren Veranlassung zu verständigen.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird.

Goluchowski m. p.

6.

Erlaß des Landesguberniums vom 31. Dezember 1852,

an sämtliche Kreisämter mit Einschluß der Bukowina, (unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift an die Gubernial-Kommission in Krakau zur weiteren Veranlassung im dortigen Gebiete und den Lemberger Stadtmagistrat),

wegen Handhabung der bestehenden Vorschriften über die Behandlung der beurlaubten Militär-Mannschaft in Passangelegenheiten.

Das k. k. galizische Landes-Militär-Kommando hat laut Eröffnung vom 24. Dezember 1852 Z. 3809 T. aus mehreren Untersuchungsfällen die Wahrnehmung gemacht, daß die k. k. beurlaubte Militär-Mannschaft von Magisträten und Dominien entgegen den bestehenden Vorschriften, gleich Landstreichern und Paplosen mittelst Schubpässen von einem Ort zum andern verschoben werden, daß die Ertheilung von Reisepässen sehr oft mit Mißbräuchen verbunden ist, und daß die bestehenden Vorschriften über die Behandlung der Urlauber nicht gehörig gehandhabt werden.

Das Kreisamt hat demnach die genaue Befolgung dieser Vorschriften den unterstehenden Magisträten und Ortsobrigkeiten strenge einzubinden, und über ausdrückliches Ansuchen des k. k. Landes-Militär-Commando anzuordnen und darauf zu sehen, daß den Urlaubern keine Zivil-Reisepässe auf längere Zeit und auf mehrere Kreise, oder gar auf das ganze Land ertheilt werden.

Wszakże gdyby urlopnik wykazał konieczną potrzebę podróży do obcego obwodu, w takim razie według tutejszego rozporządzenia z dnia 8. Listopada 1836 r. l. 64311 (Zbiór ustaw krajowych Nr. 172, stronica 696) postąpić należy.

Gotuchowski m. p.

7.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 3. Stycznia 1853 *)

wydane do wszystkich urzędów obwodowych, łącznie z Bukowiną (za jednoczesnym udzieleniem odpisu tegoż komisji gubernialnej w Krakowie ku wydaniu takiegoż rozporządzenia w tamtejszym okręgu),

z postanowieniem, jako władze stawiennicze, oficerowi asentującemu przy naborze rekrutów wręczyć mają odpis przepisanych najwyższym patentem z dnia 5. Grudnia 1848 list klasyfikacyjnych nr. III i IV, tudzież pisma z wezwaniem stawienia nieobecnych, a do służby w wojsku obowiązanych ludzi popisowych tak wcześnie rozsłać powinny, iżby odpowiedzi na nie w dniu naboru były już pod ręką.

Wysokie Ministerstwo Wojny wynurzyło życzenie, iżby ku sprostowaniu i uzupełnieniu aktów naborowych polityczna władza stawiennicza oficerowi asentującemu przy naborze rekruta dawała także odpisy, właściwe listy stawiennictwa uzupełniających list klasyfikacyjnych, co do młodzieńców jednakże tylko do pierwszej klasy wiekowej należących, których z jakiegokolwiek tytułu jako uwolnionych, albo z jakiegokolwiek powodu jako niezdatnych wykluczono, albo też za będących nie do użycia uznano.

Niemniej życzy sobie wysokie Ministerstwo Wojny dla ograniczenia, ile być może, tymczasowego stawiennictwa (zastępców), aby polityczne władze stawiennicze co do popisowych właśnie wzmiankowanej pierwszej klasy wieku, którzy do asentowania są powołani, lecz są nieobecni, pisma rekwizycyjne tak wcześnie wyselały, iżby skutek tychże w dniu naboru urzędownie już pod ręką się znajdował.

W skutek rozporządzenia wysokiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 27. Grudnia 1852 do l. 30985 poleca się zatem urzędowi obwodowemu poczynić bez zwłoki potrzebne rozporządzenia, aby co do pierwszej klasy wieku oficerowi asentującemu przy naborze dawano odpis list Nr. III. i IV., najwyższym patentem z dnia 5. Grudnia 1848 przepisanych; nadto zaś ma urząd obwodowy z odniesieniem się do przepisu wysokiego Ministerstwa Wojny

*) Odpis tego rozporządzenia udzielono równocześnie c. k. krajowej komendzie wojskowej ku wzięciu o nim wiadomości.

Sollte jedoch ein Urlauber die dringende Nothwendigkeit zur Reise in einem fremden Kreise nachweisen, so ist sich nach der hierortigen Verordnung vom 8. November 1836 Z. 64311 (Provinzial-Gesetzsammlung, No. 172, Seite 696) zu benehmen.

Goluchowski m. p.

7.

Erlaß des Landesguberniums vom 3. Jänner 1853*),

an sämtliche Kreisämter mit Einschluß der Bukowina, (unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift an die Gubernial-Kommission in Krakau zur gleichmäßigen Veranlassung im dortigen Gebiete).

wodurch bestimmt wird, daß die Stellungsbehörden dem Assentirungs-Offizier bei der Rekrutirung eine Abschrift der nach dem Allerhöchsten Patente vom 5. Dezember 1848 vorgeschriebenen Klassifikationslisten No. III. und IV. zu übergeben und die Requisitionsschreiben zur Abstellung abwesender Militärpflichtiger der ersten Altersklasse so zeitlich abzusenden haben, damit die Antworten hierüber am Rekrutirungstage bereits vorliegen.

Das hohe Kriegsministerium hat den Wunsch geäußert, daß zur Berichtigung und Ergänzung der Rekrutirungsakten dem Assentirungs-Offizier von der politischen Stellungsbehörde bei der Rekrutirung auch Abschriften jener, die eigentlichen Stellungslisten ergänzenden Klassifikationslisten übergeben werden möchten, welche die aus welchem Titel immer für befreit, oder aus welchem Grund immer für untauglich ausgeschlossen oder unanwendbar erklärten Jünglinge, jedoch nur der ersten Altersklasse enthalten.

Ebenso wünscht das hohe Kriegsministerium zur thunlichen Beschränkung der provisorischen Stellungen (Substituten), daß die politischen Stellungsbehörden rücksichtlich jener Militärpflichtigen eben der erwähnten ersten Altersklasse, welche zur Assentirung berufen sind, sich aber abwesend befinden, die Requisitionsschreiben so zeitlich aussenden möchten, damit das Ergebniß derselben am Rekrutirungstage bereits amtlich vorliege.

In Folge des Erlasses des hohen Ministeriums des Innern vom 27. Dezember 1852 Z. 30985 wird demnach das Kreisamt angewiesen, unverzüglich die erforderlichen Anordnungen zu erlassen, damit rücksichtlich der ersten Altersklasse dem Assentirungs-Offizier bei der Rekrutirung eine Abschrift der nach dem Allerhöchsten Patente vom 5. Dezember 1848 vorgeschriebenen Listen No. III. und IV. übergeben werde; ferner hat das Kreisamt mit Beziehung auf die Vorschrift des hohen Kriegsministe-

*) Eine Abschrift von dieser Verfügung ist unter Einem auch dem k. k. Landes-Militär-Kommando zur gefälligen Kenntnißnahme mitgetheilt worden.

z dnia 22. Stycznia 1851 (Dziennik praw krajowych część IX, l. 66, str. 145) zarządzić, ażeby polityczne władze stawiennicze pisma z wezwaniem stawienia nieobecnych naborowych pierwszj klasy wieku, o ile ci z pewnością do stawienia się losem są powołani, tak wcześniej, jak sobie tego życzy wysokie Ministerstwo Wojny, odsetały, w piśmie rekwizycyjném, wymieniwszy dzień naboru, powoływały się na niniejsze rozporządzenie, aby odpowiedzi, co także wszystkim politycznym władzom stawienniczym surowo zaleconém być ma, do tego dnia niezawodnie nadejść mogły.

Wszystkim politycznym władzom stawienniczym należy przy tój sposobności, co do stawienictwa, w skutek rekwizycyi wykazać się mającego wyraźnie zalecić ściśle zachowywanie wysokiego rozporządzenia ministeryalnego z dnia 8. Grudnia 1852 l. 31386 (Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 17. Grudnia 1852 do l. 53465) (Dziennik praw krajowych część XLVIII., nr. 341) i pilnie nad tém czuwać, ażeby te wysokie postanowienia punktualnie i jak najspieszniiej wypełniano.

Gołuchowski m. p.

riums vom 22. Jänner 1851 (Landes-Gesetzblatt IX. Stück, No. 66, Seite 145) die Verfügung zu treffen, daß die politischen Stellungsbehörden die Requisitionsschreiben zur Abstellung abwesender Militärpflichtiger der ersten Altersklasse, sofern sie nach dem Lose gewiß zur Stellung berufen sind, so zeitlich als das hohe Kriegsministerium wünscht, absenden, in dem Requisitionsschreiben sich auf diese Anordnung beziehen und den Rekrutirungstag angeben, damit die Antworten, was gleichfalls allen politischen Stellungsbehörden einzuschärfen ist, bis zu diesem Tage zuverlässig einlangen.

Sämmtlichen politischen Stellungsbehörden ist dabei die genaue Befolgung des hohen Ministerial-Erlaßes vom 8. Dezember 1852 Z. 31386 (hierortige Verordnung vom 17. December 1852 Z. 53465) (Landes-Gesetzblatt, XLVIII. Stück, No. 341) in Betreff der requisizionsweisen Stellungen ausdrücklich anzuempfehlen und strenge darauf zu sehen, daß diese hohen Bestimmungen pünktlich und schleunigst befolgt werden.

Goluchowski m. p.

Dziennik rządowy

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Oświęcimskim i Zatorskim, tudzież z Wielkim
Księstwem Krakowskim.

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część II.

Wydana i rozesłana dnia 24. Marca 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

**Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Au-
schwiz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.**

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

II. Stück.

Ausgegeben und versendet am 24. März 1853.

Verlag des k. k. Hof- und Landes-Druckers in Wien.

8.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 17. Grudnia 1852,

**którym przywilej Fryderyka Walburga z dnia 8. Listopada 1847,
na rok szósty przedłuża się.**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 5. Stycznia 1853, Nr. 1).

Ministerstwo Handlu raczyło przywilej wyłączny, Fryderykowi Wallburgowi pod dniem 8. Listopada 1847 nadany na poprawę w machinie powietrze wy-pompowującej (powietrzociągu), w celu jęj używania w cukrowniach, przy roz-ciąganiu działania tegoż na całą Monarchię, przedłużyć na rok szósty.

Baumgartner m. p.

9.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 20. Grudnia 1852,

o nadaniu dwóch wyłącznych przywilejów.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 5. Stycznia 1853, Nr. 1).

Ministerstwo Handlu uznało się spowodowaném podług przepisów najwyższej ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852 nadać następujące wyłączne przywileje:

- 1) Henrykowi Breiterowi i Ferdynandowi Neuberowi, obóm fabrykantom skó-rzanych wyrobów galanteryjnych w Wiedniu, na ręce ich umocowanego, A. Heinricha, sekretarza towarzystwa przemysłowego w Wiedniu, na mniemany wynalazek w sporządzaniu futeralików na cygara i pieniądze, i podobne galanteryjne skórzane wyroby w ramach drewnianych; na rok jeden. Opis tego przywileju, który w tajemnicy zachowany być ma, prze-chowuje się w c. k. archiwie przywilejów (do l. 9777 H.).
- 2) Inżynieróm budowniczym Chappelle & Compagnon, w Paryżu, na ręce ich umocowanego Jakuba Franciszka Henryka Hembergera, w Wiedniu, na mniemany wynalazek nowego systemu nieprzerwanie działającego walca do suszenia przy wyrabianiu papięru, materyj wybijanych i innych wyro-bów fabrycznych; na lat dwa. Opis tego przywileju zachowuje się w taj-ności w c. k. archiwie przywilejów (do l. 9779 H.).

Baumgartner m. p.

8.

Verordnung des Handelsministeriums vom 17. Dezember 1852,

womit das Privilegium des Friedrich Wallburg vom 8. November 1847 auf das sechste Jahr verlängert wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 5. Jänner 1853, Nr. 1.)

Das Handelsministerium hat das ausschließende Privilegium des Friedrich Wallburg vom 8. November 1847, auf eine Verbesserung der Luftentleerungsmaschine (Luftpumpe) zur Anwendung bei der Zuckerfabrikation, mit Ausdehnung der Wirksamkeit desselben auf den Umfang des gesammten Reiches, auf das sechste Jahr zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

9.

Verordnung des Handelsministeriums vom 20. Dezember 1852,

über die Verleihung zweier ausschließenden Privilegien.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 5. Jänner 1853, Nr. 1.)

Das Handelsministerium hat nachstehende ausschließende Privilegien nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegiengesetzes vom 15. August 1852 zu verleihen befunden:

1. Dem Heinrich Breiter und Ferdinand Renber, beide Leder-Galanteriewerker in Wien, durch ihren Bevollmächtigten A. Heinrich, Sekretär des niederösterreichischen Gewerbevereines in Wien, auf die angebliche Erfindung in der Verfertigung der Zigarren-Stübe, Geldtaschen und anderer derlei Leder-Galanteriewerke mit Holzrahmen; auf die Dauer eines Jahres. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird in dem k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 9777 — S.).

2. Den Ingenieur-Konstrukteuren Chapelle und Kompagnon in Paris, durch ihren Bevollmächtigten Jakob Franz Heinrich Hemberger, in Wien, auf die angebliche Erfindung eines neuen Systems eines ununterbrochenen Zylinders, zum Trocknen bei der Fabrikation von Papier, gedruckten Zeugen und anderen Fabrikaten; auf die Dauer von zwei Jahren. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird in dem k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 9779 — S.).

Baumgartner m. p.

10.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 20. Grudnia 1852,

którem przywilej Wilhelma Skallitzkiego i Adolfa Walchy z dnia 10. Listopada 1846, na rok siódmy przedłuża się.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 5. Stycznia 1853, Nr. 1).

Ministerstwo Handlu uznało się spowodowanem wyłączny, przywilej Wilhelmowi Skallitzkiemu i Adolfowi Walsze (Walcha) pod dniem 10. Listopada 1846 nadany na poprawę w robieniu przyzmatycznych ezcionek, cyfer, symbolów i t. p. w dniu 24. Marca 1846 uprzywilejowanych, przy rozciągnięciu tegoż na całą Monarchię, na rok siódmy przedłużyć.

Baumgartner m. p.

11.

Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 24. Grudnia 1852,

którem przywilej z dnia 8. Listopada 1847, pierwotnie Ludwikowi Orthowi i Leopoldowi Stephanowi nadany, potem wyłączną własnością Leopolda Stephana będący, na rok szósty przedłuża się.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 15. Stycznia 1853, Nr. 4).

Ministerstwo Handlu uznało za stosowną, przywilej z dnia 8. Listopada 1847 na wynalazek i ulepszenie w wyrabianiu gutaperehy, i w robieniu kilku do tego służących maszyn i narzędzi, nadany pierwotnie Ludwikowi Orthowi i Leopoldowi Stephanowi, który przywilej stał się potem wyłączną własnością Leopolda Stephana, przedłużyć na rok szósty, przy rozciągnięciu tegoż na całą Monarchię.

Baumgartner m. p.

10.

Verordnung des Handelsministeriums vom 20. Dezember 1852,

womit das Privilegium des Wilhelm Skalligky und Adolf Walcha vom 10. November 1846, auf das siebente Jahr verlängert wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 5. Jänner 1853, Nr. 1.)

Das Handelsministerium hat das ausschließende Privilegium des Wilhelm Skalligky und Adolf Walcha vom 10. November 1846, auf eine Verbesserung in der Erzeugung der am 24. März 1846 privilegierten prismatischen Buchstaben, Ziffern, Symbole u. dgl., mit Ausdehnung der Wirksamkeit desselben auf den Umfang des gesammten Reiches, auf das siebente Jahr zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

11.

Verordnung des Handelsministeriums vom 24. Dezember 1852,

womit das ursprünglich dem Louis von Orth und Leopold Stephan verliehene und seither in das Alleineigenthum des Leopold Stephan übergegangene Privilegium vom 8. November 1847, auf das sechste Jahr verlängert wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 15. Jänner 1853, Nr. 4.)

Das Handelsministerium hat das ursprünglich dem Louis von Orth und Leopold Stephan verliehene und seither in das Alleineigenthum des Leopold Stephan übergegangene Privilegium vom 8. November 1847, auf eine Erfindung und Verbesserung in der Fabrikation der Gutta-Percha und in der Konstruktion mehrerer dazu dienender Maschinen und Vorrichtungen; auf das sechste Jahr, mit der Ausdehnung seiner Wirksamkeit auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

12.

Rozporządzenie krajowej Dyrekcji Skarbowej z dnia

24. Grudnia 1852,

wydane do wszystkich Administracyj Powiatowych i Urzędów Podatkowych,

że deklaracje na wykreślenie tabularne, dawane od dawniej obowiązującego pod względem swego zobowiązania się, ponieważ i prawo w jego osobie było połączone, podpadają stemplowi 15 kr.

Deklaracje na wykreślenie tabularne, jakie dawniej obowiązujący pod względem swego zobowiązania się do wydawania takowych po formie prawnej niekiedy wydaje, ponieważ także i prawo odpowiednie w jego osobie zjednoczonym było, podlegają podług poz. tariff. 101 II., stemplowi 15 kr. jako dokumenta prawne, z których ani przeniesienie majątku, ani umocnienie prawa nie wynika. Wymaganiom poz. tariff. 71 zadosyć się uczyni przez złożenie dokumentu prawnego na czyn jednoczący w jednej osobie i prawo i obowiązek.

Co w skutek rozporządzenia wysokiego c. k. Ministerstwa Skarbu z dnia 27. Października 1852 za l. 38757/2643, dla wiadomości i zachowania ogłasza się.

Krajewski m. p.

13.

Rozporządzenie krajowej Dyrekcji Skarbowej z dnia

24. Grudnia 1852,

obwieszczające, że nieco cylindrowane, czyli napół gładzone karty do grania podpadają stemplowi 10-krajarowemu.

W sprawozdaniu Izby Handlowej i Przemysłowej Arcyksięstwa Austrii poniżej Anizy podanem do wysokiego c. k. Ministerstwa Handlu, jest wzmianka o okoliczności, że pod nazwą kart niegładzonych sprzedają się także takie, które są nieco cylindrowane, czyli napółgładzone.

Gdy w myśl ustawy z dnia 6. Września 1850 do kart gładzonych liczone być mają wszystkie, które jakimukolwiek, chociażby tylko niedokładnemu gładzeniu, poddawane bywają, przeto wysokie c. k. Ministerstwo Skarbu oznajmiło rozporządzeniem z dnia 4. Grudnia 1852 l. 44881/3089, że i nieco cylindrowane, czyli napół gładzone karty do grania podpadają stemplowi 10-krajarowemu od każdej talii. Takie więc karty nie mają być przypuszczane do wyciśnienia na nich stempla 5-krajarowego, a gdyby je w sprzedaży lub używaniu z tym niższym stemplem przydybano, uledz mają przepisanej postępowaniu.

Co się dla wiadomości i przestrzegania obwieszcza.

Krajewski m. p.

12.

Erlaß der Finanz-Landes-Direktion vom 24. Dezember 1852,

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen und Steuerämter,
 daß die **Vöschungserklärungen**, welche der früher Verpflichtete, weil auch das Recht in seiner Person vereinigt wurde, in Absicht auf seine Verpflichtung ausstellt, dem Stempel von 15 fr. unterliegen.

Vöschungserklärungen, welche der früher Verpflichtete, weil auch das Recht in seiner Person vereinigt wurde, in Absicht auf seine Verpflichtung nach den Rechtsformen auszustellen in den Fall kommt, unterliegen als Rechtsurkunden, wodurch weder eine Vermögens-Übertragung noch eine Rechtsbefestigung stattfindet, nach L. P. 101 II. dem Stempel von 15 fr. Den Anforderungen der L. P. 71 wird durch Beibringung der Rechtsurkunde über die Thatsache, durch welche Recht und Verbindlichkeit in einer Person vereinigt wurde, Genüge geleistet.

Dies wird in Folge Erlasses des hohen k. k. Finanz-Ministeriums vom 27. Oktober 1852 Zahl 38757/2643 zur Wissenschaft und Darnachachtung kundgemacht.

Krajewski m. p.

13.

Erlaß der Finanz-Landes-Direktion vom 24. Dezember 1852,

wodurch kundgemacht wird, daß die etwas zylindrirten oder halbgeglätteten Spielkarten dem Stempel von 10 fr. unterliegen.

In dem Berichte der Handels- und Gewerbekammer für das Erzherzogthum Oesterreich unter der Enns an das hohe k. k. Handels-Ministerium wird des Umstandes erwähnt, daß unter dem Namen ungeglättete Karten auch solche verkauft werden, welche etwas zylindirt oder halbgeglättet sind.

Da im Sinne des Gesetzes vom 6. September 1850 unter die geglätteten (planirten) Karten auch alle jene zu rechnen sind, welche irgend einem Glättungsverfahren, wenn auch nur unvollkommen, unterzogen werden, so hat das hohe k. k. Finanz-Ministerium mit dem Erlasse vom 4. Dezember 1852 Z. 44881/3089 bedeutet, daß auch etwas zylindirte oder halbgeglättete Spielfarten dem Stempel von 10 fr. für jedes Kartenspiel unterliegen. Solche Karten sind daher zur Ausdrückung des minderen Stempels von 5 fr. nicht zuzulassen, oder wofern sie im Verschleiß oder Verbräuche mit diesem minderen Stempel betreten werden, vorschriftsmäßig zu beanstanden.

Dies wird zur Wissenschaft und Darnachachtung kundgemacht.

Krajewski m. p.

14.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 27. Grudnia 1852,

którym przywilej z dnia 22. Lipca 1851, pierwotnie Janowi Seitzowi nadany, a potem Adolfowi Schönsteinowi odstąpiony, ogłasza się za niebyły i nieważny.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 10. Stycznia 1853, Nr. 2.)

Na mocy §. 21 gl. b) najwyższego patentu o przywilejach z dnia 31. Marca 1832 Ministerstwo Handlu uznało przywilej z dnia 22. Lipca 1851, na ulepszenie w rafinowaniu oleju, pierwotnie Janowi Seitzowi nadany, a potem Adolfowi Schönsteinowi odstąpiony, za niebyły i nieważny.

Opis przywileju przechowuje się w e. k. archiwie przywilejów, gdzie go każdemu przejrzeć wolno.

Baumgartner m. p.

15.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 29. Grudnia 1852,

którym nadano kilka wyłącznych przywilejów.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 12. Stycznia 1853, Nr. 3.)

Ministerstwo Handlu nadało na mocy postanowień najwyższej ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852 następujące wyłączne przywileje:

1. Janowi Schatzlowi, ródnikowi i szmelcarkowi a oraz właścicielowi domu w Leesdorfie pod Badenem w Austrii Dolnej, na ręce Leopolda Meissnera, mieszkającego w Wiedniu (Gumpendorf p. N. 338), na wynalazek wyrabiania z opilków (zędzy) z żelaza lanego zapomocą mieszania, wszelkich gwichtów żelaznych i wszelkich części składowych maszyn, wymagających wielkiej mocy; na rok jeden. Opis przywileju przechowany jest w tajności w e. k. archiwie przywilejów (do l. 9812 — H.).

2. Janowi Chrzecieliowi Salzmannowi, fabrykantowi w Dornbirn w Föararlbergu, na mniemany wynalazek w wyrabianiu z bawelny, przędzy pstrzej podobnej do nici; na lat pięć. Opis przywileju przechowuje się w tajności w e. k. archiwie przywilejów (do l. 9897 — H.).

3. Antoniemu Sławikowi, blacharzowi, mieszkającemu na Weinberggrund pod Pragą p. N. 42, na poprawę arganekich stołowych i wiszących lamp cie-

14.

Verordnung des Handelsministeriums vom 27. Dezember 1852,

wodurch das ursprünglich dem Johann Seitz verliehene und seither an Adolph Schönstein abgetretene Privilegium vom 22. Juli 1851 als null und nichtig erklärt wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 10. Jänner 1853, Nr. 2.)

Das Handelsministerium hat das ursprünglich dem Johann Seitz verliehene, und seither an Adolph Schönstein abgetretene Privilegium vom 22. Juli 1851 auf eine Verbesserung in der Raffinirung des Brennöls, auf Grundlage des §. 21 lit. b) des Allerhöchsten Privilegienpatentes vom 31. März 1832, als null und nichtig erklärt.

Die dießfällige Privilegiumsbeschreibung befindet sich im k. k. Privilegien-Archive zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Baumgartner m. p.

15.

Verordnung des Handelsministeriums vom 29. Dezember 1852,

womit mehrere ausschließende Privilegien verliehen werden.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 12. Jänner 1853, Nr. 3.)

Das Handelsministerium hat nachstehende ausschließende Privilegien auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegien-Gesetzes vom 15. August 1852 verliehen :

1. Dem Johann Schagl, Eisengießer und Schmelzer, dann Hauseigenthümer zu Leesdorf bei Baden in Niederösterreich, durch Leopold Meißner, wohnhaft in Wien (Gumpendorf Nr. 338), auf die Erfindung, aus den Gußeisen-Spänen vermittelst einer Mischung alle Gattungen eiserner Gewichte und alle Arten von Maschinenbestandtheilen, welche eine große Festigkeit erfordern, zu erzeugen; auf die Dauer eines Jahres. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 9812 — 5.).

2. Dem Johann Baptist Salzmann, Fabrikanten zu Dornbirn in Vorarlberg, auf eine angebliche Erfindung in der Verfertigung melirten und zwirnähnlichen Garnes aus Baumwolle; auf die Dauer von fünf Jahren. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 9897 — 5.).

3. Dem Anton Slawik, Spengler, wohnhaft am Weinberggrund bei Prag Nr. 42, auf eine Verbesserung der argantischen schattenlosen Tisch- und Hängelampen

nia nie sprawujących, (zwanych kompasowemi lampami olejnymi z płomieniem krzystalicznym); na rok jeden. Opis przywileju przechowuje się w tajności w c. kr. archiwie przywilejów (do l. 9672 — H.).

4. Karolowi Bancalaremu, kapelanowi przy kościele parafialnym u ś. Jędrzeja w Piberze pod Keflachem w Styryi Dolnej, na wynalazek nowój maszyny do windowania na blokach; na trzy lata. Opis przywileju przechowuje się w tajności w c. kr. archiwie przywilejów (do l. 9775 — H.).

Baumgartner m. p.

16.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 29. Grudnia 1852,

którem przywilej Józefa Kustritzkiego z dnia 11. Listopada 1851 na rok drugi, a przywilej Wacława Werchowetzkiego z dnia 15. Listopada 1849 na rok czwarty przedłuża się,

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 12. Stycznia 1853, Nr. 3).

Ministerstwo Handlu uznało za stosowną przedłużyć następujące wyłączne przywileje, przy rozciągnięciu ich na całą Monarchię:

1. Przywilej Józefa Kustritzkiego, tapicera praskiego z dnia 11. Listopada 1851, na wynalazek wyrabiania robót rzeźbiarskich z ordynaryjnego papieru za użyciem ktemu właściwego laku.

Przywilej Wacława Werchowetzkiego z dnia 15. Listopada 1849, na wynalazek masy kompozycyjnej z gutaperchy; na rok czwarty.

Baumgartner m. p.

17.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 29. Grudnia 1852,

którem Aleksandrowi Streckerowi nadano wyłączny przywilej.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 20. Stycznia 1853, Nr. 6.)

Ministerstwo Handlu uznało za stosowną, na mocy postanowień najwyższej ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852 nadać Aleksandrowi Streckerowi, c. kr. nadinżynierowi w Ministerstwie Handlu, mieszkającemu w Wiedniu (Laimgrube Nr. 13), wyłączny przywilej na poprawę w kotłach parowych i

(Kompaß-Öel-Lampen mit Krystall-Flamme genannt); auf die Dauer eines Jahres. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 9672 — 5.).

4. Dem Karl Bancalari, Kaplan an der Pfarrkirche zu St. Andrä in Piber bei Köflach in Untersteiermark, auf die Erfindung einer neuen Flaschenzugmaschine; auf die Dauer von drei Jahren. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 9775 — 5.).

Baumgartner m. p.

16.

Verordnung des Handelsministeriums vom 29. Dezember 1852,

womit das Privilegium des Joseph Kustrizky vom 11. November 1851 auf das zweite Jahr, und das Privilegium des Wenzel Werchoweky vom 15. November 1849 auf das vierte Jahr verlängert wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 12. Jänner 1853, Nr. 3.)

Das Handelsministerium hat nachstehende ausschließende Privilegien mit der Ausdehnung der Wirksamkeit derselben auf den Umfang des gesammten Reiches zu verlängern befunden:

1. Das Privilegium des Joseph Kustrizky, Tapezierers in Prag, vom 11. November 1851 auf die Erfindung, aus ordinärem Papier mit Anwendung eines eigenen Lackes Bildhauer-Arbeiten zu verfertigen; auf das zweite Jahr.

2. Das Privilegium des Wenzel Werchoweky, vom 15. November 1849 auf die Erfindung einer Kompositionsmaße aus Gutta-Percha; auf das vierte Jahr.

Baumgartner m. p.

17.

Verordnung des Handelsministeriums vom 29. Dezember 1852,

womit dem Alexander Strecker ein ausschließendes Privilegium verliehen wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 20. Jänner 1853, Nr. 6.)

Das Handelsministerium hat dem Alexander Strecker, k. k. Oberingenieur im Handelsministerium, wohnhaft in Wien (Laimgrube Nr. 13), ein ausschließendes Privilegium auf eine Verbesserung an den Dampfkesseln und Wasser-Wärmapparaten nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegiengesetzes vom 15. August 1852, auf

aparatach do ogrzewania wody; na rok jeden. Opis przywileju przechowuje się w c. kr. archiwie przywilejów, gdzie go każdy przejrzeć może (do l. 9949—H.).

Baumgartner m. p.

18.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 29. Grudnia 1852,

o przeniesieniu i przedłużeniu przywileju.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 20. Stycznia 1853, Nr. 6)

Ministerstwo Handlu przyjęło do wiadomości doniesienie, że Franciszek Błaha przywilej, pierwotnie Salomonowi Sturmowi dnia 28. Listopada 1851 na wynalazek sposobu szlufowania szkła ku wyrabianiu szkieł optycznych nadany, a od owego czasu sobie odstąpiony, teraz znowu pierwotnemu posiadaczowi przywileju Salomonowi Sturmowi, jak świadczy akt prawny z dnia 13. Listopada 1852 do l. 267, przez c. kr. notaryusza Dra. Józefa Augusta Eltza spisany, na powrót odstąpił, a oraz uznało za stosowną przedłużyć wymieniony przywilej na dalszy rok drugi, przy rozciągnięciu jego na całą Monarchię.

Baumgartner m. p.

19.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 31. Grudnia 1852,

o dobrowolnym ze strony Wilhelma Rambacha zrzeczeniu się przywileju, nadanego mu dnia 24. Lipca 1849.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 10. Stycznia 1853, Nr. 2).

Wilhelm Rambach zrzekł się dobrowolnie dnia 16. Listopada 1852 przywileju sobie dnia 24. Lipca 1849 nadanego na ulepszenie w wyrabianiu dętych wytłaczanych srebrnych sztućców stołowych i wetowych, jakoteż łyżeczek do kawy.

Opis przywileju tego schowany jest teraz w c. kr. archiwie przywilejów, gdzie go każdemu przejrzeć wolno.

Baumgartner m. p.

die Dauer eines Jahres zu verleihen befunden. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (B. 9949 — 5.).

Baumgartner m. p.

18.

Verordnung des Handelsministeriums vom 29. Dezember 1852,

betreffend die Uebertragung und Verlängerung eines Privilegiums.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 20. Jänner 1853, Nr. 6.)

Das Handelsministerium hat die Anzeige, daß Franz Blaha das ursprünglich dem Salomon Sturm am 28. November 1851, auf die Erfindung einer Glaschleifmethode zur Erzeugung optischer Gläser verliehene, und seither an ihn übertragene Privilegium, nun wieder an den ursprünglichen Privilegiums-Eigenthümer Salomon Sturm, laut des vor dem k. k. Notar Doctor Joseph August Elz vorgenommenen Rechtsaktes dto. 13. November 1852 Z. 267, zurück abgetreten habe, zur Wissenschaft genommen, und zugleich das gedachte Privilegium auf die weitere Dauer des zweiten Jahres, mit der Ausdehnung seiner Wirksamkeit auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

19.

Verordnung des Handelsministeriums vom 31. Dezember 1852,

betreffend die freiwillige Zurücklegung des dem Wilhelm Nambach am 24. Juli 1849 ertheilten Privilegiums.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 10. Jänner 1853, Nr. 2.)

Wilhelm Nambach hat das ihm am 24. Juli 1849 auf eine Verbesserung in der Verfertigung der hohlgepreßten silbernen Gf- und Dessertbestecke und Kaffeelöffel ertheilte Privilegium am 16. November 1852 freiwillig zurückgelegt.

Die dießfällige Privilegiumsbeschreibung befindet sich nunmehr in dem k. k. Privilegien-Archive zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Baumgartner m. p.

20.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 1. Stycznia 1853,**nadające kilka wyłącznych przywilejów,**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 12. Stycznia 1853, Nr. 3).

Ministerstwo Handlu nadało na podstawie postanowień najwyższej ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, następujące wyłączne przywileje:

1. Piotrowi Strasserowi, kapelusznikowi w Wiedniu pod l. 924, na wynalazek laku do uczynienia kapeluszków jedwabnych, tudzież białych i szarych kapeluszków pilśnianych letnych nieprześlakliwymi; na dwa lata. Opis przywileju, o zachowanie którego w tajemnicy proszono, znajduje się w e. kr. archiwie przywilejów (do l. 9676 — H.).

2. Szczepanowi Götzowi, przedsiębiorcy budów w Gradeu, mieszkającemu przy ulicy Jakominigasse p. l. 179, i Ludwikowi Messerowi, miejskiemu lakierownikowi, wyrabiającemu pokost i farby, w Gradeu (przy ulicy Andrägasse pod l. 937), na wynalazek powłoki, którą można blachę, drzewo, okręty, mosty i t. d. ochronić od ognia i zgnilizny; na lat trzy. Opis przywileju tego, o którego zachowanie w tajemnicy proszono, przechowuje się w e. k. archiwie przywilejów (do l. 9898 — H.).

3. Karolowi Feldbacherowi, e. k. asystentowi inżynierskiemu centralnej Dyrekeyi budowy kolej żalaznych, mieszkającemu w Wiedniu (Wiedeń pod l. 752), na wynalazek dzwonu elektro-magnetycznego; na rok jeden. Opis przywileju tego, o którego zachowanie w tajemnicy proszono, przechowuje się w e. k. archiwie przywilejów (do l. 9950 — H.).

Baumgartner m. p.

21.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 1. Stycznia 1852,**przedłużające kilka przywilejów.**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 12. Stycznia 1853, Nr. 3).

Ministerstwo Handlu uznało za stosowną, przedłużyć następujące wyłączne przywileje, przy rozszerzeniu tychże na całą Monarchię:

20.

Verordnung des Handelsministeriums vom 1. Jänner 1853,

wodurch mehrere ausschließende Privilegien verliehen werden.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 12. Jänner 1853, Nr. 3.)

Das Handelsministerium hat nachstehende ausschließende Privilegien auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegiengesetzes vom 15. August 1852 verliehen:

1. Dem Peter Strasser, Hutmacher in Wien Nr. 924 auf die Erfindung eines Lackes zum Wasserdichtmachen von Seidenglanz-, dann weißen und grauen Sommerfilzhüten; auf die Dauer von zwei Jahren. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 9676 — H.).

2. Dem Stephan von Gög, Bauunternehmer in Graz, wohnhaft Sakominigasse Nr. 179; und dem Ludwig Messer, bürgerlichen Anstreicher, Firniß- und Farbenerzeuger in Graz (Andrägasse Nr. 937), auf die Erfindung einer Lünche, womit Blech, Holz, Schiffe, Brücken u. s. w. vor Feuer und Fäulniß geschützt werden können; auf die Dauer von drei Jahren. Die dießfällige Beschreibung, um deren Geheimhaltung angefragt wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 9898 — H.).

3. Dem Karl Feldbacher, k. k. Ingenieurs-Assistenten der Zentral-Direktion für Eisenbahnbauten, wohnhaft in Wien (Wieden Nr. 752), auf die Erfindung einer elektro-magnetischen Glocke; auf die Dauer eines Jahres. Die dießfällige Privilegiumsbeschreibung, deren Geheimhaltung angefragt wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 9950 — H.).

Baumgartner m. p.

21.

Verordnung des Handelsministeriums vom 1. Jänner 1853,

womit mehrere Privilegien verlängert werden.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 12. Jänner 1853, Nr. 3.)

Das Handelsministerium hat nachstehende ausschließende Privilegien, mit der Ausdehnung der Wirksamkeit derselben auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden:

1. Przywilej Józefa Wagnera, syndyka w Korneuburgu, z dnia 7. Grudnia 1847 na odkrycie wyrabiania powleczonej polewą płyt z żelaza lanego i blachy, i używania ich na dachy wszelkich budynków; na rok szósty.

2. Przywilej Waltera Zuppingera, nadiżyniera w Zurychu, z dnia 6. Grudnia 1847 na wynalazek koła wodnego, nazwanego „doskonałym kołem reakcyjnym z powszechną regulacją”; na rok szósty, siódmy, ósmy, dziewiąty i dziesiąty.

Baumgartner m. p.

22.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 2. Stycznia 1853,

którym przywilej Jana Heidenreicha z dnia 6. Grudnia 1847 na dalszy rok szósty przedłuża się.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 12. Stycznia 1853, Nr. 3)

Ministerstwo Handlu widziało się spowodowanym, przywilej Jana Heidenreicha, handlującego drzewem w Wiedniu, na wynalazek wozów nowego rodzaju do przewożenia sześcianego drzewa pod dniem 6. Grudnia 1847 nadany, przedłużyć na dalszy rok szósty, przy rozciągnięciu tegoż na całą Monarchię.

Baumgartner m. p.

23.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 5. Stycznia 1853,

którym przywilej Bernarda Spieglera z dnia 29. Lutego 1852, na rok drugi i trzeci przedłuża się.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 18. Stycznia 1853, Nr. 5).

Ministerstwo Handlu widziało się spowodowanym, przywilej Bernarda Spieglera pod dniem 29. Lutego 1852 nadany na wynalazek i poprawę w robieniu nici bawełnianych, przedłużyć na dalszy rok drugi i trzeci, przy rozciągnięciu tegoż na całą Monarchię.

Baumgartner m. p.

1. Das Privilegium des Joseph Wagner, Syndikus zu Korneuburg, vom 7. Dezember 1847 auf eine Entdeckung, mit Email überzogene Platten von Gußeisen und Blech zu erzeugen, und zur Bedachung aller Arten Gebäude zu verwenden; auf das sechste Jahr.

2. Das Privilegium des Walter Zuppinger, Obergeringeurs zu Zürich, vom 6. Dezember 1847 auf die Erfindung eines Wasserrades, „vollkommenes Reaktionsrad mit Universal-Regulirung“ genannt; auf das sechste, siebente, achte, neunte und zehnte Jahr.

Baumgartner m. p.

22.

Verordnung des Handelsministeriums vom 2. Jänner 1853,

womit das Privilegium des Johann Heidenreich vom 6. Dezember 1847 auf das sechste Jahr verlängert wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 12. Jänner 1853, Nr. 3.)

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Johann Heidenreich, Holzhändlers in Wien vom 6. Dezember 1847, auf die Erfindung einer neuen Gattung Wägen zum Verführen des verkleinerten Holzes; auf das sechste Jahr, mit der Ausdehnung seiner Wirksamkeit auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

23.

Verordnung des Handelsministeriums vom 5. Jänner 1853,

womit das Privilegium des Bernhard Spiegler vom 29. Februar 1852 auf das zweite und dritte Jahr verlängert wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 18. Jänner 1853, Nr. 5.)

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Bernhard Spiegler vom 29. Februar 1852 auf eine Erfindung und Verbesserung in der Erzeugung des Baumwollzwirnes; auf die weitere Dauer des zweiten und dritten Jahres, mit der Ausdehnung seiner Wirksamkeit auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 6. Stycznia 1853,

którym przywilej Edwarda Köstlera z dnia 17. Grudnia 1851, na dalszy rok drugi przedłuża się.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 18. Stycznia 1853, Nr. 5).

Ministerstwo Handlu raczyło przywilej Edwardowi Köstlerowi pod dniem 17. Grudnia 1851 nadany na wynalazek mydła z oleju kokosowego nowego rodzaju, przedłużyć na dalszy rok drugi, z rozciągnięciem działalności jego na całą Monarchię.

Baumgartner m. p.

24.

Verordnung des Handelsministeriums vom 6. Jänner 1853,

womit das Privilegium des Eduard Köstler vom 17. Dezember 1851 auf das zweite Jahr verlängert wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 18. Jänner 1853, Nr. 5.)

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Eduard Köstler vom 17. Dezember 1851 auf die Erfindung einer neuen Gattung Kokoßnuß-Deiseife, auf die weitere Dauer eines, d. i. des zweiten Jahres, mit der Ausdehnung seiner Wirksamkeit auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

Verordnung des Handelsministeriums vom 6. Januar 1853

Womit das Patentgesetz vom 17. Dezember 1851 auf das zweite Jahr verlängert wird.

(Im Verordnungsblatt des Handelsministeriums vom 18. Januar 1853, Nr. 6.)

Das Patentgesetz vom 17. Dezember 1851 auf die Verlängerung einer neuen Erfindung = Patente auf die weitere Dauer eines, d. i. des zweiten Jahres, mit der Verlängerung seiner Fristen auf den Umfang des bestimmten Bereichs zu verlängern bestimmt.

Handwritten signature or stamp

Dziennik rządowy

dla

**kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Oświęcimskim i Zatorskim, tudzież z Wielkim
Księstwem Krakowskim.**

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część III.

Wydana i rozesłana dnia 12. Kwietnia 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

**Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Au-
schwiz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.**

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

III. Stück.

Ausgegeben und versendet am 12. April 1853.

25.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 5. Stycznia 1853,

którym Piotrowi Juliuszowi Lamaille nadaje się wyłączny przywilej.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 20. Stycznia 1853, Nr. 6.)

Ministerstwo Handlu widziało się spowodowaném, Piotrowi Juliuszowi Lamaille, fabrykantowi skór w Paryżu (rue Montmartre nr. 18), na ręce Józefa Markla, urzędnika prywatnego w Wiedniu, (Josephstadt nr. 65), stosownie do przepisów najwyższej ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, nadać wyłączny przywilej na wynalazek ramy do rospinięcia i przenoszenia skóry lakierowanej; na rok jeden. Opis tego przywileju, o zatwierdzenie którego proszono, znajduje się w c. k. archiwie przywilejów (l. 9903 — H.).

Baumgartner m. p.

26.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 6. Stycznia 1853,

o nadaniu dwóch wyłącznych przywilejów.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 20. Stycznia 1853, Nr. 6.)

Ministerstwo Handlu nadało na zasadzie przepisów najwyższego patentu o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, następujące wyłączne przywileje:

1. Kajetanowi Bolleschee, c. k. kierownikowi urzędu telegraficznego w Kufstynie na poprawę w bateriach Danielowskich i onych we właściwym stanie utrzymaniu; na rok jeden. Opis przywileju, o zatwierdzenie którego proszono, złożony jest w c. k. archiwie przywilejów (nr. 10171 — H.).

2. Peszteńskiemu Towarzystwu młynów walcowych na poprawę sikawek ogniowych; na lat pięć. Opis tego przywileju znajduje się w c. k. archiwie przywilejów, gdzie go każdemu przejrzeć wolno (nr. 10172 — H.).

Baumgartner m. p.

25.

Verordnung des Handelsministeriums vom 5. Jänner 1853,

womit dem Peter Julius Lamaille ein ausschließendes Privilegium verliehen wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 20. Jänner 1853, Nr. 6.)

Das Handelsministerium hat dem Peter Julius Lamaille, Lederfabrikanten in Paris (rue Montmartre Nr. 18), durch Georg Märkl, Privatbeamten in Wien (Josefstadt Nr. 65), ein ausschließendes Privilegium auf die Erfindung eines Rahmens zum Aufspannen und Transportiren des lackirten Leders nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegiengesetzes vom 15. August 1852 auf die Dauer eines Jahres zu verleihen befunden. Die dießfällige Privilegiumsbeschreibung, deren Geheimhaltung angefocht wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 9903 — H.).

Baumgartner m. p.

26.

Verordnung des Handelsministeriums vom 6. Jänner 1853,

über die Verleihung zweier ausschließenden Privilegien.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 20. Jänner 1853, Nr. 6.)

Das Handelsministerium hat nachstehende ausschließende Privilegien auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegienpatentes vom 15. August 1852 verliehen:

1. Dem Rajetan Volleschka, k. k. Telegraphen-Amtsleiter zu Kuffstein, auf eine Verbesserung an den Daniel'schen Batterien und deren Instandhaltung; auf die Dauer eines Jahres. Die Privilegiumsbeschreibung, deren Geheimhaltung angefocht wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 10171 — H.).

2. Der Besitzer Walzmühl-Gesellschaft, auf eine Verbesserung der Feuersprizen; auf die Dauer von fünf Jahren. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive zu Sedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 10172 — H.).

Baumgartner m. p.

27.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 6. Stycznia 1853,**którym Nathanowi Zillerowi nadaje się wyłączny przywilej.**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 26. Stycznia 1853, Nr. 8.)

Ministerstwo Handlu widziało się spowodowanem, Natanowi Zillerowi, kupcowi lwowskiemu, teraz w Wiedniu bawiącemu (miasto nr. 185), nadać podług przepisów najwyższej ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, wyłączny przywilej na wynalazek i poprawę w słońco- i deszczochronach: „osłonami bezpieczeństwa zwanych“, zasadzające się na użyciu tak zwanych trzonek bezpieczeństwa i przebiegaczy; na lat pięć. Opis tego przywileju znajduje się w c. k. archiwie przywilejów, gdzie go każdemu przejrzeć wolno (nr. 10117 — H.).

Baumgartner m. p.

28.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 6. Stycznia 1853,**którym Klemensowi Beständigowi nadaje się wyłączny przywilej.**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 30. Stycznia 1853, nr. 10.)

Ministerstwo Handlu widziało się spowodowanem, Klemensowi Beständigowi, inżynierowi budowniczemu przy warsztacie okrętowym w Lustenau, pod Lineem, w Lustenau nr. 84 mieszkającemu, stosownie do przepisów najwyższej ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, nadać wyłączny przywilej na wynalazek narządu rysowniczego „homeografem“ nazwanego, do zdejmowania najdokładniejszego wszystkich optycznych widoków, wymiarów wysokości kopiowania rysunków roślinnych, machin i. t. d. sposobem najprościejszym i najprawdziwszym; na rok jeden. Opis tego przywileju znajduje się w c. k. archiwie przywilejów, gdzie go każdemu przejrzeć wolno (nr. 10072 — H.).

Baumgartner m. p.

27.

Verordnung des Handelsministeriums vom 6. Jänner 1853,

womit dem Nathan Ziller ein ausschließendes Privilegium verliehen wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 26. Jänner 1853, Nr. 8.)

Das Handelsministerium hat dem Nathan Ziller, Handelsmanne aus Temberg, derzeit in Wien (Stadt Nr. 185), ein ausschließendes Privilegium auf eine Erfindung und Verbesserung an den Sonn- und Regenschirmen unter dem Titel „Sicherheitschirme“, bestehend in der Anwendung von sogenannten Sicherheitshaltern und Durchläufern, nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegiengesetzes vom 15. August 1852, auf die Dauer von fünf Jahren zu verleihen befunden. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 10117 — 5.).

Baumgartner m. p.

28.

Verordnung des Handelsministeriums vom 6. Jänner 1853,

womit dem Klemens Beständig ein ausschließendes Privilegium verliehen wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 30. Jänner 1853, Nr. 10.)

Das Handelsministerium hat dem Klemens Beständig, Bau-Ingenieur auf der Schiffswerfte zu Lustenau bei Linz, wohnhaft in Lustenau Nr. 84, ein ausschließendes Privilegium auf die Erfindung eines Zeichnungs-Apparates, „Homeograph“ genannt, zur genauesten Aufnahme aller perspektivischen Projektionen, Höhenmessungen, Kopirungen von Pflanzenzeichnungen, Maschinen u. s. w. nach der einfachsten und richtigsten Methode, nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegiengesetzes vom 15. August 1852, auf die Dauer eines Jahres zu verleihen befunden. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 10072 — 5.).

Baumgartner m. p.

29.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 9. Stycznia 1853,

którem ogłasza się doniesienie, że Ludwik Seyss część przywileju sobie spólnie z Józefem Adolfem Grünwaldem pod dniem 30. Marca 1851 nadanego, temuż na zupełną własność odstąpił.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 18. Stycznia 1853, nr. 5.)

Ministerstwo Handlu przyjęło do wiadomości swojej doniesienie, że Ludwik Seyss, mechanik w Wiedniu, (Schottenfeld nr. 211), część przywileju sobie spólnie z Józefem Adolfem Grünwaldem pod dniem 30. Marca 1851 nadanego na wynalazek kolistej maszyny tkackiej, na mocy aktu przed notaryuszem Dr. Brzezina w Wiedniu, dnia 19. Czerwca 1852 l. 817 zeznanego, na zupełną własność Józefowi Adolfowi Grünwaldowi, pasamonikowi w Schottenfeld nr. 323. odstąpił, przez co wyżej wymieniony przywilej z dnia 30. Marca 1851 stał się własnością wyłączną Józefa Adolfa Grünwalda, a oraz rozporządziło, aby to przelanie prawa przez c. k. archiwum przywilejów zarejestrowanem zostało.

Baumgartner m. p.

30.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 9. Stycznia 1853,

o przedłużeniu dwóch przywilejów.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 20. Stycznia 1853, nr. 6.)

Ministerstwo Handlu widziało się spowodowanem, przedłużyć następujące wyłączne przywileje, przy rościąganiu tychże na całe Państwo:

1. Przywilej Karola Reisenbüchlera z dnia 28. Listopada 1846, na wynalazek i ulepszenie w robieniu mydła gotowalnianego, ze wszystkich tłuszczów nieczystych oswobodzonego, naturalną wonią kwiatów i kwiecica pachnącego, naksztalt mozaiki, lub bez tej okrasy zrobionego; na dalszy rok siódmy.

2. Przywilej Mojżesza Pieka z dnia 15. Lutego 1850, na wynalazek i poprawę w robieniu lasek, biczyków i tym podobnych artykułów z gutaperchy za użyciem roztworu chmielu; na dalszy rok czwarty, piąty i szósty.

Baumgartner m. p.

29.

Verordnung des Handelsministeriums vom 9. Jänner 1853,

womit die Anzeige, daß Ludwig Seyß seinen Antheil an dem ihm gemeinschaftlich mit Joseph Adolph Grünwald unterm 30. März 1851 ertheilten Privilegium, in das vollständige Eigenthum des Letzteren übertragen habe, kundgemacht wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 18. Jänner 1853, Nr. 5.)

Das Handelsministerium hat die Anzeige, daß Ludwig Seyß, Mechaniker in Wien (Schottenfeld Nr. 211), seinen Antheil an dem ihm gemeinschaftlich mit Joseph Adolph Grünwald ertheilten Privilegium ddo. 30. März 1851 auf die Erfindung einer rotirenden Webmaschine, zu Folge des vor dem Notar Doktor Brezina in Wien vorgenommenen Rechtsaktes ddo. 19. Juni 1852 Z. 817, in das vollständige Eigenthum des Joseph Adolph Grünwald, Schnür- und Börtelmachers in Schottenfeld Nr. 323, übertragen habe und hierdurch das obbezeichnete Privilegium vom 30. März 1851 ein Alleineigenthum des Joseph Adolph Grünwald geworden sei, zur Wissenschaft genommen und die vorschriftsmäßige Einregistrierung dieser Uebertragung durch das k. k. Privilegien-Archiv veranlaßt.

Baumgartner m. p.

30.

Verordnung des Handelsministeriums vom 9. Jänner 1853,

die Verlängerung zweier Privilegien betreffend.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 20. Jänner 1853, Nr. 6.)

Das Handelsministerium hat folgende ausschließende Privilegien, mit der Ausdehnung der Wirksamkeit derselben auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden:

1. Das Privilegium des Karl Reisenbüchler, ddo. 28. November 1846 auf eine Erfindung und Verbesserung bei der Bereitung einer, von allen unreinen Fetttheilen freien, mit natürlichen Blumen- und Blüthengerüchen parfümirten feinen Toilette-Seife mit und ohne Mosaik-Verzierungen; auf die weitere Dauer des siebenten Jahres.

2. Das Privilegium des Moses Bid, ddo. 15. Februar 1850 auf eine Erfindung und Verbesserung in der Verarbeitung der Gutta-Percha zu Stöcken, Netzen und dergleichen Artikeln mittelst einer Hopfenauflösung; auf die weitere Dauer des vierten, fünften und sechsten Jahres.

Baumgartner m. p.

31.

Obwieszczenie Prezydium krajowego z dnia 12. Stycznia 1853,**co do nowych prawnych postanowień względem istniejących stowarzyszeń.**

Z odniesieniem się do §. 28 najwyższego patentu cesarskiego z dnia 26. Listopada 1852, zawierającego nowe postanowienie prawne o stowarzyszeniach (Dziennik praw Państwa i Rządu, część LXXIV, wydana dnia 18. Grudnia 1852, i Dziennik praw krajowych i rządowych, część XLVII, nr. 334), na mocy rozporządzenia wysokiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 1. Grudnia 1852 l. 6501, wszystkie towarzystwa w Królestwie Galicyi i Wielkiem Księstwie Krakowskiem, które podług nowej ustawy osobnego potrzebują pozwolenia, a dotąd bez takowego istnieją, niniejszemi wezwaniami zostają, aby w przeciągu trzech miesięcy, od dnia ogłoszenia tej ustawy rachując, albo się rozwiązały, albo drogą przepisaną do ogólnego prawidła zastosowały się, zatem stosownie do §. 7 powołanego patentu prośby swoje o uzyskanie pozwolenia do politycznej władzy krajowej podały, inaczejby z niemi, jako z towarzystwami bez potrzebnego pozwolenia istniejącemi, postąpiono.

Gołuchowski m. p.

32.

Obwieszczenie gubernialnej Komisji krakowskiej z dnia 12. Stycznia 1853,**o pozwoleniu danem na prywatny pobór myta za przewóz na rzece Wisłoku w Żarnowcy, obwodzie Jasielskim.**

Wysokie Ministerstwo Handlu, Przemysłu i Budowli publicznych, zgodnie z wysokimi c. k. Ministerstwami Spraw Wewnętrznych i Skarbu zezwoliło rozporządzeniem z dnia 1. Grudnia 1852 za l. 9056—H., aby kawaler Wojnarowski, właściciel dóbr Żarnowa, za wybudowanie i utrzymywanie promu na rzece Wisłoku między Czudcem i Strzyżowem w miejsce mostu na palach, w roku 1826 przez wylew wody zerwanego, myto przewozowe podług klasy I. taryfy mytowej dla przewozów skarbowych wydaniej, tymczasowie pobięrał przez 5 lat z zachowaniem przepisów uwalniających od opłaty myta przy takich przewozach.

Ettmayer m. p.

31.

Kundmachung des Landes-Präsidioms vom 12. Jänner 1853,

in Betreff der neuen gesetzlichen Bestimmungen über bestehende Vereine.

Mit Beziehung auf den §. 28 des, die neuen gesetzlichen Bestimmungen über Vereine enthaltenden kaiserlichen Patents vom 26. November 1852 (Reichsgesetz- und Regierungsblatt LXXIV. Stück, ausgegeben am 18. Dezember 1852, Landesgesetz- und Regierungsblatt XLVII. Stück, Nr. 334), werden in Gemäßheit des Erlaßes des hohen Ministeriums des Innern vom 1. Dezember 1852 Z. 6501 alle jene Vereine im Königreiche Galizien und Großherzogthume Krakau, welche nach dem neuen Gesetze einer besonderen Bewilligung vorbehalten sind, und bisher ohne solche bestehen, aufgefordert, sich binnen drei Monaten vom Tage der Kundmachung dieses Gesetzes, entweder aufzulösen, oder im vorgeschriebenen Wege in die Regel zu setzen, somit in Gemäßheit des §. 7 des bezogenen Patentes ihre Gesuche um die Bewilligung bei der politischen Landesstelle zu überreichen, widrigens sie als, ohne die erforderliche Bewilligung bestehende Vereine behandelt würden.

Goluchowzki m. p.

32.

**Kundmachung der Krakauer Gubernial-Kommission
vom 12. Jänner 1853,**

**über die Bewilligung einer Privat-Mauth für die Ueberfuhr über den Fluß
Wislok zu Zarnowa, im Jasloer Kreise.**

Das hohe Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten hat im Einverständnisse mit den hohen Ministerien des Innern und der Finanzen mit dem Erlaße vom 1. Dezember 1852 Z. 9056 — S., dem Gutseigenthümer zu Zarnowa Ritter von Woynarowski für die von ihm bewirkte Herstellung und Erhaltung einer Plättenüberfuhr über den Fluß Wislok zwischen Czudec und Strzyżow, an der Stelle der im Jahre 1826 durch Hochwasser weggerissenen Fochbrücke, die Einhebung einer Ueberfuhrgebühr nach der I. Klasse des für Merarial-Ueberfuhren bestehenden Mauthtarifes provisorisch auf 5 Jahre, mit Beobachtung der für diese Ueberfuhren bestehenden Mauthbefreiungen, gestattet.

Ettmayer m. p.

33.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 24. Stycznia 1852,

wydane do wszystkich Urzędów Obwodowych, wraz z Bukowiną (za równoczesnym udzieleniem odpisu tegoż Komisji gubernialnej w Krakowie ku obwieszczeniu w tamecznym okręgu),

mocą którego obowiązany do wojska, a na których padł już los służenia wojskowo, zakazuje się wstępować w służbę przy e. k. straży skarbowej.

Podług oznajmienia e. k. galicyjskiej krajowej Komendy wojskowej z dnia 20. Stycznia 1853 za l. 423 Q., rozporządziło wysokie Ministerstwo Wojny pod dniem 31. Grudnia 1852 l. 8085, iż osobom do służby wojskowej obowiązany, i losem do téjże przeznaczony, nie wolno wstępować w służbę przy e. k. straży skarbowej, i że też w razie zaszłego ich przyjęcia na uczynione w téj mierze reklamacye, natychmiast z niej wypuszczone być powinny.

O czém Rząd krajowy Urzędy Obwodowe dodatkowo do rozporządzenia swego z dnia 2. Grudnia 1852 l. 51662, (Dz. ust. kraj. cz. XL. nr. 301), opiewającego o postępowaniu z osobami do wojska obowiązany, a przy straży skarbowej już służący, ku bezzwłocznemu powszechnemu ogłoszeniu niniejszém zawiadamia.

Gołuchowski m. p.

34.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 31. Stycznia 1853,

wydane do Naczelników wszystkich obwodowych wraz z Bukowiną, (za jednoczesnym udzieleniem odpisu gubernialnej Komisji krakowskiej ku dalszemu rozporządzeniu w tamecznym okręgu),

którem przepisano wzór wykazywania liczbowego wynikłości w rekrutacyi.

Wykazy przeszlorocznej rekrutacyi w skutek rozporządzenia ministerskiego z dnia 21. Lutego 1852 l. 4592 (rozporządzenie gubernialne z dnia 21. Kwietnia 1852 l. 7925), od poszczególnych Rządów krajowych przełożone, były, jak o tém wysokie Ministerstwu Spraw Wewnętrznych oznajmiło, tak niedostatecznie i tak niejednostajnie zestawione, iż tylko z zaniechaniem wielu dat istotnych ogólny wykaz ułożyć z nich było można.

Cheąc tym niedokładnościom na przyszłość zapobiedz, z drugiej zaś strony mieć wykaz naoczny, pod jakie postępowanie młodych ludzi wieku do wojska obowiązany, od dnia ukończenia spisów konskrypcyjnych do dnia ukończonej rekrutacyi poddano, Rząd krajowy dosła P. Naczelnikowi obwodowemu w moc wysokiego rozporządzenia ministerskiego z dnia 13. b. m. l. 31238 załączony tu

33.

Erlaß des Landesguberniums vom 24. Jänner 1853,

an sämtliche Kreisämter mit Einschluß der Bukowina, (unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift an die Gubernial-Kommission in Krakau zur Verlautbarung im dortigen Gebiete),

womit der Eintritt in die k. k. Finanzwache den bereits vom Lose getroffenen militärpflichtigen Individuen untersagt wird.

Laut Eröffnung des k. k. galizischen Landes-Militär-Kommando vom 20. Jänner 1853 Z. 423 Q. hat das hohe Kriegsministerium mit dem Erlaße vom 31. Dezember 1852 K. 8085 verordnet, daß bereits vom Lose getroffene militärpflichtige Individuen in die k. k. Finanzwache nicht eintreten dürfen, und im Falle ihrer Aufnahme, auf die dießfällige Reklamazion sogleich aus derselben zu entlassen sind.

Wovon das Kreisamt im Nachhange der hierortigen Verordnung vom 2. Dezember 1852 Z. 51662 (Landes-Gesetzblatt, XL. Stück, Nr. 301), welche von der Militärbehandlung der in der Finanzwache bereits dienenden Militärpflichtigen handelt, zur sogleichen allgemeinen Verlautbarung hiermit in die Kenntniß gesetzt wird.

Goluchowski m. p.

34.

Erlaß des Landesguberniums vom 31. Jänner 1853,

an sämtliche Kreisvorsteher mit Einschluß der Bukowina, (unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift an die Gubernial-Kommission in Krakau zur weiteren Veranlassung im dortigen Gebiete),

womit ein Formular zur ziffermäßigen Nachweisung der Rekrutierungsergebnisse vorgeschrieben wird.

Laut Eröffnung des hohen Ministeriums des Innern waren die zu Folge hohen Ministerial-Erlaßes vom 21. Februar 1852 Z. 4592 (Gubernial-Verordnung vom 21. April 1852 Z. 7925) von den einzelnen Länderstellen vorgelegten Ausweise über die Ergebnisse der vorjährigen Rekrutierung so mangelhaft und in so ungleichförmigen Zusammenstellungen eingelangt, daß nur mit Aufgabe mehrerer wesentlicher Daten eine Total-Übersicht angefertigt werden konnte.

Um diesen Uebelständen für die Zukunft zu begegnen, andererseits auch einen anschaulichen Nachweis zu erlangen, welcher Behandlung die, im militärpflichtigen Alter stehenden jungen Leute von dem Tage der beendeten Konstriptionslisten bis zum Tage der vollendeten Rekrutierung unterzogen wurden, erhalten der Herr Kreisvorsteher zu Folge hohen Ministerial-Erlaßes vom 13. d. M. Z. 31228 in der Anlage ein

wzór liczbowego wykazania wynikłości rekrutacyi z wezwaniem, aby takowy zwierzchnościom stawienniczym ku najściślejszemu, w każdym względzie dokładnemu zapelnieniu bezzwłocznie doręczyć i onym oznajmić, iż zapelnione poszczególne rubryki tablicy przed jej odesłaniem, pod dwojakim względem rozpoznawać mają, mianowicie, raz, aby liczby pojedynczych rubryk zawsze ściśle dawały sum rubryk głównych, powtóre, aby liczba wszystkich rubryk głównych, mianowicie, aby rubryki od I. do XI. włącznie skreślone, razem wzięte, z ogólną liczbą ludzi będących w klasie wieku, zupełnie zgadzała się. Ludzi *ex officio* przystawionych, a do innego obwodu, lub innej prowincyi przynależnych, potrzeba przy wyrażeniu miejsca ich przynależności uwidocznnić w rubryce „Uwaga“.

Z szczegółowych wykazów zwierzchności stawienniczych ułożony być ma wykaz ogólny, obejmujący cały obwód powierzony P. Naczelnikowi, z którego to wykazu P. Naczelnik przy rozprawach koncertacyjnych z c. k. komendą werbunkową, podług rozporządzenia tutejszego z dnia 13. Lutego 1852 l. 47507 (Dziennik praw krajowych, część XL, nr. 294) przedsiębrać się mających, czynić będzie użytek, a liczbę ludzi każdej klasy wieku z liczbą ludności porównywając, zechce w razie zachodzącym odpowiednie czynić sprostowania, lub uznawszy tego potrzebę, wyda należyte zarządzenia.

Wykaz ten ogólny należy z ostatecznym sprawozdaniem o wynikłościach ukończonej rekrutacyi i egzemplarzem dotyczącego protokołu koncertacyjnego, do dnia 15. Czerwca każdego roku z całą pewnością Rządowi krajowemu przedłożyć.

Gołuchowski m. p.

Formular zur ziffermäßigen Nachweisung der Rekrutirungsergebnisse mit der Aufforderung, solche den Stellungsobrigkeiten zur genauesten, in jeder Richtung vollständigen Ausfüllung unverzüglich zustellen zu lassen, und denselben zu bedeuten, daß sie die Ausfüllung der einzelnen Rubriken der Tabelle vor deren Absendung in zwei Richtungen zu prüfen haben, nämlich erstens, daß die Ziffer der Spezialrubriken stets genau die Summe der Hauptrubriken geben, und zweitens, daß die Ziffer aller Hauptrubriken, nämlich die mit I. bis einschließlich XI. bezeichneten zusammengenommen mit der Totalzahl der in der Altersklasse Stehenden vollkommen gleich sei. Die ex officio abgestellten, in einen anderen Kreis oder in eine andere Provinz zuständigen Individuen sind mit Angabe ihres Zuständigkeitsortes in der Anmerkungsrubrik ersichtlich zu machen.

Aus den Spezialausweisen der Stellungsobrigkeiten ist ein den ganzen Ihrer Leitung anvertrauten Kreis umfassender Totalausweis zusammenzustellen, welchen der Herr Kreisvorsteher bei der nach dem hierortigen Erlaße vom 13. November 1852 Z. 47507 (Landesgesetzblatt, XL. Stück, Nr. 294) mit dem k. k. Werbbezirks-Kommando vorzunehmenden Konzertations-Verhandlung benützen, die Zahl der in jeder Altersklasse Stehenden mit der Bevölkerungsziffer vergleichen, und hiebei vorkommenden Falles die entsprechenden Berichtigungen oder nothwendig erscheinenden Verfügungen einleiten wollen.

Dieser Totalausweis ist mit dem Schlußrapporte über die Ergebnisse der beendeten Rekrutirung und dem Pare des dießbezüglichen Konzertations-Protokolles zuverlässig bis 15. Juni eines jeden Jahres anher vorzulegen.

Goluchowski m. p.

k a z

na rok 18 rekrutacyi.

uwolnionymi		uznani niezdawni		Wypuszczeni jako zbyt tężni	Na kuracyę do szpitala oddani, albo przekazani do superarbitrium	Nieobecni		Przesiedleni, wychodźcy, zmarli	Uwaga.	
Jedynacy i utrzymujący swych 70 letnich rodziców, lub rodziców rodzicielskich	Dla szczególnych stosunków rodzinnych	dla	Ogół uznanych niezdawnymi			za pozwoleniem	bez pozwolenia			
Ogół uznanych uwolnionych	nieostatecznej miary	wad cielesnych								
IV.			V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	

w e i s

Jahr 18   **ausgeschriebenen Rekrutirung.**

erklärt		Untaugl. erklärt		Als überflüssig entlassen	Zur Heilung in das Spital abgeführt, oder der Superarbitrirung zugewiesen	Im Militär dienend, oder Jöglinge der Militär-Erziehungsanstalten	Abwesende		Anmerkung	
Eingige Söhne und Erbkinder 70-jähriger Väter oder Großvätern	Aus besonderen Familien-Verhältnissen	wegen					mit	ohne		
		Mangel des Maßes	Körpergebrechen	Bewilligung		Uebertriebene, Ausgewanderte, Gestorbene				
Summe der befreit Erklärten		Summe der untauglich Erklärten								
	IV.			VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	

Dziennik rządowy

dla

**kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Ówieczimskim i Zatorskim, tudzież z Wielkim
Księstwem Krakowskim.**

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część IV.

Wydana i rozesłana dnia 14. Kwietnia 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

**Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Au-
schwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.**

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

IV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 14. April 1853.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu, Przemysłu i Budowli publicznych z dnia 22. Listopada 1852 *),

obowiązujące w całym Cesarstwie, wyjąwszy Pogrenicze Wojskowe,

którym ogłasza się przepis we względzie wykonywania ustaw o handlu obnośnym.

W celu wykonania najwyższego patentu z dnia 4. Września 1852 o urzędzeniu handlu obnośnego, ogłasza się następujące postanowienia:

§. 1.

Władze obwodowe (władze komitatowe [żupańskie], delegacye, w innych krajach koronnych owych, gdzie nie istnieją władze obwodowe, Namiestnictwa), którym dano wyłącznie moc pozwalania na obnośny handel towarami, mają uważać na to, aby pozwolenie trudnienia się handlem obnośnym udzielane było tylko osobom, mogącym wykazać się wiarygodnymi świadectwami z przymiotów, wymaganych §. 3. ustawy o handlu obnośnym, z uwzględnieniem §§. 17. i 18. téjże ustawy. W osądzeniu, czy proszący o takie pozwolenie posiada przymioty, wymagane §. 3., d) i e) ustawy, powinny one z wszelką ściślością i oględnością postępować, szczególnie baczyć na nienaganność i niepodejrzaność pod względem obyczajów i politycznego zachowania się, rozpoznawać ściśle złożone świadectwa co do ich wiarygodności, i sprawdzać innemi stosownemi środkami, czy osoba prosząca do tego w ogólności jest usposobiona, tam zaś, gdzie istnieją dyrekeye albo komisaryaty policyi. w tym względzie uprzednio z niemi się porozumieć.

Na władze powiatowe, (magistraty, gdzie też podlegają bezpośrednio władzom obwodowym), na których ręce próśby o upoważnienie do handlu obnośnego idą do władz udzielających go (ustawa o handlu obnośnym §. 5.), wkłada się obowiązek, ażeby też władze zawiadamiły wręcz o okolicznościach, będących podług prawa przeszkodą w dostąpieniu tegoż upoważnienia. Wnioski względem próśb o upoważnienie do handlu obnośnego mają być czynione jedynie po najściślejszém zbadaniu stosunków, osobliwie zaś obyczajności i prawości proszących pod względem politycznym, a złożone zaświadczenia starannie rozpoznawane.

Na gminy i ich przełożonych wkłada się obowiązek postępowania z największą sumiennością w wydawaniu świadectw dobrego zachowywania się proszącego, i za to czyni się ich odpowiedzialnymi.

*) Rozporządzeniem Prezydium krajowego z dnia 4. Stycznia 1853 do l. 11519, udzielono ten przepis wszystkim urzędom obwodowym, wżaz z Bukowiną, magistratowi miasta Lwowa, dyrekcji policyi we Lwowie, komisaryatowi policyi w Brodach i komisji gubernialnej w Krakowie.

35.

Verordnung des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 22. November 1852 *),

giltig für das gesammte Kaiserreich, mit Ausschluß der Militärgränze,

womit die Vorschrift zum Vollzuge der Gesetze über den Hausirhandel bekannt gemacht wird.

Zur Vollziehung des Allerhöchsten Patentès vom 4. September 1852 über die Regelung des Hausirhandels werden folgende Bestimmungen bekannt gegeben:

§. 1.

Die Kreisbehörden (Komitatsbehörden, Delegationen, in den andern Kronländern, wo keine Kreisbehörden bestehen, die Statthaltereien), denen die Bewilligung zum Hausirhandel mit Waaren ausschließend übertragen ist, haben dafür zu sorgen, daß die Bewilligung zum Hausirhandel nur solchen Individuen ertheilt werde, welche sich über die im §. 3 des Hausir-Gesetzes vorgeschriebenen Eigenschaften, mit Rücksicht auf die §§. 17 und 18 des Hausirgesetzes, durch glaubwürdige Zeugnisse auszuweisen im Stande sind. Sie haben bei der Beurtheilung, ob ein Gesuchswerber die im §. 3 d) und e) des Gesetzes geforderten Eigenschaften besitze, mit aller Genauigkeit und Umsicht vorzugehen, insbesondere auf die Untadelhaftigkeit und auf Unbedenklichkeit bezüglich der Sittlichkeit und des politischen Verhaltens ihr Augenmerk zu richten, die beigebrachten Zeugnisse hinsichtlich ihrer Glaubwürdigkeit genau zu prüfen und die Geeignetheit des Individuums überhaupt durch passende anderweitige Ermittlungen zu konstatiren, dort aber, wo Polizeidirektionen oder Polizeikommissariate bestehen, dießfalls sich mit diesen in's vorläufige Einvernehmen zu setzen.

Den Bezirksbehörden (den Stadtmagistraten dort, wo sie den Kreisbehörden unmittelbar unterstehen), durch welche die Gesuche um Bewilligung zum Hausirhandel an die verleihenden Behörden gelangen (Hausir-Gesetz §. 5), wird zur Pflicht gemacht, die Umstände, welche nach dem Gesetze die Bittsteller von der Erlangung dieser Bewilligung ausschließen, unverholten zur Kenntniß dieser Behörden zu bringen. Anträge über Hausirbewilligungsgesuche sind nur nach der genauesten Erforschung der Verhältnisse, insbesondere der Sittlichkeit und politischen Unbedenklichkeit der Bittsteller zu stellen, und die etwa beigebrachten Zeugnisse sorgfältig zu prüfen.

Den Gemeinden und ihren Vorstehern wird zur Pflicht gemacht, bei Ausstellung von Zeugnissen über das Wohlverhalten eines Hausir-Bewerbers mit aller Gewissenhaftigkeit zu Werke zu gehen, wofür sie verantwortlich gemacht werden.

*) Mit dem Erlaße des Landes-Präsidentiums vom 4. Jänner 1853 Z. 11519 sind mit dieser Vorschrift sämmtliche Kreisämter mit Einschluß der Bukowina, der Stadtmagistrat in Lemberg, die Polizeidirektionen in Lemberg und Krakau, das Polizei-Kommissariat in Brody und die Gubernial-Kommission in Krakau betheilt worden.

§. 2.

W zezwalaniu przedłużeń przewidzianych w §. 7. ustawy o handlu obnośnym wszystkie w tém udział mające władze i organy winny z taką samą, jak przy pierwszém nadaniu, ostrożnością i surowością postępować.

§. 3.

Władze upoważniające prowadzić będą osobny rejestr (spis) chronologiczny wydanych dokumentów uwierzytelniających, tudzież abecadłowy skorowidz (indeks).

W rejestrze (spisie) dokładnie wyszczególniać mają, czy, i na jak długi czas proszący już dawniej otrzymali pozwolenie trudnienia się handlem obnośnym; mają też w nim być notowane kary, jakieby na kramarza nałożone były, albo wątpliwości, jakieby w tym względzie zachodziły.

§. 4.

Dokumenta pozwolenia na handel obnośny wydawane będą w kształcie liczbowanych (parafowanych) ksiąg podług wzoru, załączonego na końcu niniejszego przepisu.

Rubryki, zawarte w takich dokumentach, powinny być dokładnie i całym zapelnione.

Rubryki te odnoszą się:

- a) do najdokładniejszego ile możności opisu osoby, której daje się pozwolenie trudnienia się handlem obnośnym, w którymto opisie imię i nazwisko, ojczyzna i miejsce urodzenia, tudzież wiek proszącego i gmina, do której handlarz należy, nie mają być pominięte;
- b) do czasu i kraju koronnego, na jaki, i na który wydano obnośną książkę handlarską.

Jeżeli pozwolono prowadzić handel obnośny w okręgu granicznym, okoliczność tę z imiennym przytoczeniem dystryktów, na które pozwolenie się rozciąga, wyraźnie wymienić należy (ustawa o handlu obnośnym §. 11.);

- c) do spisu miast i miejsc, w których handlem obnośnym trudnić się nie wolno (ustawa o handlu obnośnym §. 10.);
- d) do rodzaju towarów, których tyczy się pozwolenie.

Jeżeli się daje pozwolenie prowadzenia handlu towarami, między którymi mogą być towary, podpadające kontroli, n. p. towarami tkanemi i dzianemi, okoliczność ta, że towary, podpadające kontroli, wyłączone są z pozwolenia, w obnośnej książce handlarskiej wymieniona być powinna (ustawa o cłach i monopolach rządowych §. 364.);

§. 2.

Bei den in dem §. 7 des Hausir-Gesetzes vorgesehenen Verlängerungs-Bewilligungen haben sämtliche betheiligte Behörden und Organe mit gleicher Vorsicht und Strenge, wie bei der ersten Verleihung, vorzugehen.

§. 3.

Die verleihenden Behörden haben über die ausgestellten Beglaubigungs-Dokumente ein eigenes chronologisches Register sammt einem alphabetischen Nachschlagebuche (Index) zu führen.

In dem Register ist genau ersichtlich zu machen, ob und für welche Dauer die Bittsteller bereits früher eine Hausir-Bewilligung erhalten haben; auch sind die gegen einen Hausirer verhängten Strafen oder vorgekommenen Beanständigungen in denselben anzumerken.

§. 4.

Die Bewilligungs-Dokumente für den Hausirhandel werden in Form von paraphirten Büchern nach dem am Schluß dieser Vorschrift angefügten Muster ausgefertigt.

Die in solchen Dokumenten angelegten Rubriken müssen genau und vollständig ausgefüllt werden.

Diese Rubriken beziehen sich:

- a) auf die möglichst vollständige Beschreibung der Person, welcher die Bewilligung zum Hausiren ertheilt wird, wobei Tauf- und Zuname, Vaterland und Geburtsort und Alter des Bewerbers und die Gemeinde, zu welcher der Hausirer zuständig ist, nicht fehlen dürfen;
- b) auf die Zeit und das Kronland, für welche das Hausirbuch gültig ist.

Wird der Hausirhandel im Grenzbezirke bewilligt, so muß dieser Umstand unter namentlicher Anführung der Distrikte, für welche die Bewilligung zu gelten hat, ausdrücklich angeführt werden (Hausir-Gesetz §. 11);

- c) auf das Verzeichniß der Städte und Ortschaften, in denen der Hausirhandel nicht stattfinden darf (Hausir-Gesetz §. 10);
- d) auf die Waarengattung, auf welche sich das Befugniß bezieht.

Wird die Bewilligung zum Handel mit Waaren ertheilt, unter denen auch kontrolpflichtige enthalten seyn können, z. B. mit Webe- und Wittwaaren; so muß der Umstand, daß kontrolpflichtige Waaren von der Bewilligung ausgeschlossen sind, im Hausirbuche bemerkt seyn (Zoll- und Staatsmonopols-Ordnung §. 364);

- e) do opisu osoby, którą kramarzowi, trudniącemu się handlem obnośnym, pozwolono mieć do noszenia towarów;
- f) w rubryce „uwaga“ w szczególności także do kar, nałożonych na handlarza, albo też do zaszłych trudności.

Każda książka ma być opatrzona liczbą, pod którą ją zaciągnięto do rejestru, niemniej zawierać ma dzień, miesiąc i rok wydania swego, pieczęć i nazwę władzy wydawniczej, tudzież podpis jej przełożonego.

W obnośnej książce handlarskiej ma być umieszczony wyciąg z §§. 6, 8, 9, 12, 13, 16, 19 i 21, ustawy o handlu obnośnym.

§. 5.

W miastach i posiadłościach, gdzie handel obnośny dotychczas nie był pozwolony, nie należy go i nadal pozwalać.

Gdyby także i co do innych miejsc zachodziły szczególne powody, któreby wskazywały, iż pozwolenia na handel obnośny tamże wydać nie należy, tedy władze obwodowe (władze zupańskie [komitackiej, delegacje), mają w tym względzie wnioski swe za pośrednictwem Namiestnictw do c. k. Ministerstwa Handlu podawać, które rozstrzygnie w porozumieniu się z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i najwyższej Władzy Policyjnej.

§. 6.

Od wydania obnośnej książki handlarskiej nie należy się żadna zapłata, oprócz kwoty 10 kr., przeznaczonej na pokrycie kosztów za książkę i stempla 30 kr.

§. 7.

Zwierzchności miejsc, dla których przepisano wizowanie (§§. 8. i 9. ustawy o handlu obnośnym) mają zaopatrzyć ją bezpłatnie urzędowem Vidi i o téj czynności utrzymywać osobną książkę prenotacyjną.

§. 8.

Podobnie bezpłatnie udzielać się ma stwierdzająca wiza władz obwodowych, mocą której pozwalają one obnośnemu handlarzowi z innego kraju koronnego, trudnić się takimże handlem także w kraju koronnym, w którym władza obwodowa ma swoje siedzibę.

Dane pozwolenie ma być zaciągnięte do rejestru czyli spisu, wzmiankowanego w §. 3. niniejszego przepisu, a tak co do umieszczenia liczby rejestru w dopisku wizeny, jakoteż co do odwołania się do obnośnej książki handlarskiej, na której opiera się pozwolenie, i czasu, na jaki wydana, ważne są wszystkie te postanowienia, które w tych względach w §§. 3. i 4. niniejszego przepisu, co do obnośnych książek handlarskich i ich rejestrowania władzom udzielającym są zalecone.

e) auf die Beschreibung der Person, die dem Hausirer als Waarenträger bewilligt wird;

f) unter der Rubrik „Anmerkung“ insbesondere auch auf die gegen einen Hausirer verhängten Strafen oder vorgekommenen Beanständigungen.

Jedes Hausirbuch ist mit der Zahl zu versehen, unter welcher es im Register eingetragen ist, sowie mit dem Tage, Monate und Jahre der Ausstellung, dem Siegel und dem Namen der verleihenden Behörde, und der Unterschrift ihres Vorstandes.

Dem Hausirbuche ist ein Auszug aus den §§. 6, 8, 9, 12, 13, 16, 19 und 21 des Hausir-Gesetzes beizufügen.

§. 5.

In Städten und anderen Ortschaften, in denen der Hausirhandel bisher nicht gestattet war, ist derselbe auch fortan nicht zuzugestehen.

Sollten auch für andere Orte ganz besondere Gründe bestehen, welche die Gestattung des Hausirhandels daselbst als unzulässig erscheinen lassen, so haben die Kreisbehörden (Komitatsbehörden, Delegationen) die dießfälligen Anträge im Wege der Statthaltereien an das k. k. Handelsministerium zu richten, welches im Einvernehmen mit dem Ministerium des Innern und der obersten Polizeibehörde darüber entscheiden wird.

§. 6.

Das Hausirbuch wird, mit Ausnahme eines Betrages von 10 fr., welcher die Gestehungskosten des Buches zu decken bestimmt ist, und des Stempels von 30 fr., unentgeltlich ausgefertigt.

§. 7.

Die Obrigkeiten der Orte, für welche die Widirung des Hausirbuches vorgeschrieben ist (§§. 8 und 9 des Hausir-Gesetzes), haben dasselbe mit dem amtlichen Vidi unentgeltlich zu versehen und darüber ein eigenes Vormerkbuch zu führen.

§. 8.

Die bestätigende Widirung der Kreisbehörde, durch welche einem Hausirer aus einem andern Kronlande die Hausir-Bewilligung auch in dem Kronlande, in welchem die Kreisbehörde den Sitz hat, ertheilt wird, hat ebenfalls unentgeltlich zu geschehen.

Die ertheilte Bewilligung ist in das im §. 3 dieser Vorschrift erwähnte Register einzutragen und es hat sowohl, was die Beirückung der Zahl des Registers in der Widirungsklausel, als die Anführung des Hausirbuches, auf welches sich die Bewilligung stützt und die Dauer desselben betrifft, das Gleiche zu gelten, was in diesen Beziehungen in den §§. 3 und 4 dieser Vorschrift in Ansehung der Hausirbücher und deren Registrirung für die verleihenden Behörden angeordnet worden ist.

§. 9.

W przypadku śmierci trudniącego się handlem obnośnym, władza pertraktacyjna powinna natychmiast zająć obnośną książkę, i też przesłać władzy obwodowej, (żupaństwu [komitatowi], delegacyi), która ją wydała. Zwierzchność zaś miejscowa obowiązana o każdym takim przypadku śmierci człowieka, który się trudnił handlem obnośnym, donieść bez zwłoki wymienionej władzy obwodowej, (żupaństwu [komitatowi], delegacyi).

§. 10.

Do nadzoru nad trudniącymi się handlem obnośnym, powołana przed innymi c. k. żandarmerya, straż policyjna i skarbowa.

§. 11.

W sprawach, dotyczących się handlu obnośnego, rekurs w drugiej instancji wnosi się tam, gdzie prawo nie innego nie postanawia, do Namiestnictwa, w trzeciej do c. k. Ministerstwa Handlu. Gdzie rozporządzenie wyszło od samego Namiestnictwa, rekurs idzie wprost do Ministerstwa.

Przeciw dwóm jednobrzmiącym wyrokom rekursu wnosić nie wolno.

Baumgartner m. p.

(Do przepisu względem wykonania Patentu o handlu obnośnym).

(w osemce).

Licz. (rejestrz czyli spisu).

1. kartka.

Obnośna książka handlarska.

1. strona.

w skutek najwyższej ustawy z dnia 4. Września 1852 r.

dla.....

Imię i nazwisko .....

Ojczyzna i miejsce urodzenia.....

Miejsce zamieszkania i gmina przynależności .....

Rok urodzenia.....

Stan (bezzenny, żonaty, wdowiec).....

Religia .....

Własnoręczny podpis.....

§. 9.

Geht ein Hausfrier mit Tod ab, so hat die Abhandlungsbehörde sogleich das Hausfrierbuch in Empfang zu nehmen und es der Kreisbehörde (Komitate, Delegation), von welcher es ausgestellt wurde, einzusenden. Die Ortsobrigkeit hat aber von jedem solchen Sterbefalle eines Hausfriers der besagten Kreisbehörde (Komitate, Delegation) ungesäumt die Anzeige zu machen.

§. 10.

Zur Ueberwachung der Hausfrier sind vor Allem die k. k. Gensd'armen, die Polizei- und Finanzwache berufen.

§. 11.

In Hausfir-Angelegenheiten geht dort, wo das Gesetz nichts Anderes vorschreibt, der Rekurs in zweiter Instanz an die Statthalterei und in dritter an das k. k. Handelsministerium. Dort wo die Verfügung von der Statthalterei selbst ausgegangen ist, geht der Rekurs unmittelbar an das Ministerium.

Gegen zwei gleichlautende Erkenntnisse ist ein Rekurs nicht gestattet.

Baumgartner m. p.

(Zur Vollzugs-Vorschrift des Hausfir-Patentes.)

(in Oktav)

Nr. (des Registers)

1. Blatt.

Hausfrierbuch

1. Seite.

in Folge des Allerhöchsten Gesetzes vom 4. September 1852.

für .....

Tauf- und Zuname .....

Vaterland und Geburtsort .....

Wohnort und Zuständigkeitsgemeinde .....

Geburtsjahr .....

Stand (ledig, verheiratet, Witwer) .....

Religion .....

Eigene Unterschrift .....

2. strona.

Opis osoby:

- Wzrost .....
- Twarz .....
- Oczy .....
- Nos .....
- Usta .....
- Włosy .....
- Osobliwe znamiona .....

2. kartka. Ważna do (określenie czasu podług dnia kalendarzowego)

3. strona.

Dla kraju koronnego.....

w okręgu granicznym.....

mianowicie w dystryktach..... *)

Spis miast i wsi, w których handlem obnośnym trudnić się nie wolno: .....

Towary, do których się pozwolenie odnosi

- a) nie podpadające kontroli: .....
- b) podpadające kontroli..... *)

3. kartka.

Nosiciel towarów)

(Wyrażenie i opisanie osoby, podobnie jak na stronie 1. i 2.)

4. i 5. kartka.

U w a g i.

6. kartka aż do 16.

W i z y.

17. kartka. Wyciąg z najwyższej ustawy z dnia 4. Września 1852.

§. 6. „Pozwolenie trudnienia się handlem obnośnym ważne jest tylko dla osoby“ i. t. d. aż do końca.

§. 8. (w całości)

§. 9. Od początku aż do „w całym kraju koronnym“

§. 12. (cały)

§. 13. aż do „urzędowego widi“

§. 16. (cały)

§. 19. (cały)

§. 21. (cały).

Za wydanie obnośnej książki handlar-
skiej uiścić należy kwotę 10 kr. i na-
leżytość stemplową 30 kr.

*) Należy przekreślić, gdzie to nie zachodzi.

2. Seite.

Personsbefchreibung:

Statur .....

Geficht .....

Augen .....

Nafe .....

Mund .....

Haare .....

Befondere Kennzeichen .....

2. Blatt. Giltig bis (Zeitangabe nach dem Kalendertage)

3. Seite.

Für das Kronland .....

im Grenzbezirke .....

und zwar in den Distrikten..... *)

Verzeichniß der Städte und Ortschaften, wo zu hausiren nicht gestattet ist: .....

..... *)

Waaren, auf welche sich das Befugniß bezieht

a) nicht kontrolpflichtige: .....

b) kontrolpflichtige: .....

3. Blatt.

Waarenträger *)

(Angabe und Personsbefchreibung wie Seite 1 und 2)

4. u. 5. Blatt.

Anmerkungen.

6. bis 16. Blatt.

Widurungen.

17. Blatt. Auszug aus dem Allerhöchsten Befehle vom 4. September 1852.

§. 6. „Die Hausirbewilligung gilt nur für die Person“ u. f. w. bis zu Ende.

§. 8. (im Ganzen)

§. 9. vom Aufzuge bis „Kronland zu Theil wird“

§. 12. (ganz)

§. 13. bis „Vidi vorzuzeigen“

§. 16. (ganz)

§. 19. (ganz)

§. 21. (ganz)

Für Ausfertigung des Hausirbuches ist ein Betrag von 10 fr. und die Stempelgebühre von 30 fr. zu entrichten.

*) Ist zu durchstreichen, wo der Fall nicht vorkommt.

Ostatnia kartka i ostatnia strona. Wydana od.....
dnia .....

(P. M.) (Podpis przełożonego).

36.

Rozporządzenie krajowej Dyrekcji Skarbowej z dnia 9. Stycznia 1853,

**o zmianie warunku kontraktowego, przepisane go rozporządzeniem
Administracji dochodów skarbowych, z dnia 19. Grudnia 1845 l.
33862, względem złożenia niektórych dokumentów dla ocenienia
wartości hipoteki na kaucyę dzierżawną ofiarowaną.**

Na zasadzie dekretu wysokiego Ministerstwa Skarbu z dnia 26. Listopada 1850 l. 24046/1191, zważywszy, że stosownie do najwyższego Patentu z dnia 10. Października 1849, (Dziennik praw kraj. cz. II, nr. 27, str. 24); oprócz Lwowa i Brodów, inne także miasta i osiadłości podlegają podatkowi z czynszów domowych, zmienia się warunek kontraktu dzierżawnego w punkcie 1. rozporządzenia byłej Administracji dochodów skarbowych z dnia 19. Grudnia 1845 l. 33862, (Zbiór ustaw prowinc. z roku 1846, nr. 14, str. 38) przepisany, w sposób następujący:

„W razie dawania kaucyi przez hipotekę złożyć winien dzierżawca co do realności na kaucyę zapisanej, oprócz aktu sądowego detaksacyi nad trzy lata nie dawniejszego, niemniej najnowszego wyciągu tabularnego téjże realności, w którym także i kaucya już zaintabulowaną wykazana być powinna, zaś co do dóbr ziemskich buchalteryczny wykaz dochodów katastralnych, a co do budynków, podlegających podatkowi z czynszów domowych, certyfikat urzędu podatkowego względem przychodu z czynszów najmu ostatnim razem fasonowanego, tudzież urzędowe poświadczenie dobrego stanu budowli takich realności, wraz z dokumentem kaucyi u powiatowej władzy skarbowej, w której okręgu realność na kaucyę zapisana jest położona. Prawo osądzenia, czy kaucya dzierżawna przez hipotekę jest do przyjęcia, jako i względem każdego innego sposobu dawania kaucyi, przynależy władzy skarbowej, zawiadującej przedmiotem dzierżawnym, której wyrokowi dzierżawca, w jakikolwiekby sposób rozpoznanie hipoteki przedsięwzięte zostało, bezwarunkowo poddać się ma.

Reszta warunków powołanego rozporządzenia zostaje w swojej mocy.

Krajewski m. p.

Letztes Blatt, letzte Seite. Ausgefertigt von .....
 . am .....

(L. S.) (Unterschrift des Vorstehers)

36.

Verordnung der Finanz-Landes-Direktion vom 9. Jänner 1853,

betreffend die Abänderung der mit der Kameral-Gefällen-Verwaltungs-Verordnung vom 19. Dezember 1845 Z. 33862 vorgezeichneten Vertragsbestimmung zur Beibringung einiger Behelfe zur Beurtheilung des Werthes der zur Pachtkaution angebotenen Hypothek.

Auf Grund des hohen Finanzministerial-Dekretes vom 26. November 1850 Z. 24046/1191 wird, nachdem in Gemäßheit des Allerhöchsten Patentes vom 10. Oktober 1849 (Landes-Gesetzblatt, II. Stück, Nr. 27, Seite 21) auch andere Städte und Ortschaften als Lemberg und Brody der Hauszinssteuer unterliegen, die im Punkte 1 der Verordnung der bestandenenen Kameral-Gefällen-Verwaltung vom 19. Dezember 1845 Z. 33862 (Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1846, Nr. 14, Seite 38) vorgezeichnete Pachtvertragsbestimmung in folgender Weise abgeändert:

„Im Falle der Kauzionsleistung mittelst Hypothek hat der Pächter außer dem nicht über drei Jahre alten gerichtlichen Schätzungsakte, der zur Kauzion verschriebenen Realität, dann dem neuesten Tabularvertrakte dieser Realität, worin auch schon die Kauzion verbüchert erscheinen muß, bei Landgütern den buchhalterischen Katastral-Erträgnißausweis, und bei Gebäuden, welche der Hauszinssteuer unterliegen, das steuerämliche Zertifikat über das in der letzten Zeit satirte Miethzinsverträgniß und die ämtliche Bestätigung des guten Bauzustandes dieser Realitäten zugleich mit der Kauzionsurkunde bei derjenigen Finanzbezirksbehörde, in deren Bereiche die verschriebene Realität sich befindet, beizubringen. Das Recht über Annehmbarkeit der Pachtkaution mittelst Hypothek, so wie über jede anderweite Art der Pachtkautionsleistung abzusprechen, steht den das Pachtobjekt administrirenden Finanzbehörden zu, deren dießfälligen Aussprüche sich der Pächter, es mag die Hypothekarprüfung auf was immer für eine Weise vorgenommen worden seyn, unbedingt unterwirft.“

Die übrigen Bestimmungen jener Verordnung bleiben unberührt.

Krajewski m. p.

37.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 14. Stycznia 1853,**o nadanych dwóch wyłącznych przywilejach.**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 7. Lutego 1853, Nr. 12.)

Ministerstwo Handlu nadało na podstawie najwyższego Patentu z dnia 15. Sierpnia 1852 następujące wyłączne przywileje:

1. Jakóbowi Hembergerowi, - właścicielowi przywileju w Wiedniu (w mieście pod l. 782), na uczynioną przezeń, jak twierdzi, poprawę w konstrukcyi warstatów czyli maszyn, przydaniem części, skazówką warstatową (Flügelfinger) zwanęj, do przędzenia bawełny i wszelkich włóknistych materyj, która w istocie zasadza się na osobliwém rozciąganiu przędzy, nici, albo taśmy za pomocą jednej lub więcej par wałków rozciągaczów, i wprawieniu tychże w kręcenie się według woli za pomocą tarcz trących; na trzy lata. Opis przywileju, w tajności zachować się mającego, złożony jest w e. k. archiwie przywilejów (l. 10175, H.).

2. Józefowi Kreuzerowi, agentowi kupieckiemu w Wiedniu (w mieście pod l. 450), na uczynioną przezeń, jak twierdzi, poprawę w folgach u wozów, używanych na kolejach żelaznych, szczególnie zaś sprężyn odpornych, które oraz za rysory i sprężyny pociągające użyte być mogą; na rok jeden. Opis przywileju znajduje się do przeglądu w e. k. archiwie przywilejów (l. 10176—H.).

Baumgartner m. p.

38.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 14. Stycznia 1853,

którym przywilej Juliana Franciszka Belleville z dnia 31. Grudnia 1850, na rok trzeci przedłużono.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 7. Lutego 1853, Nr. 12.)

Ministerstwo Handlu uznało za stosowną, przywilej Juliana Franciszka Belleville z dnia 31. Grudnia 1850, nadany na wynalazek nowego systemu tworzenia w okamgnieniu pary, przedłużyć na dalszy rok trzeci, przy rozciągnięciu działalności tegoż na całą Monarchię.

Baumgartner m. p.

37.

Verordnung des Handelsministeriums vom 14. Jänner 1853,**wegen Verleihung zweier ausschließenden Privilegien.**

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 7. Februar 1853, Nr. 12.)

Das Handelsministerium hat folgende ausschließende Privilegien, auf Grundlage des Allerhöchsten Patentes vom 15. August 1852, verliehen:

1. Dem Jakob Hemberger, Privilegiums-Inhaber in Wien (Stadt Nr. 782), auf eine angebliche Verbesserung in der Konstruktion der Stühle oder Maschinen mit einem Organ „Flügelfinger“ genannt, zum Spinnen der Baumwolle und aller faserigen Stoffe, welche in der Wesenheit darin besteht, auf eine eigenthümliche Art und Weise das Garn, die Zwirne oder Bänder mittelst einer oder mehrerer Streckwalzenpaare zu strecken, und ihnen durch Friktions-scheiben eine nach Gutdünken drehende Bewegung zu geben; auf die Dauer von drei Jahren. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 10175—5.).

2. Dem Joseph Kreuzer, Handlungsagenten in Wien (Stadt Nr. 450), auf angebliche Verbesserungen an den Stoßballen der Eisenbahnwaggons, insbesondere der Stoßfedern, welche auch als Trag- und Zugfedern zu verwenden sind; auf die Dauer eines Jahres. Die offenzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 10176 — 5.).

Baumgartner m. p.

38.

Verordnung des Handelsministeriums vom 14. Jänner 1853,

womit das Privilegium des Julian François Belleville vom 31. Dezember 1850 auf das dritte Jahr verlängert wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 7. Februar 1853, Nr. 12.)

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Julian François Belleville vom 31. Dezember 1850 auf die Erfindung eines neuen Systems augenblicklicher Dampferzeugung, auf die weitere Dauer des dritten Jahres, mit Ausdehnung seiner Wirksamkeit auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 18. Stycznia 1853,

o nadanych kilku wyłącznych przywilejach.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 7. Lutego 1853, Nr. 12.)

Ministerstwo Handlu nadało na mocy najwyższego Patentu z dnia 15. Sierpnia 1852, następujące wyłączne przywileje:

1. Aleksandrowi Zieglerowi, ślusarzowi, maszyniście i właścicielowi przywileju w Wiedniu (Neue Wieden, pod l. 480), nadany na wynalazek w wyrabianiu damskich grzebyczków i grzebieni do warkoczów z lanój blachy stalowej, albo drutu stalowego; na rok jeden. Opis przywileju, o którego zachowanie w tajemnicy proszono, złożony jest w c. k. archiwie przywilejów (l. 199 — H.).

2. Janowi Fryderykowi Gärtnerowi młodszemu, kupcowi w Wiedniu (w mieście pod l. 836) i właścicielowi fabryki w Rannersdorfie, nadany na poprawę w wyrabianiu gumy dekstrynowej i surogatów gumy; na dwa lata. Opis przywileju, o którego zachowanie w tajemnicy proszono, złożony jest w c. k. archiwie przywilejów (l. 200 — H.).

3. Adolfowi Weissowi, wywozicielowi w Wiedniu (w mieście pod l. 256), na wynalazek taniego białego mydła mieszanego; na dwa lata. Opis, o którego utajenie proszono, złożony jest w c. k. archiwie przywilejów (l. 218 — H.).

4. Pinkasowi Hartmanowi, trudniącemu się kupiectwem obnośném, mieszkającemu w Wiedniu, (Landstrasse pod l. 219), na wynalazek środka do rozтворzenia kauczuku ku robieniu z niego czernidla do bótów; na rok jeden. Opis przywileju, o którego utajenie proszono, złożony jest w c. k. archiwie przywilejów (l. 221 — H.).

Baumgartner m. p.

Verordnung des Handelsministeriums vom 18. Jänner 1853,

über die Verleihung mehrerer ausschließenden Privilegien.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 7. Februar 1853, Nr. 12.)

Das Handelsministerium hat folgende ausschließende Privilegien auf Grundlage des Allerhöchsten Patentes vom 15. August 1852 verliehen:

1. Dem Alexander Ziegler, Maschinenschlosser und Privilegiums-Inhaber in Wien (neue Wieden Nr. 480), auf eine Erfindung in der Erzeugung von Damen-Vorstech- und Scheiteltämmen aus Gußstahlblech oder Stahlbraht; auf die Dauer eines Jahres. Die Privilegiumsbeschreibung, deren Geheimhaltung angefocht wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 199 — S.).

2. Dem Johann Friedrich Gärtner jun., bürgerlichen Kaufmann in Wien (Stadt Nr. 836), und Fabriksbesitzer in Rannersdorf, auf eine Verbesserung in der Erzeugung des Dextrin-Gummi und der Gummi-Surrogate; auf die Dauer von zwei Jahren. Die Privilegiumsbeschreibung, deren Geheimhaltung angefocht wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 200 — S.).

3. Dem Adolph Weiß, Exporteur in Wien (Stadt Nr. 256), auf die Erfindung einer billigen weißen Kompositions-Seife; auf die Dauer von zwei Jahren. Die Beschreibung, deren Geheimhaltung angefocht wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 218 — S.).

4. Dem Pinkas Hartman, Hausirer, wohnhaft in Wien (Landstrasse Nr. 209), auf die Erfindung eines Mittels zur Lösung des Kautschuks zur Erzeugung einer Stiefelwiche; auf die Dauer eines Jahres. Die Privilegiumsbeschreibung, deren Geheimhaltung angefocht wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 221 — S.).

Baumgartner m. p.

Dziennik rządowy

dla

**kraju koronnego Galicyi i Łodomeryi z Księstwami
Oświęcimskiem i Zatorskiem, tudzież z Wielkiem
Księstwem Krakowskiem.**

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część V.

Wydana i rozesłana dnia 20. Kwietnia 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

**Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Au-
schwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.**

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

V. Stück.

Ausgegeben und versendet am 20. April 1853.

40.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 21. Stycznia 1853,

którem Karolowi Dinklerowi nadano wyłączny przywilej.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 7. Lutego 1853, Nr. 12).

Ministerstwo Handlu uznało za stosowną, nadać na mocy postanowień ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852 Karolowi Dinklerowi, rytownikowi w Wiedniu, (w mieście pod l. 550) na ręce Józefa Bartscha, ajenta w Wiedniu (w mieście pod l. 730) wyłączny przywilej na wynalazek żelazka do prasowania, które w skutek umieszczonego w niem ogrzewacza przez 4 do 6 godzin bez przerwy kosztem 4 do 6 kr. m. k. przy jednostajnym gorącu bez wkładania w nie duszy do prasowania użyć się daje; na rok jeden. Opis przywileju znajduje się w c. k. archiwie przywilejów, gdzie go każdemu przejrzeć wolno (l. 128 — H.).

Baumgartner m. p.

41.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 21. Stycznia 1853,

którem przywilej Wawrzyńca Berra z dnia 21. Grudnia 1843 na rok dziesiąty przedłużono.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 7. Lutego 1853, Nr. 12).

Ministerstwo Handlu uznało za stosowną, przedłużyć przywilej Wawrzyńca Berra z dnia 21. Grudnia 1843 na ulepszenie kuchni oszczędnych i pieców; na dalszy rok dziesiąty, przy rozszerzeniu działalności jego na całą Monarchię.

Baumgartner m. p.

42.

Obwieszczenie Rządu krajowego z dnia 21. Stycznia 1853,

o sposobie wykonywania lekarskiego dozoru nad stanem zdrowia urlopowanych c. k. żołnierzy po odbytej chorobie epidemicznej zapalenia oczu, zwanój inflammatio granulosa-trachomatosa.

Zważywszy, że epidemiczna choroba zapalenia oczu (inflammatio granulosa-trachomatosa), która w roku 1851 między c. k. wojskiem po-

40.

Verordnung des Handelsministeriums vom 21. Jänner 1853,

womit dem **Karl Dintler** ein ausschließendes Privilegium verliehen wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 7. Februar 1853, Nr. 12.)

Das Handelsministerium hat dem **Karl Dintler**, Graveur in Wien (Stadt Nr. 550), durch **Joseph Bartsch**, Agenten in Wien (Stadt Nr. 730), ein ausschließendes Privilegium auf die Erfindung eines Biegeleisens, welches durch die in demselben angebrachte Heizung 4 bis 6 Stunden ohne Unterbrechung mit einem Kostenaufwande von 4 bis 6 kr. C. M. bei immer gleichmäßiger Hitze zum Biegeln verwendet werden könne, ohne heißen Stahl einzulegen, nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegiengesetzes vom 15. August 1852, auf die Dauer eines Jahres zu verleihen befunden. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 128 — S.).

Baumgartner m. p.

41.

Verordnung des Handelsministeriums vom 21. Jänner 1853,

womit das Privilegium des **Lorenz Berr** vom 21. Dezember 1843 auf das zehnte Jahr verlängert wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 7. Februar 1853, Nr. 12.)

Das Handelsministerium hat das Privilegium des **Lorenz Berr** vom 21. Dezember 1843 auf eine Verbesserung an den Sparherden und Defen, auf die weitere Dauer des zehnten Jahres, mit der Ausdehnung seiner Wirksamkeit auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

42.

Kundmachung des Landesguberniums vom 21. Jänner 1853,

betreffend die Art, in der die weitere ärztliche Beaufsichtigung des Gesundheitsstandes der, nach überstandener **granuloeser-trachomatoeser** Augenentzündung beurlaubten k. k. Soldaten Statt zu finden hat.

Mit Rücksicht auf den Umstand, daß die granuloese (trachomatoese) Augenentzündung, welche im Jahre 1851 unter der k. k. Militär-Mannschaft aufgetreten

jawila się, a która w pewnych przypadkach, szczególnie w recydywach, nie wyłącza możliwości udzielenia się innym ludziom, wymaga, aby ci, którzy, bywszy nią dotkniętymi, niezupełnie wylęczonymi zostali, poddani byli pod ciągłą, przynajmniej często od czasu do czasu przedsiębrać się mającą rewizję lekarską, wysokie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, porozumiewszy się z c. k. Ministerstwem Wojny, postanowiło w interesie policyi zdrowia, dekretem z dnia 13. b. m. l. 29131 rozporządzić, co następuje:

1) C. k. żołnierze, chorobą zapalenia oczu, granulosa zwaną, dotknięci, i dla zupełnego wylęczenia się urlopowani, mają, dostawszy się na miejsce urlopu, podobnie jak inni urlopnicy stawić się przed którym c. k. lekarzem polowym, a gdyby takiego nie było, przed lekarzem cywilnym do rewizyi, aby, jeśliby podczas pochodu zaszło jakie pogorszenie tej choroby, takowe natychmiast odkryć można.

2) Gdy istotnie zajdzie takie pogorszenie, a mianowicie w takim sposobie, iżby stąd szérszenia się choroby przez zarazę obawiać się należało, tedy takiego urlopnika czémprędzej do najbliższego lazaretu na kuracyę oddać potrzeba, wyjąwszy chyba, jeżeli pewnaby była pomoc lekarska i pielęgowanie w domu na koszt urlopnika.

Aby zaś meldowanie się tych urlopników u właściwego lekarza, tak za przybyciem na miejsce urlopu, jako i w razie pogorszenia się choroby, nie było zaniechane, przełożona władza wojskowa wyda należyte rozporządzenie, aby każdy urlopowany, a na oczy chory żołnierz przed wyjściem z lazaretu pouczonym był o potrzebie ścisłego przestrzegania tego, w interesie samychże chorych wydanego przepisu.

3) Ażeby także, oprócz powyższych przypadków, mieć ciągłą wiadomość o stanie zdrowia pomienionych urlopowanych, na oczy chorych żołnierzy, zwierzchności miejscowe, a za ich pośrednictwem lekarze cywilni, w pewnej okolicy lub okręgu publicznie posadowieni, mianowicie okuliści, jeśliby ci tam się znajdowali, mają poczynić stosowne zarządzenie co do opatrywania takich chorych w krótszych okresach czasu, np. co dwa tygodnie, jakoteż co do zapobieżenia grożącemu działaniu tej choroby na ludność okręgu, w którym zamieszkuje dotknięty nią urlopnik.

Gdy podług dalszej osnowy powołanego dekretu ministerskiego, wysokie c. k. Ministerstwo Wojny zavezwane zostało, aby zgodnie z powyższemi urządzeniami wydało odpowiednie przepisy do wojskowych c. k. władz i organów, przeto zwraca się uwagę Urzędów Obwodowych, [wszystkich Zwierzchności miejscowych, niemniej wszystkich publicznych jako i prywatnych Urzędników sanitarnych na konieczność wyżej wspomnianych, w interesie policyi zdrowia wydanych rozporządzeń, i wzywa się tychże, aby w każdym wydarzającym się

ist, und welche in manchen Fällen, insbesondere bei Recediven, die Möglichkeit der Uebertragung des Nebels auf andere nicht ausschließt, eine fortdauernde, wenigstens in gewissen kürzeren Zeiträumen vorzunehmende ärztliche Untersuchung der damit behaftet gewesenen und nicht vollkommen geheilten Individuen erheischt, hat das hohe Ministerium des Innern nach gepflogenem Bernehmen mit dem k. k. Kriegs-Ministerium, im Interesse der öffentlichen Gesundheitspflege mit dem Erlaße vom 13. d. M. Z. 29131 Folgendes zu verfügen befunden:

1. Die mit granuloeser Augenentzündung behafteten, zur Erzielung der vollkommenen Heilung beurlaubten k. k. Soldaten haben sich nach dem Eintreffen in dem Orte ihrer Beurlaubung wie andere Urlauber von einem k. k. Feldarzte, oder in Ermangelung eines solchen, von einem Zivilarzte untersuchen zu lassen, damit eine etwaige, während des Marsches eingetretene Verschlimmerung des Augenleidens bei solchen Beurlaubten sogleich entdeckt werden könne.

2. Im Falle eine solche Verschlimmerung, und zwar in einer derartigen Weise eintritt, daß hievon eine Verbreitung durch Ansteckung zu besorgen wäre, so ist ein solcher Beurlaubter ehestens zur Heilung in das nächste Militär-Spital abzugeben, wenn anders nicht dessen zweckmäßige ärztliche Behandlung und Pflege zu Hause auf eigene Kosten vollkommen gesichert wäre.

Damit übrigens die Meldung der Beurlaubten bei dem betreffenden Arzte sowohl bei ihrem Eintreffen im Orte der Beurlaubung, als bei dem Eintritte einer Verschlimmerung ihres Leidens stattfindet, so wird die vorgesetzte Militär-Behörde das Geeignete veranlassen, daß jeder beurlaubte augenkrankte Soldat vor seinem Abgehen aus dem Spital über die Nothwendigkeit der genauen Befolgung dieser, im Interesse der einzelnen Kranken gegebenen Vorschrift belehrt werde.

3. Um auch außer den obigen Fällen von dem Gesundheits-Zustande der erwähnten, auf Urlaub befindlichen augenkranken Soldaten fortan in Kenntniß erhalten zu werden, so haben die Orts-Obrigkeiten, und durch ihre Vermittlung die in einem Orte oder Bezirke öffentlich angestellten Zivilärzte, namentlich die etwa vorhandenen Augenärzte, wegen Untersuchung jener Augenkranken, in kürzeren Zeitperioden, etwa von 2 zu 2 Wochen, so wie wegen Hintanhaltung einer zu besorgenden Rückwirkung der Augenkrankheit auf die Bevölkerung des Bezirkes, in welchem der damit behaftete Urlauber seinen Wohnsitz hat, das Geeignete zu veranlassen.

Indem nach dem weiteren Inhalte des bezogenen hohen Ministerial-Erlaßes das hohe k. k. Ministerium des Kriegswesens angegangen wurde, die mit obigen Verfügungen im Einklange stehenden Anordnungen an die k. k. Militär-Behörden und Organe zu erlassen, werden die Kreisämter, sämtliche Orts-Obrigkeiten und sowohl die angestellten, als alle Privat-Sanitäts-Individuen auf die oberwähnte Nothwendigkeit dieser im Interesse der öffentlichen Gesundheitspflege erlassenen Verfügungen aufmerksam gemacht und aufgefordert, in jedem vorkommenden Falle zu einer, dem

razie do wykonywania tychże zgodnie z zamierzonym ważnym celem jak najczynniej się przykładali.

Gołuchowski m. p.

43.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 22. Stycznia 1853,

o przedłużeniu kilku przywilejów.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 7. Lutego 1853, Nr. 12).

Ministerstwo Handlu widziało się spowodowaném, następujące wyłączne przywileje przedłużyć, przy rozciągnięciu ich działalności na całą Monarchię:

1) Przywilej Józefa Grassi w Medyolanie (Nr. 922) i Franciszka Pesina, inżyniera w Mancy z dnia 23. Grudnia 1851 na odkrycie nowego sposobu przewożenia ziemi, żwiru i krzemienia; na rok drugi.

2) Przywilej adwokata nadwornego i sądowego Dra. Ignacego Wildner-Maithsteina w Wiedniu, z dnia 25. Grudnia 1849, na wynalazek pieców płytowych z ogniskiem do dowolnego zwiększenia, i z odświeżającymi powietrze wiatropędami; na rok czwarty i piąty.

3) Przywilej Ludwika Mertensa, kapelusznika w Wiedniu (Mariahilf Nr. 40), z dnia 10. Kwietnia 1850, na poprawę w robieniu wszelkich kapeluszków pilśnianych i jedwabnych, trzewików pilśnianych i t. d.; na rok czwarty.

4) Przywilej Karola Köhlera, byłego pod lekarza polowego w Pradze, z dnia 31. Grudnia 1850, na wynalazek esencji ożywiającej i umacniającej korzenie włosów; na rok trzeci i czwarty.

5) Przywilej Jana Mortona (John Morton), fabrykanta towarów bronzowych w Wiedniu, z dnia 3. Stycznia 1842, na poprawę przymieszania metalm dosady; na rok dwunasty.

6) Przywilej Jana Chrzeciela Beniamina Lajgnela, inżyniera cywilnego w Paryżu, z dnia 29. Grudnia 1851, na wynalazek i poprawę w składzie lokomotywów do kolei żelaznej; na rok drugi.

7) Przywilej z dnia 29. Grudnia 1851 r., pierwiastkowo, mechanikowi Józefowi Swobodzie nadany, potem na Karola Szwejgera, blacharza w Wiedniu przelany, opiewający na wynalazek nowego narzędzia do czyszczenia i chłodzenia przy tworzeniu gazu świetlnego; na rok drugi.

beabsichtigten wichtigen Zwecke entsprechenden Durchführung der bezüglichen Anordnungen thätigst mitzuwirken.

Goluchowski m. p.

43.

Verordnung des Handelsministeriums vom 22. Jänner 1853,

womit mehrere Privilegien verlängert werden.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 7. Februar 1853, Nr. 12.)

Das Handelsministerium hat nachstehende ausschließende Privilegien, mit Ausdehnung der Wirksamkeit derselben auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden:

1. Das Privilegium des Joseph Grassi in Mailand (Nro. 922) und des Franz Pessina, Ingenieurs zu Monza, vom 23. Dezember 1851, auf die Entdeckung einer neuen Methode, um Erde, Kiesel, Kieselsteine und andere ähnliche Gegenstände zu transportiren; auf das zweite Jahr.
2. Das Privilegium des Hof- und Gerichtsadvokaten Dr. Ignaz Wildner-Maitzstein in Wien, vom 25. Dezember 1849, auf eine Erfindung von Platten-Defen mit beliebig zu vergrößernder Heizfläche und frischer Luftventilation; auf das vierte und fünfte Jahr.
3. Das Privilegium des Ludwig Mertens, Hutfabrikanten in Wien (Mariahilf Nro. 40), vom 10. April 1850, auf eine Verbesserung in der Erzeugung aller Gattungen von Filz- und Seidenhüten, Filzschuhen u. s. w.; auf das vierte Jahr.
4. Das Privilegium des Karl Köhler, gewesenen Militär-Unterarztes in Prag, vom 31. Dezember 1850, auf die Erfindung einer Haarzwiebel-Belebungs- und Kräftigungssessenz; auf die Dauer des dritten und vierten Jahres.
5. Das Privilegium des John Morton, Bronzewaaren-Fabrikanten in Wien, vom 3. Jänner 1842, auf eine Verbesserung in der Legirung der Metalle; auf das zwölfte Jahr.
6. Das Privilegium des Johann Baptist Benjamin Laignel, Zivil-Ingenieurs in Paris, vom 29. Dezember 1851, auf eine Erfindung und Verbesserung in dem Lokomotiv-Systeme der Eisenbahnen; auf das zweite Jahr.
7. Das ursprünglich dem Mechaniker Joseph Sivoboda verliehene und seither an den Spänglermeister Karl Schweiger in Wien übergegangene Privilegium vom 29. Dezember 1851, auf die Erfindung eines neuen Reinigungs- und Kühlapparates für die Bereitung des Leuchtgases; auf das zweite Jahr.

8) Przywilej Franciszka Kordona, mosiężnika w Wiedniu, (Szottenfeld, Nr. 453), z dnia 8. Stycznia 1847 na poprawę, za pomocą której towary złote i srebrne przedźej, wytworniej i taniiej wyrabiać można; na rok siódmy.

Baumgartner m. p.

44.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 23. Stycznia 1853,

którem Janowi Majerowi nadano wyłączny przywilej.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 7. Lutego 1853, Nr. 12).

Ministerstwo Handlu uznało się spowodowaném, na mocy postanowień najwyższej ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852 r., nadać Janowi Majerowi, c. k. uprzywilejowanemu hurtownikowi i właścicielowi przędzalni bawelnianej w Tannenwaldzie w Czechach, na ręce A. Heinricha, sekretarza niższo-austryackiego towarzystwa przemysłowego w Wiedniu, wyłączny przywilej na poprawę krosna ręcznego, a to za pomocą regulatora, ku temu przeznaczonego, ażeby, jakoś wyrabianej materyi nie od dowolności tkacza, ale od mechanizmu zawisła uczynić; na lat pięć. Opisanie, w tajności być mające, przechowuje się w c. k. archiwie przywilejów (l. 93 — H.).

Baumgartner m. p.

45.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 24. Stycznia 1853,

którem przywilej pierwiastkowo Franciszkowi Englerowi pod d. 23. Lutego 1851 nadany, potem na Ignacego Reimanna przelany, dla braku nowości przedmiotu za uchylony ogłoszono.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 7. Lutego 1853, Nr. 12).

Ministerstwo Handlu spowodowane zostało, przywilej pierwiastkowo Franciszkowi Englerowi dnia 23. Lutego 1851 na wynalazek oczyszczenia gorzałki od przyswędu nadany, a potem na własność Ignacego Reimanna przelany; ze względu na §. 29, lit. a, bb) ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, uchylić dla braku nowości przedmiotu. Opisanie tego przywileju, przechowane w c. k. archiwie przywilejów, jest teraz każdemu do przejrzania wolne.

Baumgartner m. p.

8. Das Privilegium des Franz Kordon, bürgerlichen Gürtlers in Wien (Schottenfeld Nr. 453), vom 8. Jänner 1847, auf eine Verbesserung, alle Gattungen Gold- und Silberwaaren schneller, eleganter und billiger zu erzeugen; auf das siebente Jahr.

Baumgartner m. p.

44.

Verordnung des Handelsministeriums vom 23. Jänner 1853,

womit dem Johann Mayer ein ausschließendes Privilegium verliehen wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 7. Jänner 1853, Nr. 12.)

Das Handelsministerium hat dem Johann Mayer, k. k. privilegierten Großhändler und Eigenthümer der Baumwollspinnfabrik zu Tannwald in Böhmen, durch A. Heinrich, Sekretär des niederösterreichischen Gewerbsvereines in Wien, ein ausschließendes Privilegium auf eine Verbesserung an Handwebestühlen mittelst Regulators, wodurch bezweckt wird, die Qualität des zu erzeugenden Stoffes nicht von der Willkür des Webers, sondern von einem Mechanismus abhängig zu machen, nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegiengesetzes vom 15. August 1852, auf die Dauer von fünf Jahren zu verleihen befunden. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 93 — 5.).

Baumgartner m. p.

45.

Verordnung des Handelsministeriums vom 24. Jänner 1853,

womit das ursprünglich dem Franz Engler am 23. Februar 1851 verliehene, und seither in das Eigenthum des Ignaz Reimann übergegangene Privilegium, wegen Mangels an Neuheit für aufgehoben erklärt wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 7. Februar 1853, Nr. 12.)

Das Handelsministerium hat sich bestimmt gefunden, das ursprünglich dem Franz Engler am 23. Februar 1851 verliehene, und seither in das Eigenthum des Ignaz Reimann übergegangene Privilegium auf eine Erfindung in der Entfuselung des Branntweines, mit Rücksicht auf den §. 29 lit. a, bb) des Privilegiengesetzes vom 15. August 1852, wegen Mangels an Neuheit aufzuheben. Die dießfällige Privilegiumsbeschreibung befindet sich nunmehr in dem k. k. Privilegien-Archive zu Sedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Baumgartner m. p.

Rozporządzenie Trybunału Apelaeynego, a oraz Wyższego Sądu Karnego, z dnia 31. Stycznia 1853,

o ćwierćroczném wykazywaniu wydatków na cywilne sztafety, ex officio wysyłane podług odróżnionych Ministeryów, odnośnie podług zakresu działalności e. k. najwyższej Władzy Policyjnej, tudzież Zakładu Loteryjnego.

Podług oznajmienia wysokiego Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 21. Stycznia 1853 l. 18778, e. k. Jeneralna Dyrekeya Poczty, jako o tém opiéwa odezwa e. k. Ministerstwa Handlu z dnia 20. Listopada 1852 l. 21664, polecila nadwornej Pocztovej Izbie Rachunkowej, ażeby wydatki na sztafety cywilne, wysyłane ex officio podług odróżnionych Ministeryów, odnośnie podług zakresu działalności e. k. najwyższej Władzy Policyjnej i Zakładu Loteryjnego, co ćwierć roku wykazywała, za którym odróżnieniem potém nastąpi zapłata podług oddzielnych sum ogółowych z funduszu kameralnego, a właściwie z funduszu loteryjnego. Aby więc e. k. nadworna Pocztowa Izba Rachunkowa była w stanie, w mowie będące wykazy składać w przepisany onej sposobie, uznały Ministerstwa za stosowne polecić, by na certyfikatach, jakie władze wysyłające kazdej sztafecie wydawają, a na których dotąd tylko władza wysyłająca i odbierająca wymieniona bywała, wyrażały imiennie także to Ministerstwo, (niemniej najwyższą Władzę Policyjną, albo Jeneralną Dyrekeyę Rachunkową), w którego zakres wchodzi przedmiot wyprawionej sztafety, właściwie więc tę władzę, w której interesie wyprawia się sztafetę, przyczém nadworna Pocztowa Izba Rachunkowa to prawidło zachować ma, iż w wypadkach gdzieby takowego dokładniejszego wyrażenia nie stawało, odnośnie wydatki zapisywać będzie na karb onego Ministerstwa, lub onej władzy centralnej, którym podlega władza sztafetę wysyłająca.

Eder m. p.

**Erlass des Appellations- und Kriminal-Obergerichtes
vom 31. Jänner 1853,**

betreffend die vierteljährige Nachweisung der Auslagen für *ex officio* Civil-
Staффeten nach Ministerien, beziehungsweise nach dem Ressort der k. k. Obersten
Polizeibehörde dann der Lotto-Anstalt.

Laut Eröffnung des hohen Justizministeriums vom 21. Jänner 1853 Z. 18778, ist nach einer Mittheilung des k. k. Handelsministeriums vom 20. November 1852 Z. 21664 die Posthofbuchhaltung durch das k. k. General-Rechnungs-Direktorium angewiesen worden, in Zukunft die Auslagen für *ex officio* Civil-Staффeten nach Ministerien, beziehungsweise nach dem Ressort der k. k. Obersten Polizeibehörde, dann der Lotto-Anstalt vierteljährig nachzuweisen, wornach sodann die Berichtigung nach gesonderten Gesamtschritten aus dem Kameral-, respective Lottosonde zu erfolgen hätte. Um nun die k. k. Posthofbuchhaltung in den Stand zu setzen, die fraglichen Nachweisungen in der ihr aufgetragenen Art und Weise liefern zu können, ist von den Ministerien als zweckmäßig anerkannt worden, daß auf den von den absendenden Behörden zu jeder Staффete auszustellenden Zertifikaten, auf welchen bisher bloß die aufgebende und empfangende Behörde angegeben ist, auch noch dasjenige Ministerium (oder die Oberste Polizeibehörde, oder das General-Rechnungs-Direktorium), in dessen Ressort der Gegenstand der abgesendeten Staффeten gehört, respective in dessen Interesse die Absendung erfolgt, namhaft gemacht werde, wobei für die Posthofbuchhaltung als Regel zu gelten hat, daß in jenen Fällen, wo eine solche nähere Angabe auf den Zertifikaten fehlt, die bezüglichen Auslagen demjenigen Ministerium oder jener Zentralbehörde zur Last zu schreiben sind, welchem die, die Staффeten absendende Behörde untersteht.

Eder m. p.

Dziennik rządowy

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Ówieczimskim i Zatorskim, tudzież z Wielkim
Księstwem Krakowskim.

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część VI.

Wydana i rozesłana dnia 22. Kwietnia 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Au-
schwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

VI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 22. April 1853.

Rozporządzenie Prezydium krajowego z dnia 1. Kwietnia 1853, którym do publicznej wiadomości podają się zmiany zaszcze w postanowieniach ustaw o uwolnieniu gruntu od ciężarów, i w składzie organów, ustanowionych do przeprowadzenia uwolnienia gruntu od ciężarów w Galicyi i Wielkiem Księstwie Krakowskiem.

Jego C. K. Apostolska Mość raczył najwyższym listem gabinetowym z dnia 7. Marca 1853 poruczyć za szczególny obowiązek jak najspieszniejsze przeprowadzenie uwolnienia gruntu od ciężarów w Galicyi i Okręgu Krakowskim, upoważniając JW. Ministra Spraw Wewnętrznych, ażeby w tym zamiarze tak w ustanowieniu i składzie Komisyj do tego dzieła wyznaczonych, jakoteż w przepisany w tej mierze postępowaniu, z mianym na to względem, iż najwyższém postanowieniem z dnia 14. Września r. p. dla Galicyi i Krakowa wydaném utworzenie dwóch ziem (okręgów) administracyjnych poleconém zostało, i z zachowaniem zasady, że sprawa służebności od właściwej sprawy wynagrodzenia za należności urbaryalne odłączoną, a obie te rozprawy podobnie, jak się to dzieje w innych niemiecko-słowiańskich krajach koronnych, z osobna przeprowadzone być mają, wydał rozporządzenia prowadzące do jak największego uproszczenia i przyspieszenia całej czynności, tudzież do zawarowania wszystkich przytém występujących interesów, a względnie ażeby ku temu w dotyczących dotychczasowych przepisach zarządził zmiany, jakieby się potrzebnymi lub stosownymi okazały.

W skutek tego najwyższego nakazu zajdą według rozporządzenia JW. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22. Marca 1853 l. 612 następujące zmiany w organach ustanowionych do przeprowadzenia uwolnienia gruntu od ciężarów w Galicyi, tudzież w postanowieniach rozporządzenia o przeprowadzeniu tegoż dzieła z dnia 28. Lipca (4. Października) 1850 (Dziennik ustaw krajowych z roku 1851, część I.).

I. Ustanowione do przeprowadzenia uwolnienia gruntu od ciężarów w Galicyi trzy Komisye ministeryalne, t. j. we Lwowie, Stanisławowie i Krakowie, sprowadza się do dwóch, które będą miały siedzibę swoją we Lwowie i Krakowie.

Pierwszj z nich poruczone będą oprócz jój dotychczasowych czynności jeszcze wszystkie sprawy, włożone teraz na Komisję ministeryalną Stanisławowską, a zakres jój działalności ma się na przyszłość rozciągać na owe części Królestwa Galicyi i Lodomeryi, które przydzielone są c. k. Rządowi krajowemu Lwowskiemu, albo kiedyś Namiestnictwu we Lwowie przydzielone będą.

Kundmachung des Landes-Präsidiums vom 1. April 1853,

wodurch die, in den Bestimmungen der Grundentlastungs-Gesetze, und in den zur Durchführung der Grundentlastung in Galizien und dem Großherzogthume Krakau aufgestellten Organen, eingetretenen Aenderungen zur öffentlichen Kenntniß gebracht werden.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchstem Kabinettschreiben vom 7. März 1853 die thunlichste Beschleunigung der Durchführung der Grundentlastung in Galizien und dem Krakauer Gebiete zur besonderen Pflicht zu machen, und den Herrn Minister des Innern zu ermächtigen geruht, zu diesem Ende sowohl in der Aufstellung und Zusammensetzung der Durchführungs-Kommissionen, als auch in dem diesfalls vorgeschriebenen Verfahren mit Rücksicht auf die durch die Allerhöchste Entschliebung vom 14. September v. J. für Galizien und Krakau verfügte Bestimmung zweier Verwaltungs-Gebiete und unter Festhaltung des Grundsatzes, daß die Servitutenfrage von der eigentlichen Arbarial-Entschädigung zu trennen, und beide Verhandlungen, gleichwie dies in den andern deutsch-slavischen Kronländern geschieht, gesondert durchzuführen seien, die zur möglichsten Vereinfachung und Beschleunigung des ganzen Geschäftes erforderlichen, mit der Wahrung aller dabei betheiligten Interessen vereinbarlichen Anordnungen zu treffen und rücksichtlich die zu dem Ende sich als nothwendig und zweckmäßig darstellenden Modifikationen der bezüglichen bisherigen Vorschriften zu verfügen.

In Folge dieses Allerhöchsten Auftrages haben zufolge Erlasses des Herrn Ministers des Innern vom 22. März 1853 Z. 612 nachfolgende Aenderungen in den zur Durchführung der Grundentlastung in Galizien aufgestellten Organen, und in den Bestimmungen der Grundentlastungs-Durchführungs-Verordnung vom 28. Juli (4. October) 1850 (Landes-Gesetzblatt vom Jahre 1851, I. Stück) einzutreten.

I. Die zur Durchführung der Grundentlastung in Galizien aufgestellten drei Ministerial-Kommissionen zu Lemberg, Stanislaw und Krakau werden auf zwei reduziert, welche ihren Sitz in Lemberg und Krakau haben werden.

Der Ersteren werden nebst ihren bisherigen Agenden, auch noch die gesammten, dormalen der Stanislawer Ministerial-Kommission zugewiesenen Geschäfte übertragen, und es hat sich ihre Amtswirksamkeit in Zukunft auf jene Gebietsheile des Königreichs Galizien und Lodomerien zu erstrecken, welche dem k. k. Lemberger Gubernium zugewiesen sind, oder seiner Zeit der Statthalterei in Lemberg werden zugewiesen werden.

Zakres działalności Komisji ministeryalnej Krakowskiej ma się rozciągać na ową część wymienionego kraju koronnego, która obecnie jest przydzielona Krakowskiej c. k. Komisji gubernialnej, albo kiedyś Rządowi krajowemu w Krakowie przydzielona będzie.

II. Służebności, które według spodziewanej niebawem ustawy o służebnościach osobno pod rozprawę wzięte być mają, pozostaną na teraz nietknięte przy sprawie uwolnienia gruntu od ciężarów w Galicyi; wszystkie zatem do nich, tudzież do wynagrodzenia za służebności i do odpowiednich ze strony drugiej powinności, odnoszące się paragrafy rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. Lipca (4. Października) 1850, mianowicie zaś:

- a) §. 5. ad 1. do b. ustęp drugi,
- b) §. 9. ostatni okres,
- c) §. 69. ad b. ostatni okres,
- d) §. 72. ustęp trzeci,
- e) §§. 84., 85. i 86.,
- f) §. 185. do d.,
- g) §. 220. 3. i 4. ustęp tracą całkiem albo po części skuteczność swoją.

Zasada, że służebności przy sprawie przeprowadzenia uwolnienia gruntu od ciężarów na teraz nietknięte pozostać mają, zachowana być powinna również w sprawie przeprowadzenia uwolnienia gruntu od ciężarów w Wielkiem Księstwie Krakowskiem, a zgodnie z nią odpadają wszystkie postanowienia o służebnościach, o wynagrodzeniu za służebności i odpowiednich z drugiej strony powinnościach, zawarte w szczególnych paragrafach najwyższego patentu o uwolnieniu gruntu od ciężarów, wydanego dla wolnego niegdy Okręgu Krakowskiego z dnia 12. Marca 1851, tudzież rozporządzenia ministeryalnego z dnia 15. tegoż miesiąca.

III. Według rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. Lipca (4. Października) 1850 tak uprawnieni, jakoteż i zobowiązani wybierają sami swoich zastępców, zasiadających w komisjach ministeryalnych, postanowionych do uwolnienia gruntu od ciężarów, niemniej zastępców tychże zastępców.

Z rozpisaniem i uskutecznieniem tych wyborów połączona jest znaczna strata czasu, organa polityczne, których obowiązkiem byłoby przygotowanie do tych wyborów, tudzież kierownictwo niemi, musiałyby przezto na dłuższy czas odebrać się od innych swoich, bez tego bardzo licznych i nagłych czynności, a oprócz tego akt ten, wiele czasu zabierający, połączony jest jeszcze z wielu innymi trudnościami.

Odstępuje się zatem od tych wyborów, przezco ustęp 2. §. 102, również jak §§. 103--123 wzmiankowanego powyżej rozporządzenia ministeryalnego, jako

Die Amtswirksamkeit der Krakauer Ministerial-Kommission hat sich auf jenen Theil des genannten Kronlandes zu erstrecken, der dermalen der k. k. Krakauer Suberntal-Kommission zugewiesen ist, oder seiner Zeit der Landesstelle in Krakau zugewiesen werden wird.

II. Die Servituten haben, da dieselben nach Maßgabe des demnächst zu erwartenden Servituten-Gesetzes abgesondert in Verhandlung zu nehmen kommen, vorläufig bei Durchführung der Grundentlastung in Galizien unberührt zu bleiben; und es haben demnach alle hierauf, dann auf das Servituts-Entgelt und die gegenüberstehenden Gegenleistungen Bezug nehmenden Paragraphe der Ministerial-Berordnung vom 28. Juli (4. Oktober) 1850, namentlich aber ganz oder theilweise die Paragraphe

- a) §. 5. ad 1. zu b. der 2. Absatz,
- b) §. 9. der Schlußsatz,
- c) §. 69. ad b. der Schlußsatz,
- d) §. 72. der 3. Absatz,
- e) §§. 84., 85. und 86.,
- f) §. 185. ad d.,
- g) §. 220. der 3. und 4. Absatz außer Wirksamkeit zu treten.

Der Grundsatz, daß die Servituten bei der Durchführung der Grundentlastung vorläufig unberührt zu bleiben haben, hat gleichfalls bei Durchführung der Grundentlastung in dem Großherzogthume Krakau zu gelten, demgemäß auch alle über die Servituten, das Servituts-Entgelt und die gegenüberstehenden Gegenleistungen in den einzelnen Paragraphen des Allerhöchsten Grundentlastungs-Patentes für das Gebiet des ehemaligen Freistaates Krakau vom 12. März 1851 und der Ministerial-Berordnung vom 15. desselben Monats enthaltenen Bestimmungen zu entfallen haben.

III. Nach der Ministerial-Berordnung vom 28. Juli (4. Oktober) 1850 sind die als Beisitzer bei der Grundentlastungs-Ministerial-Kommission fungirenden Vertreter der Berechtigten und Verpflichteten, so wie deren Ersatzmänner von den Berechtigten und Verpflichteten selbst zu wählen.

Mit der Ausschreibung und Vornahme dieser Wahlen ist ein nicht unbedeutender Zeitverlust verbunden, die politischen Organe, welchen die Vorbereitung zu diesen Wahlen und deren Leitung obliegt, würden hiedurch auf längere Zeit ihren anderweitigen, ohnehin sehr zahlreichen und dringenden Geschäften entzogen, und es ist überdies dieser zeitraubende Akt noch mit vielen anderen Unzukömmlichkeiten verbunden.

Es hat daher von dieser Wahl abzukommen, wodurch der 2. Absatz des §. 102, so wie die §§. 103 — 123 der vorerwähnten Ministerial-Berordnung, so wie alle

téz wszelkie inne postanowienia jego o tych wyborach, albo o postępowaniu przy tychże, tracą swą skuteczność.

Aby atoli mieć zupełne zaspokojenie, że w Komisjach ministeryalnych tacy tylko asesorowie ze strony uprawnionych i obowiązanych czynnymi będą, którzy aczkolwiek nie przez nich sami wybrani, jednakże zupełnie są zdadni do zastępowania interesów ludzi swego stanu, każdy urząd obwodowy wymieni trzech z uprawnionych i tyluz z zobowiązanych, którym przyznaje zupełną zdolność do tój czynności, podając dokładnie ich stan, inne własności, jako téz prowadzenie się pod względem politycznym i moralnym, i dołączając przy każdym z nich uwagę, czy się szczególnie przyda na asesora, czyli na jego zastępcę.

Wybór i mianowanie prawem przepisanej ilości zastępców tak uprawnionych jako i zobowiązanych, tudzież zastępców tychże zastępców, wykona JW. Minister Spraw Wewnętrznych z pomiędzy ogółu osób przedstawionych, na przedstawienie Namiestnika, uczynione po uprzedniem zniesieniu się jego z Komisarzem ministeryalnym.

Te zmiany w postanowieniach ustaw o uwolnieniu gruntu od ciężarów i w składzie przeprowadzających je organów, podaje się w skutek rozporządzenia JW. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22. Marca 1853 l. 612, z odniesieniem się do zawartego w Dzienniku ustaw krajowych z roku 1851, części I. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. Lipca 1850, względem przeprowadzenia dzieła uwolnienia gruntu od ciężarów w Galicyi, tudzież odnośnie do zawartego w Dzienniku praw krajowych z roku 1851, części XI. najwyższego patentu o uwolnieniu gruntu od ciężarów, wydanego dla wolnego niegdy Okręgu Krakowskiego z dnia 12. Marca 1851, i do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 15. tegoż miesiąca z tą uwagą do powszechnój wiadomości, że Komisarze ministeryalni odebrali od wysokiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych stosowne zalecenie spiesznego przeprowadzenia rozpraw nad uwolnieniem gruntu od ciężarów.

Gołuchowski w. r.

anderweitigen Bestimmungen derselben über diese Wahl oder das Verfahren hiebei außer Wirksamkeit treten.

Um aber die volle Beruhigung zu haben, daß bei den Ministerial-Kommissionen nur solche Beisitzer der Berechtigten und Verpflichteten interveniren, welche, wenn auch von ihnen nicht selbst gewählt, doch vollkommen geeignet sind, die Interessen ihrer Standesgenossen zu vertreten, so hat jedes Kreisamt drei Berechtigte und ebensoviel Verpflichtete namhaft zu machen, denen es die volle Befähigung zu diesem Geschäfte zutraut und den Stand derselben, ihre sonstigen Eigenschaften, so wie ihre politische und moralische Haltung genau anzugeben, zugleich aber bei jedem Einzelnen bemerkbar zu machen, ob er sich zum Beisitzer oder Ersatzmann besonders eigne.

Die Wahl und Ernennung der gesetzlich vorgeschriebenen Anzahl Vertreter der Berechtigten und Verpflichteten, so wie deren Ersatzmänner, wird sodann aus der Gesammtheit der vorgeschlagenen Individuen, über einen vom Statthalter nach vorläufiger Rücksprache mit dem Ministerial-Kommissär zu erstattenden Vorschlag von dem Herrn Minister des Innern erfolgen.

Diese in den Bestimmungen der Grundentlastungs-Gesetze und bei den durchführenden Organen eingetretenen Aenderungen werden zufolge Erlaßes des Herrn Ministers des Innern vom 22. März 1853 Z. 612 mit Beziehung auf die im Landes-Gesetzblatte Jahrgang 1851, I. Stück enthaltene Ministerial-Verordnung vom 28. Juli 1850, betreffend die Durchführung der Grundentlastung in Galizien, und mit Bezug auf das im Landes-Gesetzblatte Jahrgang 1851, XI. Stück enthaltene Allerhöchste Grundentlastungs-Patent für das Gebiet des ehemaligen Freistaates Krakau vom 12. März 1851 und die Ministerial-Verordnung vom 15. desselben Monats mit dem Beifügen zur öffentlichen Kenntniß gebracht, daß wegen schleuniger Durchführung der Grundentlastungs-Verhandlungen den Ministerial-Kommissären von dem hohen Ministerium des Innern die geeignete Weisung erteilt worden ist.

Goluchowski m. p.

Dziennik rządowy

dla

**kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Ówieczimskim i Zatorskim, tudzież z Wielkim
Księstwem Krakowskim.**

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część VII.

Wydana i rozesłana dnia 12. Maja 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

**Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Au-
schwiz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.**

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

VII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 12. Mai 1853.

Okólne rozporządzenie Ministerstwa Wojny z dnia 22. Grudnia 1852 *),

do wszystkich Władz Wojskowych,

obwieszczające przyszły podział okręgów werbowniczych.

Jego C. K. Apostolska Mość raczył najwyższém postanowieniem z dnia 19. Listopada 1852 nakazać nowy podział okręgów werbowniczych, podług którego, przy zatrzymaniu zasady, że ludność wszystkich krajów koronnych do uzupełnienia armii zawsze w równym stosunku pociągana być ma, uzupełnienie w tejsze pułki piechoty, bataliony strzelców i pułki jazdy z następujących prowincyj otrzymają, jako to:

Z Galicyi i Bukowiny:

Jedenaście pułków piechoty, nr. 9, 10, 15, 20, 24, 30, 40, 41, 56, 57 i 58,
dwa bataliony strzelców, nr. 12 i 22,
dwa pułki dragonów, nr. 1 i 3,
sześć pułków ułanów, nr. 1, 2, 3, 4, 8 i 10;

Z Czech:

Siedm pułków piechoty, nr. 11, 18, 21, 28, 35, 36 i 42,
sześć batalionów strzelców, nr. 1, 2, 6, 13, 14 i 18,
cztery pułki kirysyerów, nr. 1, 2, 7 i 8,
dwa pułki dragonów, nr. 5 i 7,
dwa pułki ułanów, nr. 7 i 9;

Z Morawy i Szląska:

Cztery pułki piechoty, nr. 1, 3, 8 i 54,
cztery bataliony strzelców, nr. 4, 5, 16, 17,
pułk kirysyerów, nr. 6,
pułk dragonów, nr. 6;

Z Austrii Dolnej i Górnej, tudzież Zaleburga:

Cztery pułki piechoty, nr. 4, 14, 49 i 59,
sześć batalionów strzelców, nr. 3, 7, 10, 15, 19 i 21,
dwa pułki kirysyerów, nr. 3 i 4,
pułk dragonów, nr. 2;

*) To okólne rozporządzenie nadesłane za reskryptem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 7. Stycznia 1853 l. 54, pod dniem 11. Lutego 1853 l. 1525, udzielił Rząd krajowy wszystkim urządóm obwodowym z Bukowiną i Komisji gubernialnej w Krakowie, dla dalszego obwieszczenia.

48.

Zirkular-Verordnung des Kriegsministeriums vom 22. Dezember 1852 *)

an sämtliche Militär-Behörden,

womit die künftige Werbbezirks-Eintheilung kundgemacht wird.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschliessung vom 19. November 1852 eine neue Werbbezirks-Eintheilung anzuordnen geruht, nach welcher unter Aufrechthaltung des Grundsatzes, daß die Bevölkerung aller Kronländer zur Ergänzung der Armee stets in gleichem Verhältnisse beizuziehen sei, die Infanterie-Regimenter, Jäger-Bataillons und Kavallerie-Regimenter ihre Kompletirung aus nachbenannten Provinzen erhalten, und zwar:

Aus Galizien und der Bukowina:

die elf Infanterie-Regimenter Nr. 9, 10, 15, 20, 24, 30, 40, 41, 56, 57 und 58,
 die zwei Jäger-Bataillons Nr. 12 und 22,
 die zwei Dragoner-Regimenter Nr. 1 und 3,
 die sechs Uhlanen-Regimenter Nr. 1, 2, 3, 4, 8 und 10;

aus Böhmen:

die sieben Infanterie-Regimenter Nr. 11, 18, 21, 28, 35, 36 und 42,
 die sechs Jäger-Bataillons Nr. 1, 2, 6, 13, 14 und 18,
 die vier Kürassier-Regimenter Nr. 1, 2, 7 und 8,
 die zwei Dragoner-Regimenter Nr. 5 und 7,
 die zwei Uhlanen-Regimenter Nr. 7 und 9;

aus Mähren und Schlesien:

die vier Infanterie-Regimenter Nr. 1, 3, 8 und 54,
 die vier Jäger-Bataillons Nr. 4, 5, 16 und 17,
 das Kürassier-Regiment Nr. 6,
 das Dragoner-Regiment Nr. 6;

aus Nieder-Oesterreich, Ober-Oesterreich und Salzburg:

die vier Infanterie-Regimenter Nr. 4, 14, 49 und 59,
 die sechs Jäger-Bataillons Nr. 3, 7, 10, 15, 19 und 21,
 die zwei Kürassier-Regimenter Nr. 3 und 4,
 das Dragoner-Regiment Nr. 2;

*) Von Seite des Landesguberniums ist diese mit dem Erlasse des hohen Ministeriums des Innern vom 7. Jänner 1853 Z. 54 herabgelangte Zirkular-Verordnung, am 11. Februar 1853 Z. 1525 sämtlichen Kreisämtern mit Einschluß der Bukowina und der Gubernial-Kommission in Krakau zur weiteren Kundmachung mitgetheilt worden.

Ze Styryi i Karyntyi:

Trzy pułki piechoty, nr. 7, 27 i 47,
 dwa bataliony strzelców, nr. 9 i 20,
 pułk kirysyerów, nr. 5.
 pułk dragonów, nr. 4;

Z Tyrolu:

Pułk strzelców imienia Cesarza Jegomości;

Z Krainy i Pomorza:

Dwa pułki piechoty, nr. 17 i 22;

Z Królestwa Lombardzko - Weneckiego:

Dziewięć pułków piechoty, nr. 13, 16, 23, 26, 38, 43, 44, 45 i 55,
 trzy bataliony strzelców, nr. 8, 11 i 25,
 pułk dragonów nowo utworzyć się mający, nr. 8,
 dwa pułki ułanów, nr. 6 i 11;

Z Węgier:

Czternaście pułków piechoty, nr. 2, 5, 12, 19, 25, 32, 33, 34, 37, 39, 46,
 48, 52 i 60,
 dziewięć pułków huzarów, nr. 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10 i 12;

Z Siedmiogrodzkiej Ziemi:

Cztery pułki piechoty, nr. 31, 50, 51 i 62,
 batalion strzelców, nr. 23,
 pułk huzarów, nr. 2;

Z Województwa Serbskiego i Banatu Temeskiego:

Trzy pułki piechoty, nr. 6, 29 i 61,
 dwa pułki huzarów, nr. 4 i 11;

Z Kroacyi i Sławonii:

Pułk piechoty, nr. 53,
 pułk ułanów, nr. 5, i
 pułk ułanów nowo utworzyć się mający, nr. 12;

Z Dalmaacyi:

Batalion strzelców, nr. 24.

Póki zaś to zarządzenie zupełnie przeprowadzoném nie będzie, dotychczasowe władze werbownicze okręgowe pozostają w swoich teraźniejszych okręgach bez odmiany co do zakresu działalności i zawisłości.

Csorich m. p.

aus Steiermark und Kärnthén:

die drei Infanterie-Regimenter Nr. 1, 27 und 47,
 die zwei Jäger-Bataillons Nr. 9 und 20,
 das Kürassier-Regiment Nr. 5,
 das Dragoner-Regiment Nr. 4;

aus Tirol:

das Kaiser-Jäger-Regiment;

aus Krain und Küstenland:

die zwei Infanterie-Regimenter Nr. 17 und 22;

aus dem lombardisch-venezianischen Königreiche:

die neun Infanterie-Regimenter Nr. 13, 16, 23, 26, 38, 43, 44, 45 und 55,
 die drei Jäger-Bataillons Nr. 8, 11 und 25,
 das neu zu errichtende Dragoner-Regiment Nr. 8,
 die zwei Uhlanen-Regimenter Nr. 6 und 11;

aus Ungarn:

die vierzehn Infanterie-Regimenter Nr. 2, 5, 12, 19, 25, 32, 33, 34, 37, 39, 46,
 48, 52 und 60,
 die neun Husaren-Regimenter Nr. 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10 und 12;

aus Siebenbürgen:

die vier Infanterie-Regimenter Nr. 31, 50, 51 und 62,
 das Jäger-Bataillon Nr. 23,
 das Husaren-Regiment Nr. 2;

aus der serbischen Wojwodtschaft und dem Temeser Banate:

die drei Infanterie-Regimenter Nr. 6, 29 und 61,
 die zwei Husaren-Regimenter Nr. 4 und 11;

aus Kroazien und Slavonien:

das Infanterie-Regiment Nr. 53,
 das Uhlanen-Regiment Nr. 5 und
 das neu zu errichtende Uhlanen-Regiment Nr. 12;

aus Dalmazien:

das Jäger-Bataillon Nr. 24.

Bis zur vollständigen Durchführung dieser Maßregel bleiben jedoch die bisherigen
 Werbbezirks-Behörden in ihren dermaligen Vereichen in ungeänderter Wirksamkeit und
 Dependenz.

Baron Csorich, m. p.

49.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 22. Stycznia 1853, którem przywilej, pierwotnie Jerzemu Gleischnerowi pod dniem 8. Listopada 1847 nadany, a potem Józefowi kawalerowi Hohenblumowi ustąpiony, z powodu upłynionego czasu, na który był nadany, za zgasły ogłasza się.

(W Dzienniku rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 12. Lutego 1853, Nr. 15).

Ministerstwo Handlu uznało przywilej, pierwotnie Jerzemu Gleischnerowi pod dniem 8. Listopada 1847 na poprawę w robieniu narzędzi stalowych nadany, a potem Józefowi kawalerowi Hohenblumowi ustąpiony, za zgasły z powodu upłynionego czasu, na który był nadany. Opis tego przywileju przechowuje się w c. k. instytucie politechnicznym, gdzie go każdemu przejrzeć wolno.

Baumgartner m. p.

50.

Rozporządzenie krajowej Dyrekcji Skarbowej z dnia 22. Stycznia 1853 *),

wydane do wszystkich skarbowych Administracji powiatowych, tudzież urzędów i organów,

o stemplowaniu aptékarzkich ksiąg receptowych.

Uczynione spostrzeżenie, że aptékarze w Wielkiem Księstwie Krakowskiem prowadzą tak zwane księgi receptowe, w których lekarskie cedułki ordynacyjne dosłownie i porządkiem następstwa, z domieszczeniem obok ceny lekarstw za temi receptami wydawanych zapisują, dało powód do roztrząśnienia pytania, czy takie księgi receptowe prowadzone bywają także w Galicyi, i czy ich prowadzenie opiera się na jakim przepisie.

Z rozpoznania tego wykazało się, że wielu aptékarzy w Galicyi i na Bukowinie prowadzi księgi receptowe, i że do tego żadnym przepisem nie są obowiązani.

Przeciwnie zaś w Wielkiem Księstwie Krakowskiem trwa w swojej mocy uchwała Senatu z dnia 27. Lutego 1837 l. 5620 z r. 1832, mocą której włożono na aptékarzów obowiązek ze względów policyjnych prowadzenia ksiąg, do których wszystkie ordynacje lekarskie bez różnicy wpisywane być mają, którą jednakże nie rozporządzono kłaść także obok tych recept ceny wydawanych medykamentów.

*) Rozporządzenie to udzielił Rząd krajowy pod dniem 4. Marca 1853 l. 6574 wszystkim urzędom obwodowym, magistratowi lwowskiemu i Komisji gubernialnej w Krakowie.

49.

Verordnung des Handelsministeriums vom 22. Jänner 1853,
wodurch das ursprünglich dem Georg Gleisner am 8. November 1847 verliehene, und seither an Joseph Ritter von Hohenblum zedirte Privilegium als durch Zeitablauf für erloschen erklärt wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 12. Februar 1853, No. 15).

Das Handelsministerium hat das ursprünglich dem Georg Gleisner am 8. November 1847 auf eine Verbesserung in der Erzeugung von Stahlwerkzeugen verliehene, und seither an Joseph Ritter von Hohenblum zedirte Privilegium als durch Zeitablauf erloschen erklärt. Die diesfällige Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei dem k. k. polytechnischen Institute zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Baumgartner, m. p.

50.

Erlaß der Finanz-Landes-Direktion vom 22. Jänner 1853 *)

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen, Ämter und Organe,

über die Stempelbehandlung der Rezeptenbücher der Apotheker.

Die Wahrnehmung, daß die Apotheker im Großherzogthume Krakau sogenannte Rezeptenbücher führen, in denen die ärztlichen Ordinationszettel wörtlich und der Reihenfolge nach und daneben die Kostenpreise über die im Grunde dieser Recepte verabfolgten Medikamente eingetragen werden, hat zu der Erörterung der Frage Anlaß gegeben, ob derlei Rezeptenbücher auch in Galizien geführt werden, dann ob die Führung dieser Bücher auf einer Vorschrift beruhe.

Nach dem Resultate dieser Erörterungen werden auch in Galizien und der Bukowina von mehreren Apothekern Rezeptenbücher geführt, ohne daß hiezu eine Verpflichtung besteht.

Dagegen besteht im Großherzogthume Krakau der Senatsbeschluß vom 27. Februar 1837 Z. 5620 ex 1834 in Kraft, wodurch die Apotheker verpflichtet wurden, aus polizeilichen Rücksichten Bücher zu führen, in welche ohne Unterschied alle ärztlichen Ordinationszettel eingetragen werden müssen, ohne jedoch anzuordnen, neben diesen Recepten auch die Kostenpreise der verabfolgten Medikamente einzustellen.

*) Dieser Erlaß ist von Seite des Landesguberniums am 4. März 1853 Z. 6574 sämtlichen Kreisämtern, dem Stadtmagistrate in Lemberg und der Subernal-Kommission in Krakau mitgetheilt worden.

Na zapytanie dotyczące się postępowania stemplowego we względzie tych książek, oznajmiło wysokie. c. k. Ministerstwo Skarbu dekretem z dnia 30. Listopada 1852 l. 40927, że księgi recept u aptékarzy w tych częściach kraju, gdzie prowadzenie ich ze względów policyi zdrowia jest przepisane, nie są przedmiotem opłaty, o ile żadnych innych prócz przepisanych szczegółów nie zawierają, i o ile nie okazują się jako połączenie wpisów, przepisanych z wpisami tylko do profesyi służącemi.

W innych zaś częściach kraju, gdzie prowadzenie ksiąg takich nie jest nakazane, ulegają one jako wpisy do wykonywania profesyi należące, za pomocą których zwykle pretensye do stron w ewidencji utrzymuje się, bez względu na swą osnowę, stemplowi 1-krajcarowemu, pozycyą taryfy 50 lit. b) ustanowionemu. Toż wysokie Ministerstwo dozwoliło zarazem, aby co do czasu upłynionego ograniczyć się jedynie na pobraniu należytości pojedynczój.

O tém rozporządzeniu czyni się wiadomo Administracyi powiatowój z tém poleceniem, aby aptékarzów w tamecznym powiecie znajdujących się o nim w sposób stosowny zawiadomiła, tymże wyznaczyła odpowiedny termin do dopełnienia ostemplowania ksiąg receptowych, następnie zaś swój urząd podług przepisów pełniła.

Krajewski m. p.

51.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 23. Stycznia 1853,

o nadaniu dwóch wyłącznych przywilejów.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 12. Lutego 1853, Nr. 15).

Ministerstwo Handlu nadało na zasadzie najwyższego patentu z dnia 15. Sierpnia 1852, następujące wyłączne przywileje:

1. Janowi Bachmanowi, ślusarzowi w Maryenbadzie nr. 72, na wynalazek narządu, zapomocą którego wody mineralne do baniek naléwać, i je bez wejścia powietrza atmosferycznego tak nad powierzchnią wody, jakotéż i pod wodą korkować można. Opisanie przywileju, o którego utajenie obdarowany prosił, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (nr. 365 — H.).

2. Józefowi Millerowi, kupcowi w Wiédniu (miasto nr. 1111) i Karolowi Hochstetterowi, fabrykantowi w Bernie, na wynalazek nowego sposobu tworze-

Ueber die Anfrage, die Stempelbehandlung dieser Rezeptenbücher betreffend, hat das hohe k. k. Finanz-Ministerium mit dem Dekrete vom 30. November 1852 Z. 40927 bedeutet, daß die Rezeptenbücher der Apotheker in jenen Gebietstheilen, wo deren Führung durch gesetzliche Vorschriften aus sanitäts-polizeilichen Rücksichten angeordnet ist, kein Gegenstand einer Abgabe sind, wosern darin keine anderen als die vorgeschriebenen Angaben enthalten sind, und sie sich nicht als die Vereinerung einer gewöhnlichen und einer nur zu Gewerbszwecken dienlichen Gewerbsaufschreibung darstellen.

Dagegen unterliegen dieselben in den übrigen Gebietstheilen, wo ihre Führung nicht angeordnet ist, als zum Gewerbsbetriebe gehörige Aufschreibungen, durch welche gewöhnlich die Forderungen an die Parteien in Evidenz gehalten werden, ohne Rücksicht auf ihren Gehalt, dem in der L. B. 50 lit. b) festgesetzten Stempel von 1 kr. Zugleich hat Hochdasselbe gestattet, daß in Bezug auf die Vergangenheit sich lediglich auf die Einhebung der einfachen Gebühr zu beschränken ist.

Die Kameral-Bezirks-Verwaltung wird hievon mit dem Auftrage in Kenntniß gesetzt, die im Bezirke befindlichen Apotheker von dieser hohen Entscheidung auf angemessene Weise zu verständigen, denselben zur Nachstempelung dieser Rezeptenbücher einen entsprechenden Termin festzusetzen und sofort nach dem Gesetze das Amt zu handeln.

Krajewski, m. p.

51.

Verordnung des Handelsministeriums vom 23. Jänner 1853,

wegen Verleihung zweier ausschließenden Privilegien.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 12. Februar 1853, Nro. 15).

Das Handelsministerium hat folgende ausschließende Privilegien auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegien-Patentes vom 15. August 1852 verliehen:

1. Dem Johann Bachmann, bürgerlichen Schlossermeister in Marienbad Nr. 72, auf die Erfindung eines Apparates, mittelst dessen die Mineralwässer in Krüge gefüllt, und diese ohne Beitritt der atmosphärischen Luft sowohl unterhalb als oberhalb des Wasserspiegels verpfropft werden können; auf die Dauer von zwei Jahren. Die Privilegiums-Beschreibung, deren Geheimhaltung angesucht wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 365—5.).

2. Dem Joseph Miller, Handelsmann in Wien (Stadt Nr. 1111) und dem Karl Hochstetter, Fabrikanten in Brünn, auf die Erfindung einer neuen Methode bei

nia sody z siarkanu sody, przezco, jak obdarzony przywilejem twierdzi, nie tylko większa osiąga się pewność w fabrykacyi, tudzież większy wydatek i czyściejszy produkt, ale nadto i ta istotna korzyść, iż siarkę w siarkanie sody zawartą na powrót się odzyskuje; na lat pięć. Opisanie tego w tajemnicy być mającego przywileju przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (nr. 444—H.).

Baumgartner m. p.

52.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 23. Stycznia 1853,

którem ogłasza się doniesienie, jako Karol Schwab spólnieze prawo do przywileja z dnia 1. Lutego 1852. odstąpił ojeu swojemu Henrykowi Schwabowi i Janowi Bogumiłowi Petremu.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 12. Lutego 1853, nr. 15).

Ministerstwo Handlu przyjęło do wiadomości doniesienie, jako Karol Schwab, pokrywacz dachów łupkiem w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 609), służącą sobie spółkę w przywileju z dnia 1. Lutego 1852, nadanym na poprawę w robieniu i pokrywaniu dachówek, odstąpił ojeu swojemu Henrykowi Schwabowi, majstrowi pokrywania dachów łupkiem w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 714) i Janowi Bogumiłowi Petremu, także majstrowi téjże profesyi w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 349), w skutek czego podług umowy na dniu 6. Czerwca 1852 o to zawartój, wszyscy trzej wyżej pomienieni są teraz w równych częściach właścicielami tego przywileju. Rozporządzone oraz, aby stosownie do przepisów, zlewec ten został zarejestrowany.

Baumgartner m. p.

53.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 25. Stycznia 1853,

którem nadano kilka wyłącznych przywilejów.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 12. Lutego 1853, nr. 15)

Ministerstwo Handlu nadało na podstawie postanowień najwyższego patentu z dnia 15. Sierpnia 1852 następujące wyłączne przywileje:

1. Gustawowi bar. Schwaben na Altensta't, c. k. telegrafście rządowemu w Wiedniu (Landstrasse pod l. 135), na wynalazek nowego sposobem urządzonego

der Soda-Erzeugung aus schwefelsaurem Natron, wodurch angeblich nicht nur eine größere Sicherheit der Fabrikation, eine größere Ausbeute und ein reineres Produkt erzielt, sondern auch der wesentliche Vortheil erreicht werde, daß man den im schwefelsauren Natron enthaltenen Schwefel wieder gewinne; auf die Dauer von fünf Jahren. Die geheimzuhaltende Privilegiums-Beschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 444 — S.).

Baumgartner, m. p.

52.

Verordnung des Handelsministeriums vom 23. Jänner 1853,

womit die Anzeige, daß Karl Schwab das Mitteigenthum an seinem Privilegium vom 1. Februar 1852 an seinen Vater Heinrich Schwab und an Johann Gottlieb Petri abgetreten habe, kundgemacht wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 12. Februar 1853, Nr. 15).

Das Handelsministerium hat die Anzeige, daß Karl Schwab, Schieferbedeker in Wien (Leopoldstadt Nr. 609), das Mitteigenthum an seinem Privilegium vom 1. Februar 1852 auf eine Verbesserung in der Gestalt und Eindeckung der Dachziegel, an seinen Vater Heinrich Schwab, Schieferbedekermeister in Wien (Leopoldstadt Nr. 714), und an Johann Gottlieb Petri, Schieferbedekermeister in Wien (Leopoldstadt Nr. 349), übertragen habe, wornach in Folge des am 6. Juni 1852 darüber geschlossenen Vertrages nunmehr alle drei Vorgenannten zu gleichen Theilen Eigenthümer dieses Privilegiums sind, zur Wissenschaft genommen, und die vorschriftmäßige Einregistrierung dieser Uebertragung veranlaßt.

Baumgartner, m. p.

53.

Verordnung des Handelsministeriums vom 25. Jänner 1853,

womit mehrere ausschließende Privilegien verliehen werden.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 12. Februar 1853, No. 15.)

Das Handelsministerium hat folgende ausschließende Privilegien auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegien-Patentes vom 15. August 1852 verliehen:

1. Dem Gustav Freiherrn von Schwaben auf Altenstatt, k. k. Staatsstelegraphisten in Wien (Landstrasse Nr. 135), auf die Erfindung eines neu konstruirten Tele-

przenosiela prądu elektrycznego (relais) z kotwicą pionową, mnożeniem poziomém, większą czułością i większą pojedynczością w jego użyciu; na rok jeden. Otwarty opis przywileju złożony jest w c. k. archiwum przywilejów (do l. 521—H.).

2. A. Näffowi, kupcowi w Wiedniu (w mieście pod l. 595) i Joachimowi Bachrychowi w Wiedniu (w mieście pod l. 379), na wynalazek przyrządzania surowej hubki bukowej maszynami nowo wynalezionymi, czyto perfumowanej, czy nieperfumowanej, tak na żagiew do tarcia, jako i do krzesania, na knoty do lamp i do stoczków woskowych, jakoteż i do wyrabiania z niej odzieńnia; na rok jeden. Opis przywileju, o którego utajenie proszono, złożony jest w c. k. archiwum przywilejów (do l. 523—H.).

3. Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi, pośrednikowi w interesach prywatnych w Wiedniu, na wynalazek narzędzia do oznaczenia pochyłości powierzchni równych (surfaces planes) i kątów przez nie utworzonych; na lat dwa. Opis przywileju, o którego utajenie proszono, złożony jest w c. k. archiwum przywilejów (do l. 535—H.).

Baumgartner m. p.

54.

Reskrypt Namiestnika z dnia 27. Stycznia 1853,

którem ustanawia się czas, odkąd rok dobrodziejstwa wszystkim jeszcze rozrządzalnym urzędnikom, choćby nawet do czynności urzędowych użytym, jako upływający ma być liczony, a oraz ogłasza się postanowienia względem ryczałtowania dyet dla wszystkich urzędników poza swoją siedzibą urzędową do pełnienia służby użytych.

Według reskryptu c. k. Ministerstwa Skarbu z dnia 12. Stycznia 1853 l. 17728, raczył Jego C. K. Apostolska Mość najwyższymi pismami gabineutowemi z dnia 14. Września 1852 i z dnia 2. Grudnia 1852 rozporządzić, ażeby wszystkim jeszcze rozrządzalnym urzędnikom, nawet jeżeli są użyci do czynności urzędowych, rok dobrodziejstwa, mianowicie urzędnikom politycznym od dnia czternastego Września 1852, urzędnikom zaś innych gałęzi administracyi od dnia drugiego Grudnia 1852 jako upływający był liczony, a zatem, ażeby o ich umieszczeniu, albo też obejściu się z nimi według przepisów zawczasu pomyślano.

Zarazem raczył Jego C. K. Apostolska Mość rozporządzić, ażeby wszystkim urzędnikom, którzy poza swoją siedzibą urzędową w służbie są użyci, o ile im pewna stała siedziba urzędowa jest wyznaczona, zamiast dyet stosowny ryczałt dawano.

graphen-Relais mit vertikalem Anker, horizontaler Multiplikazion, größerer Empfindlichkeit und mit größerer Einfachheit in dessen Handhabung; auf die Dauer eines Jahres. Die offenzuhaltende Privilegiums-Beschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 521 — 5.).

2. Dem A. Räß, bürgerlichen Handelsmanne in Wien (Stadt Nr. 595) und Joachim Bachrich in Wien (Stadt Nr. 379), auf eine Entdeckung, den rohen Buchenschwamm mittelst neu erfundener Maschinen entweder parfümirt oder unparfümirt, sowohl zur Reib- und Schlagfeuerung, zu Lampendochten und Wachskerzen, als auch zur Verfertigung von Kleidungsstücken herzurichten; auf die Dauer eines Jahres. Die Privilegiums-Beschreibung, deren Geheimhaltung angefocht wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 523 — 5.).

3. Dem Jakob Franz Heinrich Hemberger, Privatgeschäfts-Vermittler in Wien, auf die Erfindung eines Instruments zur Bestimmung der Neigung der ebenen Flächen -- surfaces planes — und der von diesen Flächen gebildeten Winkel; auf die Dauer von zwei Jahren. Die geheimzuhaltende Privilegiums-Beschreibung wird in dem k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 535 — 5.).

Baumgartner, m. p.

54.

Erlaß des Statthalters vom 27. Jänner 1853,

womit der Zeitpunkt bestimmt wird, von welchem das Begünstigungs-Jahr für alle noch disponible Beamten, selbst wenn sie in Verwendung stehen, als ablaufend zu rechnen sei, und die Bestimmungen hinsichtlich der Diätenpauuschalirung für alle jene Beamten, welche außer ihrem Amtsstige verwendet werden, bekannt gegeben werden.

Zu Folge Erlasses des k. k. Finanz-Ministeriums vom 12. Jänner 1853 Z. 17728 haben Seine k. k. Apostolische Majestät mit Allerhöchstem Kabinettschreiben vom 14. September 1852 und vom 2. Dezember 1852 anzuordnen geruht, daß für alle noch disponiblen Beamten, selbst wenn sie in Verwendung stehen, das Begünstigungs-Jahr, und zwar für die politischen Beamten vom vierzehnten September 1852, für die Beamten der übrigen Verwaltungs-Zweige aber vom zweiten Dezember 1852 als ablaufend zu rechnen, und daher auf ihre Unterbringung oder normalmäßige Behandlung vorzusehen sei.

Zugleich haben Seine k. k. Apostolische Majestät zu verfügen geruht, daß allen jenen Beamten, welche außer ihrem Amtsstige verwendet werden, insoferne denselben ein bestimmter dauernder Amtsstige zugewiesen ist, statt der Diäten ein angemessenes Pauschale erfolgt werde.

Wznanionym powyżej wysokim reskrytem udzielono oraz następujących postanowień, mających, w skutek zapadłego na konferencyi Ministrów postanowienia, w ryczałtowaniu dyet służyć za skazówkę:

1. Urzędnicy, których poza ich właściwem miejscem urzędowem w sprawach służby użyto, mają, jeżeli to użycie w jedném i tém samym miejscu trwa przeszło sześć tygodni, oprócz wynagrodzenia normalnych kosztów podróży za czas trwania téjże podróży, zamiast dalszych dyet otrzymywać ryczałt, który zwyczajnie nie powinien nigdy przewyższać połowy ich płacy, u urzędników zaś aż do płacy rocznej sześciuset złotych reńskich nigdy nie przewyższać dwóch trzecich części przypadającej im według przepisów dyety.

2. Urzędnikom, mającym sobie już wyznaczony chociażby wyższy ryczałt dyetowy, należy go pozostawić, co zaś do urzędników pobierających przepisane dyety, postępować podług zasad wskazanych pod 1.

3. Postanowienia te mają z dniem oznajmienia ich władzom, najpóźniej zaś z dniem pierwszym Lutego 1853 wejść w wykonanie.

Gdyby się zdarzyło, iżby taki poza swoją siedzibą urzędową w służbie użyty, ryczałt dyetowy pobierający urzędnik ze swego postronnego miejsca komisji miał się znowu oddalić na krótszy czas w sprawie urzędowej, w takim razie nie temu nie przeszkadza, aby mu za czas tego tymczasowego oddalenia się normalne koszta podróży, a więc dyety i koszta jazdy wypłacono; natomiast zaś potrzeba będzie za tenże czas zatrzymać ryczałt dyetowy, co niepowinnoby żadnej stanowić trudności, ile że mimoto ryczałty dyetowe z dołu wypłacane bywają.

Co do politycznych adjunktów conceptowych, auskultantów i kameralnych praktykantów conceptowych, namienia się to w szczególności, że oni nie mając stałej siedziby urzędowej, lecz będąc do użycia według potrzeby u każdej politycznej, a względnie sądowej i skarbowej władzy swego okręgu administracyjnego, nawet w razie przeniesienia swego z mocy urzędu w téj samej własności, oprócz wynagrodzenia normalnych kosztów podróży, ryczałtu dyetowego domagać się nie mogą.

Z tém wszystkiém pozwala się, ażeby tym osobom w razie, gdyby ich do zastępowania (substytucyi) rzeczywiście opróżnionej wyższej posady poza ich dawniejszą siedzibą urzędową przeznaczono, oprócz wynagrodzenia normalnych kosztów podróży, także za czas tego zastępstwa przypadający podług powyższych postanowień ryczałt dyetowy, to jest: dwie trzecie normalnej dyety wypłacano.

Na wyjątki od niniejszego przepisu o ryczałtowaniu dyet w takim tylko razie od czasu do czasu po uprzedniem przyzwoleniu Ministerstwa Skarbu ze-

Mit dem bezogenen hohen Erlasse wurden gleichzeitig nachstehende Bestimmungen bekannt gegeben, welche hinsichtlich der Diäten-Pauschalirung in Folge eines in der Ministerkonferenz gefaßten Beschlusses als Richtschnur zu dienen haben:

1. Beamte, welche außer ihrem eigentlichen Dienstorte verwendet werden, haben, wenn diese Verwendung an einem und demselben Orte über sechs Wochen dauert, nebst der Vergütung der normalmäßigen Reisekosten für die Zeit der Reisebewegung, anstatt der weiteren Diäten ein Pauschale zu erhalten, welches in der Regel nie die Hälfte ihrer Besoldung, bei Beamten aber bis einschließig einem Gehalte jährlicher Sechshundert Gulden nie zwei Drittheile der für sie normalmäßig entfallenden Diäten übersteigen darf.

2. Beamte, welche sich bereits in einem, wenn auch höher bemessenen Diäten-Pauschale befinden, sind dabei zu belassen, wogegen Beamte, die in dem Bezuge der normalmäßigen Diäten stehen, nach den unter 1. angedeuteten Grundsätzen zu behandeln kommen.

3. Diese Bestimmungen haben vom Tage der Bekanntgebung derselben an die Behörde, längstens aber mit erstem Februar 1853 in Wirksamkeit zu treten.

Sollte der Fall sich ergeben, daß ein solcher auswärts verwendeter mit einem Diäten-Pauschale betheilter Beamte sich von seinem auswärtigen Kommissionsorte wieder auf kürzere Zeit in Amtsgeschäften zu entfernen hätte, so unterliegt es keinem Anstande, daß ihm für die Zeit dieser einstweiligen Entfernung die normalmäßigen Reisekosten, also die Diäten und die Fuhrkosten erfolgt werden, wogegen aber für dieselbe Zeit das Diäten-Pauschale einzustellen seyn wird, was keiner Schwierigkeit unterliegen kann, da die Diäten-Pauschalien ohnehin decursive zu erfolgen kommen.

Was die politischen Konzepts-Adjunkten, Auskultanten und Kameral-Konzepts-Praktikanten betrifft, so wird insbesondere erinnert, daß dieselben, da sie kein stabiles Amtsdomicil haben, sondern sich nach Bedarf bei jeder politischen und beziehungsweise gerichtlichen und Finanz-Behörde ihres Verwaltungs-Gebietes verwenden lassen müssen, bei einer selbst von Amtswegen erfolgten Versetzung in ihrer Eigenschaft, außer der Vergütung der normalmäßigen Kosten für die Reise, auf das Diäten-Pauschale noch keinen Anspruch haben.

Indessen wird gestattet, daß diesen Individuen, wenn sie zur Substituierung eines wirklich erledigten höheren Dienstpostens außer ihrem früheren Amtssitze bestimmt werden, nebst der Vergütung der normalmäßigen Kosten für die Reise, auch für die Zeit dieser Substituierung das nach den obigen Bestimmungen entfallende Diäten-Pauschale, das ist zwei Drittheile der normalmäßigen Diäten erfolgt werden dürfe.

Ausnahmen von der gegenwärtigen Norm über die Diäten-Pauschalirung können nur dort, wo sie durch ganz besondere Rücksichten und Lokalverhältnisse dringend ge-

zwalać można, jeżeli tego nadzwyczajne względy i stosunki miejscowe koniecznie wymagają.

Gołuchowski m. p.

55.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 29. Stycznia 1853,

którem nadano różne wyłączne przywileje.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 12. Lutego 1853, Nr. 15).

Ministerstwo Handlu nadało na podstawie przepisów najwyższego patentu o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852 następujące wyłączne przywileje:

1. Rudolfowi Baumowi, dyrektorowi fabryki i Tomaszowi Whitelejowi, inżynierowi w Letowicach w Morawie, na ręce Dra. Franciszka Wertfeina, c. k. notaryusza w Wiedniu, na poprawę w krosnach do koronek użyciem iglic rozszczepionych; na lat dwa. Opisanie przywileju, o którego utajenie proszono, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (do l. 388 — H.).

2. Józefowi Butzenbacherowi, powroźnikowi w Insbruku nr. 389, na ulepszenie w robieniu smarowidła wozowego; na rok jeden. Opisanie przywileju, o którego utajenie proszono, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (do l. 390 — H.).

3. C. L. Hoffmanowi, doktorowi chemii, na wynalazek narządu do prędkiego suszenia cygarów i krajanego tytoniu; na rok jeden. Opisanie przywileju, o którego utajenie proszono, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (do l. 391 — H.).

4. Józefowi Neutwichowi i spółnikowi, garbarzowi w Dziewinie (Theben) na Węgrzech, na wynalazek wyprawiania pewnego gatunku skóry, „angielską“ nazwaną, która trwałością, miękkością i gładkością wszystkie dotychczas wyrabiane przewyższa, w robocie obuwia nie potrzebuje futrowania czyli tak zwanego obersztynowania, w lecie nogę chłodzi, od wilgoci chroni, i używana ciągle podczas pogody i niepogody w każdej porze roku, przynajmniej przez dziewięć miesięcy wytrwa; na lat trzy. Opisanie przywileju, mającego być w utajeniu, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (do l. 526 — H.).

5. Karolowi Lehmanowi, mechanikowi w Wiedniu (Margarethen nr. 60), na wynalazek maszyny do wystrugiwania kopyt do obuwia, za pomocą której kopyta mają się wyrabiać bardzo prędko, a doskonałej i taniiej, jak dotychczas.

boten sind, von Fall zu Fall nach voraus eingeholter Genehmigung des Finanz-Ministeriums bewilliget werden.

Goluchowski, m. p.

55.

Verordnung des Handelsministeriums vom 29. Jänner 1853,

womit mehrere ausschließende Privilegien verliehen werden.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 12. Februar 1853, Nr. 15).

Das Handelsministerium hat folgende ausschließende Privilegien auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegien-Patentes vom 15. August 1852 verliehen:

1. Dem Rudolph Baum, Fabrikdirektor, und Thomas Whiteley, Ingenieur zu Lettowitz in Mähren, durch Dr. Franz Wertsein, k. k. Notar in Wien, auf eine Verbesserung an den Spigenstühlen durch Anwendung geschlitzter Stuhlnadeln; auf die Dauer von zwei Jahren. Die Privilegiums-Beschreibung, deren Geheimhaltung angefordert wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 388 — S.).

2. Dem Joseph Bugebacher, Seilermeister zu Innsbruck Nr. 389, auf eine Verbesserung in der Erzeugung der Wagenschmüre; auf die Dauer eines Jahres. Die Privilegiums-Beschreibung, deren Geheimhaltung angefordert wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 390 — S.).

3. Dem C. L. Hofmann, Dr. der Chemie, auf die Erfindung eines Apparates zur Schnelltrocknung der Zigarren und des geschnittenen Tabakes; auf die Dauer eines Jahres. Die Privilegiums-Beschreibung, deren Geheimhaltung angefordert wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 391 — S.).

4. Dem Joseph Neutwich und Kompagnon, Lohgärber zu Theben in Ungarn, auf eine Erfindung in der Bereitung einer Ledersorte, „Englischleder“ genannt, welche an Haltbarkeit, Weichheit und Glätte jedes bis jetzt erzeugte Leder übertreffe, kein Futter oder sogenannte Ueberstemme bedürfe, im Sommer den Fuß kühl halte, ihn gegen Feuchtigkeit schütze, und bei fortwährender Benützung in jeder Witterung und Jahreszeit mindestens neun Monate dauere; auf die Dauer von drei Jahren. Die geheimzuhaltende Privilegiums-Beschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 526 — S.).

5. Dem Karl Lehmann, Mechaniker in Wien (Margarethen Nr. 60), auf die Erfindung einer Schuhmacher-Leisten-Schneide-Maschine, mittelst welcher die Leisten angeblich vollkommener, sehr geschwind und billiger als bisher angefertigt werden kön-

Opisanie przywileju mającego być tajemnicą, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (do l. 527. — H.).

6. Filipowi Grafowi; właścicielowi domu w Sechshaus nr. 82 i rytownikowi na waleach metalowych, na wynalazek narządu do prędkiego przysztukowania śrubami rzemieni pędnych u machin; na rok jeden. Opisanie przywileju, tajemnicą być mającego, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (do l. 532 — H.).

7. Floryanowi Bitterlichowi, tkaczowi w Georgswalde i Lazarzowi Löwy, fabrykantowi w Pradze nr. 101—1, na ulepszenie w robieniu materyj tkanych, przezco wszystkie gatunki płócien, półpłócien, materyj bawełnianych, czyto blichowanych czy nie blichowanych, farbowanych, drukowanych i nie farbowanych mają wyrabiać się gęściejszemi, mocniejszemi, trwalszemi w używaniu, farbę dłużej trzymającemi i łatwiej farbę przyjmującemi; na lat trzy. Opisanie przywileju, tajemnicą być mającego, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (do l. 533 — H.).

: Baumgartner m. p.

56.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 30. Stycznia 1853,

którym nadano kilka wyłącznych przywilejów.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 12. Lutego 1853, Nr. 15).

Ministerstwo Handlu nadało na podstawie postanowień najwyższego patentu o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852 następujące wyłączne przywileje:

1. Rudolfowi Rieglowi, pomocnikowi rzeźbiarskiemu w Wiedniu (na Alservorstadt nr. 317), na wynalazek doprowadzenia guta-perchy do takiej płynności, że z niej figury, wazy i w ogólności przedmioty plastyczne i ozdoby dęte albo też masywnie odlewane być mogą; na dwa lata. Opis przywileju, o którego utajenie proszono, zachowuje się w c. k. archiwum przywilejów (do l. 450 — H.).

2. Janowi Zezuli, pomocnikowi lakierniczemu w Wiedniu (na Schottenfeld pod l. 513), na ulepszenie olejnego lakieru połyskującego, który ma się składać z części najstosowniejszych i najniezgodliwszych, wyrabia się bez użycia pokostu, nadaje niezrównaną czarność i połysk, i ma się dać użyć do wszystkich przedmiotów, jakoto: do powozów, tac, dachów, drzewa, mosiądzu i t. d.; na rok jeden. Opis przywileju, o którego utajenie proszono, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (do l. 525 — H.).

nen; auf die Dauer von drei Jahren. Die geheimzuhaltende Privilegiums-Beschreibung wird in dem k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 527 — 5.).

6. Dem Philipp Graff, Hauseigenthümer in Sechshaus Nr. 82 und Metall-Walzen-Graveur, auf die Erfindung einer Vorrichtung zur schnellen Anspückung der Maschinentriebrriemen mittelst Schrauben; auf die Dauer eines Jahres. Die geheimzuhaltende Privilegiums-Beschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 532 — 5.).

7. Dem Florian Bitterlich, Webermeister in Georgswalde, und dem Lazar Löwy, Fabrikanten in Prag Nr. 101—1, auf eine Verbesserung in der Erzeugung von Webestoffen, wodurch angeblich alle Arten von Linnen, Halblinnen und Baumwollstoffen, sie mögen gebleicht oder ungebleicht, gefärbt, gedruckt oder ungefärbt seyn, dichter, fester und dauerhafter im Gebrauche, haltbarer in der Farbe und die Farben aufzunehmen geeigneter gemacht werden; auf die Dauer von drei Jahren. Die geheimzuhaltende Privilegiums-Beschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 533 — 5.).

Baumgartner, m. p.

56.

Verordnung des Handelsministeriums vom 30. Jänner 1853,

womit mehrere ausschließende Privilegien verliehen werden.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 12. Februar 1853, No. 15).

Das Handelsministerium hat folgende ausschließende Privilegien auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegien-Patentes vom 15. August 1852 verliehen:

1. Dem Rudolph Niegler, Bildhauergehilfen in Wien (Alservorstadt Nr. 317), auf eine Erfindung, die Gutta-Percha in solchen flüssigen Zustand zu bringen, daß daraus Figuren, Vasen, überhaupt plastische Gegenstände und Verzierungen entweder hohl oder massiv gegossen werden können; auf die Dauer von zwei Jahren. Die Privilegiums-Beschreibung, deren Geheimhaltung angefordert wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (450 — 5.).

2. Dem Johann Jezula, Lackirgehilfen in Wien (Schottenfeld Nr. 513), auf eine Verbesserung des Delglanzlacks, welcher angeblich die entsprechendsten und unschädlichsten Bestandtheile enthält, ohne Anwendung von Finis zubereitet wird, eine unübertreffliche Schwärze und Glanz erteilt, und auf alle Gegenstände, als Wagen, Laffen, Dächer, Holz, Messing u. s. w. anwendbar seyn soll; auf die Dauer eines Jahres. Die geheimzuhaltende Privilegiums-Beschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 525 — 5.).

3. Franciszkowi Stopplowi, krawcowi w Wiedniu (na Landstrasse pod l. 427), na wynalazek zasadzający się na użyciu sprężyn metalowych do przyszew u butynków; na dwa lata. Opis przywileju, o którego utajenie proszono, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (do l. 529 — H.).

Baumgartner m. p.

57.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 31. Stycznia 1853,

którym nadano kilka wyłącznych przywilejów.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 12. Lutego 1853, Nr. 15).

Ministerstwo Handlu nadało na podstawie postanowień najwyższego patentu o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852 następujące wyłączne przywileje:

1. Antoniemu Tychemu, prywatyzującemu (w mieście pod l. 1097), na ulepszenie w wyrabianiu rur metalowych; na dwa lata. Opis przywileju, złożony jest w archiwum przywilejów, gdzie go każdy przejrzeć może (do l. 385 — H.).

2. H. Petinowi i Gaudetowi, właścicielom hamerni w Rivede-Gier we Francji, na ręce Jakóba Franciszka Henryka Hembergera, dyrektora administracji w Wiedniu (w mieście pod l. 785), na ulepszenie postępowania w kuciu żelaza w hamerniach, a szczególnie w wyrabianiu żelaznych i stalowych obręczy na koła bez szwejsowania ich; na dwa lata. We Francji ulepszenie to otrzymało patent na lat 15, poczynający od dnia 5. Czerwca 1852. Opis przywileju, o którego utajenie proszono, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (do l. 449 — H.).

3. Krystynowi Wilhelmowi Schönherowi, maszyniście w Alt-Schemnitz w Saksonii, na ręce pełnomocnika swego Dra. o. p. Klaudyusza Ferdynanda Höchsmanna, adwokata nadwornego i sądowego w Wiedniu, na ulepszenie zamkniętej maszyny do przędzenia, przezco przędza ma się stawać mocniejszą i dawać się w największej jaka być może ilości nawijać na cewkę; na cztery lata. Opis przywileju przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (do l. 531 — H.).

Baumgartner m. p.

3. Dem Franz Stoppel, Schneider in Wien (Landstrasse Nr. 427), auf eine Erfindung, bestehend in der Anwendung von Metall-Federn bei den Stiefeletten-Obertheilen; auf die Dauer von zwei Jahren. Die Privilegiums-Beschreibung, deren Geheimhaltung ange sucht wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 529 — 5.).

Baumgartner, m. p.

57.

Verordnung des Handelsministeriums vom 31. Jänner 1853,

womit mehrere ausschließende Privilegien verliehen werden.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 12. Februar 1853, No. 15).

Das Handelsministerium hat folgende ausschließende Privilegien auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegien-Patentes vom 15. August 1852 verliehen:

1. Dem Anton Tichy, Privatter in Wien (Stadt Nr. 1097), auf eine Verbesserung in der Erzeugung von Metall-Röhren; auf die Dauer von zwei Jahren. Die offene Privilegiums-Beschreibung befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive zu Ferdemanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 385 — 5.).

2. Den H. H. Petin und Gaudet, Hammerwerks-Besitzern zu Rivede-Gier in Frankreich, durch Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungs-Direktor in Wien (Stadt Nr. 785), auf eine Verbesserung in dem Verfahren bei der Eisenhammer-Schmiedung und insbesondere bei der Verfertigung eiserner und stählener Radreise ohne Schweißnaht; auf die Dauer von drei Jahren. In Frankreich ist diese Verbesserung seit 5. Juni 1852 auf 15 Jahre patentirt. Die Privilegiums-Beschreibung, deren Geheimhaltung ange sucht wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 449 — 5.).

3. Dem Christian Wilhelm Schönher, Maschinenbauer zu Alt-Schemnitz in Sachsen, durch den Bevollmächtigten J. U. Dr. Klaudius Ferdinand Höchsmann, Hof- und Gerichtsadvokaten in Wien, auf eine Verbesserung der Schlußspul-Maschine, wodurch angeblich die Stärke und Haltbarkeit des Garnes befördert und die Aufwindung einer möglichst großen Quantität Garnes auf einer Spule bewerkstelliget wird; auf die Dauer von vier Jahren. Die offenzuhaltende Privilegiums-Beschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 531 — 5.).

Baumgartner m. p.

58.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 31. Stycznia 1853,

którem przywilej Aloizego Jana Metzgera z dnia 25. Lutego 1852, na rok drugi przedłużono.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 12. Lutego 1853, Nr. 15.)

Ministerstwo Handlu uznało za stosowną, przywilej Aloizemu Janowi Metzgerowi, właścicielowi przywileju w Wiedniu (na Wiedniu pod l. 630), dnia 25. Lutego 1852 nadany na wynalazek wyrabiania butów i trzewików za użyciem nowego środka, przedłużyć na rok drugi, przy rozciągnięciu skuteczności jego na całą Monarchię.

Baumgartner m. p.

59.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 31. Stycznia 1853,

którem ogłoszono doniesienie, że Józef Wetternek nadany sobie dnia 23. Sierpnia 1851 przywilej, odstąpił Ottmarowi C. Hoernerowi.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 12. Lutego 1853, Nr. 15.)

Ministerstwo Handlu przyjęło do wiadomości doniesienie, jako Józef Wetternek, inżynier c. k. uprzywilejowanej fabryki machin na Taborze w Wiedniu, przywilej wyłączny, sobie dnia 23. Sierpnia 1851 nadany na wynalazek hydrostatycznej lampy olejnej, mocą cesyi z dnia 21. Grudnia 1852 przelał na Ottmara C. Hoenera, kupca z Lindawy, obecnie w Wiedniu (mieszkającego na Leopoldsztadzie pod l. 631), a oraz zaleciło przepisane tegoż zarejestrowanie.

Baumgartner m. p.

58.

Verordnung des Handelsministeriums vom 31. Jänner 1853,

wodurch das Privilegium des Alois Johann Mezger vom 23. Februar 1852 auf das zweite Jahr verlängert wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 12. Februar 1853, Nr. 15).

Das Handelsministerium hat das dem Alois Johann Mezger, Privilegiums-Inhaber in Wien (Wieden Nr. 630), verliehene Privilegium vom 23. Februar 1852 auf eine Erfindung Stiefel und Schuhe durch Anwendung eines neuen Mittels zu erzeugen, auf das zweite Jahr, mit der Ausdehnung seiner Wirksamkeit auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

59.

Verordnung des Handelsministeriums vom 31. Jänner 1853,

womit die Anzeige, daß Joseph Wetternek das ihm verliehene Privilegium vom 23. August 1851 an Ottmar C. Hoerner übertragen habe, kundgemacht wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 12. Februar 1853, Nr. 15).

Das Handelsministerium hat die Anzeige, daß Joseph Wetternek, Ingenieur in der k. k. privilegierten Maschinen-Fabrik am Labor in Wien, das ihm verliehene ausschließende Privilegium vom 23. August 1851 auf die Erfindung einer hydrostatischen Dellampe, mittelst Besions-Urkunde vom 21. Dezember 1852 an Ottmar C. Hoerner, Kaufmann aus Lindau, derzeit in Wien (wohnhast in der Leopoldstadt Nr. 631), übertragen habe, zur Wissenschaft genommen, und die vorschristmäßige Einregistrierung dieser Uebertragung veranlaßt.

Baumgartner m. p.

182

Bestimmung der...

...

...

...

...

183

Bestimmung der...

...

...

...

...

Dziennik rządowy

dla

**kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Ówieczimskim i Zatorskim, tudzież z Wielkim
Księstwem Krakowskim.**

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część VIII.

Wydana i rozestana dnia 13. Maja 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

**Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Au-
schwiz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.**

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

VIII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 13. Mai 1853.

60.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 25. Stycznia 1853,

którem Ludwikowi Ferdynandowi Schönherrowi nadano wyłączny przywilej na ulepszenie mechanicznych warsztatów tkackich.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 17. Lutego 1853, Nr. 17).

Ministerstwo Handlu uznało za stosowną, nadać, na mocy postanowień najwyższej ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, Ludwikowi Ferdynandowi Schönherrowi, spółwłaścicielowi przedsiębiorstwa wyrabiania machin Ludwika Schönherra i Seidlera w Szemnicy w Saksonii, na ręce pełnomocnika jego Dra. Klaudyusza Ferdynanda Höchsmanna, nadwornego i sądowego adwokata w Wiedniu, wyłączny przywilej na ulepszenie mechanicznych warsztatów tkackich; na pięć lat. Otwarty opis przywileju złożono w c. k. archiwum przywilejów (l. 536 — H.).

Baumgartner m. p.

61.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 29. Stycznia 1853,

którem pensyonowanemu rotmistrzowi Ferdynandowi Leitenbergerowi nadano wyłączny przywilej na wynalazek walcowej pompy hydraulicznej i ssącej.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 17. Lutego 1853, Nr. 17).

Ministerstwo Handlu uznało za stosowną, nadać, na mocy postanowień najwyższego patentu o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, pensyonowanemu rotmistrzowi Ferdynandowi Leitenbergerowi, z Reichsztadu w Czechach, wyłączny przywilej na wynalazek walcowej pompy hydraulicznej i ssącej, która według twierdzenia za użyciem równych sił wodę na większą wysokość niż inne maszyny dźwiga, bardzo jest pojedyncza, a dając się z wielką łatwością przenosić, w każdym gospodarstwie do podnoszenia wody na wyższe piętra użytą być może; na trzy lata. Otwarty opis przywileju złożony jest w c. k. archiwum przywilejów (l. 534 — H.).

Baumgartner m. p.

60.

Verordnung des Handelsministeriums vom 25. Jänner 1853,

womit dem Louis Ferdinand Schönherr ein ausschließendes Privilegium auf Verbesserungen an mechanischen Webstühlen verliehen wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 17. Februar 1853, Nr. 17.)

Das Handelsministerium hat dem Louis Ferdinand Schönherr, Mitinhaber des Maschinenbaugeschäftes von Louis Schönherr und Seidler, zu Chemnitz in Sachsen, durch den Bevollmächtigten Dr. Klaudius Ferdinand Höchsmann, Hof- und Gerichtsadvokaten in Wien, ein ausschließendes Privilegium auf Verbesserungen an mechanischen Webstühlen, nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegienpatentes vom 15. August 1852 auf die Dauer von 5 Jahren zu verleihen befunden. Die offenzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 536—5.)

Baumgartner m. p.

61.

Verordnung des Handelsministeriums vom 29. Jänner 1853,

womit dem pensionirten Rittmeister Ferdinand Leitenberger ein ausschließendes Privilegium auf die Erfindung einer Walzen-Wasserdruck- und Saugpumpe verliehen wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 17. Februar 1853, Nr. 17.)

Das Handelsministerium hat dem pensionirten Rittmeister Ferdinand Leitenberger, aus Reichstad in Böhmen, ein ausschließendes Privilegium auf die Erfindung einer Walzen-Wasserdruck- und Saugpumpe, welche angeblich bei Anwendung gleicher Kräfte Wasser auf größere Höhen als andere Maschinen hebt, in ihrem inneren Baue sehr einfach und bei ihrer großen Beweglichkeit für jede Haushaltung anwendbar sey, um den Wasserbedarf in die oberen Stockwerke zu heben, nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegienpatentes vom 15. August 1852 auf die Dauer von drei Jahren zu verleihen befunden. Die offenzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird in dem k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 534—5.).

Baumgartner m. p.

62.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 29. Stycznia 1853,

którem przywilej Ignacemu Marcinowi Guggenbergerowi, c. k. pensyonowanemu kapitanowi dnia 5. Stycznia 1847 nadany, na rok siódmy przedłużono.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 17. Lutego 1853, Nr. 17).

Ministerstwo Handlu uznało za stosowną, przywilej Ignacemu Marcinowi Guggenbergerowi, c. k. pensyonowanemu kapitanowi w Wiedniu (Josephstadt pod l. 220), dnia 5. Stycznia 1847 nadany na ulepszenia u kół wozowych wszelkiego rodzaju, i układania szyn na kolejach żelaznych, przedłużyć na rok siódmy, przy rozciągnięciu skuteczności jego na całą monarchię.

Baumgartner m. p.

63.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 31. Stycznia 1853,

którem nadano różne wyłączne przywileje.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 17. Lutego 1853, Nr. 17).

Ministerstwo Handlu nadało, na zasadzie najwyższego patentu o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, następujące wyłączne przywileje:

1. Janowi Klaudyuszowi Arnoux, inżynierowi w Paryżu (Rue Mont-Parnasse nr. 23), na ręce jego pełnomocnika Józefa Maerkla, prywatnego urzędnika w Wiedniu (Josephstadt nr. 65), na wynalazek nowego systemu robienia składowanych spodów wozowych do kolei żelaznej, którym wedle twierdzenia wszelkimi zakrętami jechać można; na rok jeden. Opis przywileju, w tajemnicy być mającego, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 581 — H.).

2. Antoniemu Tichemu, prywatyzującemu w Wiedniu (miasto nr. 1097), na poprawę w składzie kupolskich fryszerek i innych pieców do topienia żelaza, lub innych kruszców, przyczem ma się wiele bardzo oszczędzać paliwa; na lat dwa. Opis przywileju przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 639 — H.).

Baumgartner m. p.

62.

Verordnung des Handelsministeriums vom 29. Jänner 1853,

womit das dem k. k. pensionirten Hauptmann Ignaz Martin Guggenberger verliehene Privilegium vom 5. Jänner 1847, auf das siebente Jahr verlängert wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 17. Februar 1853, Nr. 17.)

Das Handelsministerium hat das, dem Ignaz Martin Guggenberger, k. k. pensionirten Hauptmann in Wien, (Josephstadt Nr. 220) verliehene Privilegium vom 5. Jänner 1847 auf Verbesserungen an Wagenrädern aller Art und in der Schienenanordnung für Eisenbahnen, auf das siebente Jahr, mit Ausdehnung seiner Wirksamkeit auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

63.

Verordnung des Handelsministeriums vom 31. Jänner 1853,

womit mehrere ausschließende Privilegien verliehen werden.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 17. Februar 1853, Nr. 17.)

Das Handelsministerium hat folgende ausschließende Privilegien auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegienpatentes vom 15. August 1852 verliehen:

1. Dem Jean Claude Arnour, Ingenieur in Paris (Rue Mont-Parnasse Nr. 23), durch den Bevollmächtigten Georg Märkl, Privatbeamten in Wien (Josephstadt Nr. 65), auf die Erfindung eines neuen Systemes, gegliederte Wagengestelle für Eisenbahnen zu erzeugen, womit angeblich alle Krümmungen befahren werden können; auf die Dauer eines Jahres. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 581—5.).

2. Dem Anton Lichy, Privatier in Wien (Stadt Nr. 1097), auf eine Verbesserung in der Konstruktion der Cupol-Hoch- und anderer Defen zum Schmelzen von Eisen oder anderen Erzen, wobei ein bedeutendes Ersparniß an Brennmaterialie erzielt werden soll; auf die Dauer von zwei Jahren. Die offenzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 639—5.).

Baumgartner m. p.

64.

Rozporządzenie Namiestnika z dnia 1. Lutego 1853 *),

wydane do przełożonych wszystkich obwodów, włącznie z Bukowiną, (za jednoczesnym udzieleniem odpisu krajowej Izbie rachunkowej, i oznajmieniem uczynioném Komisji gubernialnej w Krakowie),

o wyrachowywaniu należności za użycie żandarmeryi do asystencyi przeciwko opieszalym podatkującym.

Z powodu zaszłego zapytania, do której kasy wpływać mają owe należności, jakie w razie użycia żandarmeryi do asystencyi przeciwko opieszalym podatkującym, ciz i to w tych samych przypadkach i w takiejże ilości, ce i w razie asystencyi wojskowej albo asystencyi straży policyjnej opłacać mają, a od których pobierania żandarmerya na mocy wydanych dla niej postanowień jest wykluczona, postanowiło c. k. Ministerstwo Skarbu w porozumieniu się z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i najwyższą Władzą Policyjną, że wymienione należności stosownie do istniejących przepisów pobierać i na wydatki żandarmeryi do kasy skarbowej oddawać należy, która je jako należność egzekucyjną odbierać, i z tychże się wyrachowywać będzie.

Co w skutek rozporządzenia wysokiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 25. Stycznia 1853 l. 1316/111, WMCPanu dla wiadomości i ku stosownemu urzędowaniu z tym dodatkiem oznajmia, że względem wydania poleceń do władz skarbowych, Ministerstwo Skarbu, co było potrzebném, rozporządziło.

Gotuchowski m. p.

65.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 3. Lutego 1853,

obwieszczające, że Jérzy Janisch część swoją w przywileju, sobie i Franciszkowi Springerowi razem pod dniem 4. Lutego 1852 nadanego, temuż Springerowi całkowicie odstąpił.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 17. Lutego 1853, Nr. 17).

Ministerstwo Handlu przyjęło to do wiadomości, że Jérzy Janisch część swoją w przywileju, sobie i razem Franciszkowi Springerowi pod dniem 4. Lu-

*) Ze strony krajowej Dyrekcji Skarbowej wydano w skutek rozporządzenia wysokiego Ministerstwa Skarbu z dnia 7. Stycznia 1853 l. 17835, także polecenie z dnia 17. Lutego 1853 do l. 2199 do wszystkich powiatowych Administracyj skarbowych, do głównej Kasy krajowej, tudzież do kas zbiorczych i do urzędów podatkowych.

64.

Erlaß des Statthalters vom 1. Februar 1853 *),

an sämtliche Kreisvorsteher mit Einschluß der Bukowina, (unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift an die Provinzial-Staatsbuchhaltung, und Eröffnung an die Subernal-Kommission in Krakau),

betreffend die Verrechnung der Gebühren für die Verwendung der Genös'darmerie zur Affistenzleistung gegen rentente Steuerpflichtige.

Aus Anlaß einer vorgekommenen Anfrage, in welche Klasse diejenigen Gebühren einzufließen haben, welche bei Verwendung der Genös'darmerie zur Affistenzleistung gegen rentente Steuerpflichtige von diesen, und zwar in den nämlichen Fällen und in dem gleichen Ausmaße, wie bei Militär- oder Polizeiwache-Affitzungen, zu entrichten sind, und von deren Bezug die Genös'darmerie, vermöge der für dieselbe bestehenden Bestimmungen ausgeschlossen ist, hat das k. k. Finanzministerium im Einverständnisse mit dem Ministerium des Innern und mit der Obersten Polizeibehörde bestimmt, daß die gedachten Gebühren nach Maßgabe der bestehenden Normen einzuhellen, für die Genös'darmerie-Auslagen an die Kameralkasse abzuführen, und von derselben als Exekuzionsgebühr in Empfang zu nehmen und zu verrechnen sind.

Hievon werden Cuere Wohlgeborenen, in Folge Erlasses des hohen Ministeriums des Innern vom 25. Jänner 1853 Z. 1316-111 zur Wissenschaft und entscheidenden Amtshandlung mit dem Beifügen in Kenntniß gesetzt, daß wegen Beauftragung der Finanzbehörden vom Finanz-Ministerium das Erforderliche verfügt worden ist.

Goluchowski m. p.

65.

Verordnung des Handelsministeriums vom 3. Februar 1853,

womit die Anzeige, daß Georg Janisch seinen Antheil an dem ihm gemeinschaftlich mit Franz Springer am 4. Februar 1852 ertheilten Privilegium an Letzteren vollständig übertragen habe, kundgemacht wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 17. Februar 1853, Nr. 17.)

Das Handelsministerium hat die Anzeige, daß Georg Janisch seinen Antheil an dem ihm gemeinschaftlich mit Franz Springer am 4. Februar 1852 ertheilten Privi-

*) Von Seite der Finanz-Landes-Direktion ist zu Folge hohen Finanzministerial-Erlasses vom 7. Jänner 1853 Z. 17835 eine gleichmäßige Weisung am 17. Februar 1853 Z. 2199 an sämtliche Kameral-Bezirksverwaltungen, Landes-Haupt- und Sammlungskassen, dann Steuerämter erlassen worden.

tego 1852 nadanym na wynalazek w robieniu koszul, Franciszkowi Springero-
wi, buchalterowi handlowemu u J. N. Reithofera w Wiedniu (miasto nr. 253),
mocą cesyi z dnia 13. Stycznia 1853 całkowicie ustąpił, tudzież poleciło, aby
toż ustępstwo przywileju stosownie do przepisów w c. k. archiwum przywilejów
zarejestrowaném zostało.

Baumgartner m. p.

66.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 5. Lutego 1853,

**którem ogłasza się, jako dla braku nowości zgasł przywilej Ale-
ksandra Frankla z dnia 17. Września 1851.**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 17. Lutego 1853, Nr. 17).

Ministerstwo Handlu ogłosiło, jako dla braku nowości zgasł przywilej Ale-
ksandra Frankla pod dniem 17. Września 1851 nadany mu na wynalazek i po-
prawę w robieniu bótynków (półbóciaków) z różnego materiału. Opis tego przy-
wileju znajduje się teraz w c. k. archiwum przywilejów, gdzie go każdemu
przejrzeć wolno.

Baumgartner m. p.

67.

**Obwieszczenie Rządu krajowego z dnia 6. Lutego 1853,
względem pobierania po cztery od sta od pożyczek z funduszu re-
zerwowego galicyjskiego stanowego Towarzystwa kredytowego,
zaczawszy od dnia 1. Lutego 1853.**

Podług obwieszczeń Rządu krajowego z dnia 18. Stycznia 1851 l. 59661
i z dnia 27. Stycznia 1852 l. 2541 (Dziennik praw krajowych z roku 1851
l. 27, str. 89 i z roku 1852 l. 25, str. 81), podano było do powszechnej wi-
adomości, iż na prośbę galicyjskiego stanowego Towarzystwa kredytowego, pro-
cent, który przy użyciu rozrządzalnych pieniędzy funduszu rezerwowego tegoż
Towarzystwa na pożyczki na listy zastawne, eskontowanie wylosowanych listów
zastawnych i t. d. w skutek §. 178. regulaminu dla tegoż zakładu okólnikiem
gubernialnym z dnia 24. Czerwca 1842 l. 40272 ogłoszonego (Zbiór ustaw
prowinc. l. 99, str. 310), po cztery od sta wymierzono, do końca Stycznia 1853
na pięć od sta podwyższony został.

legium auf eine Erfindung in der Erzeugung der Hemden, an Franz Springer, Handlungsbuchhalter bei S. N. Reithofer in Wien (Stadt Nr. 253), laut Abtretungs-Urkunde vom 13. Jänner 1853 vollständig übertragen habe, zur Wissenschaft genommen, und diese Privilegiums-Uebertragung vom k. k. Privilegien-Archive vorschristmäßig registriren lassen.

Baumgartner m. p.

66.

Verordnung des Handelsministeriums vom 5. Februar 1853,

womit das Privilegium des Alexander Frankel vom 17. September 1851 wegen Mangels an Neuheit für erloschen erklärt wird.
(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 17. Februar 1853, Nr. 17.)

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Alexander Frankel vom 17. September 1851 auf eine Erfindung und Verbesserung in der Verfertigung von Stiefeletten aus verschiedenen Stoffen, wegen Mangels an Neuheit für erloschen erklärt. Die dießfällige Privilegiumsbeschreibung befindet sich nunmehr in dem k. k. Privilegien-Archive zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Baumgartner m. p.

67.

Kundmachung des Landesguberniums vom 6. Februar 1853, hinsichtlich des vom 1. Februar 1853 zu beginnenden Perzenten-Bezuges von Darleihen aus dem Reservefonde der galizisch-ständischen Kredits-Anstalt mit vier von Hundert.

Laut hierortigen Kundmachungen vom 18. Jänner 1851 Z. 59661 und vom 27. Jänner 1852 Z. 2541 (Landes-Gesetzblatt, vom Jahre 1851, Nr. 27, Seite 89 und vom Jahre 1852, Nr. 25, Seite 81) wurde zur allgemeinen Kenntniß gebracht, daß über Einschreiten der galizisch-ständischen Kredits-Anstalt das Perzent, welches bei Verwendung der disponiblen Gelder ihres Reservefondes durch Darleihen auf Pfandbriefe, Eskomptirungen verlosteter Pfandbriefe u. s. w., zu Folge §. 178 des mit Gubernial-Kreis schreiben vom 24. Juni 1842 Z. 40272 (Provinzial-Gesetzsammlung, Nr. 99, Seite 310) für diese Anstalt kundgemachten Reglements, mit vier von Hundert bemessen ist, auf das Perzenten-Ausmaß mit fünf von Hundert bis Ende Jänner 1853 erhöht wurde.

Gdy uchyloną jest potrzeba pobierania tego podwyższonego procentu, bez uszczerbku funduszu rzeczowego zakładu, przeto Dyrekcya stanowego Towarzystwa kredytowego za porozumieniem się z Wydziałem Stanów widziała się spowodowaną, od dnia 1. Lutego 1853, do postanowionego w §. 178. regulaminu procentu cztery od sta powrócić.

Co do powszechnej wiadomości podaje się.

Gołuchowski m. p.

68.

Obwieszczenie Prezydium krajowego z dnia 8. Lutego 1853,

z uwiadomieniem, że podczas stanu oblężenia żadnych stowarzyszeń bez zasiągnięcia i uzyskania na to pozwolenia zawiązywać nie można.

Gdy podług ustawy o stowarzyszeniach z dnia 26. Listopada 1852 (Dziennik praw Państwa i Rządu, część LXXIV., nr. 253 *) nie wszystkie, ale tylko stowarzyszenia w §. 1. téj ustawy oznaczone, osobnego pozwolenia od Administracyi Państwa potrzebują, a z uwagi na to postanowienie mniemaćby można, że pomimo stanu wyjątkowego trwającego w Galicyi i na Bukowinie, i w tym także kraju ku założeniu jakiego w §. 1. téjże ustawy nie wymienionego towarzystwa szczególnego pozwolenia nie potrzeba; przeto dla uchylenia wszelkiej wątpliwości dodatkowo do obwieszczenia z dnia 12. Stycznia r. b. za l. 11540 (Dziennik rządowy oddział drugi, część III., nr. 31) oznajmia się, iż przez czas trwania stanu oblężenia, żadnych stowarzyszeń, jak to już w §. 4. odezwy z dnia 10. Stycznia 1849 rozporządzono, bez zasiągnięcia i uzyskania pozwolenia zawiązywać nie wolno.

Gołuchowski m. p.

69.

Rozporządzenie krajowej Dyrekcji Skarbowej z dnia 9. Lutego 1853,

o wprowadzeniu znaczków stemplowych dla podpadających stemplowi gazet zagranicznych.

Wysokie c. k. Ministerstwo Skarbu postanowiło rozporządzeniem z dnia 27. Stycznia r. b. l. 48300/3323 dla sprowadzanych pocztą, stemplowi podpadających gazet zagranicznych, których nie dotyka postanowienie §. 22 paten-

*) Dziennik praw krajowych część XLVII., nr. 334.

Nachdem die Nothwendigkeit dieses höheren Prozentes-Beleges ohne Nachtheil des Fonds dieser Anstalt behoben erscheint, hat die Direktion der ständischen Kredits-Anstalt im Einverständnisse mit dem landständischen Ausschusse sich veranlaßt gefunden, vom 1. Februar 1853 zu dem laut §. 178 des Reglements festgesetzten Prozente-Ausmaße mit vier von Hundert zurückzuführen.

Was zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird.

Goluchowski n. p.

68.

Kundmachung des Landes-Präsidiums vom 8. Februar 1853,

wodurch bekannt gegeben wird, daß während der Dauer des Belagerungszustandes keine Art von Vereinen ohne hiezu eingeholter und erlangter Bewilligung errichtet werden dürfe.

Da nach dem Vereinsgesetze vom 26. November 1852 (Reichsgesetz- und Regierungsblatt LXXIV. Stück, Nr. 253 *) nicht alle, sondern nur die im §. 1 dieses Gesetzes bezeichneten Vereine einer besonderen Bewilligung der Staatsverwaltung bedürfen, mit Rücksicht auf diese Bestimmung aber gemeint werden könnte, daß ungeachtet des in Galizien und der Bukowina bestehenden Ausnahmezustandes, auch hierlandes zur Bildung eines in dem §. 1. dieses Gesetzes nicht erwähnten Vereins eine besondere Bewilligung nicht erforderlich sei; so wird zur Behebung jenes Zweifels im Nachhange zu der Kundmachung vom 12. Jänner l. J. S. 3. 11540 (Landes-Regierungsblatt, zweite Abtheilung, III. Stück, Nr. 31) bekannt gegeben, daß während der Dauer des Belagerungszustandes, wie es im §. 4. der dießfälligen Proklamazion vom 10. Jänner 1849 angeordnet ist, keine Art von Vereinen ohne hiezu eingeholter und erlangter Bewilligung errichtet werden dürfe.

Goluchowski m. p.

69.

Verordnung der Finanz-Landes-Direktion vom 9. Februar 1853,

betreffend die Einführung von Stempelmarken für stempelpflichtige ausländische Zeitungen.

Das hohe k. k. Finanz-Ministerium hat vermög des Erlasses vom 27. Jänner l. J. S. 3. 48300/3323 beschlossen, für die durch die Postanstalt bezogenen stempelpflichtigen ausländischen Zeitungen, auf welche die Bestimmung des §. 22 des kaiser-

*) Landes-Gesetzblatt XLVII. Stück, Nr. 334.

tu cesarskiego z dnia 6. Września 1850, na dowód dopełnionego obowiązku stemplowania zaprowadzić osobne znaczki stemplowe (naksztalt znaczków listowych), w skutek czego stemplowanie wzmiankowanych gazet, o ile przez c. k. zakład pocztowy sprowadzane bywają, u c. k. urzędów stemplowych albo u urzędów pocztowych, którym wydano osobne ku temu znamienniki (stampilie), ustanie.

Znaczki stemplowe, których środek zajmuje c. k. orzeł, otoczone są napisem: „Kais. könig. Zeitung's Stempel, 2 Kreuzer“, i mają być na gazecie, zamiast wyciskania na niej stempla, przez zakład pocztowy przylepiane, a potem dla przeszkodzenia powtórnemu ich użyciu, stempel urzędu pocztowego na wierzchu ma być wytłaczany.

Rozporządzenie to podaje się - z tą uwagą do wiadomości, że używanie znaczków stemplowych zacznie się od dnia 1. Marca 1853.

Co do stemplowania podpadających stempłowi gazet zagranicznych, które nie przez c. k. zakład pocztowy sprowadzane bywają, zachowują moc swoje postanowienia §§. 4. i 21. cesarskiego patentu z dnia 6. Września 1850.

Krajewski m. p.

Wydrukowano w drukarni krajowej w Warszawie dnia 10. Lutego 1853.

lichen Patenten vom 6. September 1850 keine Anwendung findet, zum Beweise der erfüllten Stempelpflicht eigene Stempelmarken (nach der Art der Briefmarken) einzuführen, wornach die Stempelung der genannten Zeitungen, soweit sie durch die k. k. Postanstalt bezogen werden, bei den Stempelämtern oder bei den Postämtern, welchen zu diesem Ende eigene Signetten erfolgt wurden, aufzuhören hat.

Die Stempelmarken, deren Mitte der k. k. Adler einnimmt, führen die Ueberschrift: „Kais. könig. Zeitungs-Stempel, 2 Kreuzer“, und sind auf das Zeitungsblatt statt des aufzudrückenden Stempels von der Postanstalt aufzukleben, sodann aber zur Vermeidung eines wiederholten Gebrauches, mit dem Postamtsstempel zu obliteriren.

Die Verfügung wird mit dem Bemerken zur Kenntniß gebracht, daß die Anwen- dung der Stempelmarken vom 1 März 1853 angefangen, zu beginnen hat.

In Absicht auf die Stempelung der stempelpflichtigen ausländischen Zeitungen, welche nicht durch die k. k. Postanstalt bezogen werden, bleiben die Bestimmungen der §§. 4 und 21 des kaiserlichen Patenten vom 6. September 1850 aufrecht.

Krajewski m. p.

Dziennik rządowy

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Ówieczimskim i Zatorskim, tudzież z Wielkim
Księstwem Krakowskim.

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część IX.

Wydana i rozesłana dnia 14. Maja 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Au-
schwiz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

IX. Stück.

Ausgegeben und verkauft am 14. Mai 1853.

70.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 2. Lutego 1853,

którym nadano kilka wyłącznych przywilejów.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 19. Lutego 1853, Nr. 18.)

Ministerstwo Handlu nadało na zasadzie przepisów najwyższego patentu o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, następujące wyłączne przywileje:

1. Karolowi Brunhuberowi, posiadaczowi przywileju, mieszkającemu w Wiedniu (Michelbeuernscher Grund nr. 2) i Janowi Rohrleitnerowi, krawcowi (przy Himmelpfort-Grund nr. 20), na wynalazek i poprawę tak zwanych szybkich podpałek; na rok jeden. Opis przywileju, o którego utajenie proszono, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 522 — H.).

2. Ferdynandowi Hennebergowi, miejskiemu stolarzowi w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 552), na poprawę maglu; na rok jeden. Opis przywileju przechowuje się w c. k. archiwum, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 524 — H.).

3. Ludwikowi Baronowi Lo Presti, przebywającemu teraz w Wiedniu (miasto nr. 276) u P. Karola de Nagy, na wynalazek jakoby nowój i właściwym sposobem złożonej maszyny do korezowania drzew; na lat pięć. Opis przywileju przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 530 — H.).

Baumgartner m. p.

71.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 4. Lutego 1853,

którym nadano kilka wyłącznych przywilejów.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 19. Lutego 1853, Nr. 18.)

Ministerstwo Handlu nadało na zasadzie postanowień najwyższego patentu o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, następujące wyłączne przywileje:

1. Franciszkowi X. Gerhartingerowi, mieszczaninowi i właścicielowi domu w Ried w Austrii Górnej, na poprawę w robieniu świec woskowych, które za pomocą pewnych przydatków, tudzież knotów umyślnie ku temu urządzonych,

70.

Verordnung des Handelsministeriums vom 2. Februar 1853,

womit mehrere ausschließende Privilegien verliehen werden.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 19. Februar 1853, Nr. 18.)

Das Handelsministerium hat folgende ausschließende Privilegien auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegienpatentes vom 15. August 1852 verliehen:

1. Dem Karl Brunhuber, Privilegien-Besitzer, wohnhaft in Wien (Michelbeurnischer Grund Nr. 2) und dem Johann Rohrleitner, Schneider (am Himmelsfortgrund Nr. 20), auf eine Erfindung und Verbesserung der sogenannten Schnellunterzün-der; — auf die Dauer eines Jahres. Die Privilegiumsbeschreibung, deren Geheimhaltung angefochten wurde, befindet sich im k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 522 — S.).

2. Dem Ferdinand Henneberg, bürgerlichen Tischlermeister in Wien (Leopoldstadt Nr. 552), auf eine Verbesserung der Wäschrolle; — auf die Dauer eines Jahres. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 524 — S.).

3. Dem Ludwig Baron Lo Presti, derzeit in Wien (Stadt Nr. 276) bei Herrn Karl von Nagy, auf die Erfindung einer angeblich neuen eigentümlich konstruirten Baumrodungs-Maschine; — auf die Dauer von fünf Jahren. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 530 — S.).

Baumgartner m. p.

71.

Verordnung des Handelsministeriums vom 4. Februar 1853,

womit mehrere ausschließende Privilegien verliehen werden.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 19. Februar 1853, Nr. 18.)

Das Handelsministerium hat folgende ausschließende Privilegien auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegienpatentes vom 15. August 1852 verliehen:

1. Dem Franz X. Gerhartinger, Bürger und Hausbesitzer zu Nied in Ober-österreich, auf eine Verbesserung in der Erzeugung von Wachölichtern, wodurch diese mittelst Zusätzen und eigens bereiteter Döchte, fester und kompakter erzeugt werden

mają być gęstsze i tęższe; na rok jeden. Opis przywileju, o którego utajenie proszono, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 586 — H.).

2. Dokt. C. Schneitlerowi, inżynierowi cywilnemu w Berlinie, na ręce A. Heinricha, sekretarza dolno-austriackiego towarzystwa przemysłowego, na wynalazek jakoby nowego narządu do czyszczenia soku burakowego przy wyrabianiu cukru przez kwas węglowy; na rok jeden. Opis przywileju, o którego utajenie proszono, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 643 — H.).

3. Maryi Lederer, fabrykantce towarów wełnianych w Pradze nr. 863-II, na poprawę w wyrabianiu koców, kołder i innych towarów wełnianych przez którą fabrykaty tego rodzaju za osobliwem urządzeniem i przymieszaniami innych surowych materyałów, zyskują na mocy, tężości i trwałości, i mają dawać ciepło w większym stopniu; na lat dwa. Opis przywileju, o którego utajenie proszono, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 878 — H.).

Baumgartner m. p.

72.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 6. Lutego 1853,

względem nadania dwóch wyłącznych przywilejów.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 22. Lutego 1853, Nr 19.)

Ministerstwo Handlu nadało na zasadzie postanowień najwyższego patentu o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, następujące wyłączne przywileje:

1. Karolowi Königowi, chemikowi mieszkającemu przy Braunhirschen-Grund nr. 49, na odkrycie w tworzeniu masy Grabana do niszczenia osady kamienniej w kotłach, przezco wedle twierdzenia nie tylko osada w kotle już utworzona sposobem zupełnie nieszkodliwym uchyla się, ale nawet tworzeniu się nowiej inkrustacyi zapobiega, a nadto małym kosztem oszczędzenie paliwa, prędsze rozwijanie się pary i zabezpieczenie się od eksplozyi osiągniętem być ma; na rok jeden. Opis tego przywileju, o którego utajenie proszono, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 879 — H.).

2. Franciszkowi Planerowi, chemikowi w Gaudenzdorf nr. 125 i Franciszkowi Millerowi w Wiédniu (St. Ulrich nr. 67), na wynalazek polyskującej masy palmowo-woskowej do posadzki i podłóg, której robienie za oszczędzeniem potrzebnego do niej wosku pszczelnego, przy równej trwałości o wiele tańszem

sollen; — auf die Dauer eines Jahres. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 586—5.).

2. Dem Dr. C. Schneitler, Zivil-Ingenieur in Berlin, durch A. Heinrich, Sekretär des niederösterreichischen Gewerbevereines, auf die Erfindung eines angeblich neuen Apparates zur Reinigung des Runkelrübensaftes bei der Zucker-Fabrikation durch Kohlen säure, auf die Dauer eines Jahres. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 643—5.).

3. Der Maria Lederer, Wohlwaaren-Fabrikantin in Prag Nr. 863/II., auf eine Verbesserung in der Erzeugung von Kogen, Decken und Wollwaaren, wodurch derlei Fabrikate mittelst einer eigenen Behandlung der Wolle, und durch Zugabe anderer roher Stoffe an Festigkeit, Solidität und Dauerhaftigkeit gewinnen, und einen höheren Wärmegrad erzeugen sollen; — auf die Dauer von zwei Jahren. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird in dem k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 878—5.).

Baumgartner m. p.

72.

Verordnung des Handelsministeriums vom 6. Februar 1853,

die Verleihung zweier ausschließenden Privilegien betreffend.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 22. Februar 1853, Nr. 19.)

Das Handelsministerium hat folgende ausschließende Privilegien auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegiumspatentes vom 15. August 1852 verliehen:

1. Dem Karl König, Chemiker, wohnhaft am Brauhirschengrunde Nr. 49, auf eine Entdeckung in der Erzeugung der Graham'schen Kesselstein-Vertilgungsmasse, wodurch nicht nur der bereits abgelagerte Kesselstein auf eine vollkommen unschädliche Weise entfernt, sondern auch die Bildung neuer Inkrustationen verhindert, sohin auf wenig kostspielige Art Brennmaterial-Ersparniß, eine beschleunigtere Dampfentwicklung und Sicherstellung vor Explosionen erzielt werden soll; — auf die Dauer eines Jahres. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 879—5.).

2. Dem Franz Planer, Chemiker in Gaudenzdorf Nr. 125, und dem Franz Miller in Wien (St. Ulrich Nr. 67), auf die Erfindung einer Palmwachs-, Parquette- und Boden-Glanzmasse, deren Erzeugung wegen Ersparung des sonst hierzu nöthigen Bienenwachses bei gleicher Haltbarkeit viel billiger seyn soll; — auf die

być ma; na rok jeden. Opis tego przywileju, o którego utajenie proszono, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 880 — H.).

Baumgartner m. p.

73.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 10. Lutego 1853,

którem ogłasza się przeniesienie i przedłużenie przywileju.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 19. Lutego 1853, Nr. 18.)

Ministerstwo Handlu, przyjąwszy do wiadomości doniesienie, że Ludwik Krakowicer na mocy ugody kupna i sprzedaży z dnia 7. Października 1852 odstąpił Jakóbowi Hobelsbergerowi część swoją wyłącznego przywileju z dnia 31. Grudnia 1850, pierwotnie Juliuszowi Ellenbergerowi, inżynierowi cywilnemu w Wiedniu, nadanego, a przez tegoż ustępstwem z dnia 21. Czerwca 1852 Ludwikowi Krakowicerowi i Ignacemu Schofferowi, aptékarzowi w Wiedniu, odstąpionego, opiewającego na wynalazek i ulepszenie w wyrabianiu i przechowywaniu chemiczno-czystego kwasu węglowego, poleciło zarazem według przepisów zarejestrować to przeniesienie, i uznało za stosowną, przedłużyć ten przywilej na rok trzeci, przy rozciągnięciu jego skuteczności na całą monarchię.

Baumgartner m. p.

74.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 10. Lutego 1853,

o nadaniu dwóch wyłącznych przywilejów.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 22. Lutego 1853, Nr. 19).

Ministerstwo Handlu nadało na podstawie postanowień najwyższego patentu z dnia 15. Sierpnia 1852 następujące wyłączne przywileje:

1. Jakóbowi Kunwaldowi, hurtownikowi i posiadaczowi wapienni i cegielni w Peszcie, na wynalazek pieców okapowych do wypalania wapna, przezco w porównaniu ze zwyczajnymi wapienniami 2 do 3 razy tak wielka ilość kamienia wapiennego ze znacznym oszczędzeniem czasu i paliwa ma się dać wypalić; na lat pięć. Opis wynalazku, o którego zachowanie w tajemnicy proszono, złożony jest w c. k. archiwum przywilejów (do l. 862 — H.).

Dauer eines Jahres. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 880—S.).

Baumgartner, m. p.

73.

Verordnung des Handelsministeriums vom 10. Februar 1853,

womit die Uebertragung und Verlängerung eines Privilegiums kundgemacht wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 19. Februar 1853, Nr. 18.)

Das Handelsministerium hat die Anzeige, daß Ludwig Krakowitzer seinen Antheil an dem ursprünglich dem Julius Ellenberger, Zivil-Ingenieur in Wien, verliehenen und von diesem mittelst Jession vom 21. Juni 1852 an Ludwig Krakowitzer und Ignaz Scheffer, Apotheker in Wien, abgetretenen ausschließenden Privilegium vom 31. Dezember 1850 auf eine Entdeckung und Verbesserung in der Erzeugung und Verwahrung der chemisch-reinen Kohlensäure, auf Grundlage des Kauf- und Verkauf-Vertrages vom 7. Oktober 1852 an Jakob Hobelsberger übertragen habe, zur Wissenschaft genommen, die vorschriftsmäßige Einregistrierung dieser Uebertragung veranlaßt, und dieses Privilegium auf das dritte Jahr, mit Ausdehnung seiner Wirksamkeit auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

74.

Verordnung des Handelsministeriums vom 10. Februar 1853,

über die Verleihung zweier ausschließenden Privilegien.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 22. Februar 1853, Nr. 19.)

Das Handelsministerium hat folgende ausschließende Privilegien auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegienpatentes vom 15. August 1852 verliehen:

1. Dem Jakob Kunwald, Großhändler und Besitzer einer Kalk- und Ziegelbrennerei in Pesth, auf die Erfindung von Aufsaß-Defen zum Kalkbrennen, wodurch im Vergleich zu den gewöhnlichen Kalköfen das Ausbrennen einer 2 bis 3 Mal größeren Quantität von Kalksteinen mit einem bedeutenden Ersparnisse an Zeit und Brennmaterial erzielt werden soll; — auf die Dauer von fünf Jahren. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 862—S.).

2. Maurycemu Lorbeerowi, kupcowi, handlującemu towarami korzennymi w Wiedniu (w mieście pod l. 889), na wynalazek palenia kawy w większej ilości za pomocą rozgrzanego powietrza, przezco kawa palona ma zyskiwać na mocniejszym zapachu i lepszym kolorze; na lat pięć. Opis wynalazku, o którego zachowanie w tajemnicy proszono, złożony jest w c. k. archiwum przywilejów (do l. 864 — H.).

Baumgartner m. p.

75.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 11. Lutego 1853,

jako Józef Czerny dobrowolnie złożył przywilej nadany mu dnia 29. Grudnia 1851.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 19. Lutego 1853, Nr. 18).

Józef Czerny złożył dnia 21. Grudnia 1852 r. dobrowolnie przywilej z dnia 20. Grudnia 1851 r., nadany sobie na ulepszenie w wytłaczaniu na lakierowanych wyrobach blaszanych, jako to: na taclach i t. d., złotych, srebrnych lub farbnych odcisków. Opis tego przywileju złożony jest w c. k. archiwum przywilejów, gdzie go każdemu przejrzeć wolno.

Baumgartner m. p.

76.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 12. Lutego 1853,

którym przywilej Ludwika Denka z dnia 4. Lutego 1852 w skutek dobrowolnego złożenia za zgasły uznano.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 22. Lutego 1853, Nr. 19).

Gdy Ludwik Denk, hutman w Wiedniu, dnia 23. Grudnia 1852 złożył dobrowolnie swój wyłączny przywilej z dnia 4. Lutego 1852, na wynalazek w urządzeniu pieców płomiennych do ulepszonego wyrabiania żelaza sztabowego, przeto prawomocność tego przywileju ustaje stosownie do §. 29. l. 2. lit. c. najwyższej ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852. Opis przywileju złożony jest w c. k. archiwum przywilejów, gdzie go każdemu przejrzeć wolno.

Baumgartner m. p.

2. Dem Moriz Vorbeer, Spezereiwaarenhändler in Wien (Stadt Nr. 889), auf eine Erfindung, rohe Kaffeebohnen in größeren Quantitäten durch Anwendung von erhitzter Luft zu rösten, wodurch der gebrannte Kaffee sowohl an Aroma, als an äußerem Ansehen gewinnen soll; — auf die Dauer von fünf Jahren. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 864—5.).

Baumgartner m. p.

75.

Verordnung des Handelsministeriums vom 11. Februar 1853,

betreffend die freiwillige Zurücklegung des dem Joseph Czerny ertheilten Privilegiums vom 29. Dezember 1851.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 19. Februar 1853, Nr. 18.)

Joseph Czerny hat sein Privilegium vom 29. Dezember 1851 auf eine Verbesserung, auf lackirten Blechwaaren, als: Laffen u. dgl., einen Gold-, Silber- und Farbendruck zu bewerkstelligen, am 21. Dezember 1852 freiwillig zurückgelegt. Die dießfällige Privilegiumsbeschreibung befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive nunmehr zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Baumgartner m. p.

76.

Verordnung des Handelsministeriums vom 12. Februar 1853,

womit das Privilegium des Ludwig Denk vom 4. Februar 1852, in Folge freiwilliger Zurücklegung, als erloschen erklärt wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 22. Februar 1853, Nr. 19.)

Indem Ludwig Denk, Hüttenmeister in Wien, sein ausschließendes Privilegium auf die Erfindung einer Konstruktion von Flammöfen zur verbesserten Darstellung des Stabeisens, vom 4. Februar 1852, am 23. Dezember 1852 freiwillig zurückgelegt hat, so ist die Gültigkeit dieses Privilegiums in Gemäßheit des §. 29, Z. 2, lit. c. des Allerhöchsten Privilegiengesetzes vom 15. August 1852 erloschen. Die dießfällige Privilegiumsbeschreibung befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Baumgartner m. p.

Rozporządzenie Namiestnika z dnia 14. Lutego 1853,

wydane do Naczelników wszystkich obwodów wraz z Bukowiną, do Naczelnika Magistratu Lwowskiego i do Naczelnika Komisji gubernialnej w Krakowie *),

jak należy postępować przy przyjmowaniu osób wojskowych do służby cywilnej monarchicznej.

W aneksie udzielam WWPanowi dla wiadomości i zachowania się odpis rozporządzenia, które c. k. Ministerstwo Wojny pod dniem 23. Października 1852 w celu przeprowadzenia uchwały Jego C. K. Apostolskiej Mości względem zachować się mającego postępowania w przyjmowaniu osób wojskowych do monarchicznej służby cywilnej w skutek postanowionego w tej mierze najwyższego rozkazu do wszystkich wojsk i władz wojskowych wydało.

Przytém dołączam tę uwagę, że stosownie do rozporządzenia wysokiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 2. b. m. l. 778, przy dozwolanych osobom wojskowym przejściach do służby cywilnej, każdym razem dzień przysięgi, jaką osoba wojskowa w nową swą własność złożyła, lub gdyby przy nadanej posadzie przysięgi składać nie miała, dzień rozpoczętej służby dotyczącej krajowej Komendzie wojskowej do dalszego sprawozdania Ministerstwu Wojny wymienić należy.

Gołuchowski m. p.

Dodatek do l. 77.

Okólne rozporządzenie Ministerstwa Wojny z dnia 31. Grudnia 1852,

wydane do wszystkich władz wojskowych.

Postępowanie z prośbami, od osób wojskowych podawanymi o przejście do cywilnej służby publicznej.

Ministerstwo Wojny, utrzymując w swą moją istniejące normalne przepisy względem przechodzenia osób wojskowych do cywilnej służby publicznej, ogłasza z najwyższego rozkazu Jego C. K. Apostolskiej Mości następujące ku ściślemu zachowaniu postanowienia:

Wszyscy w stanie czynnym lub na pensji będący, a do armii przynależni i pod jurysdykcją wojskową zostający wojskowi, bez różnicy stopnia, którzy życzą sobie jakąbądź posadę w cywilnej służbie publicznej osiągnąć, mają prośbę

*) Reskryptem Prezydium krajowego z dnia 21. Stycznia 1853 l. 605, wydano podobne polecenie do Naczelników Dyrekcji Policji we Lwowie i Krakowie, za udzieleniem odpisu okólnego rozporządzenia c. k. Ministerstwa Wojny, dla zachowania tegoż.

Erlaß des Statthalters vom 14. Februar 1853,

an sämtliche Kreisvorsteher mit Einschluß der Bukowina, den Magistratsvorsteher in Lemberg und den Vorstand der Gubernial-Kommission in Krakau *),

hinsichtlich des bei Uebernahme von Militär-Individuen in Zivil-Staatsdienste zu befolgenden Verfahrens.

In der Anlage theile ich Euer Wohlgeboren eine Abschrift jener Verfügung zur Wissenschaft und Darnachachtung mit, welche das k. k. Kriegsministerium zur Durchführung der von Seiner k. k. Apostolischen Majestät unterm 23. Oktober 1852 erlassenen Anordnung, hinsichtlich des bei Uebernahme von Militär-Individuen in Zivil-Staatsdienste zu befolgenden Verfahrens, in Folge eines neuerlichen Allerhöchsten Befehles, an sämtliche Truppen und Militärbehörden erlassen hat.

Gleichzeitig füge ich dieser Mittheilung die Bemerkung bei, daß zu Folge Erlasses des hohen Ministeriums des Innern vom 2. d. M. Z. 778 bei bewilligtem Uebertritte von Militär-Individuen in Zivildienste, der Tag des vom Militär-Individuum in seiner neuen Diensteseigenschaft abgelegten Eides, oder Falls er für die ihm verliehene Diensteseigenschaft keinen Eid abzulegen hätte, der Tag des erfolgten Dienstantrittes jedesmal dem betreffenden Landes-Militär-Kommando behufs der weiteren Anzeige an das Kriegsministerium bekannt zu geben seyn wird.

Goluchowski m. p.

Beilage zu Nr. 77.

Zirkular-Berordnung des k. k. Kriegsministeriums vom 31. Dezember 1852,

an sämtliche Militär-Behörden.

Behandlung der Gesuche von Militär-Individuen zum Uebertritte in Zivil-Staatsdienste.

Bei Aufrechthaltung der bestehenden Normal-Vorschriften, wegen Uebertritt von Militär-Individuen in Zivil-Staatsdienste, werden auf Allerhöchsten Befehl Seiner Apostolischen Majestät folgende Bestimmungen zur genauen Darnachachtung bekannt gegeben:

Alle in den aktiven oder Pensions-Stand der Armee gehörenden, der Militär-Jurisdiktion unterstehenden Individuen ohne Unterschied der Charge, welche was immer für eine Anstellung im Zivil-Staatsdienste zu erhalten wünschen, haben ihr an die

*) An die Polizeidirektions-Vorsteher in Lemberg und Krakau ist mit dem Erlasse des Landes-Präsidiums vom 21. Jänner 1853 Z. 605, unter Mittheilung einer Abschrift der Zirkular-Berordnung des k. k. Kriegsministeriums, eine gleichmäßige Weisung zur Darnachachtung ergangen.

swoję o to do właściwej władzy wystosowaną, i służącemi do jój poparcia dowodami opatrzoną, podawać tylko przez władzę wojskową, sobie bezpośrednio przełożoną, która takową wraz ze swoją opinią i z wyrażeniem, czy względem przejścia proszącego nie zachodzi jaka służbowa przeszkoda, przy załączeniu odpisu ułożonego ostatnim razem wykazu jego sprawowania się (listy konduity), zaś co do żołnierzy w stanie czynnym będących, przy załączeniu wyciągu z protokołu kar, przepisana drogą służbową przedstawi przełożonej krajowej Komendzie wojskowej.

O ile takie prośby dotyczą się oznaczonej posady służbowej, której osądzenie zależy od cywilnych władz krajowych, krajowe Komendy wojskowe z temi porozumieć się mają, czy one skłonne są takiej prośbie dogodzić, i oświadczenie się onych w tym względzie wraz z wszystkimi aktami pertraktacyjnymi, równie jak wszystkie prośby o cywilną służbę, której nadanie c. k. Ministerstwu, c. k. głównemu Dyrektoryum Rachunkowemu, lub c. k. najwyższej Władzy Policynnej jest zastrzeżone, Ministerstwu Wojny przedłożyć, i rozstrzygnięcia tej sprawy oczekiwać, ponieważ żadnemu z oznaczonych kandydatów nie wolno ze związku wojskowego przed tym czasem wystąpić.

Rozporządzenie to podaje się do powszechnej wiadomości z tym dokładem, że na prośby inną drogą do krajowych władz cywilnych, dochodzące, odtąd żadnego względu mieć nie należy.

Co do umieszczania osób wojskowych na niższych posadach, nie należących do kategorii urzędników, nie narusza się dotychczasowych przepisów, podług których dymisyonowanie każdej takiej osoby z czynnego stanu wojska, tylko od Ministerstwa Wojny, tych zaś, którzy do stanu patentowanych pensyonistów należą, od właściwej krajowej Komendy wojskowej rozporządzone być może, i tym za zdarzeniem się takich wypadków od władz cywilnych, posadę nadających, wiadomość udzielaną być ma.

78.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 15. Lutego 1853,

którem przywilej W. A. Ludwiga z dnia 5. Marca 1852 w skutek dobrowolnego zrzeczenia się za zgasy uznano.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 22. Lutego 1853, Nr. 19).

W. A. Ludwig zrzekł się dobrowolnie dnia 29. Listopada 1852 przywileju z dnia 5. Marca 1852, nadanego sobie na wynalazek w wyrabianiu kółców ze złota, srebra i innych metalów; przezco prawomocność tego przywileju ustala

betreffende Behörde gerichtetes Ansuchen, mit den zur Unterstützung desselben geeigneten Belegen instruirt, nur an die ihnen unmittelbar vorgesetzte Militär-Behörde einzureichen, welche selbes mit ihrem Gutachten darüber, und ob gegen den Uebertritt des Betreffenden kein dienstliches Hinderniß obwaltet, unter Anschluß einer Abschrift der über den Bittsteller zuletzt verfaßten Konduit-Liste, dann bei der Mannschaft des aktiven Standes unter Anschluß eines Straf-Extraktes im vorgeschriebenen Dienstwege an das vorgesetzte Landes-Militär-Kommando einzubegleiten hat.

Soferne solche Gesuche auf bestimmte Dienstposten lauten, deren Besetzung den Zivil-Landes-Behörden zusteht, haben sich die Landes-Militär-Kommanden mit diesen in das Einvernehmen zu setzen, ob Erstere dem betreffenden Gesuche zu willfahren geneigt sind, und deren Neußerung unter Anschluß aller Verhandlungs-Akten, ebenso wie alle Gesuche um Zivil-Staatsdienste, deren Verleihung den k. k. Ministerien, dem k. k. General-Rechnungs-Direktorium, oder der k. k. obersten Polizeibehörde vorbehalten ist, dem Kriegsministerium vorzulegen, und die Entscheidung darüber abzuwarten, weil früher keinem der bezeichneten Kompetenten der Austritt aus dem Militär-Verbande gestattet ist.

Diese Anordnung wird mit dem Bedeuten zur allgemeinen Kenntniß gebracht, daß auf Gesuche, die in einem anderen Wege an die Zivil-Behörden gelangen, von nun an keine weitere Rücksicht werde genommen werden.

In Bezug auf Anstellung von Militär-Personen in mindere Posten, welche nicht in die Kategorie der Beamten gehören, bleibt es bei den bisherigen Vorschriften, wonach die Entlassung jedes solchen Individuums aus dem aktiven Armeestande nur vom Kriegsministerium, jene der in den Patental-Stand gehörigen aber von dem betreffenden Landes-Militär-Kommando verfügt werden kann, und diesen daher von den sie verleihenden Zivil-Behörden in vorkommenden Fällen die Mittheilung zu machen ist.

78.

Verordnung des Handelsministeriums vom 15. Februar 1853,

wodurch das Privilegium des W. A. Ludwig vom 5. März 1852 in Folge freiwilliger Zurücklegung als erloschen erklärt wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 22. Februar 1853, Nr. 19.)

W. A. Ludwig hat sein Privilegium vom 5. März 1852 auf eine Erfindung in der Erzeugung von Ohrgehängen aus Gold, Silber und anderen Metallen, am 29. November 1852 freiwillig zurückgelegt, wodurch die Gültigkeit dieses Privilegiums nach

według §. 29., liczba 2., lit. c. najwyższej ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852. Opis tego przywileju złożony jest w c. k. archiwum przywilejów, gdzie go teraz każdemu przejrzeć wolno.

Baumgartner m. p.

79.

Rozporządzenie krajowej Dyrekcji Skarbowej z dnia 16. Lutego 1853,

wydane do wszystkich powiatowych Administracji skarbowych i Urzędów podatkowych
o postępowaniu z należnościami od dwustronnie obowiązujących interesów prawnych, zawieranych między osobą, zwyczajnej opłacie należności podlegającą, a osobą podlegającą opłacie ekwiwalensu należności.

Wysokie c. k. Ministerstwo Skarbu oznajmiło rozporządzeniem z dnia 1. Stycznia 1853 l. 47648/3286, co następuje:

Powinność uiszczenia połowy należności bezpośredniej od interesów prawnych, dwustronnie obowiązujących, zawieranych między osobą, zwyczajnej opłacie należności podlegającą, z osobą, podlegającą opłacie ekwiwalensu należności, nie da się wyprowadzić z postanowienia §. 69. ustawy o należnościach, o ile ta uwzględnia przypadłość osoby do opłaty obowiązaną z osobą od tejże wolną, ponieważ osoba opłacie ekwiwalensu podlegająca nie może być uważana za wolną od opłaty, gdyż każdy ekwiwalens należności przedstawia właśnie tę należność.

Powyzsza powinność wypływa raczej stąd, że ugruntowana na uiszczonym ekwiwalensie wolność od zwyczajnej należności nie może się dalej rozciągać, jak o ile ją zastępuje ekwiwalens. Ekwiwalens należności, o który tu chodzi, może atoli być uważany tylko za zastępczy względem owej należności, którąby obowiązany do ekwiwalensu skądinąd według ustawy sam był uiszczyć powinien. Tak z postanowienia §. 68. liczba 3. ustawy o należnościach, jako też z wzmiankowanego powyżej postanowienia §. 69. dorozumić się można, że ustawa o należnościach w interesach prawnych, dwustronnie obowiązujących, a bezpośredniej opłacie podpadających, obiedwie strony uważa za obowiązane do opłaty, a to w równych częściach, i jedynie ze względu na bezpieczeństwo skarbu wyrzeka solidarną powinność jedną i drugiej strony do uiszczenia całej należności. Stosownie do tego strona ulegająca opłacie ekwiwalensu należności, może tylko domagać się, ażeby od opłaty przypadającej na nią połowy należności była uwolniona, nie zaś od solidarnej powinności uiszczenia drugiej połowy należności, którą ma zapłacić osoba, nie podpadająca opłacie ekwiwalensu należności. W takim razie uiszczenie połowy należno-

§. 29, Z. 2, lit. c. des Allerhöchsten Privilegiengesetzes, vom 15. August 1852 erloschen ist. Die dießfällige Privilegiumsbeschreibung befindet sich nunmehr in dem k. k. Privilegien-Archive zu Sedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Baumgartner m. p

79.

Erlaß der Finanz-Landes-Direktion vom 16. Februar 1853,

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen und Steuerämter,

über die Gebührenbehandlung der zweiseitig verbindlichen Rechtsgeschäfte, welche zwischen einer der ordentlichen Gebühren-Entrichtung und einer dem Gebühren-Äquivalente unterliegenden Person geschlossen werden.

Mit dem hohen Erlasse des k. k. Finanz-Ministeriums vom 1. Jänner 1853 Z. 47648/3286, wurde Folgendes bedeutet:

Die Verpflichtung zur Entrichtung der Hälfte der unmittelbaren Gebühr von zweiseitig verbindlichen Rechtsgeschäften, welche zwischen einer der ordentlichen Gebührenentrichtung und einer dem Gebühren-Äquivalente unterliegenden Person geschlossen werden, kann aus der Anordnung des §. 69 der Gebührengesetze, insoweit dieselbe das Zusammentreffen eines gebührenpflichtigen und eines gebührenfreien Theiles berücksichtigt, nicht abgeleitet werden, weil eine dem Gebühren-Äquivalente unterliegende Person nicht als eine gebührenfreie angesehen werden kann, da jedes Äquivalent einer Gebühr diese selbst vorstellt.

Obige Verpflichtung ergibt sich vielmehr daraus, daß die durch die Entrichtung des Äquivalentes begründete Ausnahme von der ordentlichen Gebühr nicht weiter sich erstrecken kann, als Letztere durch das Äquivalent vertreten ist. Das Gebühren-Äquivalent, um welches es sich hier handelt, kann aber nur als stellvertretend für jene Gebühren angesehen werden, welche der zum Äquivalente Verpflichtete sonst nach dem Gesetze selbst zu entrichten gehabt hätte. Sowohl aus der Anordnung des §. 68 Z. 3 der Gebühren-Gesetze, als aus der oben besprochenen Anordnung des §. 69 ist zu entnehmen, daß das Gebührengesetz bei zweiseitig verbindlichen, der unmittelbaren Gebühr unterliegenden Rechtsgeschäften, beide Theile als gebührenpflichtig, und zwar zu gleichen Theilen ansieht, und nur aus Rücksicht für die Sicherheit des Staatsschatzes die solidarische Verpflichtung eines jeden Theiles für die ganze Gebühr ausspricht. Demgemäß kann der dem Gebühren-Äquivalente unterliegende Theil nur ansprechen, daß er von der Entrichtung der auf ihn entfallenden Hälfte der Gebühr, nicht aber daß er von der solidarischen Verpflichtung für die andere Hälfte der Gebühr, welche die dem Gebühren-Äquivalente nicht unterliegende Person zu entrichten hat, losgezählt werde. Es ist daher in solchen Fällen die Entrichtung der halben Gebühr der letztgedachten Person aufzuerlegen, zugleich

ści nałożyć należy na osobę na ostatku wspomnioną, oraz zaś wyrzecz także solidarną powinność osoby pierwiej wymienionej, jak się to zresztą rozumie, że rzecz ma być rękojmią tak należytości na ostatku wzmiankowanej osoby, jako też i ekwiwalensu.

Późniejszym rozporządzeniem wysokiego c. k. Ministerstwa Skarbu z dnia 14. Stycznia 1853 do l. 48385/3335 oznajmiono, że powyższe postanowienie, zasadzające się na przymocie osób, i zawarowanym przezeń rodzaju posiadania, według którego, jeżeliby między osobą podlegającą zwyczajnej opłacie należytości, a osobą podlegającą opłacie ekwiwalensu należytości interesu prawnie płatnie zawierane były o rzeczy nieruchome, osoba pierwiej wyrażona uściśma ma połowę należytości, zastosowane być ma bez różnicy, czy osoba ulegająca opłacie ekwiwalensu jest nabywającą, czyli też zbywającą.

Właściwość przedmiotu do nabycia lub do zbycia, w skutek której tenże zadnego nie daje dochodu (renty), nie może również być powodem odmienne-go postępowania, ani po stronie osoby podpadającej opłacie zwyczajnej należytości od przeniesienia go, ponieważ powinność takich osób uiszczenia należytości nie zależy od okoliczności, czy przedmiot przeniesienia majątku przynosi dochód lub nie; aniteż po stronie osoby ulegającej ekwiwalensowi należytości, ponieważ uwolnienie od ekwiwalensu, jakiego osoby te doznają co do rzeczy nieruchomych, nie przynoszących dochodu, jak każde uwolnienie, uważane być powinno jako uiszczenie należytości.

Krajewski m. p.

aber auch die solidarische Verpflichtung der erstgedachten Person auszusprechen, sowie es sich versteht, daß die Sache sowohl für die Gebühr der letztgedachten Person, als für das Äquivalent zu haften habe.

Mit dem weiteren Erlasse des hohen k. k. Finanz-Ministeriums vom 14. Jänner 1853 Z. 48385/3335 ist bedeutet worden, daß die obige auf der Eigenschaft der Personen und der dadurch bedingten Art des Besizes beruhende Bestimmung, wornach, im Falle zwischen einer der ordentlichen Gebührentrichtung und einer dem Gebühren-Äquivalente unterliegenden Person entgeltliche Rechtsgeschäfte über unbewegliche Sachen geschlossen werden, die erstgedachte Person die Hälfte der Gebühr zu zahlen hat, ohne Unterschied Anwendung zu finden habe, es mag die dem Gebühren-Äquivalente unterliegende Person erwerben oder veräußern.

Die Beschaffenheit des Gegenstandes der Erwerbung oder Veräußerung, vermöge welcher derselbe keine Rente gewährt, kann gleichfalls eine verschiedene Behandlung nicht zur Folge haben; nicht auf Seite der Person, welche der ordentlichen Uebertragungsgebühr unterliegt, weil die Gebührenpflicht solcher Personen nicht von dem Umstande abhängt, ob der Gegenstand der Vermögensübertragung eine Rente gewährt oder nicht, und auch nicht auf Seite der, dem Gebühren-Äquivalente unterliegenden Person, weil die Befreiung von dem Äquivalente, welche diese Personen in Absicht auf die eine Rente nicht gewährenden unbeweglichen Sachen genießen, wie jede Befreiung, der Gebührentrichtung gleich zu achten ist.

Krajewski m. p.

Dziennik rządowy

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomerji wraz z Księstwami Oświęcimskiem i Zatorskiem, tudzież z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część X.

Wydana i rozesłana dnia 17. Maja 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

X. Stück.

Ausgegeben und versendet am 17. Mai 1853.

80.

**Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 4. Lutego 1853,
którym przywilej, dnia 4. Listopada 1851 Leopoldowi Hahnowi
nadany, na dalsze trzy lata przedłużono.**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 26. Lutego 1853, Nr. 20.)

Ministerstwo Handlu uznało za stosowną, przywilej Leopoldowi Hahnowi, wyrabiającemu rzeczy elastyczne w Wiedniu, dnia 4. Listopada 1851 na dwa lata nadany na wynalazek i ulepszenie w wyrabianiu elastycznych przyszew do bótynków, przedłużyć na dalsze trzy lata, to jest: na trzeci, czwarty i piąty rok, przy rozciągnięciu skuteczności jego na całą Monarchię.

Baumgartner m. p.

81.

**Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 10. Lutego 1853,
o nadaniu dwóch wyłącznych przywilejów.**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 26. Lutego 1853, Nr. 20.)

Ministerstwo Handlu nadało na podstawie postanowień najwyższego patentu z dnia 15. Sierpnia 1852 następujące wyłączne przywileje:

1. Ernestowi Hrabieemu Coroniemu, mieszkającemu w Wiedniu (miasto pod liczbą 748), na wynalazek maszyny do kawy, służącej oraz do prażenia mleka (śmietanki); na rok jeden. Otwarty opis przywileju złożony jest w c. k. archiwum przywilejów, gdzie go każdemu przejrzeć wolno (l. 865.—H.).

2. Edwardowi Markowi, magistrzowi farmacyi i upoważnionemu producentowi techniczno-chemicznych wyrobów w Fünfhausen pod Wiedniem pod l. 179, na odkrycie sposobu wyrabiania czystego jak woda, bezbarwnego, podobnie jak czysta nafta pachnącego oleju ze smoły z węgla kamiennego, a z pozostałości wyrabiania cegieł nieprzeziąkliwych; na rok jeden. Opis odkrycia, o którego zachowanie w tajemnicy proszono, złożony jest w c. k. archiwum przywilejów (l. 865.—H.).

Baumgartner m. p.

80.

Verordnung des Handelsministeriums vom 4. Februar 1853,
 wodurch das dem Leopold Hahn verliehene Privilegium vom 4. November 1851,
 auf die weitere Dauer von drei Jahren verlängert wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 26. Februar 1853, Nr. 20.)

Das Handelsministerium hat das dem Leopold Hahn, Erzeuger elastischer Bestandtheile in Wien, für die Dauer von zwei Jahren verliehene Privilegium vom 4. November 1851 auf die Erfindung und Verbesserung in der Verfertigung elastischer Stiefelsohlen-Obertheile, auf die weitere Dauer von drei Jahren, das ist, auf das dritte, vierte und fünfte Jahr mit der Ausdehnung seiner Wirksamkeit auf den Umfang des gesammten Reiches zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

81.

Verordnung des Handelsministeriums vom 10. Februar 1853,
 wegen Verleihung zweier ausschließenden Privilegien.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 26. Februar 1853, No. 20.)

Das Handelsministerium hat folgende ausschließende Privilegien: auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegienpatentes vom 15. August 1852 verliehen:

1. Dem Grafen Ernst Coronini, wohnhaft in Wien (Stadt Nr. 748), auf die Erfindung einer Kaffeemaschine, die zugleich zum Abkochen der Milch diene; auf die Dauer eines Jahres. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 805—H.).

2. Dem Eduard Marek, Magister der Pharmazie und befugten Erzeuger technisch-chemischer Produkte in Fünfhäus bei Wien Nr. 179, auf eine Entdeckung, aus Steinkohlentheer ein ganz wasserhelles, farbloses, reines Naphta, ähnlich riechendes Theeröl, und aus dem Rückstande wasserdichte Biegel zu erzeugen; auf die Dauer eines Jahres. Die Privilegiumsbeschreibung, deren Geheimhaltung ange sucht wurde, befindet sich im k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 865—H.).

Baumgartner m. p.

82.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 10. Lutego 1853, którym przedłużono kilka przywilejów.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 26. Lutego 1853, Nr. 20.)

Ministerstwo Handlu uznało za stosowną, przedłużyć następujące przywileje, rozciągając ich skuteczność na całą Monarchię:

1. Przywilej z dnia 12. Lutego 1848, pierwotnie Drowi Józefowi Haffnerowi nadany, a potem na Aloizego Geyera, posiadacza realności w Weitzu, przelany, opiewający na wynalazek w rafinowaniu saletranu sody; na rok szósty.

2. Przywilej z dnia 21. Stycznia 1852, Józefowi Winklbauerowi, byłemu miejskiemu oberzyscie, i Janowi Winklerowi, właścicielowi domu w Perchtoldsdorfie pod l. 229, nadany na ulepszenie w zakorkowywaniu zapomocą smółki butelek z szampanem i winem musującym; na rok drugi.

3. Przywilej wyłączny z dnia 21. Stycznia 1852, Janowi Hofferowi w Wiedniu nadany na wynalazek hamowania za użyciem elektro-magnetyzmu i innych przyrządów jak najszybciej wszystkich wozów (wagonów) pociągu na kolejach żelaznych; na rok drugi.

Baumgartner m. p.

83.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 12. Lutego 1853, którym obwieszcza się przeniesienie kilku, Dominikowi Steffuttemu nadanych przywilejów na jego synów Michała i Oswalda Steffuttych.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 5. Marca 1853, Nr. 22.)

Ministerstwo Handlu przyjęło do wiadomości, i poleciło stosownie do przepisów zarejestrować doniesienie, że wyłączne przywileje, mianowicie:

a) przywilej Dominikowi Stoffuttemu (raczej Steffuttemu), mechanikowi w Wiedniu (na Wiedniu, pod l. 375) dnia 8. Czerwca 1852 nadany, na ulepszenie w zastosowaniu bardzo tanięj i trwałe]j polewy do rur i płyt kamiennych;

b) przywilej, nadany temuż dnia 8. Czerwca 1852 na ulepszenia:

1. wynalezionęj przezeń maszyny do wiercenia kamieni, i
2. w składaniu rur tą maszyną wierconych;

82.

Verordnung des Handelsministeriums vom 10. Februar 1853,

wodurch mehrere Privilegien verlängert werden.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 26. Februar 1853, Nr. 20.)

Das Handelsministerium hat folgende ausschließende Privilegien, mit Ausdehnung der Wirksamkeit derselben auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden:

1. Das ursprünglich dem Dr. Joseph Paffner verliehene, und seither an Alois Geyer, Realitätenbesitzer in Weiz, übergegangene Privilegium vom 12. Februar 1848 auf eine Erfindung in der Raffinirung des salpetersauren Natrons; auf das sechste Jahr.

2. Das dem Joseph Winkelbauer, gewesenen bürgerlichen Gastwirth, und dem Johann Winkler, Hausbesitzer in Berchtoldsdorf Nr. 229, verliehene Privilegium vom 21. Jänner 1852 auf eine Verbesserung in der Verkokung von Champagner- und Schaumwein-Boutellen mittelst Klammern; auf das zweite Jahr.

3. Das dem Johann Hoffer, in Wien, verliehene ausschließende Privilegium vom 21. Jänner 1852 auf eine Erfindung, mittelst Anwendung von Elektro-Magnetismus und anderer Vorrichtungen, sämtliche Waggons eines Eisenbahntrains binnen der kürzesten Zeit zu bremsen; auf das zweite Jahr.

Baumgartner m. p.

83.

Verordnung des Handelsministeriums vom 12. Februar 1853,

womit die Uebertragung mehrerer, dem Dominik Steffutti verliehenen Privilegien an dessen Sohn Michael und Oswald Steffutti Fundgemacht wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 5. März 1853, Nro. 22.)

Das Handelsministerium hat die Anzeige, daß die ausschließenden Privilegien, nämlich:

a) das dem Dominik Stoffutti (rectius Steffutti), Mechaniker zu Wien (Wieden Nr. 375) unterm 8. Juni 1852 verliehene Privilegium auf eine Verbesserung in der Anwendung einer äußerst billigen und dauerhaften Glasur an den Steinröhren und Steinplatten;

b) das demselben unterm 8. Juni 1852 ertheilte Privilegium auf Verbesserungen:

1. an der von ihm erfundenen Steinbohrmaschine und

2. in der Zusammensetzung der mittelst dieser Maschine gebohrten Steinröhren;

- c) przywilej, nadany temuż pod tą samą datą na ulepszenie w zastosowaniu rur kamiennych do kominów, tudzież w zastosowaniu rur do prowadzenia wody, rynien i rur do rynien, w całości; nadto
- d) przypadająca Dominikowi Steffuttemu część przywileju, temuż a razem i Wawrzyńcowi Fleischbergerowi, pensyonowanemu murarzowi fortyfikacyjnemu w Wiedniu, dnia 18. Sierpnia 1852 spółnie nadanego na ulepszenie zatapiania murowanych z cegły i kamiennych fugowanych cylindrów do studzien i schodów w ślimak kręconych, po zgonie przywilejem obdarzonego Dominika Steffuttego na mocy dokumentu przyznania spadku, przez c. k. sąd powiatowy na Wiedniu dnia 20. Stycznia 1853, do l. 860—II wydanego, na obudwóch synów zmarłego, Michała Steffuttego i Oswalda Steffuttego, obu mechaników, mieszkających na Wiedniu pod l. 375, jako jedynych spadkobierców prawnych na ich spólną własność przeniesione zostały.

Baumgartner m. p.

84.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 16. Lutego 1853, ogłaszające, że Aloizy Wenger przywilej swój z dnia 4. Lipca 1852 odstąpił w połowie Ferdynandowi Ortnerowi.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 5. Marca 1853, Nr. 22.)

Ministerstwo Handlu przyjęło dla wiadomości doniesienie, że Aloizy Wenger przywilej swój z dnia 4. Lipca 1852 na wynalazek nowego postępowania technicznego przy robieniu kleju zwierzęcego, mocą cesy wydanój w Wiedniu 27. Września 1852, odstąpił w połowie Ferdynandowi Ortnerowi, a przytém poleciło zapisać to w c. k. archiwum przywilejów.

Baumgartner m. p.

85.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 22. Lutego 1853, którym przywilej Franciszce Słowaczek pod dniem 21. Stycznia 1851 nadany, na rok trzeci przedłużono.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 5. Marca 1853, Nr. 22.)

Ministerstwo Handlu uznało się spowodowanym, przywilej Franciszce Słowaczek, właścicielce domu w Budziejowicach, pod dniem 21. Stycznia 1851 nadany na wynalazek i poprawę w robieniu sukien damskich, na rok trzeci przedłużyć, przy rozciągnięciu skuteczności jego na całą Monarchię.

Baumgartner m. p.

- c) das demselben unter dem nämlichen Datum verliehene Privilegium auf eine Verbesserung in der Anwendung gebohrter Steinröhren zu Rauchfängen, Wasserleitungsröhren, Dachrinnen und Dachrinnenröhren vollständig, dann
- d) der dem Dominik Steffutti gebührende Antheil an dem demselben und dem Lorenz Fleischberger, pensionirten Fortifikationsmaurermeister in Wien, gemeinschaftlich verliehenen Privilegium vom 18. August 1852 auf eine Verbesserung, aus Ziegel gemauerte und steinerne genutete Brunnen- und Schneckenstiegen-Cylinder zu versenken, über Ableben des privilegirten Dominik Steffutti, auf Grundlage der Einantwortungs-Urkunde des k. k. Bezirksgerichtes Wieden vom 20. Jänner 1853 Z. 860 II., an die beiden Söhne des Verstorbenen, Michael Steffutti und Oswald Steffutti, beide Mechaniker, wohnhaft an der Wieden Nr. 375, als alleinigen Intestat-Erben in ihr gemeinschaftliches Eigenthum übertragen wurden, zur Wissenschaft genommen, und die vorschriftsmäßige Einregistrierung dieser Uebertragung veranlaßt.

Baumgartner m. p.

84.

Verordnung des Handelsministeriums vom 16. Februar 1853,
womit die Anzeige, daß Alois Wenger sein Privilegium vom 4. Juli 1852 zur Hälfte an Ferdinand Ortner abgetreten habe, kundgemacht wird.
(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 5. März 1853, Nr. 22.)

Das Handelsministerium hat die Anzeige, daß Alois Wenger sein Privilegium vom 4. Juli 1852 auf die Erfindung eines neuen technischen Verfahrens bei der Erzeugung des thierischen Leimes, zufolge Resignations-Urkunde ddo. Wien 27. September 1852, zur Hälfte an Ferdinand Ortner abgetreten habe, zur Wissenschaft und im k. k. Privilegien-Archive in Vormerkung genommen.

Baumgartner m. p.

85.

Verordnung des Handelsministeriums vom 22. Februar 1853,
womit das der Franziska Slowaczek verliehene Privilegium vom 21. Jänner 1851 auf das dritte Jahr verlängert wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 5. März 1853, Nr. 22.)

Das Handelsministerium hat das der Franziska Slowaczek, Hausbesitzerin in Budweis, verliehene Privilegium vom 21. Jänner 1851 auf eine Erfindung und Verbesserung in der Verfertigung von Damenkleidungsstücken, auf das dritte Jahr, mit Ausdehnung seiner Wirksamkeit auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

86.

**Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 22. Lutego 1853,
którym przywilej Józefowi T. Goldbergerowi pod dniem 18. Czerwca
1848 nadany, przez dobrowolne złożenie za zgasty ogłoszono.**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 5. Marca 1853, Nr. 22.)

Józef T. Goldberger złożył dobrowolnie dnia 17. Stycznia 1853 przywilej wyłączny, sobie pod dniem 18. Czerwca 1848 nadany na wynalazek w konstrukcji łańcuszków galwano-elektrycznych, przezco zgast rzeczony przywilej stosownie do §. 29. l. 2, lit. e. najwyższej ustawy o przywilejach.

Opis przywileju tego, przechowywany w c. k. archiwum przywilejów, wolny jest odtąd do przejrzania każdemu.

Baumgartner m. p.

87.

**Rozporządzenie krajowej Dyrekcji Skarbowej
z dnia 22. Lutego 1853,**

wydane do wszystkich powiatowych Administracji skarbowych i Urzędów podatkowych,

**o stempli na podania, wnoszone w celu przeprowadzenia prawa
drogą egzekucyj i w celu zwrócenia kosztów sądowych.**

Gdy wszystkie podania, jakie powód w sporze stosownie do ustawy o postępowaniu sądowym wnosi w tym celu, by swe prawa w całości uzyskać, za wniesione w spornym postępowaniu sądowym uważane być mają, do tych zaś także podania, jakie do dochodzenia prawa drogą egzekucyj i do odzyskania kosztów sądowych wniesione być mają, policzone być muszą; przeto wysokie ces. król. Ministerstwo Skarbu rozporządzeniem z dnia 19. Grudnia 1852 l. 44791/3082 oznajmiło ku zastosowaniu się, że do podań na ostatku wzmiankowanych, o ile wartość przedmiotu spornego nie przenosi 50 złr., stosują się postanowienia ustawy o należnościach P. T. 43. lit. i) i 79 lit. b) ustępu drugiego.

Krajewski m. p.

86.

Verordnung des Handelsministeriums vom 22. Februar 1853,
wodurch das dem Joseph L. Goldberger am 18. Juni 1848 verliehene Privi-
legium in Folge freiwilliger Zurücklegung als erloschen erklärt wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 5. März 1853, Nr. 22).

Joseph L. Goldberger hat das ihm am 18. Juni 1848 auf eine Erfindung
in der Konstruktion galvano-elektrischer Ketten verliehene ausschließende Privilegium
am 17. Jänner 1853 freiwillig zurückgelegt, womit das genannte Privilegium in
Gemäßheit des §. 29, Z. 2, lit. c) des Allerhöchsten Privilegien-Gesetzes erlo-
schen ist.

Die dießfällige Privilegiumsbeschreibung befindet sich nunmehr in dem k. k. Pri-
vilegien-Archive zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Baumgartner m. p.

87.

Erlaß der Finanz-Landes-Direktion vom 22. Februar 1853,

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen und Steuerämter,

über die Stempelbehandlung der Eingaben, welche zur Geltendmachung des Rech-
tes im Exekutionswege und in Absicht auf den Erfaz der Gerichtskosten erfor-
derlich sind.

Nachdem alle Eingaben, welche der Kläger in einem Rechtsstreite gemäß der
Prozeßordnung zu dem Zwecke überreicht, um zu seinem Rechte vollständig zu gelan-
gen, als im gerichtlichen Streitverfahren eingebracht zu betrachten sind, hiezu aber
auch die Eingaben, welche zur Geltendmachung des Rechtes im Exekutionswege und
in Absicht auf den Erfaz der Gerichtskosten erforderlich sind, gezählt werden müssen;
so hat das hohe k. k. Finanz-Ministerium mit dem Erlasse vom 19. Dezember 1852
Z. 44791/3082 zur Darnachachtung bedeutet, daß auf die letztgedachten Eingaben,
insoferne der Werth des Streitgegenstandes 50 fl. nicht übersteigt, die Bestimmungen
des Gebührengesetzes L. P. 43 lit. i) und 79 lit. b) zweiter Absatz Anwendung finden.

Krajewski m. p.

88.

Rozporządzenie krajowej Dyrekcji Skarbowej

z dnia 22. Lutego 1853,

wydane do wszystkich skarbowych Administracji powiatowych i Urzędów podatkowych,

że duplikaty prośb o wykreślenie tabularne podlegają stemplowi na podania przepisанemu.

Pod rozpoznanie wysokiego Ministerstwa Skarbu poddane zostało pytanie względem stemplowego postępowania z duplikatami prośb o wykreślenie tabularne, podawanych przez uprawnionego z zaniechaniem opatrzenia onęj dokumentem na uchylenie prawa; z którego to powodu wysokie c. k. Ministerstwo Skarbu rozporządzeniem z dnia 25. Grudnia 1852 za l. 45150/3104, dla wiadomości i zachowania się oznajmiło, co następuje:

Pozycya taryfy 71. lit. b) ustawy o należnościach z dnia 9. Lutego i 2. Sierpnia 1852 zamierza tylko obwarować dla Skarbu należność od zniesienia praw hipotekowanych, któreby mu odjęte być mogły, gdyby prawo po sobie mającemu dozwolono było wnosić na prostym stemplu podawczym prośby o wykreślenie praw, nie składając dokumentu, uchylenie prawa utwierdzającego.

Ponieważ środki dopięcia tego celu poza cel zamierzony rozciągać się nie mogą, przeto nie można od podań osób prawo mających, wnoszonych o toż wykreślenie, żądać większej należności od téj, jakaby od dokumentu na uchylenie prawa podług pomienionęj ustawy była do opłacenia. Duplikaty więc takich prośb o wykreślenia isé mają za stemplem na podania ustanowionym.

Krajewski m. p.

89.

Rozporządzenie krajowej Dyrekcji Skarbowej

z dnia 22. Lutego 1853,

wydane do wszystkich skarbowych Administracji powiatowych,

o postępowaniu we względzie stempla z alegatami akt notaryackich.

Na wniesione z pewnego miejsca zapytanie, jak uważać pod względem stempla owe dokumenta i pisma, które dołączane bywają do dokumentu notaryackiego, oznajmiło wysokie c. k. Ministerstwo Skarbu rozporządzeniem z dnia 24. Grudnia 1852 l. 45515 dla wiadomości i zgodnego zachowania, co następuje:

Z §^{tu} 34. ustawy o opłacie należności powziąć to można, co uważać należy jako część składową dokumentu, albo pisma jakiego, i że części składowe dokumentu albo pisma stemplowi nie ulegają. Prócz wzmiankowanych w §^{cie} 34.

88.

Erlaß der Finanz-Landes-Direktion vom 20. Februar 1853,

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen und Steuerämter,

daß die Duplikate der Löschungsgesuche dem Eingabestempel unterliegen.

Es ist beim hohen k. k. Finanz-Ministerium die Frage hinsichtlich der Gebührenbehandlung der Duplikate jener Löschungsgesuche, welche der Berechtigte mit der Urkunde über die Aufhebung des Rechtes zu belegen unterläßt, in Anregung gebracht worden, aus welchem Anlasse das hohe k. k. Finanz-Ministerium mit dem Erlasse vom 25. Dezember 1852 Z. 45150/3104 Nachstehendes zur Wissenschaft und Darnachachtung bedeutet hat:

Die Tarif-Post 71 lit. b) des Gebührengesetzes vom 9. Februar und 2. August 1852 bezweckt nur dem Staatsfiskus die Gebühr von der Aufhebung hypothekirter Rechte zu wahren, welche demselben entzogen werden könnte, wenn den Berechtigten gestattet wäre, Löschungsgesuche auf dem einfachen Eingabestempel zu überreichen, ohne die Urkunde, welche die Aufhebung des Rechtes bestätigt, beizubringen.

Nachdem die Mittel zur Erreichung dieses Zweckes nicht über den Zweck ausgedehnt werden können, so kann für die Eingaben der Berechtigten um Löschung keine höhere Gebühr verlangt werden, als für die Urkunde über die Aufhebung des Rechtes nach dem gedachten Gesetze zu entrichten gewesen wäre. Es haben daher die Duplikate solcher Löschungsgesuche dem für die Eingaben festgesetzten Stempel zu folgen.

Krajewski m. p.

89.

Erlaß der Finanz-Landes-Direktion vom 22. Februar 1853,

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen,

betreffend die Stempelbehandlung der Beilagen der Notariatsakte.

Ueber eine gestellte Anfrage, wie jene Urkunden und Schriften, welche einem Notariats-Instrumente beigelegt werden, hinsichtlich der Stempelpflicht zu behandeln sind, hat das hohe k. k. Finanzministerium mit dem Erlasse vom 24. Dezember 1852 Zahl 45615, Folgendes zur Wissenschaft und gleichmäßigen Darnachachtung bekannt gegeben:

Aus dem §. 34 des Gebührengesetzes ist zu entnehmen, was als Bestandtheil einer Urkunde oder Schrift im Sinne dieses Gesetzes anzusehen ist, und daß Bestandtheile einer Urkunde oder Schrift nicht stempelpflichtig sind. Andere als die im §. 34

dokumentów i pism, inne, któreby w drugim jakim dokumencie, albo piśmie były powołane i doń dołączone, nie mogą podług myśli ustawy o należytościach uważane być jako składowe części tegoż dokumentu albo pisma, ale powinność ich stemplowania osądzona być powinna podług ich samoistnej własności, albo podług użycia ich jako alegatów. Pod tym drugim względem poddaje ustawa o należytościach tylko alegata podań i protokołów, stemplowi podlegających, pod obowiązek użycia stempla. Gdy zaś akty notaryackie liczone być muszą do protokołów stemplowi podlegających, przeto powołane w takich aktach i do nich dołączane dokumenta i pisma podlegać powinny w zastosowaniu postanowieniom o stemplu na alegata, t. j. ulegać temu stemplowi wtenczas, jeżeli już ze względu swojej samoistnej własności pierwiastkowo nie powinny być podlegać opłacie należytości stemplowej.

Krajewski m. p.

90.

**Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 23. Lutego 1853,
którem kilka wyłącznych przywilejów przedłużono.**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 12. Marca 1853, Nr. 23.)

Ministerstwo Handlu uznało za stosowną, przedłużyć następujące wyłącznie przywileje, przy roześciąganiu ich skuteczności na całą Monarchię:

1. Przywilej Henrykowi Wilhelmowi Jentschowi, posiadaczowi przywileju w Wiedniu (na Wiedniu pod licz. 57) dnia 21. Stycznia 1851 wyłącznie nadany na pewne ulepszenie postępowania w wyrabianiu świec łojowych i mydła egipskiego; na rok trzeci.

2. Przywilej Janowi Hörbstowi, byłemu fabrykantowi wyrobów jedwabnych w Wiedniu (Schottenfeld pod l. 247) dnia 29. Marca 1852 nadany na ulepszenie znanego pod nazwą „carta rigata“ papieru kratkowanego do rysunku dla rękodzielnictwa; na rok drugi i trzeci.

Baumgartner m. p.

91.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 27. Lutego 1853.

którem przywilej Edwarda Daelena z dnia 3. Lutego 1853 na rok drugi przedłużono.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 12. Marca 1853; Nr. 23.)

Ministerstwo Handlu uznało za stosowną, przywilej wyłączny Edwardowi Daelenowi, inżynierowi cywilnemu w Wiedniu (Alservorstadt pod licz. 157)

gedachten Urkunden und Schriften, welche in einer andern Urkunde oder Schrift bezogen und derselben beigelegt werden, können im Sinne des Gebührengesetzes nicht als Bestandtheile dieser Urkunde oder Schrift angesehen werden, sondern ihre Stempelpflicht muß nach ihrer selbständigen Eigenschaft, oder nach ihrer Verwendung als Beilagen beurtheilt werden. In letzterer Beziehung unterwirft das Gebührengesetz nur die Beilagen stempelpflichtiger Eingaben und Protokolle der Stempelpflicht. Da die Notariatsakte aber zu den stempelpflichtigen Protokollen gezählt werden müssen, so haben auf die in diesen Akten bezogenen und denselben beigelegten Urkunden und Schriften die Bestimmungen über den Beilagenstempel in Anwendung zu kommen, d. i., sie unterliegen demselben dann, wenn sie nicht schon vermöge ihrer selbständigen Eigenschaft ursprünglich gebührenpflichtig waren.

Krajewski m. p.

90.

Verordnung des Handelsministeriums vom 23. Februar 1853, wodurch mehrere Privilegien verlängert werden.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 12. März 1853, Nr. 23.)

Das Handelsministerium hat nachstehende ausschließende Privilegien, mit Ausdehnung der Wirksamkeit derselben auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden:

1. Das dem Heinrich Wilhelm Zentsch, Privilegiumsbesitzer in Wien (Wieder Nr. 57) verliehene ausschließliche Privilegium auf eine Verbesserung des Verfahrens bei der Erzeugung von Unschlittkerzen und egyptischer Seife, vom 21. Jänner 1851; auf das dritte Jahr.

2. Das dem Johann Hörbst, gewesenen Seidenfabrikanten in Wien (Schottenfeld Nr. 247) verliehene Privilegium auf die Verbesserung des unter dem Namen „carta rigata“ zur Manufakturzeichnung erforderlichen Lineamentenpapiers, vom 29. März 1852; auf das zweite und dritte Jahr.

Wauggartner m. p.

91.

Verordnung des Handelsministeriums vom 27. Februar 1853, womit das Privilegium des Eduard Daelen vom 5. Februar 1852 auf das zweite Jahr verlängert wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 12. März 1853, Nr. 23.)

Das Handelsministerium hat das dem Zivil-Ingenieur Eduard Daelen in Wien (Alservorstadt Nr. 157) verliehene ausschließliche Privilegium vom 5. Februar 1852

dnia 5. Lutego 1852 nadany na wynalazek nowój kostrukcyi wałców, na rok drugi przedłużyć, przy rozciągnięciu skuteczności jego na całą Monarchię.

Baumgartner m. p.

92.

**Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 28. Lutego 1853,
którem przywilej Adolfa Schönsteina z dnia 25. Lutego 1852 na
rok drugi przedłużono.**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 12. Marca 1853, Nr. 23.)

Ministerstwo Handlu uznało za stosowną, przywilej Adolfa Schönsteina dnia 25. Lutego 1852 nadany na ulepszenie w rafinowaniu oleju, na rok drugi przedłużyć, przy rozciągnięciu skuteczności jego na całą Monarchię.

Opis tajny złożony jest obecnie w c. k. archiwum przywilejów.

Baumgartner m. p.

auf die Erfindung einer neuen Walzen-Konstruktion, auf das zweite Jahr, mit der Ausdehnung seiner Wirksamkeit auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

92.

Verordnung des Handelsministeriums vom 28. Februar 1853,
womit das Privilegium des Adolph Schönstein vom 25. Februar 1852 auf
das zweite Jahr verlängert wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 12. März 1853, Nr. 23.)

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Adolph Schönstein vom 25. Februar 1852 auf eine Verbesserung in der Delraffinerie, auf das zweite Jahr, mit der Ausdehnung seiner Wirksamkeit auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden.

Die geheime Beschreibung befindet sich nunmehr in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung.

Baumgartner m. p.

22
auf die Erhaltung eines neuen Baus zu verwenden, auf die Kosten der
der Verbindung seiner Mitglieder auf der Grundlage der gemeinsamen Mittel in der
Längere sein sollen.

Verordnung m. p.

1883

Verordnung des Bundesministeriums vom 22. Februar 1883
nämlich das Ministerium der Reichs Angelegenheiten vom 22. Februar 1883 auf
das Ministerium der Reichs Angelegenheiten vom 22. Februar 1883

Das Bundesministerium hat das Verlangen des Reichs Ministers vom 22.
Februar 1883 auf eine Verfügung in der Angelegenheit der Reichs Angelegenheiten vom 22.
der Verbindung seiner Mitglieder auf der Grundlage der gemeinsamen Mittel in der
Längere sein sollen.
Die folgende Verfügung ist in dem Sinne zu verstehen, dass die
in dieser Verfügung.

Verordnung m. p.

Dziennik rządowy

dla

**kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Ówieczimskim i Zatorskim, tudzież z Wielkim
Księstwem Krakowskim.**

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część XI.

Wydana i rozesłana dnia 20. Maja 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

**Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Au-
schwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.**

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

XI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 20. Mai 1853.

93.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 11. Lutego 1853,**którym Wilhelmowi Knepperowi nadano wyłączny przywilej.**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 17. Marca 1853, Nr. 24.)

Ministerstwo Handlu uznało się spowodowanem, Wilhelmowi Knepperowi, uprzywilejowanemu fabrykantowi papierów kolorowych w Wiedniu (Wieden nr. 348), stosownie do postanowień najwyższej ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, nadać wyłączny przywilej na poprawę, papier malowany, wyciskany, marmurowany i wybijany, tak w formacie arkuszowym, jako i w trąbkach, za pomocą nowego postępowania oddać nierównie żywszemi farbami, i z nierównie piękniejszym jak dotychczas połyskiem; na lat pięć. Opis rzeczy, o którego utajenie proszono, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 827—H.).

Baumgartner m. p.

94.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 16. Lutego 1853,**którym Wilhelmowi Sahla nadano wyłączny przywilej.**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 17. Marca 1853, Nr. 24.)

Ministerstwo Handlu nadało, na zasadzie postanowień najwyższej ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, Wilhelmowi Sahla, kaligrafowi i malarzowi pisma w Gracu (Klosterwiesengasse nr. 143), przywilej wyłączny na poprawę w wyrabianiu na firmy drewnianych czeionek plastycznych gładkich, wypukłych i przyzmatycznych; na rok jeden. Opis przedmiotu, o utajenie którego proszono, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 1071—H.).

Baumgartner m. p.

Verordnung des Handelsministeriums vom 11. Februar 1853,

womit dem **Wilhelm Knepper** ein ausschließendes Privilegium verliehen wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 17. März 1853, Nr. 24.)

Das Handelsministerium hat dem **Wilhelm Knepper**, privilegirten Buntpapierfabrikanten in Wien (Wieden Nr. 348), ein ausschließendes Privilegium auf eine Verbesserung, mittelst einer neuen Verfahrungsart die gefärbten, gedruckten marmorirten und gepreßten Papiere sowohl im Bogenformate, als auch in Rollen, in weit feurigeren Farben und mit viel schönerem Glanze als bisher zu erzeugen, nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegiengesetzes vom 15. August 1852, auf die Dauer von fünf Jahren zu verleihen befunden. Die Beschreibung, deren Geheimhaltung angefocht wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 827—5.).

Baumgartner m. p.

94.

Verordnung des Handelsministeriums vom 16. Februar 1853,

womit dem **Wilhelm Sahla** ein ausschließendes Privilegium verliehen wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 17. März 1853, Nr. 24.)

Das Handelsministerium hat dem **Wilhelm Sahla**, Kalligraphen und Schriftensmaler in Graz (Klosterwiesengasse Nr. 143), ein ausschließendes Privilegium auf eine Verbesserung der plastischen Firma-Holzbuchstaben in glatter, konvexer und prismatischer Form, nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegiengesetzes vom 15. August 1852, auf die Dauer eines Jahres zu verleihen befunden. Die Privilegiumsbeschreibung, deren Geheimhaltung angefocht wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 1071—5.).

Baumgartner m. p.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 22. Lutego 1853.

którem nadano kilka wyłącznych przywilejów.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 17. Marca 1853, Nr. 24.)

Ministerstwo Handlu nadało, na zasadzie postanowień najwyższej ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852. następujące wyłączne przywileje:

1. Ernestowi Fryderykowi Anthonowi, technicznemu chemikowi w Pradze nr. 70 - IV., na wynalazek jakoby bardzo prostego i taniego postępowania, którym drzewo użyte na progi kolei żelaznej, tudzież do cembrowania dolów i t. d., chroniąc od butwienia, zapewnia trwałość jego cztery- i sześćkroć tyle, a nawet i na dłużej zapewnia; na rok jeden. Opis przywileju, o którego utajenie proszono, przechowuje się w e. k. archiwum przywilejów (l. 981 — H.).

2. Karolowi Wacławowi Dobremu, byłemu aptekarzowi w Wiedniu, (Wiedeń nr. 782) i Leopoldowi Wankowi, jubilerowi tamże (Strozzengrund nr. 56), na wynalazek robienia oleju, który mosiądku i stali nie oksyduje, nie tworzy grynszpanu tłuszczowego, i zgęszczeniu nie ma podlegać; na rok jeden. Opis przywileju, o którego utajenie proszono, przechowuje się w e. k. archiwum przywilejów (l. 1311 — H.).

3. Karolowi Adlerowi, fabrykantowi wyrobów chemicznych w Wiedniu (Gumpendorf nr. 190), na poprawę w robieniu ekstraktu z galasówek, tudzież ze wszystkich materyałów, farbę i garbnik zawierających: przezco łącznym użyciem drewnianych, żelaznych i miedzianych naczyń i kotłów na otwartym ogniu, lub parą, ekstrakty te z oszczędzeniem paliwa i roboty tańsze, piękniejsze i więcej stężone otrzymywane być mają; na rok jeden. Opis przywileju, w tajności być mającego, przechowuje się w e. k. archiwum przywilejów (l. 1313 — H.).

4. Szezebanowi de Marcell, w Wiedniu (Wiedeń nr. 11), na wynalazek osobliwego postępowania, którym wedle twierdzenia z wytrzebionych kaczanów i łodyg kukurudzianych, części drzewne od innych części składowych oddzielić, i te uzyskane do różnych celów ekonomicznych użyć można; na lat pięć. Opis przywileju, w tajności być mającego, przechowuje się w e. k. archiwum przywilejów (l. 1315 — H.).

5. Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi, dyrektorowi administracji w Wiedniu (miasto nr. 782), na poprawę we fabrykacji oleju smółkowego, który co do istoty swojej zasada się na tém, że przez dystylowanie

Verordnung des Handelsministeriums vom 22. Februar 1853,

wodurch mehrere ausschließende Privilegien verliehen werden.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 17. März 1853, Nr. 24.)

Das Handelsministerium hat folgende ausschließende Privilegien auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegien-Gesetzes vom 15. August 1852 verliehen:

1. Dem technischen Chemiker Ernst Friedrich Anthon, in Prag Nr. 70—IV., auf die Erfindung eines angeblich höchst einfachen und billigen Verfahrens, wodurch das Holz zu Eisenbahnschwellen, zur Grubenzimmerung u. s. w. gegen Verwesung geschützt, und ihm eine vier- bis sechsfache, und selbst noch längere Dauer gesichert werden soll; auf die Dauer eines Jahres. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 981—5.).

2. Dem Karl Wenzl Dobry, gewesenen Apotheker in Wien (Wieden Nr. 782), und dem Leopold Wanko, Juwelier in Wien (Strozzengrund Nr. 56), auf eine Erfindung, bestehend in der Erzeugung eines Oeles, welches Messing und Stahl nicht oxydirt, keinen Zettgrünspann erzeuge, und keiner Verdichtung unterworfen seyn soll; auf die Dauer eines Jahres. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird in dem k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 1311—5.).

3. Dem Karl Adler, Fabrikanten chemischer Produkte in Wien (Gumpendorf Nr. 190), auf eine Verbesserung in der Erzeugung von Extrakten aus Knoppeln, sowie aus allen gärbe- und farbehaltigen Stoffen, wodurch mittelst verbindender Anwendung hölzerner, eiserner und kupferner Gefäße und Kessel durch offenes Feuer oder Dampf diese Extrakte, mit einem Ersparnisse an Feuerungsmateriale und Arbeit, billiger schöner und intensiver hergestellt werden sollen; auf die Dauer eines Jahres. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird in dem k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 1313—5.).

4. Dem Stephan von Marézell, in Wien (Wieden Nr. 11.), auf die Erfindung eines eigenen Verfahrens, wodurch bei den entkörnten Maiskolben und Maisstängeln die Holztheile von den übrigen Bestandtheilen abgetrennt, und die daraus gewonnenen Bestandtheile zu verschiedenen ökonomischen Zwecken verwendet werden sollen; auf die Dauer von fünf Jahren. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 1315—5.).

5. Dem Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungsdirektor in Wien (Stadt Nr. 782), auf eine Verbesserung in der Fabrikation des Harzöles, welche in der Wesenheit darin besteht, daß durch das Destilliren des Harzes, Säuren, Naphta und

smółki wedle twierdzenia, kwasy, naftę i olej, każde z osobna zyskuje się; na lat trzy. Opis przywileju, w tajności być mającego, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 1316 — H.).

Baumgartner m. p.

96.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 22. Lutego 1853,

którym Williamowi Burgesowi nadano wyłączny przywilej.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 22. Marca 1853, Nr. 25.)

Ministerstwo Handlu uznało za stosowną, nadać, na mocy postanowień najwyższego patentu o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852. Williamowi Burgesowi, prywatyzującemu w Londynie, na ręce Dra. Franciszka Wertfeina, c. k. notaryusza w Wiedniu (Alservorstadt pod l. 200), wyłączny przywilej na ulepszenie w wyrabianiu ryfowanych rur z guta-perchy; na trzy lata. Opis ulepszenia, o którego utajenie proszono, złożony jest w c. k. archiwum przywilejów (l. 1019 — H.).

Baumgartner m. p.

97.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 26. Lutego 1853,

wydane do wszystkich Urzędów obwodowych wraz z Bukowiną, (za równoczesnym udzieleniem odpisu Komisji gubernialnej w Krakowie, ku podobnemu zarządzeniu w tamecznym okręgu *),

którym nakazano republikacyę i scisle zachowanie §fu 23. porządku ogniowego z dnia 28. Lipca 1786, opiewającego „o trzymaniu i chowaniu prochu strzelnego“.

Porządek ogniowy dla miast i miasteczek mocą najwyższego patentu z dnia 28. Lipca 1786, (Zbiór patentów galic. nr. LVIII., str. 239) w skuteczność wprowadzony, zawięra w §. 23. celem zapobiegania pożarom postanowienie, aby w sklepach kupieckich, upoważnionych do przedawania prochu strzelnego, nigdy większego zapasu w prochu strzelnym nad cztery (4) funty nie trzymano, i aby ten mały zapas był w szczególnie dobrém schowaniu, jakimi są naczynia blaszane. Całą zaś pozostającą ilość prochu chować mają za miastem albo miasteczkiem w miejscu bezpiecznym.

*) Wydano także zarazem do Magistratu Lwowskiego podobne rozporządzenie względem przestrzegania §. 31. porządku ogniowego dla miasta Lwowa pod dniem 31. Maja 1782 (Zbiór patentów galic. nr. XVII., str. 47) wydanego.

Del jedes für sich abgesondert erzeugt werden soll; auf die Dauer von drei Jahren. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 1316—H.).

Baumgartner m. p.

96.

Verordnung des Handelsministeriums vom 22. Februar 1853,

womit dem William Burgeß ein ausschließendes Privilegium verliehen wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 22. März 1853, Nr. 25.)

Das Handelsministerium hat dem William Burgeß, Privatier in London, durch Dr. Franz Wertfein, k. k. Notar in Wien (Alservorstadt Nr. 200), ein ausschließendes Privilegium auf eine Verbesserung in der Fabrikation geriefter Gutta-Percha-Röhren nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegienpatentes vom 15. August 1852, auf die Dauer von drei Jahren zu verleihen befunden. Die Privilegiumsbeschreibung, deren Geheimhaltung angefordert wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 1019—H.).

Baumgartner m. p.

97.

Erlaß des Landesguberniums vom 26. Februar 1853,

an sämtliche Kreisämter mit Einschluß der Bukowina, (unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift an die Gubernial-Kommission in Krakau, zur gleichmäßigen Veranlassung im dortigen Gebiete *),

womit die Republizirung und genaue Handhabung des §. 23 der Feuerlöschordnung vom 28. Juli 1786, „wegen Haltung und Verwahrung der Pulvervorräthe“ angeordnet wird.

Die durch das Allerhöchste Patent vom 28. Juli 1786 (galizische Patentsammlung Nr. LVIII., Seite 239) in Wirksamkeit getretene Feuerlöschordnung für Landstädte und Märkte enthält im §. 23 im Zwecke der Verhinderung der Feuersbrünste die Bestimmung, „daß in den Handlungsgewölben der befugten Pulververschleißer nie ein Vorrath über vier (4) Pfund von Pulver gehalten und auch dieser kleine Vorrath in besonders guten Behältnissen, allenfalls in blechernen Gefäßen verwahrt werden soll. Alles übrige Pulver haben sie außer der Stadt oder dem Markte in einem sicheren Orte aufzubewahren“.

* An den Lemberger Magistrat ist unter Einem eine gleichmäßige Weisung wegen Handhabung des §. 31 der für die Stadt Lemberg unterm 31. Mai 1782 hinausgegebenen Feuerlöschordnung (galizische Patentsammlung, Nr. XVII., Seite 47) erlassen worden.

Urzędy obwodowe otrzymują niniejszemu stosownie do rozporządzenia wysokiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 30. Grudnia 1852 l. 30864/473 polecenie, aby pomienione najwyższe postanowienie w podległych sobie obwodach republikały, i na ściśle zachowanie onego, jakoteż i na to nastawały, by przez zwierzechności miejscowe przekroczyli karaly.

Goluchowski m. p.

98.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 27. Lutego 1853,

z obwieszczeniem, że Józef Morawetz i Henryk August Syrrenberg przywilej swój z dnia 31. Sierpnia 1851, przelali na Ludwika Arminga.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 17. Marca 1853, Nr. 24.)

Ministerstwo Handlu przyjęło do wiadomości swojej i poleciło w c.-k. archiwum przywilejów wpisać doniesienie, że Józef Morawetz i Henryk August Syrrenberg przywilej swój z dnia 31. Sierpnia 1851 nadany na wynalazek w robieniu mydła, mocą dokumentu przed c. k. notaryuszem w Wiedniu dnia 17. Lipca 1852 l. 728 zdziałanego, na rzecz Ludwika Arminga, prywatyzującego w Döblingu nr. 156, w zupełności przelali.

Baumgartner m. p.

99.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 27. Lutego 1853,

wydane do Ordynaryatów obrzdku łacińskiego, grecko-katolickiego i ormiańskiego, do Prokuratury skarbowej i krajowej Izby rachunkowej,

względem niepotrącania dochodów z praw stuly nowych plebanów, aż do rocznej kwoty pięćdziesiąt złotych reńskich mon. konw. włącznie, od kongruy, albo jej uzupełnienia, dawanych z funduszu religijnego.

Jego C. K. Apostolska Mość raczył najwyższemu postanowieniem z dnia 10. Stycznia r. b. najłaskawiej rozporządzić, ażeby dochodu z praw stuly nowych plebanów, aż do rocznej kwoty pięćdziesiąt złotych reńskich mon. konw. włącznie, od kongruy albo jej uzupełnienia, dawanych z funduszu religijnego, nie potrącano, bez różnicy czy dotyczące pertraktacye uzupełniające zaszły przed, albo po postanowieniu cesarskiem z dnia 25. Kwietnia 1840 (Dekret byłej połączonej Kancelaryi nadwornej z dnia 30. Kwietnia 1840 l. 13206, Zbiór ustaw prowinc. l. 87, strona 246).

Das Kreisamt erhält zu Folge Erlasses des hohen Ministeriums des Innern vom 30. Dezember 1852 Z. 30864-473 den Auftrag, obige Allerhöchste Bestimmung im unterstehenden Kreise zu republiciren, und auf die genaue Handhabung derselben, wie auch die Bestrafung der dawider Handelnden von Seite der Ortsobrigkeiten zu bringen.

Goluchowski m. p.

98.

Verordnung des Handelsministeriums vom 27. Februar 1853,

wodurch die Anzeige, daß Joseph Moraweg und Heinrich August Syrenberg ihr Privilegium vom 31. August 1851 an Ludwig Arming übertragen haben, kundgemacht wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 17. März 1853, Nr. 24.)

Das Handelsministerium hat die Anzeige, daß Joseph Moraweg und Heinrich August Syrenberg ihr Privilegium vom 31. August 1851 auf eine Erfindung in der Erzeugung von Seife, laut des vor dem k. k. Notar Dr. Michael Melkus vorgenommenen Rechtsaktes ddo. Wien 17. Juli 1852 Z. 728, an Ludwig Arming, Privatier, wohnhaft in Döbling Nr. 156, vollständig übertragen haben, zur Wissenschaft und im k. k. Privilegien-Archive in Vormerkung genommen.

Baumgartner m. p.

99.

Erlaß des Landesguberniums vom 27. Februar 1853,

an die Ordinariate des lateinischen, griechisch-katholischen und armenischen Ritus, die Finanzprocuratur und Provinzial-Staatsbuchhaltung,

wegen Nichtabrechnung des Stola-Erträgnisses der neuen Pfarrer, bis einschließlich zum Jahresbetrage von Fünzig Gulden Konv. Mze., von der Kongrua oder deren Ergänzung aus dem Religionsfonde.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschlußung vom 10. Jänner d. J. allergnädigst zu bestimmen geruht, daß das Stola-Erträgniß der neuen Pfarrer bis einschließlich zum Jahresbetrage von Fünzig Gulden Konv. Mze. von der Kongrua oder deren Ergänzung aus dem Religionsfonde nicht abzurechnen ist, die bezüglichen Ergänzungs-Verhandlungen mögen vor oder nach der kaiserlichen Entschlußung vom 25. April 1840 (Dekret der bestandenen vereinigten Hofkanzlei vom 30. April 1840 Z. 13206, Provinzial-Gesefsammlung Nr. 87, Seite 246) Statt gefunden haben.

W skutek rozporządzenia wysokiego Ministerstwa Wyznań z dnia 19. b. m. do l. 153, należy postępować według tego najwyższego postanowienia, które od daty swojej obowiązywać zaczyna.

Gotuchowski m. p.

100.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 28. Lutego 1853,

którym przywilej Władysława Gratzolla z dnia 5. Lutego 1851, na rok trzeci przedłużono.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 17. Marca 1853, Nr. 24.)

Ministerstwo Handlu uznało się spowodowanemu, przywilejowi Władysławowi Gratzollowi dnia 5. Lutego 1851 nadany na wynalazek robienia nożów i rzekaków do wszelkich machin i innych narzędzi z zmieszanej stali z żelazem, na rok trzeci przedłużyć, przy rozszerzeniu jego skuteczności na całą monarchię. Tajne opisanie przywileju przechowuje się teraz w c. k. archiwum przywilejów.

Baumgartner m. p.

101.

**Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 1. Marca 1853,
o nadaniu dwóch wyłącznych przywilejów.**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 22. Marca 1853, Nr. 25.)

Ministerstwo Handlu nadało, na mocy postanowień najwyższego patentu o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, następujące wyłączne przywileje:

1. Janowi Ludwikowi Vergniais, inżynierowi cywilnemu w Lugdunie, na ręce Józefa Eugeniusza de Nagy, mieszkającego w Wiedniu (w mieście pod l. 276), na wynalazek mostów wiszących nowego rodzaju, zwanych „mostami Herkulesowemi“; na pięć lat. We Francyi uprzywilejowano ten wynalazek od dnia 5. Września 1850 na lat piętnaście. Opis wynalazku, o którego utajenie proszono, złożony jest w c. k. archiwum przywilejów (l. 1050 — H.).

2. Józefowi Neumayerowi, traktyerowi w Wiedniu, przez A. Heinricha, sekretarza niższo-austryackiego towarzystwa przemysłowego, na ulepszenie jego już wyłącznie uprzywilejowanych miednic z płyt cynkowych; na dwa lata. Opis przywileju, mającego być w tajemnicy, złożony jest w c. k. archiwum przywilejów (l. 1314 — H.).

Baumgartner m. p.

Zufolge Erlasses des hohen Ministeriums für Kultus vom 19. d. M. Z. 153 ist sich nach dieser Allerhöchsten Entschliessung, deren Wirksamkeit vom Tage derselben beginnt, zu benehmen.

Goluchowski m. p.

100.

Verordnung des Handelsministeriums vom 28. Februar 1853,

womit das Privilegium des Ladislaus Gratzoll vom 5. Februar 1851 auf das dritte Jahr verlängert wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 17. März 1853, Nr. 24.)

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Ladislaus Gratzoll vom 5. Februar 1851, auf eine Entdeckung aus einer Verbindung des Stahles mit Eisen, Schneidmesser für alle Arten von Maschinen und Werkzeugen zu verfertigen, auf das dritte Jahr, mit der Ausdehnung seiner Wirksamkeit auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden. Die geheime Privilegiumsbeschreibung befindet sich nunmehr in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung.

Baumgartner m. p.

101.

Verordnung des Handelsministeriums vom 1. März 1853,

wegen Verleihung zweier ausschließenden Privilegien.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 22. März 1853, Nr. 25.)

Das Handelsministerium hat nachstehende ausschließende Privilegien auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegienpatentes vom 15. August 1852 verliehen:

1. Dem Jean Louis Vergniais, Zivil-Ingenieur zu Lyon, durch Joseph Eugen von Nagy, wohnhaft in Wien (Stadt Nr. 276), auf die Erfindung einer neuen Art von Hängebrücken, „Herkules-Brücken“ genannt; auf die Dauer von fünf Jahren. In Frankreich ist diese Erfindung seit 5. September 1850 auf fünfzehn Jahre patentirt. Die Privilegiumsbeschreibung, deren Geheimhaltung angefordert wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 1050—H.).

2. Dem Joseph Neumayer, Gastwirth in Wien, durch A. Heinrich, Sekretär des niederösterreichischen Gewerbevereines, auf eine Verbesserung seiner bereits ausschließlich privilegirten Zinkplattenwaschröge; auf die Dauer von zwei Jahren. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung befindet sich im k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 1314—H.).

Baumgartner m. p.

102.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 7. Marca 1853.**o nadaniu dwóch wyłącznych przywilejów.**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 22. Marca 1853, Nr. 25.)

Ministerstwo Handlu nadało, na podstawie postanowień najwyższego patentu o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, następujące wyłączne przywileje:

1. Szczepanowi Calderoniemu, optykowi w Peszcie, przez Franciszka Fleischmanna, optyka w Wiedniu (Laimgrube pod l. 171), na wynalazek środka do farbowania włosów, „melanem“ zwanego; na dwa lata. Opis wynalazku, o którego utajenie proszono, złożony jest w c. k. archiwum przywilejów (l. 1534 — H.).

2. Franciszkowi Karolowi Seelingowi, właścicielowi kancelaryi trudniącej się obwieszeczeniami w Wiedniu (w mieście pod l. 948), na ulepszenie sposobu przedstawiania przezroczystych tworów i substancyj, tudzież innych z nich wyrabianych przedmiotów; na rok jeden. Opis ulepszenia, o którego utajenie proszono, złożony jest w c. k. archiwum przywilejów (l. 1564 — H.).

Baumgartner m. p.

103.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 9. Marca 1853.**którym nadano kilka wyłącznych przywilejów.**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 26. Marca 1853, Nr. 26.)

Ministerstwo Handlu nadało, na podstawie postanowień najwyższego patentu z dnia 15. Sierpnia 1852, następujące wyłączne przywileje:

1. Hermanowi Singerowi, w Bernie nr. 725, Salamonowi Singerowi, kasyerowi, i Szymonowi Singerowi, komisantowi w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 90), braciom między sobą, na wynalazek, i poprawę w wyrobach wszelkiego gatunku towarów wełnianych, przecco takowe mają być lepsze, dychtowniejsze i trwalsze; na lat pięć. Opis przywileju, utajonym być mający, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 982 — H.).

2. Lucyanowi Vidie, adwokatowi w Paryżu (rue Beaujolais nr. 9), przez Józefa Eugeniusza de Nagy, w Wiedniu, na poprawę, jego jeszcze, pod 30. Marca 1851 uprzywilejowanego wynalazku w sposobie przewożenia podróżnych „Warner“ (ostrzegacz) zwanym; na rok jeden. Poprawa ta zyskała we Fran-

102.

Verordnung des Handelsministeriums vom 7. März 1853, wegen Verleihung zweier ausschließenden Privilegien.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 22. März 1853, Nr. 25.)

Das Handelsministerium hat nachstehende ausschließende Privilegien auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegienpatentes vom 15. August 1852 verliehen:

1. Dem Stephan Calderoni, Optiker in Pesth, durch Franz Kießmann, Optiker in Wien (Laimgrube Nr. 171), auf die Erfindung eines Haarfärbemittels „Melan“ genannt; auf die Dauer von zwei Jahren. Die Beschreibung, deren Geheimhaltung ange sucht wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbe wahrung (Z. 1534—5.).

2. Dem Franz Karl Seeling, Inhaber einer Ankündigungs-Geschäftsanzlei in Wien (Stadt Nr. 948), auf eine Verbesserung in der Darstellungsweise der trans parenten Gebilde und Stoffe und sonstigen aus denselben verfertigten Gegenstände; auf die Dauer eines Jahres. Die Beschreibung, deren Geheimhaltung ange sucht wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbe wahrung (Z. 1564—5.).

Baumgartner m. p. 1851

103.

Verordnung des Handelsministeriums vom 9. März 1853, womit mehrere ausschließende Privilegien verliehen werden.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 26. März 1853, Nr. 26.)

Das Handelsministerium hat nachstehende ausschließende Privilegien auf Grund lage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegienpatentes vom 15. August 1852 verliehen:

1. Den Gebrüdern Herman Singer, in Brünn Nr. 725, Salomon Singer, Kas sler, und Simon Singer, Kommiss, in Wien (Leopoldstadt Nr. 90), auf eine Erfin dung und Verbesserung in der Fabrikazion aller Gattungen Schafwollwaaren, wodurch diese besser, fester und dauerhafter werden sollen; auf die Dauer von fünf Jahren. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive auf bewahrt (Z. 982—5.).

2. Dem Advokaten Lucien Bidie in Paris (Rue Beaujolais Nr. 9), durch Jo seph Eugen von Nagy in Wien, auf eine Verbesserung seiner bereits am 30. März 1851 privilegirten Erfindung an den Transportmitteln der Reisenden „Warner“ genannt; auf die Dauer eines Jahres. Diese Verbesserung ist in Frankreich seit dem 15. April

cyi przywilej na lat 15, poczynający od dnia 15. Kwietnia 1851. Opis przywileju, utajonym być mający, przechowuje się w e. k. archiwum przywilejów (l. 987 — H.).

3. Janowi Gremlingowi, szewcowi i właścicielowi domu w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 53), na wynalazek wodotrwałych szawłoków i lekkich wodotrwałych wiader, które do gaszenia ognia w pożarach, i do takich celów szczególnie przydatnymi być mają, gdzie idzie o to, aby mieć naczynie lekkie, wody nie przepuszczające i trwałe tak do noszenia, jak i do windowania i wyciągania z wody; na lat pięć. Opis przywileju, mający być utajonym, przechowuje się w e. k. archiwie przywilejów (l. 1164 — H.).

Baumgartner m. p.

104.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 17. Marca 1853,

o stawieniu poddanych austriackich, do wojska obowiązanych, a przebywających w posiadłościach naddunajskich bułgarskich, do komisji naborowej (asenterunkowej) w Państwie Austriackiem najbliżej położonej.

Postanowienia §tu 3. przepisu, rozporządzeniem tutejszém z dnia 28. Lipca 1852 l. 31042 (Dziennik praw krajowych, część XXIX., nr. 191., str. 477) ogłoszonego, względem naboru do e. k. wojska (asentowania) austriackich poddanych w Konstantynopolu, podług którego poddanych austriackich z Multan, Wołoszczyzny, tudzież z Serbii, Bosnii, Hercegowiny i Albanii, do służby wojskowej obowiązanych, nie do Konstantynopola, ale wprost do komisji naborowej (asentunkowej), w Państwie Austriackiem najbliżej położonej stawić należy, rozciągnęło wysokie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych rozporządzeniem z dnia 10. b. m. l. 1365, do poddanych austriackich, przebywających w naddunajskich posiadłościach bułgarskich, a do służby wojskowej obowiązanych.

Gołuchowski m. p.

1851 auf 15 Jahre privilegirt. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 987—H.).

3. Dem Johann Gremling, Schuhmachermeister und Hausbesitzer in Wien (Leopoldstadt Nr. 53), auf die Erfindung einer neuen Art von wasserdichten Schläuchen und wasserdichten leichten Eimern, welche zu Feuerlöschrequisiten, und auch zu solchen Zwecken, wo es darauf ankommt, ein leichtes, kein Wasser durchlassendes und dauerhaftes Gefäß zum Tragen, Hinaufwinden oder Hinaufziehen von Wasser zu besitzen, vorzüglich geeignet seyn sollen; auf die Dauer von fünf Jahren. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 1164—H.).

Baumgartner m. p.

104.

Erlaß des Landesguberniums vom 17. März 1853,

wegen Stellung der in den bulgarischen Donaupläzen befindlichen österreichischen Militärpflichtigen zu der im österreichischen Staate nächstgelegenen Assentirungskommission.

Die Bestimmung des §. 3 der mit dem hierortigen Erlasse vom 28. Juli 1852 Z. 31042 (Landes-Gesetzblatt, XXIX. Stück, Nr. 191, Seite 477) bekannt gemachten Vorschrift für die Assentirung österreichischer Unterthanen in Konstantinopel zu dem k. k. Heere, wonach die österreichischen Militärpflichtigen aus der Moldau, Wallachei, dann aus Serbien, Bosnien, Herzegowina und Albanien nicht nach Konstantinopel, sondern unmittelbar zu der im österreichischen Staate nächstgelegenen Assentirungskommission zu stellen sind, wurde laut des Erlasses des hohen Ministeriums des Innern vom 10. I. M. Z. 1365 auch auf die in den bulgarischen Donaupläzen befindlichen österreichischen Militärpflichtigen ausgedehnt.

Goluchowski m. p.

Die Geschichte der Stadt Gießen von 1771 bis 1806. In drei Theilen. Von dem Verfasser der Geschichte der Stadt Gießen von 1771 bis 1806.

Die Geschichte der Stadt Gießen von 1771 bis 1806. In drei Theilen. Von dem Verfasser der Geschichte der Stadt Gießen von 1771 bis 1806.

Die Geschichte der Stadt Gießen von 1771 bis 1806

1806

Die Geschichte der Stadt Gießen von 1771 bis 1806

Die Geschichte der Stadt Gießen von 1771 bis 1806. In drei Theilen. Von dem Verfasser der Geschichte der Stadt Gießen von 1771 bis 1806.

Die Geschichte der Stadt Gießen von 1771 bis 1806. In drei Theilen. Von dem Verfasser der Geschichte der Stadt Gießen von 1771 bis 1806.

Die Geschichte der Stadt Gießen von 1771 bis 1806

Dziennik rządowy

dla

**kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Oświęcimskim i Zatorskim, tudzież z Wielkim
Księstwem Krakowskim.**

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część XII.

Wydana i rozesłana dnia 13. Czerwca 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

**Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Au-
schwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.**

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

XII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 13. Juni 1853.

105.

**Rozporządzenie krajowej Dyrekcji Skarbowej
z dnia 28. Lutego 1853,**

wydane do wszystkich powiatowych Administracji Skarbowych,

o postępowaniu pod względem stempla z dokumentami, tudzież o uwierzytelnianiu ich w przypadkach, przewidzianych §§. 134, 137, 140 i 222 ustawy cła i monopolów rządowych.

Na wniesione zapytanie, jak z dokumentami rękojemnymi i ich uwierzytelnieniami, o których w §§. 134, 137, 140 i 222 ustawy cła i monopolów rządowych napomknięto, we względzie stempla postępować należy, wysokie c. k. Ministerstwo Skarbu rozporządzeniem z dnia 29. Września 1852 l. 47065/3227 oznajmiło dla wiadomości i przestrzegania, że wzmiankowane w §§. 134, 137, 140 i 222 ustawy cła i monopolów rządowych zaświadczenia, dokumenta rękojemne i zabezpieczające, dla kupców i brykarzów wydawane, według pozycyi taryfowej 102, c) bezwarunkowo od opłaty wolne być mają, a umieszczone na nich uwierzytelnienie do owych uwierzytelnień policzone być ma, które według 117. pozycyi taryfy, ustępu r) ustawy, opłacie nie podpadają.

Krajewski m. p.

106.

**Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 7. Marca 1853,
którym Wilhelmowi Gollmanowi nadano wyłączny przywilej.**
(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 5. Kwietnia 1853, Nr. 27).

Ministerstwo Handlu, opierając się na postanowieniach najwyższego patentu o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, uznało za stosowną, Wilhelmowi Gollmannowi, chirurgowi, akuszerowi, dentyście i konowałowi w Wiedniu (w mieście pod l. 514), nadać na lat dwa wyłączny przywilej na wynalazek esencji do nacierania, ochładzania i gładzenia twarzy po jej ogoleniu, zwaną „Essence metaxurine lisante et refrigerante“. Opis wynalazku złożony jest w c. k. archiwum przywilejów (l. 1616—H.), gdzie go każdemu przejrzeć wolno.

Baumgartner m. p.

105.

Erlaß der Finanz-Landes-Direktion vom 28. Februar 1853,

(Es ist nicht anders an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen.)

über die Stempelbehandlung der Urkunden und deren Legalisirungen in den Fällen der §§. 134, 137, 140 und 222 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung.

Das hohe k. k. Finanz-Ministerium hat mit dem Erlasse vom 29. September 1852 Z. 47065 3227 auf die gestellte Anfrage, wie die Bürgschafts-Urkunden und deren Legalisirungen, deren in den §§. 134, 137, 140 und 222 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung Erwähnung geschieht, hinsichtlich der Stempelpflicht zu behandeln sind, zur Wissenschaft und Darnachachtung bedeutet, daß die in den §§. 134, 137, 140 und 222 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung erwähnten Zeugnisse, Bürgschafts-Urkunden und Sicherstellungs-Urkunden für Handels- und Fuhrleute nach der Tarifs-Post 102 c) die unbedingte Gebührenfreiheit zu genießen haben, und die darauf angebrachten Legalisirungen unter jene Beglaubigungen zu zählen sind, welche nach der Tarif-Post 117 Absatz r) des Gesetzes gebührenfrei zu behandeln sind.

Krajewski m. p.

106.

Verordnung des Handelsministeriums vom 7. März 1853,

womit dem Wilhelm Gollmann ein ausschließendes Privilegium verliehen wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 5. April 1853, Nr. 27)

Das Handelsministerium hat dem Wilhelm Gollmann, Wund-, Geburts-, Zahn- und Thierarzte in Wien (Stadt Nr. 514), ein ausschließendes Privilegium auf die Erfindung einer Nachtrast-, Kühl- und Glätt-Essenz „Essence metaxurine lisante et refrigerante“ genannt, auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegienpatentes vom 15. August 1852, auf die Dauer von zwei Jahren zu verleihen befunden. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 1616--h.).

Baumgartner m. p.

107.

**Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 9. Marca 1853,
którem Antoniemu Gmeinerowi nadano wyłączny przywilej.**
(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 5. Kwietnia 1853, Nr. 27).

Ministerstwo Handlu, oparte na postanowieniach najwyższego patentu o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, uznało za stosowną, Antoniemu Gmeinerowi, handlującemu misurkami w Wiedniu (w mieście pod l. 594), na rok jeden nadać wyłączny przywilej na ulepszenie wyrabiania pendentów złotych i portepej do szpad i pałaszów. Opis ulepszenia, o którego utajenie proszono, złożony jest w c. k. archiwum przywilejów (l. 985 — H.).

Baumgartner m. p.

108.

**Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 9. Marca 1853,
którem przedłużono czas trwania kilku przywilejów.**
(W Dzienniku rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 5. Kwietnia 1853, Nr. 27).

Ministerstwo Handlu uznało za stosowną, następujące wyłączne przywileje na dalszy czas przedłużyć, przy rozciągnięciu skuteczności ich na całą monarchię:

1. Przywilej z dnia 28. Stycznia 1845 r., pierwotnie Jakóbowi Bierstingerowi, posrebrzycielowi drzewa w Wiedniu nadany, a według dokumentu ustępstwa z dnia 23. Czerwca 1849 na Jakóba Bierstingera młodszego w Wiedniu (Landstrasse pod l. 364) przeniesiony, opiewający na wynalazek i ulepszenie wozów z zamykanemi półkoszkami do przewożenia drew; na rok dziewiąty.

2. Przywilej z dnia 14. Lutego 1842 Michałowi Pollakowi, kupcowi, nadany na ulepszenie w konstrukcyi aparatów do pospiesznego wyrabiania octu; na rok dwunasty.

3. Przywilej z dnia 6. Lutego 1844, pierwotnie Karolowi Dietzlerowi nadany, a ustępstwem z dnia 13. Października 1851 na własność Antoniego Ertla, dentysty i jego małżonki Ludmiły Ertlowej odstąpiony, opiewający na wynalazek i ulepszenie uniwersalnej maszyny do rubrykowania i rastrowania; na rok dziesiąty.

4. Przywilej, Józefowi Michalskiemu, kotlarzowi w Bruku nad Lajtą, dnia 15. Lutego 1845 nadany na wynalazek nowój maszyny do gotowania; na rok dziewiąty.

Baumgartner m. p.

107.

Verordnung des Handelsministeriums vom 9. März 1853,
womit dem Anton Gmeiner ein ausschließendes Privilegium verliehen wird.
(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 5. April 1853, Nr. 27.)

Das Handelsministerium hat dem Anton Gmeiner, Bijuterhändler in Wien (Stadt Nr. 594), ein ausschließendes Privilegium auf eine Verbesserung der Erzeugung der Degen- und Säbel-Goldkuppeln und Porte d'épée, auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegienpatentes vom 15. August 1852, auf die Dauer eines Jahres zu verleihen befunden. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird in dem k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (B. 985 - S.).

Baumgartner m. p.

108.

Verordnung des Handelsministeriums vom 9. März 1853,
womit mehrere Privilegien verlängert werden.
(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 5. April 1853, Nr. 27.)

Das Handelsministerium hat folgende ausschließende Privilegien, mit Ausdehnung der Wirksamkeit derselben auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden:

1. Das ursprünglich dem Jakob Bierstinger, bürgerlichen Holzversilberer in Wien verliehene, und laut Abtretungsurkunde vom 23. Juni 1849 an Jakob Bierstinger jun. in Wien (Landstrasse Nr. 364), übergegangene Privilegium vom 28. Jänner 1845, auf eine Erfindung und Verbesserung von Wägen mit geschlossenen Körben zum Verführen des Brennholzes; auf das neunte Jahr.

2. Das dem Michael Pollak, Handelsmanne, verliehene Privilegium vom 14. Februar 1842, auf eine Verbesserung in der Konstruktion der zur Schnell-Essig-Erzeugung zu verwendenden Apparate; auf das zwölfte Jahr.

3. Das ursprünglich dem Karl Diezler verliehene, und mittelst Zession vom 13. Oktober 1851 in das Eigenthum des Anton Ertl, Zahnarztes, und dessen Ehegattin Lubmilla Ertl übergegangene Privilegium, auf die Erfindung und Verbesserung einer Universal-Kubrizir- und Rastrirmaschine, vom 6. Februar 1844; auf das zehnte Jahr.

4. Das dem Joseph Michalstky, Kupferschmiede in Brud an der Leitha, verliehene Privilegium vom 15. Februar 1845, auf die Erfindung einer neuen Kochmaschine; auf das neunte Jahr.

Baumgartner m. p.

109.

**Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 11. Marca 1853,
o nadaniu dwóch wyłącznych przywilejów.**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 5. Kwietnia 1853, Nr. 27).

Ministerstwo Handlu nadało na mocy postanowienia najwyższego patentu o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852 następujące wyłączne przywileje:

1. Sebastyanowi Augustowi Schemmerowi, nauczycielowi muzyki w Pradze pod l. 267-III., na wynalazek mający się zasadzać na wyrabianiu pięknych i tanich płyt półwypukłych do drukowania nót prasą drukarską; na dwa lata. Opis wynalazku, o którego utajenie proszono, złożony jest w c. k. archiwum przywilejów (l. 983 — H.).

2. Janowi Nepomucenowi Neumannowi, rzeczywistemu inwalidowi w Wiedniu (Wiedeń l. 217), na wynalazek w urządzeniu powozów, zapomocą którego można je nawet w największym pędzie w okaugnieniu zatrzymać, a gdyby cheiano, nawet konie natychmiast od powozu odpiąć; na lat pięć. Opis wynalazku, o którego utajenie proszono, złożony jest w c. k. archiwum przywilejów (l. 1317 — H.).

Baumgartner m. p.

110.

**Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 13. Marca 1853,
którym c. k. porucznikowi 27. pułku liniowego, Emanuelowi baronowi Teuffenbachowi nadano wyłączny przywilej.**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 5. Kwietnia 1853, Nr. 27).

Ministerstwo Handlu, oparte na postanowieniach najwyższego patentu o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, uznało za stosowną, Emanuelowi baronowi Teuffenbachowi, c. k. porucznikowi 27. pułku liniowego, w Maros-Vásárhely w Siedmiogrodzkiej Ziemi, nadać na rok jeden wyłączny przywilej na wynalazek maszyny do ważenia i wybiérania (sortowania) płyt mennicznych, mającej mieć własność odważania i sortowania 100 sztuk płyt mennicznych w 15 sekundach tak, że do jednego naczynia dostają się same wazne, do drugiego same przeważające, a do trzeciego same niedoważające. Opis wynalazku, o którego utajenie proszono, złożony jest w c. k. archiwum przywilejów (l. 1319 — H.).

Baumgartner m. p.

109.

**Verordnung des Handelsministeriums vom 11. März 1853,
über die Verleihung zweier ausschließenden Privilegien.**

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 5. April 1853, Nr. 27.)

Das Handelsministerium hat nachstehende ausschließende Privilegien auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegienpatentes vom 15. August 1852 verliehen:

1. Dem Sebastian August Schemmer, Musiklehrer in Prag, Nr. 267-III., auf eine Erfindung, welche darin bestehen soll, schöne und wohlfeilere Relief-Platten zum Drucke von Musikalien auf der Buchdruckerpresse zu verfertigen; auf die Dauer von zwei Jahren. Die geheimzuhaltende Privilegiumbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 983—S.).

2. Dem Johann Nepomuk Reumann, Real-Invaliden in Wien (Wieden Nr. 217), auf eine Erfindung in der Konstruktion der Wagen, wodurch diese selbst im schnellsten Laufe augenblicklich zum Stillstande gebracht werden, und nach Belieben auch die Pferde allsogleich vom Wagen trennbar seyn sollen; auf die Dauer von fünf Jahren. Die geheimzuhaltende Privilegiumbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 1317—S.).

Baumgartner m. p.

110.

Verordnung des Handelsministeriums vom 13. März 1853,

womit dem k. k. Oberlieutenant des 27. Linien-Infanterie-Regimentes, Emanuel Freiherrn von Teuffenbach, ein ausschließendes Privilegium verliehen wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 5. April 1853, Nr. 27.)

Das Handelsministerium hat dem k. k. Oberlieutenant des 27. Linien-Infanterie-Regimentes Emanuel Freiherrn von Teuffenbach zu Maros-Basárhely in Siebenbürgen, ein ausschließendes Privilegium auf die Erfindung einer Münz-Platten-Wäge- und Sortiermaschine, welche die Eigenschaft besitzen soll, 100 Stück Münzplatten in 15 Sekunden derart zu wiegen und zu sortiren, daß in einem Gefäße die vollwichtigen in einem zweiten die zu schweren und in einem dritten Gefäße die zu leichten Münzplatten zu liegen kommen, auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegienpatentes vom 15. August 1852, auf die Dauer eines Jahres zu verleihen befunden. Die geheimzuhaltende Privilegiumbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 1319—S.).

Baumgartner m. p.

**Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 15. Marca 1853,
którem nadano kilka wyłącznych przywilejów.**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 5. Kwietnia 1853, Nr. 27).

Ministerstwo Handlu, opierając się na postanowieniach najwyższego patentu o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, nadało następujące wyłączne przywileje:

1. Natanaelowi Ignacemu Szenkowi, c. k. hutmistrzowi w Felsőbánya w Węgrzech, na wynalazek pojedynczego ciągle działającego aparatu, z pomocą którego mętna woda z przymieszanych mechanicznie części ma się dawać oczyścić, i do najrozmaitszych celów używać; na rok jeden. Otwarty opis przywileju złożony jest w c. k. archiwum przywilejów (l. 1115 — H.).

2. Janowi Arrerowi, fabrykantowi guzików z perłowej macicy w Wiedniu (Schottenfeld nr. 287), na wynalazek wyrabiania z odrzucanej zwyczajnie brudnej perłowej macicy połyskujących czarnych guzików, do naturalnych czarnych zupełnie podobnych; na lat dwa. Opis wynalazku, o którego utajenie przoszono, złożony jest w c. k. archiwum przywilejów (l. 1470 — H.).

3. Janowi Ferdynandowi Dietrichowi, z Poczdamu w Prusiech, rysownikowi i mechanikowi w wyrobni maszyn G. Siegla w Wiedniu (Michaelbäuern'scher Grund l. 39 i 42), na wynalazek na tém zasadzający się, że aparat galwanomagnetyczny na dowolnie wielu miejscach oznacza czas zupełnie równo; na rok jeden. Otwarty opis wynalazku złożony jest w c. k. archiwum przywilejów (l. 1499 — H.).

4. Edwardowi Hammerowi, oficyałowi rachunkowemu c. k. nadwornój Izby rachunkowój mennicznój i górniczej w Wiedniu (Landstrasse l. 708), na ulepszenie w wyrabianiu form drukowych (modelów), używanych do drukowania materyj i obić; na rok jeden. Opis ulepszenia, o którego utajenie przoszono, złożony jest w c. k. archiwum przywilejów (l. 1618 — H.).

5. Mikołajowi Castensenowi, inżynierowi cywilnemu w Wiedniu (Weissgärber nr. 121), na ulepszenie w urządzeniu maszyn do koszenia, które będąc tańsze i lepiej urządzone, lepiej mają kosić; na rok jeden. Otwarty opis ulepszenia złożony jest w c. k. archiwum przywilejów (l. 1739 — H.).

Verordnung des Handelsministeriums vom 15. März 1853,

wodurch mehrere ausschließende Privilegien verliehen werden.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 5. April 1853, Nr. 27.)

Das Handelsministerium hat nachstehende ausschließende Privilegien auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegienpatentes vom 15. August 1852 verliehen:

1. Dem Nathanael Ignaz Szenk, k. k. Bergmeister zu Felsöbánya in Ungarn, auf die Erfindung eines einfachen, beständig wirkenden Apparates, mittelst welchem getrübes Wasser vollständig von den mechanisch beigemengten Bestandtheilen gereinigt und so zu den mannigfaltigsten Zwecken verwendbar gemacht werden soll; auf die Dauer eines Jahres. Die offenzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 1115—5.).

2. Dem Anton Urter, Perlenmutter-Knopf-Fabrikanten in Wien (Schottenfeld Nr. 287), auf die Erfindung, aus der sonst als schmutzfarbig verworfenen Perlenmutter glänzend schwarze Knöpfe zu erzeugen, die den naturschwarzen ganz ähnlich seien; auf die Dauer von zwei Jahren. Die Beschreibung, deren Geheimhaltung angefochten wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 1470—5.).

3. Dem Johann Ferdinand Dietrich, aus Potsdam in Preußen, Zeichner und Mechaniker in der G. Siegel'schen Maschinenfabrik in Wien (Michaelbäuer'schen Grund Nr. 39 und 42), auf eine Erfindung, welche darin bestehe, daß mittelst eines galvanomagnetischen Apparates die Zeit an beliebig vielen Orten vollkommen gleich angezeigt werde; auf die Dauer eines Jahres. Die offenzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird in dem k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 1499—5.).

4. Dem Eduard Hammer, Rechnungs-Offizialen der k. k. Münz- und Montan-Hofbuchhaltung in Wien (Landstrasse Nr. 708), auf eine Verbesserung in der Erzeugung der für den Zeug- und Tapeten-Druck in Anwendung kommenden Druckformen (Druckmodel); auf die Dauer eines Jahres. Die Privilegiumsbeschreibung, deren Geheimhaltung angefochten wurde, befindet sich im k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 1618—5.).

5. Dem Nikolai Carstensen, Zivil-Ingenieur in Wien (Weißgärber Nr. 121), auf eine Verbesserung in der Konstruktion von Näh-Maschinen, welche bei einer billigen und zweckmäßigeren Herstellung eine mehr sichere Wirkung erzielen sollen; auf die Dauer eines Jahres. Die offenzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 1739—5.).

Baumgartner m. p.

**Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 15. Marca 1853,
o zgaśnieniu dwóch przywilejów, mianowicie: przywileju Jerzego
Blintona z dnia 27. Lipca 1850, i Jakóba Franciszka Henryka Hem-
bergera z dnia 4. Stycznia 1849.**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 5. Kwietnia 1853, Nr. 27.)

Przywilej Jerzego Blintona z dnia 27. Lipca 1850, nadany mu na ulepszenie postępowania ku połączeniu albo metalicznemu złożeniu żelaza ze szkłem, albo innymi zeszkłoniemi produktami, tudzież przywilej Jakóba Franciszka Henryka Hembergera z dnia 4. Stycznia 1849, nadany mu na wynalazek i ulepszenie w budowie okrętów, zgasły z powodu niewykonywania ich. Opis przywileju Jerzego Blintona, zgasłego przed wejściem w wykonanie patentu o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, oddaje się c. k. instytutowi politechnicznemu do schowania, opis zaś później zgasłego przywileju Jakóba Franciszka Henryka Hembergera c. k. archiwum przywilejów podobnie do schowania, gdzie je każdemu przejrzeć wolno.

Baumgartner m. p.

Verordnung des Handelsministeriums vom 15. März 1853,
wegen Erlöschung zweier Privilegien, und zwar des Georg Blinton vom 27.
Juli 1850, und des Jakob Franz Heinrich Hemberger vom 4. Jänner 1849.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 5. April 1853, Nr. 27.)

Das Privilegium des Georg Blinton, vom 27. Juli 1850, auf eine Verbesserung des Verfahrens, eine Verbindung (connexion) oder metallische Zusammensetzung (assemblage) zwischen dem Eisen und dem Glase, oder anderen verglasten Produkten zu bewirken, und das Privilegium des Jakob Franz Heinrich Hemberger, vom 4. Jänner 1849, auf eine Erfindung und Verbesserung im Schiffbaue, sind durch Nichtausübung erloschen. Die Beschreibung des vor Eintritt der Wirksamkeit des Privilegiengesetzes vom 15. August 1852 erloschenen Privilegiums des Georg Blinton wird dem k. k. politechnischen Institute, jene des später erloschenen Privilegiums des Jakob Franz Heinrich Hemberger dem k. k. Privilegien-Archive zur Aufbewahrung für Jedermanns Einsicht übergeben.

Baumgartner m. p.

Dziennik rządowy

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Oświęcimskim i Zatorskim, tudzież z Wielkim
Księstwem Krakowskim.

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część XIII.

Wydana i rozesłana dnia 14. Czerwca 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Au-
schwiz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

XIII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 14. Juni 1853.

113.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 28. Lutego 1853,

którem doniesienie, że Gustaw Pfannkuche przywilej swój z d. 23. Lutego 1851 Wilhelmowi Krammerowi i Eugeniuszowi Szelerowi odstąpił, tudzież równoczesne przedłużenie przywileju tego na dalszy rok trzeci, czwarty i piąty, do powszechnej podaje się wiadomości.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 9. Kwietnia 1853, Nr. 28).

Ministerstwo Handlu przyjęło do wiadomości doniesienie, że Gustaw Pfannkuche przywilej z dnia 23. Lutego 1851, nadany sobie na wynalazek w wyrabianiu zapomocą maszyny szpilek i sztyfcików tapieyerskich, aktem prawnym wobec Dra. Michała Melkusa, c. k. notaryusza na dniu 17. Stycznia 1853 l. 1083 zdziałanym, Wilhelmowi Krammerowi, kupcowi wiedeńskiemu (miasto nr. 906) i Eugeniuszowi Schelerowi, agentowi kupieckiemu w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 580) zupełnie odstąpił, a polecając zarazem wymagane przepisani zarejestrowanie ustępstwa tego w c. k. archiwum przywilejów, uznano się spowodowanem, przedłużyć czas trwania przywileju na dalszy rok trzeci, czwarty i piąty, przy rozciągnięciu skuteczności jego na całą monarchię. Opis przedmiotu uprzywilejowanego przechowuje się teraz w c. k. archiwum przywilejów, gdzie go każdemu przejrzeć wolno.

Baumgartner m. p.

114.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 18. Marca 1853,**o nadaniu dwóch wyłącznych przywilejów.**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 9. Kwietnia 1853, Nr. 28).

Ministerstwo Handlu nadało na zasadzie postanowień najwyższego patentu o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, następujące wyłączne przywileje:

1. Karolowi Henrykowi Trebsdorfowi, kupcowi z Mühlhauzy w Turyngii, teraz w Wiedniu mieszkającemu (Alte Wieden nr. 348), na wynalazek nowem właściwem postępowaniem preparowania oleju rzepakowego na olej fabryczny, izby użyty do celów fabrycznych, gdzie dotychczas oliwy potrzebowano, takową zupełnie zastąpił; na rok jeden. Opis wynalazku w tajemnicy być mającego, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 1664 — H.).

2. Alfredowi Carrière, garbarzowi z Francyi, przebywającemu teraz w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 581), na wynalazek jakoby właściwego postępowania,

113.

Verordnung des Handelsministeriums vom 28. Februar 1853,

womit die Anzeige, daß Gustav Pfannkuche sein Privilegium vom 23. Februar 1851 an Wilhelm Krammer und Eugen Scheler abgetreten habe, sowie die gleichzeitige Verlängerung dieses Privilegiums auf die weitere Dauer des dritten, vierten und fünften Jahres kundgemacht wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 9. April 1853, Nr. 28.)

Das Handelsministerium hat die Anzeige, daß Gustav Pfannkuche sein Privilegium vom 23. Februar 1851, auf eine Erfindung in der Erzeugung von Stednadeln und Tapeziererziften mittelst Maschinen, laut des vor dem k. k. Notare Dr. Michael Meikus vorgenommenen Rechtsaktes ddo. Wien 17. Jänner 1853 B. 1083, an Wilhelm Krammer, Kaufmann in Wien (Stadt Nr. 906), und Eugen Scheler, Handlungsagenten in Wien (Leopoldstadt Nr. 580), vollständig abgetreten habe, zur Wissenschaft genommen, und die vorschriftmäßige Einregistrierung dieser Uebertragung im k. k. Privilegien-Archive veranlaßt, ferner zugleich das gedachte Privilegium auf die weitere Dauer des dritten, vierten und fünften Jahres, mit der Ausdehnung seiner Wirksamkeit auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden. Die dießfällige Privilegiumsbeschreibung befindet sich nunmehr in dem k. k. Privilegien-Archive zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Baumgärtner m. p.

114.

Verordnung des Handelsministeriums vom 18. März 1853,

wegen Verleihung zweier ausschließenden Privilegien.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 9. April 1853, Nr. 28.)

Das Handelsministerium hat nachstehende ausschließende Privilegien auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegienpatentes vom 15. August 1852 verliehen:

1. Dem Karl Heinrich Trebsdorf, Kaufmanne aus Mühlhausen in Thüringen, derzeit in Wien (alte Wieden Nr. 348), auf eine Erfindung, das Rübböl durch ein neues eigenthümliches Verfahren zu einem Fabriköl so zu präpariren, daß es für Fabrikzwecke, wozu bisher Baumöl verwendet wurde, dasselbe völlig ersetze; — auf die Dauer eines Jahres. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (B. 1664—5.).

2. Dem Alfred Carrière, Gärbere aus Frankreich, derzeit in Wien (Leopoldstadt Nr. 581), auf die angebliche Erfindung eines eigenthümlichen Verfahrens, das Gärben

którem wyprawa skór przygotowaniem tychże ku temu w krótszym odbywa się czasie; na lat pięć. Opis odkrycia uprzywilejowanego, w tajemnicy być mającego, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 1665 — H.).

Baumgartner m. p.

115.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 19. Marca 1853,
którem doniesienie, że **Karol Gromadziński** przywilej swój z dnia 25. Lutego 1852 odstąpił **Salomonowi Schlesingerowi**, tudzież równoczesne przedłużenie tegoż na dalszy rok drugi, do powszechnej podaje się wiadomości.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 9. Kwietnia 1853, Nr. 28).

Ministerstwo Handlu przyjęło do wiadomości doniesienie, że **Karol Gromadziński**, komisant kupiecki ze Lwowa, przebywający teraz w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 565), przywilej wyłączny pod dniem 25. Lutego 1852 nadany na wynalazek chemicznych kamieni do podpalania i gotowania, mocą kontraktu kupna i sprzedaży dnia 10. Grudnia 1852 działyanego, a przez **Dra. Maurycego Heyslera**, c. k. notaryusza legalizowanego, na rzecz **Salomona Schlesingera**, prywatyzującego Berlineczyka, teraz w Wiedniu (w mieście nr. 949) mieszkającego, odstąpił, a polecając wymagane przepisami zarejestrowanie tego ustępstwa w c. k. archiwum przywilejów, uznało się spowodowanem, rzeczony przywilej przedłużyć na rok drugi, przy rozciągnięciu skuteczności jego na całą monarchię.

Baumgartner m. p.

116.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 20. Marca 1853,
którem nadano **G. A. Poetschowi** dwa wyłączne przywileje.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 9. Kwietnia 1853, Nr. 28).

Ministerstwo Handlu, oparte na postanowieniach najwyższego patentu o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, uznało się spowodowanem, **G. A. Poetschowi**, szcztokarzowi w Gracu, nadać wyłączny przywilej: *a)* na ulepszenie w robieniu kamfinu, przezco tenże dawać ma płomień piękny, jednostajny, żadnego smrodu nie rozszéraszający, a przytém zdrowiu nie ma być szkodliwym; *b)* na poprawę w lampach kamfinowych, w skutek której osiągać się ma trwałe światło i zupełne wypalanie się kamfinu; na rok jeden. Opis obu uprzywilejowanych

der Häute durch Vorbereitung derselben abzukürzen; — auf die Dauer von fünf Jahren. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 1665—5.). —

Baumgartner m. p.

115.

Verordnung des Handelsministeriums vom 19. März 1853,

womit die Anzeige, daß Karl Gromadzinski sein Privilegium vom 25. Februar 1852 an Salomon Schlesinger übertragen habe, so wie die gleichzeitige Verlängerung dieses Privilegiums auf das zweite Jahr, kundgemacht wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 9. April 1853, Nr. 28.)

Das Handelsministerium hat die Anzeige, daß Karl Gromadzinski, Handlungs-kommissionär aus Lemberg, derzeit in Wien, (Leopoldstadt Nr. 565), das ihm verliehene ausschließende Privilegium auf die Erfindung chemischer Zünd- und Kochsteine, vom 25. Februar 1852, auf Grundlage des vor dem k. k. Notare Dr. Moriz Heyßler legalisirten Kauf- und Verkaufsvertrages vom 10. Dezember 1852 an Salomon Schlesinger, Privatier aus Berlin, derzeit in Wien (Stadt Nr. 949), übertragen habe, zur Kenntniß genommen, die vorschristmäßige Einregistrierung dieser Uebertragung veranlaßt und dieses Privilegium auf das zweite Jahr, mit Ausdehnung seiner Wirksamkeit auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

116.

Verordnung des Handelsministeriums vom 20. März 1853,

womit dem G. A. Poetsch zwei ausschließende Privilegien verliehen werden.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 9. April 1853, Nr. 28.)

Das Handelsministerium hat dem G. A. Poetsch, Bürstenbindermeister in Graz, ein ausschließendes Privilegium: a) auf eine Verbesserung in der Erzeugung des Kampffins, welches eine schöne, gleichförmige Flamme geben, keinen Geruch verbreiten und der Gesundheit nicht nachtheilig seyn soll, und b) auf eine Verbesserung der Kampfflammen, wodurch ein dauerhaftes Licht und die gänzliche Verbrennung des Kampffins bezweckt werden soll, auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegien-Patentes vom 15. August 1852, auf die Dauer eines Jahres zu verleihen befunden.

przedmiotów, o których utajenie proszono, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 1670 — H.).

Baumgartner m. p.

117.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 25. Marca 1853, którym Ludwikowi Szczepanowi Canonge nadano wyłączny przywilej na wynalazek maszyny do szycia.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 9. Kwietnia 1853. Nr. 28).

Ministerstwo Handlu, oparte na postanowieniach najwyższego patentu z dnia 15. Sierpnia 1852, widziało się spowodowanem, Ludwikowi Szczepanowi Canonge, inżynierowi w Paryżu, nadać na ręce Józefa Eugeniusza de Nagy, mieszkającego w Wiedniu (miasto nr. 276), wyłączny przywilej na wynalazek maszyny do szycia; na rok jeden. Opis uprzywilejowanego, w tajemnicy być mającego przedmiotu, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 1667 — H.).

Baumgartner m. p.

118.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 26. Marca 1853.

wydane do wszystkich Urzędów obwodowych, nie wyłączając Bukowiny (za jednoczesnem udzieleniem odpisu Komisji gubernialnej w Krakowie, ku wydaniu równego rozporządzenia w tamecznym okręgu),

o zaprowadzeniu drukowanych kart kwaterunkowych, tudzież o środkach uchylenia uszczerbku przy wypłacie noclegowego i należytości za żywność kwaterodawcom podczas przechodu wojsk.

Aby podczas przechodu wojsk zadnego kwaterodawcę nie pociągano do większych lub dłużej trwających powinności, a niżeli to postanowił najwyższy przepis o kwaterunku, i ażeby za dopełnienie swych powinności odebrał też rzeczywiście w zupełności należące mu się prawnie wynagrodzenie, uznał Rząd krajowy w skutek rozporządzenia wysokiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 31. Sierpnia 1852 do l. 21998 za stosowną, zaprowadzić karty kwaterunkowe podług załączonych tu wzorów *A.* i *B.* drukowane, z krótką zebrałą nauką dla kwaterodawcy, jakie są obowiązki, jak długo one trwać mają, i jakie za to wynagrodzenie mu się należy, a przytém oznajmić, że z kart w razie przechodu wojsk tylko po miastach i miasteczkach użytek robić należy, wszakże nie wyłączając od użycia ich gromad wiejskich, któreby ich się dla własnej dogodności domagać miały.

Die beiden Privilegienbeschreibungen, rücksichtlich welcher die Geheimhaltung angefordert worden ist, werden im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 1670—5.).

Baumgartner m. p.

117.

Verordnung des Handelsministeriums vom 25. März 1853,

womit dem Louis Etienne Canonge ein ausschließendes Privilegium auf die Erfindung einer Nähmaschine verliehen wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 9. April 1853, Nr. 28).

Das Handelsministerium hat dem Louis Etienne Canonge, Ingenieur in Paris, durch Joseph Eugen von Nagy in Wien (Stadt Nr. 276), ein ausschließendes Privilegium auf die Erfindung einer Nähmaschine, auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegienpatentes vom 15. August 1852, auf die Dauer eines Jahres zu verleihen befunden. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt (Z. 1667—5.).

Baumgartner m. p.

118.

Verordnung des Landesguberniums vom 26. März 1853,

an sämtliche Kreisämter mit Einschluß der Bukowina, (unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift an die Gubernial-Kommission in Krakau, zur gleichmäßigen Veranlassung im dortigen Gebiete),

über die Einführung gedruckter Einquartierungs-Zettel und über die Mittel zur Beseitigung der Verkürzung bei Auszahlung der Schlafkreuzer und Verpflegsgelühren an die Quartierträger bei Militärdurchzügen.

Damit bei den Militärdurchzügen kein Quartierträger zu größeren oder länger dauernden Leistungen in Anspruch genommen werde, als die Allerhöchste Einquartierungsvorschrift bestimmt hat, und damit er für die erfüllten Obliegenheiten auch wirklich die ihm gesetzlich gebührende Vergütung vollständig erhalte, findet die Landesstelle in Folge Erlasses des hohen Ministeriums des Innern vom 31. August 1852 Z. 21998 vorgedruckte Einquartierungs-Zettel, mit einer kurz gefaßten Anweisung des Quartierträgers über die Art und die Dauer der ihm obliegenden Leistungen und zu gewärtigende Vergütung, nach den beiliegenden Mustern A. und B. mit dem Bedeuten einzuführen, daß solche bloß bei Truppendurchmärschen in den Städten und Märkten in Anwendung zu bringen sind, ohne jedoch von deren Gebrauche die Dorfgemeinden, welche im eigenen Interesse solche ansprechen sollten, auszuschließen.

Z obudwóch tych kart, jedna głośką *A* oznaczona, służyć będzie za asygnację kwatery dla c. k. oficerów, karta zaś *B* dla żołnierzy, które obydwie kwatermistrz tylko co do liczb zapłacić powinien.

Zmuszać w ogólności gromady wiejskie, gdzie często nikt, lub bardzo rzadko kto czytać i pisać umie, do używania kart kwaterunkowych przeciwko ich woli, nie jest na teraz jeszcze na czasie; aby wszelako cel na wstępie wzmiankowany i co do gromad wiejskich ile możności osiągnąć, potrzeba, aby je zwierzchności miejscowe i duchowieństwo należycie oświeciły o ich powinnościach i przypadającym za nie wynagrodzeniu; odnoszące się zaś do tego postanowienia zestawione są w najwyższym przepisie o kwaterunku, wydanym dnia 15. Maja 1851 (Dziennik praw krajowych część XV., l. 91), a to w §§. 28, 30, 31, 32 i 33, tudzież w załączonym wykazie o urządzeniu podczas przechodów wojska.

Gdy te karty kwaterunkowe jedynie korzyść kwaterodawców na celu mają, słuszną więc, ażeby wyłożone na nie koszta, które zresztą, na całe gminy rozłożone, wcale są nieznaczne, od tychże gmin były pokryte.

Dla zapobieżenia szczególnie w gromadach wiejskich tu i owdzie wydarzającemu się nieładowi, że noclegowe i należytość za żywność dowódcy transportu nie w zupełności wyliczają przełożonemu gminy, a ten dopiero poszczególnym kwaterodawcom, Rząd krajowy w porozumieniu się z c. k. Komendą wojskową uznał taki porządek za stosowny, ażeby

1. przy wypłacie w mowie będącej należytości do rąk przełożonego gminy tenże za swój kwit otrzymał od dowódcy transportu kontrakwit, w którym wypłacona ilość liczbą i głośkami wyrażoną być powinna;

2. ażeby w gromadach wiejskich dowódzca transportu wyliczał pieniądze tylko w obecności dwóch prawych ludzi z gromady, których imię i nazwisko na kontrakwicie wymienione być ma.

Rząd krajowy udając się jednocześnie do c. k. krajowej Komendy wojskowej o nakazanie dowódczom transportów wydawania przełożonym gminy wzmiankowanego kontrakwitu, i przesłając niniejsze rozporządzenie w celu pouczenia wojsk, z innych prowincyj do Galicyi wchodzących, do wiadomości wysokich Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Ministerstwa Wojny, poleca Urzędowi obwodowemu, aby przełożonych gmin przez zwierzchności miejscowe o tem urządzeniu okolicznie obeznał, tudzież zaprowadzenie drukowanych kart kwaterunkowych należycie obwieścił.

Von diesen Einquartierungs-Zetteln ist der mit A. bezeichnete als Quartieranweisungen für die k. k. Offiziere, der andere B. aber für die Militärmannschaft bestimmt, und beide sind von dem Quartiermeister bloß der Ziffer nach auszufüllen.

Die Dorfgemeinden im Allgemeinen, wo häufig keine oder äußerst wenig Lesens- und Schreibkundige Leute vorfindig sind, zum Gebrauche der Einquartierungs-Zettel gegen ihren Willen zu bestimmen, erscheint dermal noch nicht an der Zeit, um jedoch den eingangsgedachten Zweck auch in den Dorfgemeinden nach Thunlichkeit zu erreichen, sind dieselben durch die Ortsobrigkeiten und die Geistlichkeit über die denselben obliegenden Leistungen und die entsprechende Vergütung gehörig zu belehren; die dießfälligen Bestimmungen sind in der Allerhöchsten Einquartierungsvorschrift vom 15. Mai 1851 (Landes-Gesetzblatt Stück XV. Nr. 91, und zwar in den §. 28, 30, 31, 32 und 33, dann in dem angeschlossenen Ausweise über die Einrichtung bei Durchzügen deutlich zusammengestellt.

Da diese Quartierzettel lediglich den Vortheil der Quartierträger bezwecken, so ist es auch billig, daß die für diese Zettel entfallenden Anschaffungskosten, welche übrigens gegenüber den einzelnen Gemeinden vom geringen Belange sind, auch von diesen selbst bestritten werden.

Um den, besonders in den Dorfgemeinden hin und wieder vorkommenden Uebelständen, daß die Schlafkreuzer und Verpflegsgelühren von den Transports-Kommandanten an den Gemeindevorstand, und von diesem an die einzelnen Quartierträger nicht in der gebührenden Vollständigkeit verabreicht werden, vorzubeugen, wurde im Einvernehmen mit dem k. k. Landes-Militär-Kommando die Einleitung als zweckdienlich befunden, daß

1. bei der Auszahlung der fräglichchen Gebühr an den Gemeindevorstand, dieser für seine Quittung von dem Transports-Kommandanten einen Gegenschein zu erheben hat, in welchem der verabfolgte Betrag der Ziffer nach und mit Buchstaben ausgedrückt werden muß; daß

2. in den Dorfgemeinden die Vorzahlung des Geldes von Seite des Truppen-Kommandanten nur im Beiseyn zweier rechtlicher Männer aus der Gemeinde, welche auf dem Gegenscheine mit Vor- und Zunamen zu benennen sind, zu erfolgen hat.

Indem das k. k. Landes-Militär-Kommando gleichzeitig angegangen wird, die Transports-Kommandanten zur Aushändigung des erwähnten Gegenscheines an den Gemeindevorstand anzuweisen und diese Verfügung auch wegen der dießfälligen Belehrung, der von den auswärtigen Provinzen nach Galizien einmarschierenden Truppen zur Kenntniß der hohen Ministerien des Innern und des Kriegswesens gebracht wird, hat das Kreisamt die Gemeindevorstände über diese Einrichtung durch die Ortsobrigkeiten umständlich belehren zu lassen, und die Einführung der gedruckten Einquartierungs-Zettel gehörig zu verlautbaren.

Goluchowski m. p.

A.**Karta kwaterunku wojskowego.**

W domu pod Nr. kons. _____ w gminie _____ wyznacza się dla pana c. k. _____ kwatéra o _____ pokojach z wozownią i stajnią na _____ konie.

Tenż panu oficerowi przynależy czyste, w domu znajdujące się łóżko, niemniej w każdej izbie jeden stół i przynajmniej jeden stólek, tudzież naczynie do mycia się i drugie do picia.

Ządanie opału i światła ograniczać się powinno na koniecznej potrzebie.

Panowie oficerowie sami się żywić będą.

Do umieszczenia konia wolno żądać tylko takiego światła do stajni i takich porządków stajennych, jakie wskaże konieczna potrzeba i zwyczaj domowy, oprócz tego słomy na podściółkę 3 funty na jeden dzień i jedną noc, lub tylko na samą noc. W braku słomy należy poprzestać na liściu albo podściółce leśnej.

Za to należy się kwaterodawcy:

za jeden pokój ze światłem, opałem i sprzętami

przez jeden dzień i jedną noc, lub przez jedną noc..... kr. m. k.

stajennego od konia   detto   detto   ..... 1 1/2 " "

jeżeli zaś zamiast słomy dane będzie liście na podściółkę, tylko 1 " "

B.**Karta kwaterunku wojskowego.**

Pod liczbą kons. _____ w gminie _____ postawionych będzie _____ ludzi na _____ dni, którzy mają być żywieni przez _____ dni. Ma też być dostarczona stajnia na _____ koni.

Każdemu wojskowemu, od feldfebla lub wachmistrza na dół, należy się spólna izba, na posłanie świeża słoma, na objad pół funta mięsa wagi wiedeńskiej i druga jeszcze potrawa; chleb się zaś nie należy.

Ządanie opału i światła dla wszystkich wojskowych podczas przechodu ograniczyć się ma na najgwałtowniejszą potrzebę.

Do pomieszczenia konia wolno żądać tylko takiego światła do stajni i takich porządków stajennych, jakie są nieodbycie potrzebne i w domu zwyczajnie

A.**Militär = Einquartierungs = Zettel.**

In dem Hause Nr.   Gemeinde   wird für den Herrn
 k. k.   ein Quartier, bestehend
 aus   Zimmer sammt Wagenremise und Stallung auf   Pferde angewiesen.

Dem Herrn Offizier gebührt ein reines Bett, wie es im Hause vorhanden ist, dann für jedes Zimmer ein Tisch und wenigstens ein Stuhl, sodann ein Gefäß zum Waschen und ein Trinkgefäß.

Der Anspruch auf Beheizung und Beleuchtung ist auf das dringendste Bedürfniß zu beschränken.

Die Herren Offiziere beköstigen sich selbst.

Zur Unterbringung eines Pferdes ist an Stalllicht und Stalleinrichtung nur das Nothwendigste und Hausübliche, sodann 3 Pfund Streustroh auf einen Tag und eine Nacht, oder eine Nacht allein anzusprechen. Im Nothfalle ist auch Laub- oder Waldstreu hinreichend.

Hiefür gebührt dem Quartierträger:

für das Zimmer sammt Beleuchtung, Beheizung und Einrichtung
 für einen Tag und eine Nacht allein..... fr. CM.
 " " " an Stallgeld für ein Pferd..... 1 1/2 " "
 wird aber statt Streustroh nur Laub gegeben, so gebührt bloß..... 1 " "

B.**Militär = Einquartierungs = Zettel.**

Unter Cons. Nr.   Gemeinde   werden   Mann
 auf   Tag einquartiert, und sind durch   Tag zu verpflegen. Auch ist eine
 Stallung auf   Pferde beizustellen.

Jedem Manne, vom Feldwebel und Wachtmeister abwärts, gebührt die gemeinschaftliche Unterkunft, zur Liegerstätte frisches Stroh, zur Mittagskost ein halbes Wiener-Pfund Fleisch und noch eine zweite Speise, aber kein Brod.

Der Anspruch auf Beheizung und Beleuchtung für alle Militärs ist beim Durchzuge nur auf das dringendste Bedürfniß zu beschränken.

Zur Unterbringung eines Pferdes ist an Stalllicht und Stalleinrichtung nur das Nothwendigste und Hausübliche, sodann 3 Pfund Streustroh auf einen Tag und eine

Nacht, oder eine Nacht allein anzusprechen. Im Nothfalle ist auch Laub oder Waldstreu hinreichend.

Hiefür gebührt dem Quartierträger :

für jeden Tag für die Kost von einem Manne	fr. CM.
für jede Nacht an Schlafkreuzer detto	1 " "
ditto Stallgeld von einem Pferde	1 1/2 " "
wird aber statt Stroh nur Laub gegeben, so gebührt für jede Nacht von einem Pferde	1 " "

119.

Verordnung des Handelsministeriums vom 30. März 1853,
wodurch das dem Markus Holler, Johann Friedrich Hansen und Hans Friedrich Hansen am 4. Jänner 1849 verliehene Privilegium, wegen Nichtausübung als erloschen erklärt wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 9. April 1853, Nro. 28.)

Das dem Markus Holler, Johann Friedrich Hansen und Hans Friedrich Hansen, sämmtlich zu Karlsbütte bei Rendsburg in Schleswig wohnhaft, unterm 4. Jänner 1849 verliehene ausschließende Privilegium auf eine Erfindung und Verbesserung in der Verfertigung der Hochdruck-Dampfmaschinen, ist in Gemäßheit der rechtskräftig gewordenen Entscheidung der k. k. niederösterreichischen Statthalterei vom 26 Oktober 1852 Z. 35527, wegen Nichtausübung nach Vorschrift des §. 21 lit. d) des Allerhöchsten Privilegienpatentes vom 31. März 1852, erloschen. Die bezügliche Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. politechnischen Institute zu Jedermanns Einsicht aufbewahrt.

Baumgartner m. p

Staat, eine Nacht allein anzuhalten; das Weibchen ist auch eine Nacht
hinterbleibend.

Später gabst dem Quartierhüter
für jeden Tag für die Nacht ein
für jede Nacht ein Schlafzettel
bitte Stillsitzen von einem Stuhl
nicht aber hat sich nur noch gegeben, so gut wie für jede Nacht von
einem Stuhl

118.

Verordnung des Gesundheitsministeriums vom 20. März 1853.

Wiederum hat dem Minister Herr Johann Friedrich Schmitt aus Bonn
am 2. März 1853 ein Schreiben vorgelegt, wegen Verhütung als
erfolgt erklärt wird.

(Die Gesundheitsminister des Gesundheitsministeriums vom 2. April 1853, Nr. 28.)

Es dem Minister Herr Johann Friedrich Schmitt aus Bonn
am 2. März 1853 ein Schreiben vorgelegt, wegen Verhütung als
erfolgt erklärt wird.

Sanitätsminister m. p.

Dziennik rządowy

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi wraz z Księstwami Oświęcimskim i Zatorskim, tudzież z Wielkiem Księstwem Krakowskim.

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część XIV.

Wydana i rozestana dnia 16. Czerwca 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Anschütz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

XIV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 16. Juni 1853.

120.

Rozporządzenie krajowej Dyrekcji Skarbowej z dnia 3. Marca 1853 *),

wydane do wszystkich powiatowych Administracji skarbowych, urzędów podatkowych żupnych, gospodarczych i nadleśniczych, tudzież do tutejszego Ekonomatu,

we względzie stempla na protokoły licytacyjne w pertraktacjach o subarendowania, lub o jakie dostawy.

Załączony alegat zawiera odpis noty, rozporządzeniem wysokiego c. k. Ministerstwa Skarbu z dnia 13. Stycznia 1853 do l. 48132/3302 nadesłanej, a do wysokiego c. k. Ministerstwa Wojny skróconej, opiewającej o postępowaniu co do stempla z protokołami licytacyjnymi o subarendowania i jakie dostawy, dla wiadomości i zastosowania się podległych mu urzędów z tém oznajmieniem, że się do tegoż także w pertraktacjach przedsiębranych licytacji w celu wydzierżawienia dochodów skarbowych i użytków z dóbr skarbowych stosować należy.

Krajewski m. p.

Alegat do liczby 120.

Nota c. k. Ministerstwa Skarbu do c. k. Ministerstwa Wojny z dnia 13. Stycznia 1853 l. 48132/3302.

Na szacowną notę z dnia 22. Grudnia r. p. do l. 7372, skróconą w przedmiocie postępowania we względzie stempla z pertraktacyjnymi protokołami licytacji o subarendowania i jakie dostawy, Ministerstwo Skarbu ma zaszczyt dać następującą odpowiedź:

Podług p. t. 108 ustawy z dnia 9. Lutego 1850 protokoły licytacji, o ile zawierają w sobie dokumenta prawne, podpadają co do zawartych w nich interesów prawnych, opłacie należytości dla każdego z nich ustanowionej.

Jeżeli na licytacji o subarendowanie nie podano żadnej ceny, a więc protokółu nie podpisuje żadna strona, lecz sami tylko członkowie komisji, treść jego jest tylko pertraktacją urzędową, a protokół nie stanowi przedmiotu, któryby stempla wymagał.

---

*) Rząd krajowy rozesłał to rozporządzenie pod dniem 31. Marca 1853 l. 12301 także do wszystkich urzędów obwodowych dla jednostajnego postępowania z protokołami licytacji, pod ich kierunkiem się odbywających, i uwiadomił o tém Komisję gnbarnialną w Krakowie.

120.

Erlaß der Finanz-Landes-Direktion vom 3. März 1853 *),

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen, Steuer-, Salinen-, Kameral-Wirthschafts- und Ober-Forstämter
dann das hierortige Dekonomat,

**hinsichtlich der Stempelbehandlung der Protokolle über die Subarrendirungs- und
Lieferungs-Verhandlungen.**

Die Anlage enthält eine Abschrift der mit dem Erlasse des hohen k. k. Finanz-Ministeriums vom 13. Jänner 1853 Z. 48132/3302 herabgelangten, an das hohe k. k. Kriegs-Ministerium hinsichtlich der Stempelbehandlung der Protokolle über die Subarrendirungs- und Lieferungs-Verhandlungen gerichteten Note zur Wissenschaft und Darnachachtung der betreffenden Aemter mit dem Bedeuten, daß sich hiernach auch bei den Verhandlungen über die Verpachtung der Merarial-Gefälle und Domainen-Nutzungen zu benehmen seyn wird.

Krajewski m. p.

Beilage zu Nr. 120.

Note des k. k. Finanz-Ministeriums an das k. k. Kriegs-Ministerium vom 13. Jänner 1853 Z. 48132-3302.

Auf die schätzbare Note vom 22. Dezember v. J. Z. 7372, betreffend die Stempelbehandlung der Protokolle über die Subarrendirungs- und Lieferungs-Verhandlungen, hat man die Ehre dem löblichen Kriegs-Ministerium Folgendes zu erwidern:

Nach der L. P. 108 des Gesetzes vom 9. Februar 1850 unterliegen Versteigerungs-Protokolle, insoferne dieselben Rechtsurkunden enthalten, in Absicht auf die enthaltenen Rechtsgeschäfte, der für jedes derselben vorgeschriebenen Gebühr.

Erfolgt bei einer Subarrendirungs-Verhandlung kein Anbot, und wird das betreffende Protokoll daher von keiner Partei, und nur von den Kommissions-Gliedern unterschrieben, so ist dessen Inhalt nur eine ämtliche Verhandlung, und das Protokoll somit kein Gegenstand der Stempel-Abgabe.

*) Von Seite des Landesguberniums ist dieser Erlaß am 31. März 1853 Z. 12301 auch sämtlichen Kreis-ämtern zur gleichmäßigen Behandlung der Protokolle über die von denselben geleiteten Versteigerungen mitgetheilt, und davon die Gubernial-Kommission zu Krakau in Kenntniß gesetzt worden.

Jeżeli zaś podawano ceny, a najwyższa przez najwięcej podającego na protokóle jest podpisana, natenczas protokół staje się dokumentem prawnym, którym najwięcej podający obowiązuje się nie cofnąć podanej ceny, jeśliby przyjęta została.

Podana przezeń cena posiada zatem przymiot, przewidziany w p. t. 10, a podający ją bierze na siebie w skutek tej pozycyi taryfowej obowiązek zapłacenia 15krajcarowego stempla dla podanej do protokołu zapisanej ceny.

Jeżeli podaną cenę następnie zatwierdzono, tedy wynika ztąd dwustronnie obowiązujący interes prawny, od którego opłacona być ma należność, skali wedle własności onego odpowiedna.

Powinność uiszczenia opłaty od protokółów, zawierających w sobie tylko podaną cenę, nie rozciąga się atoli na całą objętość protokołu, lecz tylko na ową część, która obejmuje warunki i samę podaną cenę, jak to już odezwą z dnia 14. Maja 1852 do l. 16050/1088 oznajmiono. Jeżeli warunki już przed licytacją muszą być przygotowane, przed ukończeniem zaś licytacji nie ma pewności, że na niej będzie podana cena, a w skutek tego warunki podpadną stemplowi, wtedy za takim wydarzeniem się przy protokóle indosować należy tyle 15krajcarowych arkuszków stemplowych, ile ich potrzeba w stosunku do objętości warunków i podanej ceny.

121.

Obwieszczenie Komisji gubernialnej Krakowskiej z dnia 18. Marca 1853,

o rozciągnięciu na Wielkie Księstwo Krakowskie przywileju Wendelina Brauna na wynalazek nowój maszyny do wyluskiwania rzepaku w celu uzyskania oleju do pożywania zdatnego.

W skutek podania Antoniego Bürmanna, korespondenta c. k. uprzywilejowanego I. austryackiego zakładu zabezpieczenia w Wiedniu, jako pełnomocnika Wendelina Brauna, współnika domu handlowego Wendelina Brauna w Moguncyi, stosownie do §§. 50 i 51 ustawy o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, przywilej, który Wendelinowi Braunowi dokumentem z dnia 15. Listopada 1848 na wynalazek nowój maszyny do wyluskiwania rzepaku, w celu uzyskania oleju do pożywania zdatnego na dwa lata udzielony, i przez w. c. k. Ministerjum Handlu pod dniem 8. Stycznia 1851 na dalszy przeciąg trzeciego, czwartego i piątego roku przedłużonym został, równie i na Wielkie Księstwo Krakowskie rozciąga się.

Rozciągnięcie takowe jednak odnosić się winno tylko do reszty czasu trwania przywileju, i według §. 51 powołanej nowój ustawy o przywilejach, nie

Erfolgen dagegen Anbote und wird der Bestbot von dem Bestbietenden auf dem Protokolle unterfertigt, so wird das Protokoll zu einer Rechtsurkunde, wodurch der Bestbieter sich verbindet, seinen Anbot im Falle der Annahme nicht mehr zurückzunehmen.

Es hat sein Anbot, folglich die in der L. P. 10 vorgesehene Eigenschaft, und dem Bestbieter liegt daher zu Folge dieser Tarifpost ob, für den Anbot, welcher in das Protokoll aufgenommen wurde, den Stempel von 15 Kreuzer zu entrichten.

Wenn der Anbot nachträglich genehmigt wird, so entsteht ein zweiseitig verbindliches Rechtsgeschäft, für welches die skalamäßige Gebühr nach seiner Beschaffenheit zu entrichten ist.

Die Gebührenpflicht der Protokolle, welche nur den Anbot enthalten, erstreckt sich jedoch nicht auf den ganzen Umfang des Protokolles, sondern nur auf jenen Theil, welcher die Bedingungen und den Anbot selbst enthält, wie bereits mit der Zuschrift vom 14. Mai 1852 Z. 16050/1088 eröffnet wurde. Insofern die Bedingungen vor der Verhandlung schon vorbereitet werden müssen, vor Abschluß dieser Verhandlung aber nicht gewiß ist, daß bei derselben ein Anbot erfolgen, und im Grunde dessen die Stempelpflicht der Bedingungen eintreten werde, ist das Protokoll, wenn dieser Fall eintritt, mit der dem Umfange der Bedingungen und des Angebotes entsprechenden Anzahl Stempelbögen zu 15 Kreuzer zu indossiren.

121.

Kundmachung der Krakauer = Gubernial = Kommission vom 18. März 1853,

wegen Ausdehnung des Privilegiums des Wendelin Braun auf die Erfindung einer neuen Nipfsamen = Schälmaschine zur Erzeugung von Speiseöl auf das Großherzogthum Krakau.

Ueber Einschreiten des Anton Bürmann, Korrespondenten der k. k. priv. I österreichischen Versicherungs = Anstalt in Wien, als Bevollmächtigten des Wendelin Braun, Associé des Handlungshauses Wendelin Braun, in Mainz, wird in Gemäßheit der §§. 50 und 51 des Privilegien = Gesetzes vom 15. August 1852 das Privilegium, welches dem Wendelin Braun mit Urkunde vom 15. November 1848 auf die Erfindung einer neuen Nipfsamen = Schälmaschine zur Erzeugung von Speiseöl auf zwei Jahre verliehen, und vom hohen Handels = Ministerium am 8. Jänner 1851 auf die weitere Dauer des dritten, vierten und fünften Jahres verlängert worden ist, auch auf das Großherzogthum Krakau ausgedehnt.

Diese Ausdehnung hat sich aber nur auf die noch übrige Dauer des Privilegiums zu beziehen und kann nach §. 51 des bezogenen neuen Privilegium = Gesetzes denjenigen

może być tym szkodliwe, którzy w Wielkiem Księstwie Krakowskiem uprzywilejowany wynalazek już przed ogłoszeniem niniejszego rozciągnięcia rzeczywiście wykonywali.

Mercandin m. p.

122.

**Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 25. Marca 1853,
którém nadano dwa wyłączne przywileje.**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 13. Kwietnia 1853, Nr. 29.)

Ministerstwo Handlu nadało, na zasadzie postanowień najwyższego patentu o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, następujące wyłączne przywileje:

1. Jakóbowi Eugeniuszowi Armengaudowi, starszemu, inżynierowi cywilnemu w Paryżu (rue St. Sebastien nr. 45), na ręce Jakóba Hembergera, dyrektora administracyi w Wiedniu (miasto nr. 782), na poprawę w użyciu kauczuku i gutta-perchy, bądź oddzielnie, bądź w połączeniu z innymi substancjami, celem wyrabiania z nich wszelkich rzeczy mniej lub więcej twardych, giętkich i elastycznych; na lat trzy. Opis téj poprawy, o której utajenie proszono, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 2035 — H.).

2. Filipowi Trebitschowi, magazynierowi z Mattersdorf z Węgier, przebywającemu teraz w Wiedniu (miasto nr. 221), na odkrycie i poprawę w urządzaniu wszelkich materyj wełnianych, bawełnianych, półjedwabnych i lnianych; na lat pięć. Opis odkrycia i poprawy, o których utajenie proszono, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 2187 — H.).

Baumgartner m. p.

123.

**Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 27. Marca 1853,
o nadaniu dwóch wyłącznych przywilejów.**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 13. Kwietnia 1853, Nr. 29.)

Ministerstwo Handlu nadało, na zasadzie postanowień najwyższego patentu o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852, następujące wyłączne przywileje:

1. Józefowi Guttmannowi, fabrykantowi pachnideł w Wiedniu (Mariahilf nr. 197), na ręce J. G. Bartscha w Wiedniu (miasto nr. 750), na wynalazek zasadzający się na robieniu mleka różanego (lait de rose), jakoby środka spę-

nicht nachtheilig seyn, welche im Großherzogthume Krakau die privilegirte Erfindung bereits vor der Kundmachung dieser Ausdehnung wirklich ausgeübt haben.

Mercandin m. p.

122.

Verordnung des Handelsministeriums vom 25. März 1853,

über die Verleihung zweier ausschließenden Privilegien.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 13. April 1853, Nr. 29.)

Das Handelsministerium hat folgende ausschließende Privilegien auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegienpatentes vom 15. August 1852 verliehen:

1. Dem Jakob Eugen Armengaud, senior, Zivil-Ingenieur in Paris (rue St. Sebastien Nr. 45), durch Jakob Hemberger, Verwaltungsdirektor in Wien (Stadt Nr. 782), auf eine Verbesserung in der Anwendung des Kautschuks und der Gutta-Percha, abgefondert oder zusammengesetzt mit anderen Substanzen, zur Erzeugung aller Arten von mehr oder minder harten, biegsamen und elastischen Gegenständen; — auf die Dauer von drei Jahren. Die Beschreibung, deren Geheimhaltung angefocht wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 2035—H.).

2. Dem Philipp Trebitsch, Magazineur aus Mattersdorf in Ungarn, derzeit in Wien (Stadt Nr. 221), auf eine Erfindung und Verbesserung im Zurichten aller Gattungen Wolle, Baumwolle, Halbseide und Keinenstoffe; — auf die Dauer von fünf Jahren. Die Privilegiumsbeschreibung, deren Geheimhaltung angefocht wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien-Archive in Aufbewahrung (Z. 2187—H.).

Baumgartner m. p.

123.

Verordnung des Handelsministeriums vom 27. März 1853,

über die Verleihung zweier ausschließenden Privilegien.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 13. April 1853, No. 29.)

Das Handelsministerium hat folgende ausschließende Privilegien auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegienpatentes vom 15. August 1852 verliehen:

1. Dem Joseph Guttmann, Parfümeur in Wien (Mariahilf Nr. 197), durch F. G. Bartsch in Wien (Stadt Nr. 750), auf eine Erfindung, bestehend in der Bereitung von Rosenmilch (l'ait de rose), als angebliches Mittel gegen Sommer-

dzania piegów; na rok jeden. Opis przedmiotu, w tajemnicy być mającego, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 2161 — H.).

2. Ludwikowi Krakowicerowi, egzaminowanemu aptékarzowi w Wiedniu (miasto nr. 493), na poprawę w składzie narządu do robienia chemicznie czystego kwasu węglanego i płynów kwas węglany zawierających; na rok jeden. Opis przedmiotu, o którego utajenie nie proszono, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów i wolny jest do przejrzenia (l. 2163 — H.).

Baumgartner m. p.

124.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 30. Marca 1853, o nadaniu dwóch wyłącznych przywilejów.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 13. Kwietnia 1853, Nr. 29.)

Ministerstwo Handlu nadało, na zasadzie postanowień najwyższego patentu z dnia 15. Sierpnia 1852, następujące wyłączne przywileje:

1. Jerzemu Paudesowi, czeladnikowi murarskiemu w Wiedniu (Mariahilf nr. 70), na udoskonalenie w ogniskach kuchennych; na lat pięć. Opis udoskonalenia, o którego utajenie nie proszono, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów, i wolny jest każdemu do przejrzenia (l. 2162 — H.).

2. Florentynowi Józefowi de Cavillon, w Paryżu (rue Taitbout nr. 30), na ręce Jerzego Märkla, buchaltera prywatnego w Wiedniu (Jozefstadt nr. 65), na poprawę sposobu tworzenia i czyszczenia gazu wodorodnego do oświetlania; na rok jeden. Opis tego sposobu, o którego utajenie proszono, przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów (l. 2188 — H.).

Baumgartner m. p.

125.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 6. Kwietnia 1853,

którym doniesienie, że Ferdynand Burgett swój przywilej z dnia 21. Lipca 1852 odstąpił dyrekeyi towarzystwa akcyonaryuszów wyłącznie uprzywilejowanych młynów parowych w Wiedniu, do wiadomości podaje się.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 13. Kwietnia 1853, Nr. 29.)

Ministerstwo Handlu przyjęło do wiadomości doniesienie, że Ferdynand Burgett przywilej z dnia 21. Lipca 1852, nadany sobie na wynalazek kół młyn-

sprossen; — auf die Dauer eines Jahres. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien - Archive aufbewahrt (Z. 2161—5.).

2. Dem Ludwig Krakowiger, geprüften Apotheker in Wien (Stadt Nr. 493), auf eine Verbesserung in der Konstruktion eines Apparates zur Erzeugung chemisch-reiner Kohlensäure und Kohlensäure hältiger Flüssigkeiten; — auf die Dauer eines Jahres. Die Beschreibung, deren Geheimhaltung nicht angefragt wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien - Archive zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 2163—5.).

Baumgartner m. p.

124.

Verordnung des Handelsministeriums vom 30. März 1853,

die Verleihung zweier ausschließenden Privilegien betreffend.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 13. April 1853, Nr. 29.)

Das Handelsministerium hat folgende ausschließende Privilegien auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegienpatentes vom 15. August 1852 verliehen:

1. Dem Georg Paubes, Maurergesellen in Wien (Mariahilf Nr. 70), auf eine Verbesserung der Kochherde; — auf die Dauer von fünf Jahren. Die Beschreibung, deren Geheimhaltung nicht angefragt wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien - Archive zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 2162—5.).

2. Dem Florentin Joseph de Cavaillon, in Paris (rue Taitbout Nr. 30), durch Georg Märkl, Privatbuchhalter in Wien (Josefstadt Nr. 65), auf eine Verbesserung in der Bereitung und Reinigung des Wasserstoffgases zur Beleuchtung; — auf die Dauer eines Jahres. Die Beschreibung, deren Geheimhaltung angefragt wurde, befindet sich in dem k. k. Privilegien - Archive in Aufbewahrung (Z. 2188—5.).

Baumgartner m. p.

125.

Verordnung des Handelsministeriums vom 6. April 1853,

womit die Anzeige, daß Ferdinand Burgett sein Privilegium vom 21. Juli 1852 an die Direktion der k. k. ausschließend privilegierten Dampfmühlen - Aktien - Gesellschaft in Wien abgetreten habe, kundgemacht wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 13. April 1853, Nr. 29.)

Das Handelsministerium hat die Anzeige, daß Ferdinand Burgett sein Privilegium vom 21. Juli 1852, auf die Erfindung von Mahlgängen mit unveränderlichem

skich z nieodmienną równoległością powierzchni użytych kamieni, mocą aktu prawnego przed Drem. Michałem Melkusem, c. k. notaryuszem, pod dniem 3. Marca 1853 l. 1128 zeznanego, na rzecz dyrekeyi c. k. towarzystwa akcyonaryuszów wyłącznie uprzywilejowanych młynów parowych w Wiedniu w zupełności odstąpił, polecając zarazem odstąpienie to zarejestrować w c. k. archiwum przywilejów.

Baumgartner m. p.

126.

Obwieszczenie Prezydium krajowego z dnia 15. Kwietnia 1853,

względem zawieszon^{ej} działalności ustawy broni, wydan^{ej} dla Galicyi z Krakowskiem i dla Bukowiny.

Według reskryptu wysokiego c. k. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 29. Stycznia 1853 l. 382 M. S. W. rozporządzono u wysokiej Władzy, że działalność najwyższego, Dziennikiem praw Państwa w części LXVII. z roku 1852 ogłoszonego patentu z dnia 24. Października 1852, (Dziennik praw krajowych, część XLII., nr. 304, str. 723), o wyrabianiu, przedawaniu, posiadaniu i noszeniu broni, tudzież przedmiotów amunicyi, jakoteż działalność ogłoszonego Dziennikiem praw Państwa w części VI. z roku 1853 wykonawczego przepisu o wywozie j^{ej} z dnia 29. Stycznia 1853 (Dziennik rządowy, oddział pi^{er}wszy, część VI., nr. 17, str. 91), wydanego ku dopełnieniu najwyższego patentu o broni w Galicyi wraz z Krakowskiem i na Bukowinie, podczas trwającego stanu oblężenia zawieszoną być ma, i że przez tenże czas dotychczasowy zakaz posiadania broni i dotychczasowe postępowanie względem wydawania kart na j^{ej} posiadanie w swojej mocy utrzymane być mają.

Tylko co do pos^{te}tek broni, postanowienia §§. 5 — 9 powołanego wykonawczego przepisu z dnia 29. Stycznia 1853, mają w skutek tegoż wysokiego rozporządzenia ministerskiego, i za zaszk^{te}m z c. k. Komendą armii IV. porozumieniem się wejść już teraz w wykonanie także w Królestwie Galicyi z Krakowskiem, i w Księstwie Bukowiny w ten sposób, iż pos^{te}łki broni, do jednego z obu pomienionych krajów koronnych uskuteczniane, chociażby nawet takowe pojedyncze tylko sztuki stanowiły, opatrzone być powinny przepisaną kartą posiadania, i że bez takiej karty żaden spedytor towarów i żaden zakład transportowy ani broni, ani amunicyi do przewiezienia przyjmować nie może.

Przekroczenia tego przepisu podlegają postępowaniu prawa wojennego. O karty posiadania co do pos^{te}tek broni prosić należy w miejscu przeznacze-

Parallelismus der funktionirenden Steinflächen laut des vor dem k. k. Notare Dr. Michael Reifus vorgenommenen Rechtsaktes vom 3. März 1853, Z. 1128, vollständig an die Direktion der k. k. ausschließlich privilegierten Dampfmühlen-Aktien-Gesellschaft in Wien abgetreten habe, zur Wissenschaft genommen, und diese Uebersetzung vom k. k. Privilegien-Archive vorschriftmäßig einregistriren lassen.

Baumgartner m. p.

126.

Kundmachung des Landes-Präsidiums vom 15. April 1853,

betreffend die suspendirte Wirksamkeit des Waffengesetzes in Galizien mit Krakau und in der Bukowina.

Laut hohen Erlasses des k. k. Ministeriums des Innern vom 29. Jänner 1853 Z. 382 M. Z. ist hohen Orts beschlossen worden, daß die Wirksamkeit des im Reichs-Gesetzblatte Stück LXVII. vom Jahre 1852 kundgemachten Allerhöchsten Patentens vom 24. Oktober 1852, (Landes-Gesetzblatt XLII, Stück, Nr. 304, Seite 723), betreffend die Erzeugung, den Verkehr, den Besitz und das Tragen von Waffen und Munitionsgegenständen, so wie auch die Wirksamkeit der im Reichs-Gesetzblatte Stück VI. vom Jahre 1853 kundgemachten Ausführungs-Vorschrift vom 29. Jänner 1853 (Landes-Regierungsblatt, erste Abtheilung, VI. Stück, Nr. 17, Seite 91) zum Vollzuge des Allerhöchsten Waffenpatentes in Galizien mit Krakau und in der Bukowina für die Dauer des Belagerungs-Zustandes suspendirt werden, und daß für diese Dauer das bisherige Verbot des Waffenbesitzes und die bisherige Verfahrensweise hinsichtlich der Ausfolgung von Waffenpässen aufrecht zu bleiben haben.

Nur hinsichtlich der Waffensendungen haben in Folge desselben hohen Ministerial-Erlasses und in Gemäßheit des mit dem k. k. IV. Armeekorps-Kommando gepflogenen Einvernehmens, die Bestimmungen der §§. 5 bis 9 der bezogenen Ausführungs-Vorschrift vom 29. Jänner 1853, auch in dem Königreiche Galizien mit Krakau und dem Herzogthume Bukowina schon jetzt in der Art in Anwendung zu treten, daß Waffensendungen, welche nach einem der beiden genannten Kronländer bewerkstelliget werden, selbst wenn sie auch nur aus einzelnen Stücken bestehen, von einem ordnungsmäßigen Waffenpasse begleitet werden müssen, und daß ohne einen solchen Waffenpaß weder Waffen noch Munition von einem Waarenführer oder einer Transportanstalt zur Verfrachtung übernommen werden dürfen.

Uebertretungen dieser Anordnung unterliegen dem kriegsgerichtlichen Verfahren. Die Waffenpässe für Waffensendungen sind bei derselben Behörde im Bestimmungs-

nia tój posółki, u tój samój Władzy, jak o karty posiadania broni w ogólności; karty zaś te zawierać mają wyraźnie cel rzeczony, tudzież miejsce przeznaczenia posółki i być wydane na przeciąg czasu, przez jaki transport trwać może.

Jezeli karta posiadania broni wydaną jest ku przesłaniu tejże za granicę, tedy pograniczny wychodowy urząd cłowy odbierze ją, i z poświadczeniem skutecznego wyjścia za granicę odeśle tój Władzy, która ją wystawiła.

Posółki z bronią pod należytym adresem wojskowych c. k. Władz lub oddziałów nie potrzebują kart osobnych.

Postanowienia te względem posółek z bronią, mają wejść w wykonanie z dniem 10. Maja 1853.

Gołuchowski m. p.

Orte der Sendung, wie die Waffenpässe überhaupt, anzufuchen, und sollen diesen Zweck, so wie den Bestimmungs-Ort der Sendung ausdrücklich bezeichnen, und auf einen der muthmaßlichen Dauer des Transportes entsprechenden Zeitraum ausgestellt werden.

Erfolgt die Ertheilung des Waffenpasses zur Versendung in's Ausland, so soll der Waffenpaß von dem Austritts-Grenzzollamte eingezogen, und mit der Bestätigung über den vollzogenen Austritt an die Behörde, von der er ausgefertigt wurde, zurück-gesendet werden.

Waffen-Sendungen unter ordnungsmäßiger Adresse an k. k. Militärbehörden und Truppenkörper bedürfen keines besonderen Waffenpasses.

Diese Bestimmungen hinsichtlich der Waffensendungen haben mit 10. Mai 1853 in Wirksamkeit zu treten.

Soluchowski m. p.

Dziennik rządowy

dla

**kraju koronnego Galicyi i Łodomeryi, z Księstwami
Ówiecznińskim i Zatorskim, tudzież z Wielkim
Księstwem Krakowskim.**

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część XV.

Wydana i rozesłana dnia 18. Lipca 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

**Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Aus-
schwiz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.**

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

XV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 18. Juli 1853.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 5. Maja 1853,

wydane do wszystkich Urzędów obwodowych i do Magistratu Lwowskiego, za równoczesnym udzieleniem odpisu tegoż Naczelnikowi Komisji gubernialnej w Krakowie,

o dozwolaniu podwód wachmistrzom żandarmeryi pieszej przy rewizyjnych objazdkach posterunków.

Dodatkowo do rozporządzenia wysokiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 20. Stycznia 1851, l. 1037, ogłoszonego pod dniem 28. Stycznia 1851, l. 735, alegat 1. i 2., oznajmia się w skutek rozporządzenia wysokiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 27. z. m. l. 8621 Urzędowi obwodowemu (Magistratowi), że c. k. najwyższa Władza Policyjna wszystkim Komendom pułkowym żandarmeryi, przez c. k. krajową Komendę żandarmeryi zaleciła, aby wachmistrze żandarmeryi pieszej przy rewizyjnych objazdkach posterunkowych, które podług poświadczenia, w marszrucie dokładnie zamieszczonym być mającego od stanowiska komendanta sekeyi, więcej jak dwie mile (4 godziny drogi) są oddalone, odtąd na rachunek Skarbu używać mogli podwód także od samego rozpoczęcia aż do ukończenia drogi.

(Dodatek do Urzędów obwodowych.)

Podług tego wyda Urząd obwodowy stosowne rozporządzenia do dominiów i magistratów.

Gołuchowski m. p.

Allegat 1. do Nr. 127.

Prezydyalny Reskrypt Namiestnika z dnia 28. Stycznia 1851, liczba 735.

wydany do Naczelników wszystkich obwodów łącznie z Bukowiną, do przełożonego Magistratu Lwowskiego i Naczelnika Komisji gubernialnej w Krakowie.

C. k. jenerałna Inspekeya żandarmeryi, otrzymawszy pod dniem 28. Grudnia 1850 upoważnienie od wysokiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, wydała względem używania podwód przy objazdkach okręgu sekeyjnego przez wachmistrzów pieszych, załączony tu w odpisie rozkaz z dnia 31. Grudnia 1850. Treścią tegoż uzupełnia się tymczasowe postanowienia reskrytem Prezydium krajowego z dnia 9. Września 1850, l. 10718, i z dnia 3. Października 1850 l. 11706, (Dzien. praw krajow. rok 1850 cz. XVI., nr. 503, str. 239, i cz. XIX., nr. 561, str. 272) WMCPanu przesłane, a dotyczące dawania dla żandarmeryi podwód wojskowych.

Erlaß des Landesguberniums vom 5. Mai 1853,

an sämmtlich. Kreisämter und den Stadtmagistrat in Lemberg, unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift
an den Vorstand der Gubernial-Kommission in Krakau,

wegen Bewilligung der Vorspann für die unberittenen Gensd'armerie-Wachtmeister bei Visirungs-Reisen von Posten.

Im Nachhange zu dem unterm 28. Jänner 1851, Z. 735, (Beilage 1 und 2) bekannt gemachten Erlasse des hohen Ministeriums des Inneren vom 20. Jänner 1851, Z. 1037, wird dem Kreisamte (Stadtmagistrate) in Folge Erlasses des hohen Ministeriums des Inneren vom 27. v. M. Z. 8621 mitgetheilt, die k. k. Oberste Polizeibehörde habe sämmtlichen Gensd'armerie-Regiments-Kommanden im Wege des k. k. Landes-Gensd'armerie-Kommando die Weisung ertheilt, daß die unberittenen Wachtmeister bei Visirungs-Reisen von Posten, welche nach der, in der Marschroute genau anzuführenden Bestätigung vom Standorte des Sekzions-Kommandanten mehr als zwei Meilen (vier Stunden) entfernt sind, sich der Vorspann nunmehr auch vom Beginne und bis zur Beendigung der Reise auf Rechnung des Arars bedienen dürfen.

(Befehl für die Kreisämter.)

Hiernach hat das Kreisamt an die Dominien und Magistrate die geeignete Verfügung zu erlassen.

Goluchowski m. p.

1. Beilage zu No. 127.

Präsidialschreiben des Statthalters vom 28. Jänner 1851, Zahl 735,

an sämmtliche Kreisvorsteher, mit Einschluß der Bukowina, den Magistratsvorsteher in Lemberg und den Vorsteher der Gubernial-Kommission in Krakau.

Mit der von dem hohen Ministerium des Innern der k. k. Gensd'armerie-General-Inspektion unterm 28. Dezember 1850 ertheilten Ermächtigung ist an sämmtliche Gensd'armerie-Regiments-Kommanden rücksichtlich der Vorspanns-Abnahme bei Bereisungen eines Sekzions-Bezirktes für den Wachtmeister zu Fuß, die in Abschrift mitfolgende Weisung vom 31. Dezember 1850 erlassen worden. Durch den Inhalt dieser Weisung werden die Euer Wohlgeboren mit dem Landes-Präsidialschreiben vom 9. September 1850 Z. 10718, und 3. Oktober 1850 Z. 11706 (Landesgesetzblatt Jahrgang 1850, XVI. Stück, Nr. 503, Seite 239 und XIX. Stück, Nr. 561, Seite 272) mitgetheilten, die Militär-Vorspannsleistung für die Gensd'armerie betreffenden provisorischen Bestimmungen ergänzt.

O tém postanowieniu, nadesłaném reskryptem wysokiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 20. Stycznia 1851, l. 1037, zawiadamiam WMCPana, z odniesieniem się do powołanych dopiero poleceń, dla wiadomości i zachowania się, i proszę, abys do dotyczących władz i innych organów administracyjnych potrzebie odpowiednie wydał polecenia.

Allegat 2. do nr. 127.

Rozkaz jeneralnej Inspekyi żandarmeryi z dnia 31. Grudnia 1850, l. 13067,

do wszystkich pułkowych Komend żandarmeryi, oprócz Komendy pułku 14go.

Wysokie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przepisało co do wymagania podwód na objazdkach okręgów sekyjnych przez wachmistrzów pieszych reskryptem z dnia 28. t. m. l. 26794/2698, następujące skazówki:

1. Wszystkie posterunki żandarmeryi, należące do okręgu pewnych sekyj, które, wychodząc od stanowiska Komendanta sekyi leżą w pośród rejonu, przez Komendanta pułków (z mianym względem na jakoś ziemi i stosunków komunikacyjnych) oznaczyć się mającego, a mniej jak dwie mile drogi mieć nie mogącego, doziierać ma Komendant sekyi, przyczém nie ma prawa wymagania podwoły.

2. W objazdkach atoli poza pomieniony rejon sięgających, może Komendant sekyi użyć forszpanu na rachunek Skarbu.

Dawany forszpan ma za podstawę marszrutę wydaną od władzy miejscowej lub innój politycznej władzy krajowej, którą do listy potrzeb, gdzie składa się rachunek z tych podwód, dołączyć należy.

Podług okoliczności i w razie koniecznym może Komendant sekyi sam sobie napisać marszrutę, lecz aby w téjże podwoły porachować można, istotne jój użycie i uiszczona zapłata, podług postanowieni normalnego przepisu forszpanowego należycie udowodniona, i poświadczona być powinna.

Wreście dla zapobieżenia wszelkiemu dowolnemu, lub niepotrzebnemu porachowaniu forszpanów, Komenda etc. co do rejonu, o którym mowa w punkcie 1., wśród którego wachmistrze piesi rewizye swoje bez użycia forszpanu odbywać mają, winna wykaz dotyczących stacyj dla władzy cenzurującej, jeneralnej Inspekyi przedłożyć.

Von dieser mit Erlaß des hohen Ministeriums des Innern vom 20. Jänner 1851, Z. 1037 herabgelangten Bestimmung, setze ich Euere Wohlgeboren mit Beziehung auf die eben berührten Weisungen zur Wissenschaft und Darnachachtung mit dem Ersuchen in die Kenntniß, hiernach die erforderliche Verfügung an die betreffenden Behörden und sonstigen Verwaltungs Organe zu erlassen.

2. Beilage zu No. 127.

Weisung der Gené'd'armerie-Genera'l-Inspekzion vom 31. Dezember 1850, Z. 13067,

an sämtliche Gené'd'armerie-Regiments-Kommanden (ausschließlich des 14. Regiments).

Ueber hierortiges Einschreiten hat das hohe Ministerium des Innern mit dem Erlasse vom 28. d. M., Z. 26794/2698, rücksichtlich der Vorspanns-Abnahme bei Vereisungen eines Sekzions-Bezirkés für den Wachtmeister zu Fuß, nachstehende Modalitäten festgesetzt:

1. Alle zu einem Sekzionsbezirke gehörigen Gené'd'armerie-Posten, welche vom Standorte des Sekzions-Kommandanten gerechnet, innerhalb eines vom Regiments-Kommando (mit Rücksicht der Terrain- und Kommunikazions-Beschaffenheit) zu bestimmenden Rayon's liegen, welcher wohl auf weniger als zwei Meilen Weges sich nicht beschränken dürfte, hat der Sekzions-Kommandant ohne Anspruch auf eine Vorspann zu visitiren.

2. Zur Vereisung von Posten dagegen, welche über den oberwähnten Rayon hinaus liegen, kann der Sekzions-Kommandant der Vorspann auf Rechnung des Arzars sich bedienen.

Die Abnahme der Vorspann gründet sich auf eine, von der Orts- oder sonstigen politischen Landesbehörde ausgestellte Marschrouté, welche der Verpflegsliste, wo die Vorspanns-Aufrechnung geschieht, zuzulegen ist.

Nach Umständen, und im Falle der Nothwendigkeit kann der Sekzions-Kommandant sich selbst die Marschrouté ausstellen, nur muß zum Behufe der Aufrechnung in derselben die wirklich geschehene Abnahme und geleistete Zahlung nach den Bestimmungen des Vorspanns-Normales gehörig konstatiert und bestätigt seyn.

Um übrigens jeder willkürlichen oder vermeidlichen Aufrechnung von Vorspann zu begegnen, hat das ic. über den im 1. Punkte besprochenen Rayon, innerhalb welchem die Wachtmeister zu Fuß ohne Vorspann die Visitirungen vornehmen müssen, die Nachweisung der betreffenden Stationen für die Zensursbehörde hieher vorzulegen.

Obwieszczenie Prezydium krajowego z dnia 27. Maja 1853.

którem zatwierdzone najwyższem postanowieniem z dnia 13. Maja 1853 zasady i rozporządzenia względem reorganizacyi administracyi w Krakowie i jego okręgu, do powszechnej podaje się wiadomości.

Jego C. Kr. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 13. b. m. zatwierdzić następujące zasady i rozporządzenia względem reorganizacyi administracyi w Krakowie i jego okręgu:

1. Tymczasowa Rada miasta Krakowa ma być bezzwłocznie zniesiona.
2. W miejsce Rady miejskiej wstępuje prowizorycznie, do czasu wydania ustawy gminnej, Magistrat, który z burmistrzem na czele składać się będzie z czterech radców magistratualnych, dwóch sekretarzów, urzędników pomocniczych w potrzebnej ilości ustanowionych, i z Wydziału miejskiego.

3. Wydział miejski składać się będzie z dwudziestu członków, których mianuje z urzędu Prezydent krajowy, będący Naczelnikiem krajowej Komisji gubernialnej.

Z członków tych ma piętnastu być z ludności chrześcijańskiej, a pięciu ze starozakonnej.

4. Magistrat jest bezpośrednio podporządkowany, c. kr. Komisji gubernialnej. O ile uchwały jego wymagają wyższego zatwierdzenia, udziela je Komisja gubernialna, wyjąwszy wypadki, w których przedmiot Ministerstwu Spraw Wewnętrznych przedłożony być powinien.

5. Magistrat jest dla obwodu miasta pierwszą instancją we wszystkich sprawach polityczno-administracyjnych, o ile takowe rozstrzygnięciu c. k. Komisji gubernialnej nie są zostawione.

6. Co do jurysdykcyi karniej Magistrat wstępuje tymczasowo w zakres działania uchylonej Rady miejskiej.

7. Magistrat sprawować ma czynności policyi miejscowej w gałęziach, nie należących do zakresu działania c. k. Dyrekeyi policyi miasta Krakowa. Obowiązany ón szczególnie być téjże pomocnym we wszystkich sprawach zakresu jej działania dotyczących i zostawać z nią w zgodnym porozumieniu.

8. Zakres działania Wydziału miejskiego ogranicza się na sprawach, praw i majątku miasta dotyczących.

9. Do mianowania i pensjonowania urzędników, tudzież ich doczesnego i zupełnego ze służby oddalenia, zastrzega się zatwierdzenie c. k. Prezydium Komisji gubernialnej.

Kundmachung des Landes-Präsidiums vom 27. Mai 1853,

wodurch die, mit Allerhöchster Entschliessung vom 13. Mai 1853, genehmigten Bestimmungen und Verfügungen in Bezug auf die Reorganisation der Verwaltung in Krakau und dessen Gebiete, zur allgemeinen Kenntniß gebracht werden.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschliessung vom 13. d. M. nachstehende Bestimmungen und Verfügungen in Bezug auf die Reorganisation der Verwaltung in Krakau und seinem Gebiete Allerhöchst zu genehmigen geruhet:

1. Der provisorische Stadtrath in Krakau ist unverzüglich aufzulösen.

2. An die Stelle des Stadtrathes tritt bis zum Erscheinen einer Gemeinde-Ordnung provisorisch ein Magistrat, der mit einem Bürgermeister an der Spitze, aus vier Magistratsräthen, zwei Sekretären, dem erforderlichen Hilfspersonal und aus einem Bürgerausschusse besteht.

3. Der Bürgerausschuß hat aus zwanzig Mitgliedern zu bestehen, welche der Landes-Präsident und Vorsteher der Krakauer k. k. Gubernial-Kommission von Amts wegen ernannt.

Von diesen Mitgliedern haben fünfzehn der christlichen und fünf der israelitischen Bevölkerung anzugehören.

4. Der Magistrat wird unmittelbar der k. k. Gubernial-Kommission untergeordnet. In sofern seine Beschlüsse einer höheren Genehmigung bedürfen, ist diese, vorbehaltlich die Fälle, wo die Angelegenheit an das k. k. Ministerium des Innern zu leiten ist, von der k. k. Gubernial-Kommission zu ertheilen.

5. Der Magistrat ist im Stadtgebiete die erste Instanz in allen politisch-administrativen Angelegenheiten, insoweit dieselben nicht der k. k. Gubernial-Kommission zur Entscheidung in erster Instanz zugewiesen sind.

6. Bezüglich der Strafgerichtsbarkeit tritt der Magistrat vor der Hand in den Wirkungskreis des aufgelösten Stadtrathes.

7. Der Magistrat hat jene Zweige der Lokalpolizei zu handhaben, die nicht zum Wirkungskreise der k. k. Polizei-Direktion in Krakau gehören. Derselbe ist insbesondere verpflichtet, der Letzteren in allen, ihren Wirkungskreis betreffenden Angelegenheiten hilfreiche Hand zu bieten, und sich mit derselben im guten Einvernehmen zu erhalten.

8. Der Wirkungskreis des Bürgerausschusses bleibt auf jene Angelegenheiten beschränkt, welche die Rechte und das Vermögen der Stadt betreffen.

9. Ernennungen und Pensionirungen, zeitliche und gänzliche Entlassungen von Beamten bleiben der Genehmigung des k. k. Präsidiums der Gubernial-Kommission vorbehalten.

10. Cudzoziemcy nie mogą przed uzyskaniem obywatelstwa austriackiego być przyjętymi w związek gminy. Przyjęcie to może im tylko być zapewnione pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austriackiego. Nadanie tego obywatelstwa zależy od Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

11. Ze względu na powyższe postanowienia pozostawia się Krakowskię e. kr. Komisji gubernialnej bliższe uregulowanie zakresu działalności tak Magistratu, jakoteż i Wydziału miejskiego, w czem jej służyć mają za skazówkę urzędzenia, jakie we Lwowie przed rokiem 1848 istniały.

12. Co się tyczy nadzoru i kontroli kasy miejskiej, należy się trzymać istniejących dla miast galicyjskich instrukcyj, tudzież później w tej mierze wydanych przepisów.

13. Stosunek do Krakowskię Izby rachunkowej zostaje nienaruszony.

14. Magistratu jest rzeczą, ułożyć regulamin swego urzędowania i tenże przedłożyć do zatwierdzenia e. kr. Komisji gubernialnej.

15. Językiem urzędowym w służbie wewnętrznej, tudzież w urzędowaniu z władzami jest język niemiecki. Strony mogą we wnoszonych swoich na piśmie lub ustnie żądaniach używać języka niemieckiego i polskiego, a według tego także rezolucye i dekreta Magistratu w takim samym języku wychodzić mają. Co do języka w czynnościach sądowych, należy postępować według rozporządzenia Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 22. Października 1852 l. 16571.

16. Równocześnie z terażniejszą Radą miejską, ma być także zniesiona tymczasowa Rada Administracyjna Okręgu Krakowskiego.

17. W miejsce dotychczasowej Rady Administracyjnej ustanawia się do czasu przeprowadzenia w toku będącej organizacji administracji politycznej w Krakowskim Okręgu rządowym tymczasowie Władzę obwodową, która składać się będzie ze starosty, dwóch komisarzy obwodowych i innych potrzebnych urzędników.

18. Władza obwodowa wstępuje dla Okręgu Krakowskiego w dotychczasowy zakres działania galicyjskiego Urzędu obwodowego. Czynności dotychczasowej Rady Administracyjnej, nie objęte tym zakresem działalności, zdaje się częścią na Komisję gubernialną, częścią na komisarzy dystryktowych, a to według tego, jak podobne czynności w Galicyi do zakresu działalności Rządu krajowego, albo do najniższych Władz politycznych należą.

19. Prezydium Komisji gubernialnej jest to zostawioném na zasadzie poprzedzających postanowień wydać szczegółowe rozporządzenia względem przyszłego postępowania w przedmiotach, Okręgu Krakowskiego dotyczących, które uchylona Rada Administracyjna załatwiała.

10. Ausländer dürfen vor der Erlangung der österreichischen Staatsbürgerschaft in den Gemeinde-Verband nicht aufgenommen werden. Diese Ausnahme kann ihnen nur für den Fall der erlangten österreichischen Staatsbürgerschaft zugesichert werden. Die Verleihung der Letzteren bleibt dem k. k. Ministerium des Innern vorbehalten.

11. Mit Rücksicht auf die voranstehenden Bestimmungen bleibt es der Krakauer k. k. Gubernial-Kommission überlassen, den Wirkungskreis des Magistrats und des Bürgerausschusses näher zu regeln, wobei die dießfalls in Lemberg vor dem Jahre 1848 bestandenen Einrichtungen zum Anhaltspunkte zu dienen haben.

12. Bezüglich der Aufsicht und Kontrolle der Stadtkasse ist sich an die für die galizischen Städte bestehende Kasse-Instruktion und an die nachgefolgten Vorschriften zu halten.

13. Das Verhältniß zur Krakauer Buchhaltung bleibt unberührt.

14. Dem Magistrate bleibt vorbehalten, eine Geschäftsordnung zu entwerfen und dieselbe der k. k. Gubernial-Kommission zur Genehmigung vorzulegen.

15. Die Geschäftssprache für den inneren Dienst und im Verkehre mit den Behörden ist die deutsche. Die Parteien können sich bei ihren schriftlichen und mündlichen Anbringen der deutschen und polnischen Sprache bedienen, und sind auch die Bescheide und Erlässe des Magistrats hiernach in der bezüglichen Sprache auszufertigen. Bezüglich der Sprache bei gerichtlichen Verhandlungen, ist sich nach der Verordnung des Justizministeriums vom 22. Oktober 1852 Z. 16571 zu benennen.

16. Gleichzeitig mit dem dormaligen Stadtrathe ist auch der provisorische Administrationsrath im Krakauer Gebiete aufzulösen.

17. An die Stelle des bisherigen Administrationsrathes wird bis zur Durchführung der im Zuge befindlichen Organisirung der politischen Verwaltung im Krakauer Regierungsbezirke provisorisch eine Kreisbehörde, bestehend aus Einem Kreishauptmann, zwei Kreiskommissären und dem sonst-nöthigen Personale eingesetzt.

18. Die Kreisbehörde hat für das Krakauer Landgebiet in den dormaligen Wirkungskreis eines galizischen Kreisamtes einzutreten. Die in diesem Wirkungskreise nicht begriffenen Agenden des dormaligen Administrationsrathes sind theils der k. k. Gubernial-Kommission, theils den Distrikts-Kommissären zuzuweisen, je nachdem die gleichen Angelegenheiten in Galizien zum Wirkungskreise des Guberniums, oder der untersten politischen Behörden gehören.

19. Dem Präsidium der k. k. Gubernial-Kommission bleibt es überlassen, nach der vorhergehenden Bestimmung die Detail-Verfügungen wegen künftiger Behandlung der, das Krakauer Landgebiet betreffenden Geschäfte des aufgelösten Administrationsrathes zu erlassen.

20. Bis zur erfolgten definitiven Organisation wird das Bureau für Rechts-
sachen des Avarars in seinem dormaligen Bestande der k. k. Subernal-Kommission,
das Bauamt hingegen der Kreisbehörde unmittelbar untergeordnet.

21. Bezüglich der Geschäftssprache bei der Krakauer Kreisbehörde hat die im
Absatz 15 enthaltene Bestimmung volle Anwendung zu finden.

Diese Allerhöchsten Anordnungen werden in Folge hohen Reskripts des k. k. Mi-
nisteriums des Innern vom 19. d. M., Z. 3139, zur allgemeinen Kenntniß mit dem
Beisatze gebracht, daß der Tag, an welchem die Amtswirksamkeit des provisorischen
Stadtrathes, so wie des provisorischen Administrationsrathes aufzuhören, und jene des
provisorischen Magistrats, dann der provisorischen Kreisbehörde in Krakau zu beginnen
hat, durch eine eigene Kundmachung nachträglich veröffentlicht werden wird.

Goluchowski m. p.

Landes-Regierungs-Blatt

Wahrgang 1853

Wahrgang 1853

Wahrgang 1853

Wahrgang 1853

20. Die zur Erfüllung bestimmten Gegenstände sind als Waren für die
Lieferung des Landes in einem bestimmten Zeitraum der F. F. - Kommission
zur Abnahme längere Zeit vorher anmündlich angetragen.
21. Die Abgabe der Waren erfolgt bei der Abnahme der Waren durch die im
Abgabe zu enthaltene Erklärung voll Anwendung zu finden.

Dieses Abkommen ist in mehreren Sprachen abgefaßt worden und jeder
Abnehmer des Landes von 18. 5. 1870. für allgemeinen Gebrauch und zur
Beilage beigefügt, das der Tag, an welchem die Abnahme der Waren
erfolgt, so wie die verschiedenen Bestimmungen aufzuführen, und jene der
Abnahme der Waren, dann die verschiedenen Abnehmer in einem
Abgabe zu enthaltene Erklärung anmündlich angetragen werden wird.

Abnahme der Waren

Abgabe der Waren

Dziennik rządowy

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Oświęcimskiem i Zatorskiem, tudzież z Wielkiem
Księstwem Krakowskiem.

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część XVI.

Wydana i rozesłana dnia 26. Lipca 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Aus-
schwiz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

XVI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 26. Juli 1853.

129.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 27. Lutego 1853, którym przywilej, Williamowi Piddingowi dnia 11. Listopada 1851 nadany na poprawę sposobu izolowania i umocowania drutów telegrafowych, z powodu upływu czasu za zgasły ogłasza się.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 10. Maja 1853, Nr. 35.)

Przywilej Williama Piddinga z dnia 11. Listopada 1851, nadany mu na poprawę w sposobie izolowania i umocowania drutów telegrafowych, skończył się z dniem 11. Listopada 1852. Opis tegoż przechowuje się w c. kr. archiwum przywilejów, i wolnym jest każdemu do przejrzenia.

Baumgartner m. p.

130.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 28. Lutego 1853, którym przywilej Antoniego Labia z dnia 18. Kwietnia 1851, nadany mu w dniu 5. Lutego 1851 na ulepszenie pluga bezkoleśnego, w skutek dobrowolnego zrzeczenia się, zgasłym ogłasza się.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 2. Maja 1853, Nr. 34.)

Dnia 17. Stycznia 1853 złożył dobrowolnie Antoni Labia przywilej swój z dnia 18. Kwietnia 1851, nadany mu na poprawę plugu bezkoleśnego, pod dniem 5. Lutego 1851 uprzywilejowanego, „plugiem dzielnym“ zwanego; przez co zgasł tenże przywilej w skutek §^{tu} 29. l. 2. lit. d. najwyższego patentu z dnia 15. Sierpnia 1852. Odnośny opis przywileju przechowuje się w c. kr. archiwum przywilejów, gdzie go każdy przejrzyć może.

Baumgartner m. p.

131.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 7. Marca 1853, którym przywilej, pierwotnie Andrzejowi Kiehauptowi pod dniem 29. Lutego 1844 nadany, a później Bernardowi Cavallarowi na własność odstąpiony, na rok dziesiąty przedłuża się.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 28. Kwietnia 1853, Nr. 33.)

Ministerstwo Handlu widziało się spowodowanym, przywilej na wynalazek publicznych przewotów (necessités), pierwotnie Andrzejowi Kiehauptowi pod dniem 29. Lutego 1844 nadany, a następnie na własność Bernarda Cavallara, ajenta

129.

Verordnung des Handelsministeriums vom 27. Februar 1853,
womit das Privilegium des William Pidding vom 11. November 1851, auf
Verbesserung in der Isolirungs- und Befestigungsweise der Telegraphendrähte,
durch Zeitablauf als erloschen erklärt wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 10. Mai 1853, Nr. 35.)

Das Privilegium des William Pidding, vom 11. November 1851, auf Ver-
besserung in der Isolirungs- und Befestigungsweise der Telegraphendrähte, ist am 11.
November 1852 durch Zeitablauf erloschen. Die dießfällige Privilegiumsbeschreibung
befindet sich nunmehr in dem k. k. Privilegien-Archive zu Jedermanns Einsicht in
Aufbewahrung.

Baumgartner m. p.

130.

Verordnung des Handelsministeriums vom 28. Februar 1853,
wodurch das Privilegium des Anton Labia vom 18. April 1851, auf eine Ver-
besserung seines am 5. Februar 1851 privilegierten Pfluges ohne Räder, in Folge
freiwilliger Zurücklegung als erloschen erklärt wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 2. Mai 1853, Nr. 34.)

Anton Labia hat sein Privilegium vom 18. April 1851, auf eine Verbesserung
seines am 5. Februar 1851 privilegierten Pfluges ohne Räder, „der gewaltige Pflug
genannt“ am 17. Jänner 1853 freiwillig zurückgelegt, wodurch dieses Privilegium
zufolge §. 29, Z. 2, lit. d) des Allerhöchsten Privilegiengesetzes vom 15. August
1852, erloschen ist. Die dießfällige Privilegiumsbeschreibung befindet sich nunmehr
in dem k. k. Privilegien-Archive zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Baumgartner m. p.

131.

Verordnung des Handelsministeriums vom 7. März 1853,
womit das ursprünglich dem Andreas Riehaupt verliehene, und seither in das
Eigenthum des Bernhard Cavallar übergegangene Privilegium vom 29. Februar
1844 auf das zehnte Jahr verlängert wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 28. April 1853, Nr. 33.)

Das Handelsministerium hat das ursprünglich dem Andreas Riehaupt verliehene,
und seither in das Eigenthum des Bernhard Cavallar, Privatagenten in Wien, über-
gegangene Privilegium vom 29. Februar 1844, auf eine Erfindung von öffentlichen

prywatnego w Wiedniu przelany, przedłużyć na rok dziesiąty, przy rozciągnięciu skuteczności jego na całą monarchię. Opis tego przywileju przechowuje się odtąd w własnym ces. król. archiwum, gdzie go każdy przejrzeć może. (Nr. 1633 — II.)

Baumgartner m. p.

132.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 11. Marca 1853,

z przedłużeniem niektórych przywilejów.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 28. Kwietnia 1853, Nr. 33.)

Ministerstwo Handlu widziało się spowodowanym przedłużyć następujące przywileje, przy rozciągnięciu skuteczności tychże na całą monarchię:

1. Przywilej Karolowi Kutschke, kapelusznikowi w Wiedniu (Neubau nr. 113) dnia 30. Stycznia 1846 nadany na wynalazek i poprawę w wyrabianiu kapeluszków pilśnianych i jedwabnych; na rok ósmy.

2. Przywilej pierwotnie Feliksowi Rothowi w Wiedniu, pod dnem 5. Lutego 1846 nadany, a mocą cesyi z dnia 1. Marca 1850 Leopoldowi Hoffmannowi w Wiedniu nr. 786 odstąpiony, opiewający na wynalazek i ulepszenie uprzywilejowanej już maszyny do dziania kiesek na pieniądze; na rok ósmy.

3. Przywilej J. J. Pollaka i synów, upoważnionych fabrykantów skór w Pradze nr. 1248 — II, tymże na kilkorakie ulepszenia w procesie wyprawiania skóry pod dnem 29. Lutego 1848 nadany; na rok szósty, siódmy i ósmy.

Baumgartner m. p.

133.

Reskrypt okólny Ministerstwa Wojny z dnia 12. Marca 1853 *),

do wszystkich krajowych Komend wojskowych,
o postępowaniu z żołnierzami pułków żandarmeryi krajowej i korpusu wojskowej straży policyjnej, we względzie ich obowiązku służenia w rezerwie.

Jego C. K. Apostolska Mość raczył na moje najunijęzszce przedstawienie najwyższem postanowieniem z dnia 5. Marca 1853 najlaskawiej zezwolić, ażeby

*) Rozporządzeniem z dnia 6. Maja 1853 do l. 18259 udzielił Rząd krajowy odpisu niniejszego reskryptu okólnego wszystkim Urzędom obwodowym, Magistratowi miasta Lwowa i Naczelnikowi Komisji gubernialnej w Krakowie.

Nothdurfts = Kabineten (Necessites); — auf die Dauer des zehnten Jahres, mit der Ausdehnung der Wirksamkeit desselben auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich nunmehr in dem k. k. Privilegien = Archive zu Febermanns Einsicht in Aufbewahrung (Zahl 1633 — 5.).

Baumgartner m. p.

132.

Verordnung des Handelsministeriums vom 11. März 1853,

wodurch mehrere Privilegien verlängert werden.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 28. April 1853, Nr. 33.)

Das Handelsministerium hat folgende ausschließende Privilegien mit der Ausdehnung der Wirksamkeit derselben auf den Umfang des gesammten Reiches zu verlängern befunden:

1. Das dem Karl Kutschke, Hutfabrikanten in Wien (Neubau No. 113), verliehene Privilegium vom 30. Jänner 1846, auf eine Erfindung und Verbesserung in der Erzeugung der Filz- und Seidenhüte; — auf das achte Jahr.

2. Das ursprünglich dem Felix Noth in Wien verliehene, und mittelst Abtretungs = Urkunde vom 1. März 1850 an Leopold Hoffmann in Wien No. 786, übergegangene Privilegium vom 5. Februar 1846, auf eine Erfindung und Verbesserung an der bereits privilegierten Börsenscriemaschine; — auf das achte Jahr.

3. Das Privilegium des J. J. Pollak und Söhne, landesbefugten Lederfabrikanten in Prag No. 1248 — II., auf mehrere Verbesserungen im Gärbeprozesse des Leders vom 29. Februar 1848; — auf das sechste, siebente und achte Jahr.

Baumgartner m. p.

133.

Zirkular = Reskript des Kriegsministeriums vom 12. März 1853 *),

an sämtliche Landes = Militär = Kommanden,

über die Behandlung der Mannschaft der Landes = Genöb'armerie = Regimenten und Militär = Polizei = Wachkorps, hinsichtlich ihrer Reservspflicht.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben über meinen allerunterthänigsten Vortrag mit der Allerhöchsten Entschliebung vom 5. März 1853 allergnädigst zu geneh-

*) Von Seite des Landesguberniums ist eine Abschrift dieses Zirkular = Reskripts mit dem Erlasse vom 6. Mai 1853, Zahl 18259, sämtlichen Kreisämtern, dem Stadtmagistrate in Lemberg und dem Vorlande der Subernial = Kommission in Krakau mitgetheilt worden.

pułki żandarmeryi krajowej i korpusy straży policyjnej wojskowej nie miały osobnej rezerwy, lecz ażeby swych żołnierzy, do służby w rezerwie obowiązanych, którzyby po wysłużeniu kapitulacyi nie skłonili się dobrowolnie do wysłużenia czynnie lat rezerwowych we właściwych pułkach żandarmeryi krajowej, albo korpusie wojskowej straży policyjnej, wysłuchawszy, jak to należy, wniesienia ich w tym względzie, przenosiły do pułków własnych okręgów werbowniczych, gdzie zaraz do własnej rezerwy przyjęci, i należycie w ewidencji utrzymywani być mają.

Jego C. K. Mość zezwolił dalej najlaskawiej, ażeby żandarmowie, którzy przed ogłoszeniem statutu o rezerwie zaciągnęli się ze stanu cywilnego, i zaciągając się, byli już wolni od powinności służenia w wojsku. byli też wolni od powinności służenia w rezerwie; ażeby wreszcie żołnierze żandarmeryi krajowej, którzy z policzeniem lat, w wojsku liniowym wysłużonych, ogółem przeszło dziesięć lat w czynnej służbie spędzili, po wysłużeniu służby, w żandarmeryi na siebie przyjętej, nie byli już przydzielani do rezerwy, lecz stanowczo ze służby uwalniani.

Krajowa Komenda wojskowa ma o tém uwiadomić podwładne sobie pułki okręgów werbowniczych z stosownem zaleceniem, ażeby takich do służby w rezerwie obowiązanych żołnierzy z żandarmeryi krajowej i korpusu straży policyjnej wojskowej, po odebraniu dokumentów przeniesienia wedle postanowień instrukcyi o rezerwie zaraz do głównych ksiąg rezerwy zapisywały, należycie w ewidencji utrzymywały, a po zupełnem wysłużeniu dokument dymisyi albo same im wręczały, albo go przesyłały przez właściwe władze polityczne.

Bamberg m. p.

134.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 14. Marca 1853,

którym kilka przywilejów przedłużono.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 28. Kwietnia 1853, Nr. 33.)

Ministerstwo Handlu uznało się spowodowanem przedłużyć następujące wyłączne przywileje, przy rozciągnięciu ich skuteczności na całą monarchię.

1. Przywilej Piotrowi Ludwikowi Tischbeinowi, właścicielowi fabryki w Wiedniu, pierwotnie dnia 5. Lutego 1846 nadany, a mocą cesyi z dnia 16. Maja 1848 na Karolinę Crecelius, mieszkającą w Wiedniu (Mariabilf nr. 45) przelany, opiewający na wynalazek i ulepszenie, na tém się zasadzające, aby za pomocą właściwie urządzonego pieca wapiennego i osobnego postępowania

migen geruht, daß die Landes-Genß'armerie-Regimenter und Militär-Polizei-Wachkorps keine eigene Reserve zu besitzen, sondern ihre reservspflichtige Mannschaft, welche sich nach beendigter Kapitulation zur aktiven Abdieneung der Reservejahre bei den betreffenden Landes-Genß'armerie-Regimentern oder Militär-Polizei-Wachkorps nicht freiwillig herbeiläßt, nach ordnungsmäßiger Vernehmung hierüber zu ihren Verbbezirks-Regimentern zu transferiren haben, woselbst dieselben sofort in die eigene Reserve aufzunehmen und gehörig evident zu führen sind.

Seine k. k. Majestät haben ferner allergnädigst genehmigt, daß diejenigen Genß'd'armen, welche vor Kundmachung des Reserve-Statuts aus dem Zivile eingetreten sind, und bei ihrem Eintritte der Militärpflicht schon enthoben waren, von der Reserveverpflichtung losgezählt werden; daß endlich diejenige Mannschaft der Landes-Genß'd'armerie, welche einschließig der bei der Linien-Truppe zugebrachten Dienstzeit im Ganzen über zehn Jahre aktiv gedient hat, nach Ausdieneung ihrer für die Genß'd'armerie übernommenen Dienstverpflichtung nicht mehr in die Reserve einzutheilen, sondern definitiv zu entlassen sei.

Das Landes-Militär-Kommando hat die unterstehenden Verbbezirks-Regimenter hievon zu verständigen und ihnen die nöthige Weisung zu ertheilen, damit dieselben die derlei reservpflichtigen Leute der Landes-Genß'd'armerie und Militär-Polizei-Wachkorps nach Erhalt der Transferirungs-Dokumente den Bestimmungen der Reserve-Instrukzion gemäß sogleich in die Reserve-Grundbücher eintragen, gehörig evident führen, und nach gänzlicher Ausdieneung ihnen die Entlassungs-Urkunde entweder selbst behändigen oder durch die kompetente politische Behörde zustellen machen.

Bamberg m. p.

134.

Verordnung des Handelsministeriums vom 14. März 1853,

womit mehrere Privilegien verlängert werden.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 28. April 1853, Nr. 33.)

Das Handelsministerium hat folgende ausschließende Privilegien mit der Ausdehnung der Wirksamkeit derselben auf den Umfang des gesammten Reiches zu verlängern befunden:

1. Daß ursprünglich dem Peter Louis Tischbein, Fabrikshaber in Wien, verliehene und mittelst Zessionsurkunde vom 16. Mai 1848 an Karoline Greclius in Wien (Mariahilf Nro. 45), übergegangene Privilegium vom 5. Februar 1846, auf die Erfindung und Verbesserung, mittelst eines besonders konstruirten Kalkofens und eines eigenen Betriebsverfahrens aus jeder Gattung rohen Kalksteines mit jedem Brenn-

z surowego kamienia wapiennego każdego gatunku, uzyskiwać wszelkiem paliwem wypalane, do roszutowania kruszców przydatne wapno, w jakiej kto chce ilości, i taniiej, jak dotychczas; na rok ósmy.

2. Przywilej Ludwikowi d'Orth i Leopoldowi Stephanowi, obywatelowi i właścicielowi domu w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 139), pierwotnie pod dniem 16. Lutego 1847 nadany, a pod dniem 16. Sierpnia 1849 na wyłączną własność drugiego przelany, opiewający na wynalazek postępowania w robieniu z guttaperchy trzewików, butów i innego obuwia z jednej sztuki, jakoteż podszyw i przyszyw w całych skórach; na rok siódmy.

3. Przywilej Antoniemu Riemerschmidowi z Morawy, fabrykantowi spirytusów wyskoków i octu, Krzysztofowi Fürgangowi, chemikowi z Aachen z Królestwa Würtemburskiego, i Janowi Chrzecielowi Viglowi w Mnienowie, dnia 18. Marca 1850 pierwotnie nadany, a mocą cesyj z dnia 3. Czerwca 1850, i z dnia 13. Listopada 1852 na wyłączną własność Antoniego Riemerschmida przelany, opiewający na wynalazek i ulepszenie w uwalnianiu spirytusu od przyswędu; na rok czwarty.

4. Przywilej Józefowi Hermaindowi, posiadaczowi hamerni narzędzi żelaznych w Miesenbach, w Dolnej Austrii, pod dniem 22. Lutego 1843 nadany na poprawę w hartowaniu narzędzi stałą nakładanych; na rok jedynasty.

Baumgartner m. p.

materiale einen gebrannten, auch zum Rösten von Erzen anwendbaren Kalk in jeder beliebigen Quantität und wohlfeiler als bisher zu erzeugen; — auf das achte Jahr.

2. Das ursprünglich dem Louis von Orth und dem Leopold Stephan, Bürger und Hauseigenthümer in Wien (Leopoldstadt No. 139) verliehene, und unterm 16. August 1849 in das Alleineigenthum des Letzteren übergegangene Privilegium vom 16. Februar 1847, auf die Erfindung eines Verfahrens, aus Gutta-Percha Schuhe und Stiefeln und andere Fußbekleidungen in einem Stücke, sowie auch Sohlen- und Oberleder in Häuten zu erzeugen; — auf das siebente Jahr.

3. Das ursprünglich dem Anton Riemerschmid, Spiritus-, Weingeist- und Essigfabrikanten aus Mähren, Christoph Fürgang, Chemiker aus Ulten in Württemberg, und Johan Baptist Bigl, in München verliehene, und mittelst Besißionsurkunde vom 3. Juni 1850 und 13. November 1852 in das Alleineigenthum des Anton Riemerschmid übergegangene Privilegium vom 18. März 1850, auf eine Erfindung und Verbesserung in der Weingeist-Entfäuselung; — auf das vierte Jahr.

4. Das Privilegium des Joseph Herrmann, Besitzers eines Zeughammers zu Miesenbach in Nieder-Oesterreich, auf eine Verbesserung im Härten der stahlplattirten Werkzeuge vom 22. Februar 1843; — auf das elfte Jahr.

Baumgartner m. p.

Dziennik rządowy

dla
kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Ówieczimskiem i Zatorskiem, tudzież z Wielkiem
Księstwem Krakowskiem.

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część XVII.

Wydana i rozesłana dnia 27. Sierpnia 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Au-
schwiz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

XVII. Stück.

Außgegeben und versendet am 27. August 1853.

135.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 17. Marca 1853, którym przywilej Marcina Ehrmanna i Jana Paula (syna) z dnia 21. Stycznia 1852, na rok drugi przedłużono.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 28. Kwietnia 1853, Nr. 33)

Ministerstwo Handlu widziało się spowodowaném, przywilej Marcinowi Ehrmannowi, c. k. profesorowi chemii w Olomuńcu, i Janowi Paulowi (synowi), kupcowi w Hohensztadt, dnia 21. Stycznia 1852 nadany na wynalazek różnego, wedle szczegółowej potrzeby używać się mogącego smarowidła do wozów, przy rozciągnięciu skuteczności jego na całe Państwo, na rok drugi przedłużyć.

Baumgartner m. p.

136.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 17. Marca 1853, którym ogłasza się doniesienie, że Adolf Hetsej spólne prawo własności do przywileju, sobie razem z Izaakiem Wittmanem pod dniem 23. Lipca 1852 nadanego, Izaakowi Wittmannowi odstąpił.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 28. Kwietnia 1853, nr. 33.)

Ministerstwo Handlu przyjęło do wiadomości doniesienie, że Adolf Hetsej prawo należącój mu spólnej własności do przywileju, sobie i Izaakowi Wittmannowi pod dniem 23. Lipca 1852 spólnie nadanego na ulepszenie sposobu mycia owiec i prania wełny, przyczém nie tylko wełna na owcach i strzyżona, ale także wszelkie z niój wyroby z wszelkiego brudu zupełnie oczyszczone być mogą, mocą aktu przed c. k. notaryuszem Doktorem Józefem Antonim Schikiem pod dniem 12. Grudnia 1852 l. 590 w Więdnii zeznanego, dotychczasowemu spólwłaścicielowi tego przywileju Izaakowi Wittmannowi, kupcowi więdnieskiemu (Leopoldszadt nr. 707) w zupełności i w tym sposobie odstąpił, że Izaak Wittmann jest teraz jedynym tego przywileju właścicielem, a zarazem akt odstąpienia tego przywileju poleciło zarejestrować w c. k. archiwum przywilejów.

Baumgartner m. p.

135.

Verordnung des Handelsministeriums vom 17. März 1853,
wodurch das Privilegium des Martin Ehrmann und Johann Paul (Sohn) vom
21. Jänner 1852, auf das zweite Jahr verlängert wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 28. April 1853, Nr. 33.)

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Martin Ehrmann, k. k. Professors der Chemie zu Olmütz, und des Johann Paul (Sohn), Handelsmanne in Hohenstadt, vom 21. Jänner 1852, auf eine Erfindung in der Erzeugung mehrerer, je nach dem besonderen Bedarfe anwendbarer Arten Wagenschmiere, auf das zweite Jahr, mit der Ausdehnung seiner Wirksamkeit auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

136.

Verordnung des Handelsministeriums vom 17. März 1853,
womit die Anzeige, daß Adolph Hetsey sein Miteigenthumsrecht an dem ihm
gemeinschaftlich mit Isak Wittmann verliehenen Privilegium vom 23. Juli 1852,
an den Isak Wittmann abgetreten habe, kundgemacht wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 28. April 1853, Nr. 33.)

Das Handelsministerium hat die Anzeige, daß Adolph Hetsey das demselben gebührende Miteigenthumsrecht an dem ihm gemeinschaftlich mit Isak Wittmann verliehenen Privilegium vom 23. Juli 1852, auf eine Verbesserung in der Schaf- und Wollwäsche, wobei nicht nur die Wolle an den lebenden Schafen und im abgeschorenen Zustande, sondern auch alle Arten von Stoffen von allem Schmutze vollkommen gereinigt werden können, laut des vor dem k. k. Notare Dr. Joseph Anton Schick vorgenommenen Rechtsaktes, ddto Wien 12. Dezember 1852 Z. 590, an den bisherigen Miteigenthümer dieses Privilegiums Isak Wittmann, Handelsmanne in Wien (Leopoldstadt No. 707), vollständig und in der Art abgetreten habe, daß nunmehr Isak Wittmann der Alleineigenthümer dieses Privilegiums ist, zur Wissenschaft genommen, und diesen Privilegiums-Uebertragungsakt einregistriren lassen.

Baumgartner m. p.

137.

**Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 26. Marca 1853,
którym przywilej Franciszka Seyfrieda z dnia 23. Lutego 1851,
na trzeci rok przedłużono.**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 28. Kwietnia 1853, Nr. 33).

Ministerstwo Handlu uznało za stosowną przywilej, Franciszkowi Seyfriedowi dnia 23. Lutego 1851 nadany na wynalazek cybuchów do fajek i cygarów z guta-perchy, na rok trzeci przedłużyć, przy rozciągnięciu skuteczności jego na całą Monarchię.

Baumgartner m. p.

138.

**Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 26. Marca 1853,
którym obwieszcza się doniesienie, jako Jan Jerzy Steininger przy-
wilej swój z dnia 14. Lipca 1851, odstąpił Franciszkowi Ksawere-
mu Sigrisowi.**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 28. Kwietnia 1853, Nr. 33).

Ministerstwo Handlu przyjęło do wiadomości doniesienie, że Jan Jerzy Steininger, obywatel i agent handlowy w Wiedniu (Wieden pod l. 933) wyłączny przywilej, sobie dnia 14. Lipca 1851 nadany na wynalazek maszyny do wybijania i przebijania dziur, kontraktem kupna z dnia 9. Marca 1853 do l. 589. przez c. k. notaryusza Dra. Jana Chrzeciela Zugshwerdta legalizowanym, Franciszkowi Ksaweremu Sigrisowi, posiadaczowi fabryki w Guntramsdorfie l. 10, zupełnie odstąpił, i poleciło według wymagania przepisów ustępstwo to zarejestrować.

Baumgartner m. p.

139.

**Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 26. Marca 1853,
którym przywilej Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hemberge-
rowi, dnia 25. Września 1851 nadany na poprawę w robieniu my-
dła, za dobrowolnem przez nich złożeniem zgasłym uznaje się.**

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 10. Maja 1853, Nr. 35.)

Ministerstwo Handlu, przyjąwszy do wiadomości doniesienie Jakóba Franciszka Henryka Hembergera, jako przywilej pięcioletni sobie na poprawę w wyrabianiu mydła dnia 25. Września 1851 nr. 7347 nadany, dobrowolnie złożył,

137.

Verordnung des Handelsministeriums vom 26. März 1853,
wodurch das Privilegium des Franz Seyfried vom 23. Februar 1851, auf das dritte Jahr verlängert wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 28. April 1853, Nr. 33.)

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Franz Seyfried, vom 23. Februar 1851, auf eine Erfindung von Tabak- und Zigarren-Pfeifenröhren aus Guttapercha, auf das dritte Jahr, mit der Ausdehnung seiner Wirksamkeit auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

138.

Verordnung des Handelsministeriums vom 26. März 1853,
womit die Anzeige, daß Johann Georg Steininger sein Privilegium vom 14. Juli 1851, an Franz Xaver Sigris abgetreten habe, kundgemacht wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 28. April 1853, Nr. 33.)

Das Handelsministerium hat die Anzeige, daß Johann Georg Steininger, Bürger und Handelsagent in Wien (Wieden Nr. 933), das ihm verliehene ausschließliche Privilegium vom 14. Juli 1851, auf die Erfindung einer sogenannten Loch- und Stoßmaschine, auf Grundlage des von dem k. k. Notare Dr. Johann Baptist Zugschwerdt legalisirten Kaufvertrages vom 9. März 1853 Z. 589, an Franz Xaver Sigris, Fabriksbesitzer in Guntramsdorf Nr. 10, vollständig übertragen habe, zur Wissenschaft genommen, und die vorschriftmäßige Einregistrierung dieser Uebertragung veranlaßt.

Baumgartner m. p.

139.

Verordnung des Handelsministeriums vom 26. März 1853,
womit das Privilegium des Jakob Franz Heinrich Hemberger vom 25. September 1851, auf eine Verbesserung in der Erzeugung der Seife, durch dessen freiwillige Zurücklegung als erloschen erklärt wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 10. Mai 1853, Nr. 35.)

Das Handelsministerium hat die Anzeige des Jakob Franz Heinrich Hemberger, daß er das ihm verliehene fünfjährige Privilegium auf eine Verbesserung in der Erzeugung der Seife vom 25. September 1851 Z. 7347 freiwillig zurückgelegt habe

polecilo stosownie do §. 29. ustawy o przywilejach sub 2. lit. c. toż zgaśnięcie zarejestrować. Opis przywileju przechowuje się w c. k. archiwum przywilejów, i jest każdemu do przejrzenia wolne.

Baumgartner m. p.

140.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 28. Marca 1853, którym przywilej Franciszka Zygmunta Hoffmanna z dnia 24. Marca 1846, na rok ósmy przedłużono.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 28. Kwietnia 1853, Nr. 33.)

Ministerstwo Handlu widziało się spowodowanem, przywilej Franciszkowi Zygmuntowi Hoffmannowi, magistrowi chirurgii, dentyście, cyrulikowi i akuszerowi, dnia 24. Marca 1846 nadany na poprawę w robieniu pasków na przepuklinę, na dalszy rok ósmy przedłużyć, przy roześciąganiu skuteczności jego na całą Monarchię.

Baumgartner m. p.

141.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 30. Marca 1853, którym dwa przywileje przedłużono.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 16. Kwietnia 1853, Nr. 30.)

Ministerstwo Handlu uznało za stosowną, przedłużyć następujące wyłączne przywileje, przy roześciąganiu ich mocy obowiązującej na całą Monarchię:

1. Przywilej Fryderyka Junga i spółnika z dnia 24. Maja 1850 na wynalazek kwintesencyi „d'eau de Cologne Ambrée“; na dalszy ciąg czwartego i piątego roku.

2. Przywilej Janowi Skrywanowi, miejskiemu kapelusznikowi w Peszcie, dnia 30. Marca 1850 nadany na ulepszenie dawania odrębnym sposobem skóry od potu u kapeluszków pilśnianych i jedwabnych; na rok czwarty.

Baumgartner m. p.

142.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 30. Marca 1853, którym obwieszcza się doniesienie, jako Józef Morawetz i Henryk August Syrrenberg przywilej z dnia 22. Grudnia 1847, pierwotnie

zur Kenntniß genommen, und die Registrierung des hiemit nach §. 29 des Privilegiengesetzes sub 2 lit. c. erloschenen Privilegiums veranlaßt. Die Privilegiumsbeschreibung befindet sich zu Jedermanns Einsicht im k. k. Privilegien-Archive.

Baumgartner m. p.

140.

Verordnung des Handelsministeriums vom 28. März 1853,

womit das Privilegium des Franz Sigmund Hoffmann vom 24. März 1846, auf das achte Jahr verlängert wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 28. April 1853, Nr. 33.)

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Franz Sigmund Hoffmann, Magisters der Chirurgie und Zahn- Wund-, und Geburtsarztes, vom 24. März 1846, auf eine Verbesserung in der Verfertigung der Bruchbänder, für die weitere Dauer des achten Jahres, mit der Ausdehnung seiner Wirksamkeit auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

141.

Verordnung des Handelsministeriums vom 30. März 1853,

womit mehrere Privilegien verlängert werden.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 16. April 1853, Nr. 30.)

Das Handelsministerium hat folgende ausschließende Privilegien, mit Ausdehnung der Wirksamkeit derselben auf den Umfang des gesammten Reiches, zu verlängern befunden:

1. Das Privilegium von Friedrich Jung und Kompagnon vom 24. Mai 1850, auf die Erfindung einer Quint-Essenz „d'eau de Cologne Ambrée“; — auf die weitere Dauer des vierten und fünften Jahres.

2. Das dem Johan Strivan, bürgerlichen Hutmacher in Pesth verliehene Privilegium vom 30. März 1850, auf eine Verbesserung, Filz- und Seidenselberhüte auf eine besondere Art mit Schweißleder auszustatten; — auf das vierte Jahr.

Baumgartner m. p.

142.

Verordnung des Handelsministeriums vom 30. März 1853,

womit die Anzeige, daß Joseph Morawek und Heinrich August Syrrenberg, das ursprünglich dem Friedrich Kyritz und Heinrich August Syrrenberg verliehene, und

Fryderykowi Kyritzowi i Henrykowi Augustowi Syrrenbergowi nadany, a potem sobie na własność odstąpiony, przenieśli na Ludwika Arminga.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 28. Kwietnia 1853, Nr. 33.)

Ministerstwo Handlu przyjęło do wiadomości doniesienie, jako Józef Morawetz i Henryk August Syrrenberg przywilej z dnia 22. Grudnia 1847, na ulepszenie wyrabiania już uprzywilejowanego smarowidła do powozów i maszyn, pierwotnie Fryderykowi Kyritzowi i Henrykowi Augustowi Syrrenbergowi nadany, a potem sobie na własność odstąpiony, zeznanym przed Drem. Michałem Melkusem, notaryuszem, aktem prawnym w Wiedniu dnia 20. Grudnia 1852 l. 1127 wydanym na Ludwika Arminga, prywatyzującego w Döblingu pod l. 156, zupełnie przenieśli, i poleciło to przeniesienie w c. k. archiwum przywilejów zarejestrować.

Baumgartner m. p.

143.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 31. Marca 1853, którym Piotrowi Józefowi Kesselowi nadano wyłączny przywilej.

(W Dzienniku Rozporządzeń Ministerstwa Handlu z dnia 23. Kwietnia 1853, Nr. 31.)

Ministerstwo Handlu widziało się spowodowaném, na podstawie postanowień najwyższego patentu o przywilejach z dnia 15. Sierpnia 1852 Piotrowi Józefowi Kesselowi, mechanikowi i inżynierowi w Ćwikowie, w Saksonii, teraz w Wiedniu przebywającemu, nadać na lat pięć wyłączny przywilej na wynalazek narządów do palenia gazem pod kotłami parowymi, panwiami do warzenia, piecami do topienia, w cegielniach i t. p., jakoteż na szczególne przyrządy do palenia gazem z koaksów piecowych. Opis wynalazku, tajemnicą być mającego, złożony jest w c. k. archiwum przywilejów. Wynalazek ten jest w Królestwie Saskiem, zacząwszy, od dnia 17. Grudnia 1852, na la pięć uprzywilejowany (l. 1736—H.).

Baumgartner m. p.

seitdem in ihr Eigenthum übergegangene Privilegium vom 22. Dezember 1847, an Ludwig Arming übertragen haben, kundgemacht wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 28. April 1853, Nr. 33.)

Das Handelsministerium hat die Anzeige, daß Joseph Moraweg und Heinrich August Syrenberg das ursprünglich dem Friedrich Kyritz und Heinrich August Syrenberg verliehene, und seitdem in ihr Eigenthum übergegangene Privilegium vom 22. Dezember 1847, auf eine Verbesserung in der Erzeugung der bereits privilegierten Wagen- und Maschinen-Schmiere, laut des vor dem Notare Dr. Michael Melkus vorgenommenen Rechtsaktes ddo. Wien 20. Dezember 1852 Z. 1127, an Ludwig Arming, Privatier in Döbling No. 156, vollständig übertragen haben, zur Wissenschaft genommen und diese Uebertragung in dem k. k. Privilegien-Archive vorschriftsmäßig einregistriren lassen.

Baumgartner m. p.

143.

Verordnung des Handelsministeriums vom 31. März 1853,
womit dem Peter Joseph Kefels ein ausschließendes Privilegium verliehen wird.

(Im Verordnungsblatte des Handelsministeriums vom 23. April 1853, Nr. 31.)

Das Handelsministerium hat dem Peter Joseph Kefels, Mechaniker und Ingenieur zu Zwickau in Sachsen, derzeit in Wien, ein ausschließendes Privilegium auf eine Erfindung von Vorrichtungen zur Gasfeuerung für Dampfkessel, Siedepfannen, Schmelzöfen, Ziegeleien u. s. w., sowie auf eigenthümliche Einrichtungen zur Heizung mit Koaksöfengasen, auf Grundlage der Bestimmungen des Allerhöchsten Privilegienpatentes vom 15. August 1852, auf die Dauer von fünf Jahren zu verleihen befunden. Die geheimzuhaltende Privilegiumsbeschreibung wird im k. k. Privilegien-Archive aufbewahrt. Diese Erfindung ist im Königreiche Sachsen seit dem 17. Dezember 1852 auf die Dauer von fünf Jahren privilegiert (Z. 1736—5.).

Baumgartner m. p.

Dziennik rządowy

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi wraz z Księstwami Oświęcimskim i Zatorskim, tudzież z Wielkiem Księstwem Krakowskim.

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część XVIII.

Wydana i rozesłana dnia 9. Września 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwiz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

XVIII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 9. September 1853.

144.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 7. Kwietnia 1853,

obowiązujące Galicyę z Krakowem i Bukowiną,

którem obwieszcza się, że wysokie Ministerstwo Handlu zastrzegło sobie nadawanie korporacyom praw rękodzielniczych.

Wysokie Ministerstwo Handlu, po szczególnym wypadkiem spowodowane, oznajmiło Rządowi krajowemu dekretem z dnia 28. Marca l. 2511, jako zastrzegło sobie bezpośrednio nadawanie praw rękodzielniczych korporacyom, nawet tam, gdzie chodzi o prawa takowe, których nadanie szczególnym osobom zależy od władz zwyczajnie do tego upoważniających.

Gołuchowski m. p.

145.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 13. Kwietnia 1853,

wydane do wszystkich Urzędów obwodowych (za równoczesnym uwiadomieniem Wydziału Stanowego i udzieleniem odpisu dla krakowskiej Komisji gubernialnej, ku dalszemu zarządzeniu w tamecznej ziemi),

o opędzaniu kosztów transportowania wychowañców z naukowych zakładów wojskowych, dla swój niezdolności oddalanych.

Podług odezwy z dnia 27. Marca 1853 l. 918-B. a., którą przewodnicząca naukowym zakładom wojskowym Sekeya najwyższej głównej Komendy wojsk, jak o tém reskrypt wysokiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 6. b. m. l. 9208-454 opiewa, do tegoż Ministerstwa przesłała, wydatek łożony na wychowañców wojskowych zakładów naukowych, którzy po wykluczeniu ztamtąd dla swój niezdadności do domu odwożeni bywają, nie może, jeśli takowi wychowañce są na fundacyi stanowej lub prywatnej, być na najwyszy skarb narzuconym.

Ten zatem wydatek mają ponosić dotyczące fundacye stanowe i prywatne; koszta więc podróży, przedwczesnem wydaleniem takich wychowañców spowodowane, będą liczone na karb pomienionych fundacyj stanowych i prywatnych.

Powetowania tych wydatków tém mniej mogą ulegać jakowej trudności, ile że oszczędzenie, z takiego wcześniejszego wystąpienia wynikające, idzie na korzyść funduszu stanowych i prywatnych fundacyj.

Podług tego należy się ściśle w razach wydarzających się zachowywać.

Gołuchowski m. p.

144.

Erlaß des Landesguberniums vom 7. April 1853,

gültig für Galizien mit Krakau und die Bukowina,

womit bekannt gemacht wird, daß das hohe Handels-Ministerium sich die Ertheilung der gewerblichen Rechte an Körperschaften vorbehalten habe.

Das hohe Handels-Ministerium hat laut Dekrets vom 28. März J. 2511 aus Anlaß eines speziellen Falles anher bedeutet, daß Hochdasselbe sich die Ertheilung der gewerblichen Rechte an Körperschaften unmittelbar vorbehalten habe, wenn es sich auch um solche Gewerbrechte handelt, deren Verleihung an einzelne Personen in der Regel den gewöhnlichen, Gewerbe verleihenden Behörden zusteht.

Goluchowski m. p.

145.

Erlaß des Landesguberniums vom 13. April 1853,

an sämtliche Kreisämter (unter gleichzeitiger Eröffnung an den landständischen Ausschuß und Mittheilung einer Abschrift an die Gubernial-Kommission in Krakau, zur weiteren Verfügung im dortigen Gebiete),

wegen Bestreitung des Kostenaufwandes für den Transport der aus den Militär-Bildungs-Anstalten entfernten untauglichen Zöglinge.

Nach einer dem hohen Ministerium des Innern laut Erlasses vom 6. I. M. J. 9208-454, von der Sekzion für Militär-Bildungs-Anstalten beim allerhöchsten Armee-Ober-Kommando vom 27. März 1853 J. 918-B. a. gemachten Eröffnung kann der Kostenaufwand, welcher durch die Entfernung ungeeigneter Zöglinge aus der Militär-Bildungs-Anstalten, in Bezug auf den Transport derselben zu ihren Angehörigen entsteht, gegenüber den ständischen und Privat-Stiftungen dem Aerar nicht aufgebürdet werden.

Dieser Kostenaufwand ist daher auf die betreffenden ständischen und Privatstiftungen zu übernehmen, und es werden die Reisekosten, durch vorzeitige Entfernung eines solchen Zöglings verursacht, den ständischen und Privatstiftungen zugerechnet werden.

Die Einbringung dieser Auslagen kann um so weniger einem Anstande unterliegen, als die durch den früheren Austritt sich ergebende Ersparung dem ständischen und Privat-Stiftungsfonde zu Guten kommt.

Wornach sich in vorkommenden Fällen genau zu achten ist.

Goluchowski m. p.

Rozporządzenie Namiestnikowskie z dnia 14. Kwietnia 1853,

wydane do wszystkich Urzędów obwodowych łącznie z Bukowiną, (za jednoczesnym udzieleniem odpisu tegoż Naczelnikowi Komisji gubernialnej w Krakowie, dla dalszego zarządzenia w tamtejszej ziemi),

o wydawaniu paszportów do Węgier i Królestwa Polskiego urlopowanym w Galicyi żołnierzom.

W załączeniu otrzymuje Urząd obwodowy odpis rozporządzenia, udzielonego Rządowi krajowemu reskryptem wysokiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 5. Kwietnia r. b. l. 2996, a od Ministerstwa Wojny pod względem wydawania paszportów do Węgier i Królestwa Polskiego dla urlopowanych w Galicyi żołnierzy, do galicyjskiej krajowej Komendy wojskowej wydanego, dla wiadomości i uwiadomienia podwładnych urzędów w celu utrzymywania tych urlopników w ewidencji.

Gołuchowski m. p.

Alegat do liczby 146.

Rozporządzenie Ministerstwa Wojny z dnia 22. Marca 1853, K. 1821,

wydane do krajowej Komendy wojskowej we Lwowie.

Na zapytanie Komendy okręgu werbowniczego pieszego pułku Weldena, sprawozdaniem z dnia 24. p. m. Q. 1586 do decyzji przelożone, czyli i o ile urlopowanym w tamtejszym okręgu żołnierzom można na ich prośbę wydawać paszporty do Węgier i do Królestwa Polskiego nawet na dłużej, niż na trzy miesiące, uznało Ministerstwo Wojny w skutek najwyższej uchwały Jego C. K. Apostolskiej Mości z dnia 17. Marca 1853 za stosowną, wydać następujące postanowienia:

Urlopowanym w Galicyi żołnierzom należy nadal wydawać potrzebne paszporty do Węgier, podobnie jak do innych krajów koronnych, stosownie do istniejących powszechnych przepisów o utrzymywaniu urlopników w ewidencji, a wszelkie inne ograniczenie ma ustać.

Aby zaś i żołnierzom w Galicyi urlopowanym, którzy jako flisacy na Wiśle szukając zarobku, zmuszeni są udawać się do Królestwa Polskiego, sprawić niejakie ułatwienie, upoważnia się ..... takim żołnierzom, jeżeli dłuższą i, dobrą służbą dają rękojmię swego powrotu, bezpośrednio wydawać paszporty na sześć miesięcy bez dalszego u wyższych władz zapytywania się. Gdy zatwierdzone przez Najjaśniejszego Pana postanowienia tyczą się wszystkich w Gali-

Erlaß des Statthalters vom 14. April 1853,

an sämtliche Kreisämter mit Einschluß der Bukowina, (unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift an den Vorstand der Gubernial-Kommission in Krafau, zur weiteren Verfügung im dortigen Gebiete),

bezüglich der Ertheilung von Reisepässen an die in Galizien beurlaubte Militär-Mannschaft nach Ungarn und in das Königreich Polen.

In der Anlage erhält das Kreisamt eine Abschrift der mit dem Erlasse des hohen Ministeriums des Innern vom 5. April l. J. Z. 2996 anher mitgetheilten Verordnung, welche das k. k. Kriegsministerium bezüglich der Ertheilung von Reisepässen an die in Galizien beurlaubte Mannschaft nach Ungarn und in das Königreich Polen an das galizische Landes-Militär-Kommando erlassen hat, zur Wissenschaft und weiteren Verständigung der unterstehenden Aemter wegen Evidenzhaltung dieser Urlauber.

Goluchowski m. p.

Beilage zu No. 146.

Verordnung des Kriegsministeriums vom 22. März 1853, K. 1821,

an das Landes-Militär-Kommando in Semberg.

In Folge der mit dem Berichte vom 24. v. M. D. 1586 zur Entscheidung vorgelegten Anfrage des Werbbezirks-Kommando vom Infanterie-Regimente Welben, ob und in wieferne der im dortigen Rayon beurlaubten Militär-Mannschaft über ihr Ansuchen Reisepässe nach Ungarn und in das Königreich Polen auch auf eine längere als dreimonatliche Zeit erfolgt werden dürfen, findet das Kriegsministerium in Folge Allerhöchster Entschließung Seiner k. k. Apostolischen Majestät vom 17. März 1853 die nachstehenden Bestimmungen zu erlassen:

Der in Galizien beurlaubten Militär-Mannschaft sind fortan die erforderlichen Reisepässe nach Ungarn eben so, wie in die übrigen Kronländer, in Gemäßheit der bestehenden allgemeinen Vorschriften über die Evidenzhaltung der Urlauber zu erfolgen, und es hat jede anderweitige Beschränkung aufzuhören.

Um aber auch jenen in Galizien beurlaubten Soldaten, welche als Holzflößer auf der Weichsel ihren Nahrungserwerb suchen, und dabei genöthigt sind, sich in das Königreich Polen zu begeben, einige Erleichterung zu verschaffen, wird das.....ermächtigt, derlei Leuten, wenn sie durch eine längere und gute Dienstleistung die Bürgschaft für ihre Rückkehr gewähren, die nöthigen Reisepässe auf die Dauer von sechs Monaten ohne höhere Anfrage selbst zu ertheilen. Da die Allerhöchst genehmigten Bestimmungen

cyi urlopowanych żołnierzków, należy więc wszystkie korpusy tego kraju i komendy werbownicze w sposób stosowny, o tém zawiadomić.

147.

**Okólne rozporządzenie Ministerstwa Wojny
z dnia 16. Kwietnia 1853,**

którem obwieszcza się najwyższe postanowienie z dnia 11. Kwietnia, zezwalające najlaskawiej na dodatek pochodowy po trzy krajcary dziennie jako przyczynę objadowy dla żołnierzy, umieszczonych w przemarszu sposobem koszarowym.

Jego C. K. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 11. Kwietnia 1853 dla żołnierzków, których podczas przemarszu w skarbowych, albo przez skarb najętych budynkach, w koszarach gminnych, albo do pomieszczenia wojska zupełnie urządzonych i na to przeznaczonych domach prywatnych sposobem koszarowym umieszcza się, ze względu, że w takim zakwaterowaniu nie mogą dostać objadu, jak żołnierze u mieszczan zakwaterowani, dla zrównania ich co do utrzymania z wojskiem, u mieszczan pojedynczo rozłożonem, zezwolić najlaskawiej na pochodowy dodatek objadowy po trzy krajcary dziennie, przyczyniony do zwyczajnej racyi w żołdzie, mięsie i dodatku z powodu drożyzny.

Co ku powszechnemu przestrzeganiu z tą uwagą ogłasza się, że należytość tego dodatku w zastosowaniu swoim zawisa od tych samych warunków, jak żywienie w przemarszu, i jak je szczególnie co do czasu trwania przemarszu reskryptami z dnia 20. Czerwca 1851 (Dziennik rozporządzeń dla armii nr. 74, z roku 1851) i z dnia 16. Września 1852 J. 5338 (Dziennik rozporządzeń dla armii nr. 76 z roku 1852) wyrzeczono.

Za czas upłyniony dodatku tego w rachunek kłaść nie wolno.

Bamberg m. p.

148.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 22. Kwietnia 1853,

wydane do wszystkich Urzędów obwodowych (za równoczesnem udzieleniem odpisu jego dla Komisji gubernialnej w Krakowie i dla krajowej Izby rachunkowej),

o dodaniu spiżarni i dREWUTNI dla posterunków żandarmeryi.

Z powodu zaszłej rozprawy, z której pokazało się, że w niektórych miejscach we względzie dodania spiżarni i dREWUTNI dla posterunków żandarmeryi powstały trudności z tego najgłówniej powodu, że przepis o kwaterunkach żan-

sich auf alle in Galizien beurlaubten Soldaten beziehen, so sind hievon sämtliche dortländige Truppenkörper und Werbbezirks-Kommanden entsprechend zu verständigen.

147.

Zirkular-Verordnung des Kriegsministeriums vom 16. April 1853,

wodurch die Allerhöchste Entschliessung vom 11. April 1853, mit welcher der auf dem Durchzuge kasernmäßig untergebrachten Mannschaft als Menage-Beitrag eine Marschzulage täglicher drei Kreuzer allergnädigst bewilligt wird, bekannt gemacht wird.

Seine E. E. Apostolische Majestät haben mit der Allerhöchsten Entschliessung vom 11. April 1853, der auf dem Durchzuge in ärarischen oder vom Aerar gemietheten Gebäuden, in Gemeinde-Kasernen oder für den Militärbesatz vollkommen eingerichteten und hiezu gewidmeten Privatgebäuden kasernmäßig untergebrachten Mannschaft, da ihr in dieser Bequartierung die Mittagskost gleich den bei dem Bürger untergebrachten Soldaten nicht verabreicht werden kann, als Menage-Beitrag eine Marschzulage täglicher drei Kreuzer zu den ordinären Bezügen an Löhnung, Fleisch und Theuerungsbeiträgen allergnädigst zu bewilligen geruht, um dieselbe mit den bei dem Bürger einzeln bequartierten Leuten in ihrer Subsistenz gleichzustellen.

Wovon zur allgemeinen Darnachachtung mit dem Beifügen die Verlautbarung geschieht, daß die Gebühr dieser Zulage in der Anwendung an dieselben Bedingungen, wie die Durchzugs-Verpflegung geknüpft ist, und wie sie insbesondere bezüglich der Dauer der letzteren mit den Reskripten vom 20. Juni 1851 (Armee-Verordnungs-Blatt, No. 74, Jahrgang 1851) und vom 16. September 1852 J. 5338 (Armee-Verordnungs-Blatt, Nr. 76, Jahrgang 1852) ausgesprochen wurden.

Eine nachträgliche Aufrechnung dieser Zulage darf nicht Statt finden.

Bamberg m. p.

148.

Erlaß des Landesguberniums vom 22. April 1853,

an sämmtliche Kreisämter, (unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift an die Gubernial-Kommission in Krakau und die Provinzial-Staatsbuchhaltung),

wegen Beistellung von Speisekammern und Holzlagen für die Gensd'armerie-Posten.

Aus Anlaß einer vorgekommenen Verhandlung, aus welcher entnommen wurde, daß in einigen Orten Schwierigkeiten rücksichtlich der Beistellung von Speisekammern und Holzlagen für die Gensd'armerie-Posten hauptsächlich aus dem Grunde entstanden

darmeryi z dnia 25. Lipca 1851 (Dziennik praw krajowych część XXXI., nr. 256, str. 773) przydania pomienionych lokalności wyraźnie nie nakazuje, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu się z c. k. najwyższą Władzą Policyjną uznały się spowodowanemi pod dniem 15. b. m. l. 8998 rozporządzić, iż na przyszłość przy wyszukiwaniu lub budowaniu nowych koszar żandarmeryjnych o tém pamiętać należy, aby zamierzonemu celowi odpowiednie, a na istotnej potrzebie ograniczone lokalności znajdowały się.

W koszarach teraz przez żandarmeryę zajętych, w których nie ma spiżarni lub drewni, takowe, jeżeli to bez znacznych wydatków da się uskutecznić, dodatkowo postawić należy, w przeciwnym zaś razie zamiast spiżarni kosztem gminy (funduszu krajowego) sprawić należy przynajmniej szafarnię z zamkiem, która jakich 6 stóp wysoką, 4 stóp szeroką i 2 stóp głęboką być ma, i w jednej połowie mieć powinna 4 szuflady, w drugiej 4 pułki poprzeczne, względem chowania zaś zapasów drzewa poprzestać należy na używanych dotychczas piwnicach, wozowniach składowych, komorach i tym podobnych.

Gołuchowski m. p.

149.

Rozporządzenie krajowej Dyrekcji Skarbowej z dnia 23. Kwietnia 1853,

wydane do wszystkich powiatowych Administracyj skarbowych i Urzędów podatkowych,

o postępowaniu co do należitości od weksłów, od których dodatkowa należitość opłacona być ma.

Weksle, od których w wypadkach przewidzianych w pozycyi taryfowej 113, szczególnie w wypadkach uwagi 2., umieszczonej przy pozycyi taryfowej 113 ustawy z dnia 9. Lutego, odnośnie 2. Sierpnia 1850 opłacona być ma należitość dodatkowa, należą do dokumentów warunkowo stemplowi ulegających; jakoż do nich zastosowane być ma w zupełności rozporządzenie wysokiego Ministerstwa Skarbu z dnia 30. Czerwca 1852 l. 21349-1450, reskryptem tu-tejszym z dnia 27. Sierpnia 1852 l. 33701 (Dziennik praw krajowych część XXXIII., nr. 219, str. 542) ogłoszone, niemniej §§. 22. i 26. ustawy o należitościach.

Co w skutek reskryptu wysokiego c. k. Ministerstwa Skarbu z dnia 13. Lutego 1853 l. 5330-435, dla wiadomości i zachowania ogłasza się.

Krajewski m. p.

sind, weil die Genösd'armerie Bequartierungs-Vorschrift vom 25. Juli 1851 (Landesgesetzblatt, XXXI. Stück, Nr. 256, Seite 773) die Beistellung jener Räumlichkeiten nicht ausdrücklich vorschreibt, hat das Ministerium des Innern im Einvernehmen mit der k. k. obersten Polizei-Behörde unterm 15. I. M. Z. 8998 anzuordnen befunden, daß bei künftiger Ausmittlung oder Erbauung neuer Genösd'armerie-Kasernen auf das Vorhandensein von, dem beabsichtigten Zwecke entsprechenden, auf den wirklichen Bedarf beschränkten Räumlichkeiten Rücksicht genommen werden soll.

Bei den gegenwärtig benützten Genösd'armerie-Kasernen, in welchen eine Speisekammer oder Holzlage mangelt, sind selbe, falls es ohne bedeutenden Kostenaufwand geschehen kann, nachträglich beizustellen, im entgegengesetzten Falle aber ist statt der Speisekammer, wenigstens ein sperrbarer Speisekasten auf Kosten der Gemeinden (des Landesfondes) beizustellen, welcher nach Wiener Maß etwa 6 Schuh hoch, 4 Schuh breit und 2 Schuh tief zu seyn, und auf der einen Hälfte 4 Schublade, auf der andern 4 Quersächer zu enthalten hat, während bei Aufbewahrung der Holzvorräthe sich mit der bisher üblichen Benützung von Kellern, Wagenschuppen, Magazinen und dergleichen zu begnügen ist.

Goluchowski m. p.

149.

Erlaß der Finanz-Landes-Direktion vom 23. April 1853,

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen und Steuerämter,

über die Gebührenbehandlung der Wechsel, von welchen eine Nachtragsgebühr zu entrichten ist.

Wechsel, von welchen in den in der Tarif-Post 113 vorgesehenen Fällen, insbesondere in den Fällen der Anmerkung 2 der Tarif-Post 113 des Gesetzes vom 9. Februar und rücksichtlich 2. August 1850 eine Nachtragsgebühr zu entrichten ist, gehören unter die bedingt stempelpflichtigen Urkunden, und es hat auf sie die mit dem hierortigen Erlasse vom 27. August 1852 Z. 33701 (Landesgesetzblatt, XXXIII. Stück, Nr. 219, Seite 542) kundgemachte Verordnung des hohen k. k. Finanz-Ministeriums vom 30. Juni 1852 Z. 21349/1450, so wie die §§. 22 und 26 der Gebührengesetze volle Anwendung.

Dies wird in Folge Erlasses des hohen k. k. Finanz-Ministeriums vom 13. Februar 1853 Z. 5330/435 zur Wissenschaft und Darnachachtung kundgemacht.

Krajewski m. p.

150.

Rozporządzenie Namiestnika z dnia 28. Kwietnia 1853,

wydane do Naczelników wszystkich obwodów, tudzież Dyrekcji Policji we Lwowie i w Krakowie, (za równoczesnym udzieleniem odpisu tegoż Naczelnikowi Komisji gubernialnej w Krakowie, Sądowi apelacyjnemu, krajowej Dyrekcji skarbowej, krajowej Władzy szkolnej, krajowej Izbie rachunkowej, Dyrekcji pocztowej, krajowemu Urzędowi mennicznemu i Urzędowi dochodów loteryjnych).

którem ponawia się istniejące najwyższe przepisy, mocą których posady sług przy władzach monarchicznych przedewszystkiem zdatnym ludziom wojskowym stanu inwalidów, za uprzedniem porozumieniem się z dotyczącą krajową Komendą wojskową, nadawane być powinny.

Podług reskryptu wysokiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 31. Marca r. b. za l. 4888 zdarzały się wypadki, że posady sług przy Władzach rządowych, wbrew brzmieniu istniejących w tym względzie najwyższych przepisów, takim także ludziom nadawane bywają, którzy w wojsku nie służyli.

Stosownie do powołanego reskryptu, istniejące najwyższe przepisy, a mianowicie najwyższe postanowienia z dnia 14. Grudnia 1797, z dnia 26. Listopada 1801, z dnia 29. Czerwca 1823 i z dnia 29. Maja 1835, podług których posady sług przedewszystkiem zdatnym inwalidom patentowym, dalej inwalidom dokumentami rezerwacyjnemi opatrzonym, następnie półinwalidom i t. d., nie zaś ludziom, którzy nigdy w wojsku nie służyli, nadawane być powinny, i że w wypadkach opróżnienia posad służebnych, Władze rządowe, do obsadzenia ich upoważnione, o wymienienie zdolnych do tego ludzi, do właściwej krajowej Komendy wojskowej, udawać się mają, przywodząc ..... WMCPanu ku najściślejszemu zachowaniu z tym dokładem na pamięć, że wedle wysokiego zalecenia przełożony każdej Władzy za seisle dopełnienie tych postanowień surowo odpowiedzialnym zostaje.

Gołuchowski m. p.

151.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 30. Kwietnia 1853,

wydane do wszystkich Urzędów obwodowych (za równoczesnym udzieleniem odpisu tegoż Naczelnikowi gubernialnej Komisji w Krakowie),

że nie potrzeba pozwolenia wychodźstwa dla kobiet poddanych bawarskich w razie zawieranych z cudzoziemcami ślubów małżeńskich.

Według oznajmienia c. k. Ministerstwa Spraw Zewnętrznych z dnia 26. Stycznia r. b. oświadczył Rząd królewsko-bawarski, że nadal kobiety tameczne

150.

Erlaß des Statthalters vom 28. April 1853,

an sämtliche Kreisvorsteher, dann an die Vorsteher der Polizei-Direktionen in Lemberg und Krakau, (unter gleichzeitiger Mittheilung an den Vorstand der Subertal-Kommission in Krakau, das Appellations-Gericht, die Finanz-Landes-Direktion, Landes-Schulbehörde, Provinzial-Staatsbuchhaltung, Post-Direktion, das Landes-Münz-Probieramt und Lotto-Gefällenamt),

wodurch die bestehenden Allerhöchsten Vorschriften, nach welchen die Dienerschaftsstellen bei landesfürstlichen Behörden vor Allem an geeignete Militärs aus dem Invalidenstande, nach vorläufigem Einvernehmen mit dem betreffenden Landes-Militär-Kommando, verliehen werden sollen, erneuert werden.

Zusolge Erlasses des hohen Ministeriums des Innern vom 31. März l. J. Z. 4888 haben sich Fälle ergeben, daß Dienerschaftsposten bei landesfürstlichen Behörden gegen den Wortlaut der dießfalls bestehenden Allerhöchsten Vorschriften auch an solche Individuen verliehen worden sind, die im Militär nicht gedient hatten.

In Gemäßheit des bezogenen Erlasses bringe ich Euerer ..... die bestehenden Allerhöchsten Vorschriften und namentlich die Allerhöchsten Entschlüsse vom 14. Dezember 1797, vom 26. November 1801, vom 29. Juni 1823 und vom 29. Mai 1835, nach welchen Dienerschaftsstellen vor Allem an geeignete Patent-Invaliden, dann an, mit der Reservations-Urkunde betheiligte Invaliden, hierauf an Halbinvaliden u. s. w., niemals aber an Leute, die im Militär nicht gedient haben, verliehen werden, und in Erledigungsfällen von Dienerstellen, die zu deren Besetzung berechtigten landesfürstlichen Behörden sich an das betreffende Landes-Militär-Kommando um Namhaftmachung geeigneter Leute wenden sollen, zur genauesten Darnachachtung mit dem Beisage in Erinnerung, daß zu Folge hochortiger Weisung jeder Vorstand einer Behörde für die genaue Befolgung dieser Anordnungen strenge verantwortlich bleibe.

Goluchowski m. p.

151.

Erlaß des Landesguberniums vom 30. April 1853,

an sämtliche Kreisämter, unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift an den Vorstand der Subertal-Kommission in Krakau,

hinsichtlich der Entbehrlichkeit einer Auswanderungsbewilligung für Frauenspersonen bayerischer Staatsangehörigkeit bei ihrer Verheirathung mit Ausländern.

In Folge Mittheilung des k. k. Ministeriums des Außern vom 26. Jänner l. J. hat die königlich-bayerische Regierung erklärt, daß in Zukunft die Frauensper-

poddane, zawierając śluby małżeńskie z cudzoziemcami, pozwolenia wyjścia z kraju nadal nie potrzebują, gdyż takie zamęście uważane bywa za samoistny prawny sposób wychodźstwa.

O czém zawiadamia się ku przestrzeganiu Urząd obwodowy w skutek re-skryptu wysokiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 21. b. m. do l. 3196, z odniesieniem się do rozporządzeń gubernialnych z dnia 19. Czerwca 1831 do l. 42098 (Zbiór ustaw prow. z roku 1831, nr. 113, strona 276) i z dnia 14. Maja 1842 do l. 27598 (Zbiór ustaw prow. z roku 1842 nr. 80, strona 260).

Goluchowski m. p.

152.

Rozporządzenie krajowej Dyrekcji Skarbowej z dnia 30. Kwietnia 1853,

wydane do wszystkich powiatowych Administracyj skarbowych i Urzędów podatkowych,

z bliższém określeniem, które wydatki jako część kosztów pogrzebu uważane być mają, i że dary, które podług §. 694. powsz. Ust. cyw. nie są legatami, opłacie nie podlegają.

Kwoty, które spadkodawca z powodu swój śmierci na odprawienie mszy zadusznych na jeden raz szczególny, a więc niepowrotnie, to jest nie jako fundacyę na msze zaduszne ostatnią wolą przeznaczają, liczyć należy do kosztów katolickiego pogrzebu. Niemniej nie podlega wątpliwości, że dary dla ubogich, jakie spadkodawca wyznacza im za towarzyszenie zwłokom, i inne podobne wzajemne usługi, nie mają być poczytywane za legata, lecz za części kosztów pogrzebu, że zatem nie podpadają opłacie; tudzież że dary, które podług §. 694. powszechniej ustawy cywilnej nie mają być poczytane za legata, wprawdzie podług §. 57. ustawy o należnościach od spadku podpadającego opłacie należności nie mogą być odtrącone, ale też nie będąc legatami, przez spadkobierców bez uszczerbku wydane być muszą, a zatem że zakłady, którym ustawy przeznaczyły pewne zasiłki ze spadków, nie mogą przez należność od przeniesienia majątku co do tychże żadnego ponosić uszczuplenia.

Co skarbowej Administracji powiatowej w skutek rozporządzenia wysokiego c. k. Ministerstwa Skarbu z dnia 31. Marca 1853 l. 1500 M. S. do wiadomości i przestrzegania podaje się.

Krajewski m. p.

sonen bayerischer Staatsangehörigkeit bei ihrer Verheirathung mit Ausländern einer Auswanderungsbewilligung nicht mehr bedürfen, da eine solche Verheirathung als eine selbständige legale Art der Auswanderung betrachtet wird.

Hievon wird das Kreisamt in Folge Erlasses des hohen Ministeriums des Innern vom 21. I. M. J. 3196, mit Beziehung auf die hierortigen Erlässe vom 19. Juli 1831 J. 42098 (Provinzial-Gesetzsammlung Jahrgang 1831, Nr. 113, Seite 276) und vom 14. Mai 1842 J. 27598 (Provinzial-Gesetzsammlung Jahrgang 1842, Nr. 80, Seite 260), zur Darnachachtung in die Kenntniß gesetzt.

Goluchowski m. p.

152.

Erlass der Finanz-Landes-Direktion vom 30. April 1853,

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen und Steuerämter,

betreffend die nähere Bestimmung der Auslagen, welche als Bestandtheile der Beerdigungskosten anzusehen sind, und die Gebührenfreiheit der Gaben, welche nach §. 694 des allgem. bürgerl. Gesetzbuches keine Vermächtnisse sind.

Diejenigen Beträge, welche ein Erblasser aus Anlaß seines Todes zur Abhaltung von Seelenmessen ein für allemal, also nicht wiederkehrend oder als Messenstiftung letztwillig bestimmt, sind zu den Kosten einer katholischen Beerdigung zu rechnen. Ebenso wenig unterliegt es einem Zweifel, daß Gaben an Arme, welche von dem Erblasser für die Begleitung des Leichnams und andere ähnliche Gegenleistungen bestimmt werden, nicht als Vermächtnisse, sondern als Bestandtheile der Beerdigungskosten anzusehen sind, und daher keiner Gebühr unterliegen; ferner daß jene Gaben, welche nach §. 694 des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches nicht als Vermächtnisse anzusehen sind, zwar nach §. 57 des Gebührengesetzes von dem gebührenpflichtigen Nachlasse nicht abgeschlagen werden dürfen, aber auch, weil sie keine Vermächtnisse sind, von den Erben ungeschmäkert abgeführt werden müssen, wornach die Anstalten, welchen die Gesetze bestimmte Zuflüsse aus Nachlässen zugewiesen haben, durch die Vermögens-Übertragungsgebühr hinsichtlich derselben eine Beeinträchtigung nicht erfahren können.

Dies wird der Kameral-Bezirks-Verwaltung in Folge Erlasses des hohen k. k. Finanz-Ministeriums vom 31. März 1853 J. 1500 F. M. zur Wissenschaft und Darnachachtung kundgemacht.

Krajewski m. p.

Dziennik rządowy

dla

**kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Oświęcimskim i Zatorskim, tudzież z Wielkim
Księstwem Krakowskim.**

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część XIX.

Wydana i rozestana dnia 12. Września 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

**Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Au-
schwiz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.**

Jahrgang 1853

Zweite Abtheilung.

XIX. Stück.

Ausgegeben und versendet am 12. September 1853

Reskrypt krajowej Dyrekcji skarbowej z dnia 23. Kwietnia 1853,

wydany do wszystkich skarbowych Administracyj powiatowych i Urzędów podatkowych,
**o postępowaniu z należnościami od interesów prawnych, w skutek
 których ustępuje się jedną rzecz za drugą.**

W interesie prawnym, w skutek którego daje się jedną rzecz za drugą, mogą zajść te tylko przypadki: albo wartości rzeczy wzajemnie ustąpionych są sobie równe bez dopłaty lub przyjęcia powinności ubocznych, albo też są nierówne, a nierówność ta musi być dopłatą, przyjęciem powinności ubocznych, zobowiązaniem się do jakiejś czynności i wzajemnej czynności być wyrównana, jeżeli darowizna nie stanowi różnicy wartości.

Według uwagi do p. t. 97 ustaw o należnościach, należytość bez względu na postanowienie §. 1055 powszechnej ustawy cywilnej wymierzona być ma od połowy wartości wzajemnie zamienianych rzeczy, to jest, o ile wartości tychże rzeczy są równe, gdyż tylko z tē ograniczeniem podług pojęcia o zamianie, danego w ustawie o należnościach, w myśl tegoż zamiana się dzieje, a w razie dopłaty albo przyjęcia powinności ubocznych dla wyrównania zarazem od dopłaty albo od wartości przyjętych powinności ubocznych: z czego wynika, że podług postanowienia ustawy o należnościach, jeżeli wartość przedmiotów zamiany jest nierówna, różnica wartości podpada tēj samej należytości, co i kupno.

Jeżeli zatem podobnie jak w przypadku, który dał powód do niniejszego objaśnienia, dzieje się zamiana domów wartości 142500 złr., za dobra, wartości 70000, to w myśl ustawy o należnościach zachodzi zamiana jedynie co do wartości dwa razy 70000 złr., potrzeba więc 3½-procentową należytość od połowy, t. j. od 70000 złr. i od różnicy wartości przedmiotów zamiany, mianowicie od 72500 złr., czyli co na jedno wychodzi, podług wartości cenniejszego przedmiotu zamiany wymierzyć.

Długi, na przedmiotach zamiany ciężące mogą tylko co do oznaczenia wartości przedmiotów zamiany być uwzględnione, jeżeli już i tak nie ma innej podstawy oznaczenia wartości; nie mogą atoli stanowić przedmiotu osobnej należytości, ponieważ przyjęcie długów jest warunkiem interesu prawnego, a mimo tego należytość od wartości przedmiotów bez względu na stan dłużny opłacona być ma. Nawet i ta okoliczność, że nie wierzytelności trzecich osób, lecz własne wierzytelności osób zamianę zawierających, przyjmują się i połączeniem prawa z obowiązkiem w jednej osobie się znoszą, nie sprowadza osobnej powinności

153.

Erlaß der Finanz=Landes=Direktion vom 23. April 1853,

an sämtliche Kameral=Bezirks=Verwaltungen und Steuerämter,

über die Gebührenbehandlung der Rechtsgeschäfte, im Grunde deren eine Sache gegen eine andere überlassen wird.

Bei einem Rechtsgeschäfte, im Grunde dessen eine Sache gegen eine andere überlassen wird, können nur zwei Fälle eintreten: entweder sind die Werthe der gegenseitig überlassenen Sachen ohne Daraufzahlung oder Uebernahme von Nebenverbindlichkeiten gleich, oder sie sind ungleich und es muß deshalb durch eine Daraufzahlung oder die Uebernahme von Nebenverbindlichkeiten, Leistung und Gegenleistung ausgeglichen werden, wenn nicht eine Schenkung des Unterschiedes der Werthe stattfindet.

Nach der Anmerkung zur L. R. 97 der Gebührengesetze, ist die Gebühr ohne Rücksicht auf die Anordnung des §. 1055 des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches, von der Hälfte des Werthes der gegenseitig eingetauschten Sachen, das ist soweit die Werthe dieser Sachen gleich sind, da nur mit dieser Beschränkung nach dem über den Tausch im Gebührengesetze gegebenen Begriffe im Sinne desselben ein Tausch stattfindet, und im Falle einer Daraufzahlung oder Uebernahme von Nebenverbindlichkeiten zur Ausgleichung, nebstbei von der Daraufzahlung oder dem Werthe der übernommenen Nebenverbindlichkeiten zu bemessen, woraus sich ergibt, daß nach der Anordnung des Gebührengesetzes, wenn die Werthe der Tauschgegenstände ungleich sind, der Unterschied der Werthe derselben Gebühr, wie der Kauf, unterliegt.

Wenn daher, wie in dem Falle, welcher zu dieser Belehrung Anlaß gab, Häuser im Werthe von 142500 fl. gegen Herrschaften im Werthe von 70000 fl. vertauscht werden, so findet im Sinne des Gebührengesetzes ein Tausch nur in Absicht auf den Werth von zweimal 70000 fl. Statt, und es ist daher die $3\frac{1}{2}$ percentige Gebühr von der Hälfte, d. i. 70000 fl., und von dem Unterschiede der Werthe der Tauschgegenstände 72500 fl., oder was dasselbe ist, nach dem Werthe des werthvolleren Gegenstandes des Eintausches zu bemessen.

Die auf den Tauschgegenständen haftenden Schulden können nur in Absicht auf die Werthbestimmung der Tauschgegenstände in Betracht gezogen werden, wenn nicht ohnehin eine andere Grundlage der Werthbestimmung vorhanden ist; sie können aber kein Gegenstand einer besonderen Gebühr seyn, weil die Uebernahme der Schulden eine Bedingung des Rechtsgeschäftes ist, und die Gebühr ohnehin von dem Werthe der Sachen ohne Rücksicht auf den Schuldenstand zu entrichten kommt. Auch der Umstand, daß nicht Forderungen dritter Personen, sondern die eigenen Forderungen der den Tausch schließenden Personen übernommen und durch die Vereinigung von Recht und

placenia należności, ponieważ połączenie prawa z obowiązkiem w jednej osobie jest tylko gatunkiem możliwej wypłaty, a ta, jeżeli będzie w dokumencie opiewającym na główny interes potwierdzona, nie stanowi przedmiotu podpadającego opłacie należności.

Co w skutek rozporządzenia wysokiego c. k. Ministerstwa Skarbu z dnia 19. Marca 1853 l. 3622-289 dla wiadomości i przestrzegania ogłasza się.

Krajewski m. p.

154.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 9. Maja 1853,

wydane do c. k. galicyjskiego Trybunału Apelacyjnego,

względem dozwolonego osadzonym w więzieniach śledezych inkwizycyjnych i w domach karnych, dobrodziejstwa zajmowania się czytaniem odpowiednich książek.

Ministerstwo Sprawiedliwości w porozumieniu z c. k. Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, ku objaśnieniu dozwolonego wskutek cesarskiej uchwały z dnia 22. Maja 1848, rozporządzeniem Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 29. Maja 1848 w ustępie VI. lit. b. *) dobrodziejstwa, jako osadzeni w więzieniach czytaniem odpowiednich książek zajmować się mogą, spowodowane zostało w myśl najwyższej woli, najwyższem własnoręcznem pismem z dnia 14. Kwietnia 1853 i najwyższem postanowieniem z dnia 26. Kwietnia 1853 objawionem, rozporządzić, że osadzonym w więzieniach śledezych (inkwizycyjnych) i domach karnych tylko książki treści całkiem niepodejrzanej i zgoła niepolitycznej do czytania pozwalać; żadnych zaś pism drukowych peryodycznych, (gazet, pism czasowych, dzienników i t. p.), tak więźniom pod śledztwem inkwizycyą znajdującym się, jakoteż i karę odbywającym pod żadnym warunkiem dawać nie można.

C. k. Trybunał Apelacyjny zawiadamia się o tém dodatkowo do rozporządzenia tutejszego z dnia 24. Grudnia 1852 l. 18565, dla wiadomości i zachowania z tém poleceniem, aby to rozporządzenie obwieścił wszystkim podwładnym Sądom karnym ku najściślejszemu przestrzeganiu.

Krauss m. p.

*) W Zbiorze Ustaw prowinc. galic. z r. 1848 pod l. 58

Verbindlichkeit in einer Person aufgehoben werden, bewirkt keine besondere Gebührenpflicht, weil die Vereinigung von Recht und Pflicht in einer Person nur eine Art möglicher Zahlung ist, und diese, wenn sie in der Urkunde über das Hauptgeschäft bestätigt wird, kein Gegenstand der Gebührentichtung ist.

Dies wird in Folge Erlasses des hohen k. k. Finanz-Ministeriums vom 19. März 1853 Z. 3622/289 zur Wissenschaft und Darnachachtung kundgemacht.

Krajewski m. p.

154.

Erlaß des Justizministeriums vom 9. Mai 1853,

an das k. k. galizische Appellations-Gericht,

betreffend die den Verhafteten in Untersuchungs-Gefängnissen und Strafanstalten eingeräumte Begünstigung einer angemessenen Lektüre.

Das Justizministerium hat im Einvernehmen mit dem k. k. Ministerium des Innern zur Erläuterung der in Folge kaiserlicher Entschliefung vom 22. Mai 1848 mit Justizministerial-Verordnung vom 29. Mai 1848 Absatz VI. lit. b*) den Verhafteten eingeräumten Begünstigung einer angemessenen Lektüre, im Sinne der mit Allerhöchstem Handschreiben vom 14. April 1853 und Allerhöchster Entschliefung vom 26. April 1853 kundgegebenen Allerhöchster Willensmeinung zu verordnen befunden, daß den Verhafteten in Untersuchungs-Gefängnissen und Strafanstalten bloß Bücher ganz unbedenklichen, durchaus nicht politischen Inhaltes zur Lektüre gestattet werden dürfen, alle periodische Druckschriften (Zeitungen, Zeitschriften, Journale u. s. w.) dagegen von den Untersuchungs-Gefangenen sowohl, als auch von den Sträflingen unbedingt entfernt zu halten seien.

Das k. k. Appellations-Gericht wird hievon im Nachhange zu dem hierortigen Erlasse vom 24. Dezember 1852 Z. 18565 zur Wissenschaft und Darnachachtung mit dem Auftrage in Kenntniß gesetzt, diese Verordnung den sämtlichen untergeordneten Strafgerichten zur genauesten Befolgung bekannt zu machen.

Krauß m. p.

---

*) In der galizischen Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1848 unter Nr. 58.

155.

Rozporządzenie krajowej Dyrekcji skarbowej z dnia 16. Maja 1853,

wydane do wszystkich skarbowych Administracyj powiatowych i Urzędów podatkowych,
jak pod względem wymierzenia należitości uważać sądowe oszacowanie rzeczy nieruchomości bez pośredniczenia Skarbu przedsiębiorane.

Wysokie c. k. Ministerstwo Skarbu przywiodło rozporządzeniem z dnia 14. Kwietnia 1853 l. 11098-923, z powodu poszczególnego tamże zaszłego wypadku na pamięć, że podług dekretu nadwornego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 16. Lipca 1814 l. 1094, podług ustawy sądowej zachodnio-galicyjskiej, podług ustawy lombardzko-weneckiej „regolamento del processo civile“, nakoniec podług tymczasowych ustaw procedury cywilnej dla krajów koronnych, w których ustawa o należitościach z dnia 2. Sierpnia 1850 jest obowiązującą, sądowe oszacowanie rzeczy nieruchomości dla trzeciego, który o przedsiębioraném oszacowaniu nie był naprzód uwiadomiony, nie ma mocy obowiązującej.

Zatem Administracya powiatowa, jeżeli w takim razie wyprowadzoną wartość szacunkową nie znajdzie stosowną do wymierzenia należitości, powinna stronę z prozbą jej, iżby wartość z takiego szacunku wyprowadzoną przyjęto za postawę wymiaru należitości, bez skutku odprawić.

Krajewski m. p.

156.

Rozporządzenie krajowej Dyrekcji skarbowej z dnia 16. Maja 1853,

wydane do wszystkich skarbowych Administracyj powiatowych i Urzędów podatkowych,
o postępowaniu co do należitości od spuścizny, którą na mocy testamentu odziedzicza nielegitymowane dziecię łoża nieprawego.

Wysokie c. k. Ministerstwo Skarbu, spowodowane zapytaniem, jak wymierzać należitość od spuścizny, którą po ojcu na zasadzie ostatniej woli rozporządzenia odziedzicza dziecię nieprawego łoża, podług §. 752. powszechniej ustawy cywilnej nie legitymowane, oznajmił to rozporządzeniem z dnia 12. Kwietnia 1853 l. 12695-1052 dla wiadomości i zachowania, że pozycya taryfy 106 B. a. nie zawiera żadnej różnicy między nieślubnym ojcem i nieślubną matką, a więc i dzieci nieślubne bez różnicy, czy spuścizna po ojcu czy po matce, równego postępowania doznawać mają, jeżeli tylko stosunek osobisty do spadkodawcy należyte wykazany jest.

Krajewski m. p.

155.

Erlaß der Finanz-Landes-Direktion vom 16. Mai 1853,

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen und Steuerämter,

betreffend die Berücksichtigung gerichtlicher Schätzungen unbeweglicher Sachen, welche ohne Intervenirung des Auktors vorgenommen wurden, zum Behufe der Gebührenbemessung.

Das hohe k. k. Finanzministerium hat mit dem Erlasse vom 14. April 1853 Z. 11098/923, aus Anlaß eines daselbst vorgekommenen speziellen Falles erinnert, daß nach dem Justiz-Hofdekrete vom 16. Juli 1814 Z. 1094, nach der westgalizischen Gerichtsordnung, nach dem Regolamento del processo civile und nach den provisorischen Zivil-Prozessordnungen, für jene Kronländer, in welchen das Gebühren-Gesetz vom 2. August 1850 die Wirksamkeit hat, gerichtliche Schätzungen über unbewegliche Sachen für einen Dritten, der von der Vornahme der Schätzung in Vorhinein nicht verständigt worden ist, keine rechtliche Wirkung haben.

Die Kameral-Bezirks-Verwaltung hat daher, wenn dieselbe in einem solchen Falle den zum Behufe der Gebührenbemessung erhobenen Schätzungswerth nicht angemessen findet, die Partei mit dem Ansuchen, den durch eine solche Schätzung ermittelten Werth zur Grundlage der Gebührenbemessung anzunehmen, zurückzuweisen.

Krajewski m. p.

156.

Erlaß der Finanz-Landes-Direktion vom 16. Mai 1853,

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen und Steuerämter,

über die Gebührenbehandlung des Nachlasses, welchen ein uneheliches nicht legitimirtes Kind auf Grund einer testamentarischen Verfügung erbt.

Das hohe k. k. Finanzministerium hat mit dem Erlasse vom 12. April 1853 Z. 12695/1052, aus Anlaß einer gestellten Anfrage, wie die Gebühr von dem Nachlasse, welchen ein uneheliches, nach §. 752 des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches nicht legitimirtes Kind von seinem Vater auf Grund einer testamentarischen Verfügung erbt, zu bemessen ist, zur Wissenschaft und Darnachachtung* bedeutet, daß die T. P. 106 B. a) keine Unterscheidung zwischen dem unehelichen Vater und der unehelichen Mutter enthält, und daher uneheliche Kinder ohne Unterschied, ob der Nachlaß von dem Vater oder der Mutter herrührt, gleich zu behandeln sind, wosfern das persönliche Verhältniß zum Erblasser gehörig erwiesen ist.

Krajewski m. p.

157.

**Reskrypt krajowej Dyrekcji skarbowej
z dnia 17. Maja 1853,**

wydany do wszystkich skarbowych Administracji powiatowych i Urzędów podatkowych,

**jak we względzie stempla uważać należy podania stacyj pocztowych
o darowanie kar za opóźnienie się.**

Z powodu uczynionego zapytania, jak postępować należy we względzie stempla z podaniami stacyj pocztowych o darowanie kar za opóźnienie się w przewożeniu pocztą, oznajmiło wysokie c. k. Ministerstwo Skarbu rozporządzeniem z dnia 2. Kwietnia 1853 l. 11109-924 dla wiadomości i przestrzegania, że takie podania do dyrekcji pocztowych wnoszone mają przedewszystkiem na celu wyjaśnienie i wytłumaczenie zaszłego opóźnienia się, zatém w myśl p. t. 44 lit. p) ustawy o należytościach stempłowi nie podpadają.

Rekursy zaś od ostatecznego rozstrzygnięcia dyrekcji pocztowych do wyższej władzy podpadają ustanowionemu p. t. 43. lit. h) stempłowi.

Krajewski m. p.

158.

Reskrypt Rządu krajowego z dnia 19. Maja 1853,

wydany do wszystkich Urzędów obwodowych, włącznie z Bukowiną, i do krajowej Izby rachunkowej, za równoczesnem udzieleniem odpisu Komisji gubernialnej w Krakowie,

**względem przekazywania prowizji od winkulowanych obligacyj
na żądanie urzędów loteryjnych.**

Wysokie c. k. Ministerstwo Skarbu spowodowaném zostało szczególnym wypadkiem, reskrytem z dnia 19. Kwietnia r. b. l. 11102-762, wydanym w dodatku do reskryptu swojego z dnia 16. Marca 1852 l. 4327/388, Urzędowi obwodowemu (krajowej Izbie rachunkowej) rozporządzeniem z dnia 27. Marca 1852 l. 11533 (Dziennik praw krajowych część XVII. Nr. 93), udzielonego, mocą którego pozwolono przekazywać prowizję od obligacyj winkulowanych za zgłoszeniem się urzędów i kas, z zachowaniem istniejących przepisów, w celu zapobieżenia wszelkiem omyłkom przywieść to na pamięć, że także w myśl tegoż rozporządzenia podobnemu żądaniu urzędów loteryjnych odmawiać nie należy, jeżeli okażą właściwe na kancję złożone obligacyje, a na tychże nie ma zaprenotowanej kondykei ani sądowej. ani téż administracyjnej.

O którémto rozporządzeniu Urzędowi obwodowemu (krajowej Izbie rachunkowej) dla wiadomości i zachowania oznajmia się.

Gołuchowski m. p.

157.

Erlaß der Finanz-Landes-Direktion vom 17. Mai 1853.

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen und Steuerämter,

**über die Stempelbehandlung der Gesuche der Poststationen um Nachsicht
der Retardanzstrafen.**

Auß Anlaß der Anfrage hinsichtlich der Stempelbehandlung der Gesuche der Poststationen um Nachsicht von Retardanzstrafen, wegen Verspätungen bei Postbeförderungen, hat das hohe k. k. Finanz-Ministerium mit dem Erlasse vom 2. April 1853 Z. 11109/924 zur Wissenschaft und Darnachachtung bedeutet, daß derlei Eingaben an die Post-Direktionen zunächst die Aufklärung und Erläuterung über die stattgefundene Verspätung bezielen, sonach im Sinne der L. P. 44 lit. p) des Gebühren-Gesetzes stempelfrei zu behandeln sind.

Dagegen unterliegen Rekurse gegen die definitiven Entscheidungen der Post-Direktionen an eine höhere Instanz der nach der L. P. 43 lit. h) festgesetzten Stempelgebühr.

Krajewski m. p.

158.

Erlaß des Landesguberniums vom 19. Mai 1853.

an sämtliche Kreisämter mit Einschluß der Bukowina und die Provinzial-Staatsbuchhaltung, unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift an die Subernal-Kommission in Krakau,

**betreffend die Zinsen-Ueberweisung von vinkulirten Obligazionen über Ansuchen
der Lottoämter.**

Das hohe k. k. Finanz-Ministerium hat mit dem Erlasse vom 19. April 1853 Z. 11102/762, nachträglich zu dem, dem Kreisamte (der Provinzial-Staatsbuchhaltung) mit der hierortigen Verordnung vom 27. März 1852 Z. 11533 (Landes-Gesetzblatt, XVII. Stück, Nr. 93) bekannt gegebenen hohen Finanz-Ministerial-Erlasse vom 16. März 1852 Z. 4327/388, zu Folge welchem die Zinsen-Ueberweisung von vinkulirten Obligazionen über Anmeldung der Aemter und Kassen unter Beobachtung der bestehenden Vorschriften bewilligt wurde, zur Vermeidung jeden Irrthums aus Anlaß eines speziellen Falles in Erinnerung gebracht, daß hiernach auch die Lottoämter mit derartigen Ansuchen nicht zurückzuweisen sind, wenn sie hiebei die betreffenden Kauzions-Obligazionen produziren, und auf denselben kein Verbot einer Gerichts- oder administrativen Behörde vorgemerkt ist.

Wovon das Kreisamte (die Provinzial-Staatsbuchhaltung) zur Wissenschaft und Darnachachtung in die Kenntniß gesetzt wird.

Goluchowski m. p.

Reskrypt Rządu krajowego z dnia 19. Maja 1853,

wydany do wszystkich Urzędów obwodowych, za równoczesnem udzieleniem odpisu Komisji gubernialnej w Krakowie, i e. k. krajowej Komendzie wojskowej,

którem odnowiono przepisy względem utrzymywania aresztów dominikalnych w bezpiecznym stanie, i należytego żywienia aresztantów.

Według oświadczenia e. k. krajowej Komendy wojskowej z dnia 30. Kwietnia r. b. l. 1565 zdarzyło się w ostatnich czasach znowu kilkakrotnie, że urlopnicy wojskowi, których za przestąpienia przepisów osadzono w aresztach dominikalnych, w ciągu śledztwa, przeprowadzanego z nimi w przynależnych e. k. sądach wojskowych, uzalali się na to, że podczas uwięzienia swego w aresztach dominikalnych źle byli żywieni, albo że nawet zgoła żadnego nie dostawali pożywienia; tudzież, że tacy aresztanci wojskowi często już z aresztów dominikalnych zbiegali. Urząd obwodowy ma zatem nakazać Zwierzchnościom miejscowym, ażeby utrzymywały areszty w dobrym, celowi odpowiadającym stanie, a gdzieby ze względu na zły stan aresztów obawiać się należało ucieczki aresztanta, stawiały przy nim wartę, niemniej ażeby ściśle przestrzegały przepisów o żywieniu aresztantów; przy którejto sposobności Rząd krajowy namienia w szczególności, że koszta żywienia aresztantów wojskowych, trzymanych w aresztach cywilnych, stosownie do rozporządzeń gubernialnych z dnia 9. Grudnia 1815 l. 50093 i z dnia 14. Czerwca 1818 l. 30756, skarb wojskowy Zwierzchnościom miejscowym wynagradzać powinien. Zresztą wkłada się na Urząd obwodowy z odniesieniem się do rozporządzeń gubernialnych z dnia 6. Czerwca 1821 l. 23291 *), z dnia 29. Kwietnia 1823 l. 21938 **) i z dnia 19. Października 1838 l. 62756 ***), obowiązek czuwania troskliwie nad utrzymywaniem aresztów w dobrym stanie, ścisłego rozpoznawania doniesień i zażaleń wnoszonych przeciw Zwierzchnościom miejscowym z powodu niebezpieczności aresztów, tudzież z powodu niedostarczania żywności dla aresztantów, i obejścia się z winnymi według surowości prawa.

Gołuchowski m. p.

*) Zbiór Ustaw prowinc. z roku 1821, N. 76. str. 94.

**) Tom dodatkowy do Zbioru Ustaw prowinc. N. 168. str. 147.

***) Zbiór Ustaw prowinc. z roku 1838, N. 166. str. 522.

Erlaß des Landesguberniums vom 19. Mai 1853,

an sämtliche Kreisämter, unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift an die Gubernial-Kommission in Krakau und das k. k. Landes-Militär-Kommando,

woburch die Vorschriften, wegen sicherer Verwahrung der Dominikal-Arreste und gehöriger Verpflegung der Verhafteten, erneuert werden.

Laut Eröffnung des k. k. Landes-Militär-Kommando vom 30. April 1853 Z. 1565, sind in neuester Zeit wiederholt Fälle vorgekommen, daß Militär-Urlauber, welche wegen einer Gesetzes-Übertretung in Dominikalhaft gesetzt wurden, in ihren Verhören bei den zuständigen k. k. Militär-Gerichten sich beschwerten, während ihrer Haft im Dominikal-Arreste schlecht verpflegt, oder wohl gar ohne alle Verpflegung gelassen worden zu seyn; ferner, daß solche Militär-Arrestanten schon häufig aus den Dominikal-Arresten entwichen sind. Das Kreisamt hat demnach die Ortsobrigkeiten zu beauftragen, die Arreste in einem guten, dem Zwecke entsprechenden Zustande zu erhalten, und wenn nach der Beschaffenheit der bestehenden Arreste die Gefahr der Entweichung des Verhafteten zu besorgen ist, demselben einen Wächter beizugeben; ferner die bezüglich der Verpflegung der Arrestanten bestehenden Vorschriften genau zu befolgen, wobei insbesondere bemerkt wird, daß die Verpflegskosten für die in Zivil-Arresten gehaltenen Militär-Arrestanten laut der Gubernial-Berordnungen vom 9. Dezember 1815 Z. 50093 und vom 14. Juni 1818 Z. 30756, den Ortsobrigkeiten von Seite des Militär-Aerars vergütet werden. Uebrigens wird dem Kreisamte mit Hinweisung auf die Gubernial-Berordnungen vom 6. Juni 1821 Z. 23291 ^{*)}, 29. April 1823 Z. 21938 ^{**)} und vom 19. Oktober 1838 Z. 62756 ^{***)} zur Pflicht gemacht, die Erhaltung der Arreste im guten Zustande sorgfältig zu überwachen, die vorkommenden Anzeigen und Beschwerden gegen die Ortsobrigkeiten, wegen unsicherer Arrestlokalitäten, dann wegen unterlassener Verpflegung der Verhafteten genau zu erheben und gegen die Schuldigen mit gesetzlicher Strenge zu verfahren.

Soluchowski m. p.

^{*)} Provinzial-Gesetzsammlung, Jahrgang 1821, Nr. 70, Seite 94.

^{**)} Nachtragsband zur Provinzial-Gesetzsammlung, Nr. 168, Seite 147.

^{***)} Provinzial-Gesetzsammlung, Jahrgang 1838, Nr. 166, Seite 825.

Einige der Hauptergebnisse aus dem Jahre 1883

Die vorliegende Arbeit ist eine Fortsetzung der im Jahre 1882 erschienenen Arbeit über die Eigenschaften der...

Die Untersuchungen sind in drei Hauptabteilungen eingeteilt: I. Die Eigenschaften der...

II. Die Eigenschaften der...

III. Die Eigenschaften der...

Die Ergebnisse dieser Untersuchungen sind in der folgenden Tabelle zusammengefasst:

Die Tabelle zeigt die Abhängigkeit der...

Die Ergebnisse dieser Untersuchungen sind in der folgenden Tabelle zusammengefasst:

Die Tabelle zeigt die Abhängigkeit der...

Die Ergebnisse dieser Untersuchungen sind in der folgenden Tabelle zusammengefasst:

Die Tabelle zeigt die Abhängigkeit der...

Die Ergebnisse dieser Untersuchungen sind in der folgenden Tabelle zusammengefasst:

Die Tabelle zeigt die Abhängigkeit der...

Die Ergebnisse dieser Untersuchungen sind in der folgenden Tabelle zusammengefasst:

Die Tabelle zeigt die Abhängigkeit der...

Die Ergebnisse dieser Untersuchungen sind in der folgenden Tabelle zusammengefasst:

Die Ergebnisse dieser Untersuchungen sind in der folgenden Tabelle zusammengefasst:

Die Ergebnisse dieser Untersuchungen sind in der folgenden Tabelle zusammengefasst:

Dziennik rządowy

dla

**kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Oświęcimskim i Zatorskim, tudzież z Wielkim
Księstwem Krakowskim.**

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część XX.

Wydana i rozesłana dnia 13. Września 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

**Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Aus-
schwiz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.**

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

XX. Stück.

Ausgegeben und versendet am 13. September 1853.

160.

Reskrypt Rządu krajowego z dnia 20. Maja 1853,

wydany do wszystkich Urzędów obwodowych, za jednoczesnem udzieleniem odpisu Naczelnikowi Komisji i gubernialnój w Krakowie i wydaniem takiegoż rozporządzenia do Magistratu lwowskiego.

którcm dostarczanie firanek do łózek dla koszar żandarmeryi na koszt gmin, a względnie na koszt funduszu krajowego niedopuszczalném uznano, a przytém wskazano sposób postąpienia sobie w razie, gdyby komendy półszwadronów albo plutonów żandarmeryi żądały sprawienia nienależnych rzeczy, albo nienależnych jakiegokolwiek innych nakładów.

Z powodu zaszłej rozprawy w skutek żadanego przez komendę pewnego pułku żandarmeryi dostarczenia firanek do łózek dla koszar żandarmeryi na koszt gmin, a względnie na koszt funduszu krajowego, oznajmiło wysokie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych pod dniem 14. b. m. l. 11020, w celu uchylenia wątpliwości tudzież zapobieżenia wszelkim zapytaniom w skutek zniesienia się z c. k. najwyższą Władzą Policyjną, że sprawianie, naprawa i odnawianie firanek do łózek dla koszar żandarmeryi na koszt gmin albo też funduszu krajowego nie może być dopuszczone.

Co Urzędowi obwodowemu tak dla jego własnej wiadomości, jako też dla oznajmienia tego Zwierzchnościom, w których obrębie znajdują się stacye żandarmeryi, z tcm wezwaniem czyni się wiadomo, ażeby tenże Urząd w razie, gdyby komendy półszwadronów albo plutonów żandarmeryi żądały sprawienia nowego, albo dostarczenia sprzętów, lub jakiegokolwiek innych nakładów, nie zasadzających się ani na najwyższym przepisie o kwaterunku żandarmeryi, ani na wydanych późniój rozporządzeniach, takich wymagań na własną rękę nie załatwiał, lecz aby, jeśli je uznaje godnemi poparcia, przedewszystkiém zasięgał przyzwolenia Rządu krajowego.

Gołuchowski m. p.

161.

Rozporządzenie Prezydium krajowego z dnia 22. Maja 1853,

obowiązujące dla Galicyi z Krakowskiem i dla Bukowiny,

o postępowaniu z kapsułami, jako z przedmiotem amunicyjnym.

Podług rozporządzenia wysokiego c. k. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 15. z. m. l. 1982 postanowiono zgodnie z c. k. najwyższą Władzą Po-

160.

Erlaß des Landesguberniums vom 20. Mai 1853,

an sämtliche Kreisämter, unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift an den Vorstand der Gubernial-Kommission in Krakau, und einer gleichmäßigen Verfügung an den Stadtmagistrat in Lemberg,

wodurch die Beistellung von Bettüberhängen für Gensd'armerie-Kasernen auf Kosten der Gemeinden und bezüglich des Landesfondes als unzulässig erklärt, und der Vorgang bei Anforderungen der Gensd'armerie-Flügel- oder Zugskommando's wegen neuer ungebührlichen Anschaffungen oder sonstigen Auslagen bestimmt wird.

Aus Anlaß einer vorgekommenen Verhandlung über die von einem Gensd'armerie-Regimentskommando angesprochene Beistellung von Bettüberhängen für die Gensd'armerie-Kasernen auf Kosten der Gemeinden und bezüglich des Landesfondes, hat das hohe Ministerium des Innern unterm 14. I. M. Z. 11020, zur Beseitigung von Zweifeln oder allfälligen Anfragen, zu Folge gepflogenen Einvernehmens mit der k. k. Obersten Polizeibehörde bekannt gegeben, daß die Anschaffung, Herstellung und Erneuerung von Bettüberhängen für die Gensd'armerie-Kasernen auf Kosten der Gemeinden oder des Landesfondes nicht zulässig ist.

Hievon wird das Kreisamt zur Wissenschaft und Verständigung der Obrigkeiten, in deren Bereiche Gensd'armerie-Stationen sich befinden, mit der Aufforderung in die Kenntniß gesetzt: im Falle von den Gensd'armerie-Flügel- oder Zugskommando's Anforderungen wegen neuer Anschaffungen oder wegen Beistellung von Einrichtungsstücken oder sonstigen Auslagen gestellt werden, - welche weder in der Allerhöchsten Gensd'armerie-Einquartierungs-Vorschrift, noch in den nachträglich erlassenen Verordnungen gegründet sind, in derlei Anträge nicht selbst einzugehen, sondern wenn dasselbe den Anspruch zu unterstützen findet, vor Allem erst die hierortige Genehmigung hiezu einzuholen.

Golachowski m. p.

161.

Verordnung des Landes-Präsidiums vom 22. Mai 1853,

gültig für Galizien mit Krakau und für die Bukowina,

wegen Behandlung der Kapseln (Blindbüchsen) als Munitionsgegenstand.

Laut hohen Erlasses des k. k. Ministeriums des Innern vom 15. v. M. Z. 1982 ist im Einvernehmen mit der k. k. Obersten Polizeibehörde bestimmt worden, daß

licyjną, iż kapsuły należą do przedmiotów amunicyi; iż zatem postanowienia najwyższego patentu o broni z dnia 24. Października 1852, (Dziennik praw Państwa z r. 1852, Cz. LXVII i Dzień. praw kraj. Cz. XLII, n. 304), jakoteż przepisu wykonawczego z dnia 29. Stycznia 1853, l. 382. (Dzien. praw Państwa z r. 1853, Część VI. i Dzień. rządowy krajowy Oddział I. Cz. VI. n. 17), które wręcić w myśl obwieszczenia Prezydyum krajowego z dnia 15. z. m. l. 2344, (Dzien. rządowy, Oddział II, Cz. XIV, n. 126), w Galicyi z Krakowskiem i Bukowiną przez czas trwającego stanu wyjątkowego uprzednio jeszcze w zawieszeniu zostają, także i co do tego artykułu się odnoszą.

Gołuchowski m. p.

162.

Reskrypt Rządu krajowego z dnia 25. Maja 1853,

wydany do wszystkich Urzędów obwodowych i Sądów karnych łącznie z Bukowiną, do Zarządu domu karnego i Magistratu lwowskiego, za równoczesnem udzieleniem odpisu tegoż Komisji gubernialnej w Krakowie i do c. k. Trybunału Apelacyjnego,

o dawaniu i powetowaniu drugiej talii, w razie jeśli zbrodzień cywilny przez żandarmeryę przystawiony, atoli przed osądzeniem z aresztu śledczego zbiegły, przez żandarmeryę na nowo przystawionym i następnie osądzonym zostanie.

Z powodu uczynionego zapytania, czy w razie, gdy osoba ze stanu cywilnego, z powodu popełnionej zbrodni przez żandarmeryę przystawiona, atoli przed osądzeniem z aresztu śledczego zbiegła, i znowu przez żandarmeryę dostawioną, a następnie osądzoną zostanie, za takową ustanowioną talia podwójnie żądaną być może, wydała c. k. najwyższa Władza Policyjna, podług oświadczenia wysokiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 15. b. m. l. 11948, za porozumieniem się z c. k. Ministerstwem Sprawiedliwości i c. k. Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, tak w tym względzie, jak i względem uzyskania zwrotu drugiej talii, do Komendy żandarmeryi rozporządzenie tu w odpisie załączone, które Urzędowi obwodowemu, (Sądowi karnemu, Zarządowi domu karnego, Magistratowi) dla wiadomości i zachowania udziela się.

Gołuchowski m. p.

Kapseln (Zündhütchen) zu den Munizionsgegenständen gehören, und daß demnach die Bestimmungen des Allerhöchsten Waffenpatentes vom 24. Oktober 1852 (Reichs-Gesetzblatt vom Jahre 1852, LXVII. Stück, und Landes-Gesetzblatt, XLII. Stück, Nr. 304), so wie der dießfälligen hohen Vollzugsvorschrift vom 29. Jänner 1853 Z. 382 (Reichsgesetzblatt vom Jahre 1853, VI. Stück, und Landes-Regierungsblatt, erste Abtheilung, VI. Stück, Nr. 17), welche übrigens im Sinne der hierortigen Kundmachung vom 15. v. M. Z. 2344 (Landes-Regierungsblatt, zweite Abtheilung, XIV. Stück, Nr. 126) in Galizien mit Krakau und in der Bukowina für die Dauer des Ausnahmezustandes vorläufig noch suspendirt bleiben, auch auf diesen Artikel Anwendung finden.

Soluchowski m. p.

162.

Erlaß des Landesguberniums vom 25. Mai 1853.

an sämtliche Kreisämter und Strafgerichte mit Einschluß der Bukowina, die Strafhauverwaltung und den Stadtmagistrat in Lemberg, unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift an die Gubernial-Kommission in Krakau und das k. k. Appellations-Gericht,

über die Verabreichung und Einbringung der zweiten Taglia, wenn ein durch die Gensd'armie eingelieferter, vor der Aburtheilung jedoch aus der Untersuchungshaft entwichener Zivilverbrecher durch die Gensd'armie neuerdings eingebracht und sohin abgeurtheilt wird.

Aus Anlaß einer vorgekommenen Anfrage, ob in dem Falle, wenn ein durch die Gensd'armie wegen eines Verbrechens eingeliefertes, vor der Aburtheilung jedoch aus der Untersuchungshaft entwichenen Individuum des Zivilstandes, durch die Gensd'armie neuerdings eingebracht und sohin abgeurtheilt wird, für dasselbe die festgesetzte Taglia doppelt in Anspruch genommen werden könne, hat nach Mittheilung des hohen Ministeriums des Innern vom 15. l. M. Z. 11948 die k. k. Oberste Polizeibehörde im Einvernehmen mit den k. k. Ministerien der Justiz und des Innern hierüber und über die Einbringung des Erfasses für die zweite Taglia an das Kommando der Landes-Gensd'armie die in Abschrift mitfolgende Verordnung erlassen, welche dem Kreisamte (dem Strafgerichte, der Strafhauverwaltung, dem Stadtmagistrate) zur Wissenschaft und Darnachachtung mitgetheilt wird.

Soluchowski m. p.

Allegat do nr. 162.

**Reskrypt najwyższej Władzy Policyjnej z dnia 25. Kwietnia 1853,
za l. 5216-1268 II.,**

wydany do krajowej Komendy żandarmeryi

Na zapytanie pod dniem 21. Lutego r. b. l. 1770 uczynione, czy w razie, gdy osoba stanu cywilnego przez żandarmeryę z powodu popełnionej zbrodni przystawiona, atoli przed swém osądzeniem z aresztu śledczego zbiega, powtórnie przez żandarmeryę dostawioną a następnie osądzoną zostanie, za takową, jak za dezertera ustanowiona talia podwójna żadaną być może, najwyższa Władza Policyjna widzi się spowodowaną, w porozumieniu z e. k. Ministerstwem Sprawiedliwości, tudzież z e. k. Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, Komendzie żandarmeryi, zwracając komunikat, odpowiedzieć, co następuje:

Za powtórne przystawienie inkwizyta zbiegłego z aresztu śledczego, zarówno, czy uskutecznił je tenże sam żandarm, który go pierwszą razą przyprowadził, czyli też jaki inny, należy po zapadłej prawomoceności wyroku karnego, przy zachodzących innych prawnych warunkach, wypłacić powtórnie talię za pierwsze przystawienie wymierzoną.

W razie, gdyby przystawiony przez żandarmeryę przestępca prawa po ucieczce swojej nowęj się zbrodni dopuścił, a następnie przez urchę samych lub innych żandarmów znouu ujętym i osądzonym został, za to drugie przystawienie talia stosownie do §. 92 ustawy o żandarmeryi podług wielkości zasądzonęj kary ogólnęj wymierzoną być ma.

Za pierwsze przystawienie wypłacić należy taką talię, jaka ze względu na karygodny uczynek przed pierwszém przystawieniem popełniony, tudzież na karę za taki uczynek prawem ustanowioną będzie w przyzwoitym stosunku do kary w dekrete istotnie zasądzonęj.

Talie za powtórne przystawienie zbiegłych inkwizytów wymierzone, należy wprowadzić z funduszu żandarmeryjnego wypłacić, wszakże dla uzyskania zwrotu takowych, od osób, które w tém przewiniły, udać się należy do przynależnej władzy, mianowicie, jeżeli zachodzi zbrodnia, albo przestępstwo dania pomocy, (§§. 217 i 307 ust. kar.), do Prokuratora Państwa, o ile ón jako oskarżyciel występować ma, inaczęj zaś do samego właściwego sądu, a jeżeli rzecz idzie tylko o postępowanie dyscyplinarne z nadzorującymi za ich niedbałość, która ucieczkę ułatwiła, do owęj Władzy sądowęj albo politycznęj, do któręj śledztwo dyscyplinarne należy.

Któreto postanowienia zeche Komenda oznajnić wszystkim pułkowym Komendom żandarmeryi dla wiadomości i zachowania się.

Beilage zu Nr. 162.

Erlaß der Obersten Polizeibehörde vom 25. April 1853, Z. 5216-1268 II.,

an das Kommando der Landes-Gensd'armirie.

Auf die unterm 21. Februar d. J. Z. 1770 gestellte Anfrage, ob in dem Falle, wenn ein durch die Gensd'armirie wegen eines Verbrechens eingeliefertes, vor der Aburtheilung jedoch aus der Untersuchungshaft entwichenes Individuum des Zivilstandes durch die Gensd'armirie neuerdings eingebracht und sodin abgeurtheilt wird, für dasselbe, gleichwie bei einem Deserteur die festgesetzte Taglia doppelt in Anspruch genommen werden könne, findet die Oberste Polizeibehörde im Einvernehmen mit den k. k. Ministerien der Justiz und des Innern dem Kommando unter Rückschuß des Kommunikates Nachstehendes zu eröffnen:

Für die Wiedereinbringung eines aus dem Untersuchungs-Arreste entsprungenen Inquisiten, gleichviel, ob selbe durch den nämlichen Gensd'armen, der die erste Einlieferung zu Stande brachte, oder durch einen andern erfolgte, ist nach eingetretener Rechtskraft des Strafurtheiles bei dem Vorhandensein der übrigen gesetzlichen Bedingungen, die für die erste Einbringung entfallende Taglia nochmals zu verabsolgen.

In dem Falle, wo der durch die Gensd'armirie eingelieferte Gesezübertreter nach seiner Entweichung eines neuerlichen Verbrechens sich schuldig macht, sodin durch die nämlichen oder durch andere Gensd'armen wieder festgenommen und dann abgeurtheilt wird, ist für die zweite Einbringung die Taglia in Gemäßeheit des §. 92 des Gensd'armirie-Gesezes nach der Höhe der verhängten Gesamtstrafe zu bemessen.

Für die erste Einbringung ist jene Taglia zu verabsolgen, welche mit Rücksicht auf die vor der ersten Einbringung begangene strafbare Handlung und die vom Geseze darauf verhängte Strafe nach einem angemessenen Verhältnisse zu der im Urtheil wirklich verhängten Strafe sich ergibt.

Die für die Wiedereinbringung entsprungener Inquisiten bemessenen Taglien sind zwar auch aus dem Gensd'armiriefonde flüssig zu machen, jedoch ist wegen Erlangung des Rückersages derselben von dem Schuldtragenden an die zuständige Behörde, nämlich, wenn das Verbrechen oder die Uebertretung der Vorschubleistung stattfand (§§. 217 und 307 St. G.), an den Staatsanwalt, in soferne dieser als Ankläger aufzutreten hat, sonst aber an das betreffende Gericht selbst, und wenn es sich lediglich um die Disziplinarbehandlung des Aufsichts- Personales wegen einer durch Fahrlässigkeit desselben beförderten Entweichung handelt, an jene Gerichts- oder politische Behörde sich zu wenden, welche die Disziplinar-Untersuchung zu pflegen hat.

Hievon wolle das Kommando sämtliche Gensd'armirie-Regiments-Kommanden zur Wissenschaft und Darnachachtung in Kenntniß setzen.

163.

Reskrypt Rządu krajowego z dnia 26. Maja 1853,

wydany do wszystkich Urzędów obwodowych, za równoczesnym zawiadomieniem gubernialnej Komisji w Krakowie.

jako uczniowie cywilni instytutu nauki weterynarskiej obowiązani są do służby wojskowej.

Na zapytanie, czy uczniom cywilnym w szkole instytutu nauki weterynarskiej, przy zachodzących warunkach, które dla uczących się są przepisane, służy doczesne uwolnienie od wojska, rozstrzygnęły zgodnie wysokie c. k. Ministerstwo Wojny i wysokie c. k. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, jak następuje:

Słuchacze weterynaryi, którzy nie są razem słuchaczami lub aspirantami do stopnia chirurgii albo medycyny, i którzy jako tacy mają prawo żądać uwolnienia siebie od służby wojskowej, od wstąpienia do tejże służby nie są uwolnieni.

Ze względu więc na to słuchacze weterynaryi do asenterunku przypadający, zostaną, jeżeli o to wyraźnie prosić będą, puszczeni na urlop do czasu zupełnego ukończenia całego kursu weterynarskiego pod tym warunkiem, jeżeli złożą dowody nienaganego sprawowania się i dobrego w nauce postępu.

O którym rozporządzeniu Urzędem obwodowym w skutek reskryptu wysokiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 18. b. m. l. 12523 dla własnego zachowania się i oznajmienia Zwierzchnościom stawienniczym czyni się wiadomo.

Gołuchowski m. p.

164.

Reskrypt Rządu krajowego z dnia 29. Maja 1853,

wydany do wszystkich Urzędów obwodowych, do Prokuratury Skarbu, krajowej Dyrekcji budowniczej, krajowej Dyrekcji Skarbu i gubernialnej Komisji w Krakowie,

względem podpisywania i stemplowania obwieszczeń o licytacji i przedugodnych wykazów przy wydzierżawianiu budowli drogowych i wodnych.

Z powodu zapytania, czy obwieszczenie licytacji i przedugodny wykaz przy wypuszczaniu w dzierżawę budowli drogowych i wodnych podejmujący się przedsiębiorstwa i członkowie komisji licytacyjnej podpisać powinni, i w jaki sposób należytość stempla odebraną być ma, widziało się wysokie c. k. Ministerstwo Handlu, Przemysłowości i Budowli publicznych spowodowanem, reskryptem z dnia 15. Maja 1853 l. 453 rozporządzić, iż obwieszczenia licytacji

163.

Erlaß des Landesguberniums vom 26. Mai 1853,

an sämtliche Kreisämter, unter gleichzeitiger Eröffnung an die Subernal-Kommission in Krakau,

bezüglich der Militärpflichtigkeit der Zivil-Schüler an der Lehranstalt
des Thierarznei-Institutes.

Ueber eine Anfrage, ob den Zivil-Schülern an der Lehranstalt des Thierarznei-Institutes unter den für die Studirenden vorgeschriebenen Bedingungen die zeitliche Befreiung vom Militär zustehe, haben die hohen k. k. Ministerien des Krieges und des Innern sich zu folgender Entscheidung vereinigt:

Die Hörer der Thierarzneikunde, welche nicht zugleich Hörer oder Aspiranten eines Grades der Chirurgie oder Medizin sind, und als solche die Militärbefreiung anzusprechen haben, sind vom Eintritte in das Militär nicht befreit.

Die hiernach zur Assentirung gelangenden Hörer der Thierarzneikunde werden jedoch, Falls sie ausdrücklich darum ansuchen, bis zur vollständigen Beendigung des ganzen Lehrkurses auf Urlaub belassen, unter der Bedingung, daß sie eine untadelhafte Aufführung und guten Fortgang an den Tag legen.

Hievon setzt man das Kreisamt zu Folge Erlasses des hohen Ministeriums des Innern vom 18. I. M. J. 12523 zur eigenen Darnachachtung und Verständigung der unterstehenden Stellungsobrigkeiten in die Kenntniß.

Goluchowski m. p.

164.

Erlaß des Landesguberniums vom 29. Mai 1853,

an sämtliche Kreisämter, die Finanz-Prokuratur, Landes-Baudirektion, Finanz-Landes-Direktion
und die Subernal-Kommission in Krakau,

hinsichtlich der Fertigung und Stempelbehandlung der Vizitationskundmachungen
und Vorausmaße bei Verpachtung von Straßen- und Wasserbauten.

Auß Anlaß einer Anfrage, ob die Vizitationskundmachung und das Vorausmaß bei Verpachtung von Straßen- und Wasserbauten von dem Bau-Erstehrer und den Vizitations-Kommissions-Mitgliedern zu unterschreiben, und in welcher Art die Stempelgebühr einzuhoben ist, findet das k. k. Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten mit dem hohen Erlasse vom 15. Mai 1853 Z. 453/S anzuordnen, daß die Vizitationskundmachung in Zukunft weder von den Vizitations-

na przystość ani członkowie komisji licytacyjnej, ani podejmujący się przedsiębiorstwa podpisywać nie powinni, że zatem i potrzeba stemplowania takowego ustaje.

Wykazu przedugodnego nie należy, jak to już z instrukcyi A, z roku 1851, pod l. 5980-S. dla przepisów postępowania przy wystawieniu budowli w dzierżawę, dla ułożenia kontraktów na przedsiębiorstwa budowli i dla kolaudacyi budowli drogowych i wodnych, jasno okazuje się, nabywcy ku przejrzeniu i podpisaniu wydawać, a więc ten wykaz także i stemplowi nie podpada, ponieważ ón tylko jako dokument pomocny aktu przedsiębiorstwa budowli dla użytku władz techniczno-administracyjnych służyć ma, żadnym atoli sposobem za dokument prawny służyć nie może.

Goluchowski m. p.

165.

Reskrypt krajowej Dyrekcji Skarbowej z dnia 29. Maja 1853,

wydany do wszystkich skarbowych Administracyi powiatowych, tudzież do podległych im urzędów, kass organów straży skarbowej,

względem przyjmowania obligacyj lombardzko-weneckiego Monte (banku), jako zabezpieczenie w razie borgowania podatku konsumcyjnego od piwa i wódki i podatku konsumcyjnego od cukru z płodów krajowych.

Wysokie c. k. Ministerstwo Skarbu dekretem z dnia 11. Kwietnia 1853 l. 10426, oznajmiło z powodu zaszłego przypadku, że także i obligacye lombardzko-weneckiego Monte (banku) można przyjmować jako zabezpieczenie w razie borgowania podatku konsumcyjnego od piwa i wódki i podatku konsumcyjnego od cukru z płodów krajowych.

W razie, jeżeli obligacye, ofiarowane na zabezpieczenie, opiewają na pewne imię, przyjęcie ich pod tym tylko warunkiem dopuszczone być może, jeżeli od prefektury zakładu Monte (banku) jako zabezpieczenie borgowanych należności podatku konsumcyjnego, a względnie podatku konsumcyjnego od cukru z płodów krajowych są zawinkulowane, albo zawinkulowane być mogą.

Stronie więc, proszącej o poczekanie podatku, wolno jest albo samęj zażądać winkulowania, i obligacye, ku zabezpieczeniu podatku przeznaczone, już powyższym sposobem zawinkulowane, przedłożyć powiatowej władzy skarbowej, albo też prosić o polecenie zawinkulowania ich drogą urzędową.

W tym ostatnim przypadku ma atoli strona z obligacyami złożyć oraz certyfikat od prefektury Monte, poświadczający, iż na obligacyach żadna rękoj-

Kommissions-Mitgliedern, noch von dem Ersteher zu unterfertigen ist, daher auch die Nothwendigkeit der Stempelung derselben entfällt.

Das Vorausmaß ist, wie schon aus der unter der Z. 5980/S 1851 erfolgten Instruktion A. zur Festsetzung des Verfahrens bei Bauausbietungen, Verfassung von Bauunternehmungsverträgen, und Vornahme von Kollaudirungen der Straßen- und Wasserbauten klar hervorgeht, dem Ersteher zur Einsicht und Fertigung nicht auszufolgen und ist auch nicht stempelpflichtig, weil selbes lediglich als ein Behelf des Bauaktes zum Gebrauche der technisch-administrativen Behörden zu dienen, keineswegs aber als ein rechtskräftiges Dokument zu gelten hat.

Goluchowski m. p.

165.

Erlaß der Finanz-Landes-Direktion vom 29. Mai 1853,

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen, dann die denselben unterstehenden Aemter, Kassen und Finanzwach-Organen,

betreffend die Annahme der Obligazionen des lombardisch-venezianischen Monte, als Sicherstellung bei Borgungen der Verzehrungssteuer von Bier und Branntwein und der Verbrauchs-Abgabe von Zucker aus inländischen Stoffen.

Das hohe k. k. Finanz-Ministerium hat mit dem Dekrete vom 11. April 1853 Z. 10426, aus Anlaß eines vorgekommenen Falles bedeutet, daß auch Obligazionen des lombardisch-venezianischen Monte als Sicherstellung bei Borgungen der Verzehrungssteuer von Bier und Branntwein und der Verbrauchs-Abgabe von Zucker aus inländischen Stoffen angenommen werden können.

Für den Fall, als die zur Sicherstellung angebotenen Obligazionen auf einen Namen lauten, ist deren Annahme nur unter der Bedingung zulässig, daß selbe von der „Monte-Präfektur“ als Sicherstellung geborgter Verzehrungssteuer-Gebühren, beziehungsweise der Verbrauchs-Abgabe von Zucker aus inländischen Stoffen, vinkulirt sind, oder vinkulirt werden können.

Es steht sonach der Partei, welche um die Borgung ansucht, frei, entweder die Vinkulirung selbst zu veranlassen, und die zur Sicherstellung bestimmten Obligazionen, bereits auf obige Weise vinkulirt, der Finanz-Bezirks-Behörde vorzulegen, oder aber die Veranlassung der Vinkulirung von Amtswegen nachzusuchen.

Im letztern Falle muß aber die Partei mit den Obligazionen auch ein Zertifikat der Monte-Präfektur vorlegen, worin die Freiheit der Obligazionen von jeder

nia nie ciąży, a na podstawie tego certyfikatu ma c. k. krajowa Dyrekcja Skarbowa przeprowadzić zawinkulowanie przez korespondencyę

Jeżeli zaś obligacye, ofiarowane na zabezpieczenie podatku, opiewają na okaziciela (jak się to dzieje zwykle z obligacyami ostatniej pożyczki lombardzko-weneckiej), to ostrożności, ku zabezpieczeniu Skarbu co do takich obligacyi przepisane będą dostateczne.

Co do jednej i drugiej kategorii obligacyj jest wreszcie strona obowiązana, udowodnić wysokość kursu tychże w dniu złożenia ich urzędowym spisem kursu giełdy medyolańskiej; przyjęcie onych należy zatem przyrzec pod warunkiem, jeżeli wartość odpowie kwocie zabezpieczyć się mającej.

Krajewski m. p.

Haftung nachgewiesen wird, und auf dessen Grundlage dann die k. k. Finanz-Landes-Direktion im Korrespondenzwege die Vinkulirung einleiten wird.

Kauten aber die zur Sicherstellung angebotenen Obligazionen auf Ueberbringer, (wie dieß bei den Obligazionen des letzten lombardisch-venezianischen Anlehens gewöhnlich der Fall ist), so sind die zur Sicherstellung des Merars bei derlei Obligazionen vorgeschriebenen Vorsichten genügend.

Bei beiden Kategorien der Obligazionen ist endlich die Partei verpflichtet, den Kurswerth derselben, wie er am Tage des Erlages bestanden, mittelst des offiziellen Kurszettels der Mailänder Börse nachzuweisen, und es ist daher die Annahme bedingt gegen dem zuzusichern, daß der Kurswerth dem sicherzustellenden Betrage entspricht.

Krajewski m p.

Landes-Regierungs-Blatt

Verjährung nachgewiesen wird und auf festem Grundsatze kann die f. l. Verjährung-
Kategorie im Civilrechte als Verjährung angesehen werden.

Es ist aber die zur Sicherstellung angebotenen Leistungen auf Verdringung
nicht nur die von den Verjährungen hergehenden, sondern auch die von den
Verjährungen hergehenden, welche die Sicherstellung des Verjährung des Civilrechts
angehen vornehmlich zu berücksichtigen sind.

Bei diesen Kategorien der Verjährungen ist nicht die Verjährung der Verjährung, den
Kategorien nach, wie er am Tage der Verjährung besteht, mittelst der Verjährung
Kategorien der Verjährung hergehenden, und es ist daher die Verjährung der Verjährung
gegen den Verjährung, daß der Verjährung zum Verjährung der Verjährung mittelst der

Verjährung in p.

Dziennik rządowy

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Oświęcimskiem i Zatorskim, tudzież z Wielkiem
Księstwem Krakowskim.

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część XXI.

Wydana i rozesłana dnia 1. Października 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern
Muschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

XXI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 1. October 1853.

166.

**Obwieszczenie Komisji gubernialnej w Krakowie
z dnia 2. Czerwca 1853,**

**o pozwoleniu, potrzebném do zawarcia związku małżeńskiego u ży-
dów w Wielkiem Księstwie Krakowskiém.**

Uczynioném zostało zapytanie, który Urząd w W. Ks. Krakowskiém, gdy tamże nie istnieje Urząd obwodowy, udzielać ma pozwolenie, paragrafem 124. powszechnój ustawy cywilnej do zawarcia przez starozakonnych ważnego związku małżeńskiego wymagane.

Gdy obecnie mocą rozporządzenia W. C. K. Ministerjum Spraw Wewnętrznych z dnia 19. Maja 1853 Nr. 3139/M. S. W. wedle Obwieszczenia c. k. Komisji gubernialnej z dnia 21. z. m. Nr. 2410 praes., Rada Administracyjna w Krakowie znosi się, i w jej miejsce dla okręgu Krakowskiego c. k. Urząd obwodowy zaprowadzonym zostaje, dalej wstępujący w miejsce Rady miasta Krakowa Magistrat bezpośrednio c. k. Komisji gubernialnej jest podporządkowany; przeto Wysokie c. k. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych rozporządziło pod dniem 30. Maja b. r. Nr. 6443/118, że nadal potrzebne według §. 124. powszechnój ustawy cywilnej do zawarcia przez starozakonnych ważnego związku małżeńskiego pozwolenie dla Okręgu Krakowskiego, od Urzędu obwodowego, dla Miasta Krakowa zaś od Komisji gubernialnej Krakowskiej udzielaném być ma.

Mercandin m. p.

167.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 4. Czerwca 1853,

wydane do wszystkich Urzędów obwodowych, za równoczesném oznajmieniem Magistratowi lwowskiemu i
udzieleniem odpisu Komisji gubernialnej w Krakowie ku dalszemu zawiadomieniu podległych jej władz
w tamecznej Ziemi,

**którem kwaterowanie wojska w koszarach żandarmeryi uznano za
nie mogące być dopuszczoném.**

W jednym z okręgów pułku żandarmeryi miał się zdarzyć przypadek, że podczas przechodu wojska przeznaczono kwaterę dla wojskowych także w koszarach żandarmeryi.

Gdy podług rozporządzenia c. k. Inspekcji żandarmeryi z dnia 15. Maja r. b. l. 1511, wydanego do pułkowej Komendy żandarmeryi, kwaterunek wojska w koszarach żandarmeryi dopuszczony być nie może, przeto uwiadamia się o tém c. k. Urząd obwodowy dla przestrzegania i uwiadomienia o tém Zwierzchności miejscowych.

Goluchowski m. p.

166.

Kundmachung der Krakauer Gubernial-Kommission vom 2. Juni 1853,

binsichtlich der zur Schließung einer gültigen Judenehe im Großherzogthume Krakau erforderlichen Bewilligung.

Es ist die Frage aufgeworfen worden, von welchem Amte die nach §. 124 des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches zur Schließung einer gültigen Judenehe erforderliche Bewilligung im Großherzogthume Krakau, da dort ein Kreisamt nicht besteht, erteilt werden soll.

Da nun vermöge der Weisung des hohen Ministeriums des Innern vom 19. Mai 1853 Z. 3139-M d. J., laut der hierortigen Kundmachung vom 21. v. M. Z. 2410-Pr., der Administrations-Rath in Krakau aufzulösen, und an dessen Stelle für das Gebiet von Krakau ein Kreisamt einzusetzen, ferner der an die Stelle des Krakauer Stadtrathes tretende Magistrat unmittelbar der Krakauer Gubernial-Kommission untergeordnet ist, so hat das hohe Ministerium des Innern unterm 30. Mai l. J. Z. 6443-118 angeordnet, es werde in der Folge die nach §. 124 des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches zur Schließung einer gültigen Judenehe erforderliche Bewilligung für das Gebiet von Krakau vom Kreisamte, für die Stadt Krakau aber von der Krakauer Gubernial-Kommission zu erteilen seyn.

; Mercandin m. p.

167.

Verordnung des Landesguberniums vom 4. Juni 1853,

an sämtliche Kreisämter, unter gleichzeitiger Bekanntgebung an den Stadtmagistrat in Lemberg, und unter Mittheilung einer Abschrift an die Gubernial-Kommission in Krakau zur weiteren Verständigung der Unterbehörden im dortigen Gebiete,

wodurch die Militär-Einquartierung in Gensd'armerie-Kasernen als unzulässig erklärt wird.

In einem Gensd'armerie-Regimentsbezirke soll der Fall vorgekommen seyn, daß beim Durchmarsche einer Truppe auch für die Gensd'armerie-Kaserne eine Militär-Einquartierung bestimmt wurde.

Da nach dem Erlasse der k. k. Gensd'armerie-Inspektion vom 15. Mai l. J. Z. 1511 an das Gensd'armerie-Regiments-Kommando die Militär-Einquartierung in Gensd'armerie-Kasernen unzulässig ist, so wird das Kreisamt hievon zu Nachricht und Verständigung der Ortsobrigkeiten in die Kenntniß gesetzt.

Goluchowski m. p.

Reskrypt Rządu krajowego z dnia 6. Czerwca 1853,

wydany do wszystkich Urzędów obwodowych i do Magistratu Lwowskiego, za udzieleniem odpisu Naczelnikowi Komisji gubernialnej w Krakowie,

względem powinności gmin (konkurencyi krajowej) do obmyślenia, urządzenia i utrzymywania placów na ujeżdżalnię dla żandarmeryi.

Celem uniknienia zapytywań względem powinności gmin (konkurencyi krajowej) co do obmyślenia placów na ujeżdżalnię dla żandarmeryi, c. k. najwyższa Władza Policyjna wydała według oznajmienia wysokiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 1. b. m. l. 13783, za porozumieniem się z témże Ministerstwem pod dniem 17. z. m. l. 6329, do krajowej Komendy żandarmeryi następujące rozporządzenie:

Podług §. 4. przepisu o kwaterunkach żandarmeryi z dnia 21. Sierpnia 1851 (Dziennik praw krajowych Nr. 256, stron. 773), obowiązane są gminy obmyśleć tylko plac do ujeżdżania koni potrzebny, i to tylko przy skrzydle składowém każdego pułku żandarmeryi, jeżeli gdzie nie ma ujeżdżalni wojskowych, któreby razem i dla żandarmeryi użyte być mogły.

Urządzenie, ogrodzenie i utrzymywanie takich placów czyli ujeżdżalni ma, stósownie do rozporządzenia wysokiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i §fu 8. przepisu o kwaterunkach żandarmeryi, być załatwioném z funduszu żandarmeryi.

Ztąd wypływa samo przez się, że gminy nie mają żadnego obowiązku dawać miejsca na ujeżdżalnię dla drugich skrzydeł pułkowych, ani takowych własnym kosztem urządzać i utrzymywać.

O czém oznajmia się Urzędowi obwodowemu (Magistratowi) dla wiadomości i zachowania się na przyszłość.

Gołuchowski m. p.

Erlaß des Landesguberniums vom 6. Juni 1853,

an sämtliche Kreisämter und den Magistrat der Stadt Lemberg, unter Mittheilung einer Abschrift an den Vorstand der Gubernial-Kommission in Krakau,

hinsichtlich der Verpflichtung der Gemeinden (Landeskonturrenz) zur Beistellung, Herrichtung und Erhaltung der Reitübungsplätze für die Gensd'armerie.

Zur Beseitigung der Anfragen über die Verpflichtung der Gemeinden (Landeskonturrenz) zur Beistellung von Reitschulen für die Gensd'armerie, hat nach Mittheilung des hohen Ministeriums des Innern vom 1. I. M. J. 13783 die k. k. oberste Polizeibehörde im Einvernehmen mit demselben unterm 17. v. M. J. 6329 an das Kommando der Landes-Gensd'armerie Nachstehendes erlassen:

Nach dem §. 4. der Vorschrift über die Bequartierung der Gensd'armerie vom 21. August 1851 (Landes-Gesetzblatt Nr. 256 Seite 773) sind die Gemeinden bloß zur Beistellung eines Platzes für die nöthigen Reitübungen, und zwar nur beim Depot-Flügel eines jeden Gensd'armerie-Regiments verpflichtet, in so ferne nicht Militär-Reitschulen zugleich für die Gensd'armerie verfügbar vorhanden sind.

Die Herstellung, Umzäunung und Erhaltung dieser Reitplätze oder Reitschulen ist in Gemäßheit der Verordnung des hohen Ministeriums des Innern, und des §. 8 der Vorschrift über die Bequartierung der Gensd'armerie, aus dem Gensd'armerie-Fonde zu bestreiten.

Hieraus ergibt sich von selbst, daß den Gemeinden keine Verpflichtung obliegt, auch Reitübungsplätze für die übrigen Flügel eines Regimentes beizustellen, oder selbe auf eigene Kosten herzustellen und zu erhalten.

Wovon das Kreisamt (der Magistrat) zur Wissenschaft und künftigen Nachachtung in die Kenntniß gesetzt wird.

Goluchowski m. p.

Reskrypt krajowej Dyrekcji skarbowej z dnia 6. Czerwca 1853 *),

wydany do wszystkich skarbowych Administracyj powiatowych i Urzędów podatkowych,

o postępowaniu z należyciami od zrzeczenia się zabezpieczenia jakiego prawa bez równoczesnego bezpłatnego przeniesienia takowego prawa.

Zrzeczenie się zabezpieczenia jakiego prawa bez równoczesnego przeniesienia takowego prawa, nie może ze względu na §. 939 powszechnej ustawy cywilnej być uważane za darowiznę, tém albowiem zrzeczeniem się prawo zabezpieczenia nie odstępuje się komu innemu, ale tylko istnieć przestaje.

Jeżeli pozycya taryfy 16/71 postanawia, aby oświadczenia czyli pozwolenia, na wykreślenie wydawane, od uprawnionego jako darowiznę uważano, w razie gdy dokument, znoszący obowiązek za opłatą, dołączony nie jest; tedy ma się na oku tylko obowiązek, który był zabezpieczonym, tudzież tę okoliczność, że rzeczzone pozwolenie na wykreślenie nie zawiera tego, iż ktoś zrzeka się samego tylko bezpieczeństwa, lecz, iż tamże zawarte jest jedynie zezwolenie na wykreślenie prawa jakiego.

Mianowicie jeśli to zezwolenie brzmi tak, iż w niem dopatrzeć nie można, czyli prawo zabezpieczone trwa wciąż, albo nie trwa jako prawo osobiste, wtedy zachodzi domysł, że się także i prawa zrzeczono, a to ze względu na §. 1. przedśłowia do Taryfy, że się onego zrzeczono bezpłatnie, któryto domysł tylko dowodem przeciwnym zbity być może.

Jeżeli zaś zezwolenie na wykreślenie opiewa stanowczo na zrzeczenie się zabezpieczenia z zastogą prawa osobistego, wtedy przedstawia się tylko jako zrzeczenie się prawa bezpieczeństwa, które podpada opłacie należyci podług skali wedle tych samych postanowień, jakie przepisane są względem dokumentów, mocą których stanowi się prawo zastawu.

To co tu powiedziano o zabezpieczeniu całkowitego prawa, służy naturalnie także i na ten wypadek, gdyby to zabezpieczenie odnosiło się tylko do części takowego prawa, np. jeśliby dane było zezwolenie na wykreślenie ilości 5000 zlr. z zabezpieczonej wierzytelności 10000 zlr.

---

*) Reskrytem Rządu krajowego z dnia 25. Czerwca 1853 l. 26575, poleconóm jest obwieszczenie tych postanowień przez Urzędy obwodowe, Magistrat miasta Lwowa i przez Krakowską Komisję gubernialną.

Erlass der Finanz-Landes-Direktion vom 6. Juni 1853*),

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen und Steuerämter,

betreffend die Gebührenbehandlung der Verzichtleistung auf die Sicherstellung eines Rechtes, ohne daß zugleich die unentgeltliche Uebertragung dieses Rechtes erfolgt.

Die Verzichtleistung auf die Sicherstellung eines Rechtes, ohne daß zugleich die unentgeltliche Uebertragung dieses Rechtes erfolgt, kann mit Rücksicht auf den §. 939 des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches nicht als eine Schenkung angesehen werden, denn durch die Verzichtleistung wird das Recht der Sicherstellung nicht an einen Anderen abgetreten, sondern hört zu bestehen auf.

Wenn die L. B. 16/71 Lösungs-Erklärungen oder Bewilligungen des Berechtigten als Schenkungen anzusehen anordnet, wenn die Urkunde, wodurch die Verpflichtung entgeltlich aufgehoben wurde, nicht beiliegt, so hat dieselbe lediglich die Verpflichtung, welche sichergestellt wurde, im Auge, so wie den Umstand, daß die gedachte Lösungs-Bewilligung nicht enthalte, daß nur die Sicherstellung erlassen wurde, sondern daß darin schlechtweg die Bewilligung zur Lösung des Rechtes erteilt wurde.

Lautet die Einwilligung nemlich so, daß daraus nicht zu ersehen ist, ob das Recht, welches sichergestellt wurde, als ein persönliches fortbesteht oder nicht, so tritt die Vermuthung ein, daß auch das Recht aufgegeben wurde, und zwar mit Rücksicht auf den §. 1 der Vorerinnerung zum Tarife, daß es unentgeltlich aufgegeben wurde, welche Vermuthung nur durch einen Gegenbeweis entkräftet werden kann.

Lautet dagegen die Lösungs-Bewilligung bestimmt nur auf die Aufhebung der Sicherstellung mit Vorbehalt des persönlichen Rechtes, so erscheint sie nur als eine Verzichtleistung auf das Sicherstellungsrecht, welche der skalamäßigen Gebühr nach denselben Bestimmungen unterliegt, welche für Urkunden vorgeschrieben sind, durch welche ein Pfandrecht bestellt wird.

Was hier von der Verzichtleistung auf die Sicherstellung des ganzen Rechtes gesagt wurde, gilt natürlich auch für den Fall, wenn dieselbe sich bloß auf einen Theil dieses Rechtes bezieht, z. B. es wird die Bewilligung erteilt, von einer sichergestellten Forderung von 10000 fl. den Betrag von 5000 fl. zu lösen.

---

*) Mit dem Erlasse des Landesguberniums vom 25. Juni 1853 Z. 26575 ist die Verlautbarung dieser Bestimmungen mittelst der Kreisämter, des Stadtmagistrates in Lemberg und der Gubernial-Kommission in Krakau veranlaßt worden.

Inna jest rzecz atoli, jeżeli oświadczenie opiewa, iż poprzestaje się na zastawie (hypotece) mniejszej wartości prawa nietykniętém pozostającego, iż zaś część przedmiotu zastawu bez spólnej rękojmi zbytą, lub też rękojmia jednego z kilku przedmiotów zastawu, toż samo prawo spólnie zabezpieczających, całkiem lub w części wykreślona, albotez, że rękojmia przedmiotu zastawu na inny przedmiot należący do tej samej rękojmnej osoby przeniesioną być może.

Jeżeli w takich wypadkach wykaże się, że prawo zabezpieczone trwa nieodmienne, i że redukeya przedmiotu zastawu nie obejmuje w sobie częściowego zrzeczenia się bezpieczeństwa, wtedy z takowém oświadczeniem podług pozycyi taryfowej 34. postąpić należy.

Co w skutek rozporządzenia wysokiego c. k. Ministerstwa Skarbu z dnia 20. Kwietnia 1853 l. 11289/946 dla wiadomości i zachowania ogłasza się.

Krajewski m. p.

170.

Reskrypt Rządu krajowego z dnia 9. Czerwca 1853,

wyłany do Magistratu miasta Lwowa, za równoczesném oznajmieniem c. k. Komendzie pułkowej żandarmeryi, i Naczelnikowi Komisji gubernialnej w Krakowie.

o daniu i urządzeniu izby na areszt profosowski dla oficerów przy każdym pułku żandarmeryi.

Wysokie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zgodnie z c. k. najwyższą Władzą Policyjną widziało się pod dniem 4. b. m. l. 13226 spowodowaném zezwolić, aby do lokalności sztabu pułkowego, wyliczonych w §cie 4. przepisu normalnego dla kwaterunku żandarmeryi (Dziennik praw krajowych z roku 1851, Nr. 256, str. 773), przydano jeszcze izbę na areszt profosowski dla oficerów przy każdym pułku żandarmeryi, gdzieby takowego jeszcze nie było, a to na koszt funduszu krajowego.

Pomienione jednak wysokie Ministerstwo zaleciło starać się o to najtroskliwiej, aby danie tych aresztów uskuteczniiono z jak najmniejszym kosztem.

Co się tycze wydatków na wewnętrzne urządzenie tej izby aresztu, takowe ponosić ma fundusz żandarmeryi.

Goluchowski m. p.

Ein anderer Fall dagegen ist es, wenn die Erklärung dahin lautet, daß sich mit einem Pfande (Hypothek) von geringerem Werthe für ein unberührt bleibendes Recht begnügt werde, daß folglich ein Theil des Pfandgegenstandes ohne Mithaftung veräußert, oder die Haftung von einem aus mehreren für dasselbe Recht mithaftenden Pfandgegenständen ganz oder zum Theile gelöscht, oder daß die Haftung von einem Pfandgegenstande auf einen anderen Gegenstand, welcher derselben haftenden Person gehört, übertragen werden könne.

Wird in solchen Fällen die Nachweisung geliefert, daß das hergestellte Recht ungeändert fortbauert, und daß die Reduzirung des Pfandgegenstandes keine theilweise Aufhebung der Sicherstellung in sich schließt, so ist die Erklärung nach der L. P. 34 zu behandeln.

Dies wird in Folge Erlasses des hohen k. k. Finanz-Ministeriums vom 26. April 1853 Z. 11289/946 zur Wissenschaft und Darnachachtung kundgemacht.

Krajewski m. p.

170.

Erlaß des Landesguberniums vom 9. Juni 1853,

an den Stadtmagistrat in Lemberg, unter gleichzeitiger Eröffnung an das k. k. Gensd'armirie-Regiments-Kommando und den Vorstand der Gubernial-Kommission in Krakau,

wegen Beistellung und Einrichtung eines Offiziers-Profosjen-Arrestzimmers bei jedem Gensd'armirie-Regimente.

Das hohe Ministerium des Innern hat unterm 4. L. M. Z. 13226 im Einverständnisse mit der k. k. obersten Polizei-Behörde, zu den im §. 4. des Gensd'armirie-Bequartierungs-Normales (Landes-Gesetzblatt, vom Jahre 1851, Nr. 256, Seite 773) aufgezählten Regiments-Stabs-Lokalitäten, noch die Beistellung eines Offiziers-Profosjen-Arrestzimmers bei jedem Gensd'armirie-Regimente, wo selbes nicht ohnehin schon besteht, und zwar auf Kosten des Landesfondes zu bewilligen befunden.

Es hat jedoch das gedachte hohe Ministerium hiebei sorgfältigst zu trachten angeordnet, daß diese Beistellung mit den mindesten Kosten erzielt werde.

Was die Kosten der Einrichtung dieses Arrestzimmers betrifft, so hat selbe der Gensd'armirie-Fond zu übernehmen.

Goluchowski m. p.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 9. Czerwca 1853,

obowiązujące w Galicyi i Ziemi Krakowskiej,

mocą którego przyznana gminom w §. 12. przepisu normalnego o kwaterunkach z dnia 15. Maja 1851 wolność opatrywania lub nieopatrywania koszar swoich potrzebnymi sprzętami, i innymi ubocznymi porządkami, nadto warunkowe podług tego wynagrodzenie za potrzeby kwaterowe częściowo tylko dostarczane, rozciąga się także na pomieszczenia szematowe.

Na uczynione zapytanie, czy zostawiona gminom w §fie 12 przepisu normalnego z dnia 15. Maja 1851, (Dzien. praw kraj. Cz. XV, Nr. 91, str. 285) wolność opatrywania lub nieopatrywania koszar swoich potrzebnymi sprzętami i innymi ubocznymi porządkami, także do pomieszczeń szematowych od gmin dostarczanych zastosowana być ma, tudzież, czy napychanie prostą słomą sienników i poduszek liczyć należy do potrzeb pościelnych, czyli zaś do artykułów serwisowych, niemniej czy potrzebne na pościel łóżka do porządków, czyli zaś do potrzeb pościelnych, widziało się wysokie c. k. Ministerstwo Wojny spowodowaném, reskryptem z dnia 1. Maja r. b. l. 2704, 2935, 3019 do c. k. galicyjskiej krajowej Komendy wojskowej rozporządzić, co następuje:

Zostawienie do woli gminom, w §fie 12. nowego przepisu normalnego o kwaterunkach wyrzeczone, czyli one chcą, lub nie chcą opatrywać koszary swoje potrzebnymi sprzętami, i następnie przyjąć na się utrzymywanie, czyszczenie i dalsze sprawianie, niemniej opalanie i oświetlanie takowych, nie może, jak to już krajowej Komendzie wojskowej nie raz oznajmiono, ani podług przytoczonego §fu, ani podług okólnych reskryptów z dnia 13. Sierpnia 1852 l. 6119. i z dnia 25. Marca r. b. l. 1584 rozciągać się do pomieszczeń szematowych.

Tylko ze względu na szczególne, w Galicyi zachodzące stosunki miejscowe, któremi szematyzowanie jako nieodzowne jest nakazane, niemniej zważywszy tę okoliczność, że gminy po największej części zadnych prawie obszerniejszych gmachów na pomieszczenie wojska nie posiadają, przychyłono się do zezwolenia, aby wywymieniona wolność, i wynikające ztąd wynagrodzenie za potrzeby kwaterowe tylko częściowo dostarczane, także na pomieszczenia szematowe rozciągnięte były. przyczém wszakże wykazano być powinno, że gmina rzeczywiście nie jest w położeniu, dostarczenia w mowie i będących i potrzeb kwaterowych.

Jeśli więc z uwagi na to bierze Skarb na siebie dostarczanie potrzeb pościeli, tedy i napychanie sienników i poduszek stosownie do wykazu D. ustępu 3. i 4. do niego należyć będzie, co się tém bardziej przez to utwierdza, że

Verordnung des Landesguberniums vom 9 Juni 1853,

giltig für Galizien mit dem Krakauer Gebiete,

womit die im §. 12 des Bequartierungs-Normals vom 15. Mai 1851 den Gemeinden zugestandene Befugniß, ihre Kasernen mit den erforderlichen Einrichtungsstücken und sonstigen Nebenerfordernissen zu versehen oder nicht, ferner die hiernach bedingte Vergütung für die nur theilweise beigeestellten Quartiers-Erfordernisse, auch auf die Schemal-Unterkünfte ausgedehnt wird.

Ueber eine Anfrage, ob die in dem §. 12 des Bequartierungs-Normals vom 15. Mai 1851 (Landes-Gesetzblatt, XV., Stück, Nr. 91, S. 285) den Gemeinden zugestandene Befugniß, ihre Kasernen mit den erforderlichen Einrichtungsstücken und den sonstigen Nebenerfordernissen zu versehen oder nicht, auch auf die von den Gemeinden beigeestellten Schemal-Unterkünfte Anwendung finde, dann ob die Füllung der Strohfäcke und Kopfpolster mit dem Viegerstroh unter die Bettfournituren oder unter die Service-Artikel, dann die nöthigen Bettstätten unter die Einrichtungsstücke, oder unter die Bettfournituren anzurechnen sind, hat das hohe k. k. Kriegsministerium mittelst Reskript vom 1. Mai l. J. Z. 2704, 2935, 3019 an das k. k. galizische Landes-Militär-Kommando Nachstehendes zu erlassen befunden:

Die in dem §. 12 des neuen Bequartierungs-Normals den Gemeinden zugestandene Befugniß, ihre Kasernen mit den erforderlichen Einrichtungsstücken zu versehen, und sonach auch deren Erhaltung, Reinigung und Nachschaffung, so wie die Beheizung und Beleuchtung zu übernehmen, oder nicht, kann, wie dem Landes-Militär-Kommando zu wiederholten Malen bedeutet wurde, weder nach diesem Sphe, noch nach dem Zirkular-Reskripte Nr. 6119 vom 13. August 1852, und Nr. 1584 vom 25. März l. J. auf die Schemal-Unterkünfte ausgedehnt werden.

Nur in Rücksicht auf die in Galizien obwaltenden besonderen Lokal-Verhältnisse, welche die Schemalisierung als unerläßlich bedingen, und bei dem Umstande, als die meisten Gemeinden keine größeren Gebäude für die Truppen-Unterkunft besitzen, will man gestatten, daß das oberwähnte Befugniß und die hiernach bedingte Vergütung, für die nur theilweise beigeestellten Quartiers-Erfordernisse auch auf die Schemal-Unterkünfte ausgedehnt werde, wobei jedoch erwiesen seyn muß, daß die Gemeinde wirklich nicht in der Lage ist, die fraglichen Quartiers-Erfordernisse beizustellen.

Wenn demnach das Aerar die Beistellung der Bettfournituren besorgt, so liegt demselben gemäß des Ausweises D. Absatz 3 und 4 auch die Füllung des Strohfackes und Kopfpolsters ob, was um so mehr noch dadurch bekräftigt wird, als zu Folge

stosownie do reskryptu okólnego z dnia 13. Sierpnia 1852 l. 6119, za potrzeby pościeli przypada $\frac{1}{8}$ kr., inne zaś części ogólnej kwoty wynagrodzenia $1\frac{1}{2}$ krajcara za urządzenie, pomieszczenie i serwis należą, przeto oczywista, że napychanie w częściowej należytości za potrzeby pościeli zawarte być musi.

Wszakże pod potrzebami pościeli rozumieć należy tylko samą pościel, lub pościelne sztuki, bynajmniej zaś łóżka, oczywista więc, że te do sprzętów należą, za które podług wyżej wspomnianego reskryptu okólnego $\frac{1}{8}$ krajcara jako wynagrodzenie przypada.

Chociaż do sprzętów należą także ławki, stoly, krzesła, szaragi do wieszania mundurów i broni, jakoteż i półki na chowanie chleba, a za te, ściśle biorąc, z pomienionego wyżej $\frac{1}{8}$ krajcara stosunkowa cząstkaby należała, to jednak łóżko, jako sprzęt najdroższy i najgłówniejszy, uważany być powinno; dla tego też częścią z tego względu, częścią zaś w ocenieniu tej okoliczności, że powyższem przyznaniem czyni się gminom prócz tego nie mała ulga, stanowi się, iż w takim razie, gdzieby gminy łóżek do pomieszczeń szematowych nie dostarczyły, cała ilość wynagrodzenia za sprzęty w kwocie $\frac{1}{8}$ krajca ustanowiona, od ogólnego wynagrodzenia potrącona być powinna.

Któreto rozporządzenie wysokiego c. k. Ministerstwa Wojny ogłasza się jako dodatek do przepisu o kwaterunku wojska z dnia 15. Maja 1851.

Goluchowski m. p

172.

Reskrypt Skarbowej Dyrekeyi krajowej z dnia 9. Czerwca 1853,

wydany do wszystkich skarbowych Administracyj powiatowych,

we względzie postępowania eo do stempla z prośbami o wydanie certyfikatu na broń.

Wysokie c. k. Ministerstwo Skarbu, na uczynione w tym względzie zapytanie, oznajmiło rozporządzeniem z dnia 16. Maja 1853 l. 16149/1316 dla wiadomości i przestrzegania, że wymienione w §. 18. patentu cesarskiego z dnia 24. Października 1852 (Dziennik praw krajowych, Część XLII, l. 304, str. 723) prośby o wydanie certyfikatu na broń, to jest o pozwolenie noszenia broni, ze względem na §. 21. wzmiankowanego cesarskiego patentu, według którego oprócz należytości stemplowej w ilości 30 kr. od jednego certyfikatu na broń żadna inna opłata nie należy się, stemplowi nie podpadają.

Krajewski m. p.

des Zirkular-Reskriptes Nr. 6119 vom 13. August 1852 für die Bettfournituren $\frac{1}{8}$ fr. entfallen, die übrigen Theile des Gesamt-Vergütungsbetrages von $1\frac{1}{2}$ fr. für die Einrichtung, Obdach und Service gebühren, daher die Füllung offerbar unter der Theilgebühr für die Bettfournituren enthalten seyn muß.

Unter den Bettfournituren ist jedoch nur das Bettzeug oder Bettgewand zu verstehen, keineswegs aber die Bettstätte, letztere gehört daher offenbar zu den Einrichtungenstücken, für welche zu Folge obangeführten Zirkular-Reskriptes $\frac{1}{8}$ fr. als Vergütungsgebühr entfällt.

Obwohl unter die Einrichtungenstücke auch die Bänke, Tische Sessel, Monturs- und Gewehrrachen, dann die Brotbretter gehören, und für diese von obigen $\frac{1}{8}$ fr. streng genommen, ein verhältnißmäßiger Theilbetrag zu entfallen hätte, so muß doch die Bettstätte als das kostspieligste und vorzüglichste Einrichtungenstück betrachtet werden, und man findet theils in dieser Rücksicht, theils bei dem Umstande, als durch obiges Zugeständniß den Gemeinden ohnehin keine unbedeutende Erleichterung zukömmt, zu bestimmen, daß in dem Falle, wenn die Gemeinden die Bettstätten für die Schemal-Unterkünfte nicht beistellen, der ganze für die Einrichtungenstücke festgesetzte Vergütungsbetrag von $\frac{1}{8}$ fr. von der Gesamt-Vergütung in Abzug gebracht werde.

Diese hohe Weisung des k. k. Kriegsministeriums wird als ein Anhang zur Vorschrift über die Einquartierung des Heeres vom 15. Mai 1851 bekannt gemacht.

Goluchowski m. p.

172.

Erlaß der Finanz-Landes-Direktion vom 9. Juni 1853,

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen,

die Stempelbehandlung der Gesuche um Erfolgslassung eines Waffenpasses betreffend.

Das hohe k. k. Finanz-Ministerium hat mit dem Erlasse vom 16. Mai 1853 Z. 16149/1316 über eine vorgekommene Anfrage zur Wissenschaft und Darnachachtung bedeutet, daß die im §. 18 des kaiserlichen Patentes vom 24. Oktober 1852 (Landes-Gesetzblatt XLII. Stück, Nr. 304, Seite 723) bezeichneten Gesuche um Erfolgslassung eines Waffenpasses, d. i. um Bewilligung zum Waffentragen, mit Rücksicht auf den §. 21 des gedachten kaiserlichen Patentes, wornach außer der Stempelgebühr von 30 fr. für den Waffenpaß keine andere Gebühr zu entrichten ist, dem Stempel nicht unterliegen.

Krajewski m. p.

Dziennik rządowy

dla

**kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi, z Księstwami
Oświęcimskim i Zatorskim, tudzież z Wielkim
Księstwem Krakowskim.**

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część XXII.

Wydana i rozesłana dnia 5. Października 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

**Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Aus-
schwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.**

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

XXII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 5. October 1853.

Reskrypt Rządu krajowego z dnia 18. Czerwca 1853,

wydany do wszystkich Urzędów obwodowych, za równoczesnem uwiadomieniem Komisji gubernialnej w Krakowie,

o rozwiązaniu Komend wojskowych krajowych, tudzież innych Komend wojskowych, i poczynionych przez to w dalszym skutku urządzeniach dla niektórych galezi administracyi wojskowej.

Jego C. K. Apostolska Mość raczył najwyższém postanowieniem z dnia 12. Maja 1853 stér administracyi wojskowej poruczyć najwyższej Komendzie wojsk, i nakazać zlanie się w jedno krajowych Komend wojskowych z Komendami wojsk i Komendami korpusów wojskowych właściwie z Rządami (Guberniami) wojskowo-cywilnemi.

Dalszém najwyższém postanowieniem z téj samój daty rozporządził Najjaśniejszy Pan, że krajowe Komendy wojskowe w Graeu i Zarze, tudzież Komendy wojskowe w Lincu, Saleburgu, Klagenfurcie, Inszpruku, Czerniowcach, Krakowie, Opawie, Medyolanie, Tryeście i w Lajbachu całkiem rozwiązane być mają. Jako termin do pomienionego połączenia Komend wyznaczył Najjaśniejszy Pan dzień 1. Czerwca 1853.

Co się tyczy spraw jurydyczno-ekonomicznych i wszelkich innych, które do Komend wojskowych, rozwiązać się mających, należały, takowemi zajmować się ma w stacyach rzeczonych Komend wojskowych, kazdoczasowy miejscowy Komendant wojska, Komendant zaś w Inszpruku zarazem i obroną krajową, a więc względnie różnych krajowych władz cywilnych zajmować miejsce dotychczasowych Komendantów wojskowych.

W dotychczasowym składzie i zarządzie kas wojennych w stacyach krajowych Komend wojskowych, tudzież Komend wojskowych rozwiązać się mających, nie zachodzi z powodu téj nowój organizaeyi żadna odmiana; co ma się rozumieć także względem innych zakładów wojskowych, z wyjątkiem, że takowe w ogólności względem Komend wojsk i Komend korpusów wojsk, tudzież Guberniów wojskowych na przyszłość w ten sam wchodzą stosunek, w jakim dotychczas względem przelożonych sobie krajowych Komend wojskowych zostawały.

Co w skutek rozporządzenia wysokiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 5. b. m. l. 14125 Urzędowi obwodowemu dla wiadomości oznajmia się.

Goluchowski m. p.

173.

Erlaß des Landesguberniums vom 18. Juni 1853,

an sämtliche Kreisämter, unter gleichzeitiger Eröffnung an die Gubernial-Kommission in Krakau,

wegen Auflösung der Landes-Militär- und Militär-Kommanden, und der hiedurch in weiterer Folge für einige Zweige der Militär-Administration getroffenen Einrichtungen.

Mit allerhöchster Entschließung vom 12. Mai 1853 haben Seine Majestät der Kaiser die administrative Leitung der Armee dem Armeekorps-Oberkommando zuzuweisen und die Verschmelzung der Landes-Militär-Kommanden mit den Armeekorps- und Armeekorps-Kommanden, respective Militär-Zivil-Gouvernements, anzuordnen geruht.

Mit einer weiteren allerhöchsten Entschließung von demselben Datum haben Seine Majestät angeordnet, die Landes-Militär-Kommanden in Graz und Zara, sodann die Militär-Kommanden in Linz, Salzburg, Klagenfurt, Innsbruck, Czernowitz, Krakau, Troppau, Mailand, Triest und Laibach gänzlich aufzulösen. Der Termin für erwähnte Verschmelzung ist Allerhöchst mit 1. Juni 1853 bestimmt.

Was die juristisch-ökonomischen und alle sonstigen Geschäfte der aufzulösenden Militär-Kommanden anbelangt, so hat dieselben, in Folge der Allerhöchsten Anordnung, künftighin der jeweilige Lokal-Truppen-Kommandant in den Stationen der besagten Militär-Kommanden, jener in Innsbruck zugleich die der Landes-Defension zu besorgen, und daher gegenüber den verschiedenen Zivil-Landes-Behörden die Stelle der bisherigen Militär-Kommandanten einzunehmen.

In dem bisherigen Bestande und der Verwaltung der Kriegskassen in den Stationen der aufzulösenden Landes-Militär-Kommanden und Militär-Kommanden tritt durch diese neue Organisation keine Aenderung ein, was auch bei den übrigen Militär-Instituten der Fall ist, nur daß dieselben sämtlich künftighin gegen die Armeekorps- und Armeekorps-Kommanden und Militär-Gouvernements in das nämliche Verhältniß treten, in welchem sie bis nun zu ihren vorgesetzten Landes-Militär-Kommanden standen.

Wobon das Kreisamt zu Folge Erlasses des hohen Ministeriums des Innern vom 5. l. M. Z. 14125 zur Wissenschaft verständigt wird.

Goluchowski m. p.

174.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 19. Czerwca 1853,

wydane do wszystkich Urzędów obwodowych,

względem wysledzenia przynależności miejscowej w razie znalezienia trupa nieznannej osoby.

Zdarzają się częstokroć przypadki, że Dominia w razie znalezienia trupa nieznannej osoby czynność swoją ograniczają jedynie na sprawozdanie przelozonemu Urzędowi obwodowemu dla zarządzenia obdukcji trupa, nie zarządzając wszakże poszukiwań miejscowej przynależności takiej osoby. Sądowe oględziny trupa są ze względów publicznych potrzebne dla przekonania się, jaka była przyczyna śmierci, i czy ta w skutek czynu gwałtownego, mianowicie zaś w skutek jakiej zbrodni nie zaszła; atoli tak względy publiczne na utrzymanie ludności w należytej ewidencji, jakoteż ochrona niemniej ważnych prywatnych interesów familijnych wymagają, ażeby dochodzenie miejscowej przynależności zmarłego nie zostało zaniechanem, i ażeby należący tegoż otrzymywali o jego śmierci wiadomość i pewność.

Aby się tedy wymaganiom prawnym w oboim względzie dążyć, ma Urząd obwodowy polecić Dominom, ażeby w razie znalezienia trupa nieznanego przesęłały każdą razą Urzędowi obwodowemu z doniesieniem o tém dokładny opis znalezionej osoby, a Urzędowi obwodowemu obowiązkiem będzie, nakazać natychmiast dochodzenie miejscowej przynależności tejże osoby nie tylko we wszystkich Dominiach swego obwodu i w sąsiednich obwodach, lecz w razie szczególniejszych okoliczności, za pośrednictwem tutejszego Rządu krajowego nawet w całym kraju.

Gołuchowski m. p.

175.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 21. Czerwca 1853*),

wydane do wszystkich Urzędów obwodowych,

o powinności władz cywilnych uwiadomienia najbliższej władzy wojskowej o każdym nadaniu posady, lub służby inwalidowi patentowanemu.

Z powodu kilku niedawnemi czasy zaszłych przypadków wypłacenia nie należnie plac patentalnych, które przypadki głównie ztąd pochodzą, że władze

*) O podobne zarządzenie w Ziemi Krakowskiej zawezwano równocześnie tamieczną Komisję gubernialną, a co się tyczy galicyjskich władz sądowych, c. k. wyższy Sąd krajowy, i uwiadomiono o tém c. k. Komendę armii IV.

174.

Verordnung des Landesguberniums vom 19. Juni 1853,

an sämtliche Kreisämter,

wegen Erforschung der Zuständigkeit bei Auffindung von Leichen unbekannter Personen.

Es ergeben sich öfters Fälle, daß die Dominien bei Auffindung von Leichen unbekannter Personen ihre Amtshandlung bloß darauf beschränken, dem vorgelegten Kreisamte einen Bericht Behufs der Einleitung der Leichenobduktion zu erstatten, ohne die Erforschung der Zuständigkeit solcher Personen einzuleiten. Die gerichtliche Leichenbeschau ist aus öffentlichen Rücksichten wegen der Ueberzeugung, was die Ursache des Todes gewesen, und ob nicht solcher durch eine gewaltsame Handlung und namentlich durch ein Verbrechen erfolgt ist, nothwendig; es erheischt aber eben so die öffentliche Rücksicht auf die gehörige Evidenzhaltung der Bevölkerung, als die Wahrung nicht minder wichtiger Privat-Familien-Interessen, daß die Zuständigkeit des Verstorbenen nicht unerörtert bleibe und seine allenfälligen Angehörigen von seinem Ableben Kunde und Gewißheit erlangen.

Damit nun den gesetzlichen Anforderungen in beiden Beziehungen entsprochen werde, hat das Kreisamt die Dominien zu beauftragen, in Fällen, wo die Leiche eines unbekanntes Menschen aufgefunden wird, mit der Anzeige hierüber stets eine genaue Beschreibung der aufgefundenen Person dem Kreisamte vorzulegen, welches die Erforschung deren Zuständigkeit nicht nur bei allen dorkreisigen Dominien und bei den benachbarten Kreisen, und nach besonderer Lage der Umstände auch im ganzen Lande mittelst dieser Landesstelle gleich einzuleiten haben wird.

Goluchowski m. p.

175.

Verordnung des Landesguberniums vom 21. Juni 1853 *),

an sämtliche Kreisämter,

über die Verpflichtung der Civil-Beörden, von jeder Anstellung oder Bedienstung eines Patental-Invaliden die nächste Militär-Beörde zu benachrichtigen.

Aus Anlaß mehrerer in neuerer Zeit vorgekommener Fälle von ungebührlich ausgezahlten Patentalbezügen, welche hauptsächlich darin ihren Grund haben, daß die

*) Unter Einem ist behufs der gleichmäßigen Verfügung im Krakauer Gebiete die dortige Gubernial-Kommission, und bezüglich der galizischen Gerichtsbehörden das k. k. Oberlandes-Gericht in Lemberg angegangen, und hievon das k. k. IV. Armee-Kommando in Kenntniß gesetzt worden.

cywilne zaniedbują o przyjęciu inwalidów na posadę zawiadamiać właściwą władzę wojskową, od tutejszej Komendy c. k. armii IV. z polecenia c. k. najwyższej naczelniej Komendy armii dnia 17. b. m. l. 1136, sekcya III., oddział II., wniesioném zostało wezwanie, aby o każdym nadaniu posady albo służby inwalidowi patentowanemu właściwa władza cywilna bezzwłocznie zawiadomiła niewątpliwie najbliższą władzę wojskową.

Do tego rozporządzenia ma Urząd obwodowy się zastosować, a oraz także zachowanie się podwładnym sobie władzom zalecić.

Gołuchowski m. p.

176.

Reskrypt Rządu krajowego z dnia 23. Czerwca 1853,

wydany do wszystkich Urzędów obwodowych i Sądów karnych, łącznie z Bukowiną, do Zarządu krajowego domu karnego i do krajowej Izby rachunkowej, za równoczesném zawiadomieniem o tém c. k. Trybunałowi apelacyjnemu, będącemu oraz głównym Sądem karnym, jakoteż Komisji gubernialnej w Krakowie, w celu zawiadomienia tamecznego Sądu karnego,

względem przyjętego na koszt Skarbu żywienia więźniów cywilnych, osadzonych w twierdzy, tudzież względem podwyższenia wyznaczonój na wyżywienie kwoty, i opuszczenia zwrotu takich wydatków z majątku takowych więźniów.

Według odpisu reskryptu c. k. Ministerstwą Skarbu z dnia 30. Maja r. b. l. 6309 M. S., do krajowych władz skarbowych wydanego, a Rządowi krajowemu reskrytem wysokiego c. k. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 10. t. m. l. 15161/879 udzielonego, §. 12 instrukcyi z r. 1806 opiewającej o postępowaniu z więźniami, na areszt w fortecy skazanymi, wedle odezwy c. k. Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 14. Kwietnia r. b. l. 4226, zmieniony został w ten sposób, że w skutek najwyższego postanowienia z dnia 29. Czerwca 1849, więźniowie cywilni kosztem Skarbu żywieni być mają, i że dawana na żywność kwota skarbowa na 8 kr. od osoby zmniejszona, rozporządzeniem Ministerstwa Wojny z dnia 7. Lutego 1850 l. 736 znowu na 10 kr. od osoby, oprócz porcyi chleba podwyższoną została, i że przytém oznajmiono, jako w skutek rzeczonych nowszych przepisów zwrot pomienionych kosztów żywienia z majątku więźniów cywilnych w twierdzy osadzonych miejsca mieć nie może, że zatem wszędzie, gdzieby już może ze strony Skarbu z żądaniem wynagrodzenia takich wydatków wystąpiono, lub takowe zabezpieczoném było, toż cofnąć, albo uskutecznienie jego znowu znieść należy.

Gołuchowski m. p.

Zivil=Behörden unterlassen, von der Anstellung eines Invaliden die betreffende Militär=Behörde in die Kenntniß zu setzen, wurde vom hiesigen k. k. IV. Armee=Kommando im Auftrage des k. k. Armee=Ober=Kommando unterm 17. d. M. J. 1136, III. Sekzion, 2. Abtheilung, um die Einleitung das Ansuchen hierorts gestellt, daß von jeder Anstellung oder Bedienstung eines Patental=Invaliden von der betreffenden Zivil= der nächsten Militärbehörde ungesäumt die verlässliche Mittheilung gemacht werde.

Das Kreisamt hat sich hiernach zu benehmen, und hiezu auch die unterstehenden Behörden anzuweisen.

! Goluchowski m. p.

176.

Erlaß des Landesguberniums vom 23. Juni 1853,

an sämtliche Kreisämter und Strafgerichte, mit Einschluß der Bukowina, die Provinzial=Strafhaus=Verwaltung und die Provinzial=Staatsbuchhaltung, unter gleichzeitiger Eröffnung an das k. k. Appellations= und Kriminal=Obergericht und die Gubernial=Kommission in Krakau zur Verständigung des dortigen Strafgerichtes,

betreffend die Uebernahme der Verpflegung der Zivil=Festungs=Sträflinge auf Kosten des Aerarä, die Erhöhung ihres Verpflegsbetrages und die Auflassung des Rückersages der dießfälligen Kosten aus dem Vermögen solcher Sträflinge.

Laut einer von dem hohen k. k. Ministerium des Innern mit Erlaß vom 10. d. M. J. 15161/879 anher mitgetheilten Abschrift eines Erlases des k. k. Finanz=Ministeriums vom 30. Mai 1853 J. 6309 F. M. an die Finanz=Landesbehörden, ist nach einer Mittheilung des k. k. Justizministeriums vom 14. April 1853 J. 4226, der §. 12 der Instruktion vom Jahre 1806 über die Behandlung der zum Festungs=arreste verurtheilten Sträflinge dahin abgeändert worden, daß in Folge Allerhöchster Entschließung vom 29. Juni 1849, die Zivil=Sträflinge auf Kosten des Aerarä zu verpflegen sind, und daß mit dem Kriegsministerial=Erlase vom 7. Februar 1850 J. 736 der früher auf 8 fr. pr. Kopf herabgesetzte Aerarial=Verpflegsbetrag, wieder auf 10 fr. pr. Kopf nebst einer Brodporzion erhöht und bemerkt wurde, daß in Folge der erwähnten neueren Vorschriften ein Rückersag der gedachten Verpflegungskosten aus dem Vermögen der Zivil=Festungs=Sträflinge nicht stattzufinden habe, und daß daher überall, wo etwa bereits die Anforderung einer solchen Kostenvergütung von Seite des Aerarä geschehen oder sichergestellt worden seyn sollte, dieselbe zurückzuziehen, oder deren schon erfolgte Realisirung wieder aufzuheben sei.

Goluchowski m. p.

Reskrypt Namiestnika z dnia 24. Czerwca 1853,

wydany do Przełożonych wszystkich obwodów, za równoczesnem udzieleniem odpisu Przełożonym Dyrekeji Policji w Krakowie i we Lwowie i Naczelnikowi Komisji gubernialnej w Krakowie,

względem postanowień prawnych, przez Zwierzchności miejscowe przy wydawaniu paszportów przestrzegać się mających, tudzież względem utraty służby w razie nieprzestrzegania tychże na winnych mandataryuszów i urzędników magistratualnych wyrzecz się mającój.

Rozporządzeniami tutejszemi z dnia 9. Października 1851 l. 9137 i z dnia 5. Lutego 1853 l. 439 wezwano WMPana, byś Zwierzchnościom miejscowym zalecił, aby przy wydawaniu paszportów z największą postępowały scisłością, i wystawiały je tylko z zachowaniem prawnych przepisów i w zakresie swój działalności.

Pomimo tych, pod zagrożeniem surowych kar w razie niezważania albo umyślnego ominienia wydanych zaleceń, wydarzają się znowu temi czasy wypadki, że Zwierzchności miejscowe wydają paszporty osobom, nie należącym do obrębu tychże; przezco wielu głośnym złodziejom i innym podejrzanym osobom udaje się dłuższy czas broić pod osłoną ważnego na pozór dokumentu podróznego.

Gdy obowiązkiem jest każdej Zwierzchności miejscowej, przed wydaniem paszportu przekonać się jak najmocniej o przynależności starającego się o paszport, tudzież, czy tenże zapisany jest w księgach konskrypcyjnych, jako też o tożsamości osoby starającego się o paszport z osobą, na której imię paszport ma być wydany, a dopóki to się nie stało, paszport nie powinien być wydany; przeto aby wymienionym tutaj niedogodnościom i nadużyciom udaremniającym policyjne środki utrzymania bezpieczeństwa publicznego i prywatnego raz już koniec położyć, widzę się spowodowanym rozporządzić, aby każdy mandataryusz i reprezentant dominikalny, któryby się dopuścił wydania paszportu osobie, nie przynależnej do swego okręgu urzędowego i nie zapisanej w konskrypcyjnych księgach dotyczącej gminy, nawet gdyby mu nie można było udowodnić w tém żadnego złego zamiaru, natychmiast do sprawowania posady mandataryusza niezdatnym był uznany; ta sama kara ma spaść na niego i wtedy, jeśliby takie paszporty, jak się to także niekiedy zdarza, wystawili aktuaryusze; ci albowiem pod żadnym pozorem do wystawiania paszportów nie mają prawa, a mandataryusz nad nimi czuwać powinien, a więc i za nich jest odpowiedzialny.

Co do paszportów, wydawanych od Magistratów, odpowiada za rzetelność tychże przedewszystkiém urzędnik magistratualny, mający sobie powierzone

Erlaß des Statthalters vom 24. Juni 1853,

an sämtliche Kreisvorsteher, unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift an die Vorsteher der Polizei-Direktionen in Krakau und Lemberg und den Vorstand der Gubernial-Kommission in Krakau.

hinichtlich der von Seite der Ortsobrigkeiten bei Erfolgung von Pässen zu beobachtenden gesetzlichen Bestimmungen, und des bei Außerachtlassung derselben gegen die schuldtragenden Mandatare und Magistratsbeamten auszusprechenden Dienstverlustes.

Mit den hierortigen Erlässen vom 9. Oktober 1851 Z. 9137 und vom 5. Februar 1853 Z. 439 wurden Cuere Wohlgeboren aufgefordert, die Ortsobrigkeiten anzuweisen, bei Erfolgung von Pässen mit der größten Genauigkeit vorzugehen, und diese nur unter Beobachtung der gesetzlichen Bestimmungen und innerhalb ihres Wirkungskreises auszufertigen.

Ungeachtet dieser unter Androhung strenger Strafen bei etwaiger Außerachtlassung oder absichtlichen Umgehung erlassenen Weisungen, ergeben sich auch in der neueren Zeit Fälle, daß von Ortsobrigkeiten Pässe an Individuen erfolgt werden, welche in den Bereich dieser Obrigkeit nicht zuständig sind, wodurch es vielen berüchtigten Dieben und sonstigen verdächtigen Personen gelingt, unter dem Schutze einer dem äußeren Anschein nach giltigen Reiseurkunde, längere Zeit ihr Unwesen zu treiben.

Nachdem es die Pflicht jeder Ortsobrigkeit ist, vor Ausfertigung eines Passes sich von der Zuständigkeit des Paßwerbers, und ob derselbe in den Konstriptionsbüchern vorkömmt, sowie auch von der Identität der Person des Paßwerbers mit jener, auf deren Namen der Paß auszufertigt werden soll, die eindringlichste Ueberzeugung zu verschaffen, und bevor dieß nicht geschehen, der Paß nicht erteilt werden soll; so finde ich, um diesen hier erwähnten, die polizeilichen Maßregeln zur Erhaltung der öffentlichen und Privat Sicherheit vereitelnden Unzukömmlichkeiten und Mißbräuchen endlich Schranken zu setzen, zu bestimmen, daß jeder Mandatar und Dominikal-Repräsentant, welcher sich der Ausfertigung eines Passes an ein in seinen Amtsbezirk nicht zuständiges, und in den Büchern der betreffenden Gemeinde nicht konstribirtes Individuum schuldig machen sollte, selbst wenn hiebei keine üble Absicht erwiesen werden könnte, sogleich zur Versehung des Mandatarpostens als unfähig zu erklären sei; dieselbe Strafe trifft denselben auch dann, wenn derlei Pässe von den Dominikal-Aktuaren, wie dieß auch manchmal geschieht, auszufertigt seyn sollten, da diese unter keinem Vorwande zur Ausfertigung von Pässen berechtigt sind, und der Mandatar selbe zu überwachen hat, somit auch für dieselben verantwortlich bleibt.

Was die bei den Magisträten auszufertigten Pässe anbelangt, so ist der mit der Ausfertigung von Pässen betraute Magistratsbeamte für die Richtigkeit derselben zu-

nächst verantwortlich, und ist, sobald ihm in dieser Beziehung eine Unrichtigkeit zur Last fallen sollte, ohneweiters des Dienstes verlustig zu erklären, wobei jedoch auch der Magistratsvorsteher für die Unterlassung der nöthigen Aufsicht und Achtsamkeit verantwortlich bleibt und angemessen geahndet werden wird.

Ich fordere Euere Wohlgeboren auf, diese Bestimmung ungesäumt den in dem Ihrer Leitung unterstehenden Kreise bestehenden Ortsobrigkeiten bekannt zu geben, und in vorkommenden Fällen hiernach zu verfahren.

Goluchowski m. p.

nächst vorantretend, und ist, sobald ihm in dieser Beziehung eine Nachricht zugeht, verpflichtet, dieselbe dem Kaiserlichen Konsul in London zu übermitteln, wobei jedoch, wenn die Konsularbehörden der Kaiserlichen Regierung die Befreiung der betreffenden Person nicht anerkennen, dieselbe nicht anzuordnen ist.

Die Kaiserliche Regierung ist verpflichtet, auf alle Bestimmungen, welche in dem Vertrag enthalten sind, die Kaiserlichen Konsuln in London zu beobachten, und in vorerwähnten Fällen die Kaiserliche Regierung zu unterstützen.

Artikel 10.

[The remainder of the page contains extremely faint and illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the document.]

Dziennik rządowy

dla

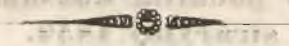
**kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Oświęcimskiem i Zatorskiem, tudzież ; z Wielkiem
Księstwem Krakowskiem.**

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część XXIII.

Wydana i rozesłana dnia 6. Października 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

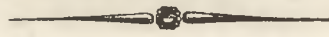
**Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Au-
schwiz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.**

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

XXIII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 6. Oktober 1853.

178.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 2. Lipca 1853,

obowiązujące dla Galicyi i Krakowa,

o zastosowaniu przepisów względem kwaterunku wojska w przemarszu, do wojskowej straży policyjnej.

Z powodu wniesionego w tym względzie zapytania, postanowiła najwyższa e. k. Władza Policyjna wedle reskryptu swojego z dnia 22. Czerwca 1853 l. 8171/2013 V., w myśl §. 2. instrukcyi służbowej, wydanej dla e. k. austriackiego korpusu wojskowej straży policyjnej, iż do żołnierzy wojskowej straży policyjnej, jeżeli, nie będąc użytymi do właściwej służby swojej, w przemarszu się znajdują, przepisy o kwaterunku wojsk w przemarszu ustanowione, zastosowane być mają.

Wydatek na to przypadający ponosi fundusz policyjny.

Gołuchowski m. p.

179.

Obwieszczenie Rządu krajowego z dnia 8. Lipca 1853,**o poborze powszechnego podatku konsumcyjnego na rok administracyjny 1854.**

Stosownie do dekretu wysokiego e. k. Ministerstwa Skarbu z dnia 12. Czerwca 1853 l. 22283, zapewnienie dochodu z powszechnego podatku konsumcyjnego na rok administracyjny 1854 ma się w ten sam sposób, i podług tych samych postanowień odbywać, jakie na rok administracyjny 1853 były przepisane.

To podaje się z tym dodatkiem do powszechnej wiadomości, że rozprawy względem ugody i dzierżaw przedmiotów, w tarylic podatku konsumcyjnego w pozycyi nr. 4., 5., 6., tudzież nr. 10. do 16. włącznie oznaczonych, t. j. od wyszynku wina i mięsa na trzy lata, jednakże z wyraźnym zastrzeżeniem prawa wzajemnego wypowiedzenia przed upływem każdego roku administracyjnego w terminie prawem oznaczonym, odbywać się będą; tudzież, że oświadczenia, przepisane w §. 10. okólnika z dnia 5. Lipca 1829 l. 5039 i w dodatku do tegoż paragrafu, tak samo, jak na rok administracyjny 1853, także i na rok administracyjny 1854 wprost do tych kierujących organów straży skarbowej (komisarzów i samoistnych respicyentów), w których okręgu dozorczym podpadające podatkowi przedsiębiorstwo znajduje się, podawane być mają.

Gołuchowski m. p.

178.

Verordnung des Landesguberniums vom 2. Juli 1853,

giltig für Galizien mit Krakau,

wegen Anwendung der für die Einquartierung des Heeres bei Durchzügen bestehenden Vorschriften auf die Mannschaft der Militär-Polizeiwache.

Aus Anlaß einer vorgekommenen Anfrage, hat die hohe k. k. oberste Polizeibehörde laut ihres Erlases vom 22. Juni 1853 Z. 8171/2013 V., im Sinne des §. 2 der Dienstinstruktion für das k. k. österreichische Militär-Polizeiwachkorps bestimmt, daß auf die Mannschaft der Militär-Polizeiwache in dem Falle, wo sie sich auf dem Durchzuge ohne eigentliche dienstliche Verwendung befindet, die für die Einquartierung des Heeres bei Durchzügen bestehenden Vorschriften Anwendung zu finden haben.

Die hiernach entfallende Auslage ist aus dem Polizeifonde zu bestreiten.

Goluchowski m. p.

179.

Kundmachung des Landesguberniums vom 8. Juli 1853,

in Betreff der Einhebung der allgemeinen Verzehrungssteuer für das Verwaltungsjahr 1854.

In Gemäßheit des Dekretes des hohen k. k. Finanzministeriums vom 12. Juni 1853 Z. 22283 hat die Sicherstellung des Ertrages der allgemeinen Verzehrungssteuer für das Verwaltungsjahr 1854 in derselben Art und nach denselben Bestimmungen, welche für das Verwaltungsjahr 1853 vorgeschrieben waren, zu geschehen.

Dieses wird mit dem Beisatze zur allgemeinen Kenntniß gebracht, daß die Verhandlungen über die Abfindungen und Pachtungen bezüglich der im Verzehrungssteuer-Tarife Post-Nr. 4, 5, 6, dann Nr. 10 bis einschließig 16 bezeichneten Objekte, d. i. vom Weinausschank und Fleisch auf drei Jahre, jedoch mit dem ausdrücklichen Vorbehalte des Rechts der wechselseitigen Aufkündigung vor dem Ausgange eines jeden Verwaltungsjahres in der gesetzlichen Frist, werden gepflogen werden; ferner daß die im §. 10 des Kreis Schreibens vom 5. Juli 1829 Z. 5039 und dem Anhange zu diesem Paragraphen vorgeschriebenen Erklärungen, eben so wie für das Verwaltungsjahr 1853, auch für das Verwaltungsjahr 1854 unmittelbar bei denjenigen leitenden Finanzwach-Organen (Kommissären und selbständigen Respizienten), in deren Ueberwachungsbezirke die steuerpflichtige Gewerbsunternehmung sich befindet, anzubringen sind.

Goluchowski m. p.

180.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 16. Lipca 1853,

wydane do wszystkich Urzędów obwodowych, łącznie z Bukowiną, za równoczesnym udzieleniem odpisu gubernialnej Komisji w Krakowie ku podobnemu zarządzeniu w tamecznej Ziemi.

którem postanowiono sposób wydawania certyfikatów na cenę mięsa dla c. k. wojska.

Gdy dodatek do ceny mięsa dla c. k. żołnierzy, prawo do tego mających, wymierzony jest podług niższo-austriackiego funta, zkład dla rozwiązania pytania, czyli i jaki dodatek należy się w tej lub owej stacyi, zawsze wprzód waga polska na wagę funta wiedeńskiego wyrachowaną być musi, przeto zaleca się Urzędowi obwodowemu w skutek odezwy c. k. galicyjskiej Komendy wojskowej z dnia 11. b. m. sekeya III. oddział II. l. 2361/2701, aby natychmiast zarządził, ażeby podległe mu władze polityczne, celem uniknienia wszelkich nieporozumień, i by w żadnym razie nienależne ceny mięsa nie były stwierdzone ani rachowane, wystawiając certyfikaty na cenę mięsa, tak cenę funta polskiego, który się trzem czwartym częściom funta wiedeńskiego równa, jakoteż cenę przypadającą na funt niższo-austriacki w tychże dokładnie, i to głoskami wypisywały.

Gołuchowski m. p.

181.

Reskrypt Rządu krajowego z dnia 16. Lipca 1853,

wydany do Magistratu we Lwowie,

o obmyśleniu i urządzeniu lokalności do pomieszczenia tych, którzy sposobiąć się na żandarmów, zostają przy zakładowych półszwadronach pułków żandarmeryi.

Z powodu wznieconego pytania, jak sobie postępować we względzie obmyślenia i urządzenia lokalności do pomieszczenia tych, którzy sposobiąć się na żandarmów, zostających przy zakładowych półszwadronach pułków żandarmeryi, rozporządziło wysokie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych dnia 10. b. m. l. 16248, w porozumieniu z c. k. najwyższą Władzą Policyjną, że na przyszłość przy obmyśleniu i urządzeniu lokalności do pomieszczenia sposobiących się na żandarmów, przydzielonych dla ćwiczenia się do półszwadronów zakładowych, na koszt konkurencyi krajowej stosować się należy nie do wymiarów oznaczonych w przepisie o kwaterunku żandarmeryi z dnia 25. Lipca 1851, opiewającym o rzeczywistych żandarmach podczas stałego ich kwaterunku, lecz do

180.

Verordnung des Landesguberniums vom 16. Juli 1853,

an sämtliche Kreisämter, mit Einschluß der Bukowina, unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift an die Gubernial-Kommission in Krakau, zur gleichmäßigen Veranlassung im dortigen Gebiete,

wodurch die Art der Ausstellung der Fleischpreis-Zertifikate für das k. k. Militär bestimmt wird.

Da der Fleischbeitrag der darauf Anspruch habenden k. k. Militärmannschaft nach dem niederösterreichischen Pfund bemessen ist, daher zur Lösung der Frage, ob und welcher Fleischbeitrag in der einen oder der anderen Station gebühre, immer erst das polnische Gewicht auf das eines Wiener Pfundes hiernach erst berechnet werden muß, so wird das Kreisamt zu Folge der Zuschrift des galizischen k. k. Armeekommando vom 11. d. M. III. Sekzion II. Abtheilung Nr. 2361/2701 angewiesen, allsogleich die Verfügung zu treffen, damit von den unterstehenden politischen Behörden, zur Vermeidung eines jeden Mißverständnisses, und daß ja nicht ungebührliche Fleischpreise bestätigt und verrechnet werden, bei Ausstellung der Fleischpreis-Zertifikate sowohl der Preis eines polnischen Pfundes, welches dreiviertel Wiener Pfund gleich ist, als auch der hiernach entfallende Preis eines niederösterreichischen Pfundes darin richtig und mit Buchstaben ausgeschrieben angefügt werde.

Goluchowski m. p.

181.

Erlaß des Landesguberniums vom 16. Juli 1853,

an den Magistrat in Lemberg.

betreffend die Ausmittlung und Einrichtung der Unterkunftslokalitäten für die bei den Depotflügeln der Gensd'armie-Regimenter befindlichen Gensd'armie-Prüflinge.

Aus Anlaß der angeregten Frage, wie sich hinsichtlich der Ausmittlung und Einrichtung der Unterkunftslokalitäten für die bei den Depotflügeln der Gensd'armie-Regimenter befindlichen Gensd'armie-Prüflinge zu benehmen sei, hat das hohe Ministerium des Innern unterm 10. l. M. B. 16248, im Einverständnisse mit der k. k. Obersten Polizeibehörde angeordnet: daß in Zukunft bei Ausmittlung und Einrichtung der Unterkunftslokalitäten für die zum Depotflügel zur Abrichtung gelangenden Gensd'armie-Prüflinge auf Kosten der Landes-Konkurrenz nicht nach dem im Gensd'armie-Bequartierungs-Normale vom 25. Juli 1851 für wirkliche Gensd'armen bei dauernder Einquartierung enthaltenen dießfälligen Ausmaße, sondern nach der bei anderen Truppenkörpern der k. k. Armee für die Mannschaft bei dauernder Einquartie-

należytości kwaterowej co do innych korpusów c. k. armii dla żołnierzy podczas stałego ich kwaterunku najwyższym przepisem z dnia 15. Maja 1851 ustanowionej, równie jak do ustanowionego w tymże przepisie dla izb żołnierskich wymiaru sprzętów koszarowych i innych rekwizytów.

O czym zawiadania się Magistrat ku przestrzeganiu niniejszego rozporządzenia przy dostarczaniu i urządzaniu lokalności do pomieszczenia tych, którzy sposobiąc się na żandarmów, umieszczeni są przy półszwadronach zakładowych tutejszego pułku żandarmeryi.

Gólurowski m. p.

182.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 18. Lipca 1853,

wydane 1. do wszystkich Urzędów obwodowych, 2. do Magistratu głównego miasta Lwowa (za równoczesnym udzieleniem odpisu rozporządzenia 1) do Komisji gubernialnej w Krakowie i c. k. Komendy armii IV., (tudzież 2) do medyczno-chirurgicznego kolegium profesorów i Dyrekcyi powszechnego szpitala we Lwowie),

z odnowieniem się przepisu normalnego z dnia 28. Maja 1802, według którego niewolno otwierać trupa przed upływem 48 godzin.

Do 1. i 2.

Rząd krajowy dowiedział się o poszczególnych takich przypadkach, w których patologiczne sekeye trupów przed upływem czasu 48 godzin, do uważania trupów prawnie ustanowionego, zarządzono i wykonano.

Ponieważ dla zapobieżenia temu z pewnością, iżby nie otwierano ciał osób zaumarłych przy sekeyi trupa równa ostrożność jest potrzebną, jak co do pogrzebienia onychże prawem jest przepisana, przeto poleca się Urzędowi obwodowemu (Magistratowi), ażeby normalny przepis Rządu krajowego z dnia 28. Maja 1802 l. 15276. według którego niewolno otwierać trupa przed 48 godzinami, a ci, mianowicie lekarze i chirurdowie, którzy przeciw temu przepisowi wykraczają, ciężkiej kary obawiać się mają, wszystkim

do 1.

w obwodzie zamieszkałym, na posadach będącym i prywatnym lekarzom ku ściślemu przestrzeganiu, wszystkim zaś Zwierzchnościom miejscowym ku troskliwemu nadzorowaniu,

do 2.

lekarzom i chirurgom, w głównym mieście osiadłym,

do 1. i 2.

z tym dodatkiem jak najmocniej na pamięć przywiodły, że odtąd każdy ordynaryusz zmarłego chorego, tak lekarz jak i chirurg, któryby zamyślał przed-

nung durch die allerhöchste Vorschrift vom 15. Mai 1851 festgesetzten Gebühr an Quartier, sowie nach dem daselbst für die Mannschaftszimmer vorgeschriebenen Maße an Kasern-Einrichtungsstücken und sonstigen Requisite sich zu richten ist

Wovon der Magistrat zur Wissenschaft und Nachachtung bei der Beistellung und Einrichtung der Unterkunftslokalitäten für die beim Depotflügel des hierortigen Genß-d'armie-Regimentes befindlichen Genß-d'armie-Prüflinge verständigt wird.

Goluchowski m. p.

182.

Verordnung des Landesguberniums vom 18. Juli 1853,

1. an sämtliche Kreisämter, 2. an den Magistrat der Hauptstadt Lemberg, (unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift der Verordnung für 1. an die Gubernial-Kommission in Krakau und das k. k. IV. Armee-Kommando dann jener für 2. an den medizinisch-chirurgischen Lehrkörper und die Direktion des allgemeinen Krankenhauses in Lemberg),

wodurch die Normal-Vorschrift vom 28. Mai 1802, wornach die Eröffnung einer Leiche vor 48 Stunden nicht gestattet ist, erneuert wird.

Für 1. und 2.

Es sind der Landesstelle einzelne Fälle bekannt geworden, in denen pathologische Leichen-Sektionen vor Ablauf der zur Leichenbeobachtung gesetzlich festgesetzten Zeitfrist von 48 Stunden eingeleitet und ausgeführt worden sind.

Da, um der Eröffnung der Körper scheinotdter Individuen verlässlich vorzubeugen, bei der Sektion einer Leiche die gleiche Vorsicht nöthig wird, welche rücksichtlich der Beerdigung derselben gesetzlich vorgezeichnet ist, so erhält das Kreisamt (der Magistrat) den Auftrag, die hierortige Normal-Vorschrift vom 28. Mai 1802 Z. 15276, wornach die Eröffnung einer Leiche vor 48 Stunden nicht gestattet ist, und diejenigen, namentlich aber Aerzte und Wundärzte, welche gegen diese Vorschrift handeln, eine schwere Strafe zu gewärtigen haben, allen

für 1.

im Kreise ansässigen, angestellten und Privat-Sanitäts-Individuen zur genauen Nachachtung und sämtlichen Ortsobrigkeiten zur sorgfältigen Ueberwachung

für 2.

in der Hauptstadt ansässigen Aerzten und Wundärzten

für 1, 2.

mit dem Beifuge nachdrücklichst in Erinnerung zu bringen, daß von nun an jeder ärztliche oder wundärztliche Ordinarius eines verstorbenen Kranken, der an der Leiche

siębrać patologiczną sekeyę trupa onego, i do tego otrzymał pozwolenie przynależnych członków rodziny, w wydać się mającém, poświadczeniu o zaszczyt wprzód choroby zmarłego i czasie śmierci jego, to jest w tak zwanój karcie śmiertnój, tę okoliczność wyraźnie przytoczyć, a oraz dzień i godzinę przedsięwzięć się mającój sekeyi w tym celu wyrazić ma, ażeby Zwierzchność miejscowa tak seisłego powszechnego przestrzegania tego przepisu łatwiej dopilnować, jakotóż w przypadkach, w którychby zachodziła potrzeba sądowych oględzin trupa, albo inne względy patologicznój sekeyi stawały na przeszkodzie, przedsięwzięcie tejże w czas wstrzymać mogła.

Do ogłoszenia powyższych postanowień należy zresztą jeszcze dołączyć odniesienie się do §. 375 część II. obecnie obowiązującej księgi ustaw karnych, według którego ten, „kto przy oględzinach umarłego czas, kiedy kto umarł, nieistotnie podając sprawi, że umarły piérwój będzie pochowany albo rozezlonkowany, anizeli to dla zapobieżenia pogrzebaniu i otwarciu zaumarłego prawem przepisano, za to przekroczenie karany być ma seisłym aresztem od jednego do sześciu miesięcy.“

Nakoniec przydaje się jeszcze tę uwagę, że niniejszy przepis nie narusza skuteczności rozporządzenia Rządu krajowego z dnia 17. Grudnia 1802 l. 36253, że zatém władzom, do zarządzenia sekeyi sądowój powołanym, i nadal zostaje wolno, nakazać sekeyę sądową jeszcze przed upływem 48 godzin w takim razie, jeśli przy widoczném szybkim psuciu się trupa przedsięwzięcie tego aktu sądowego dopiero po 48 godzinach uczyniło zbadanie istoty czynu (corpus delicti) albo już niemożliwém, albo przynajmniej niedającém już pewności; w tym atoli razie władza przynależna, nakazująca sądowe oględziny trupa przed upływem 48 godzin, ostrożność wzmiankowanym na ostatku wymaganą przepisem zachować, i każdym razem od lekarza powołanego do tego, bądź z służbowego, bądź z innego jakiego stanowiska zajądąć pisemnego, w aktach przechować się mającego oświadczenia, jako wyraźne znaki zgnilizny na dotyczącym trupie bez obawy otworzyć go pozwalają.

Goluchowski m. p.

des letzteren eine pathologische Sekzion vorzunehmen beabsichtigt und hiezu die Zustimmung der betreffenden Familienglieder erhalten hat, in der über die vorausgegangene Krankheit des Verstorbenen und seine Sterbezeit abzugebenden Bestätigung, das ist in dem sogenannten Todtenzettel, diesen Umstand ausdrücklich zu bemerken, und zugleich den Tag und die Stunde der vorzunehmenden Leichen-Sekzion in der Absicht anzusehen habe, damit von der Ortsobrigkeit sowohl die genaue allgemeine Beobachtung dieser Vorschrift leichter überwacht, als auch in Fällen, in denen die Nothwendigkeit einer gerichtlichen Leichenbeschau eintritt, oder andere Rücksichten einer pathologischen Sekzion entgegenstehen, die Vornahme der letzteren rechtzeitig eingestellt werden kann.

Der Bekanntgebung der vorstehenden Bestimmungen ist übrigens noch die Hinweisung auf den §. 375 des II. Theils des gegenwärtig in Wirksamkeit stehenden Strafgesetzbuches beizufügen, nach dem „wer bei der Todtenbeschau die Zeit, wann Jemand gestorben ist, unrichtig anzeigt, und dadurch veranlaßt, daß der Verstorbene früher begraben, oder zergliedert wird, als, um der Begrabung und Eröffnung des Scheintodten zuvorzukommen, gesetzlich vorgeschrieben ist, für diese Uebertretung mit strengem Arreste von einem bis zu sechs Monaten bestraft werden soll.“

Schließlich wird noch die Bemerkung beigelegt, daß durch die vorliegende Vorschrift die Wirksamkeit der Gubernial-Verordnung vom 17. Dezember 1802 Z. 36253 unberührt bleibt; es sonach den zur Veranlassung einer gerichtlichen Sekzion berufenen Behörden auch fernerhin unbenommen bleibt, eine solche Sekzion in dem Falle auch vor Ablauf von 48 Stunden einzuleiten, wenn bei augenfälligem schnellem Fortschreiten der Leichenverwesung die Vornahme dieses gerichtlichen Aktes erst nach 48 Stunden die Erhebung des corpus delicti entweder nicht mehr möglich, oder wenigstens nicht mehr verläßlich machen würde, in welchem Falle jedoch von der, die gerichtliche Leichenbeschau vor Ablauf von 48 Stunden anordnenden hiezu kompetenten Behörde, auf die, mit der legt bezogenen Vorschrift geforderte Vorsicht zu achten, und jedesmal die in den Akten aufzubewahrende schriftliche Erklärung des seiner dienstlichen oder sonstigen Stellung zu Folge hiezu berufenen Sanitäts-Individuums abzufordern ist, wienach deutliche Fäulnißzeichen an der betreffenden Leiche ihre frühere Eröffnung unbedenklich und zulässig machen.

Goluchowski m. p.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 22. Lipca 1853,

wydane do wszystkich Urzędów obwodowych i do Magistratu lwowskiego, za równoczesnem udzieleniem odpisu Komisji gubernialnej w Krakowie,

o wynagrodzeniu za kwatery przez gminy żołnierzom dawane, tudzież za stajnie na konie.

Na zapytanie, czy za kwatery i stajnie, żołnierzom od gmin od kwartału do kwartału dawane, wynagrodzenie w §. 48. przepisu o kwaterunku wojska z dnia 15. Maja 1851 ustanowione, tylko podług każdorazowego rzeczywistego zajęcia tych lokalności ma być uiszczane, pomimo że w skutek §. 44. wzmiankowanego przepisu za zażądane i przez gminy dawane kwatery, chociażby te w ciągu kwartału zamówionego tylko w części, albo tylko od czasu do czasu były użyte, wynagrodzenie za cały zamówiony kwartał w zupełności wypłacone być winno, wydała e. k. najwyższa Komenda armii reskrytem z dnia 6. Lipca 1853 l. 373 dekret następującej osnowy:

§. 43. nowego przepisu o kwaterunku e. k. wojska obejmuje wprowadzić mieszkania i inne miejscowości, jakie kwartalnie od gmin do zakwaterowania wojska zażądane być mają; gdy atoli w tym przedmiocie podawać się mające wykazy potrzebnych mieszkań i miejscowości służyć mają za podstawę wyrównania czynszu, zatém §. 44. pomienionego przepisu tyczy się właściwie tylko pomieszczeń, przez gminy dla oficerów i stron wojskowych w jednym kwartale dostarczonych, lecz w razie umieszczenia żołnierzy w koszarach gminnych albo najętych izbach wojskowych analogicznie zastosowanym być nie może, ponieważ skarb publiczny za takie kwatery płaci gminom od żołnierza i konia dziennie ustanowioną należność.

Gdy zatém właśnie dla tego, że za dostarczone bez kontraktu od kwartału do kwartału koszary gminne, czynszowe izby wojskowe albo stajnie normalne wynagrodzenie tylko podług każdorazowego rzeczywistego zakwaterowania uiszczone być winno, a wynagrodzenie za nie już nie tabelą czynszu najmu żądane, lecz od dotyczących korpusów wojska, użytkującego z mieszkań, jako nocelegowe i stajenne uiszczone być ma, przeto podobne wynagrodzenia wszędzie, gdzieby je dotąd w tabelach czynszu za najem pomieszczeń porachowywano, zacząwszy od dnia 1. Sierpnia r. b., już nie w tabelach czynszu najmowego umieszczać należy, lecz normalne to wynagrodzenie korpusy wojska bezpośrednio uiszczać będą.

Gołuchowski m. p.

183.

Verordnung des Landesguberniums vom 22. Juli 1853,

an sämtliche Kreisämter und den Magistrat in Lemberg, unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift an die Gubernial-Kommission in Krakau,

hinsichtlich der Vergütung für die von den Gemeinden beigestellten Militär-Mannschafts- und Stallunterkünfte.

Ueber die Anfrage, ob für die von den Gemeinden von Vierteljahr zu Vierteljahr beigestellt werdenden Mannschafts- und Stallunterkünfte, die im §. 48 der Vorschrift über die Einquartierung des Heeres vom 15. Mai 1851 festgesetzte Vergütung bloß nach dem jeweiligen wirklichen Belage dieser Unterkünfte zu leisten sei, ungeachtet zu Folge des §. 44 der bezogenen Vorschrift für die angeforderten und von den Gemeinden beigestellten Unterkünfte, wenn auch dieselben, während des Bestellungs-Vierteljahres nur theil- oder zeitweise benützt werden, die Vergütung für das ganze Bestellungs-Vierteljahr voll zu bezahlen ist, ist vom k. k. obersten Armee-Kommando mit dem Reskripte vom 6. Juli 1853 Z. 373 nachstehende Entscheidung herabgelangt:

Der §. 43 der neuen Vorschrift, über die Einquartierung des k. k. Heeres umfaßt zwar die in einem Vierteljahre von den Gemeinden zur Bequartierung der Truppen anzufordernden Wohnungen und sonstigen Räumlichkeiten. Nachdem jedoch die darüber zu liefernden Bedarfsausweise zur Grundlage der Zinsausgleiche zu dienen haben, so bezieht sich eigentlich der §. 44 gedachter Vorschrift nur auf die in einem Vierteljahre von den Gemeinden beigestellten Offizier- und Militär-Parteien-Wohnungen, und es kann dieser §. bei der Unterbringung der Mannschaft in Gemeinde-Kasernen oder Militär-Zinszimmern eine analoge Anwendung nicht finden, nachdem der Staatsschatz für eine derlei Bequartierung den Gemeinden pr. Mann, Pferd und Tag in der festgesetzten Gebühr, die Vergütung leistet.

Da hiernach eben deßhalb, weil für die ohne Kontrakt von Quartal zu Quartal beigestellten Gemeinde-Kasernen, Militär-Zinszimmer oder Zinsstallungen, die normalmäßige Vergütung nur nach dem jeweiligen wirklichen Belage zu leisten ist, die dießfällige Vergütung nicht mehr mittelst der Miethzinstabelle in Anforderung zu bringen, sondern durch die betreffenden, die Unterkünfte benützenden Truppentkörper als Schlaf- und Stallgelder selbst zu berichtigen sind, so werden derlei Vergütungen allenthalben, wo solche bisher etwa in den Miethzinstabellen verrechnet wurden, vom 1. August 1853 an, nicht mehr in die Miethzinstabellen aufzunehmen, sondern es wird die Berichtigung der normalmäßigen Vergütung von Seite der Truppentkörper unmittelbar zu bewirken seyn.

Goluchowski m. p.

184.

**Obwieszczenie Rządu krajowego z dnia 23. Lipca 1853,
o opłacie myta mostowego na stacyi myta na Podgórzu za każdorazowe użycie mostu Franciszka Józefa na Wiśle.**

Każdorazowe użycie mostu skarbowego pociąga za sobą pobór ustanowionego za to myta.

Stosownie więc do rozporządzenia wysokiego c. k. Ministerstwa Skarbu z dnia 29. Czerwca 1853 l. 24214/1359, od dnia 1. Listopada 1853 pobierane będzie na stacyi myta na Podgórzu u mostu Franciszka Józefa na Wiśle myto mostowe podług klasy III. taryfy, zaczawszy od dnia 1. Listopada 1853, ilekroć tego mostu używać się będzie, jednakże zawsze tylko w pojedynczej ilości myta.

Przez to zmienia się ostatni ustęp taryfy C. 1, obwieszczeniem byłej nadwornej c. k. Komisji w Krakowie dnia 26. Maja 1847 l. 712 S. ogłoszonej (Zbiór ustaw prowinc. nr. 72 str. 234), według którego na rogatce na Podgórzu od mostu krakowskiego albo od przewozu, myto zaraz na wjeździe do Krakowa w podwójnej ilości pobierano, bydło zaś sprzężne na wyjeździe z Krakowa wolno przepuszczone być winno.

Co niniejszém do powszechnej wiadomości podaje się.

Goluchowski m. p.

185.

Reskrypt Namiestnika z dnia 28. Lipca 1853,

wydany do Naczelników wszystkich obwodów, tudzież do Dyrekcji Policji i Magistratu lwowskiego, za równoczesném udzieleniem odpisu Naczelnikowi Komisji gubernialnej w Krakowie,

**zakazujące noszenia kaszkietów uniformowych przy ubiorze
cywilnym.**

Według §. 13. zatwierdzonego najwyżej przepisu o uniformowaniu z dnia 24. Sierpnia 1849 wolno urzędnikom w służbie zwyczajnej i w podróży nosić kaszkiety tamże bliżej opisane.

Ze wstępu tego paragrafu: „w służbie zwyczajnej i t. d.“ zestawionego, ze wstępem do przepisu o uniformowaniu, według którego urzędnik w służbie do noszenia uniformu jest obowiązany, wypływa samo przez się, ¹ze kaszkiet tylko łącznie z uniformem nosić można.

Gdy atoli postrzeżono, że kaszkiet uniformowy noszony bywa także przy zwyczajnym ubiorze cywilnym, nieraz z naruszeniem przyzwoitości, przeto Jego Ekscelencya, JW. Minister Spraw Wewnętrznych, chcąc zapobiedz wszelkiej

184.

Kundmachung des Landesguberniums vom 23. Juli 1853,
wegen Entrichtung der Brückenmautgebühr bei der Podgorzer Mautstation für die
jedesmalige Benützung der Franz Joseph's-Brücke über die Weichsel.

Die jedesmalige Benützung einer Ararial-Brücke bedingt die Einhebung der für
dieselbe festgesetzten Mautgebühr.

Demnach wird in Folge Erlasses des hohen k. k. Finanzministeriums vom 29.
Juni 1853 Z. 24214/1359, bei der Mautstation zu Podgorze an der Franz Joseph's-
Brücke über die Weichsel die Brückenmaut nach der III. Tarifsklasse, vom 1. Novem-
ber 1853 angefangen, so oft als diese Brücke benützt wird, jedoch immer nur im ein-
fachen Mautbetrage eingehoben werden.

Hierdurch wird der Schlußabsatz des mit der Kundmachung der bestandenen k. k.
Hofkommission in Krakau unterm 26. Mai 1847 Z. 712 F., veröffentlichten Tarifs
C. 1. (Provinzial-Gesetzsammlung, Nr. 72, Seite 234), wornach bei dem Pod-
gorzer Linienamte für die Krakauer Brücke oder Ueberfuhr die Mautgebühr gleich bei
der Einfahrt nach Krakau im doppelten Betrage eingehoben, dagegen das Zugvieh in
der Besspannung bei der Hinausfahrt aus Krakau freigelassen werden soll, abgeändert.

Dies wird hiermit zur allgemeinen Kenntniß gebracht.

Goluchowski m. p.

185.

Erlaß des Statthalters vom 28. Juli 1853,

an sämtliche Kreisvorsteher, dann an die Vorsteher der Polizei-Direktion und des Magistrats in Lemberg
unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift an den Vorstand der Gubernial-Kommission in Krakau,

wodurch das Tragen der Uniformskappe zur Zivilkleidung untersagt wird.

Nach §. 13 der Allerhöchst genehmigten Uniformirungsvorschrift vom 24. August
1849 ist den Beamten im gewöhnlichen Dienste und auf Reisen gestattet, daselbst
näher bezeichnete Kappen zu tragen.

Aus dem Eingange dieses Paragraphes, im gewöhnlichen Dienste u. u." ergibt
sich in Zusammenhaltung mit dem Eingange zur Uniformirungsvorschrift, nach welchem
der Beamte im Dienste zur Tragung der Uniform verpflichtet ist, wohl von selbst,
daß die Kappe nur in Verbindung mit der Uniform getragen werden dürfe.

Da jedoch wahrgenommen worden, daß diese Uniformskappe auch zur gewöhnli-
chen Zivilkleidung, nicht selten mit Verletzung des Decorums getragen werde, so hat
Seine Excellenz der Herr Minister des Innern, um für die Zukunft jeder aus diesem

na przyszłość niestosowności, jakaby z tego nadużycia wyniknąć mogła, uznał rozporządzeniem z dnia 25. b. m. l. 4287 za stosowną zakazać noszenia kaszkietów uniformowych przy ubiorze cywilnym.

O czem WMPana ku poczynieniu dalszych rozporządzeń z tém wezwaniem uwiadomiam, azebyś nie tylko sam przeciwko temu zakazowi nie działał, lecz także z surowością nad tém czuwał, aby podwładni urzędnicy przeciwko niemu nie wykraczali.

Gołuchowski m. p.

Gołuchowski m. p.

1853

Ukazy cesarskie

Imperial-Edict vom 28. Juli 1853

Ukazy cesarskie

Imperial-Edict vom 28. Juli 1853

Imperial-Edict vom 28. Juli 1853

Mißbrauche sich möglicher Weise ergebenden Unzutrümmlichkeit zu begegnen, mit dem Erlaße vom 25. d. M. J. 4287 das Tragen der Uniformskappen zur Zivilkleidung zu untersagen befunden.

Ich setze Euere Wohlgeboren hievon zur weiteren Veranlassung mit der Aufforderung in die Kenntniß, nicht nur selbst diesem Verbothe nicht entgegen zu handeln, sondern auch darüber mit Strenge zu wachen, daß von den subalternen Beamten nicht entgegen gehandelt werde.

Goluchowski m. p.

Dziennik rządowy

dla

**kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Ówścieimskim i Zatorskim, tudzież z Wielkim
Księstwem Krakowskim.**

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część XXIV.

Wydana i rozesłana dnia 25. Stycznia 1854.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

**Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Au-
schwiz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.**

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

XXIV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 25. Jänner 1854.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 12. Sierpnia 1853,

wydane do wszystkich Urzędów obwodowych,

z niektórymi postanowieniami we względzie wykonywania istniejących przepisów o szupaśnictwie ku uchyleniu dostrzeżonych wniem niedostateczności.

Jako niedostateczności w szupaśnictwie, wypływające nie z samej ustawy, lecz z niedokładnego jej wykonywania, podają ze wszystkich stron:

1. częste wypadki ucieczki szupaśników z drogi z powodu niedodania im należytych przystawów, i

2. z powodu braku bezpiecznego zamkniętego miejsca na stacyach szupasowych;

3. niedostateczne żywienie szupaśników, których częstokroć odsęła się kilka dni, nie dając nigdzie należącego im się jadła, ani też przynajmniej strawnego;

4. wydarzającą się często nieludzką bezwzględność na zdrowie szupaśników, którzy będąc słabymi, bywają dalej pędzeni, albo

5. przy niedostatecznym odzieniu nawet w przykrój porze roku dalej odsęłani bez najmniejszej o to pieczy, aby ich, od szkodliwego wpływu przykrego powietrza przynajmniej nieco ochronić.

Na usunięcie tych niedostateczności starał się Rząd krajowy od czasu zaprowadzenia ustawy o szupaśnikach z roku 1786 wpłynąć licznemi przez siebie wydanemi rozporządzeniami, a szczególnie rozporządzeniem z dnia 11. Listopada 1840 l. 27955 (Zbiór ustaw prow. oddział II, l. 173, str. 616), należyte zaś ze strony Urzędu obwodowego czuwanie nad zachowaniem tych rozporządzeń, które mu się niniejszém znowu zaleca, sprowadzi te niedostateczności do rzadkich wydarzeń, które więc bez rozpoznania zaniechywać i płazem puszczać nie należy.

W szczególności Rząd krajowy widzi potrzebę poczynić Urzędowi obwodowemu następujące uwagi:

do 1. Gdy niedostateczna straż (eskorta) i spowodowane nią ucieczki w drodze zwykle ztąd wynikają, że zwierzchności miejscowe załatwiają jedynie wygotowanie albo widowanie kart szupasowych, dostarczenie zaś straży przystawowej zdają na wójta, ten zaś potem szupaśnika jednemu tylko przystawowi albo kobietom lub dzieciom do odprowadzenia oddaje; przeto Rząd obwodowy zarządzi, ażeby wójtowie przystawów szupaśniczych każdą razą sta-

186.

Verordnung des Landesguberniums vom 12. August 1853,

an sämmtliche Kreisämter,

wodurch einige Anordnungen in Absicht auf die Handhabung der im Schubwesen bestehenden Vorschriften zur Beseitigung der dabei wahrgenommenen Gebrechen getroffen werden.

Als Gebrechen im Schubwesen, welche nicht im Gesetze selbst, sondern in der mangelhaften Handhabung desselben ihren Grund haben, werden von allen Seiten bezeichnet:

1. die öfteren Fälle der Entweichung vom Schube wegen nicht gehöriger Schubbegleitung, und
2. aus Anlaß des Mangels sicherer Verwahrungsorte in den Schubstationen;
3. die mangelhafte Verpflegung der Schüblinge, indem solche öfter Tage lang fortgeschafft werden, ohne irgendwo die ihnen gebührende Naturalkost, oder wenigstens das Nahrungsgeld zu erhalten;
4. die öfters eintrende humanitätswidrige Rücksichtslosigkeit auf die Gesundheit der Geschobenen, indem dieselben im kranken Zustande fortgeschleppt, oder
5. bei mangelhafter Bekleidung selbst in der rauhen Jahreszeit weiter geschafft werden, ohne daß dafür Sorge getragen würde, dieselben gegen den schädlichen Einfluß der rauhen Witterung einigermaßen zu schützen.

Auf die Beseitigung dieser Gebrechen suchte man durch so viele seit der Einführung der Schubordnung im Jahre 1786 von hieraus erlassenen Verordnungen, und insbesondere durch jene vom 11. November 1840 Z. 27955 (Provinzial-Gesetzsammlung, II. Abtheilung, Nr. 173, Seite 616) einzuwirken, und eine gehörige Ueberwachung von Seite des Kreisamtes der Befolgung dieser Anordnungen, die demselben hiemit abermals anempfohlen wird, kann die gedachten Gebrechen nur zu seltenen Vorkommnissen machen, die auch nie unerforscht und unbestraft gelassen werden sollen.

Insbefondere muß dem Kreisamte Folgendes bemerkt werden:

ad 1. Da die mangelhafte Schubbegleitung und die hiedurch veranlaßten Entweichungen vom Schube gewöhnlich darin ihren Grund haben, daß die Ortsobrigkeiten bloß die Ausfertigung oder Widrigung der Schubpässe besorgen, die Beistellung der Schubbegleitung aber dem Ortsvorstande überlassen, von dem sodann der Geschobene entweder bloß einem Begleiter oder Weibern und Kindern zur Weiterbeförderung anvertraut wird, so hat das Kreisamt die Verfügung zu treffen, daß von den Ortsvor-

wili w kancelaryi urzędowej, zwierzchność miejscowa, skoro ich uzna za zdalnych do pewnego odprowadzenia szupaśnika, zapisała ich po imieniu w karcie szupasowej i protokóle, potem zaś im szupaśnika do dalszego odstawienia powierzała.

Gdy odprowadzanie szupaśników jest ciężarem całej gminy, a zatem na poszczególnych członków z kolei przypadać powinno; przeto należy zarządzić, aby w razie, gdyby członek gminy, na którego kolej odstawienia szupaśnika przypada, z jakiegokolwiek przyczyny na pewnego przystawę przydać się nie mógł, na jego koszt zdanego przystawę dostarczono.

Każdej zwierzchności potrzeba zalecić, ażeby o każdej niedostatecznej straży (eskorceie) szupasowej natychmiast pod karą 2 zlr. Urzędowi obwodowemu doniosła, który jak najsurowiej z swego urzędu w tę rzecz wchodzić będzie obowiązany.

Niemniej należy wezwać c. k. zandarmeryę, by oko miała na należytą straż (eskortę) szupaśników i o dostrzeżonych zbroczeniach od przepisów, Urzędowi obwodowemu donosiła.

do 2. Zaledwie przypuścić można, aby przy ciągłym naleganiu Rządu krajowego na zaprowadzenie porządných aresztów pomiędzy zwierzchnościami miejscowymi mogły się jeszcze takie znaleźć, u którychby nie był bezpiecznego miejsca do zamykania szupaśników. Brak taki mógłby się tylko tam wydarzyć, gdzie dominium nie ma swój siedziby, lecz i temu także brakowi da się zaradzić, ile że do tego nie potrzeba prawdziwego aresztu, lecz tylko bezpiecznego zamykanego miejsca, a takie przecież w każdej stacyi szupasowej bez wielkich kosztów da się urządzać, na co przeto nalegać powinien Urząd obwodowy.

do 3. Urząd obwodowy ma zwierzchnościom miejscowym jak najsurowiej pod odpowiedzialnością za zaniedbanie starania nakazać, ażeby szupaśnicy dostawali żywność, należącą im się podług §. 23. ustawy o szupasach.

do 4. Ludzkość wymaga tego, ażeby zachorzałego szupaśnika dalej, a szczególnie pieszo nie pędzono, lecz ażeby mu w miejscu, w którym zachorował, albo w najbliższej siedzibie lekarza dano staranie i pomoc lekarską. Zwierzchnościom więc miejscowym potrzeba przypomnieć wydane w tym względzie przepisy, a wykraczających przeciwko nim jak najsurowiej karać.

do 5. Rząd krajowy daleki jest od tego, aby żądał, izby zwierzchności miejscowe szupaśników w łachmanach albo napół nagich w skutek rozporządzenia swowego (Rządu krajowego) z dnia 26. Maja 1840 l. 23358, (Zbiór ustaw. prow.

ständen die Schubbegleiter jedesmal in die Amtskanzlei gestellt, von der Obrigkeit, wenn sie dieselben tauglich zur sicheren Schubbegleitung findet, in dem Schubpaße und im Schubprotokoll namentlich vorgemerkt, und denselben sodann der Schübling zur Weiterbeförderung anvertraut werde.

Da die Begleitung der Schüblinge eine auf der ganzen Gemeinde ruhende Last ist, somit die einzelnen Gemeindglieder nach der Reihe zu treffen hat, so ist die Anordnung zu treffen, daß im Falle ein Gemeindglied, auf das die Reihe zur Schubbegleitung trifft, aus was immer für einer Ursache, einen sicheren Schubbegleiter nicht abgeben könne, auf dessen Kosten ein tauglicher Schubbegleiter beigelegt werde.

Jeder Ortsobrigkeit ist einzubinden, jede bei derselben vorkommende mangelhafte Schubbegleitung sogleich and bei Strafe von 2 fl. zur Kenntniß des Kreisamtes zu bringen, welches darüber strengstens das weitere Amt zu handeln haben wird.

Auch ist die k. k. Gensd'armerie aufzufordern, auf die gehörige Schubbegleitung ihr Augenmerk zu richten, und die wahrgenommenen Abweichungen zur Kenntniß des Kreisamtes zu dringen.

ad 2. Es dürfte kaum möglich seyn, daß bei dem hierortigen unausgesehten Einwirken auf den Bestand gehöriger Arreste bei den Ortsobrigkeiten es noch solche geben könnte, bei denen es an einem sicheren Verwahrungsorte für Schüblinge fehlen sollte. Ein solcher Mangel dürfte nur in jenen Schubstationen fühlbar seyn, die außerhalb dem Sitze der Dominien liegen, dem auch begegnet werden könne, nachdem dießfalls kein förmlicher Arrest, sondern bloß ein sicheres Verwahrungsorte benöthigt wird, und ein solches doch in jeder Schubstation ohne großen Unkosten eingerichtet werden könne, worauf sonach vom Kreisamte zu dringen ist.

ad 3. Das Kreisamt hat den Ortsobrigkeiten strengstens aufzutragen, und dieselben für die Vernachlässigung der Sorge verantwortlich zu machen, daß den Schüblingen die denselben nach dem §. 23 der Schubordnung gebührende Verpflegung zu Theil werde.

ad 4. Die Pflicht der Menschlichkeit erfordert, daß ein erkrankter Schübling nicht weiter, und besonders nicht zu Fuß geschleppt, sondern ihm im Orte der Erkrankung selbst, oder in der nächsten Station eines Sanitäts-Individuums Pflege und ärztliche Hilfe zugewendet werde. Den Ortsobrigkeiten sind daher die in dieser Beziehung erlassenen Vorschriften in's Gedächtniß zurückzurufen, und die dawider Handelnden auf das strengste zu ahnden.

ad 5. Man ist weit entfernt zu verlangen, daß die Ortsobrigkeiten in Lumpen gehüllte, oder halb nackte Schüblinge, im Grunde hierortiger Vorschrift vom 26. Mai 1840 Zahl 23358 (Provinzial-Gesetzsammlung, I. Abtheilung, Nr. 83,

oddział I., nr. 83, str. 240) nową porządną odzieżą zaopatrywały; atoli od uczucia ludzkości zwierchności miejscowych z całą słuszością wymagać można, aby takiego szupaśnika w ostrój porze roku przynajmniej od stacyi do stacyi czémś opatrywano, coby go od szkodliwego wpływu powietrza chroniło, np. znoszonym kozuchem albo derhą, a utrzymywanie takiej odzieży inwentarskiej, któreby się w najbliższej stacyi szupasowej na powrót odbierało, nie powinnyby za prawdę tak wielce być kosztowne, aby zaniedbanie względów ludzkości choć poniekąd usprawiedliwić mogło. W tym kierunku ma Urząd obwodowy natychmiast wydać do podwładnych sobie zwierchności politycznych zalecenie, jakie potrzebném uzna, i jak najsurowiej czuwać nad dopełnieniem tegoż.

Gołuchowski m. p.

187.

**Obwieszczenie krajowej Dyrekcji skarbowej
z dnia 29. Sierpnia 1853,**

o zaprowadzeniu Dyrekcji podatkowej dla Krakowa i Galicyi zachodniej z siedzibą urzędową w Krakowie.

Jego C. K. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 13. Sierpnia r. b. najlaskawiej zezwolić na zaprowadzenie Dyrekcji podatkowej dla Krakowa i Galicyi zachodniej, z siedzibą urzędową w Krakowie i bezpośrednio zawisłością od c. k. Ministerstwa Skarbu.

Ma ona jako podatkowa władza krajowa w swoim obrębie wyłącznie ułatwiać administracyę stałego opodatkowania, a oraz wszystkie czynności krakowskię komisyi; podatku gruntowego.

Kierunek spraw obejmie pan Prezydent krajowy jako naczelnik Dyrekcji podatkowej.

Co w skutek rozporządzenia wysokiego Ministerstwa Skarbu z dnia 21. b. m. do l. 13043 M. S. z tym dodatkiem ogłasza się, że wzmiankowana Dyrekcya podatkowa czynności swoje dnia 1. Listopada r. b. rozpocznie.

Gołuchowski m. p.

Seite 240) mit neuen gehörigen Kleidern versehen; aber mit vollem Rechte kann von dem Menschlichkeitsgefühl der Ortsobrigkeiten verlangt werden, daß ein derlei Geschöbener in rauher Jahreszeit wenigstens von Station zur Station mit Etwas versehen werde, was ihn gegen den schädlichen Einfluß der Witterung zu schützen vermag, z. B. ein abgetragener Schafpelz oder Pferdetoget, und die Haltung solcher Inventarial-Bekleidungsstücke, die in der nächsten Schubstation zurückgenommen werden, dürfte wahrlich nicht so kostspielig seyn, um die Außerachtlassung der Humanitäts-Rücksichten nur einigermaßen entschuldigen zu können. In dieser Richtung hat das Kreisamt an die unterstehenden politischen Obergkeiten sogleich das Nöthige zu erlassen, und auf die Befolgung desselben strenge Hand zu halten.

Goluchowski m. p.

187.

Kundmachung der Finanz-Landes-Direktion vom 29. August 1853,

über die Aufstellung einer Steuer-Direktion für Krakau und das westliche Galizien,
mit dem Amtssitze in Krakau.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit allerhöchster Entschlieung vom 13. August l. J. die Aufstellung einer Steuer-Direktion für Krakau und das westliche Galizien, mit dem Amtssitze in Krakau und mit der unmittelbaren Unterordnung unter das hohe k. k. Finanz-Ministerium, Allergnädigst zu genehmigen geruht.

Dieselbe hat als Steuer-Landes-Behörde in ihrem Bereiche ausschließlich die Verwaltung der direkten Besteuerung, mit Inbegriff der Agenden der Krakauer-Grundsteuer-Kommission zu besorgen.

Die Oberleitung der Geschäfte hat der Herr Landes-Präsident als Chef der Steuer-Direktion zu führen.

Dies wird in Folge Erlasses des hohen k. k. Finanz-Ministeriums vom 21. d. M. J. 13043 F. M., mit dem Befehle bekannt gemacht, daß die Aktivirung der besagten Steuer-Direktion mit dem 1. November l. J. zu beginnen habe.

Goluchowski m. p.

Rozporządzenie Namiestnika z dnia 1. Września 1853,

do Przełożonych wszystkich obwodów za równoczesnym udzieleniem odpisu Naczelnikowi Komisji gubernialnej w Krakowie i c. k. Komendzie armii IV.,

względem postąpienia sobie z owymi żydami co do stawienia ich do asenterunku, którzy prawdziwego wieku swego metryką urodzenia udowodnić nie są w stanie, według wszelkiego zaś podobieństwa doszli już wieku, do służby wojskowej obowiązującego.

Zdarzyło się w nowszym czasie nieraz, że żydzi nibyto w wieku od 18 do 19 lat, starający się o paszport za granicę i wezwani, iżby wiek swój udowodnili, nie mogli wyciągiem z właściwej księgi urodzonych, nie będąc w niej wcale zapisanymi, temu zadość uczynić, i usiłowali w takim razie dówód wieku swego zastąpić świadectwem kilku żydów, którzy to, potwierdzili, jako człowiek ten rodził się w podanym przez siebie roku.

Takie świadectwo nie może zastąpić właściwego świadectwa urodzenia, zwłaszcza że się przy wielu sposobnościach okazało, że powodem zaniedbanego na czasie wpisania narodzonego we właściwe metryki było umyślne zatajenie, albo zwleczenie zapisania go przy popisie, i chęć, aby odstawienie go w swoim czasie do wojska przez późniejsze dowolne podanie jego wieku uczynić bezskutecznym.

Aby tym wybiegom, utrudniającym odstawienie kontyngensu żydowskiego, tamę położyć, i co do wieku takich w metrykach urodzenia nie zapisanych, a zatem do ksiąg popisowych (konskrypcyjnych) z dowolnie podanym wiekiem zaciągniętych żydów niezawodnie usunąć wszelką wątpliwość, c. k. Prezydium krajowe porozumiawszy się z c. k. Komendą armii, uznało za stosowną postanowić na przyszłość za prawidło, iżby we wszystkich przypadkach, w którychby niby 18- albo 19- letni żydkowie wieku swego metryką, a względnie zawierzytelniom świadectwem urodzenia z księgi urodzenia udowodnić nie byli w stanie, orzeczenie lekarzów użytych przy naborze wojska, o ich domniemywanym wieku ze względem na ich skład i wykształcenie ciała za rozstrzygające było poczytanem, iżby zatem wszystkich, którzy w skutek takiego wyroku są już w wieku, do służby wojskowej obowiązującym, i z resztą w ogólności do służby wojennej polowej za zdatnych uznani będą, albo zaraz asenterowano, albo dla najbliższego stawienia zaprenotowano, a według tego i księgi popisowe (konskrypcyjne) sprostowano.

Proszę WWMPana, abyś niniejsze postanowienie zwierzchnościom miejscowym ku jak najściślejszemu przestrzeganiu z tém zaleceniem oznajmił, iżby przed każdym naborem (każdą rekrutacją) spisały wyciąg żydów według ksiąg

Erlass des Statthalters vom 1. September 1853,

an sämtliche Kreisvorsteher, unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift an den Vorstand der Gubernial-Kommission in Krakau und das k. k. IV. Armee-Kommando,
wegen Behandlung jener Juden bezüglich ihrer Stellung auf den Assentplatz, welche ihr wahres Alter mittelst der Geburtsmatrikel nicht nachzuweisen vermögen, aller Wahrscheinlichkeit nach aber das militärpflichtige Alter bereits erreicht haben.

Es haben sich in neuerer Zeit öfter Fälle ergeben, daß Juden angeblich im Alter von 18 oder 19 Jahren, welche um Ertheilung von Pässen zur Reise in's Ausland eingeschritten sind, zur Nachweisung ihres Alters aufgefordert, dieses mittelst eines Auszugs des betreffenden Geburtsbuches, weil dieselben daselbst gar nicht eingetragen wurden, nicht erweisen konnten, und in solchen Fällen den Beweis über ihr angebliches Alter durch ein Zeugniß einiger Juden zu liefern versuchten, welche bestätigten, daß das betreffende Individuum in dem von ihm angegebenen Jahre geboren sei.

Ein solches Zeugniß ist nicht geeignet den eigentlichen Geburtschein zu suppliren, zumal bei vielen Gelegenheiten sich herausgestellt hat, daß der Unterlassung der rechtzeitigen Eintragung eines Gebornen in die betreffende Matrikel, die absichtliche Verheimlichung oder die Verzögerung der Aufnahme desselben bei der Konfiskation, und die Vereitelung der seinerzeitigen Abstellung desselben zum Militär durch nachherige willkürliche Angabe seines Alters zum Grunde liegt.

Um diesen, die Abstellung des jüdischen Rekruten-Kontingents erschwerenden Umtrieben Schranken zu setzen, und das Alter solcher in den Matrikelbüchern nicht vorkommenden, in den Konfiskationsbüchern daher nur mit einem willkürlich angegebenen Alter eingetragenen Individuen verlässlich außer Zweifel zu setzen, findet das k. k. Landes-Präsidium im Einvernehmen mit dem k. k. Armee-Kommando zur künftigen Richtschnur zu bestimmen, daß in allen jenen Fällen, wo angeblich 18 oder 19jährige Judenbursche ihr Alter mittelst der Geburtsmatrikel und rückichtlich eines beglaubigten Geburtscheines aus denselben nachzuweisen nicht vermögen, der Ausspruch der bei der Assentirung verwendeten Aerzte über deren muthmaßliches Alter mit Rücksicht auf ihre körperliche Beschaffenheit und Ausbildung, als entscheidend zu betrachten sei, und daß sonach alle jene Individuen, welche diesem Ausspruche zu Folge sich im militärpflichtigen Alter bereits befinden, und sonst überhaupt zum Feldkriegsdienste als tauglich erkannt werden, entweder gleich assentirt, oder zur nächsten Stellung in Vormerkung gebracht und hiernach auch die Konfiskationsbücher berichtigt werden.

Ich ersuche Euer Wohlgeboren, diese Bestimmung den Ortsobrigkeiten zur genauesten Darnachachtung mit der Weisung bekannt zu geben, vor jeder Rekrutirung über die nach den Konfiskationsbüchern im 18. oder 19. Lebensjahre sich befindenden Juden einen Auszug

popisowych 18 albo 19 lat liczących, następnie ich wiek sprawdziły za pomocą metryk urodzenia, i wszystkich, którychby urodzenie w tych metrykach nie było zapisane, albo gdyby co do prawdziwości dotyczącego miejsca metryk urodzenia uzasadniona zachodziła wątpliwość, stawily przed Komisją asen-terunkową.

Na zachowanie niniejszego rozporządzenia będzie potrzeba szczególnie z całą surowością nastawać u owych zwierzchności miejscowych, które rozłożonego kontyngensu rekrutów żydowskich w zupełności nie odstawiają.

Postępowanie to należy zresztą i przy innych wydarzających się sposobnościach, jako to: przy wnoszonych prośbach o paszporty dla 18- albo 19-letnich żydków, o pozwolenie żenienia się i t. p. zachowywać, i w takich przypadkach zawsze jak najpewniej przekonać się, czy podany przez nich a w księgach konskrypcyjnych zapisany wiek ich zgadza się z metrykami urodzenia, albo czy młodzian, o którego idzie, w tychże wcale nie jest zapisany, i wedle wynikiłości czynić z urzędu, co dalej wypadnie.

Gólurowski m. p.

zu verfassen, sofort deren Alter mit Zurhandnahme der Geburtsmatrikel zu konstatiren und alle jene Individuen, deren Geburt in diesen Matrikeln nicht eingetragen erscheint, oder wo gegen die Richtigkeit der betreffenden Stelle der Geburtsmatrikel ein gegründeter Zweifel besteht, der Assentirungs-Kommission vorzuführen.

Auf die Befolgung dieser Anordnung wird insbesondere bei jenen Ortsobrigkeiten mit aller Strenge zu dringen seyn, welche das repartirte jüdische Rekruten-Kontingent nicht vollständig abstellen.

Dieses Verfahren ist übrigens auch bei sonstigen sich ergebenden Gelegenheiten, wie z. B. bei vorkommenden Paßgesuchen 18 oder 19jähriger Judenbursche, bei Gesuchen derselben um die Heiratsbewilligung u. s. w. zu beobachten, und sich in jenen Fällen stets die verlässlichste Ueberzeugung zu verschaffen, ob das von denselben angegebene und in den Konfiszionsbüchern eingetragene Alter derselben mit der Geburtsmatrikel übereinstimme, oder ob das fragliche Individuum etwa darin gar nicht vorkomme, und nach dem Ergebnisse dann weiter das Amt zu handeln.

Goluchowski m. p.

Dziennik rządowy.

dla

**kraju koronnego Galicyi i Łodomeryi z Księstwami
Ówieczimskim i Zatorskim, tudzież z Wielkim
Księstwem Krakowskim.**

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część XXV.

Wydana i rozesłana dnia 8. Lutego 1854.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

**Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Au-
schwiz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.**

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

XXV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 8. Februar 1854.

189.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 6. Września 1853,

wydane 1) do wszystkich Urzędów obwodowych i 2) do Magistratu lwowskiego, za równoczesnym udzieleniem odpisu Komisji gubernialnej w Krakowie, nadwornej Izbie obrachunkowej funduszów politycznych w Wiedniu i krajowej Izbie obrachunkowej,

którem ustanawia się cenę pijawek.

Ze względu na istniejące średnie ceny pijawek i na obecne stosunki handlu pijawkami, Rząd krajowy uznaje za stosowną niniejszém postanowić, ażeby jedną do użytku przydatną pijawkę lekarską, aptékarzom do trzymania tego artykułu obowiązany, zacząwszy od 1. Października roku bieżącego, płacono przez cały rok bez względu na porę roku po 8. kr., mówić: po ośm krajearów monetą konwencyjną.

Urząd obwodowy (Magistrat) uwiadamia się o tém z odniesieniem się do rozporządzenia Rządu krajowego z dnia 11. Kwietnia 1845, l. 15960 (Zbiór ustaw prowinc. nr. 41. str. 286), którem cenę pijawek ostatni raz ustanowiono, z tym dodatkiem ku jego wiadomości i bezzwłocznemu zawiadomieniu o tém do 1.

filialnego grona aptékarzów tamecznego obwodu, tudzież wszystkich w obwodzie zamieszkałych lekarzów i chirurgów,

do 2.

tutejszego głównego grona aptékarzów, tudzież wszystkich w stolicy praktykę wykonywających lekarzów i chirurgów,

do 1. i 2.

że lekarze na posadzie zostający troskliwie nad tém czuwać mają, ażeby aptékarze téj nowój taksy pijawek ściśle się trzymali.

Gołuchowski m. p.

190.

Rozporządzenie Namiestnika z dnia 10. Września 1853 *),

wydane do Przełożonych wszystkich obwodów, za równoczesnym udzieleniem odpisu Naczelnikowi Komisji gubernialnej w Krakowie, Dyrektorom Policji we Lwowie i Krakowie i Przełożonemu Magistratu lwowskiego,

którem zakaz noszenia kaszkietów uniformowych przy ubiorze cywilnym ponawia się, i noszenie tychże na głowie osobom prywatnym się zakazuje.

Reskryptem Rządu krajowego z dnia 28. Lipca r. b. l. 8752 (nr. 185. w Oddziale drugim, Części XXIII. Dziennika rządowego) zakazano stosownie

*) Zarazem proszono Prezydum Trybunału apelacyjnego i Naczelnika krajowej Dyrekcji skarbowej zaś krajowej władzy szkolnej zalecono, zakazać swoim podwładnym noszenie kaszkietów uniformowych przy ubiorze cywilnym.

189.

Verordnung des Landesguberniums vom 6. September 1853,

1. an sämtliche Kreisämter und 2. den Magistrat in Lemberg, unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift an die Gubernial-Kommission in Krakau, die Hofbuchhaltung politischer Fonds in Wien und die Provinzial-Staatsbuchhaltung,

womit die Tare der Blutegel festgesetzt wird.

Mit Rücksicht auf die erhobenen Durchschnittspreise der Blutegel und die derzeitigen Verhältnisse des Blutegelhandels, findet die Landesstelle hiemit zu bestimmen, daß ein Stück brauchbaren Medizinal-Blutegels den zur Haltung dieses Medizinal-Artikels verpflichteten Apothekern, vom 1. Oktober dieses Jahres angefangen, das ganze Jahr hindurch und ohne Rücksicht auf die Jahreszeit mit 8 kr., d. i.: Acht Kreuzer in Konventions-Münze zu vergüten sei.

Das Kreisamt (der Magistrat) wird hievon mit Beziehung auf den hierortigen Erlaß vom 11. April 1845 Z. 15960 (Provinzial-Gesetzsammlung Nr. 41, S. 286), mit welchem die Tare der Blutegel zuletzt bestimmt wurde, mit dem Weisage zur eigenen Wissenschaft und fogleichen Verständigung

für 1.

des dortkreisigen Apotheker-Filial-Gremiums, dann aller im Kreise domicilirenden Aerzte und Wundärzte

für 2.

des hierortigen Apotheker-Haupt-Gremiums, dann aller in der Hauptstadt die Praxis ausübenden Aerzte und Wundärzte

für 1. und 2.

in die Kenntniß gesetzt, daß die genaue Beobachtung dieser neuen Blutegeltare von Seite der Apotheker durch die angestellten Sanitäts-Individuen sorgfältig zu überwachen sei.

Goluchowski m. p.

190.

Erlaß des Statthalters vom 10. September 1853*),

an sämtliche Kreisvorsteher, unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift an den Vorstand der Gubernial-Kommission in Krakau, die Polizei-Direktoren in Lemberg und Krakau und den Magistratsvorsteher in Lemberg,

wodurch das Verbot des Tragens der Uniformskappen zur Zivilkleidung erneuert und das Tragen derselben als Kopfbedeckung der Privatpersonen untersagt wird.

Mit dem hierortigen Erlasse vom 28. Juli L. J. Z. 8752 (Nr. 185 in der zweiten Abtheilung XXIII. Stück des Landes-Regierungsblattes) wurde in Gemäßheit

*) Unter Einem ist auch das Appellations-Gerichts-Präsidium und der Vorsteher der Finanz-Landes-Direktion ersucht, dagegen die Landes-schulbehörde aufgefordert worden, dem unterstehenden Personale das Tragen der Uniformskappen zur Zivilkleidung zu untersagen.

do rozporządzenia wysokiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 25go Lipca r. b. urzędnikom nosić kaszkiety uniformowe przy ubiorze cywilnym.

Pomimo tego zakazu zdarza się, że urzędnicy noszą kaszkiety uniformowe przy ubiorze cywilnym, i że nawet osoby, nie będące urzędnikami, jakoto: pisarze, oficyaliści domowi, studzy, leśniczy prywatni i t. d. noszą takie kaszkiety.

Aby temu nadużyciu tamę położyć, proszę WWMPana zakazać jak najsurowiej podwładnym urzędnikom noszenie kaszkietów uniformowych przy ubiorze cywilnym, a wykraczających przeciwko temu zakazowi karać dyscyplinarnie.; tudzież ogłosić w obwodzie, że takich kaszkietów osobom prywatnym nosić nie wolno, i że ktobykolwiek, nie będąc do tego upoważnionym, w taki kaszkiety się ubierał, prawniej ulegnie karze.

Wzywam tedy WWMPana, abyś nad zachowaniem niniejszego rozporządzenia czuwał, i z każdym przekroczeniem, któreby tylko doszło do Jego wiadomości, natychmiat według swego obowiązku najsurowiej postąpił.

Gołuchowski m. p.

191.

**Obwieszczenie Krakowskiej Komisji gubernialnej
z dnia 15. Września 1853,**

o pozwoleniu pobierania myta prywatnego od mostu nr. 4. w Staromieściu na gościńcu obwodowym Głogowskim.

Wysokie Ministerstwo Handlu, Przemysłowości i Budowli publicznych, w porozumieniu z wysokimi Ministerstwami Spraw Wewnętrznych i Skarbu, zezwoliło dekretem z dnia 16. Sierpnia 1852, l. 5685 H., obywatelowi ziemskiemu Włodzimierzowi Bobrownickiemu, aby w pomoc przyjętego przezeń obowiązku utrzymywania mostu nr. 4. w Staromieściu, na gościńcu obwodowym Głogowskim, tymczasowie przez lat pięć pobierał myto mostowe prywatne podług klasy I. taryfy dla myta skarbowego, t. j. upoważniło go do pobierania od każdej sztuki bydła pociągowego po 1. kr., od sztuki pędzonego bydła ciężkiego po $\frac{1}{2}$ kr., a od sztuki pędzonego bydła drobnego po $\frac{1}{4}$ kraje.

Gdy rzeczony obywatel ziemski most pomieniony całkiem wystawił, przeto wydaje mu się wraz i taryfę myta, i to do powszechniej podaje się wiadomości.

Mercandin m. p.

des Erlasses des hohen Ministeriums des Innern vom 25. Juli l. J. den Beamten das Tragen der Uniformskappen zur Zivillleidung untersagt.

Ungeachtet dieses Verbotes haben sich Fälle ergeben, daß Beamte noch Uniformskappen zur Zivillleidung tragen, und daß selbst Personen, welche dem Beamtenstande nicht angehören, als Schreiber, Hausbeamte, Diener, Privatsförster u. s. w. sich dieser Uniformskappen als Kopfbedeckung bedienen.

Um diesem Mißbrauche Schranken zu setzen, ersuche ich Euer Wohlgeboren dem unterstehenden Personale das Tragen von Uniformskappen zur Zivillleidung strengstens zu untersagen und gegen die dagegen Handelnden im Disziplinarwege zu verfahren; ferner im Kreise zu verlautbaren, daß das Tragen von Uniformskappen Privatpersonen nicht gestattet sei, und daß jene, welche sich dieser Kopfbedeckung unbefugt bedienen sollten, der gesetzlichen Ahndung verfallen würden.

Euer Wohlgeboren werden ersucht, die Befolgung dieser Anordnung zu überwachen, und über jeden zu Ihrer Kenntniß gelangenden Uebertretungsfall sogleich die strengste Amtshandlung eintreten zu lassen.

Goluchowski m. p.

191.

Kundmachung der Krakauer Gubernial-Kommission vom 15. September 1853,

über die Bewilligung einer Privatmaut für die im Zuge der Glogower Kreisstraße befindliche Brücke Nr. 4 in Staromieście.

Das hohe Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten hat im Einvernehmen mit den hohen Ministerien des Innern und der Finanzen mit dem Erlasse vom 16. August 1852 Z. 5685 G. dem Grundbesitzer Wladimir von Bobrownicki, behufs der von ihm übernommenen Erhaltung der im Zuge der Glogower Kreisstraße befindlichen Brücke Nr. 4 in Staromieście, eine Privat-Brückenmaut provisorisch auf fünf Jahre nach der ersten Klasse des Merarial-Brückenmauttarifes, d. i. mit dem Rechte zur Erhebung von 1 Kreuzer von jedem Stück Zugvieh, $\frac{1}{2}$ kr. vom schweren Triebvieh und $\frac{1}{4}$ vom Stück kleineren Triebvieh zu bewilligen befunden.

Nachdem der genannte Grundbesitzer die Brücke vollständig hergestellt hat, wird ihm unter Einem der Mauttarif ausgefertigt und dieses zur allgemeinen Kenntniß gebracht.

Mercandin m. p.

Obwieszczenie c. k. Rządu krajowego z dnia 7. Października 1853, zawierające postanowienia o wymiarze i opłacie podatku od dochodu w roku administracyjnym 1854.

Podług ogłoszonego Dziennikiem Państwa i przez Urzędy obwodowe najwyższego patentu z dnia 6. Września 1853 (Dziennik rządowy, oddział pierwszy, część XII., nr. 177.) podatek od dochodu ma być w tym samym wymiarze i podług postanowień, jakie na rok administracyjny 1853 przepisane były, także w roku administracyjnym 1854 opłacany.

Ze względu atoli na okoliczność, że zasady wymiaru podatku od dochodu, jakie na rok administracyjny 1853 są wytknięte, nie mogą być w całości zastosowane do opodatkowania na rok administracyjny 1854, wysokie c. k. Ministerstwo Skarbu postanowiło według rozporządzenia z dnia 14. Września 1853 l. 14844/M. S., co następuje:

1. Zeznaniom (fasyom) dochodu klasy I. na rok administracyjny 1854 dochody i wydatki z lat 1851, 1852 i 1853 służyć mają za podstawę wyrachowania wynikającego czystego dochodu w przecięciu.

2. Postanowienia §§. 21. i 22. najwyższego patentu z dnia 29. Października 1849 o poborze podatku dochodowego od stałych dochodów klasy II. mają być zastosowane także do ilości tychże dochodów, przypadających za rok, który się dnia 1. Listopada 1853 zaczyna a dnia 31. Października 1854 kończy.

3. Prowizye i dochody (renty) klasy III., do których zeznania (fasyonowania) wierzyciel obowiązany, zeznane być mają na rok administracyjny 1854 podług stanu majątku i dochodu z dnia 31. Października 1853.

4. Pobór, rozpoznanie i sprawdzenie zeznań (fasyj) i doniesień w przedmiocie podatku dochodowego, tudzież oznaczenie należytości podatkowej będzie, dopokąd nowo zaprowadzić się mające polityczne władze powiatowe i obwodowe w czynność nie wejdą, rzeczą powiatowych komisyj, dla podatku dochodowego teraz istniejących. Jakie postępowanie w tym względzie, po wprowadzeniu nowych władz w czynność, zachować będzie należało, to w swoim czasie podanym będzie do powszechnej wiadomości.

5. Rozstrzyganie w rzeczach rekursów, zakładanych przeciw wymiarowi podatku w pierwszych instancyach na rok administracyjny 1854 należy, dopóki nowe władze polityczne w czynność wprowadzone nie będą, jak dotąd, do istniejącej krajowej komisji, dla podatku dochodowego wyznaczonej.

6. Dla wnoszenia zeznań (fasyj) dochodu i doniesień o stałych dochodach wyznacza się, z odniesieniem się do §. 32. najwyższego patentu z dnia 29go Października 1849, i do postanowień przepisu wykonawczego z dnia 11. Stycznia 1850, termin do końca Grudnia 1853.

Rundmachung des Landesguberniums vom 7. Oktober 1853,
 enthaltend die Bestimmungen über die Bemessung und Entrichtung der Einkommensteuer im Verwaltungsjahre 1854.

Nach dem durch das Reichs-Gesetzblatt und im Wege der Kreisämter kundgemachten Allerhöchsten Patente vom 6. September 1853. (Landes-Regierungsblatt, erste Abtheilung, XLI. Stück, Nr. 177) ist die Einkommensteuer in dem Ausmaße und nach den Bestimmungen, die für das Verwaltungsjahr 1853 vorgeschrieben wurden, auch im Verwaltungsjahre 1854 zu entrichten.

In Anbetracht des Umstandes jedoch, daß die vorgezeichneten Grundlagen zur Bemessung der Einkommensteuer für das Verwaltungsjahr 1853 nicht auch ganz für die Besteuerung des Verwaltungsjahres 1854 in Anwendung kommen können, hat das hohe k. k. Finanzministerium laut Erlasses vom 14. September 1853 Z. 14844 F. M. Folgendes verordnet:

1. Den Bekenntnissen über das Einkommen der ersten Klasse für das Verwaltungsjahr 1854 sind die Erträgnisse und Ausgaben der Jahre 1851, 1852 und 1853 zur Ermittlung des sich ergebenden reinen Durchschnitts-Erträgnisses zum Grunde zu legen.

2. Die Anordnungen der §§. 21 und 22 des Allerhöchsten Patentes vom 29. Oktober 1849 über die Einhebung der Einkommensteuer von den stehenden Bezügen der zweiten Klasse sind auch auf die an solchen Bezügen für das Jahr, das mit 1. November 1853 beginnt und am 31. Oktober 1854 endet, fälligen Beträge anzuwenden.

3. Die Zinsen und Renten der dritten Klasse, welche der Verpflichtung des Gläubigers zur Einbekennung unterliegen, sind für das Verwaltungsjahr 1854 nach dem Stande des Vermögens und Einkommens vom 31. Oktober 1853 einzubekennen.

4. Die Uebernahme, Prüfung und Richtigstellung der Bekenntnisse und Anzeigen für die Einkommensteuer, dann die Festsetzung der Steuergebühre liegt, so lange die neu zu errichtenden politischen Bezirks- und Kreisbehörden nicht in Wirksamkeit treten, den dormalen bestehenden Einkommensteuer-Bezirks-Kommissionen ob. Welches Verfahren dießfalls nach erfolgter Aktivierung der neuen Behörden zu beobachten seyn werde, wird seiner Zeit zur öffentlichen Kenntniß gebracht werden.

5. Die Entscheidung über die Rekurse gegen die Steuerbemessung der ersten Instanzen für das Verwaltungsjahr 1854 steht bis zur Aktivierung der neuen politischen Behörden, wie bisher, der dormal bestehenden Einkommensteuer-Landes-Kommission zu.

6. Zur Ueberreichung der Bekenntnisse über das Einkommen und der Anzeigen über stehende Bezüge wird mit Beziehung auf den §. 32 des Allerhöchsten Patentes vom 29. Oktober 1849 und die Bestimmungen der Vollzugs-Vorschrift vom 11. Jänner 1850 die Frist bis Ende Dezember 1853 bestimmt.

**Obwieszczenie Rządu krajowego z dnia 26. Października 1853,
o zniesieniu c. k. handlowego Urzędu stemplowego w Myślenicach,
obwodzie wadowickim.**

W skutek rozporządzenia wysokiego Ministerstwa Skarbu z dnia 5. Września 1853 l. 34223/2301 zniesiono c. k. handlowy Urząd stemplowy w Myślenicach, obwodzie wadowickim, jako niepotrzebny.

Co do powszechnej wiadomości podaje się.

Gołuchowski m. p

193.

**Kundmachung des Landesguberniums vom 26. Oktober 1853,
wegen Auflassung des k. k. Kommerzial-Stempelamtes zu Myslenice, Wadowizer
Kreises.**

Zu Folge hohen Finanzministerial-Erlasses vom 5. September 1853 Zahl
34223/2301 ist das k. k. Kommerzial-Stempelamt zu Myslenice, Wadowizer Krei-
ses, als entbehrlich aufgehoben worden.

Was zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird.

Goluchowski m. p.

Dziennik rządowy

dla

**kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Oświęcimskim i Zatorskim, tudzież z Wielkim
Księstwem Krakowskim.**

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część XXVI.

Wydana i rozesłana dnia 9. Lutego 1854.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

**Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Au-
schwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.**

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

XXVI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 9. Februar 1854.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 23. Września 1853.,

wydane do wszystkich Urzędów obwodowych, za równoczesnym udzieleniem odpisu Komisji gubernialnej w Krakowie,

o dopuszczalności trzymania sług chrześcian przez żydów, szczególnie do gospodarowania w dobrach, które zakupili, lub wzięli w dzierżawę.

Nim wzięte pod obrady pytanie, czy można pozwolić żydom trzymać sługi chrześciańskie, szczególnie do gospodarowania w dobrach, które zakupili albo wzięli w dzierżawę, ostatecznie rozstrzygnięte zostanie, Rząd krajowy uznał za stosowną, oznajmić Urzędowi obwodowemu:

1. ze udzielone dekretem wysokięj Kancelaryi nadwornęj z dnia 25. Stycznia 1803., l. 1390, a okólnikiem z dnia 18. Lutego 1803., l. 4228 (gali-cyjski Zbiór patentów nr. 7. strona 52.) obwieszczone najwyższe postanowienie jeszcze trwa w swęj mocy; ze jednakże Rząd krajowy

2. ze względu na zaszłą od roku 1848. zmianę stosunków, niemniej zwa-żywszy, ze przeprowadzenie tęj ustawy bez wyjątku szczególnie żydom, którzy dobra pokupili, lub pobrali w dzierżawę, albo posiadają większe gospodarstwa ziemskie, i samym także chrześcianom wyszłoby na szkodę, uznaje za stosowną, zezwolić w podobnych przypadkach na wyjątek, i upoważnić Urząd obwodowy, by udzielał pozwolenia przyjmowania sług chrześcian żydom, którzyby podając o to prośbę, udowodnili, ze pomocy sług chrześcian niezbędnie potrzebują.

3. Przy udzielaniu tego pozwolenia potrzeba atoli to za warunek położyć, ażeby żyd słuźbodawca o każdém przyjęciu albo oddaleniu słuźgi chrześciań-skiego Urzędowi obwodowemu doniósł, a względnie prosił tego Urzędu o po-zwolenie ktemu, inaczęjby z nim postąpiono bezwzględnie wedle wymienionego okólnika z roku 1803.

4. Urząd obwodowy ma zaprowadzić porządny spis wszystkich danych po-zwoleń, i

5. co kwartał przedkładać odpis onego Rządowi krajowemu.

Jeśliby Urząd obwodowy podobne pozwolenia w podwładnym sobie obwodzie przed niniejszém rozporządzeniem już powydawał, tedy prześle tenze natych-miast wykaz ich Rządowi krajowemu, najbliższy zaś spis kwartalny przedłoży z końcem Marca 1854.

Verordnung des Landesguberniums vom 23. September 1853,

an sämtliche Kreisämter, unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift an die Gubernial-Kommission
in Krakau,

über die Zulässigkeit des Haltens christlicher Dienstkleute durch Juden, insbesondere zur Bewirthschaftung der durch dieselben angekauften oder gepachteten Güter.

Bis zur definitiven Lösung der in Verhandlung stehenden Frage über die Zulässigkeit des Haltens christlicher Dienstkleute durch Juden, insbesondere zur Bewirthschaftung der durch dieselben angekauften oder gepachteten Güter, findet man dem Kreisamte zu bedeuten:

1. daß die mit dem hohen Hofkanzlei-Dekrete vom 25. Jänner 1803 Z. 1390 herabgelangte, und mit dem Kreis Schreiben vom 18. Hornung 1803 Z. 4228 (galizische Patentensammlung Nr. 7 Seite 52) bekannt gemachte Allerhöchste Entschließung noch aufrecht bestehe; daß man jedoch

2. in Berücksichtigung der seit dem Jahre 1848 geänderten Verhältnisse und in Anbetracht, daß die ausnahmslose Durchführung dieses Gesetzes insbesondere jenen Juden, welche Güter gekauft oder gepachtet haben, oder größere Landwirthschaften besitzen und auch den Christen zum Nachtheil gereichen würde, in derlei Fällen eine Ausnahme zu gestatten, und das Kreisamt zu ermächtigen finde, die Bewilligung zur Aufnahme christlicher Dienstkbothen jenen Juden zu ertheilen, welche darum einschreiten und nachweisen, daß sie der Aushilfe christlicher Diener unumgänglich bedürfen.

3. Bei Ertheilung dieser Bewilligung ist jedoch die Bedingung zu setzen, daß der jüdische Dienstgeber jede Aufnahme oder Entlassung eines christlichen Dienstkbothen bei unnachsichtlicher Behandlung nach dem besagten Kreis Schreiben vom Jahre 1803 dem Kreisamte anzuzeigen, rücksichtlich die Bewilligung nachzusuchen habe.

4. Ueber alle ertheilte Bewilligungen ist beim Kreisamte ein ordentliches Verzeichniß zu verlegen und

5. vierteljährig eine Abschrift desselben der Landesstelle vorzulegen.

Sollten solche Bewilligungen schon mittlerweile im unterstehenden Kreise stattgefunden haben, so ist sogleich die Nachweisung anher zu liefern, der nächste vierteljährige Ausweis aber mit Ende März 1854 vorzulegen.

Goluchowski m. p.

195.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 14. Listopada 1853.,

obowiązujące w Królestwie Galicyi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem,

względem opędzania szpitalnych kosztów leczenia i pielęgnowania syfilitycznych aresztantów policyjnych, krajom obcym przynależnych.

Według zarządzenia najwyższej Władzy Policyjnej z dnia 2. Lipca 1853., l. 8150, wydanego na osobne zapytanie, a udzielonego dekretem wysokiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 14. Lipca 1853., l. 17.865, szpitalne koszta leczenia i pielęgnowania wszystkich obcym krajom przynależnych osób syfilitycznych, które Policya albo w stanie chorobliwym schwytywa, albo które podczas przeprowadzenia z nimi policyjnego śledztwa przygotowawczego w chorobę zapadają, a od monarchicznej władzy policyjnej na kurację i pielęgnowanie do jakiego szpitala z warunkiem zwrócenia ich osoby oddane bywają, mają być z publicznego funduszu bezpieczeństwa opędzane, jeśliby zwrot tychże z jakichkolwiek przyczyn nie mógł być uzyskanym.

Gołuchowski m. p.

196.

Obwieszczenie Rządu krajowego z dnia 17. Listopada 1853.,

względem poboru dodatku do wszystkich podatku stałych na pokrycie potrzeb krajowych, tudzież uwolnienia gruntu od ciężarów na rok administracyjny 1854.

Podług reskryptu wysokiego c. k. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 27. Października r. b. liczba 27,275—1443, płacone być mają jako dodatek na pokrycie potrzeb krajowych, tudzież uwolnienia gruntu od ciężarów, na rok administracyjny 1854.:

I. W Królestwie Galicyi, a to tak we wschodnich jako i w zachodnich jego obwodach

1. na potrzeby krajowe trzy i pół krajeara, a
2. na uwolnienie gruntu od ciężarów jedenaście i pół krajeara, razem piętnaście krajearów m. k.;

II. W Bukowinie zaś

1. na potrzeby krajowe jeden krajear, a
2. na uwolnienie gruntu od ciężarów dziesięć krajearów,

195.

Erlaß des Landesguberniums vom 14. November 1853,

giltig für das Königreich Galizien mit dem Großherzogthume Krakau,
wegen Bestreitung der Krankenhaus-Kur- und Verpflegskosten für syphilitische dem
Auslande angehörige Polizei-Arrestanten.

Laut einer über eine spezielle Anfrage erlassenen, mit dem Dekrete des hohen Ministeriums des Innern vom 14. Juli 1853 Z. 17865 herabgelangten Weisung der obersten Polizeibehörde vom 2. Juli 1853 Z. 8150 sind die Krankenhaus-Kur- und Verpflegskosten für alle syphilitischen dem Auslande angehörigen Individuen, welche entweder im krankhaften Zustande von der Polizei aufgegriffen werden, oder während ihrer polizeilichen Voruntersuchung erkranken, und von einer landesfürstlichen Polizeibehörde zur Heilung und Verpflegung in ein Krankenhaus gegen-Rückstellung der Person abgegeben werden, aus dem öffentlichen Sicherheitsfonde zu bestreiten, falls deren Ersatz aus was immer für Ursachen nicht hereingebracht werden kann.

Goluchowski m. p.

196.

Kundmachung des Landesguberniums vom 17. November 1853,

wegen Einhebung eines Zuschlages zu den sämtlichen direkten Steuern zur Bedeckung der Landes- und Grundentlastungs-Erfordernisse für das Verwaltungsjahr 1854.

Nach dem Erlasse des hohen k. k. Ministeriums des Innern vom 27. Oktober 1853 Z. 27275-1443 sind zur Bedeckung der Landes- und Grundentlastungs-Erfordernisse für das Verwaltungsjahr 1854:

I. Im Königreiche Galizien, und zwar sowohl in den östlichen als auch westlichen Kreisen desselben

1. für die Landes-Erfordernisse Drei einhalb Kreuzer, und
  2. für die Grundentlastung Gilt einhalb Kreuzer,
- zusammen Fünfzehn Kreuzer K. W.; dann

II. In der Bukowina:

1. auf Landes-Erfordernisse Ein Kreuzer, und
2. auf Grundentlastung Zehn Kreuzer

razem jedenaście krajcarów m. k. od każdego złotego reńskiego wszystkich podatków stałych, t. j. od podatku gruntowego, podatku od czynszu z domów, podatku domowego klasycznego, zarobkowego i dochodowego.

Co z tym dodatkiem do powszechnej wiadomości podaje się, że względem poboru tegoż dodatku zarządzenia już wydane zostały.

Gołuchowski m. p.

197.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 23. Listopada 1853.

obowiązujące w Królestwie Galicyi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem i w Księstwie Bukowińskiem,

jako członkowie gminy i dobra koronne w własności współczłonków gminy obowiązani są przyczyniać się do budowli kościelnych i plebańskich obrządku grecko-katolickiego i grecko-nieunickiego.

Wysokie Ministerstwo Skarbu spowodowane wysłanemi tamże od galicyjskiej krajowej Dyrekcyi Skarbowej rozprawami we względzie przyczyniania się do budowli pewnej gr. kat. plebanii, zażądało rozstrzygnięcia wysokiego Ministerstwa Wyznań i Oświecenia co do pytania, azali dobra koronne w Galicyi i na Bukowinie w własności swojej współczłonków gminy ze względu na rozporządzenie wysokiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 10. Czerwca 1849., l. 3965 (Tom uzupełniający Dziennika praw krajowych nr. 396, strona 178.) mają się przyczyniać do budowli kościelnych i plebańskich dla obrządku grecko-katolickiego i grecko-nieunickiego.

W tym względzie dało wysokie Ministerstwo Wyznań i Oświecenia wysokiemu Ministerstwu Skarbu dnia 24. Czerwca r. b. l. 2448/2066. odpowiedź, że w zachodzącem pytaniu, azali dobra koronne w Galicyi i na Bukowinie w własności swojej jako współczłonkowie gmin do budowli kościelnych i plebańskich przyczyniać się mają, przedewszystkiem rozróżnić potrzeba, czy te datki są osobiste, czy téż zależą od przedmiotu.

Datki pierwszego rodzaju, jako ciężary osobiste, mogą być tylko od owych członków gminy wymagane, które przez swoje wyznanie i obrządek są oraz członkami w mowie będącego kościoła i parafii, podczas gdy datki, zawisłe od przedmiotu, t. j. od posiadania gruntu w gminie kościoła i parafii, jako ciężary rzeczowe bez względu na wyznanie wnoszone być mają.

Gołuchowski m. p.

zusammen Eils Kreuzer K. M. auf jeden Gulden sämmtlicher direkten Steuern, d. i. der Grund-, Hauszins-, Gebäude-, Klassen-, Erwerb- und Einkommensteuer, als Zuschlag zu entrichten.

Dies wird mit dem Beifügen zur allgemeinen Kenntniß gebracht, daß wegen Einhebung dieses Zuschlages die Einleitung getroffen wurde.

Goluchowski m. p.

197.

Verordnung des Landesguberniums vom 23. November 1853,

giltig für das Königreich Galizien mit dem Großherzogthum Krakau, und das Herzogthum Bukowina,

über die Konkurrenzpflicht der Gemeindeglieder und der Reichs-Domänen in der Eigenschaft als Gemeinde-Mitglieder zu Kirchen- und Pfarrbaulichkeiten des griechisch-katholischen und griechisch nicht unirten Ritus.

Das hohe Finanz-Ministerium hat aus Anlaß der im Wege der hierländigen Finanz-Landes-Direktion dahin gelangten Verhandlungen, in Betreff der Konkurrenzleistung zu den Baulichkeiten einer gr. kath. Pfarre, die Entscheidung des hohen Ministeriums für Kultus und Unterricht in Betreff der Frage eingeholt, ob die Reichs-Domänen in Galizien und in der Bukowina in der Eigenschaft als Gemeinde-Mitglieder mit Hinblick auf die Verordnung des hohen Ministeriums des Innern vom 10. Juni 1849 Z. 3965 (Ergänzungsband des Landes-Gesetzblattes Nr 396, Seite 178) zu Kirchen- und Pfarrbaulichkeiten für den gr. kath. und gr. nicht unirten Ritus beizutragen haben.

In dieser Beziehung ist von Seite des hohen Ministeriums für Kultus und Unterricht unterm 24. Juni d. J. Z. 2448/2066 an das hohe Finanz-Ministerium erwidert worden, daß bei der Frage, ob die Reichs-Domänen in Galizien und in der Bukowina in der Eigenschaft als Gemeinde-Mitglieder zu Kirchen- und Pfarrbaulichkeiten beizutragen haben, vor Allem unterschieden werden muß, ob diese Beiträge persönlicher Natur, oder von dem Objekte abhängig sind.

Die Beiträge der ersten Art als Personallasten können nur von jenen Gemeindegliedern gefordert werden, welche vermöge ihrer Konfession und ihres Ritus zugleich Mitglieder der fraglichen Kirche und Pfarre sind, während die von dem Objekte, d. i. von dem Grundbesitze in der Kirchen- und Pfarrgemeinde abhängenden Beiträge als Reallasten ohne Rücksicht auf die Konfession zu leisten sind.

Goluchowski m. p.

Dziennik rządowy

dla

**kraju koronnego Galicyi i Łodomeryi z Księstwami
Ówieczimskim i Zatorskim, tudzież z Wielkim
Księstwem Krakowskim.**

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część XXVII.

Wydana i rozesłana dnia 16. Lutego 1854.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

**Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Aus-
schwiz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.**

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

XXVII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 16. Februar 1854.

Obwieszczenie Rządu krajowego z dnia 6. Grudnia 1853.,

w przedmiocie ograniczenia sprzedaży soli nawozowej w galicyjskich wyrobniach na istotną potrzebę gospodarzy do użycia jej na cele gospodarstwa rolnego.

Zapobiegając ile możności dostrzeżonemu w Galicyi, a zakazanemu spożywaniu przez ludzi soli nawozowej, wysokie cesarsko-królew. Ministerstwo Skarbu, w porozumieniu z wysokim c. k. Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, uznało się spowodowaném tak w interesie zagrożonego przytém zdrowia spożywających, jakoteż prawem ustanowionego dochodu z téj gałęzi dochodów skarbowych, wolny handel soli tego gatunku w pomienionym okręgu administracyjnym uchylić, i sprzedaż takowej na przyszłość w celu stosownego zabezpieczenia jej wyłącznego użytku w zakresie przemysłowości rolniczej, ograniczyć na same składy skarbowe w ten sposób, iż sól nawozowa rzeczywistym gospodarzom rolnym za należytém wykazaniem potrzeby w miarę rozległości ich posiadania, pod wyraźnym warunkiem wyłącznego jej użycia na cele gospodarstwa, za złożeniem niestemplowanego, przez Zwiérzchność wydanego, a przez Urząd obwodowy stwierdzonego certyfikatu, który nie tylko nazwisko kupującego, lecz także i rozległość posiadłości jego, wyraźnie zawierać powinien, wydawana będzie, i że w każdym razie innego, temu przepisowi przeciwnego jej użycia, podług surowości trwających ustaw karnych na przestępstwa dochodowe, postąpiono będzie.

Wysokie c. k. Ministerstwo Skarbu o tém postanowieniu zawiadamiając dekretem z dnia 25. Października r. b. l. 40.875/1488 c. k. krajową Dyrekcyę Skarbową, i c. k. Dyrekcyę żup solnych i lasów w Wieliczce, włożyło na nie oraz obowiązek należytego nadzoru nad spotrzebywaniem rzeczzonego gatunku soli.

Postanowienia te podaje się w skutek dekretu wysokiego c. k. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 27. Listopada r. b. za l. 27.840/578 z tym dokładem do powszechnéj wiadomości, że c. k. Urzędy obwodowe i podwładnym Organem politycznym otrzymują polecenie, ażeby według nich postępowały.

Gołuchowski m. p.

Grundmachung des Landesguberniums vom 6. Dezember 1853,

wegen Beschränkung des Düngsalz-Verschleißes bei den galizischen Erzeugungsstätten auf den wirklichen Bedarf der Grundwirth, ausschließlich zu landwirthschaftlichen Zwecken.

Um der in Galizien wahrgenommenen verbotwidrigen Verwendung des Düngsalzes zum menschlichen Genuße, im Interesse der dabei gefährdeten Gesundheit der Verbraucher sowohl, als auch der gesetzlichen Einnahme des Staatschazes aus diesem Gefäßszweige möglichst zu begegnen, hat sich das hohe k. k. Finanz-Ministerium im Einvernehmen mit dem hohen k. k. Ministerium des Innern bestimmt gefunden, den freien Handel mit dieser Salzgattung im gedachten Verwaltungs-Gebiete einzustellen, und in Zukunft dessen Verschleiß zu entsprechender Sicherung der ausschließlichen Verwendung desselben zur landwirthschaftlichen Industrie bloß auf die Merarial-Niederlagen derart zu beschränken, daß das Düngsalz an wirkliche Landwirth nach gehöriger Ausweisung des Bedarfs, nach Maßgabe ihres Besitzstandes, unter der ausdrücklichen Bedingung der ausschließlichen Verwendung desselben für landwirthschaftliche Zwecke, gegen Vorbringung obrigkeitlich ausgestellter, kreisämtlich bestätigter, ungestempelter Zertifikate, welche nicht nur den Namen der Käufer, sondern auch den Umfang des Besitzthumes derselben genau zu bezeichnen haben, erfolgt, und daß jeder Fall einer andern, als der vorbezeichneten Verwendung nach der Strenge der bestehenden Gefäß-Strafgesetze geahndet werde.

Von dieser Bestimmung hat das hohe k. k. Finanz-Ministerium mit dem Erlasse vom 25. Oktober d. J. Z. 40875/1488, die hierländige k. k. Finanz-Landes-Direktion und die k. k. Berg-Salinen- und Forst-Direktion in Wieliczka in die Kenntniß gesetzt und denselben die entsprechende Ueberwachung des Verbrauches der gedachten Salzgattung zur Pflicht gemacht.

Diese Maßregeln werden zu Folge Erlasses des hohen k. k. Ministeriums des Innern vom 27. November d. J. Z. 27840/578 mit dem Beifügen zur öffentlichen Kenntniß gebracht, daß die Kreisämter und die denselben untergeordneten politischen Organe darnach zu verfahren beauftragt werden.

Goluchowski m. p.

199.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 20. Grudnia 1853.,

obowiązujące w kraju koronnym Galicyi i w Wielkiem Księstwie Krakowskiem:

którem, objaśniając najwyższy patent z dnia 8. Listopada 1782., oznajmia się, że handel artykułami i fabrykatami żelaznemi, z cetnergutu profesyjnie wyrabianemi, zawisł od wyjednania formalnej na ten handel koncesyi.

Najwyższym patentem z dnia 8. Listopada 1782.. (Zbiór patentów galicyjskich nr. 49, stron. 186.), dozwolono każdemu tak w Wiedniu, jako i po innych miastach i miejscach krajów dziedzicznych otwierać składy żelazne, i w tych wszelkie gatunki żelaziwa ukształtowanego i wyrobionego, hurtem i w drobnych ilościach sprzedawać, bez ograniczania się na własnych wyrobach.

Z przyczyny poszczególnego wypadku, wysokie Ministerstwo Handlu spowodowane zostało dekretem z dnia 4. Grudnia 1853. l. 9058, to najwyższe postanowienie w ten sposób objaśnić, że wyrzeczony mocą tegoż wolny handel żelaziwem ukształtowanem, rozciąga się tylko na tak zwany cetnergut, wchodzący w handel w różnych kształtach z hamerni, handel zaś artykułami i fabrykatami, z cetnergutu przez fabrykantów żelaza i stali profesyjnie wyrabianemi, zależy od wyjednania formalnej na ten handel koncesyi.

Gołuchowski m. p.

199.

Erlaß des Landesguberninms vom 20. Dezember 1853,

giltig für das Kronland Galizien und das Großherzogthum Kralau,

wodurch, in Erläuterung des Allerhöchsten Patentes vom 8. November 1782, erklärt wird, daß der Handel mit den aus dem Zentnergute gewerbsmäßig erzeugten Eisenwaaren-Artikeln und Fabrikaten durch die Erwirkung einer förmlichen Handlungskonzession bedingt sei.

Mit dem Allerhöchsten Patente vom 8. November 1782 (galizische Patentensammlung Nr. 49, Seite 186) wurde Jedermann freigestellt, sowohl in Wien, als auch in den übrigen Städten und Orten der Erbländer Eisenlager zu eröffnen, und in solchen alle Gattungen von geformtem und ausgearbeitetem Eisen im Großen und kleinweise zu verkaufen, ohne daß man auf eigene Erzeugnisse beschränkt wäre.

Aus Anlaß eines speziellen Falles hat das hohe Handels-Ministerium zu Folge Dekrets vom 4. Dezember 1853 Z. 9058 diese Allerhöchste Bestimmung dahin zu erläutern befunden, daß die hiemit ausgesprochene Freierklärung des Handels mit geformtem Eisen sich bloß auf das, aus den Hammerwerken in verschiedenen Formen in den Verkehr kommende, sogenannte Zentnergut erstreckt, der Handel mit den, aus dem Zentnergute von den Eisen- und Stahlarbeitern gewerbsmäßig erzeugten Eisenwaaren-Artikeln und Fabrikaten aber, durch die Erwirkung einer förmlichen Handlungskonzession bedingt sei.

Goluchowski m. p.

